GLENN MEADE

"İyi ve kötü, tıpkı aşk ve nefret gibi o kadar yakındırlar ki, ruhun içinde birbirine kenetlenirler."

SON TANIK

Çeviren:
Ali Cevat Akkoyunlu

Glenn Meade

1957 yılında İrlanda'nın başkenti Dublin'in Finglas kasabasında doğdu. Gazeteci olarak *Irish Times* ve *Irish Independent*'ta çalıştı. Eğitim pilotluğu da yapan Meade, 1994'e kadar, uzun yıllar boyunca Dublin'deki Strand Tiyatrosu'nda kendi yazdığı oyunları yönetti. İlk romanı *Kar Kurdu*'yla okuyucu ve eleştirmenlerin dikkatini çeken Meade'in eserleri 20'den fazla dile çevrildi. Yazarın, Kırmızı Kedi Yayınevi'nden çıkan öteki romanları *Romanov Komplosu* ve *Sakkara'nın Kumları*'dır. Yazarın daha önce başka yayınevlerinde yayımlanmış kitapları da önümüzdeki dönemde Kırmızı Kedi yayınları arasında yer alacaktır.

Ali Cevat Akkoyunlu

1949 yılında İstanbul'da doğdu. Saint-Joseph Lisesi ve Boğaziçi Üniversitesi'nden sonra Viyana'daki Diplomatische Akademie'de lisansüstü eğitimini tamamladı. 25 senelik ticaret hayatının ardından 1999 yılında kendini emekli eden Akkoyunlu, tarih, polisiye ve gerilim türünde 40'dan fazla eseri dilimize kazandırdı. Evli ve bir çocuk babasıdır.

Kırmızı Kedi Yayınevi: 379
Polisiye: 10

Özgün adı: *The Last Witness*

Son Tanık
Glenn Meade
Çeviren: Ali Cevat Akkoyunlu

© Glenn Meade, 2014
Bu kitabın Türkçe yayın hakkı Folio Literary Management, LLC ve Aslı Karasuil Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.
© Kırmızı Kedi Yayınevi, 2014

Yayın Yönetmeni: İlknur Özdemir

Editör: Selçuk Uygur
Son Okuma: Serra Tüzün
Kapak Tasarımı: Füsun Turcan Elmasoğlu
Grafik: Yeşim Ercan Aydın

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni alınmaksızın, hiçbir şekilde kopyalanamaz, elektronik veya mekanik yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Birinci Basım: Kasım 2014, İstanbul
ISBN: 978-605-4927-95-1
Kırmızı Kedi Sertifika No: 13252

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok
Haramidere-Avcılar İSTANBUL T: 0212 412 17 77
Pasifik Ofset Sertifika No: 12027

Kırmızı Kedi Yayınevi
kirmizikedi@kirmizikedikitap.com / www.kirmizikedikitap.com
www.facebook.com/kirmizikedikitap / twitter.com/krmzkedikitap
kirmizikediedebiyat.blogspot.com.tr
Ömer Avni M. Emektar S. No: 18 Gümüşsuyu 34427 İSTANBUL
T: 0212 244 89 82 F: 0212 244 09 48

GLENN MEADE

SON TANIK

Çeviren: Ali Cevat Akkoyunlu

STEPHEN MEEHAN'IN
ANISINA

Açan çiçekler rüzgârla dağıldı ve rüzgâr
hiçbir şeyi önemsemez,
ama kalpte açan çiçeklere hiçbir rüzgâr
dokunamaz.

– YOSHIDA KENKO

ZAMAN TÜNELİ

1989 – 1991

• Berlin Duvarı yıkılır. Sovyetler Birliği çöker.

1990 – 1991

• Eski Sovyet cumhuriyetleri ve Baltık devletleri bağımsızlıklarını ilan eder.

• Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti parçalanmaya başlar.

• Sırbistan lideri Slobodan Miloseviç, Hırvatistan, Slovenya ve Bosna'daki Yugoslav bölgelerine egemen olmaya çalışır. Etnik ve dini ayrımlara göre bölünen ülkeye kanlı bir mücadele hâkim olur.

1992

• Sırp ordusu ve milisleri etnik olarak "saf" bir Sırp bölgesi oluşturmak için köy ve kasabaların Müslüman ve Hıristiyan halkını katlederken etnik arındırma, toplama kampları ve kitlesel tecavüz raporları yayımlanmaya başlar.

• Bosna'da Saraybosna Kuşatması'nın başlangıcı – Sırp kuşatması üç yıldan fazla sürecek.

1992 – 1994

• Tüm taraflarca işlenen ve genellikle sivilleri hedef alan katliamlar yaşanır. Uluslararası barış planları başarısız olur.

1995

• Bosna'da BM denetimindeki güvenli bölgelerin Sırp eline düşmesinden sonra Srebrenitsa'da 8.000 erkek ve çocuk katledilir.

• Savaşta 250.000'i aşkın insan ölür ya da yaralanır, 1.000.000 sivil yerlerinden edilir.

• NATO, Sırp askeri hedeflerini bombalar.

• Amerika Birleşik Devletleri, Sırpları Boşnak ve Hırvatlarla birlikte Dayton Barış Konferansı'na katılmaya zorlar.

• Kosova Savaşı 2001'e kadar sürer; NATO Sırp önderi Slobodan Miloseviç'i savaş suçlusu ilan eder.

• Slobodan Miloseviç savaş suçlusu olarak yargılanmak üzere 2001 yılında tutuklanır, ancak 2006'da hapiste ölür.

BİRİNCİ BÖLÜM

1

1981

Sevdiğini işte böyle bulursun.

Adın David ve alelade bir çocuksun –21'inde pek çocuk denemez ama hâlâ masum– karşı cins karşısında mahcup ve sakarsın, erkekliğe giden yolu el yordamıyla buluyorsun.

Frankfurt yakınındaki Amerikan üssünde yaşayan fırlama asker çocuklarından birisin, kızlardan, sinemadan ve beyzboldan hoşlanıyorsun. Bütün gençler gibi, annen ve babanla pek anlaşamıyorsun.

Bu, babanla yumruklaşmaya varan şiddetli bir tartışma yaşadığın yazdı. Gelecekle ilgili planlarının olmamasıyla başlayan, dudağının yarılmasına ve duvara çarpıp yere yığılmana yol açan yumrukla sonuçlanan tartışma.

Babanın yüzündeki utancı görüyorsun.

Kendisini kaybedip sana vurmasının ani pişmanlığını.

Bu, daha önce hiç olmamış bir şey. Ama aldırmıyorsun. Öfkelisin ve babanın canının acımasını istiyorsun.

Baban, Panama'da, Grenada'da, son yirmi yılda Amerikan askerlerinin çizmelerinin bastığı her sorunlu bölgede bulunan savaşçı, o güçlü Özel Kuvvetler üyesi.

Asker olmayı hiç istemedin. Babanın yerini almayı asla düşünmedin. Sen hayalcisin. Resim yapmak, sanatçı olmak istiyorsun.

O gün, ona artık burana geldiğini söylüyorsun.

Artık seni yönlendiremeyeceğini söylüyorsun.

Baba evinden bir daha dönmemek üzere ayrıldığını söylüyorsun.

Annen ağlayarak kanepenin üzerine yığılıyor.

Baban seni durdurmaya çalışıyor. Onu yolunun üzerinden itiyor ve öfkeyle çıkıyorsun.

İkisini de seviyor, ama babanın gölgesinde yaşamaya bir son vermenin zamanı geldiğini biliyorsun. Dahası, 21 yaşının, özgürlüğün yazının keyfini yaşamak, biraz Akdeniz güneşi, bembeyaz

kumsallar ve kızlar bulmak, hayatın şerbetiyle sarhoş olmak istiyorsun.

Değişimin özlemini yaşıyorsun. Kendini bulmak, kendi yolunda ilerlemek istiyorsun.

Böylece, üniversitede terlerken bir yandan yarı zamanlı çalıştığın bardan kazandıklarınla aldığın eski püskü Volkswagen Golf'ü tıka basa dolduruyorsun.

İçine boyalarını, fırçalarını, boş tuvallerini, bir uyku tulumunu ve içecekler için bir buz kutusunu yerleştirip bir cumartesi sabahı Frankfurt'tan çıkıyor, Tiroller, İsviçre ve İtalya üzerinden güneye gidiyorsun. Yunanistan'ın güneşine kavuşmak için o küçük Golf'ü coşkuyla ta Yugoslavya'nın Dalmaçya kıyılarına kadar sürüyorsun.

Oysa tıpkı farelerin ve insanların en iyi hazırlanmış planları gibi, işler hiç de tasarladığımız gibi gelişmiyor.

O gece Dalmaçya kıyısında, Dubrovnik'te mola veriyorsun.

Ucuz bir otel buluyorsun. Ay ışığının yıkadığı karşı kıyıda, bir kruvaziyer filosunun gerisinde İtalya uzanıyor. Frommer rehberi sana yakındaki Korčula Adası'nda bir zamanlar Marco Polo'nun yaşamış olduğunu söylüyor.

Bir de, etrafı surlarla çevrili kentin 7. yüzyılda kurulduğunu. Oysa ondan çok önce Romalılar ve Yunanlılar, daha sonra da Haçlılar ve Bizanslılar oraya göz dikmişti.

Güzelliğine hayran oluyorsun. Sık kaldırım taşlı sokaklarını ve ışığın koydaki safir renkli sularda yansımasını çizmek istiyorsun.

Yugoslavya tarihinin karanlık sayfaları hakkında pek bilgin yok; Balkanlar'ın Sırplar, Hırvatlar ve Boşnaklar arasında yüzyıllar süren kan davaları, düşmanlıklar ve nefretle nasıl parçalandığını bilmiyorsun. Hayatını mahvedecek o gömülü kinden habersizsin.

Şu anda, o kente âşıksın. Akdenizin yaşam tarzı sana çekici geliyor.

Bir hafta kalıyorsun. Sabahları ve akşamları, ışık uygunken resim yapıyor, daha sonra yemeğe gidip bir ya da iki kadeh şarap yudumluyorsun.

Ve bir akşam, babasının partizanlara katılıp, buraya yerleşmek için Mussolini'nin ordusundan firar ettiğini söyleyen, ufak tefek, kambur ve neşeli Sinyor Banda'nın sahibi olduğu Marco Polo adlı restoranda otururken sana tarçın gözlü bir kız hizmet ediyor.

Koyu renk saçlarını atkuyruğu yapıp bağlamış, bluzunun beyazlığı cildinin yanıklığını ortaya çıkarıyor. Kız masandan uzaklaşırken Sinyor Banda bakışını görüp gülümsüyor.

"Bütün erkekler hoşlanır Lana'dan, ama o kimseyle çıkmaz."

"Neden çıkmaz?"

Sinyor Banda omuzlarını silkiyor. "Boş zamanlarında hep çalışır. Yazar olmak istiyor. Ve sen, senin resim yaptığını gördüm. Ressam mı olmak istiyorsun?"

"Elbette."

Sinyor Banda göz kırpıyor. "İki sanatçı ha? Ondan hoşlandın, değil mi?"

Kanında olduğunu biliyorsun. Gözlerinde yıldızlar uçuşmuyor, kemanlar çalmaya başlamıyor ama yüreğinin hızlanmasından içinde bir şeyler olduğunu hissediyorsun.

Sinyor Banda, Lana'nın Saraybosna ötesindeki bir kasabadan geldiğini, bölge üniversitesinde İngilizce öğrenimi gördüğünü söylüyor, ve en iyi garsonu olduğunu.

Sonra onu çağırıp sizi tanıştırıyor.

Genç kız elini sıkıyor, saçlarının kokusunu duyuyorsun. Badem kokuyor. O tarçın gözler sana bir şeyler anlatıyor.

Kusursuz İngilizcesini övdüğünde gülümsüyor ve annesinin İngilizce öğretmeni olduğunu, çocukluğundan beri İngilizce konuştuğunu anlatıyor. Sana bir şeyler söylediğinde, dünyadaki tek insanmışsın gibi hissettiriyor.

Fazladan bir hafta kalıyorsun. Genellikle kadınlara karşı çekingensin, sohbette usta değilsin ama sonunda tüm cesaretini toplayıp birlikte bir yere gitmeyi teklif ediyorsun.

Seni şaşırtıyor ve kabul ediyor.

Bir kafeye gidip kahve içiyor, pasta yiyor, saatlerce konuşuyorsunuz. Son gecen. Kafede tapon ama duruma uygun bir müzik var: KC and the Sunshine Band'in "Lütfen Gitme"si çalıyor

Daha sonra sahilde yürüyor ve biraz daha konuşuyorsunuz: Sanattan, kitaplardan ve müzikten, onun en beğendiği yazar olan Shakespeare'den ve daha bir sürü şeyden.

Ve öpüşüyorsunuz.

İlk öptüğün kız değil –bu onur ve aliterasyon ödülü Frankfurt'ta Fräulein Frieda diye birine ait– ama sana öyle geliyor.

Tutku artık ensenden yakalamış, seni bırakmıyor.

Birkaç gün daha kalıyorsun.

Bir öğleden sonra arabayla Mostar'a gidiyorsunuz, Lana da piknik sepeti hazırlıyor.

Burası onun çocukluğundan, annesiyle babasının götürdüğü pazar gezilerinden beri bilip sevdiği bir kent. Türk kahvelerinin arasında, incik boncuk ve Acem halılarının satıldığı çarşıda geziniyorsunuz.

Bir gün Sırp topçusu tarafından yıkılacak o harikulade güzel, kemerli köprünün üzerinde durup, korkuluk duvarına tırmanan delikanlıları seyrediyorsunuz. İnanılmaz yükseklikten şimdiye kadar gördüğün en mavi nehre atladıklarında kolları gergin, zarif vücutları yay gibi.

Aşağıda, nehir kenarındaki arkadaşları tarafından alkışlarla karşılanıyorlar.

Yaşlı bir adam köprünün girişinde nergis satıyor. Genç kız için bir demet alıyorsun. Lana en sevdiği çiçeğin nergis olduğunu söylüyor. Ve delikanlıların köprüden atlayarak "Mostarlı" unvanına hak kazanmak için yüzyıllardan beri buraya geldiklerini. Bazıları bunu erkekliklerini kanıtlamak için yapıyor. Kimileriyse sevdikleri kadına aşklarını göstermek amacıyla.

Gülümsüyor. "Ya da ne kadar deli olduklarını."

"Kadınlar atlamaz mı?"

"Bazen. Çoğunlukla erkekler. Tehlikelidir. Köprüden nehre 25 metre. Ölenler oldu."

Atlayacağını söylüyorsun ona.

Gülüyor ve deli olduğunu söylüyor. Demetten bir nergis koparıp boşluğa bırakıyor. Çiçek kanat çırparak iniyor ve mavi suda hızla akıp kayboluyor.

Ne olursa olsun, atlayacağını söylüyorsun. "Benimle atlamak ister misin?"

Ciddi olduğunu anlıyor.

"Hayır! David, gerçekten çok tehlikeli. Su her zaman buz gibi olur, en sıcak günde bile. Alışık değilsen vücudundaki şoktan dahi ölebilirsin."

Köprüden nehre bakıyorsun.

"Atlama konusunda bir şeyler okumuştum. Yapman gereken dümdüz atlamak ve suya girmeden hemen önce kollarını biraz açmak. Düşüşü yavaşlatıyor."

"David, idman yapmadan atlamak çılgınlık olur..."

"Üç yaz cankurtaran olarak çalıştım, atlamayı bilirim. Ama 25 metre, işte bu ilk olacak."

Tişörtünü, sandaletlerini çıkarıyor, blucininle kalıyor ve aşağıya bakıyorsun. Akan mavi sular çok uzaktaymış gibi görünüyor. Yüreğin çarpıyor ve soluğunu tıkayan bir korku topağı var ama belli etmemeye çalışıyorsun.

"David lütfen, yalvarıyorum..."

Köprünün korkuluğuna tırmanıyorsun. Seni durdurmak için elini yakalamaya çalışıyor ama artık çok geç. Dönüp ona bakıyor ve göz kırpıyorsun. "Bana şans dile."

"David!.."

Atlıyorsun.

Hava kulaklarının yanından ıslık çalarak geçiyor.

Uzunca bir süre, taş gibi düşüyorsun. Nehir seni karşılamak için hızla yükseliyor, ellerini açıp suya giriyorsun.

Buz gibi soğuk bir tuğla gibi çarpıyor.

Havaya kavuşmak için soluk soluğa su yüzüne çıktığında ona el sallıyorsun.

Seni nehir kıyısında karşılamak için dolambaçlı kaldırımdan aşağıya koşuyor.

Sırılsıklamsın ve gülüyorsun.

Parmaklarının ucunu öpüyor, dudaklarına götürüyor ve çıkardığın tişörtle yüzünü siliyor. "Deli olduğunu biliyorsun değil mi David Joran?"

"Olabilir. Ama harika bir duyguydu."

Koluna girerken gerçekten mutlu görünüyor ve sen sırılsıklam blucininin içinde, birlikte yavaşça tepeye tırmanıyorsunuz. Bir çayır ve yanında da eğri büğrü bir zeytin ağacı buluyor, taze peynir, ekmek, domates yiyor, babasının çiftliğinden getirdiği şarabı içiyorsunuz.

Blucinin güneşte kururken, sana yazdığı öykülerden bahsediyor. Öyküler çok güzel değil, çok kötü de değil, zaten başlangıçta kimsenin çok iyi olamayacağının farkında. Yazılarını kaydettiği bir günlük tutuyor.

Bir gün, dünyayı değiştirecek bir kitap yazmak istiyor.

Çocukken, baba evinin mutfak duvarına keçe kalemlerle silinemeyecek bir renk cümbüşü çiziktirdiğin günden beri sanatçı olmak istediğini anlatıyorsun.

Ve ona inandığın bir gerçeği, senin için fazla güzel olduğunu söylüyorsun.

Sana bakıyor ve gözünde ilk kez ihtiyat görüyorsun.

Her şeyi mahvettiğini düşünüyorsun.

Erkeklere kolay inanamadığını söylüyor.

Aynı şeyleri hissettiğini anlatıyorsun.

Gülüyor, ama senin yüzüne baktığı zaman, o tedirgin gözlerin yalan söylemediğini biliyorsun.

Şaraptan biraz çakırkeyifsin, cebinden çakını çıkarıyor ve ona sanatçı olduğunu kanıtlamak için çocukça, aptalca olduğunu bildiğin, ama kendini tutamadığın bir şey yapıyorsun.

Zeytin ağacının gövdesine isimlerinizi kazıyorsun. Önce bir kalp çizip –kusursuz çiziyorsun– kazıyor, üzerine de iki el yapıyorsun. Kalbin iki yanına isimlerinizi kazıyorsun: David, Lana.

İşini tamamladığında sana bakıyor.

Ve seni öpmeden önce, gözlerinin ruhuna işlediğini hissediyorsun.

O gece, kaldığın liman yakınındaki ucuz otelde onunla ilk kez yatıyorsun.

Yüzünü, onunla ilgili her şeyi seviyorsun. Gülüşünü ve sesini ve parmaklarının ucuyla cildine dokunuşunu seviyorsun.

Ona sarılıyorsun ve bütün gece konuşuyorsunuz. Hayatını

anlatıyorsun. Ebeveyninle tartışmanı. O da kendi anne babasıyla münakaşalarından söz ediyor ve sırrını anlatıyor. Sarsılıyor ama onu hâlâ istiyorsun. Dürüstlüğüne hayran oluyorsun. Ve ona asla acı çektirmeyeceğine, yalan söylemeyeceğine söz veriyorsun.

Ve sırrından bir daha asla bahsetmeyeceğine. Bunun hiçbir şeyi değiştirmeyeceğine.

Gerçekten böyle mi düşündüğünü soruyor.

Böyle düşündüğünü söylüyorsun.

Ve dudaklarınız buluşmadan önce, karanlıkta adını fısıldıyor, kollarında uykuya dalarken boğmaya çalıştığı hıçkırıkları işitiyorsun.

Sonraki haftalar ve aylarda sevmenin ne olduğunu öğreniyorsun. Artık sana güvendiği için bir çiçek gibi açılıyor ve öğretiyor.

Yaz senin içinde daha öncekilere hiç benzemeyen bir türkü mırıldanıyor. Ebeveyninle yaşadığın hayata bir daha asla dönemeyeceğini biliyorsun. Bir şeylerin değiştiğini. Kendi geleceğini yaratıyorsun.

Ve hayatın bir yolculuk olduğunu da biliyorsun; zira senin yaşlı peder hep böyle derdi ve sen bu yolculuğu Lana'yla birlikte yapmak istediğini fark ediyorsun.

Çünkü aşkın arzudan daha derine gidiyor. O senin ruh ikizin.

Ve böylece aralık ayının buz gibi soğuk bir cumartesi günü, tipinin altında, minik Aziz Nikola kilisesinde, birbirinizi sevip sayacağınıza söz verirken ona gururlu gözlerle bakıyorsun.

Birbirinizin parmağına birer yüzük takıyorsunuz: Sinyor Banda'nın düğün resminizi çekmeden önce size armağan ettiği iki basit altın halka.

Balayını Saraybosna'ya hâkim tepelerde, küçük bir otelde geçiriyorsunuz. Annen ve babana bir kartpostal gönderip hayatını burada kurduğunu yazıyorsun.

Sinyor Banda'nın restoranının üzerindeki minik bir daireye taşınıyorsunuz. İkinize de iyi davranıyor. Daire küçük –üç minicik oda– dar duvarları ve elinle dokunacağın kadar alçak bir tavanı var.

Sinyor Banda, "Neden kambur olduğumu anlamışsındır artık," diye takılıyor sana.

Ama mavi çinili sobasıyla sıcak bir ev ve en iyi yanı Sinyor Banda'nın ikinize verdiği işlerin karşılığı olması.

Lana gündüzleri ders çalışıyor, akşamları da garsonluk yapıyor. Sen de mutfaklarda yemek yapıp yardımcılık ediyor ve boş bulduğun her an resim yapıyorsun –her çalışman bir öncekinden iyi– ve Dubrovnik'e akın eden turistlere resim satabildiğin süre işin piyasası var. İşler fena değil, geçinip gidiyorsunuz.

Sonra ilk bebek geliyor, bir kız.

Babalıktan ödün kopuyor ama koca gözlü o umarsız bücür sana bakıp parmağını emmeye koyulduğu zaman ona âşık oluyorsun.

İkincinin gelmesi tahmin edebileceğinden çok daha uzun –altı yıl– sürüyor; arada dört düşük var ve neredeyse tüm umudunuzu yitirmek üzeresiniz.

Bu seferki erkek.

Ama bu oğlan gerçekten minicik, zamanından 11 hafta önce sezaryenle doğduğu için bir kilo bile değil ve doktorlar yaşayamayacağını düşünüyorlar fakat nasıl oluyorsa başarıyor ve serpilip gelişiyor.

Pembe yanakları ve gamzeli tebessümüyle ruhunu fethediyor. Sen daha ne olduğunu anlayamadan ayaklanıp konuşmaya başlıyor. Ablası gibi iyi huylu ve her şeye rağmen yaşamayı başardığı için kalbinde ona ayrı bir yer veriyorsun.

O daracık dairede artık dört kişisiniz, yine de hayatın bu kadar güzel olacağını hiç bilmiyordun.

Yazın, havanın sıcak olduğu günlerde zamanınızı kıyıda geçiriyorsunuz, sen resim ve eskiz yaparken Lana ile çocuklar, karamel rengi ciltleri sağlıklı ve mutlu, ellerinde kova ve küreklerle kumda oynuyor.

Kış geceleri hava soğuksa hep birlikte çift kişilik yatakta uyuyorsunuz.

Ve çocuklar nihayet uykuya daldıkları zaman Lana sana sokuluyor.

Yapacaklarımızın tohumlarının içimize çok önceden serpil-

diğine inandığını söylüyor. Yazgınızda tanışmak olduğunu. Seni sevdiğini, sana daha ilk gördüğünde âşık olduğunu ve hayat önüne ne getirirse getirsin, hep seveceğini.

Bunları bilmeni istiyor.

Bir de, senin karın olmaktan gurur duyduğunu.

Ne olursa olsun -asla- birbirinizi bırakmamaya söz veriyorsunuz.

Ve Lana gözlerini kapadığında, gümüş parmaklarını yatağın kenarına, yere taşıran ayın ışığında yüzlerine bakıp ailenin soluğunu duyuyorsun.

Hiç olmadığın kadar mutlusun.

Bütün bunlar savaştan önceydi.

Dubrovnik'e düşen ilk top mermileri karatahta üzerindeki tebeşir gibi çığlıklar atmadan önce. Üç yıllık kuşatma Saraybosna'yı açlığa boğup sokaklarında kandan dereler akmadan önce.

Eski kin ve nefretler bu ülkedeki her şeyin ve herkesin üzerine kötücül bir gölge düşürmeden, iyi ve insanca olan her şeyi yıkıp yok etmeden önce.

Sen, Lana ve çocuklarınız ateş fırtınasına yakalanmadan, hayatlarınız ebediyen değişmeden önce.

Babanın hayatta her zaman bir tepe noktası olduğunu söylediğini hatırlıyorsun. Mutluluk eğrinde en yüksek noktaya eriştiğin, her şeyin iyi gittiği, ilahların senden yana olduğunu sandığın bir an.

Doğruysa, bu o an olmalı.

Çünkü o günün ardından hep Mostar'da nehre atladığın, sonra adlarınızı zeytin ağacına kazıdığın o öğleden sonrayı hatırlayacaksın.

Ve ısınmak için birbirinize sarıldığınız, uykudaki sevdiklerinizin yüzlerine hayranlıkla baktığınız, ayın aydınlattığı o geceleri.

İKİNCİ BÖLÜM

ŞİMDİ

2

NEW YORK

Carla Lane henüz bilmiyordu ama o gün hayatla başlayıp ölümle bitecekti.

O öğleden sonradan önceki haftalarda, düşlerinden onu yaklaşmakta olan korkunç olay hakkında uyaran belli belirsiz bir önsezi geçip geçmediğinden de habersizdi.

Belki de geçmişti. Oysa o gün doktorun muayenehanesinden çıkarken bildiği tek şey heyecanlı olduğu, kendini hiç bu kadar mutlu hissetmediğiydi.

Sokağın karşı tarafındaki bir park bankına oturmuş, gazetesini okuyarak onu bekleyen Jan'ı fark etti.

Jan, Carla'yı görünce kafasını kaldırdı. Her zamanki çarpık tebessümüyle gülümserken kâkülleri rüzgârda dalgalandı; ne var ki gazetesini katlayıp genç kadına doğru yürürken yüzü daha ciddiydi.

"Ee? Nasıl gitti?"

Carla cevap vermedi.

"Haydi Carla, bana bunu yapma sevgilim."

"Ne yapmayayım?"

"Beni havada bırakma. Haberler iyi mi, değil mi?"

"Şöyle diyelim, bundan böyle iki kişilik yiyeceğim."

Yüzü aydınlanınca, Carla bu adamla neden evlendiğini yine hatırlayıverdi.

"Carla, harika bir haber bu." Genç kadını öptü, elini beline dolayıp karnına dokundu. "Şimdiden söyleyebiliyorlar mı?"

"Jan, daha sadece altı haftalığım."

"Peki ne zaman söyleyebilirlermiş?"

"Dördüncü, belki beşinci ay. O heyecanda sormayı unuttum. Kız ya da erkek olması fark etmez değil mi?"

"En ufak bir fark etmez. Gidip Barney'de kutlamaya ne dersin? Saat ikide bir provam var, o saate kadar kelepçesizim."

Carla'nın yüzü gölgeleniverdi. Jan'a söylemesi gereken bir

şey daha vardı. Kendisini endişelendiren bir şey.

"Neyin var? Aklın başka yerde gibi."

"Bir şey yok. Yemekten sonraya kalabilir."

"Kutlamak için birer kadeh içeriz. Doktor bir şey der mi sence?"

Jan'ın koluna girdi. "Benim için bir bardak madensuyundan daha sertine izin yok. Bundan böyle anne sıkı diyette."

Jan gülümsedi, sonra bir taksi durdurdu.

3

Onuncu Cadde'deki restoran kalabalıktı. İçeri girer girmez Jan'ı tanıdılar. Birkaç kişi selam verip elini sıkmak istedi.

Jan mesleğinin aleni bölümünden nefret ediyordu. Sahne ışıkları kaçınmak istediği bir şeydi, oysa bugün o günlerden biri olmayacaktı.

Carla kocasını iki genç çifte imza verir bırakıp tuvalete yöneldi. Bir müşterinin barmene, "Şimdi içeri giren adam kim?" diye sorduğunu işitti.

"Jan Lane."

"O da kim?"

"Dalga mı geçiyorsun? Dünya yüzündeki en parlak piyanistlerden biri. Her yerde çalıyor. Carnegie Hall'da çalıyor. Biletler haftalar önce tükendi."

Carla tuvalete girip aynada kendini incelemeden önce *Aylar* dememek için kendini zor tutmuştu. Doktordan haberi aldığı andan beri kendini toparlamaya çalışıyordu. *Altı haftalık hamilesiniz, Mrs. Lane.*

Dudaklarındaki ruju tazeleyip aynadaki görüntüsünü süzdü. İlginç bir yüzü vardı. Kestane rengi saçları, dolgun vücudu ve esmer teniyle erkekler onu oldukça çekici buluyordu.

Çok fazla kahve ve krakerle beslenmesine, günde on sigara içmeyi sürdürmesine ve beş kilo almasına rağmen yüzü değiş-

memişti. Üstelik beş yıl boyunca süren sayısız duruşma ve kovuşturmanın ardından.

Bu beş yılın ikisini özel büroda, kalan üçünü de New York bölge başsavcılığında Manhattan savcısı olarak, suçluları ve katilleri, hırsızları ve tecavüzcüleri, akıllıları ve delileri, nefret suçları ve vahşetleriyle midesini bulandıran canavarları kovuşturarak geçirmişti.

Oysa hukuk kendini bildi bileli uğraşmak istediği bir konuydu. Sakar bir ergen olarak *Law & Order* dizisindeki duruşma sahnelerini izlediği günden beri hukukçu olmaya, adaletin yerine geldiğini görmeye can atıyordu. Bu hevesin nereden geldiğini bilmiyordu, çünkü ne ebeveyninin, ne de onların ebeveynlerinin hukukla hiçbir ilgisi olmamıştı. Sorunları da olmamıştı, aile ağacında –bilebildiği kadarıyla– katil, dolandırıcı veya hırsız da görünmüyordu.

Ortalamasıyla hukuk fakültesine girmeyi başardıysa da Columbia'dan mezun olmak için aşırı çalışması, sadece derslere odaklanmaya çabalarken kendini bildiği ve tanıdığı herkesten ve her şeyden uzaklaştırması gerekti. Çalışkan bir hukukçu olarak beş yıl ter döktükten sonra, yıkıcı bir keşifte bulundu.

Hukuktan ve hukukçu olmaktan nefret ediyordu.

Mesleğin samimiyetsizliğinden, fırsatçılardan ve dolandırıcılardan nefret ediyordu. Hukuka önem veren düzgün avukatlar tanımıştı, ama çoğunluk müvekkillerinin suçlu mu yoksa masum mu olduğuyla hiç ilgilenmeyen kiralık silahşörlerdi. Böyleleri ipotek danışmanı gibi elinizi tutar ve çeki alana dek en iyi dostunuz olurlar.

Bir de insanı tüketen yüzlerce korkunç dosya vardı.

En son içkileri devirip Porsche'siyle 14 yaşındaki iki kızı ezen genç ve şımarık bir Princeton piçinin davasını almıştı. Kızların kırık bedenlerini yolun kenarında bırakarak hızla uzaklaşan adamın. Kızlardan biri hayata tutunabildi, diğeri ıstırap içinde öldü.

Bir çocuğun böyle ölmesi içini kızgın bir öfkeyle dolduruyordu. Oysa zanlı zengindi ve bu da ilk içkili araç kullanma davasıydı. Bol para da savunma için O. J. Simpson'ı bile gururlandıracak bir rüya takımı anlamına geliyordu. Savunma yolun iyi

aydınlatılmadığını ve sürücünün kızlara çarptığı zaman içkili olmadığını, eve gidip şokun etkisiyle içtiğini iddia etti.

Carla sonuna kadar uğraştı ve en yüksek cezayı talep ettiyse de yargıç sürücünün içkili araç kullanmakla ilgili kabahatini kabul etmesine izin verdi ve onu sadece kaza yerini terk etmekten cezalandırdı. On beş gün hapse ve beş yüz dolar maddi cezaya hükmetti.

Ölen kızın annesi bir hafta sonra intihar edecekti.

Midesi bulanmıştı. Jan o gün bir konser turnesinden dönünce karısını asık yüzlü gördü. "Bugün cuma, neden pazartesi suratını takındın?"

Carla mantosuna uzandı. "Yürümeye ihtiyacım var Jan."

Sahile yürürlerken olanları kocasına anlattı.

"Dünya böyle Carla. Aşkta ve hukukta hiçbir şey adil değil, senin bunu herkesten daha iyi bilmen gerekir. Hukukun bir de çirkin yüzü var."

"Bir anne kızının katilinin elini kolunu sallayarak dolaşmasının acısına dayanamayıp ardından intihar ediyorsa bu nasıl bir adalettir? Bütün çabalarım ziyan oldu."

"Mutlak ziyanın tanımını duymuş muydun?"

"Neymiş?"

"Avukat dolu, iki koltuğu boş ve uçuruma uçan bir tur otobüsü."

Jan her zaman işleri hafifletmeye çalışırdı.

"Komik. Ama eğer gülümsemiyorsam seninle aynı fikirde olduğum içindir."

"O adalet açlığına ne oldu peki?"

"Kurudu Jan. Katilleri kurtaran zengin avukatlarla uğraşmaktan içi boşaldı."

"Oscar Wilde'ın sözlerini hatırlasana. Hayat, nefis anlardan meydana gelmiş kötü bir çeyrek saattir. O anları boşa harcama. İş değiştir. En azından ceza hukukundan uzaklaş. Bundan bir iki yıl sonra nasıl hissettiğine bakarsın."

"O kadar kolay değil. Angarya olabilir ama parası iyi bir angarya."

"Öyleyse gel benimle çalış. Anlaşmalarımı hazırlayacak bir avukata ihtiyacım var, bir de konser turnelerimi düzenleyecek bir menajere. Jessie'nin yerini alacak biri de lazım. Sen mükemmel olursun. Evden bile çalışabilirsin."

Jan'ın sekreteri ve yardımcısı Jessie işten ayrılmış, Los Angeles'a taşınmıştı.

"Ciddi misin?"

"Hayatta şaşmaz bir kural vardır: Bir şey angaryaya dönüşüyorsa, başka bir şey yapmanın zamanıdır. Evet de."

Evet dedi.

Birlikte çalışmanın evliliği sona erdirdiği karı-koca öyküleri duymuştu, ama Jan'la çalışmak can simidi oldu. Değişiklik tam ihtiyacı olan şeydi ve her anının zevkini çıkarıyordu. Kocası fevkalade bilgin bir baykuş, yaşının ötesinde duyarlı biriydi.

Bazen ona bakıyor ve kendi kendine, *nasıl bu kadar talihli oldum?* diye soruyordu.

Onu ilk Columbia'da görmüştü. Kâkülünü rüzgâra vermiş, yüzünde çarpık tebessümü, yanında birkaç arkadaşıyla kampüste yürüyordu. Tanışmıyorlardı ama kulağına Jan Lane'in istikbal vaat eden bir müzisyen olduğu yolunda söylentiler çalınmıştı.

Mezun olmak için çalışırken, her türlü erkek arkadaş fikrini bir kenara bırakmış olmasına rağmen, sonrasında dört yıl boyunca aptalca buluşmalar ve boşa ilişkiler yaşamıştı.

Son çıktığı çocuk onu fırtınalı bir gecede Greenwich Village'da bir partiye götürdü, sonra da güzel bir sarışına takılmak için orada ekti. Carla öfkelenerek plastik şarap kadehini çöp tenekesine fırlatıp adamın peşinden koşmaya davrandı.

"Hey... O kadar kötü mü çalıyorum?"

Öylesine öfkeliydi ki, hemen yanındaki piyano çalan adamı fark etmemişti. Adam, Carla'nın çöp tenekesine fırlattığı şarabın bir kısmıyla ıslanmıştı. Bu Jan'dı ve Elton John'un "Candle in the Wind" adlı parçasını çalıyordu, hem de harika çalıyordu.

"Ö... Özür dilerim, niyetim bu değildi."

Jan sarışınla birlikte uzaklaşan adamın arkasından baktı.

"Onunla mı gelmiştin?"

"Öyle sandım. Şimdi onu sadece tokatlamak istiyorum."

"Büyük hata. Görmezden gel ve bunu bir yaşam dersi olarak bir kenara yaz."

"Nasıl bir dersmiş bu?"

"Bazı erkeklerin ancak seçenekleri ölçüsünde sadık oldukları."

"Güzel, sen mi buldun?"

"Keşke ben bulsaydım. Yazarın biri söylemiş." Gülümsedi, ancak sesinde gerçek bir şefkat tınısı vardı. "Bir yardımım dokunabilir mi?"

Carla yağmurun kamçıladığı camlara, fırtınada sallanan ağaçlara baktı. "Buraya biriyle mi geldin?"

"Bir grup arkadaşla, özel biriyle değil."

"İçki içtin mi?"

"Şimdi içecektim. Neden sordun?"

"Arabayla mı geldin?"

"Ne oluyoruz? Cinayet soruşturması mı bu?"

"Bana büyük bir iyilik yapıp beni üç kilometre öteye, arabamı bıraktığım yere bırakır mısın?"

"Ciddi misin?"

"Böyle bir havada sabaha kadar taksi beklerim. Onun arabasıyla geldim. Ne diyorsun?"

"Bana bir kahve ısmarla, anlaşalım."

Carla'yı arabasını bıraktığı yere götürdü, bir Starbucks buldular ve genç kadın ona kahve ısmarladı. Geleceği parlak bir piyanist olduğunu öğrendi ama adamın gösterdiği tevazudan bu gerçeği kerpetenle sökmesi gerekti. Bu arada kendisiyle alay etmekten hoşlandığını ve şöhretine pek de fazla önem vermediğini keşfetti. Tüm akşam konuştular, adam iyi bir dinleyiciydi.

Uzun zamandan beri ilk kez kendini bir erkeğin yanında rahat hissediyordu.

Sonraki aylarda sık sık buluştular. Jan'ın zekâsından, nezaketinden, mizah anlayışından, bilgeliğinden hoşlanmaya başladı. Müzik hakkında bu kadar az şey bilmesine rağmen sanki daha önceki bir hayatta tanışmış gibiydiler. On ay sonra evlendiler. Bay Shore, Long Island'da, sahile hâkim eski bir ahşap ev yuvaları oldu.

Denizin sakin olduğu tembel yaz günlerinde dalgalarda birlikte yüzmekten keyif aldılar, daha sonra kıyıda, şemsiyenin altında birbirlerinin kollarında uykuya dalmayı âdet edindiler. Carla hamile kalana dek aile konusuna pek kafa yormadı. O hamilelik de kaza eseriydi. Ama Jan o kadar sevinç gösterdi ki, Carla rahatladığını hissetti. Son zamanlarda ilişkilerinde Jan'ın aklının başka yerde olduğundan kuşkulanmaya başlamıştı. Artık turnelerde daha fazla zaman geçiriyor, Carla da onun buna ihtiyacı olmadığını düşünüyordu.

Hemen ertesi gün uçağa binebilecekken konserleri bittikten ancak birkaç gün sonra eve dönüyordu.

Sonra, aşağı yukarı iki hafta kadar önce temizlemeciye göndermeden evvel takım elbisesinin ceplerini boşaltırken New Jersey'de, *Pürüzsüz Tilkiler* adlı "erkeklere özel kulübün" kartını buldu. İki şehvetli striptizcinin gölgesiyle süslenmiş, kabartma bir kart.

Kulübün adını internette sorguladı.

Fazla bir şey yoktu ama bir sohbet odasında birkaç yoruma rastladı: "Yönetim müşterileri konusunda oldukça seçici. Fazla klas yerine bol para sahibi ve orta yaş krizine yakalanmış erkekler ortak profili oluşturuyor, ya da kulüp sahipleri için en kârlı grubu mu demeliyim?"

Ertesi gün arabaya atlayıp New Jersey'ye gitmeye karar verdi.

Kulübü buldu.

Yeni boyanmış, dekorasyonu güzel, tek bir giriş kapısı. Tek belirti üzerinde, "İndirimli içki saatinde yarı fiyat. Muhteşem kızlar" yazılı bir levhaydı.

Burası kucak dansından öteye gidilebilecek yerlerden olabilir miydi?

Bilemiyordu, ama burada tuhafına giden bir şeyler vardı. Burası Jan'ın takılacağı yerlere hiç benzemiyordu. Yoksa yanılıyor muydu?

Merak içini kemiriyordu.

Jan'a kartı sordu. Beriki gülerek cevapladı, bir grup arkadaşla birlikte oraya davet edildiğini ama hiç gitmediğini anlattı.

Kocasına inanmıştı.

Jan'ın onu aldatabileceğini düşünemiyordu.

Ya da... Ya da o deyiş doğru çıkıyordu ve bazı erkekler ancak seçenekleri ölçüsünde sadıktı.

Jan'ın bol seçeneği vardı: Orkestradaki sayısız güzel kadın ve bir sürü kadın hayran. Ellerini yıkayıp pamuklu havluya silerken bu düşünceleri zihninden silip atmaya çalıştı.

Aynada yüzünü incelerken aklından binbir türlü soru gelip geçiyordu; o anda daha önemli gelen sorular.

Normal bir hamileliğim mi olacak?

İyi bir anne olacak mıyım?

Kendini kaygılı hissediyordu.

Ellerine baktı.

Pamuklu havluyu düzgün kareler halinde katlıyor, açıyor, tekrar katlıyordu.

Hatırlayabildiği kadarıyla ne zaman kaygılı olsa mutlaka bir havluyu veya peçeteyi, ya da o an eline ne geçerse onu katlar, açar, katlardı.

Sonra kaygının nedenini hissediverdi: Midesinde, irkilip sıçratan keskin bir sancı.

Yüreği hızla çarptı. Doktor vücudunda değişikliklere hazır olmasını söylemişti ama hâlâ korkuyordu. Düşükten önce sancılanan arkadaşlarını hatırladı. *Yoksa bebeğimi düşürecek miyim?*

Düşürmemek için dua etti.

Normal bir hamilelik yaşamak istiyordu.

Korkusu paniğe doğru yol alsa da olumlu düşünmesi gerektiğini biliyordu.

Aynada yüzüne baktı ve kendi kendine, *İyi olacağım*, dedi, *Bu çocuğu doğuracağım.*

İşte o zaman Jan'a vereceği öteki haberi hatırladı.

Evet, ama yemekten sonra.

Kocasının keyfini kaçırmak istemiyordu.

Elindeki havluyu hasır sepete atıp Jan'ın yanına döndü.

4

"Oğlan olursa adını ne koyarız?"

"Bunu hiç düşünmemiştim Jan."

"Kız olursa adını babaannen gibi Baize koymaya ne dersin? Yoksa çok mu demode?"

"Şimdiden isim konuşmayalım."

"Nedenmiş o?"

"Belki uğursuzluk getirir."

"Öyle mi düşünüyorsun?"

Carla bitirmediği tatlı tabağını itti. "Bebeğin doğumu yaklaşıncaya kadar bekleyelim. Bu akşam için heyecanlı mısın?"

"Beni bilirsin, konserden önce hep gerilirim."

"Fazla endişelisin."

"Bir sürü VIP ve resmi görevli gelecek – belediye başkanı, bir yığın politikacı, kenti ziyarete gelen Arap ve Rus milyarderleri. Cuma akşamı benim gibi sakar birini dinlemekten daha iyi yapacak bir şeyi olmayan bir sürü insan işte."

"Ağızlarını açık bırakacaksın."

"Bu arada sana söylemeyi unuttum, iki hafta sonra Avrupa'ya gitmem gerekecek."

"İyi ama önümüzdeki beş ay hiç konserin yok ki."

"Yine de halledecek işlerim var sevgilim. Görmem gereken orkestra şefleri."

"Telefonda yapamaz mısın?"

"Keşke o kadar basit olsaydı."

"Ben neden seninle gelmiyorum?"

"Hamileyken bunun iyi bir fikir olabileceğini mi düşünüyorsun?"

"Bana kalırsa altıncı aya kadar bir sakıncası yok."

"Bu riski almazsan kendimi daha rahat hissedeceğim Carla."

"Saçmalama. Aile Hekimleri Akademisi için uygun olan benim için haydi haydi zararsız olur."

Saatine baktı. "Gerçekten kısa bir seyahat olacak; Londra'da

bir gece, bir gece de Paris, sonra döneceğim. Ama bunu daha sonra konuşuruz."

Elini kocasının koluna koydu. "Peki. Konserden sonra gelip seni almamı istiyor musun?"

"Tabii."

"Yemek hazırlarım. Geç kalmamaya bak."

"Endişelenme, işim bitince o sahneden fişek gibi kaçarım. Hem ne diyeceğim biliyor musun? Müjdeyi kutlamak için bir planım var."

"Nasıl bir plan?"

"Son konser yarın akşam. Öyleyse pazartesi bavullarımızı hazırlayıp neden Catskills'e gidip bir hafta kalmayalım? Birlikte biraz vakit geçirmeyelim?"

"Ciddi misin?"

"Bir şale tutarım. Banyosu yıldızların altında bir şale." Kadehini boşalttı. "Gitmem gerek. Neyin var?"

"Seninle konuşmak istediğim bir şey vardı. Ama bekleyebilir."

"Önemli mi?"

"Bence evet. Bu akşam konuşuruz. Seni seviyorum Jan."

"Ben de seni. Görüşürüz. Bana şans dile."

Bazı olayların içlerine doğduğunu iddia eden insanlar vardır.

Bir kazanın ya da bir trajedinin yaklaşmakta olduğu uyarısını yapan çok ince ayarlı bir altıncı his. Carla Lane bir altıncı hisse sahip olduğuna asla inanmazdı.

Oysa daha sonra hatırlayacağı gibi, o gün öğleden sonra içinde tuhaf bir önsezi, korkunç bir şeyler olacakmış gibi bir duygu vardı.

Bu duyguyu hormonlara, bedeninde süregelen savaşa yordu. Son zamanlarda gördüğü kâbuslar da bunun bir parçası olamaz mıydı? Tuhaf olduğu kesin kâbuslar. Hepsini bu akşam Jan'la konuşacaktı. Tek isteği, kocasının ona deli gözüyle bakmamasıydı.

Kafasını taktığı bir şey daha vardı. İçinde, Jan'ın onunla birlikte Londra'ya gelmesini istemediği gibi kesin bir kanı.

Sonra bir düşünce zihnini kemirmeye koyuldu: Ya Jan'ın başka biriyle ilişkisi varsa?

Ya ev dışındaki bütün bu gecikmeli seyahatler bir ilişki belirtisiyse? O "erkeklere özel kulüp" daha büyük bir sorunu gizliyorsa? Kabul etmekten ne denli nefret ederse etsin, böyle şeyler oluyordu. Hamileyken bile kocaları tarafından terk edilen kadınlar vardı.

İçindeki rahatsızlık tüm öğleden sonra boyunca sürdü. Daha sonra, duşun altındayken, midesinde yine o sancıyı duydu.

İkisi için bir bavul hazırlarken aynı sancıyı bir daha hissetti. Sadece sinirleri olabilir miydi? Yoksa, hamile olduğunu öğrendikten sonra kendi bedenine karşı aşırı duyarlı mıydı?

Her neyse, sofrayı kurar, kırmızı mumu hazırlarken, tüm öğleden sonra o sızıyla meşgul oldu. Beyaz sofra örtüsünün üzerine iki kristal kadeh bıraktı, buzdolabına koyduğu çilek kâsesinin üzerine de nemli bir bez yerleştirdi; Jan'ın en sevdiği meyve.

Saat altıda Jan telefon etti.

"Bana deli diyeceksin ama ne düşündüm biliyor musun?"

"Ne?"

"Pazartesi şale kiralamayı unut."

"Neden?"

"Pazar gidelim. Onun için o bavulları hazırla."

"Prova nasıl gitti?"

"Beklediğimden bile iyi. Kapatmam gerek Carla. Konserden sonra görüşürüz."

Carnegie Hall VIP doluydu.

Carla, New York belediye başkanının çevresindeki kalabalıkta bir başkan adayı, bir sürü siyasetçi ve yabancı kodaman gördü; bazılarının limuzinleri dışarıda, sokakta sıralanıyordu.

Posterlerde Jan'ın resmi vardı, her zaman kullandıkları, sarı saçları alnına dökülmüş, kollarını kavuşturmuş, gülümseyen gözleri düşünceli fotoğraf.

Carla konserin ikinci bölümünün ortalarına doğru geldiği zaman müdür onu hemen tanıdı ve özel bir locadaki bir iskemleye götürdü.

Jan, sahne ışığı üzerine çevrilmiş, her zamanki enerjisi ve yoğunluğuyla Rachmaninov'un 2 Numaralı Piyano Konçertosu'nu çalıyordu. Kocasından yansıyan şöhrette yıkanmayı asla istememişti, böylesi hiç ona göre değildi; yine de onu çalarken izlediğinde gerçekten gururlandığını hissediyordu.

Jan'ın müziğindeki yoğunluğun bir kısmının çocukluktaki azaptan, içinde hiç bahsetmediği o derinliklerde gömülü gizli ıstırap kuyusundan kaynaklandığını biliyordu. Final çalınıp bitince salon alkıştan yıkıldı, Carnegie Hall'daki herkes ayağa fırladı.

Jan defalarca geri çağırıldı, izleyiciler bir parça daha istedi. Hayranlarını kırmadı, yeniden tabureye yerleşti. Gabriel Grovlez'den "La Pastour"ü çalmaya başladığında salonda mutlak bir sessizlik oldu.

O denli dokunaklıydı ki, son nota sustuğunda izleyiciler yine ayağa fırladı. Sahneye çiçek demetleri yağıyordu.

Jan reverans yaparken göz göze geldiler. Karısına bakıp elini salladı, her iki elini açıp on parmağını gererek her zamanki mesajı verdi: On dakika sonra görüşürüz.

Kocasına bir öpücük gönderdi.

Her zaman Carnegie Hall'un otoparkında buluşurlardı.

Jan'ın Volvo'sunu onlara ayrılmış yere park etmişti; arabanın yanına dönmesi on dakikasını aldı. Jan konser sonrası kargaşadan nefret eder, ilk fırsatta kaçıp kurtulmaya çalışırdı. Bir seferinde konser piyanistliğinin bu kadar şov işi olduğunu bilseydi, piyanistliği daha hafif tutup sirkte çalışmayı yeğleyeceğini bile söylemişti.

VIP Mercedes ve limuzinleri motor çalıştırmaya, otoparkı egzoz dumanına boğmaya başlıyordu.

Carla yaklaşık yüz metre ötede, bir metal kapının açıldığını fark etti.

Kapıdan yüzünde geniş bir tebessümle Jan çıktı. Giysilerini değiştirmiş, blucin, kazak ve ceket giymişti; karısını görünce el salladı. Kolunun üzerine smokinini koyduğu bir elbise torbası atmıştı. Carla elini salladı ve hızla kocasının yanına yürüdü.

Volvo'ya önce Jan ulaştı. Carla elli adım geriden uzaktan kumandaya basıp kapıları açtı.

Jan arka yolcu kapısını açmaya davrandığında kısa ve keskin bir çatırtı, arkasından korkunç bir parıltı çıktı, güçlü bir patlama yankılanarak tüm otoparkı sarstı.

Hepsi bir an kadar sürdü.

Her şey sanki suyun altında, yavaş çekimde geçiyormuş gibi, ölümcül bir sessizlik ve yavaşlığa bürünmüştü. Otomobil havalandı, Jan'ın bedeni havaya fırladı. Carla vücudunda dev bir darbe hissetti, sonra her şey bir toz ve taş, metal ve cam şelalesine boğuldu.

Tepeleri uydu çanaklı televizyon kamyonetleri iki blok boyunca kordon altına alınmış sokakları doldurdu.

Polis ve acil müdahale ekipleri dışında içeriye kimse giremedi. Işıkları daireler çeviren bir New York Polisi Bomba Ekibi kamyonuna yol açıldı. Bir köşede, üniformalı bir polis memuru meraklı kalabalığı dizginlemeye çalışıyordu.

"Uzaklaşın, lütfen yolunuza devam edin."

Sağlam görünüşlü, kaslı ve tıknazca bir adam yaklaşıp polis dedektifi kimliğini gösterdi. "Neler oluyor memur bey?"

Midtown Kuzey Mıntıkası polisi kimliğe bakmadı bile. Baksa, sahte olduğunu anlayacaktı. İzinli dedektif bir zamanlar Angelina Jolie'yle evli o güneyli aktörü andırıyordu – tamam, Billy Bob Thornton'dı adamın adı. Peşin tebessüm, bir çeşit ahmakça beyaz gülüş.

"Carnegie Mews otoparkında bir patlama oldu."

"Yaralı?"

"Cesetlerden bahsedildiğini duydum. Hâlâ olay yerinde çalışıyorlar. Bir çeşit bomba, belki de terörist işi."

"Anlaşılan size yine sopanın kirli ucu kalmış. Kafanı takma dostum." Adam boş sokakta yürümeye koyuldu. Cebinden siyah bir Samsung ceptelefonu çıkarıp bir numara tuşladı. Bir tıkırtı duyuldu.

"Oldu mu?"

"Evet. Sorun giderildi – sonsuza dek giderildi."

5

NEW YORK

Bir erkek sesiyle kendine gelip gözlerini kırpıştırdı.

Yoğun bakım ünitesindeki bir yataktaydı. Temiz, yeşil önlük giymiş, mavi bandanalı ve neşeli yüzlü bir doktor üzerine eğilip nabzını tuttu.

"Hoş geldiniz Carla. Uyanmanızı umutla bekliyorduk."

Bir hemşire gelip her iki koluna takılı tüpleri kontrol etti; tepesinde bir elektronik monitör göz kırpıp duruyordu. Carla kendini şaşkın, sersemlemiş hissediyor, alnında dağlama demirine benzer bir acı duyuyordu.

Doktor, "Beni duyabiliyor musunuz?" diye sordu.

"E... Evet. Neredeyim?"

"Mount Sinai Hastanesi'nde. Nasılsınız?"

"Köreltici bir baş ağrısı dışında, şaşkın."

Doktor genç kadının elini okşarken göz kırptı. "Demek işitmede sorun yok, en azından öyle umuyoruz," dedi. "Hayatta kaldığınız için çok talihlisiniz küçük hanım."

"Neler oluyor, ne oldu?.." Kollarında ve ellerinde, serum iğnelerinin batırıldığı yerlerdeki minik çürükleri gördü.

"Oraya da geleceğiz. Ama önce kendinizi nasıl hissettiğinizi öğrenmem lazım. Başınızın neresi ağrıyor? Her tarafı mı yoksa sadece şakaklar mı?"

Carla ovuşturmak için elini kaldırınca başına sarılı bandajları hissetti. "Burası... Tam burası."

"Herhangi bir yerinizde başka bir ağrı, sızı ya da görüntüde bulanıklık?"

"San... Hayır, yok."

Doktor iki parmağını kaldırdı, elini Carla'nın yüzünün iki karış ötesinde sağdan sola hareket ettirirken genç kadının gözlerini izledi. "Gözlerinizle parmaklarımı takip etmeye çalışın. Kaç parmak görüyorsunuz?"

"İki."

"Ya şimdi?"

"Dört."

Doktor daha sonra ışıklı bir aletle Carla'nın kulaklarını muayene etti, ardından da eline stetoskopunu aldı.

Genç kadın göğsünde soğuk çeliğin temasını hissetti. "Lütfen, bana ne olduğunu söyler misiniz?"

"Siz ne hatırlıyorsunuz?"

"Jan arabamızın yanında duruyordu... Sanki... Sanki birden alev aldı. Sonra bir patlama oldu."

"Başka?"

Carla başındaki zonklamanın biraz azaldığını hissetti. "Ondan sonrakiler biraz bulanık."

Doktor alışkın gözlerle Carla'nın sağ kolundaki bir dizi eski ve ince yaraları inceledi, ama bir şey söylemedi. "Uçan şarapnel parçalarından ufak tefek yaralarınız var, ama hiçbiri ciddi değil; birkaç çürük, bir de sarsıntı. Dört gündür buradasınız."

"Ciddi misiniz?"

"Bilinciniz gelip gidiyordu, ama çoğunlukla yarı baygındınız."

Carla zaman kavramını tümüyle yitirmişti. Patlamanın şiddetini, korkunç *gümbürtüyü* anımsıyor, alev alev yanan otomobilin yanından sürüklenerek uzaklaştırılmasını ve ambulans sirenlerinin durmak bilmez çığlıklarını yarım yamalak hatırlıyordu, fakat ondan sonra kendinden geçmişti ve her şey birbirinden kopuk, bir hayal dünyasından çıkıp gelmiş gibiydi. "Jan nerede? Güvende mi?.." Gırtlağı kuru, sesi kısıktı.

Doktor muayenesini bitirdi, çizelgeye bir şeyler karalayıp yatağın ayakucuna astı. Sanki soruyu duymamış ya da duymazdan gelmiş gibiydi.

"Önümüzdeki günlerde vücudunuzda ciddi bir hasar kalmadığından emin olmak istiyoruz. Kalmamışsa, sizi taburcu ederim. İyi haber, yapılan taramalarda vücudunuzda herhangi bir iç kanamaya rastlamamış olmamız."

"Ha... Hamileyim."

"Biliyoruz. Doktorunuzla görüştük. Çantanızda ondan bir mektup bulduk."

"Bebeğim iyi mi?"

"Şimdilik her şey yolunda görünüyor Carla. Daha sonra yine konuşuruz ama şu anda sizinle konuşmak isteyen biri var."

Doktorla hemşire çıktıktan sonra kapı açıldı ve içeriye babaannesi girdi.

Carla'nın sınıf arkadaşları Baize Joran'a "Son Hippi" adını takmıştı – Woodstock'ta bulunmuştu, keyfi yerinde olduğu zaman o eski renkli kaftanları giyiyor, ya da bazen burnuna elmas bir çivi takıyordu.

73'üne merdiven dayamış, günde yarım paket bitki özlü sigara içen, hafif ev işi dışında pek hareket etmeyen ve şarap şişesiyle iyi geçinen bir kadın için harika görünüyordu.

Oysa bugün sanki bir haftadır uyumamış gibi bitkindi. Kır saçları her zamankinden dağınıktı, üstelik makyaj da yapmamıştı. Yüzü kül renginde, gözleri ağlamaktan kızarmış.

Kollarını Carla'ya doladı ve sımsıkı sarıldı, ikisi de diğerini bırakmak istemiyor gibiydi, Carla, Baize'in o bilindik kokusunda –Elizabeth Arden parfüm ve bitki özlü sigaraların belli belirsiz aroması– boğuluyordu.

"Jan nerede?"

Hâlâ torununun elini tutmuş babaanne geri çekilirken yüzündeki ifade her şeyi açıklıyordu. "Kurtulamadı, Carla. Ben... Maalesef kurtulamadı."

Genç kadın başını çevirdi ve soluk almakta zorlandı. Gerçek, bir kurşun gibi, yanında bir inanamama ve üzüntü seliyle birlikte çarptı. Lakin öfke yoktu, henüz yoktu. Öfke, daha sonranın işiydi. "Oh, aman Tanrım."

Baize, Carla'nın her iki elini de sımsıkı kavradı.

"Buraya senin için geldim. Hep yanındayım tatlım. Seni buraya getirdikleri andan beri kapının önünden ayrılmadım."

Carla soluk almakta hâlâ zorlanıyor, göğsü sıkışıyordu ve bedeninde hangi güç kırıntısı kalmışsa, o da o anda akıp gitmiş gibiydi. Gerçekten sevdiği, hayatında önem verdiği tek erkeği yitirmişti. Yüreği dipsiz bir çukurdan düşüyor gibiydi.

Baize ellerini bırakmadan, yumuşakça, "Konuşmak ister misin Carla?" dedi.

"Ne istediğimi bilmiyorum." Ağlamak istiyor, ama nedense beceremiyordu; zihni sanki derin dondurucuda gibiydi.

"Keşke Dan hâlâ burada olsaydı. Böyle durumlarda yardımcı olması için öyle birine çok gerek var. Her zaman o kadar becerikli, öylesine güçlüydü ki. Kendimi zavallı hissediyorum."

Baize elbisesinin yeninden çıkardığı kâğıt mendille gözlerini kuruladı. "Kurtarmak için çok uğraştılar. Dediklerine göre patlamanın gücünden çok etkilenmiş. Acil ünitesinde bir saat dayanabildi. Hâlâ inanamıyorum."

Carla konuşamadan babaannesine bakıyordu. Jan ölmüştü. Jan ölmüştü ama o hayattaydı.

"Tatlım, neden bana bebekten bahsetmedin?"

"Biz... Biz de yeni öğrendik." Istırabın, ani ve dizginlenemez bir özlemin pençesinde birden kendini kaybeder gibi oldu. Yataktan doğrulmaya davrandı. "Jan'ı görmek istiyorum. *Hemen şimdi, şu anda* görmek istiyorum. Söyle onlara beni morga götürsünler."

Baize torununu durdurdu. "Cenaze töreni dün sabahtı Carla."

"Jan gömüldü mü?"

"Paul törenin bekletilmemesini daha doğru buldu. Abisini bir an önce gömmeyi tercih etti. Senin ne zaman kendine geleceğini kestiremiyorduk."

Carla yumruğunu ağzına götürürken gözleri yeniden yaşarmıştı. Vücudunun her noktası acıdan haykırıyordu. Vedalaşma fırsatı bile bulamamıştı.

Baize elini daha güçlü sıktı. "Törene o kadar çok kişi katıldı ki. Paul yıkılmıştı. Sen kendine gelir gelmez haber vermemi istedi."

Carla çarpılmıştı, konuşamıyordu.

"Önümüzdeki haftalar, aylar senin için kolay olmayacak hayatım. Ama güçlü olmak zorundasın. Bebeğin için. Jan da güçlü olmanı isterdi."

"Ne... Polis ne diyor?"

"Benimle de konuştular, ama onlara anlatacak pek bir şeyim yoktu, zaten açıklama da yapmadılar. Ama konserde bir sürü VIP vardı. Belediye başkanı ve birçok önemli yabancı. Gazeteler

terörist bombasından bahsediyor. Bir karışıklık olduğunu, bu patlamadan kim sorumluysa yanlış insanı seçtiğini yazıyorlar."

"Bomba?"

"Polis henüz ne doğruladı ne de yalanladı. Ama bana mantıklı geliyor. Jan'ı kim, neden bile bile öldürmek istesin ki?"

Carla, midesinde öğürtücü bir boşlukla, gözlerini pencereye çevirdi. Daha önce titrerken, şimdi şiddetle sarsılmaya başlamıştı. Elini aşağıya indirdi, içinde bebeğinin büyümeye çalıştığı karnını sıvazladı. Keyifli olması gerekirdi, oysa içinde şimdi sadece mutsuzluktan başka hiçbir duygu yoktu. "Ben... Tüm bu olanlara inanamıyorum"

"Hiçbirimiz inanamıyoruz. Bütünüyle mantıksız."

Kapı açıldı ve bandanalı doktor eşikte belirdi. "Bağışlayın, Mrs. Joran, ama Carla'ya sormam gereken bir soru var."

Yatağın yanına gelip Carla'nın sağ bileğini tuttu, parmaklarının ucuyla genç kadının bir dizi ince, belli belirsiz kabarık yara izlerine dokundu. "Bunlar ne zamandan kalma?"

Cevabı Baize verdi: "Uzun zaman önceden. Carla 11 yaşındayken. Neden sordunuz, bir şey mi var?"

"Sadece mesleki merak. Bir süre mikro cerrahide çalışmıştım. Tam olarak ne olmuştu?"

Baize durakladı. "Bir... Bir kaza. Carla kolunu kırık cama çarparak kötü şekilde kesmişti."

Doktor genç kadının bileğini bırakırken hafifçe gülümsedi. "Harika bir iş. Bunu yapan cerrah çok başarılı çalışmış."

Kapıya yöneldi. "Sözünüzü kestiğim için özür dilerim. Ama yapılması gereken bazı testler var, onun için torununuz bize lazım Mrs. Joran." Carla'yla göz göze geldi. "Jan'dan haberiniz var mı?"

"Evet." O dağlama demirinin sızısını yeniden hissetti.

"Kötü haber vermeden önce hep hastanın birkaç gün kendine gelmesini beklemeyi tercih ederiz. Bu dediğim her zaman mümkün olmuyor. Elimizden gelen her şeyi yaptık. Sizin için teselli olacak mı bilmem ama Jan hiçbir şey hissetmedi. Buraya getirdikleri zaman bilinci kapalıydı, hiç açılmadı. Gerçekten çok üzgünüm."

Carla bir şey söylemedi. Herhangi bir şeyi değiştirebilecek bir şey söyleyemeyecekti. Kendini kırılgan hissediyordu. Sanki ayaklarının altında her an kırılarak onu buz gibi suya düşürecek ince bir buz tabakası varmış gibi.

Kapı kapandı; doktor gitmişti.

O akşamüstü, Midtown Kuzey Mıntıkası'ndan iki polis dedektifi ifadesini almaya geldi.

Ellilerinde görünen, ağzı pahalı beyaz dişlerle dolu olanın adı Soames'tu.

İkinci dedektifin, Reilly'nin karmakarışık kızıl saçları, kaslı kolları vardı, otuzlarında olmalıydı.

Jan'ın işini, düşmanı veya borcu olup olmadığını, örgütlü suçla veya bir terör grubuyla herhangi bir ilişkiye girip girmediğini, giren kimse tanıyıp tanımadığını sordular.

Jan hakkında böyle sorular sormak saçma geliyordu ama dedektifler Jan hakkında bilinecek ne varsa öğrenmenin peşindeydi. Ciddi adamlardı, ona nazikçe ve anlayışla sorular soruyor, notlar alıyorlardı, fakat her ikisi de patlamanın nedeni konusunda şaşkındı.

"Bomba mıydı?"

"Evet hanımefendi, bombaydı. Volvo'nuzun altına döşenmiş bir boru bombası."

"Oraya nasıl gelmiş?"

"Henüz hiçbir fikrimiz yok. Oraya bilerek de yerleştirilmiş olabilir, başka bir arabaya takıldıktan sonra yuvarlanıp tesadüfen sizin arabanızın altına gelmiş de olabilir. Daha fazla ipucuna ulaşmadan nasıl patlatıldığını henüz söyleyemiyoruz."

"Babaannem gazetelerin bir kimlik karışıklığından söz ettiğini anlatmıştı."

Dedektiflerden yaşlı olanı, Beyaz Diş, ellerini açtı. "Gerçekten de bu söylediğiniz şimdiye kadar düşünebildiğimiz tek mantıklı cevap. O gece konserde 150'yi aşkın VIP ve yabancı konuk vardı. İçlerinden her biri saldırının hedefi olabilirdi."

"Hiç ipucunuz yok mu?"

Kızıl Saç parmaklarını saçlarından geçirdi. "Yok denebilir

Mrs. Lane. Gözden geçirmemiz gereken bir sürü geçmiş var. Bu da zaman alacak. Sizinle bir daha konuşmamız gerekebilir. Bu arada, herhangi bir nedenle eyalet ya da ülke sınırları dışına çıkmanız gerektiğinde bizi haberdar ederseniz seviniriz."

"Neden?"

"Hanımefendi, eşinizin ölüm nedeni ve karşımızda kimlerin olduğunu öğreninceye kadar güvende olduğunuzdan emin olmak istiyorum. Onun için, kuşkulu bir telefon gelir, ya da kendinizi ne şekilde olursa olsun herhangi bir tehlikede hissederseniz zaman geçirmeden bizi arayın."

Sonunda kartvizitlerini bırakarak gittikleri zaman Carla yalnız kaldı.

Kendini bitkin hissediyor, bedeni gerilime ve şokun artçı dalgalarına tepki verdikçe, sanki duyuları kepenk indiriyormuş gibi, vücudunun her noktası yorgunluktan kıvranıyordu.

Ellerine baktı – elleri battaniyenin köşesini uyuşukça katlayıp açıyor, katlayıp açıyordu.

Önemli olan hayatta kalmaktı, biliyordu. Bebeği için bugünlerden geçecekti. Yapması gereken ne varsa onu yapacaktı.

Gece yarısından hemen önce bir hemşire tansiyonunu ölçtü ve ona hafif bir uyku ilacı verdi. Carla ondan sonra gözlerini kapattı, zihni incecik perdenin gerçekle düşleri birbirinden ayırdığı yerlerde oyalanıyordu.

Orada, uykunun eşiğinde yatarken kapalı gözlerinin ardında çılgın, kopuk kopuk bir film tıkırdıyordu.

Carnegie Mews otoparkı, gülümseyerek ona doğru yürüyen bir Jan, patlama, beyaz, semavi bir ışık; kocaman ve üzgün gözlerini kaldırmış ona bakan, küçük, sıska bir oğlan; bir kadının Carla'ya doğru uzattığı narin eli. Karanlık bir odada sallanan parlak bir ampul. Soğuk bir kış gecesinde ormana düşen kar taneleri.

Görüntüler ırak bir dünyadan gelmişçesine, hayaletler gibi süzülüyordu.

Hıçkırdığının bilincinde, anne karnının sıcaklığını arayan bir çocuk gibi, bacaklarını çekti, ellerini cenin pozisyonunda dizlerinin arasına soktu, sonunda kendini uykunun kadife kollarına terk etti.

6

PHOENIX, ARIZONA

Gündoğumu.

Işıklı parmaklarını kavrulmuş çölün üzerine yayan turuncu ışınlar.

Adam hâlâ ayaktaydı, kanepenin üzerine uzanmış, boş gözlerle televizyonun ekranına bakıyordu.

Bütün gece uyumamış ve elindeki kadehte de viski kalmamıştı. Tıraşlı çenesini sıvazlayıp ayaklandı ve şişeye baktı.

İçinde bir damla kalmıştı.

Elini saçlarından geçirdi. Kablolu televizyonda *The Three Stooges* vardı. Çökmüş kıpkırmızı gözlerle ekrana bakarak dikiliyordu.

Beyzbol sopasıyla Moe'nun kafasına vuran Larry, sonra Larry'yi kovalarken daireler çizen Moe. Çocukken o tekrarları o kadar çok izlemiş ve bu sahneye her seferinde öylesine gülmüştü ki. Oysa şimdi gülmüyordu.

Üst katta karısıyla kızları uyuyordu. Fotoğrafları rafların üzerine diziliydi. Kızların biri on iki, diğeri dokuz yaşında. Karısı tam bir Amerikalı; sarışın, güzel. Duvarlardaki aile fotoğrafları, çiftlik, evin her yanına serpiştirilmiş sanat eserleri, hepsi kusursuz bir hayatın kanıtlarıydı.

20 dönümlük çiftlik herkesin arzulayacağı bir parselde, stüdyosu da arazinin bir kenarındaydı. Son 20 yıldır hayatında en küçük bir sorun belirtisi olmamıştı.

Şimdiyse, bu.

Son viski damlasını yutup şişeyi kanepenin üzerine bıraktı.

Sarhoş hissediyordu.

Ve daha da sarhoş hissetmek istedi.

Unutmak.

İçilecek başka bir şeyler daha olmalıydı. Votka? Şarap? Yüzey temizleyicisi? Son çare olarak ağız gargarası.

Uyuyabilir, yorgunluğa teslim olup ıstıraplı zihnini rahatlatabilirdi, ama debelenmek, acısını hissetmek istedi. Yanan bir

binanın tepesinde, helikopterden kurtarma halatı atılmış biri gibiydi, ama o halatı istemiyordu, henüz istemiyordu: *Bana bir dakika verin, tamam mı? Önce şu yakıcı acıyı hissedeyim.*

Uyurgezer gibi, sendeleyerek mutfağa yürüdü. Bavullar hâlâ köşede duruyor ve onları görmek bir sürü anıyı geri getiriyordu. Dolapları yoklamaya koyuldu.

İçki bulamadı.

Bir küfür savurdu.

Temiz havaya ihtiyacı vardı.

Yalpalayarak veranda kapısına gidip kaydırarak açtı, güneş daha şimdiden cildini ısıtmaya başlamıştı. Dağlarcasına değil, ama onun da birkaç saati vardı.

Arizona'nın zengin kırmızı toprağı uzak tepelere kadar uzanıyordu. Derin bir soluk alıp, çocukken sık sık yaptıkları gibi çölde günün doğuşunu izledi ve bir kez daha anıların hücumunu hissetti. Ağlamak istiyordu. Oysa bu son birkaç günde o kadar çok ağlamıştı ki, gözpınarlarında yaş kalmamıştı.

Sonra birden, beyninin arka taraflarında bir tuhaflık hissetti.

Köpek.

Köpek havlamamıştı.

Köpek onu karşılamaya gelmemişti.

Sabahları evden çıktığı zaman köpek mutlaka havlar ve kuyruğunu sallayarak onu karşılamaya gelirdi.

Colleen'in kulübesi evin yan tarafındaydı.

Evde olmayacakları zamanı düşünerek yeterince yiyecek ve su bıraktığından emindi. Şimdi düşünüyordu da, bir gece önce geldiklerinde de Colleen'i duymamış, görmemişlerdi. O zaman bunun farkına varamayacak kadar düşünceliydi. Ayrıca köpek sık sık tek başına çölde gezmeye de gidiyordu.

Basamaklardan avluya indi.

Ciğerlerine derin derin hava çekerken kollarını bir daha açıp gerindi.

Evin arka tarafında, 50 metre kadar uzaktaki siyah yığını o sırada fark etti.

Yüreği hızlanarak yürüdü ve köpeği böğrü üzerine yatmış buldu.

Coleen'in ağzı açıktı, yandan dili sarkıyordu.

Gırtlağının kesildiği yerde, toprakta kıpkızıl bir birikinti gördü.

İrkildi, sendeleyerek çöktü ve kustu.

Eliyle ağzını sildi, debelenerek ayaklandı.

Birden kendini hiç olmadığı kadar ayık hissetti.

Yine gözleri yaşardı.

Karısıyla kızlarının köpeği görmelerini istemiyordu. Öğrenmelerini istemiyordu. Gözlerini kaldırıp çöle baktı.

Yakınlarda birkaç ev vardı, ama herhangi bir hayat belirtisi yoktu. Esinti bile yoktu.

Kırmızı Arizona toprağı kızıl kanı örtünceye kadar, birikintinin üzerine bir çılgın gibi toprak tekmeledi.

Sonra da bir kürek almak için garaja koştu.

7

NEW YORK

O gün, öfkeli beyaz bulutlar Long Island kıyısına pençe atarken, güneş de çabalıyordu.

O gün, Jan ile denizde yüzdükleri günler gibi değildi.

Baize araba yoluna girip kontağı kapadı.

Carla gri Atlantik'e bakan sevimli evler dizisindeki sarıya boyalı kapıya baktı.

Bir zamanlar o ev Jan'la kendinin istediği her şeyi, huzuru, konforu, denizi sunmuş, bir aile kuracakları yer olmuştu. Şimdiyse, kapalı perdeleriyle boş duruyordu. Sundurmanın altında Jan'ın sevdiği salıncaklı iskemle, yanında da kendininki.

Carla otomobilden inmeye davranırken, Baize uzanıp koluna dokundu. "Bunu yapmak zorunda değilsin. Seninle geleyim mi?"

"Yalnız olmayı tercih ederim."

"Carla..."

"Lütfen. Bu gece burada kalmak istiyorum."

"Bunun iyi bir fikir olduğuna gerçekten inanıyor musun?"

"Olmayabilir, ama kalmak zorundayım."

Yaşlı kadın içini çekti. "Pekâlâ, öyleyse evime kadar gidip kıyafetlerimi değiştireyim ve bir iki de tuvalet eşyası alayım."

Carla arabanın kapısını açtı.

"Acele etme olur mu? Yapmam gerek işler var."

Anahtarı sarı kapıya yerleştirdi. İçeri girerken kapı çıtırdadı.

Ev. Jan gittikten sonra buraya hâlâ ev diyebileceğinden değil, ama şu anda olması gereken yer burasıydı.

Koridor zarftan geçilmiyordu. Mr. ve Mrs. Jan Lane'e gönderilmiş bir sürü mektup. Hepsini alıp masanın üzerine bıraktı. Arkasına dönüp bakınca, Baize'in motoru çalıştırdığını, camı indirip bir bitki özlü sigara yaktığını gördü.

Babaannesi el salladı, Carla'dan karşılık alınca gaza basıp uzaklaştı.

Ön odada, tripod üzerine yerleştirilmiş eski Zeiss teleskop hâlâ denize dönüktü. Jan'la gelip evi gezdikleri ilk günü hatırladı; evi seksenlerindeki, emekliliği çoktan gelmiş Myrtle adlı ufak tefek emlak danışmanı gezdiriyor, işitme cihazını işaret edip, "Unutmayın, sağır değilim, onun için teklifinizi yaparken çekinmeyin," diyordu.

Burada ilk seviştikleri günü hatırladı.

Bir de sonuncu sevişmelerini.

Artık Jan yoktu. Bir türlü buna, ya da ölüm biçimine inanamıyordu – olanların bir mantığı yoktu.

Oysa bu evde hâlâ Jan'ı hissediyordu.

Rahatlamak istercesine elini karnındaki şişliğe götürdü. O sabah uyanırken hafif bir bulantı hissetmiş, doktor da hamilelikte bulantı ve yorgunluğun normal olduğunu söylemişti.

Kokuları soluyarak, bütün odaları gezdi. Yatak odasında, büyük ceviz yatak pamuklu çarşaflarla örtülüydü. Carla perdeleri açtı ve odaya günün aydınlığı doldu.

Jan'la birlikte dalgalara doğru koştukları, çocuklar gibi kıkırdadıkları yaz sabahlarını hatırladı.

Istırabını hiçbir şeyin hafifletemeyeceğini hissediyordu. Jan'ın sesini ve kahkahasını bir daha duyamayacak, onu bir daha göremeyecekti.

Öylesine yaman bir yalnızlık hissediyordu ki, içinde bir yer denize yürümek, dalgaların arasına karışıp bir daha dönmemek istiyordu.

Açıklayamadığı bir nedenle dolabın başına gitti, Jan'ın giysilerini çıkarıp yatağın üzerine fırlattı.

İçini ürkütücü bir öfke dalgası kaplıyor, demir eriyiği gibi kavuruyordu. Jan'ın ondan koparılmasına öfkeliydi, birlikte geçirecekleri hayat tam da başlayacakken elinden alınmasına öfkeliydi.

Hıçkırıklarla sarsıldı, yumruklarıyla yatağı dövüp çarşafları parçaladı, sonunda tüm gücü tükenince, kıpkırmızı gözleri kupkuru, tümüyle boşalmış, bitkin halde devrilip kaldı.

"Teselli olacaksa, büyükbaban öldüğünde aynı şeyleri hissetmiştim."

"Anlatsana."

"O gün telefon ettiler ve helikopterinin eğitim uçuşu sırasında vurulup düştüğünü, hiç umut olmadığını söylediler. Yıkıldım. Tüm dünyam sona ermiş gibi hissettim."

Sundurmanın altındaki sallanan sandalyelerde oturuyorlardı. Baize'in eli Carla'nın kolundaydı.

"Sen okuldaydın. Dolaptan Dan'in bütün giysilerini çıkardım, üst üste yığdım, üzerlerine yatıp hıçkıra hıçkıra ağladım. Sanki onu geriye getirmeye çalışır gibi."

Carla hep büyükbabasını daha iyi tanımadığına üzülürdü. Büyükbabası karacı albaydı ve Carla 16 yaşındayken ölmüştü. "Sen de düş görüyor muydun?"

Baize güldü. "Düş mü? Babaannen haplanmış gibiydi tatlım."

"Kâbus gibi?"

"Hem de nasıl. Üzerime süngü hücumu gibi geliyorlardı."

"Anlatsana."

"Bana kalırsa tüm hayatımız boyunca birbirimize bu kadar yakın olduğumuz için. Dan ve ben lise âşıklarıydık. Birbirimizin

tam zıddı olmamızın bir önemi yoktu. O asker olmaya hazırlanıyordu. Bense yabani bir çocuktum. Bana 'Yoko Ono'm' diye takılırdı." Carla'ya döndü. "Neden, rüyalar mı görüyorsun?"

"Kâbuslar demek daha doğru olur."

"İlaç alıyor musun?"

"Sadece bebek için folik asit. Bir de geceleri gevşemek için senin bitki özlü uyku hapları."

"Bana şu kâbusları anlat."

"Beynimde durmadan tekrarlanan bir film gibi."

"Nasıl bir film?"

Bir an düşündü. "Jan'ın ölümünü görüyorum. Patlamayı. Beyaz bir ışık. Ama onlara karışan başka görüntüler var. Bir süredir gördüğüm görüntüler. Aylardır gördüğüm."

"Ne görüntüleri?"

"Tuhaf şeyler. Acayip."

"Bana o görüntüleri anlat Carla."

"Bir kadın elini açmış bana uzatıyor. Küçük ve sıska bir oğlan bana bakıyor ve bir şeyler istiyor. Karanlık bir odada sallanan bir ampul görüyorum. Geceleri düşen kar taneleri görüyorum. Neredeyse soğukluklarını hissedeceğim."

Baize kaygılanmış gibiydi. "Bu dediklerin, o kadınla çocuk."

"Ne olmuş?"

"Onların... Yüzlerini görebiliyor musun?"

"Hayır. Görüntülere odaklanmaya, bir anlam çıkarmaya çalışıyorum ama beceremiyorum. Neden sordun?"

"Ama gördüklerinden rahatsız oluyorsun?"

Gözlerini babaannesine dikti. "Tabii. Üstelik daha sık görmeye başladım. Aylardır arada bir görüyordum, Jan'ın ölümünden sonra daha da sıklaştı."

"Jan'a söyledin mi?"

"O gün restoranda söylemeye niyetlenmiştim ama fırsat olmadı. Neden soruyorsun?"

Baize alt dudağını ısırıyordu. "Birine görünmen gerektiğini düşünüyorum Carla."

"Kime?"

"Dr. Raymond Leon'a."

"Neden böyle düşünüyorsun?"

"Bana yardım etmişti, onun için. Kâbusların konusunda yardımcı olacağından eminim. Sıkıntı hissetmeni istemiyorum, özellikle de hamileyken. Randevuyu ben alırım."

"Ne zamana?"

"Seni araya sıkıştırabilirse yarına. Hatırım için, tamam mı? Birine anlattığını bilirsem, rahatlayacağım."

"Yarın olmaz."

"Neden olmaz?"

"Jan'ın anısına yapmak istediğim bir şey var. Bir de, birini görmem gerekiyor."

O akşam, Phoenix uçağına bilet aldı.

Ertesi sabah yedide kalkacak bir Delta seferine.

Sonra saatli radyosunu açarak yatağına oturdu.

Baize'in komodinin üzerine yerleştirdiği hasır sepet dolusu lavantanın kokusu rahatlatıcıydı. Radyodan duyduğu parçayı tanıdı – Led Zeppelin ve "Stairway to Heaven."

Klasik müzikçi Jan'ın aslında düş kırıklığına uğramış bir rock'çı olduğuna inanıyordu. Bu dinlediği de onun en sevdiği parçalardan biriydi ve Jan'ı düşününce kendini birden tümüyle yalnız hissetti.

Pencerenin başında dururken, sahil boyunca yürüyen genç bir çift gördü. Erkeğin kucağında küçük bir oğlan vardı. Kadın şiş karnıyla yine hamile görünüyordu.

Çift bir espriye gülerken başları birbirine değdi, sonra erkek uzanıp kadının yanağını öptü.

Jan'la birlikte yüzmeye gittikleri Cove Point'taki kumulların arasında gözden kaybolmalarını izledi.

Radyoyu kapattı, yatağına uzanıp gözlerini yumdu.

Biraz sonra, bitki özlü yeşil haplardan birini yuttu, uykunun gelmesi için dua ederek yatağının içinde kıvrıldı.

8

PHOENIX, ARIZONA

Havaalanında bir taksiye bindi ve kavurucu sıcakta kuzeye doğru yola koyuldu.

Çiftlik sakin bir muhitteydi. Aslında tek ev içinde iki ev gibi: 50 yılı aşkın bir süre önce inşa edilmiş eski bir çiftlik eviyle, ona eklenen ve bir sanatçı stüdyosunu da içeren modern bir bölüm. Metal bir sundurmanın altında beyaz bir Mustang duruyordu.

Carla'nın bindiği taksi toprak yolda ilerleyerek yaklaşırken Paul onu karşılamak için stüdyosundan çıktı.

Yorgun ve sıska görünüyordu. Blucin ve spor ayakkabı giymişti, eski püskü tişörtü boya ve çamur lekeleriyle kaplıydı. Bileğinde turkuvaz boncuklar dizili deri bir kayış vardı, uzun siyah saçları perçemlerle kesilmişti.

Jan'a o kadar benziyordu ki – aynı hazır tebessüm, aynı kararlı mavi gözler, aynı yakışıklılık ve aynı zarif sanatçı elleri.

Taksiden inip ona sarıldığı zaman ağlamak üzereydi.

"Seni yeniden görmek çok güzel Carla. İçeri girsene. Kahveyi yeni koydum." Elini genç kadının omzuna atıp eve soktu.

İçerisi beyaza boyalı duvarlarla çevrili ve elle oyulmuş, çiftlik usulü seyrek eşyayla döşeliydi. Stüdyonun kapısı açıktı ve içerisi bir çömlekçi çarkı, parlak çömleklerle kaplı zemin ve duvarları; pastel mavilerle, canlı kırmızılarla ve vurucu sarılarla boyanmış tabak, vazo ve sanat eserleriyle karmakarışık görünüyordu.

Dışarıda, kayınbiraderinin kendi elleriyle tuğladan yaptığı fırını gördü.

Paul başarılı olmuştu, güzel karısı ve iki sevimli kızıyla mutlu bir hayat sürüyordu. Yetenekli bir sanatçı ve tasarımcı olarak üne kavuşmuş, eserlerini almak için özel olarak New York ve Los Angeles'tan Phoenix'e gelen VIP müşteriler edinmişti.

Mutfakta, Paul kahveyi, fincanları ve çikolatalı kurabiyeleri bir tepsinin üzerine yerleştirdi. "Seni hastanede gördüğüm son

seferden daha iyi görünüyorsun. Bebek hâlâ iyi mi?"

"Doktorlar öyle diyor."

"Şükürler olsun. Duruma alışabiliyor musun?"

"Zar zor. Ya sen?"

Paul cesurca gülümsediyse de gözleri kan çanağı gibiydi, acısı dudaklarının köşesindeki gerginlikten okunuyordu ve sanki ağır bir yük taşıyormuş gibi omuzları çökmüştü. "Yeniden işle meşgul olmaya çalışıyorum ama dikkatimi bir türlü toparlayamıyorum. Arka verandaya çıkalım, ne dersin?" Yüzü ciddileşmişti. "Konuşmamız gereken şeyler var."

9

Fincanlara kahve koydu. Arkalarındaki oturma odasının duvarlarında karısıyla kızlarının fotoğrafları asılıydı.

"Herkes nerede?"

"Kim kızları Sedona'ya, anneanneleriyle dedelerini ziyarete götürdü. Yarın dönecekler."

Carla önünde uzanan çöl manzarasına daldı. Sade fakat güzeldi, kaktüslerle kaplıydı, gökyüzü o kadar maviydi ki neredeyse gözlerini acıtıyordu.

Paul kahvesinden bir yudum aldı. "Jan ve ben buraya geldiğimiz ilk gün bu manzaraya tutulduk. Renklere, ışıklara. Her zaman özel bir yer oldu."

"Bana o günleri anlat."

"Jan hiç bahsetmedi mi?"

"Bazen annesiyle babasını Hırvatistan'dayken nasıl kaybettiğini anlatırdı. Seninle birlikte vatanınızda, savaş sırasında ıstıraba ve dehşete nasıl tanık olduğunuzu. Yaşadıkları onu derinden etkilemişti. Belki de böylesine büyük bir müzisyen olmasının bir nedeni de bu yaşadıklarıydı."

"Acılarından pek bahsetmezdi, ama onları çalışmalarına aldığı kesin."

"Haklısın. Böylesine etkileyici bir müzik yapmak için son derecede derin bir duygu kuyusundan yararlanmayı hep beceriyor gibiydi. Nedendir bilmem, ama bu açıdan onunla aramızda bir bağ olduğunu hissediyordum."

"Ben hep geçmişimizi unutmaya çalıştım; oysa Jan dergiden kestiği bir fotoğrafı hep yanında taşır ve bize o günleri hatırlatması için yatak odasının duvarına asardı. Duyduğu acıyı, tanık olduğu haksızlıkları unutmak istemedi. Haksızlıktan nefret ederdi."

Bir an durakladı, uzaklara baktı, sonra yine Carla'ya döndü. "Buraya geldiğimiz zaman Jan on, ben ise 14 yaşındaydım. Annem ve babam Sırplar köyümüzü top ateşine tuttuğu zaman ölmüştü. Zihinlerimiz savaşta gördüğümüz manzaralarla, ölü bedenlerle, kurşuna dizilmiş koca ailelerle, etnik temizlikle öylesine doluydu ki, buraya alışmak epey güç oldu. Haftalar boyunca birbirimiz dışında kimseyle konuşmadık. Güven ve sıcaklık peşinde birbirlerinden ayrılmayan iki küçük öksüz-yetim."

"Ama burada huzuru buldunuz, değil mi?"

"Cehennemden cennete geçmek gibiydi. Hayatta olduğumuz için, ömrümüzü bir yetimhanede geçirmek yerine halamın ve eniştemin bize vasi olmayı kabul ettikleri için içimiz şükran doluydu."

Çenesiyle kaktüs kaplı çölü işaret etti.

"Kardeşim ve ben burada güzel günler de geçirdik. Eniştemiz bizi çölde at binmeye götürürdü. Çıngıraklı yılanlar, çakallar görürdük. Hırvatistan'daki kasabanın pireli sinemasının ekranında gördüğümüz kovboy filmleri gibiydi. Onu özleyeceğim."

Carla daha fazla dayanamadı. Kederle ağlayıp gözlerini sildi. "*Neden*, Paul? Jan neden öldü? Jan'ı neden öldürmek istesinler ki?"

Paul'ün yüzü asıldı. Bir şey söylemedi.

"Ne var? Ne oldu?"

"Ronald Reagan, Amerikan başkanı."

"Ne... Ne olmuş ona?"

"1987 yılında Rusya lideri Mihail Gorbaçov'a Berlin Duvarı'nı yıkmasını söyledi. Duvar iki yıl sonra, Sovyetler Birliği çöker-

ken yıkıldı, onunla birlikte her şey değişti. Uydu devletlerinin hepsi bağımsızlık yolundaydı. Polonya, Baltık ülkeleri, Çekoslovakya ve eski vatanım, o zaman Yugoslavya'nın parçası olan Hırvatistan."

"Bütün bunların Jan'ın ölümüyle ne ilgisi var?"

Paul, Carla'nın yüzüne baktı. "Hem de çok ilgisi var. Yugoslavya'nın ısmarlama bir ülke olduğunu biliyor muydun? Kralların, diktatörlerin bir araya gelmeye zorladıkları bir avuç bağımsız devlet. Komünistleri destekleyen Mareşal Tito veya Slobodan Miloseviç gibileri."

Carla anladığından pek emin olmamakla birlikte başını onaylarca salladı.

"Başlıca üç devlet Ortodoks Sırbistan, Katolik Hırvatistan ve çoğunlukla Müslüman Bosna'ydı. Bu üçü yüzyıllar boyunca birbirleriyle kanlı savaşlar yaptı. Savaşta en güçlüsü her zaman Sırbistan oldu. Yugoslavya parçalanmaya başladığında, başında şiddet düşkünü ve yozlaşmış Sırp başkan Slobodan Miloseviç vardı. En güçlü ordu onda olduğu için tüm ülkeyi eline geçirdi.

"Oysa bütün o cumhuriyetler artık bağımsızlık istiyordu. Ülke dağılmaya başladı. Miloseviç Sırbistan'ın gücüne karşı gelecek her türlü ayaklanmayı acımasızca bastırmaya girişti."

Arkasına yaslandı. "İlginç olan tarafı şimdi başlıyor. Sırp ve Balkan organize suç örgütleri hakkında ne biliyorsun?"

"Hiçbir şey. Neden sordun?"

"Dünyanın o bölgesinde kabarık bir acımasız suç ve haydutluk geleneği vardır; bazıları bu geleneğin Roma dönemlerine, imparatorun Konstantinopolis'e giden ikmal katarlarını soyan dağlı eşkıyalara kadar dayandığını söyler. Yüzyıllar sonra, Yugoslavya'yı istila eden Hitler konvoyları da aynı kaderi paylaştı. Sırp mafyasının yanında, İtalyan mafyası sevimli yaşlı kadınların kulübü gibi kalır."

Yugoslavya'nın beş yıldan fazla süren bir savaş sırasında dağılmasının Sırp kökenli organize suç örgütlerine milyarlarca dolar kazandırdığını anlattı.

Yugoslavya'nın parçalanmasını önlemek için Başkan Slobodan Miloseviç'in mutlaka daha fazla askere ihtiyacı vardı ve bu

amaçla mafyaya geri çeviremeyecekleri bir öneri yapmış, Sırp ordusuna yardım etmeleri karşılığında gangster çeteleri için genel af ve onlara kendi milis güçlerini donatmak için yeterli silah ve mühimmat vaat etmişti.

Mafyanın görevi basitti: Bağımsızlık peşindeki etnik cumhuriyetlerde, çoğunlukla da Büyük Sırbistan'ın parçası olmamayı seçmiş milyonlarca sivile sahip Hırvatistan ve Bosna'nın belirli bölgelerinde çıkacak ayaklanmaları bastırmak. Buna ilaveten, halkı katlederek ya da göç etmeye zorlayarak, söz konusu bölgelerde etnik temizlik yoluna da gidiyorlardı.

Savaş her taraftan yerlerinden edilmiş iki milyonu aşkın göçmen anlamına geliyordu: Evlerinden, işlerinden, tarlalarından atılmış erkekler, kadınlar, çocuklar. Aynı savaş korkunç katliam anlamına da geliyordu: 250.000 kişi ölmüş, çok daha fazlası işkenceden geçmiş, yaralanmış, sakat kalmıştı.

Kimileri yüksek güvenlikli hapishanelerden çıkma çete üyelerinden ve acımasız katillerden oluşan mekanize, iyi donanımlı milis grupları halinde örgütlenen mafya önderliğindeki birlikler araziye yayıldı, dehşete düşmüş sivil nüfusu katledip kargaşa yarattı ve savaş alanındaki karışıklıktan yararlanarak yağma ve soyguna girişti.

Kurbanların çoğu sivil ya da paramiliter Müslümanlar olmakla birlikte, Katolik ve Ortodokslar da bu gazaptan paylarına düşenleri aldı.

Kasabalar bombalandı, köyler ateşe verildi, kentler bir uçtan diğerine yağmalandı. Bankalar soyuldu, kasaları boşaltıldı.

Etnik gruplar bütünüyle katledildi, malları ve topraklarına el kondu. Buzdolapları, çamaşır makineleri ve televizyonları bile Belgrad'ın ikinci el pazarında satışa sunuldu.

Daha varlıklı kurbanlar genellikle evlerinden, işyerlerinden, paralarından, araçlarından ve mücevherlerinden feragat ettiklerini belirten belgeler imzalamak zorunda kaldılar. Son bir hakaret olarak, kent dışına nakledilmek, hapse ya da idama götürülmek için de ücret ödemeye zorlandılar.

Suç çeteleri, Hitler SS'lerinin on yıllar önce öğrendiği dersi almışlar, toptan katliamın kârlı bir iş olabileceğini anlamışlardı.

Paul arkasına yaslandı. "Yetişkin kadın tutukluları, ergen kızları, erkek ve kız çocukları hapsedecek kamplar kurulmaya başlanmıştı; bunların yaşı 14'ten büyük kardeşleri ve oğulları duyarsızca öldürülmeye mahkûm edilmişti bile."

Yüzünde tiksintiyle bir süre çöle baktı, sonra yeniden Carla'ya döndü. "Daha sonra savaş suçları savcılarınca 'tecavüz ve dehşet evleri' olarak adlandırılacak kadın kamplarının tek amacı, katliam ve yağma görevlerini yerine getiren milis çetelerin cinsel ihtiyaçlarını karşılamaktı. Irzına geçilen kurbanlardan bazılarının yedi yaşında olduğu belirlendi."

Anlatılanları kasvetli bir suskunlukla dinleyen Carla, "Bana tüm bunları neden anlatıyorsun?" diye sordu.

"Çünkü Jan'ın öldürülmesinin bir nedeni var ve bu nedeni öğrenmek, hakkın."

10

"Bunları hiç kimseye, Baize'e bile anlatmaman gerekiyor. Sadece ikimizin arasında."

"Neler diyorsun Paul?"

"Jan aranan katilleri yakalamaya ve yargıç önüne çıkarmaya çalışıyordu. Bu nedenle öldürüldü."

Şaşkınlık yüklü bir sessizlik oldu. Carla gözlerini kaldırdı. "Hangi katilleri?"

"Jan'ın konser için sık sık yurtdışına gittiğini hatırlıyorsun değil mi?"

"Tabii. İşi buydu."

"Bazen. Bazen de Adalet Peşindeki Aileler adlı bir örgütle konuşmak için gidiyordu. Bunlar eski Yugoslavya'da soykırıma kurban gidenlerin yakınları ve savaş suçlularını yakalamak için çalışıyorlar."

"Sen neden bahsediyorsun?"

"Jan bunca savaş suçu işledikten sonra kaçmayı başaran

acımasız kamp muhafızlarının ve cellatların bulunmasına yardım etmeye çalışıyordu. O aranan insanlara ne olduğu hakkında bir fikrin var mı?"

"Yok."

"NATO büyük balıkları, bütün bu etnik temizliğin ve kasaplığın emrini veren üst rütbeli komutanlarla politikacıları yakaladı. Hepimiz Lahey'de, uluslararası mahkemede yargılananların adlarını gazete başlıklarından okuduk. Miloseviç ve sağ kolu Radko Mladiç gibileri. Oysa tüm bu dehşete vesile olan ikinci sınıf katillerden çoğu kovuşturmadan kurtuldu."

"Nasıl kurtuldular?"

"Bazıları yabancı ülkelerde kaybolup kendileri için yeni kimlikler oluşturdu. Kimileri dostlarından ve destekçilerden yardım gördü. Sırp milis komutanları içinde elleri en kanlı olanların organize suçla, Balkan ve Rus mafyalarıyla ilişkisi vardı, ortadan kaybolmalarında bunların parmağı oldu."

"Nereye gidip kayboldular peki?"

"Aklına gelebilecek her yere. Avrupa, Güney Amerika, Avustralya, hatta Amerika. Tıpkı eski zamanların Nazileri gibi, batan gemiyi terk eden fareler misali, kaçıp kayboldular. Jan elinden geldiği kadarını adalet önüne çıkarmakta kararlıydı. Boş zamanlarında uğraştığı iş buydu. Ölümüne neden olan da yine bu oldu."

"Jan tüm bunları bana neden anlatmadı?"

"Sanırım senin bu işlere dahil olmanı istemedi. Başka nedenler de vardı."

"Hangi nedenler?"

"Peşine düştüğü insanlar tehlikeli adamlardı. Senin bundan kaygılanacağını düşünüyordu."

"Ben hâlâ bir cevap bekliyorum Paul. Jan neden öldü?"

"Çünkü yargıç önüne çıkarılmamayı başarmış birçok milis komutanının kimliğini belirlemeye çok yaklaşmıştı, onun için."

"Bunun anne ve babanızın ölümüyle bir ilgisi var mı? Top ateşi altında ölmeleriyle? Savaş suçlularının peşine düşmesinin nedeni bu mu?"

Paul bir yanıt vermedi; gözleri yaşlarla doldu, elini çenesine

götürüp uzaklara baktı. Sonunda, "Evet, bir nedeni de buydu," dedi. "Bu adamlar köyümüzü yerle bir edip hayatlarımızı yıkanlara çok benziyor."

"Jan'ın yaptıklarını nereden biliyorsun Paul?"

"Bana anlatıyordu, oradan biliyorum. Çocukken yaşadıklarımız bizi birbirimize çok yaklaştırdı. Birbirimizden hiç sır saklamadık."

"Bu insanlar onu öldürmesi için birine para mı verdi?"

"Buna ihtiyaçları olmadığına eminim. Kendileri de yapmış olabilirler. Bunlar gibi kasapların cinayet için birilerine para vermesi gerekmez."

"Birileri sadece onları araştırdığı için Jan'ı öldürmeye karar verdi mi demek istiyorsun?"

"Bunlar tehlikeli insanlar Carla. Geçmişlerinde korkunç katliamlar var. Jan'ı özgürlüklerine bir tehdit olarak görmüş olabilirler. Ortadan kaldırmaya karar verdikleri bir tehdit."

Carla başını salladı, elini ağzına götürerek koltuğuna gömüldü.

"Jan'ın bu faaliyetini ne zamandan beri biliyordun?"

"Birkaç yıl önce bu işe karıştığı günden beri. Bu işin dışında kalması için yalvardım, ama Jan devam etmekte kararlıydı."

"Buna neden girişti? Hayatını neden tehlikeye attı?"

"Çünkü ölülerin hakkını korumak istiyordu. Çünkü o katillerin ve işkencecilerin adalet karşısına çıkmalarını istiyordu. Suçluları bulmak onda bir saplantı haline gelmişti."

"Bu işlere sen de karıştın mı?"

"Hayır, ben burnumu sokmadım."

"Bütün bunları bana daha önce anlatman gerekirdi."

"Jan sana tek kelime bile söylememem için ısrar etti. Ona verdiğim sözü tutmak zorundaydım."

"Bana şurada anlattıklarını neden polise söylemedin?"

"Carla, anlamıyorsun."

"Neyi anlamıyorum?"

"Bu insanların neler yapabileceklerini biliyorum. Çocukken, korkunçluklarına tanık oldum. Yakıp yıktıkları köyleri, katlettikleri kurbanları gördüm. Erkekleri, kadınları, çocukları. Bunlar insan değil, duygusuz canavarlar. Nazilerin en kötüleri gibi,

kimseye merhamet göstermediler."

"Jan'ı kim öldürdü? *Kim?* Bana adlarını söyle."

Paul koltuğundan kalktı. "Adlarını bilmiyorum. Jan bana her şeyi söylemedi. Fakat peşinde olduğu kişiler tarafından öldürüldüğünden eminim."

"Bunu neye dayanarak söylüyorsun?"

"Jan güvenliğinden endişelendiğini söylüyordu. Bir iki seferinde izlendiğini fark etmişti."

"Kimin tarafından?"

"Bilmiyordu. Ama gözlendiğinden emindi."

"Bu dediğin hiçbir şeyi kanıtlamaz."

"Evet kanıtlamaz. Ama tuhaf bir uyarı almıştı."

"Nasıl bir uyarı?"

"Bundan birkaç ay önce, ceptelefonuna gelen bir çağrı."

"Anlat."

"Arayan Sırpça konuşmuş. Erkekmiş. Jan'a burnunu istenmediği yerlere sokmamasını söylemiş. Hepsi bu kadar, adam sonra telefonu kapatmış."

"Bütün bunlar hâlâ bir şey kanıtlamaz."

"Adalet Peşindeki Aileler örgütünden bir tanıdığı beni arayıp Jan'ı bu adamların öldürdüğünden emin olduğunu söyledi. Geçmişte, hedefe fazla yaklaşan başkaları da öldürülmüş."

"Jan'ın peşine düştüğü adamlardan polise bahsedecek misin? Şimdi artık her şeyi anlatacak mısın?"

"Hayır, anlatmayacağım."

"Seni anlamıyorum."

"Korumak zorunda olduğum bir karım ve iki küçük kızım var. Zaten annemle babamı, sonra da kardeşimi bu hayvanlara kurban vermişim. Daha fazla kan dökülsün, yeni cinayetler işlensin istemiyorum. Jan'ı öldürenler istediklerini elde ettiler, onu susturdular. İşlerine burnumuzu sokmadığımız sürece kimseyle alıp veremedikleri bir şey olmaz. Bitti artık Carla, olup bitti. Bunu kabullenmek zorundayız."

Genç kadının sesi öfkeyle yankılandı. "Tanrı aşkına! Öldürülen senin kardeşindi. Burada böyle oturup sakin sakin nasıl konuşursun?"

"Bağırsam bir işe yarar mı?"

"Jan'ın ölümünü bu kadar kolay kabullenmene inanamıyorum."

Paul başını kaldırınca, Carla gözlerinin kenarına biriken yaşları gördü. "Bunda kolay olan ne? Onu çok sevdim. Yüreğim sızlıyor. Hayattaki tek akrabamı kaybettim. Bir seçeneğim varmış gibi konuşuyorsun. Oysa hiç seçeneğim yok. Bu adamların kendi yasaları var. Peşlerine düşer ya da haklarında bilgi toplamaya kalkarsan seni bulur ve öldürürler."

"Peki ya polis? Polis bizi koruyamaz mı?"

"Hayır, koruyamaz." Öne doğru eğildi. "Miloseviç'ten sonraki ilk Sırp başbakanının başına ne geldi biliyor musun? Adı Zoran Cinciç'ti. Miloseviç'i yargılanması için Lahey'e gönderen, ardından da organize suç örgütleriyle ilişkili savaş suçlularının tutuklanmasını isteyen oydu."

"Ne oldu ona?"

"Sırp mafyasından bir keskin nişancının kurşununa kurban gitti. Tanrı aşkına, başbakanı öldürdüler."

Başını salladı. "O cinayetin arkasındaki mafya kodamanlarından hiçbiri tutuklanmadı, hem de Interpol'e, FBI'a, onları yakalamaya azmetmiş bütün dünya polislerine rağmen."

Yeniden arkasına yaslandı. "Bu herifler sert ve acımasız gangsterler. Uyuşturucu kaçakçılığından fuhuşa, cinayetten insan ticaretine kadar her yerde parmakları var. Yollarına çıkarsan gazaplarından kurtulamazsın. Bir başbakan öldürdüler. Beni ve ailemi öldürmekten çekinirler mi sanıyorsun?" Carla'nın karnına baktı. "Ya da hamile bir kadını?"

Ensesini ovuşturarak ayaklandı. "Köpeğimizi öldürdüler. Hayvanı gırtlağı kesilmiş halde arka bahçede buldum."

"Ne?"

"Biz Jan'ın cenaze törenindeyken yapmışlar. Hayvancağızı çölde bir yere gömmem gerekti. Kim'le çocuklara bir şey söyleyemezdim. Köpeğin kaçtığını sanıyorlar."

"Bunun bir tehdit olduğundan nasıl bu kadar eminsin?"

"Haydi Carla, bıçak Balkanlar'ın en gözde silahıdır. Talihin varsa tek bir uyarı alırsın. Ondan sonra ölürsün."

Elini genç kadının omzuna koydu. "Sana Jan'a söylediklerimi tekrarlıyorum. Bu işe karışma. Ve polise haber vererek işleri daha da güçleştirme. Seni severim Carla; ailemden birisin. Senin güvenliğin benim için çok önemli."

Eğildi, Carla'yı alnından öptü. "Jan'ın çocuğunu da düşünmen gerek. Ölmediğin için dua et, ya da bebeğini kaybetmediğin için."

Carla ses çıkarmadı.

"Bu gece kalacak mısın?"

"Onun hatırasına bu çok sevdiği yere gelip kalmak istemiştim. Ama şimdi bilemiyorum Paul."

"Lütfen kal ve bana kızma Carla. En iyi olanı hangisiyse onu yapmaya çalışıyorum. Herkesin güvende olmasını ve Jan'ınki gibi bir felaketi önlemek istiyorum."

Paul'e sertçe baktı. "Ya doğru olanı yapmak?"

Paul'ün dudakları gerildi, yüzü asıldı.

"Jan'ın yatağını evin eski bölümüne kurdum. Çocukken yattığı, üniversiteden sonra gelip bir süre kaldığı odası. Bir konsere hazırlanmak için buraya geldiğinde hep orada yatardı. Buraya Arizona bürosu derdi. Bu gece orada yatmak isteyeceğini düşündüm."

Boş kahve fincanını almak için eğildi. "Odasından bazı kişisel eşyasını almak ister miydin? Bana kalırsa mutlu olurdu."

11

Gösterişsiz bir odaydı. Kum rengi duvarlar, tek kişilik bir yatak, bej halı.

Pencere evin arkasına, dağlara ve çöle bakıyordu. Carla her şeyi algılamaya çalışarak oturdu.

Pencerenin her iki yanına beyaza boyanmış kitap rafları yerleştirilmişti. Çocuklar için macera öyküleri, ciltlenmemiş notalar, piyano ve müzik aletleriyle ilgili kitaplar.

Çocukken sevdiği filmlerin video ve DVD'lerinden bir yığın: *Evde Tek Başına, Addams Ailesi* ve *Aslan Kral.* Sonra, daha büyüyünce hoşlandıkları: *Casablanca, Cinema Paradiso, Görev, Sonbahar Efsaneleri.*

Rafların birinde model bir uçak ve Jan'ın çölden topladığı birkaç cilalı taş gördü. Bir diğerinde de alçıdan dökülmüş, elle boyanmış bir çift kertenkele.

Gözüne, raflardaki bazı kitapların arkasında, mantar panoya raptiyeyle tutturulmuş birtakım fotoğraflar ilişti. Kitapları kaldırdı.

Panonun üzerinde, on yaşındayken evin arka verandasında, ciddi bir yüzle oturan Jan'ın bir fotoğrafı vardı. Ve yine onun sahilde kumdan şatolar yaparken, kocaman gülümseyen bir başka resmi.

Okulun beyzbol takımıyla bir başka resim, biraz daha büyümüş, mutlu ve gülümsüyor. Amerika'ya gelmelerinden kısa süre sonra, halası, eniştesi ve Paul'le gittikleri Disneyland'da çekilen şipşak fotoğrafları. Genç bir müzisyen olarak, konserde çekilmiş birkaç kare.

Görüntülerden biri farklıydı ve bir kitaptan ya da dergiden kesilmişe benziyordu.

Karmakarışık elbiseler giymiş, kimileri traktörlere doldurulmuş ama çoğu yaya, tüm varlıklarını sırtlarında taşıyarak makinenin önünden geçen sıra sıra kadınlarla çocuklar. Yolun iki yanına sıralanmış silahlı Sırp askerleri soğuk bir kayıtsızlıkla onları izliyor.

Carla bunların etnik temizlik kurbanlarının fotoğrafı olduğunu anladı.

Yüzlerinden korku değil, salt kasvetli bir umarsızlık okunuyordu. Tüm umutların boşa çıktığı, duaların yanıtsız kaldığı zaman yaşanan bir umarsızlık.

Kurbanların arasında, yanında pejmürde kılıklı bir oğlan ve kızla yürüyen bir kadın vardı. Geniş, masum gözleri korkuyla dolu, kameraya bakıyorlardı. Yalnızca tehlike sezen çocukların gösterebileceği yalın korkuyla. Anne, yüzündeki umutsuz ifadeyle bitkin görünüyordu.

Pek açıklayamasa da, anneyle iki küçük çocuğunun görüntüsünde yüreğini dağlayan bir şey vardı. Resim sanki ona bir şeyler söylüyordu.

Sanki umarsızlıklarını, korkularını, dehşetlerini *hisseder* gibiydi. Resim ona Nazi ölüm kampı kurbanlarının akıldan çıkmayacak görüntülerini anımsatmıştı.

Başını dehşetle salladı.

Masum kadın ve çocuklara bunları yapanlar nasıl insanlardı?

Binlerce babayı, oğlu, kardeşi, anayı ve kızı soğukkanlılıkla öldürüp, bunu savaşın haklı bir sonucu olarak adlandıranlar nasıl insanlardı?

Jan'ın bu katilleri arayıp bulmak istemesine şaşmamak gerekirdi.

Fotoğraftaki silahlı adamlara bakarken yumruklarını öfkeyle sıkıyordu. Evlendiği iyilik dolu erkeği öldürenlerle aynı cinsten insanlar.

Ve onu yine kâkülü rüzgârda dalgalanarak, yüzünde çarpık tebessümüyle kampüste yürürken görüverdi. Karısını seven ve ötekileri hep ön planda tutan iyi kalpli, nazik Jan. Yüreğinde Carla'nın hiç bilmediği bir sır taşıyan Jan.

Gözlerinin ıslandığını, daha fazla dayanamayacağını hissedince kalktı, kapıyı ardından usulca kapayarak odadan çıktı.

"Jan'ın odasında almak istediğim bir şey var."

"Elbette. Nedir?"

"O fotoğraflardan biri."

Paul sıkıntıyla gülümsedi. "Sahildeki mi?"

"Hayır, savaştan kaçan kadın ve çocukların fotoğrafı."

Paul'ün yüzü gözle görülür şekilde soldu. "Neden o resim?"

"Jan'ın ne yaptığını hatırlamak istiyorum."

Pal'ün kitabını kavrayan eli biraz titriyordu. "Tabii. Ne istersen Carla."

"Yarın sabah erkenden giderim. Benim adıma Kim'den ve kızlardan özür dilersin. Onlara sevgilerimi iletirsin."

Sonra döndü ve yeniden yatak odasına girdi.

O gece Jan'ın yatağında yattı.

İnternete bağlanmak ve Paul'ün savaş ve Sırp mafyasıyla ilgili söyledikleri hakkında daha fazla bilgi almak için ceptelefonunu kullandı.

Bazıları gerçekten rahatsız edici yeni fotoğraflar gördü: infaz edilmiş aileler, Sırp toplama kamplarının kurbanları.

Yine de arada bir kaçan ailelerin oluşturduğu kuyrukların fotoğraflarına, yaşadıkları dehşet yüzlerinden okunan o kadınla iki çocuğunun resmine dönüyordu.

Gözlerini onların görüntüsünden alamıyordu.

Ceptelefonunu kapatıp uyumak için soyunduğu ve yatağa uzandığında da görüntüler onu rahat bırakmadı, o bildiği kopuk kopuk film zihninde oynarken kâbusunun parçalarıyla birleşti: Kocaman, yaslı gözlerini kaldırmış ona bakan küçük ve sıska oğlan; bir kadının ona doğru uzattığı çelimsiz el; karanlık bir odada sallanan parlak ampul. Bir kış gecesinde ormanda düşen kar taneleri.

Tüm bunların ortasında, küçük oğlanın daha yakına süzüldüğünü, sanki onu kurtarması için yalvarır gibi ağzını açtığını gördü, ama o ağızdan hiçbir ses çıkmadı. Nedendir bilinmez, o görüntü yüreğine saplanmış bir hançer gibi geldi.

Bir an, çıldırabileceğini düşündü.

Yeşil haplardan birini alıp bir yudum suyla yuttu. Yastıkları yüzüne çekti, dizlerini büktü, ellerini bacaklarının arasına sokup kenetledi.

Birkaç dakika sonra oda yüzmeye, uykunun ilk dalgaları gelmeye başladı.

Ertesi sabah, Paul onu beyaz Mustang'iyle havaalanına götürdü.

Carla check-in işlemlerini yaptırırken bekledi, sonra da ona çıkış kapısına kadar eşlik etti. "Kendine dikkat et Carla. Ve lütfen beni gereğinden acımasızca yargılama. Ne yapacaksın?"

"Şu anda düşünemeyecek kadar öfkeliyim. Ama ortalık sakinleşince seçeneklerimi gözden geçireceğim."

"Bu da ne demek oluyor?"

"Bilemiyorum Paul. Hayatım altüst olmuş görünüyor. Bebek olmasaydı çoktan yıkılırdım diye düşünüyorum."

"Tavsiyeme uyacak mısın?"

"Söylediklerini uzun uzun, ciddiyetle düşüneceğimden eminim."

"İkimiz de daha sakin düşünebileceğimiz zaman bakarsın yine konuşuruz. İyi yolculuklar Carla."

Yanağını öptüğü genç kadın güvenlik kontrolüne doğru yürüdü.

Giden yolcular bölümünde bir sütuna dayanmış adamı fark etmedi.

Sağlam görünüşlü ve kaslıydı, Paul ve Carla'yı izlerken bir gazete okuyordu, kulağında kabloları telefonuna bağlı bir çift kulaklık vardı.

Carla güvenlikten geçince adam telefonunu tuşlayıp bir arama yaptı.

12

NEW YORK

"Neden Dr. Leon?"

Baize'in Chevrolet'si trafikte durup yeniden çalıştı. Sürücü koltuğunda kamburunu çıkararak öne eğildi. "Çünkü işine özen gösteriyor, kendini rahat hissedeceğin ve güvenebileceğin biri. Kaldı ki, onunla daha önce tanışmıştın."

"Geçen 20 yıl boyunca seninle birlikteyken sosyal vesilelerle altı yedi kere, ama adamı neredeyse hiç tanımıyorum; öyleyse neden özellikle o?"

"Aynı zamanda en iyisi olduğu için. Büyükbabanın ölümünden sonra gittim ona. İkimiz de Dr. Leon'u yıllardır arkadaş olarak tanıyorduk. O olmasaydı, eminim büyükbabanın ölümünün

ardından toparlanamaz, çöker giderdim."

"Toparlanamadın, çöküp gittin ama."

"Pekâlâ, öyle diyelim. Yine de, doktorun yardımı olmasa durum çok daha kötü olabilirdi."

Baize trafik lambasının dibinde frene bastı.

"Öyleyse bu sır perdesine ne gerek var?"

"Hangi sır perdesi, Carla?"

"İçimden bir ses, çok daha fazlası var, diyor. Bana her şeyi söylemiyor gibisin."

"Biraz kaygılıyım, hepsi bu. Psikologların nasıl sorular sorup araştırdığını bilirsin. Bazen kendi hakkında hiç bilmediğin şeyleri görmene neden olurlar tatlım."

"Hayır, bilmiyorum. Daha önce hiç psikoloğa görünmedim."

Baize dönüp torununa baktı, sonra da Chevrolet'yi görkemli evlerin sıralandığı bir sokağa çevirdi. "Aslına bakarsan göründün, Carla?"

"Ne?"

"Çocukken, Dr. Leon'la bir tedavi dönemi geçirdin. Ama hatırlamıyorsun, değil mi?"

"*Hayır*. Kaç yaşındaydım?"

"11."

"Ne... Bu tedavi ne kadar sürdü?"

"Aylarca. Uzun ve zorlu aylar boyunca."

"Anlayamıyorum. Hatırlamam gerekir. Oysa hatırlamıyorum. Neden?"

Baize eski ve büyük bir evin önünde durdu. Ahşap ve tuğladan yapılmış Norman Rockwell usulü ev, insanın kendini rahat hissedeceği bir yer gibi davetkâr görünüyordu.

"Dr. Leon bunu açıklar. Ondan duyman daha iyi olacak."

Dr. Raymond Leon kırlaşmaya yüz tutmuş Van Dyke sakalı ve sıcak, kırışık gözleriyle uzun boylu, yaşlıca biriydi.

Dünyayı ve sakinlerini alaycı bir mizahla izliyormuş gibi bir ucu sürekli kalkık ağzıyla neşeli birine benziyordu.

Bina hem evi hem de muayenehanesiydi. İyi aydınlatılmış

bir odanın kapısını açtı ve yıpranmış, ama rahat bir deri koltuğu işaret etti. Carla sanki daha önce orada bulunmuşçasına, kendini huzurlu, evindeymiş gibi hissetti.

"Görüşmeyeli çok oldu Carla. Otur, seni yeniden görmek çok güzel."

"Sizi de."

Carla hepsi parlak yaldızlı ya da kırmızı balmumlu mühürlerle süslenerek çerçevelenmiş, camla kaplanmış akademik diplomalarla döşeli duvarlar görmeyi beklerken, Dr. Leon'un gülümseyerek torunlarına sarıldığı aile fotoğraflarıyla karşılaştı.

Bir diğer duvarda parlak, şatafatlı renklere bulanmış, bazıları tuhaf şekilli, çerçeveli çizimler gördü; hepsi de çocuklar tarafından çiziktirilmiş gibiydi.

Resimlerden birinde yağmur damlası biçimindeki gözyaşları abartılı boyutta, ağlayan bir kibrit çocuk vardı. Arka plandaysa, kırmızıyla kaplanmış, cesetleri andırır bir yığın.

Ürperdi. Nedenini bilmiyordu, ama resimlerden huzursuz olmuştu.

Karşısındaki koltukta bacaklarını kavuşturarak oturan, eprimiş mokasenli ayağını sallayan Dr. Leon uzanıp masanın üzerinden limon yeşili plastik bir dosya aldı.

"Bir şey sorabilir miyim Doktor?"

"Elbette."

"Baize biraz önce çocukken bana tedavi uyguladığınızı söyledi. Oysa nedendir bilmem, hiç hatırlamıyorum."

"Sana tam olarak ne anlattı?"

"Sadece tedavi gördüğümü. Açıklama yapmadı."

Dr. Leon elindeki dosyayı yan sehpanın üzerine bıraktı. "Bunları biraz sonra konuşuruz Carla. Ama önce, izin verirsen sana kendi mesleğimle ilgili, pek bildiğini sanmadığım bazı şeyler anlatmak istiyorum."

Ellerini dizlerine dayayarak arkasına yaslandı. "Ciddi psikolojik travma yaşamış insanların tedavisinde uzmanlaştım. Hayatı altüst eden kazalardan, savaş sonrası stresten, çocuklukta cinsel tacizden, kurşunlamalardan, ebeveyn intiharından, fobilerden, duygusal değişikliklerden, bunun gibi şeylerden söz ediyorum.

İşin gerçeği, sen de çocukluğunda inanılmaz bir duygusal travma yaşadın."

Carla göğsündeki tuhaf çarpıntının yanında ani bir kaygı duydu. "An... Annemle babamın öldüğü zamandan mı bahsediyorsunuz?"

"O ancak bir bölümü. Hepsi değil."

"Hiçbir şey hatırlamıyorum."

"Hatırlamaman gerekiyordu Carla."

"Neden?"

"İnsanın, özellikle de 12 yaşın altındaki çocukların belleği tatsız hatıraları silen doğal bir savunma mekanizmasına sahiptir."

"Biraz açabilir misiniz?"

"İnsanlar genellikle çocuk yaştaki hastaların geçirdikleri travmatik tecrübelerin hipnoz terapisiyle silinebileceğini sanır. Oysa hipnoz terapisi bazen durumu daha da kötüleştirir, kimi zaman da zaten gerekmez."

"Neden gerekmez?"

"Beynin çocuklukta yaşanan travmaların yarattığı sorunlar karşısındaki savunma yöntemlerinden biri, ya anıları silmek ya da kişiliklerden birinin travmanın etkilerini ve anılarını taşıdığı iki farklı kişiliğe bölünmektir."

Dr. Leon arkasına yaslanarak ekledi: "Zihnin öteki bölümü olanlardan habersizdir ve hiçbir görünür etki olmadan gelişmeyi ve oldukça normal davranmayı sürdürür. Yemek yememize, uyumamıza, hareket etmemize izin veren ve olanlardan hiçbirini hatırlamayan bölüm, budur."

"Çocuk zihnimin travmayı bastırdığını mı söylüyorsunuz?"

"O dönemde, travmayla başa çıkmanın tek yolu buydu: Normal hayatını yaşayabilmen için kötü anıları yok etmekti."

"Hangi kötü anılar?"

"Oraya da geleceğiz. Bir bakıma, beynin daha ileri yaşta olanlarla daha kolay yüzleşmeyi umduğunu söyleyebiliriz. Yetişkinlikte çocukluk travmalarına dönüşlerin nedenlerinden biri de budur zaten."

Yeniden öne eğildi. "Lakin, olanların hiçbirini hatırlamıyor olman, zihninin görevini layıkıyla yerine getirdiğini gösteriyor.

Ancak şimdi önümüzde yeni bir travma, eşinin ölümü duruyor. Baize senin rahatsızlık verici kâbuslar gördüğünü söyledi."

"Doğru."

"Hamile olduğunu da."

Genç kadın başını salladı.

"Kâbuslarında ne gibi görüntülerle karşılaşıyorsun Carla?"

Gördüklerini anlattı. "Tuhaf, değil mi?"

"Pek değil. Ama bazen çok eskide kalmış travmalar tetiklenerek uyku bozukluklarına ve kâbuslara neden olabilir. Bana çocukluğuna dair hatırladıklarını anlat."

"Ben... Doğrusunu söylemek gerekirse, biraz bulanık. Biraz sisli de olsa, annemle babam hakkında, görünüşleri hakkında sıcak anılarım var."

"Hepsi bu mu?"

"Hayır, bir çeşit aile hayatıyla ilgili belli belirsiz anılarım var, bir yerlerde bir sahilde geçirilen günler, birlikte tatil, bunun gibi şeyler. Sevildiğimi hissettiğimden eminim. Neden bilmem, bu kesinlikle emin olduğum bir duygu. Öte yandan özellikle *kötü* anılarım yok."

"Nedeni çok açık. Seninle ilk ilgilendiğim zaman katatonik durumdaydın. Kötü anıları bastırmak için devreye giren bir çeşit seçici bellek kaybı."

Dr. Leon kavuşturduğu parmak uçlarını çenesine dayadı. "Anıları bastırmak, bilgisayarında istenmeyen bir dosyayı yok etmek için sil tuşuna basmaya benzemez. Ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum?"

"E... Evet."

"Elbette sildiğin dosya hâlâ bilgisayarındadır, ancak geri getiremezsin. Oysa Jan'ın ölümü pişmiş aşa soğuk su kattı."

"Nasıl?"

"Zihninin geçmişinden kalma belli belirsiz sahneleri su yüzüne çıkarmasına izin verdi. Rahatsız görünüyorsun, iyi misin?"

"Galiba şimdi endişelenmeye başladım."

Yaşlı adam gülümseyerek, "Tüm bunların bir şok olduğunun farkındayım," dedi. "Fakat lütfen, kaygılanmanı istemem. Sana yardım için buradayım."

"Yaşadıklarım neydi?"

"Öncelikle, Baize bana kâbusları anlattığı zaman karşılaştığım problemi açıklamam gerekiyor."

Dr. Leon işaretparmağıyla dudaklarına dokundu. "Olanlara Pandora'nın kutusu da diyebiliriz. Kutunun kapağı birazcık aralandı bile. Kendi kendime sorduğum soruya gelince, içinden ne çıkacağını bekleyecek miyiz, yoksa kapağı elimizle sonuna kadar açacak mıyız?

"Hiçbir şey yapmazsak, sorunun daha da büyümesi muhtemel. Onun için, en iyisinin müdahale olduğunu düşünüyorum. Rahatsız edici kâbuslar neden ortaya çıktıkları açıklanamadan devam ederse, zihinsel ve bedensel stres çok artar."

Dr. Leon onaylayarak başını salladı. "Buna gerçekten izin veremeyiz. Bebeğine zarar verecek hiçbir riske girmek istemiyorum." Rahatlatıcı bir tebessümle, "Ve hiçbir şey de zarar vermeyecek," diye ekledi.

Carla ağırlaştığını hissedip karnına elini götürdü. "Tüm bunların amacı ne Doktor?"

"Kutu hangi yolla açılırsa açılsın, bazı acı gerçeklerle karşılaşacaksın."

"Hangi gerçeklerle?"

"Bak, sandığın insan değilsin, Carla."

"Ne... Ne demek istiyorsunuz?"

"Bundan önce bir hayatın vardı, zihninin bastırdığı bir hayat. Kendi düş gücünün boşlukları doldurmak için ürettiği sınırlı jenerik anıların dışında gerçek çocukluk anısına sahip olmamanın nedeni de bu."

"Söylediklerinizi anladığımdan emin değilim."

"11 yaşından önceki tüm hayatın bastırıldı. Sebebi de, yaşadığın travmaydı. Başa çıkmak, hayatta kalabilmek için zihninin bu anıları kapatması gerekti. Onun için, o dönemden kalma, iyi ya da kötü, tüm anıların çok derine, geri çağıramayacağın kadar derine gömüldü. Belki o dönemde benimle tanışmak bile o tatsız tecrübenin bir parçasıydı. Tedavini hatırlayamaman için iyi bir neden."

Carla şaşkındı, sersemlemişti, konuşmak için ağzını açtı.

Bir ses çıkaramayınca, Dr. Leon, "Bana kalırsa bu durumdan çıkış yolu, gerçekle yüzleşmek ve ondan sonra yeniden başlamaktır," dedi. "Jan'ın ölümüne rağmen, bugün 20 yıl öncesine kıyasla çok daha güvenli bir yerdesin. Duygusal açıdan daha olgun, daha mantıklısın."

Durakladı. "Sanırım sana şu soruyu sormam gerekiyor: Kendini geçmişinle yüzleşmeye hazır görüyor musun? Yaşadığından habersiz olduğun bir hayatla yüzleşebilecek misin?"

"Sanki korkunç sırlarla dolu bir hayatmış gibi konuşuyorsunuz."

"Değil desem, yalan söylemiş olurum Carla. Ama sakın endişelenme, sana yardım için buradayım. Yolun her adımında yanında olacağım."

"Başka bir seçeneğim var mı?"

"Sanmıyorum. Ama bunları adım adım yapmamız gerekiyor, günlere ve haftalara yayarak. Başka türlüsü yanık yarasındaki plasteri aniden çekmek gibi olurdu. Gereğinden hızlı çekersen, iyileşmiş dokuyu da koparırsın."

"Ne... Nasıl başlayacağız?"

"Gerçekle. Bekle, bir şey getireyim."

Koltuğundan kalktı ve kitap raflarının başına gitti. Gri bir dosya kutusunu çekip açtı, içinden bordo deri kaplı bir günlük çıkardı.

Carla günlüğün eski ve yırtık pırtık olduğunu fark etti.

"Annenle baban hakkına ne biliyorsun, Carla?"

"Pek bir şey bilmiyorum. Ben çocukken yurtdışında ölmüşler. Beni büyükbabamla babaannem büyütmüş."

"Nerede ölmüşler?"

"Avrupa'da. Baize, Almanya demişti. Büyükbabam askeri birlikle orada görevliymiş."

"Nasıl ölmüş?"

"Otomobil kazası. Baize otomobil alev almadan benim ön camdan fırladığımı, annemle babamın yangında öldüğünü söyledi."

"Sana ne olmuş?"

"Ciddi bir beyin sarsıntısı geçirmişim. Zaten o dönemdeki

hayatımdan pek bir şey hatırlamamamı bu beyin sarsıntısına bağlıyordum."

"Annenle babanın mezarını görmeyi hiç istemedin mi?"

"Tabii istedim. Ama Baize naaşlarının yakıldığını söyledi."

"Baize'e hiç annenle babanı sormadın mı? Büyükbabanla babaannenin yanına gelmeden önce nasıl bir hayatın olduğunu?"

"Hem de durmadan. Çocukluğum boş kitap sayfası gibi."

"Bana hatırladıklarından bahset."

"Yurtdışında yaşamışım gibi belli belirsiz bir his var. Amerika'dan farklı, tuhaf bir ülkede, sıcak, mutlu bir aile hayatı."

"Bundan daha belirgin bir anın yok mu?"

"Pek yok. Anılar duman gibi dağılıveriyor."

"Sıcak, mutlu bir aile hayatı, dedin. Hiç kardeş hatırlıyor musun?"

"Bunu sormanız ilginç. Uzun bir süre, zihnimde bir resim taşıdım."

"Nasıl bir resim?"

"Annem kucağında bir bebek tutuyor. İçimde, bir erkek kardeşim varmış gibi, tuhaf bir his oluyordu. Baize'e ne zaman sorduysam, başından savdı."

"Baize başka ne anlattı?"

"Pek bir şey anlatmadı. O ve büyükbabam geçmişten bahsetmekten hoşlanmazlardı."

"Neden?"

"Annemle babamdan ne zaman söz etsem telaşlanıyorlardı. Babam tek çocuktu, onu kaybetmiş olmak kendilerine güç geliyordu sanırım. Anıları canlandırmaktan hoşlanmadıklarını düşünürdüm."

"Ve sen de sormaktan vaz mı geçtin?"

"Öyle denebilir. Konu neredeyse tabu olmuştu."

"Merak etmiyor muydun?"

"Şaka mı ediyorsunuz? Her an. Ama soru sorarak onları rahatsız etmemek daha kolay geliyordu."

"Hiç annenle babanın fotoğrafını gördün mü?"

"Sadece bir resim, annemle babamın evlendiği günden kalma."

"Başka?"

"Başka yok. Baize otomobil kazası olduğu zaman annemle babamın bütün eşyayla birlikte taşınmakta olduğunu söyledi. Aile albümlerimiz kazada yanmış. Size bir sır vereyim mi?"

"Tabii."

"Büyüdükçe, Baize'in anlattıklarının ötesinde bir hayatım olup olmadığını merak etmeye başladım. Benden bir şeyler saklandığını düşünüyordum. Hatta Baize'in annemle babamın sözünü etmesini engelleyen bazı korkunç şeyler olabileceğini."

"Ne gibi?"

"O kaza gerçekten oldu mu? Yoksa biri diğerini mi öldürdü? Bir intihar anlaşması mı yaptılar?"

"Sahi mi?"

"Babaannemle büyükbabamın konudan kaçınmaları için böylesi tatsız şeyler olup olmadığını merak ettim. Böyle bir cevap alacağımdan korktuğum için de sonunda sormaktan vazgeçtim."

"Hiç geçmişinden bir bölümünün eksik olduğu duygusuna kapıldın mı?"

"Doktor, beni uzun zamandır rahatsız eden bir sürü soruya değiniyorsunuz. Büyürken kendi kendime sorduğum, ama cevabını alamadığım sorulara. Beni o günlerde huzursuz eden sorulara. Bu konuşmanızla o sorular yine huzursuzluk vermeye başladı."

"Annenle babandan bahsetmemek için Baize'in çok sağlam nedenleri vardı Carla."

"Hangi sağlam nedenleri?"

"Haklıydın, annenle baban otomobil kazasında ölmedi."

Carla ağzı açık, bakakaldı. "Öyleyse nasıl öldüler?"

Yaşlı adam koltuğuna döndü, günlüğü dizlerinin üzerine yerleştirip, avuçlarını deri kapağına dayadı.

"İlk adım olarak, bundan bazı bölümler okumanı istiyorum."

"Nedir bu?"

"Bir günlük. Aynı zamanda geçmişinin anahtarı, kâbuslarının başlıca nedeni. Kendin ve gerçekte kim olduğunla ilgili bilmediğin ne varsa bu sayfalarda yazılı. İlk yarısını okumanı istiyorum."

Defteri Carla'nın önündeki masaya bırakınca, genç kadın günlüğe huzursuzca baktı.

"Yalnız mı okuyacağım?"

"Hayır. Ben de burada kalacak, arkada sessizce oturacağım."

"Neden?"

"Çok büyük bir şok olacak da ondan. Okudukça, duygusal olarak etkileneceksin. Öte yandan, seninle ilgili gerçeği de açıklayacak."

"Ne kadar zamanım var?"

Genç kadına sevgiyle gülümsedi.

"İstediğin kadar. Bütün gece burada kalsan da önemi yok. Bu öğleden sonraya kalan tek hastam sensin. Bir yere de gitmiyorum."

"Bunu kim yazmış?"

"Annen, Carla. Onun günlüğüydü. Soğuk ve karlı bir akşam, hipotermiden ölmek üzereyken kurtarıldığın zaman, elinde bu günlük vardı. Giydiğin yırtık pırtık elbiselerin dışında, üzerinde sadece bu günlük ve içine bantla yapıştırılmış para vardı."

"Neden kurtarıldım?"

"Bilmen gereken her şey bu günlükte." Bir an elini şakağına götürdü. "Zaten burada bir yerde kilit altında. Sen sadece kilidi açmak üzeresin. Rahatsız olur ya da etkilenirsen, burada olacağım."

Carla günlüğe dokundu. "Bunu... Bunu okuduğum zaman, kötü anılarım geri mi gelecek?"

"Geleceğinden eminim. Ama güzel anılar da."

"Hep birlikte mi, yoksa bölük pörçük mü?"

"Bu konularda bir standart yoktur Carla."

"Açıklayın lütfen."

"Hatırlamak için çabalaman gerekebilir, bazı durumlardaysa hiç gerekmez. Bazı insanların bastırılmış anılarının geri gelmesi günleri, hatta haftaları bulur. Kimileri için ise hatırlama, bir barajın kapakları açılmışçasına çok daha dramatik gelişir."

Dr. Leon gözlerini genç kadına dikti. "İkisinin karışımı da olabilir. Yine de seni uyarayım; güçlü anılar geri geldiğinde hasta çoğu zaman kendini kaybedebilir."

Parmağıyla günlüğe dokundu. "Başından geçenleri okumak bilinçaltını tetikleyecektir. Geçmişinde en kötü travmaları yaşadığın, ya da en yoğun mutlulukları tattığın yerleri ziyaret etmek de öyle."

"Gerçekten mi?"

"O zamandan kalma fotoğrafları ya da tanıştığın insanları görmek de benzer etki yapabilir. Zihin noktaları birleştirmeye, travmayı çözmeye koyulur."

Carla günlüğe bir daha baktı. Omurgası buz gibi bir ürpertiyle sızladı. Birden korktuğunu hissetti.

Dr. Leon, Carla'nın korkusunu fark etmiş olacak ki, "Her şeyden önce, bugünü kurtuluş günü olarak düşünmen gerek," dedi.

"Kurtuluş günü?"

"Nihayet gerçek Carla'ya özgürlüğünü veriyoruz."

13

Günlüğü eline aldı.

Parmaklarını cildin derisi üzerinde gezdirdi.

Deri bazı yerlerinden yırtılmıştı. Günlükte tanıdık gelen bir duygu vardı. Kapağını açtı.

Ön kapağın içine seloteyple plastik bir cep yapıştırılmıştı. Cebin içinde de kararmış bir gümüş dolar. Doları eline alıp inceledi. 1986 tarihini taşıyordu.

Ön yüzüne Özgürlük Anıtı, arka yüzüne de kartal ve beş köşeli on üç yıldız işlenmişti. Parayı tekrar plastik cebe yerleştirdi.

Günlüğün, okunaklı ve akıcı bir elyazısıyla İngilizce kaleme alınmış yaklaşık 100 sayfayı kapsadığını tahmin ediyordu. Çoğu bölümü mavi, bazı sayfaları da siyah mürekkeple yazılmıştı. Bir de farklı kurşunkalemlerle yazılmış kısımlar vardı.

Annemin elyazısı.

Günlüğü elinde tutmak bir taraftan tuhaf geliyor, diğer taraftan

da tanıdık bir koltukta oturmak gibi, rahatlatıcı bir duygu veriyordu. Arka sayfaları çevirdiği zaman, kapağın içine sanki bir çocuk tarafından çizilmiş karakalem resimler gördü.

Resimlerden biri, silahlı kibrit adamların koruduğu büyük bir binaydı. Çevresi karmakarışık karalamalarla kuşatılmış. Carla, karalamaların dikenli tel olması gerektiğini düşündü.

Bir başka resimde biri erkek, biri kız, iki çocukla yan yana duran bir kadınla bir adam görünüyor, hepsinin gözlerinden yaşlar akıyordu.

Her şeklin altında da bir isim yazılıydı: Bir çocuk elinden çıkma yazıyla Anne, Baba, Carla, Luka. Her birinin yanında da, kurşunkalemle çizilmiş kırmızı birer kalp.

Resmin altında bir imza var: Luka.

Mezarının üzerinden biri geçmiş gibi, bir ürperti hissetti.

Her biri eskimişliğin belli belirsiz sarılığını taşıyan bütün sayfalar yıllar önce yazılmış olmalıydı. Sayfaları çevirdi.

Cilt bazı yerlerinden kopmuştu. Kimi günlerin yazıları sadece birkaç satır, kimileri de sayfalar boyuydu. Sanki İngilizce yazarın anadili değilmişçesine, üslup şurada burada biraz zorlama gibiydi. Ama kayıtlar okunaklıydı. Her kaydın tarihi yazılmıştı. Tarihlerin hepsi 20 yıldan eskiydi.

Günlüğün iç tarafında, büyük harflerle LANA JORAN'IN GÜNLÜĞÜ yazıyordu.

İlk iki sayfa, farklı tonlardaki mavi mürekkeple yazılmıştı ve sanki sonradan eklenmiş bir çeşit önsöz izlenimi veriyordu. Her iki sayfa da zımbalanmamış, yerine kaba iplikle dikilmişti.

Başını kaldırıp Dr. Leon'a baktı. Dr. Leon onu rahatlatmak ister gibi gülümsedi. "Şimdilik her şey yolunda mı?"

"Sa... Sanırım evet."

Genç kadın derin bir soluk aldı, göğsünde bir sıkışma hissetti. Deri kanepeye yerleşti, önsözü çevirdi ve okumaya koyuldu.

LANA JORAN'IN GÜNLÜĞÜ

Adım Lana Joran ve bu benim öyküm.
Ben, kocam ve iki sevgili çocuğumuz, hepimiz öleceğiz.

Dünyanın ıstıraplarımıza kayıtsız kalacağından emin olduğum gibi, öleceğimizden de eminim.

Onun için bu satırları bizi kurtarmaları umuduyla değil, acılarımızın kaydı olması amacıyla yazıyorum. Eğer dünya bunca masumun katledilmesine tanık olacaksa ve eğer öyküm tek bir insanın bile öldürülmesini engelleyecekse, o zaman zahmetlerime değmiş olacak.

Önce, tarihin tekerrürden ibaret olduğunu öğrendiğimi belirtmeme izin verin.

Bundan yıllarca önce, Nazi toplama kampları keşfedilip, fırınlarının hâlâ milyonlarca masumun öldürülmesinin sıcaklığını taşıdıkları anlaşıldığı zaman, dünya böyle bir şeyin bir daha asla tekrarlanmayacağına söz vermişti.

Oysa, şimdi o söz unutuldu.

Çünkü bizimki gibi yüz binlerce aile evlerinden edildi, zorla araçlara bindirildi ya da ölüm yürüyüşlerine çıkarıldı, ırzına geçilip işkence gördü, ölüm kamplarında vuruldu ya da öldüresiye dövüldü. Güce aç başka bir diktatörün şiddetli hevesine kurban giden erkekler, kadınlar, çocuklar, bebekler.

Sakın yanılmayın: Yeni bir Holokost yaşanıyor. Korkunç şiddetine, hiçbir ebeveynin veya çocuklarının asla görmemesi gereken görüntülere tanık oldum. Ve tüm bu sürede dünya bir yanda durdu ve izledi.

Ölümden korkuyorum. Ölüm her yanımızı sardığında, sürekli bir yoldaş olduğunda da ölümden korkuyorsunuz.

Özellikle çocuklarım için korkuyorum.

Geceleri yataklarına yatırdığım, sabahları uyandırdığım o güzel yüzlerin, her şeyden çok sevip taptıklarımın insan hayatına hiç değer vermeyen işkenceciler ve katiller tarafından öldürülmelerinden korkuyorum.

Bahtsızlığımız yüzünden Tanrı'yı suçladığım anlar oldu. Yardımı için yalvardığım, umutsuzluk içinde ona seslendiğim. Ve ondan yardım gelmeyince ona kahrettim. Oysa Tanrı'nın suçlanmaması gerektiğini öğrendim.

Toplama kamplarında insanın insana uyguladığı zulümle ilgili bir soruyu hatırladım. Soru soruldu: "Söylesenize, Auschwitz'de Tanrı neredeydi?"

Ve yanıt geldi: "İnsan neredeydi?"

Çünkü bu kötülüğü sadece insan yaptı. Ne Tanrı, ne din, ne Tanrı ya da din adına hareket eden insanlar. Sadece basit insan. İnançlarına veya ırklarına bakmaksızın, herkese ıstırap çektiren insanlar: Sırp, Boşnak veya Hırvat. Hıristiyan ya da Ortodoks, Müslüman ya da ateist.

İdraki aşan, bağışlamanın ve pişmanlığın ötesinde bazı cinayetler vardır. Cezasız kalan ve ders alınmayan cinayetler.

Böylesi cinayetler işleyenler çoğu zaman aramızda dolaşmayı, insanlığı kötülükleriyle lekelemeyi sürdürüyor. Onun için bu günlüğü ailemi infaz eden insanların da yakalanması umuduyla yazıyorum.

Günahlarının dünyaya haykırılacağı umuduyla. Çünkü eğer yakalanmazlarsa, ceza görmezlerse, o zaman hiçbirimiz için umut kalmadı demektir.

Bu, benim ailemin öyküsü. Kocam David'in ve benim, kızımız Carla'yla oğlumuz Luka'nın öyküsü.

Ve nefretle sonlanacak olmasına rağmen, sevgiyle başlamıştı.

Tanrım, yalvarırım, Saraybosna, Vukovar ve Srebrenitsa gibi kent ve kasabaların adları anılırken, Omarska ve Manyafça ölüm kamplarının ve inançlarına ve ırklarına bakılmaksızın masumlara kötülük yapılan her neresiyse, adları insanlık tarihinin karanlık sayfalarından çağırılırken, benim sözlerim de hatırlansın.

Bunu başarabilirsem, sözlerim başkalarında yaşamayı sürdürürse ve adalet yerini bulursa, belki o zaman ölümden korkmam.

Çünkü geride bıraktıklarımızın kalplerinde yaşamak, ölmek değildir.

Önsözü okumayı tamamlayınca, durakladı. Sanki arkasında korkunç bir şeylerin yapılmış olduğu bir kapının önünde duruyormuş gibi, içini bir soğukluk ve kötü bir önsezi dolduruyordu.

Dr. Leon, "Bir sorun yok ya?" diye sordu.

"San... Sanmıyorum. Bir kardeşim varmış gerçekten. Luka."

"Evet, hepsi günlükte yazılı Carla. Lütfen okumaya devam et."

Yeniden okumaya koyuldu. Günlük annesinin Yugoslavya'nın Boşnak bölgesinde, Mostar'la Saraybosna'nın tam ortasındaki

Konyiç'teki yalın çocukluğuyla başlıyordu. O dönemde adı Lana Tanoviç'ti. Tek çocuktu ve küçük kasaba avukatı babası da bölge savcısıydı ve onun ailesinden miras kalan mütevazı bir çiftlikte oturuyorlardı. Annesi civardaki bir okulda İngilizce öğretmeniydi. Oturdukları kasabada Ortodoks Hıristiyanlarla Müslümanlar yan yana, huzur içinde yaşıyorlardı.

Lana'nın anne ve babası farklı kökenlerden gelmişlerdi; annesi Hıristiyan bir Sırp, babası da Müslüman bir Boşnak'tı. Tanrı'ya inanmakla birlikte, aşırı dindar değillerdi ve kızlarına geleneksel dini eğitim verilmesini istememişlerdi.

Lana'nın annesi kızına daha küçük yaştan itibaren İngilizce öğretti. Genç kız 18 yaşına geldiği zaman akıcı bir İngilizce konuşuyordu ve İngilizce eğitimi için Dubrovnik'te bir yüksekokula kabul edilmişti.

Hayali yazar olmak ve bir gün dünyayı değiştirecek bir kitap yazmaktı.

Lana'nın annesinin göğüs kanserine yenik düştüğü yıldı. Lana o günden sonra her ayın iki hafta sonu eve döndü ve tatillerini savcı babasının yanında geçirdi.

Babasının verdiği cüzi okul harçlığını tamamlamak için, Sinyor Banda adlı birinin restoranında yarı zamanlı garson olarak çalışmaya başladı.

Carla'nın babasıyla, Amerikalı genç sanatçıyla orada tanıştı.

Birlikte gittikleri Mostar gezisini, David'in köprüden atlamasını ve isimlerini bir zeytin ağacına kazımasını sevgi dolu ayrıntılarla anlatıyordu. Ve birbirlerine karşı sevgi ve düşkünlüğün nasıl geliştiğini, Dubrovnik'teki küçük Aziz Nikola kilisesindeki evlilikleriyle nasıl taçlandığını, iki çocuklarının doğumunu.

Önce Marianna Carla doğdu – Marianna anneannesinin adıydı ya, herkes ona Carla diyordu. Annesi, kocasının babalığı bu kadar kolay benimsemesinden mutluydu ve her ikisi de kızlarına âşıktı.

Sinyor Banda'ya ait olan, anne ve babasının çalıştığı restoranın üstünde oturuyorlardı; babası boş zamanlarında resim yapıyordu. Carla'nın annesi mezun olunca, İngilizce dersleri vererek ilave para kazanmaya başlamıştı.

Altı yıl sonra Luka geldi. O harika, neşeli Luka 11 hafta erken doğmuştu. Güç bir sezaryen doğumdu; göbek bağı zavallının boynuna dolanmış, oksijenini kesecek gibi olmuştu. Ne var ki zayıf Luka dünyaya ağlayarak gelecekti. Zamanından önce doğmuş olması retinopatiye neden olmuş, sonunda bir gözü kör kalmıştı.

Bu kadar çelimsiz olduğu için doktorlar yaşamasına ihtimal vermemişti, ama o, yine de hayata tutunmayı, gelişip serpilmeyi başaracaktı.

Annesi, Luka'nın büyürken kundaktan gelme "battaniyeciği" olmadan, mavi pamuklu battaniyesini yanına almadan nasıl uyuyamadığını anlatıyordu.

Mutlu günlerdi, ancak Balkan savaşının ilk dönemlerinde Sırp güçlerinin Dubrovnik Kuşatması mutluluklarına gölge düşürecekti. Carla, annesinin olanları anlatışını okumayı sürdürdü.

Carla küçük bir kardeşi olduğu için sevinçten uçuyor.

Çocuğu şımartmasını önlemek için gayret etmem gerek. Luka neşeli, oyunbaz bir bebek olarak büyüyor. Görmeyen gözünün süt beyaz olması her an bir şeyler yapmasını, her yere ablasının peşinden gitmesini, kazağına ya da eteğine yapışmasını önlemiyor.

Konuşmaya başladığından beri sürekli olarak Carla'ya, "Hayır, Luka bırak yok! Luka kal, Carla," diye yalvarıyor.

Uçarı bir mizah anlayışı var ve ilgi odağı olduğunun farkında. Carla bir öpücük istediği zaman, gamzeli bir tebessüm ediyor, kıkırdıyor, melek dudaklarını büzerek kaçıyor, peşinden gelmesi için ablasını kışkırtıyor ve şaka yollu, "Hayır, öpücük yok. Bugün sana öpücük yok Carla," diye sesleniyor.

Sonunda, Carla onu yakaladığında yumuşuyor: "Peki... Uslu durursan sadece bir öpücük," ve ablası kucağına alıp yanaklarını, ensesini öpmeye başlayınca kıkırdaması kahkahaya dönüşüyor.

Carla kardeşine hayran. Aradığım her şeyi buldum: İki harika çocuk, iyi, anlayışlı ve sevgi dolu bir koca.

İnsan daha ne ister?

David'in annesiyle babası mektup yazıyor, telefon ediyor. Hep birlikte, babasının askeri bir konferansa katılacağı Viyana'da buluşmaktan söz ediyorlar. Buluşma üç ay sonra gerçekleşiyor. Bizimle ve çocuklarla karşılaşacakları için çok heyecanlılar.

Trene biniyor ve Viyana'da güzel bir otelde, nefis yemeklerle birlikte üç muhteşem gün geçiriyoruz. Annesiyle babası çocuklara bayılıyor, onlara hediyeler alıyor.

Carla'ya bir Barbie bebek ve giysiler, Luka için bir Thomas the Train sırt çantasıyla yine bir sürü giyecek. Ve doğumlarının anısına, her ikisine gerçek birer gümüş dolar. Çocuklar parıltılı dolarlara büyülenmiş gibi bakıyor.

1986'da basılan gümüş dolarların ön yüzünde bir kadın – Özgürlük– arka yüzünde de kartalla yıldızlar var – beş köşeli 13 yıldız, diyor Carla bana.

Luka elindeki paranın korsan hazinesi olduğunu söylüyor ve gururla plastik zarfında saklıyor.

David'in babası savaş söylentilerinden bahsederek bizi uyarıyor. Ülkemizi bırakıp, Amerika'ya taşınmanın akıllıca olacağını söylüyor.

David onlara durum çok kötüleşirse gideceğimizi, ama şimdilik hayatımızı yaşamayı sürdüreceğimizi anlatıyor. Annesiyle babası üzüntülerini saklayamıyor, ayrılacağımız sırada onlarla kucaklaşıyor ve haberleşeceğimize söz veriyoruz. Hepimizin gözleri yaşlı. En azından, anlaşmazlıklarını unutup barıştıkları için mutluyum.

Hayatımızdaki tek gölge, o savaş söylentisi.

Dubrovnik Sırp kuvvetlerince kuşatıldı ve kimse kentten ayrılamıyor. Yiyecek ve su sıkıntısı çektiğimiz gibi, elektrik de sürekli kesiliyor. Eski şehir top atışına tutuluyor, binalar yıkılıyor ve keskin nişancılar dehşet saçıyor.

Sürekli bir ölüm korkusu içinde yaşamaya başlıyoruz. Her gün etnik temizlik, cinayet ve yağma öyküleri işitiyoruz.

Bugün, hâlâ açık olan fırınlardan birinde taze ekmek satıldığı söylentisi yayılıyor. David gönüllü gitmeye karar veriyor.

Gideli iki saat olmuşken, şiddetli bir patlama işitiyorum. Sinirlerim laçka, odayı arşınlıyorum. On dakika daha geçiyor, David

hâlâ dönmüyor. Daha fazla dayanamıyorum. Carla'ya Luka'yla evde kalmasını ve dışarı çıkmaya kalkmamasını tembihliyorum.

"Hemen geleceğim güzellerim. Sakın buradan ayrılmayın."

Keskin nişancılara yakalanmamaya çalışarak, sokaklarda zikzaklar çiziyorum. Fırına ulaştığımda yüreğim çılgınca çarpmaya başlıyor. Gözlerimin önünde bir katliam manzarası var.

Tıp personeli kimi yaralı, kimi ölü, çevrede yatanlarla ilgileniyor. Kollar, bacaklar, vücut parçaları kana bulanmış, sokağa dağılmış. Bir adam, belden yukarısının yarısı parçalanmış, bir korkuluktan sallanıyor.

Dehşet içinde donup kalıyorum.

David'i görüyorum: Kanlar içinde, giysilerine kemik ve doku parçaları yapışmış. Ayakta, yürüyor, diğerlerine yardım ediyor. Tanrı'ya şükürler olsun ki yaralanmamış. İnsanlar ekmek için kuyruğa girdiklerinde bir havan mermisinin düştüğünü, erkek, kadın, çocuk demeden birçok insanın öldüğünü anlatıyor. Kuyruğun o kadar gerisindeymiş ki, patlamayı sadece sarsıntıyla atlatmış.

Hayatta olduğuna şükrederek ona sarılıyor, öpüyorum.

Top atışları Noel'den sonra, Sırpların kuşatmayı kaldırmalarıyla duruyor.

David bir an önce buradan ayrılıp Amerika'ya gitmemizi istiyor.

"Israr ediyorum, Lana." Sesindeki kaygı tınısını işitiyorum.

Anne ve babasına telefon ediyor, onlar da uçak biletlerimiz için para gönderme derdinde.

Fakat o gün babamın hasta olduğunu öğreniyorum.

Hareket edemeyecek kadar hasta.

David'e babamın çiftliğine gidip, yola çıkacak kadar iyiyse buraya getirmek zorunda olduğumuzu söylüyorum.

Babamı tek başına bırakıp gidemem. Onu kurtarmalıyım.

David yapacağımız yolculuktan hiç mutlu değil, tehlikeli olabilir, ama Amerikan pasaportunu alacak, bu da bize bir çeşit koruma sağlayabilir.

"Sonra da bu ülkeden gidiyoruz, tamam mı?"

"Söz veriyorum David."

Ve böylece Sinyor Banda'yla vedalaşıyor, ne zaman döneceğimizi

bilmediğimizi, ancak yakında dönmeyi umduğumuzu söylüyoruz.

Birkaç parça eşyayla, kasvetli bir cumartesi sabahı yola koyuluyoruz.

Lakin Sırp tanklarının ve milis birliklerinin kanlı bir sefere başlamak için aynı sabah Saraybosna'nın kuzeyine doğru harekete geçtiklerinden habersiziz...

Şimdi dönüp geriye baktığım zaman, babamı kurtarmak için giriştiğimiz yolculuğun trajik bir hata olduğunu daha iyi anlıyorum.

Kocamla çocuklarımın hayatını ölümcül bir tehlikeye attığımı da.

Fakat nereden bilebilirdim ki?..

Bunun, cehennem yolculuğundaki ilk adımım olacağını nasıl tahmin edecektim?

Bu topraklarda her an bir savaş olduğunu, bu ülkenin çoğunluğunu oluşturan Ortodoks Hıristiyan Sırpların, Katolik Hırvatların ve Bosna'nın Müslüman etnik gruplarının yüzyıllardan beri her fırsatta birbirlerinin gırtlaklarına sarıldıklarını söyleyenler var.

Yalan söyleyemeyeceğim: Aynı kasabayı veya köyü paylaşıyor olsak da, sadece atalarımızın akan kanı yüzünden, tarihin ve savaşların bizi birbirimize düşman ettiğini reddetmeyeceğim.

Oysa gerçekte kimse kimseden nefret etmiyor. Sadece aptallar nefret eder. Birbirimizle boğuştuğumuz süreden çok daha uzun bir zaman hep birlikte, barış ve huzur içinde yaşadık.

Halbuki şimdi savaş davulları yeniden çalıyor. Bir zamanlar ülkeyi demir yumruğuyla bir arada tutan Tito çoktan gitti. Yugoslavya parçalanıyor, ama Belgrad'daki kötü, çılgın diktatör Slobodan Miloseviç güce âşık ve onu yitirmekten ödü kopuyor. Bu yüzden eski etnik nefretleri körüklüyor, ülkeyi parçaladıkları için Hırvatlarla Boşnakları suçluyor.

Sırpların hepsi Miloseviç'i desteklemiyor. İçlerinde onun yönetimine muhalif çok sayıda iyi ve insaflı insan var. Ama koca bir sepeti mahvetmek için Miloseviç ve dalkavukları gibi birkaç çürük elma yeterli.

Gelip çatan topyekûn savaş korkunç bir katliamı da yanında getiriyor...

O cumartesi eski Volkswagen'ımızda, köyüme üç kilometre kala yolda yürüyerek, traktörlere veya römorklara binerek, yüzlerinde bir dehşet ifadesiyle kaçan sivil gruplara rastlıyoruz. İçlerinde komşularımızı görüyorum. Sırp milislerinin o sabah saldırıya geçtiğini, çekilmeden önce onlarca kişiyi öldürüp evleri ateşe verdikten sonra gittiklerini anlatıyor ve geri dönmemizi söylüyorlar.

David'le içimiz parçalanıyor. O, ailemizi tehlikeye attığımızı ve bir saniye bile yitirmeden vazgeçmemiz gerektiğini tekrarlıyor. Oysa ben bir saldırı daha olmadan babama ulaşmaktan başka bir şey düşünemiyorum. 65 yaşında, hasta ve yalnız.

Terk edilmiş evlerin önünden geçiyoruz. Boş kasabanın sokaklarında sakatlar, başsız kalmış bedenler görüyorum. Carla'yla Luka'nın dikkatini katliamdan başka bir yere çekmek için uğraşırken ikimiz de dehşetle siniyoruz. Çocuklar korkunç bir şeyler olduğunun farkındalar.

Hızla babamın çiftliğine varıyoruz. Top ya da havan mermisiyle yarı yarıya yıkılmış ahırdan dumanlar tütüyor. Bir tarlada sığır leşleri yatıyor. Ve orada, ahır duvarına bağlanmış, üzerinde siyah savcı cüppesi, gözleri ölümün dehşetiyle açık, babam dikiliyor.

Gırtlağı kesilmiş, kanı göğsünü ıslatmış.

Gözlerimin önündeki dehşete inanamıyorum. Ona doğru koşarken, David çocukların yanında kalıyor. Babam utangaç ve benim için çoğu bakımdan gizemli biriydi, oysa şu anda onu ne kadar çok sevdiğimi fark ediyorum.

Ölü bedenine sarılarak, hıçkırıklara boğuluyorum. David'in yüzü kül gibi. Çocuklara arabadan çıkmamalarını söylüyor, ama Carla dedesini görüp bir çığlık atıyor. Silah sesi duyuyoruz ve kanımız donuyor.

Korkudan dehşete kapılmış bir komşu eski traktörünü kükreterek avluya giriyor.

"Lana, buradan uzaklaşmanız gerek. Sizi uyarmak için döndüm."

"Babama bunu kim yaptı?"

"Mila Şavik'in milisleri."

Kasabada herkes Mila Şavik'i tanırdı. Bosnalı Sırp bir avukatın oğluydu ve babasının ailesiyle aramızda düşmanlık vardı.

"Şavik Kızıl Ejderhalar adlı bir birliğin başında. İçlerinden bazıları, muhtemelen tanıdığın yerli Sırplar. Hepsi kasap gibi. Sırp olmayan ya da yanlarında yer almayan herkesi yok etmeye yemin etmişler."

Silah sesleri yakınlaşıyor.

Komşum, "Hemen burayı terk edin Lana, geri dönüyorlar," diye haykırıyor ve ardında kesif bir mazot kokusu bırakarak, traktör gürültüsü içinde uzaklaşıyor.

Pek bir şey düşünemeden baş ve işaretparmaklarımla babamın gözlerini kapatıyor, soğuk yanağını öpüyorum. Onu gömmek istiyorum fakat David beni Volkswagen'a sürüklüyor. "Lana! Bak!"

Çiftliğe yaklaşan bir askeri konvoy. David telaşla, "Hemen anayola ulaşmalıyız," diye haykırıyor. "Kurtulmak için tek şansımız anayola ulaşmak."

Çocuklar ağlıyor. David motoru çalıştırıyor. Öndeki kamyon bizi görüp hızlanıyor. Kasasındaki üniformalılar silahlarını doğrultuyor. Yüreğim çılgın gibi çarpıyor.

Bir mermi ön camımızda patlıyor, Luka'nın başını bir parmakla ıskalıyor. Ardından iki mermi de arabanın damından sekiyor. Carla'yla bağırıyoruz.

Luka dehşet içinde yalvarıyor. "Anne, baba..."

David gaz pedalını yere yapıştırıyor.

Motor yaralı bir hayvan gibi böğürüyor ve Şavik'in adamlarından uzaklaşıyoruz.

Carla okumaya ara verdi. Günlükten birçok sayfanın eksik olduğunu fark etmişti.

Başını kaldırıp Dr. Leon'a baktı. "Sayfalardan bazıları yırtılmış ya da çıkarılmış. O sayfalara ne oldu?"

"Hiçbir fikrim yok. Günlük Baize'den aldığım gibi. Durmak ya da ara vermek ister misin?"

"Hayır, devam edeceğim."

Sayfayı çevirdi ve okumayı sürdürdü...

Dubrovnik'e kaçmak için en hızlı yolun Saraybosna üzerinden geçtiğine karar veriyoruz.

David oradan ülkeyi terk etmemiz gerektiğini düşünüyor.

Saraybosna bir zamanlar Balkanlar'ın Kudüs'ü olarak anılırdı.

Katolik ve Ortodoks kiliseleri, sinagogları ve camileriyle 400.000 kişiyi aşkın nüfusa sahiptir ve Hıristiyanların, Yahudilerin ve Müslümanların yüzyıllarca bir arada yaşadıkları, hoşgörüsü, sanatı ve kültürüyle tanınan bir kenttir.

Ne var ki bütün bunlar 1992 Nisanı'nda, Saraybosna'ya girdiğimiz o gün değişecekti.

Hiçbir yerde durmadan yol alıyor ve şehre henüz girmişken radyodan Sırp generali Stanislav Galiç'in Saraybosna'yı kuşattığını duyuyoruz.

Saraybosna içindeki herkes kapana kısılıyor.

Hâlâ babamın acısını hissediyorum. Orada gömülmeden, sıçanlara yem olmak üzere yatan cesedini düşündükçe dehşete kapılıyorum.

Logavina Sokağı'nda küçük bir evi olan kuzinim Raisa'yı buluyoruz.

Sarışın, ufak tefek –o kadar ufak tefek ki, hep yüksek topuklu ayakkabı giyer– ve siniri burnunda biri, ama bizi gördüğüne memnun oluyor ve evine davet ediyor.

Raisa kocasından boşandı ve Peter adlı sekiz yaşında bir oğlu var. Peter, David'e ve bana teyze ve amca diyor. Bir de hareketli bir köpekleri var, Pablo. En azından Carla ve Luka'nın oynayacak arkadaşları olacak.

Kendini bildi bileli sinirlerinden şikâyet eden Raisa sigaranın birini söndürüp bir diğerini yakıyor. Oğlu için kaygılanıyor, hayatta kalmak için kaygılanıyor.

"Bu top mermileri ve keskin nişancılar beni çıldırtacak."

Sigara sıkıntısı başlayıp, içecek sigara bulamayınca Raisa'nın sinirleri keman teli gibi geriliyor. Huzursuz bir köpek gibi evin içinde volta atıyor.

"Tanrı günah yazmasın, ama bir sigara için sol bacağımı verirdim."

Her sabah beşte başlayarak günde 300 yüzden fazla top ve havan mermisi kenti dövüyor. Deliksiz bir gece uykusu uyumak imkânsız. Herkesin gözü kan çanağı gibi.

Dün iki genç âşık –Hıristiyan bir kızla Müslüman bir delikanlı– Vrbanya Köprüsü'nü aşarak kentten kaçmaya çalıştı. Keskin nişancılar tarafından biçildiler. Cesetleri orada, çürümeye terk edildi. İnsanlar onlara Saraybosna'nın Romeo ve Jüliet'i adını taktı. Bugün, hava keskin nişancıların hedef alamayacağı kadar kararınca, köprünün yakınına âşıklar için çiçek bıraktım. Her yerde kontrol noktaları ve barikatlar var.

Evin karşısındaki duvara birileri, "Cehennemin başkentine hoş geldiniz," diye yazmış.

Ürperiyorum. İçimden bir ses her şeyin daha da kötüleşeceğini fısıldıyor.

Sokaklardaki söylentiyi hepimiz duyuyoruz: Saraybosna kuşatması yeni bir Stalingrad olacakmış.

Ve sanki bir alamet gerekirmiş gibi, bu akşam şiddetli bir fırtına var. Gürültülü ve ürkütücü, karanlıklar şimşek ve gök gürültüsüyle yarılıyor.

Fırtınalar Luka'yı huzursuz eder. Mavi battaniye parçasına sarılıyor ve "Anne, Luka korkuyor," diye ağlıyor.

Sarılıp teselli etmeye davranıyorum, ama Carla, "Hayır anne," diyor, "Bana bırak."

Kardeşini kollarına alıyor. "Tamam, Luka. Korkacak bir şey yok. Carla seni koruyacak."

Luka, Carla'ya sokuluyor ve battaniyesine sarılıyor. Battaniyesi olmadan gözlerini yummaz. Huzursuz gecelerde, ya da top atışlarından rahatsız olduğumuz zamanlar, Tanrı'nın bir lütfu gibi. Luka sadece elleriyle battaniyenin bir ucunu tutarsa uyuyabiliyor.

İki meleğime bakarken, Carla'nın Luka'yı ne kadar çok sevdiğini, onu nasıl koruduğunu düşünerek gülümsüyorum. Birbirlerine o kadar yakınlar ki. Birinin başına bir şey gelse, diğerinin yıkılacağından korkuyorum.

Bir ebeveyn çocuğunun rehinesidir. Çocuklar, kendi çocukları olana kadar bir anne veya babanın onları korumak için hayatlarını feda edeceğini anlayamaz.

Bu kuşatmayı sağ sağlim atlatabilmemiz hususunda umutsuzca endişeleniyorum.

Saraybosna'nın dünyanın en büyük toplama kampı haline geldiğini söylüyorlar.

Gaz yok, elektrik yok. Su günlerdir kesik. Yiyecek gittikçe azalıyor. Ateş yakmak için ağaçlar kesiliyor.

İnsanlar umutsuzluğu her zamanki gibi kara mizahla yenmeye çalışıyor.

Birileri bir duvara soğuk bir espri çiziktirmiş: "Saraybosna'yla Auschwitz arasındaki başlıca fark nedir? Saraybosna'nın aksine, Auschwitz'te düzenli gaz dağıtımı vardı."

Tramvaylarla otobüsler çalışmıyor.

Trenler de kentten ayrılamıyor, zira raylar havaya uçurulmuş.

Tek giriş çıkış yolu, havadan. Ama havaalanı Sırp birliklerinin elinde.

Dedikodulara göre paran varsa gidiş bileti alabiliyormuşsun.

Oysa bizim paramız yok, en azından yeterli paramız yok. Ve elimizdekileri de yiyeceğe ayırmak zorundayız. Yiyecek sıkıntısı çekiliyor. Her şeyin sıkıntısı çekiliyor.

Bizi kara mizah ayakta tutuyor. "Kötü haber, evinin top mermisiyle yarı yarıya yıkıldığı. İyi haber, evini CNN'de görebileceksin."

Her akşam dinlediğimiz radyo istasyonu bile yayınına aynı cümleyle başlıyor: "Radyoları için hâlâ pili bulunan siz üçünüze iyi akşamlar..."

Şiddetin ve çılgınlığın sınırı yok.

Günler keskin nişancılardan kaçarak geçiyor. Buna Saraybosna Dansı deniyor. İnsanların keskin nişancı menzilindeki bir sokağı geçmeye karar vermeden önce ileri geri attıkları tereddütlü adımlar.

Sokaktaki her hareket bir keskin nişancı kurşununa davetiye gibi. Açlıktan ölmemek için yiyecek bir şeyler bulmaya çalışan yaşlı kadınlar, çocuklarını kucaklarına almış genç anneler. Keskin nişancılar kimi hedef aldıklarına bakmıyor bile.

Dün gece, evin yakınlarına bir roket mermisi düştü. Damdan arduvazlar koptardı. Şimdi yağan yağmur içeriye akıyor.

Raisa sokakta bulduğu bir izmariti tütürüp akan dama bakıyor. "İyi tarafından bak. Hiç olmazsa hepimiz duş yapabileceğiz."

Dün yerlilerin yakaladıkları bir Sırp nişancısını sokaklarda gezdirdiğini gördüm. Amcasının tüfeğini kapmış, 15 yaşında melek yüzlü bir çocuk. Çan kulesine gizlenip gördüğü herkese ateş açmış.

Biri beş yaşında, on kişiyi vurup öldürdüğünü anlattılar. Nişancı çocuk öylesine masum görünüyor ki. Sürüklenip götürülürken hayatının bağışlanması için yalvardığını işittim.

Kalabalık onu bir elektrik direğine asarken ürküp uzaklaştım; çocuğun çığlıkları günler boyu kulaklarımda çınladı.

Raisa yine tatsız günlerinden birini yaşıyor.

Amerika'ya gidersek, onu ve Peter'ı da almamız için yalvarıyor. David elinden geleni yapacağına söz veriyor. Raisa'nın yüzünde güller açıyor.

Peter'la birlikte dans etmeye başlıyor; Peter heyecan içinde, kahkahalar atıp duruyor.

David'e beyzbol izlemeye bayıldığını söylüyor. Oynadığı lastik tenis topunu gösterip, beyzbol topuymuş gibi yapıyor. Okuldaki coğrafya kitabını açıyor ve David'in ailesinin New York'un neresinden geldiğini göstermemizi istiyor.

"New York'a gidebilir miyiz David Amca? Bana sosisli sandviç alırsın. Gerçek bir beyzbol kasketi alıp beni maça götürür müsün?"

David göz kırpıyor. "Sosisli sandviçle beyzbol maçı – tamam, anlaştık Peter."

O gece, Raisa bir şişe armut brendisi açıyor.

Biz büyükler sarhoş oluyoruz. Daha iyi kutlamak için, Raisa değerli sigaralarından birini tüttürüyor. Aldığı iki paket ona bir servete mal oldu. Kuşatmayla birlikte, sigaralar altın pahasına satılıyor.

Raisa bize kitlesel Müslüman ve Sırp katliamlarından bahsediyor. Kadınların, çocuk ve bebeklerin vahşice öldürüldüğü köylerden. Askerlerin çocuklarını öldürmesini izlemeye zorlanan büyüklerden. Çılgınlıkları her tarafa yayılmış. Daha fazlasını dinleyemiyorum.

Raisa, Sırplar kentin tümünü ellerine geçirir ve intikam almaya başlarsa Peter'ı ve kendini öldüreceğine yemin ediyor.

Bir bardak daha ve iyimserlik üstün geliyor. "Biraz talihimiz varsa, bu sefalet sonsuza dek süremez."

Değerli sigarasını kulağının arkasına sıkıştırdıktan sonra keskin

nişancıların atış menzilindeki sokakta karşıdan karşıya koşmaya hazırlanan adamla ilgili komik bir öykü anlatıyor.

Sokağın yarısını geçmişken bir silah sesi duyuluyor, kurşun adamın kulağının yarısını koparıyor. Beriki dizlerinin üzerine çöküyor, bir eliyle yarasını tutarken, diğeriyle yerde bir şeyler arıyor.

Arkadaşı, "Sipere gir gerizekâlı!" diye bağırıyor. "İkinci kulağın yok mu?"

Raisa bir eliyle çizmesini şamarlıyor ve kahkahalar içinde adamın cevabını tekrarlıyor: "Kulağı umursayan kim! Ben sigaramı arıyorum."

Ertesi gün, Raisa hepimiz için yiyecek bir şeyler bulmaya çıkıyor.

Üç silah sesi duyuluyor. Raisa haykırarak içeri koşuyor. "Oğlum... Oğlum... Tanrı aşkına bir şeyler yapın!"

Önde David, peşinden de ben dışarı fırlarken, Carla ve Luka'yı içeride kalmaya zorluyoruz.

Peter'ı sokakta, giderek yayılan bir kan gölünün içinde yatar buluyoruz.

Raisa keskin nişancıların ulaşamadıkları bir yan sokakta, sözde beyzbol oynamasına izin vermiş. Peter'ın attığı top sıçrayıp sokağa kaçmış. Topunun peşinden koşarken başından vurulmuş. Sol bacağı seğiriyor, hâlâ yaşıyor.

Köpek ona doğru koşuyor, yeni bir kurşun kaldırımdan sekiyor, köpek geri kaçıyor.

Ben ve birkaç komşunun zapt etmeye çalıştığı Raisa çılgın gibi. Biri keskin nişancıyı nallamaya çalışırken birbiri ardına silah sesleri duyuluyor. Peter'ın vücudu hâlâ seğiriyor. David ona doğru koşuyor ve kollarına alıyor. Ardından bir silah sesi daha işitiliyor, kurşun kucağında Peter'la eve koşan David'in hemen yanından geçiyor.

Zavallı çocuk çoktan ölmüş.

Hepimiz tesellinin ötesindeyiz. Raisa cin çarpmış gibi; bağırıyor, ağlıyor, Tanrı'ya yalvarıyor. Bir doktor ilaç yutturup onu sakinleştiriyor.

Komşuların yardımıyla Peter'ı yatağına yatırıyoruz. O kadar inanılmaz geliyor ki: Bir gün önce beyzbol ve sosisli sandviçten

bahsediyordu, şimdi ölü. Köpeği Pablo, Peter'ın kapısının önünde bütün gece boyunca inleyip duruyor.

Neredeyse hiç uyumuyorum, aldığı ilaçlardan dolayı hâlâ komadaymış gibi yatan Raisa'ya David'le birlikte sırayla göz kulak oluyoruz. Peter için ağlayarak kâbus gibi bir uykuya dalıp dalıp çıkıyorum.

Şafak sökerken uyanıyorum, Raisa gitmiş. Yüreğim boşa vuruyor sanki. Onu Peter'ın naaşının yatırıldığı odada buluyorum.

Sevgili oğlunun göğsü üzerine uzanmış, ona sarılmış.

Vücudu hareket etmiyor.

Ekmek bıçağını ve bileklerini kestiği yerde pıhtılaşmış kızıllığı işte o an görüyorum...

Carla ve Luka sarsılıyor.

Hepimiz kederliyiz.

Raisa ve Peter'ı mezarlığa götürmek çok tehlikeli. Şimdilik ikisini de arka bahçeye gömmek zorundayız. Komşular mezar kazmada David'e yardım ediyor. Dua okuyoruz. Bitince, zavallı köpek bahçede kıvrılıp yatıyor, sanki hayatının sonsuza dek değiştiğini biliyormuş gibi, mutsuz.

Carla için kaygılanıyorum.

Sevgimizin zorlandığı dönemler oldu. Geçmişte, aramızda genellikle benim hatamdan kaynaklanan bir mesafe vardı. Onun böylesine inatçı, bu kadar kararlı ve bağımsız olmasını istemediğim günler yaşadık. Çoğu kez yıprandım. Ne var ki, kızımı giderek kendi kişiliğiyle, olduğu gibi kabul ederek bu mesafenin üstesinden geldim.

Her zaman iradeli ve haksızlığı eleştirmeye hazır. Bu özelliklerinden yoğun gurur duyduğum günü hatırlarım.

Dokuz yaşındaydı ve okula otobüsle gidiyordu; bazen ona eşlik ederdim. Bir gün, Tomas adlı küçük bir çocuk ötekilerin alay konusu oldu. Tomas zihinsel olarak biraz yavaştı ve öteki çocuklar onunla alay ederlerdi.

Carla, "Neden böyle yapıyorlar anne?" diye sordu. "Neden bu kadar acımasız davranıyorlar?"

Ben daha cevap vermeye fırsat bulamadan Carla ön tarafa yürüdü, Tomas'ın yanına oturdu ve ateş saçan gözlerini o zorbalara

dikti. Ondan sonra her gün Tomas'ın yanına oturarak arkadaş oldu. Çocuğa sataşmak isteyen kim varsa, önce Carla'yla uğraşması gerekecekti.

Oysa sevdiğim o küçük ve cesur kızın gördüğü korkunç olaylardan sonra içine kapanmasından korkuyorum.

Çevresindeki cehennemden soyutlanmak için bazı günler bir köşede oturup başını dizlerinin arasına gömüyor ve elleriyle kulaklarını kapatıyor.

Luka onu ileri geri sallanır görünce sütümsü gözüyle bana bakıyor ve sanki bütün bunlar oyunmuş gibi gülümsüyor. Ardından Carla'yı taklit ediyor, ellerini yüzüne kapatıyor ama arada bir parmaklarının arasından ablasını gözetliyor.

Onlara hoş şeyleri, mutlu şeyleri, hatırladıkları güzel günleri düşünmelerini söylüyorum. Deniz kenarında, ya da annemle babamın çiftliğinde oyun oynadıkları günleri. Tanrım, David'le benim onları ne kadar sevdiğimizin farkındalar mı? Ne kadar endişelendiğimizi anlıyorlar mı? Güvenliklerinden kaygılanarak, yüreğimizin ne kadar kanadığının?

Kuşatma altındaki bir kentte yaşamanın maliyeti yavaş yavaş ortaya çıkıyor.

David çok daha sessiz, çok daha ciddi ve endişeden neredeyse hiçbir şey yemiyor.

Buraya geldiğimizden beri resim yapmadı.

Hepimiz zayıfladık, yaralar dökmeye başladık. Artık tek yiyeceğimiz konserve ton, sirkede bekletilmiş sebze ve turşu. Talihimiz varsa, biraz yulaf lapası. İnsanların ot ve ısırgan çorbasıyla doyduğu söyleniyor. Hiçbir yerde et yok.

İnsanlar balkonlarda çiçek yerine domates, şifalı ot veya patates yetiştiriyor.

Bir gün köpek, Pablo, kayboluyor.

Bir hafta geçiyor, ama onu bulamıyoruz.

Bir komşu, ev hayvanlarının etleri için çalındığını anlatıyor.

Çocuklara söylemeye cesaret edemiyorum.

Öldürülme riskine girmeden dışarı çıkıp yiyecek bulmak imkânsız hale geldi. Her gün daha fazla yıkılan ev, bombaların yol

açtığı çukurlar, bodrumlarda saklanan korku dolu insanlar.

Bugün, Raisa'nın son sigaralarına karşılık bir torba havuç, bir kutu ton balığı ve bir kavanoz turşu aldım.

İki gün sonra, son yiyeceklerimiz de tükeniyor. David, Raisa'nın sakladığı bir kutu köpek maması ve birkaç köpek bisküvisi buluyor. Paketin üzerini okuyor.

"Nefesini ferahlatıp, diş taşını önler, diyor."

Köpek bisküvisi dişleyerek gülümsüyor. Ardından konserve açacağını alıyor ve vıcık vıcık köpek mamasını bir tabağa boşaltıyor. Kokusu iğrenç.

"Bunu yemeyeceksin, değil mi, David?"

"Yanlış ağaca bacak kaldıracağımı mı düşünüyorsun?"

Havayı hafifleten, tipik David. Tatsız şakasına yüzümü buruşturuyorum.

"İçinde protein var. Doyurucu olur."

Kaşığını jöleli bulamaca daldırıp, içindekileri yutuyor.

Beni ve çocukları düşündüğünü biliyorum.

Yemek zamanı tok olduğunu söyleyecek ve kendi payını bize paylaştıracak.

Lakin elbette bunu kabullenmiyor, sadece gülümsüyor ve bana göz kırpıyor.

"Havvv..."

Son odunlarımızı ve kömür topaklarımızı da yaktık. Donuyoruz.

Soğuk gecelerde, ısınmak için hep birlikte paltoların ve battaniyelerin altında birbirimize sarılıyoruz. Isınmak için yanacak ne varsa sobaya attık: Mutfak iskemleleri, kitap rafları, hatta Raisa'nın o çok sevdiği çizmeleri, Peter'ın bir çift eski sandaleti.

Arka bahçede gömülü cesetlerini düşünüp kederleniyorum.

Daha da beteri, ertesi gece hırlamalar işitiyoruz. David gaz lambasıyla dışarıya çıkıyor. İki yabani köpek mezarları kazıyor. Köpeklerden birinin dişleri arasında çürümüş bir el var. David dehşet içinde bir kürek alıyor, köpekleri kovaladıktan sonra eli yeniden gömüyor.

Kimin eli olduğunu bilmek bile istemiyorum, o denli midem bulanıyor.

David'in nasıl sıskalaştığını görüyorum.

Dün bir dişi düştü: Yetersiz beslenme yüzünden.

Aklında bir şey olduğunun farkındayım. "Neler oluyor David?"

"Sonra konuşuruz, çocuklar uyuyunca."

Islak gözlerindeki gerginliği, endişeyi görüyorum. O da benimkileri.

Hıçkırıyorum, kollarını bana doluyor ve sıkıca sarılıyor.

Ve orada, birbirimize dayanarak, iki dansçı gibi değil, rüzgârdaki iki narin dal gibi sallanarak, birbirimizin kollarında sallanarak duruyoruz.

O gece, Carla ve Luka'nın yanında yatıyoruz.

Elektrik kesiliyor. Tek mumumuzu yakıyoruz.

Yemeklerimizi çocuklara verdik. David ve ben tabağımızdaki yulaf lapasıyla oynayarak, yiyormuş gibi yaptık. Luka aç kurt gibiydi, tabağında kalanları da yaladı.

David çocuklar uykuya dalana kadar saçlarını okşuyor. Luka her zamanki gibi mavi battaniye parçasına sarılıp Carla'ya sokuluyor.

David sessizce salona geçmemizi işaret ediyor. Beni kanepeye oturtup, boşuna yanmaması için mumu söndürüyor. Perdelerin arasından içeri ay ışığı doluyor. Gölgeler gibi oturuyoruz. David iki elimi de tutmak için uzanıyor.

"Lana, kalırsak ölürüz. Bu kuşatma yıllarca sürebilir."

"Ne yapabiliriz ki?"

"Saraybosna'dan çıkmamız gerek. Yoksa kolay hedef oluruz."

Sesimi çıkaramadım.

"Ne diyorlar biliyor musun? Ruhu olan herkes Saraybosna'dan gidiyor. Geride sadece ruhsuzlar kalıyor."

David haklı. Sokakta amaçsızca dolaşan insanlar görüyorum. Canlı cenazeye benziyorlar.

"İyi de nereye gideceğiz?"

Dağlardan kaçmaya çalışırken yakalanıp öldürülenleri duydum. Kapana kısıldık.

"Lana, bugün biriyle tanıştım. Kuzeni Sırp subayıymış. Havaalanı otobüsü için özel pasolar ve Belgrad'a uçak bileti bulabilirmiş."

Yüreğimin kanatlandığını, ama aynı hızla söndüğünü hissettim.

Herkes akşam kentten kalkan uçakla gitmek istiyor. Paran varsa, bir yer alabiliyorsun. Uçaklar Sırp askeri ve malzeme getiriyor ve o fahiş fiyatı ödeyebilenleri götürüyor. Bir söylentiye göre havaalanını Mila Şavik'in Kızıl Ejderhaları kontrol ediyormuş, hepsi de gangster gibiymiş.

"Şakayı bırak David. Paramız yok."

"Volkswagen'ı kabul ediyor. Bir de kalan nakit paramızı."

"Ciddi misin?"

"Benim Amerikan pasaportum var. Sen karımsın. Çocuklarımız fiilen Amerikan vatandaşı. Gideceğimiz yer en yakın Amerikan konsolosluğu."

David'e bakıyorum. Ne kadar yetersiz beslenmiş ve endişeli göründüğünü fark ediyorum. Gözleri kan çanağı gibi, dudakları çatlak ve iltihaplı. Yine de onda bir güç, bizi bu çılgınlıktan kurtarmak için ne gerekiyorsa yapma kararlılığını görüyorum. Gözlerine baktığım zaman, orada hâlâ sevgiyi seçebiliyorum.

Dudaklarına dokunuyorum. "Sık sık neyi düşünüyorum biliyor musun?"

"Neyi?"

"Mostar köprüsündeki o günü."

"Ne olmuş o güne?"

"Seninle birlikte atlamam gerekirdi."

Gülümsüyor. "Neden?"

"Bizi onurlandırmak için. Sana senin için neler hissettiğimi göstermek için. Çünkü seni o gün de, şimdiki gibi sevdiğimi düşünüyorum."

Tebessümü yayılıyor ve eksik dişine rağmen son derece yakışıklı görünüyor. "Bir daha Mostar'a gittiğimiz zaman atlarsın."

"Bu söylediğini söz olarak kabul ediyorum."

Öpüşüyoruz, sarılıyoruz, ağlıyoruz. Kucaklaşmamız neredeyse ıstırap verene kadar birbirimize sarılıyoruz. Geri çekiliyor ve elimi yanağında bırakıyorum.

"Gidersek tehlikeli olacak. Şavik ve adamlarından bazıları bizim köyden. Beni tanıyabilirler. İşler kötüye varabilir."

Mila Şavik'i görmeye ya da dalkavukları tarafından tanınmaya hiç hevesli değilim.

David yüzüme anlamlı anlamlı bakıyor. "Kalırsak, çocuklarımız açlıktan ölür. Ya Peter gibi ya da top ateşiyle. Bu riski almak zorundayız. Görünüşünü değiştirmeye çalış. Saçını kısa kes, yüzünü bir eşarpla ört."

"Ne zaman gidiyoruz?"

"Yarın akşam."

14

Carla günlüğü elinden bıraktı.

Sanki birinden yumruk yemiş gibi bir sersemlik hissediyordu. Sayfaları okurken kemiklerine sızmasını istediği, tümüyle bambaşka bir hayattı.

Büyük bir çabayla hatırlamaya çalıştı, şakaklarının zonklamasını duyana kadar zihnini zorladı.

Geçmişten kalma yüzleri anımsamaya başladı.

Başka bir dünyadan ruhlar gibi, önünde süzülüp duruyorlardı.

Annesinin yüzü.

Babasının.

Sevgili küçük Luka'nın.

Bir duygu seline kapıldığını hissetti.

"Bana kalırsa, bugünlük bu kadarı yeter, Carla."

"N... Ne?"

"Bugün için yeterince okudun. Nasılsın?"

"Sarsılmış... Şaşkın... Etkilenmiş."

"Kendini hazır hissediyorsan, okudukların hakkında biraz konuşmamız gerek."

Okumayı sürdürmek istiyor, ama korkuyordu; zihninin derinliklerine saklanan, onu kapana düşürmeyi bekleyen anılardan korkuyordu.

Öte yandan, devam etmesi gerektiğini de biliyordu.

"Özür dilerim, ama günlüğün tamamını okumak istiyorum."

"Bir solukta mı? Bunun pek akıllıca olacağından emin değilim."

"Bu günlük anneme aitti."

"Elbette."

"Öyleyse, yasal olarak benim oldu. Başladığımı bitirmek istiyorum."

"Carla, bunun mantıklı olmayacağına eminim; buna izin vermem etik olarak da doğru değil. Gerçekten bu olaylara adım adım yaklaşmak zorundayız. Yoksa bir risk var."

"Ne riski?"

"Zihnin için aşırı yük. Tüm bu travmanın canlanmasıyla derin bir şoka girebilir, yıkılabilirsin."

"Yine de okumak istiyorum. Ve yalnız kalmak istiyorum."

"Yanık yarasından çekilip koparılan flaster hakkında ne dediğimi hatırlıyor musun?"

"Bu benim kararım. Lütfen saygı gösterin."

"Carla, hayır, üzgünüm..."

"Kararıma saygı göstermelisiniz."

Yaşlı doktor içini çekti. "Bundan gerçekten emin misin?"

"Kesinlikle."

Genç kadının sesindeki kararlılığı işitti. "Hiç memnun değilim. Seni burada okurken yalnız bırakmak sahip olduğum her türlü mesleki güdüye aykırı. Ama anlaşılan başka seçeneğim yok."

Gönülsüzce ayaklandı ve çalışma masasının alt tarafında kapı ziline benzer küçük pirinç düğmeyi işaret etti. "Yan odada olacağım."

Kapıyı usulca kapatarak çıktı.

Carla günlüğü dikkatle açtı.

Aylardan beri ilk kez umudum var.

Bir de heyecan. O gece birkaç parça eşyamızı topluyoruz.

Belgrad'a, oradan da Amerika'ya gideceğiz. Buradan bir çıkalım, Saraybosna'da olanları dünyaya anlatmak istiyorum, dinlemeye hazır her gazeteye ve televizyon kanalına haykırmak istiyorum. Dünyanın okumasını istediğim günlüğüme bütün ayrıntıları yazdım.

Saçımı kestim.

Eski bir elbise, yıpranmış topuksuz ayakkabılar giyiyorum.

Omuzlarıma soluk bordo rengi, eski bir hırka alıyorum.

Makyaj yapmıyorum.

En eski paltom ve başörtümle 20 yıl daha yaşlı gösteriyorum.

O kadar kilo verdim ki, kendimi tanımakta güçlük çekiyorum. Aylarca süren yetersiz beslenmeden avurtlarım çöktü, cildim kül rengine döndü.

Ertesi akşam saat altıda, önde en ağır iki valizimizi sürükleyen David, çantalarımızı dört blok öteye, otobüs durağına taşıyoruz. Keskin nişancılardan ödümüz kopuyor.

Sırtımda bir sırt çantası ve kalan azıcık yiyeceğimizi koyduğum bir poşet var. Luka elimi tutuyor. Sırtında, büyükbabasıyla büyükannesinin hediyesi Thomas the Train çantasını taşıyor. İçine mavi battaniyeciğini ve sevgili oyuncaklarından birkaçını tıkıştırmış.

Carla, Luka'nın öbür elinden tutuyor ve kendi pembe küçük valizini çekiyor.

Otobüs durağında, etrafında çocukları ve eşyalarıyla en az 200 kişi var. Paniğe kapılıyorum: Hepimiz otobüse sığmayacağız.

Her birinde bir Sırp subayıyla üç otobüs geliyor. Herkes belgelerini gösteriyor. Gruplara ayrılıyor, otobüslere götürülüyor ve tıklım tıklım aracın arkalarında bir yere oturuyoruz. Motor çalıştırılıyor.

Carla diken üstünde. "Gerçekten gidiyor muyuz anne? Amerika'ya mı gidiyoruz?"

"Evet tatlım."

Aylardan beri ilk kez gülümsediğini görüyorum. Büyükbabasıyla büyükannesinin verdiği gümüş doları avucunda sıkıyor. Özgürlük biletiymiş gibi, arada bir dolara bakıyor.

Ona sarılıyorum.

Luka da ona sarılmamı ve kendi gümüş dolarını istiyor. Kaybetmemesi için plastik zarfında ve sırt çantasının içinde kalmasında ısrar ediyorum. Çocuk mutlu, kıkırdıyor. Çocuklar ve ben daha önce hiç uçağa binmedik.

"Büyük bir uçağa mı bineceğiz anne? Doğum günüm için?"

"Evet Luka, doğum günün için."

Bugün Luka'nın dördüncü yaş günü. Kutlamak için ne pastamız

var, ne mumumuz ne de oğlumuza verecek en ufak bir armağan. Ona verebileceğim tek şey, aylardan beri çantamda sakladığım sertleşmiş iki şekerleme. Luka halinden memnun, birini emiyor, diğerini de Carla'ya veriyor. Ama Carla'yı biliyorum, birincisi bitince, bu ikinciyi de Luka'ya verecektir.

Yüreğim kanatlanıyor. Belki de David'le birlikte çocuklarımıza en değerli armağanı, özgürlüklerini verebileceğiz.

Havaalanı yolunda umuttan midem kasılıyor.

Otobüse motosikletli askeri polisler eşlik ediyor. Havaalanının yakınındaki kontrol noktalarının hemen hepsinde, Saraybosna'dan kaçmak isteyen kalabalıklar sokakları kilitliyor. Bazıları otobüsü tekmeleyerek şoförü durdurmaya çalışıyor. Korkunç bir manzara.

Anneler küçük çocuklarını kaldırıp otobüsün camlarına bastırıyor, kurtulmaları için en küçük çocuklarını yanımıza almamız için yalvarıyorlar.

Otobüsteki bütün yolcular kahrolup ağlıyor, çocuklar da öyle. Geride bıraktıklarımız için kendimi kötü hissediyorum. Otobüs hızlanıp kalabalıkları arkada bırakırken, üzücü manzaraları görmemeleri için Carla ve Luka'nın gözlerini ellerimle kapatmam gerekiyor.

Havaalanı girişine yaklaşırken top sesleri işitiyoruz. Otobüsteki Sırp subayı telsizden biriyle konuşuyor. Bitirince otobüs şoförlerine kaldırımın kenarında durmalarını ve motorları durdurmalarını söylüyor.

Top sesleri yakından geliyor. Yarım saat bekliyoruz. Bir uçağın havalandığını duyuyoruz, sonra top atışları yeniden başlıyor. Sırp subayı telsizle konuşuyor.

David subaya, "Ne oluyor?" diye soruyor.

"Top mermileri piste hasar verdi. Anayollar Sırp ordusunun denetiminde, onun için sizi Belgrad'a karayolundan götürme emri aldık. Bu cehennemden kurtulacağınız için dua edin. Şimdi sessiz olun."

Tıkanık yollardan Belgrad'a varmak tüm gece sürebilecek uzun bir yol olabilir. Otobüsler hareket edip kuzeye yöneliyor. Her yerde topçu ateşinin ve yoğun savaşın izleri var. Sırp kontrol noktalarından geçerken hepimiz huzursuz oluyoruz. Otobüstekilerin büyük çoğunluğu Boşnak, birkaç da Hırvat var.

Saatler sonra, otobüslerimiz bir kontrol noktasında durduruluyor. Bir kamyon dolusu milisin yolu kapadığını görünce boğazım düğümleniyor.

Çarpıcı, gök mavisi gözlü ve takma dişleri ağzına oturmayan Alma adlı orta yaşlı bir kadın karşı sıradan uzanarak, "Yolunda gitmeyen bir şeyler var," diye fısıldıyor. "Neyin peşindeler acaba?"

Subay otobüsten inip bir sigara yakıyor. Milis nöbetçileriyle gevezelik eder ve otobüsümüzü işaret ederken sırıttığını görüyorum. Birden yerini silahlarını çekmiş iki nöbetçi alıyor. İnsanlar itiraz ediyor, neler döndüğünü soruyor. Nöbetçiler tabancalarını sallıyor.

"Hepiniz yerlerinizde kalın. Konuşmak yasak."

Otobüsler yeniden hareket ediyor. Doğuya, Belgrad'a yönelecek yerde, batıya gidiyoruz.

Herkes şaşkın ve endişeli. Korkudan bacaklarımın titrediğini, ağzımın kuruduğunu hissediyorum. David öfkeli. Nöbetçilerden birinin yanına gidiyor. "Biletlerimiz için dünyanın parasını verdik. Burada neler olduğunu söylesen? Amerikan vatandaşıyım, yanımda da karım ve çocuklarım–"

Nöbetçi David'e silahının kabzasıyla vuruyor.

David'in alnı yarılıyor, arkaya doğru sendeliyor.

Yanına koşuyorum.

Nöbetçi yüzünde çirkin bir sırıtışla bizi geriye itiyor. "Kim olduğunuz hiç fark etmez. Yerinizden kalkmamanızı söylemiştim."

Çocuklar ağlıyor. Büyükler sessizce siniyor, herkes şoktan sarsılmış.

Carla ve Luka babalarına sarılıyor, bırakmak istemiyor.

"Canın yanıyor mu baba?" Carla yarasına tampon yapmasına yardım ediyor; David'in mavi gömleğinde kan lekeleri var.

"Hayır iyiyim, hiç acımadı. Gerçekten acımadı. Meraklanma."

"Adam neden sana bunu yaptı baba? Bizi neden tutsak ettiler?"

Luka sanki ayan beyan ortadaymış gibi, başını sallayarak, "Çünkü cesur bir adam," diyor. "Öyle değil mi baba?"

"Evet Luka. O cesur bir adam."

Çocuklar anlamıyor. Nasıl açıklayabiliriz ki? Tüm bunların ben Boşnak olduğum için başımıza geldiğini, bunun savaş olduğunu ve Sırpların bizden nefret ettiğini.

David, "Bu işi nereye gidiyorsak, orada halledeceğiz," diyor. "Hiç merak etmeyin, yetkili birine olanları anlatırım."

Amerikan pasaportuna sıkı sıkı sarılıp kendinden emin görünmeye çalışıyor ama olanlardan sarsıldığını görebiliyorum.

Ben de sarsıldım. Bizi nereye götürüyorlar? David'in pasaportu bizi kurtarabilecek mi? Yetişkinlerin üzerine umutsuzluk çöküyor. Saraybosna'dan kurtulma vaadi bir oyunmuş gibi, kendimizi kandırılmış hissediyoruz. Ve içimde Sırp milislerin bir işe hazırlandıkları yolunda kasvetli bir duygu var.

Ama neye?

Dört saat sonra, karanlıkta, otobüsler bombalanmış bir köprünün önünde duruyor.

Yol boyunca, kalbimin boğazımda attığını hissedebiliyordum. Öldürülecek miyiz? David tüm gece sıkıca elimi tuttu.

Askerler kamyonlardan atlarken Luka, sırtında hâlâ Thomas the Train çantası, gözünü fal taşı gibi açmış, pencereden dışarı bakıyor. Dokunduğumda, Carla'nın titremekte olduğunu hissedebiliyorum. Büyükbabasıyla büyükannesinin verdiği gümüş doları elinden bırakmıyor, asabice avucunda çevirip duruyor. Çocuk aklından ne gibi korkular geçtiğini düşünmekten bile ürküyorum.

Nöbetçiler, kötü bakışlı adamlar, bağırarak bizi otobüslerden indiriyorlar.

İniyor, üzerlerinde bohçalar ve ağlayan çocuklar olan bavullarımızı sürüklüyoruz. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor. Sırılsıklamız. Bir levhada "Omarska 10 kilometre" yazıyor. Nöbetçiler bizi yürümeye zorluyor.

Bitkin vaziyette, çamurlu orman yolunda yürümeye çalışıyoruz. Luka su için yalvarıyor. Hiç suyumuz kalmadı. David nöbetçilerden birinden biraz su istiyor.

Adam bağırıyor ve yürümesini söylüyor. Nöbetçiler ağır yürüyenleri tüfeklerinin dipçikleriyle dövüyorlar.

Bütün anneler umutsuz, dehşete düşmüş ve bitkin görünüyor. Çocuklar ağlıyor.

Kır sakallı yaşlı ve çelimsiz bir adam yere yığılıyor. Bize ayak uyduramıyor. Biri inanamıyormuşçasına, "Adamlar... Adamlar onu

öldürüyor," diye fısıldıyor. "Nöbetçiler ihtiyarın gırtlağını kesiyor."

Arkama dönüp bakıyor ve muhafızların adamın cesedini şarampole yuvarladıklarını görüyorum.

Hepimiz dehşet içindeyiz. Cesedi çürümeye terk edilmiş babamı hatırlıyorum ve içimi hüzün kaplıyor.

Bir, bir buçuk kilometre sonra küçük bir kız altını pisletiyor. Annesi kızın elbisesini geçtiğimiz bir derede umutsuzca yıkamaya çabalarken, muhafızlar kadıncağızla alay ediyor, onu dövüyorlar.

Ne var ki bunlar bizi bekleyenlerin yanında hiç olacak.

Sabaha karşı ikide "kampa" vardığımızda hava donduracak kadar soğuk.

Bir zamanların tarımsal araştırma laboratuvarı şimdi dikenli tellerle ve ışıldaklarla çevrili. Pencereler tel kafeslerle kapatılmış. Silahlı nöbetçiler kurt köpekleriyle devriye geziyor.

Bitkin halde, büyük bir meydana kadar yürütülüyoruz. Nöbetçiler erkeklerle 14 yaşını geçmiş çocukları bir tarafa, kadınlarla kalan çocukları bir tarafa ayırıyor. David erkekler ve erkek çocuklarla sıraya girmek zorunda kalıyor. Erkeklerle oğlanların ailelerinden ayrılması bizde öylesine bir ağlamaya ve korkuya neden oluyor ki, bir Sırp subayı deri copunu çıkarıyor.

Kırık boksör burnuyla ve ince çizgi gibi dudaklarıyla iriyarı biri; kalabalığın arasına girip erkekleri, kadın ve çocukları rastgele coplıyor. "Sıraya girin. Soru sorulmadıkça konuşmayın. Kamp kumandanı geliyor, sessiz olun!"

Kalabalık sıraya girip susuyor. Daha sonra bu adamın kampın muhafızlardan sorumlu komutan yardımcısı Binbaşı Boris Arkov olduğunu öğreniyoruz.

Daha o an, ana binadaki yeşil boyalı kapı ardına kadar açılıyor. Eşikte beliren adamın yakışıklı, neredeyse yumuşak bir yüzü var, Arkov'dan daha tıknaz ve üzerinde subay üniforması ve başında da mağrurca bir yana yatırdığı kırmızı bir bere görülüyor. Koltuğunun altında deri bir binici kırbacı taşıyor.

Ceketinin bir koluna bir kokart işlenmiş: Kızıl Ejderha.

Yüreğim hızlanıyor.

Bakar bakmaz Mila Şavik'i tanıyorum.

Göz kamaştırıcı ışıkların altında elini beline koyarak duruyor, kırbacıyla çizmelerini dövüyor.

Üçüncü sıradayız ve Şavik'in ya da köyümden adamlarından birinin beni tanıması ihtimali karşısında dehşete kapılıyor ve başımı öne eğiyorum.

Şavik kırbacını bacağına vurarak ilk tutsak sırasının önünden geçiyor.

"Sırp tutsaklarına karşılık değiştokuş yapana kadar siz Boşnaklar misafirimiz olacaksınız. Buradayken ya kurallara uyar ya da cezalandırılırsınız."

Duruyor, tutsaklara sertçe bakıyor. "Hırsızlık, emirlere itaatsizlik, kaçmaya kalkışmak –bunların hepsi ciddi suçlardır ve bölge komutanının emriyle ölümle cezalandırılır. Sadece kadınlarla 14 yaşın altında çocuklar burada kalacak. Erkekler ve gençler yakındaki bir kampa yerleştirilecek. Muhafızlar, erkek tutsakları götürün."

Kalabalıktan itiraz çığlıkları yükseliyor; erkeklerle gençler korku ve kuşku içinde, kadınlar ve çocuklar ağlaşırken, muhafızlar erkekleri tüfek zoruyla yakında park etmiş kamyonlara doğru sürüyor, itiraz edenleri tüfek dipçiğiyle dövüyor. Boris Arkov yine copuyla girişiyor.

Askerler asık suratlı David'i kamyonlardan birine doğru itiyor. "Lana, güçlü ol..."

Kamyonlar geldiğimiz yoldan geri dönüyor. David'in yüzünü seçiyorum. Cesurca el sallıyor.

Yüreğim korkuyla çarpıyor. Sırplar tarafından kurşuna dizilen erkeklerle gençlerin öykülerini duymuştuk. Dehşet içindeyim.

Luka benim ve Carla'nın eline yapışıyor.

Korku yüklü sesiyle ablasına, "İyi olacak mıyız Carla?" diye fısıldadığını duyuyorum. "Babayla anne de iyi olacak mı?"

Birden otobüsten Alma adlı kadının sesi duyuluyor. "Komutan, çocuklar için yiyecek ve içecek bulup bulamayacağımızı sorabilir miyim?"

Boris Arkov öfkeden kızarmış suratıyla Alma'yla arasındaki mesafeyi bir saniyede aşıyor. "Soru sorulmadıkça konuşmayın dememiş miydim?"

"Ama efendim, çocuklar aç ve susuz—"

Alma'ya acımasızca vuruyor. Copu kadının çenesine öyle bir şiddetle çarpıyor ki kadıncağız sendeleyip olduğu yere çöküyor ve alt dişleri ağzından fırlıyor. Muhafızlar yerde kayan takma dişleri görünce gülüyorlar.

Alma'nın yüzü yanaktan çeneye kadar yarılmış, fena halde kanıyor. Arkov durmak bilmiyor, bu kez çizmesiyle tekmeliyor. "Ayağa kalk. Ayağa kalk dedim!"

Alma debelenerek kalkmaya çabalıyor. Arkov tabancasını çıkarıyor.

Kalabalığı bir ölüm sessizliği sarıyor. Arkov'un Alma'yı öldüreceğinden eminiz. Luka'yı bacağıma doğru çekip, gözlerini ellerimle kapatıyorum.

Sonra yere düşen madenî bir cismin sesini duyuyorum. Bir saniye sonra Carla'nın gümüş dolarını düşürdüğünü, paranın Şavik'in ayaklarının dibine yuvarlandığını anlıyorum.

Şavik yere, çizmesine çarpan şeye bakıyor. Eğiliyor, yerden alıp inceliyor.

"Kimin bu?" diye soruyor.

Bir hareket yapmama fırsat kalmadan Carla ağzını açıyor ve kalbim duracak gibi oluyor. Her zaman iradeli oldu, haksızlığı eleştirmekten çekinmedi.

"Benim, efendim. Lütfen bu kadına zarar vermeyin."

Şavik gözlerini Carla'ya dikiyor. "Buraya gel."

Carla Şavik'in yanına gidiyor.

"Elini uzat."

Carla elini uzatıyor. Şavik parayı usulca avucuna bırakıyor.

"Teşekkür ederim, efendim."

"Bir şey değil." Birden uzanıyor ve Carla'nın başını okşuyor. "Ne kadar güzel bir kız. Adın ne senin?"

"Marianna Carla Joran, efendim."

Şavik'in elini Carla'nın başında oyalanır görüp irkiliyorum. Şavik bir anne olarak neler hissettiğimi bir bilse. Bacaklarımın korkudan, tiksintiden titremesini önleyemiyorum.

"Ne kadar terbiyelisin. Bu kadını tanıyor musun?" Çenesiyle Alma'yı gösteriyor.

"Evet, efendim. Lütfen ona zarar vermeyen. O iyi bir kadın."

Şavik takma dişlerin düştüğü yere gidiyor, alıp nazikçe Alma'ya uzatıyor. "Sanırım bunlar sizin."

Muhafızlar gülüşüyor. Şavik bir bakışla hepsini susturuyor.

Alma takma dişlerini alıyor.

O anda Carla kalbimi sarsan, çok cesur bir şey söylüyor.

Şavik'e bakıyor ve dünyanın en olağan şeyinden bahsedermiş gibi, "Lütfen efendim," diyor, "Bu kadın size sadece gerçeği söylüyordu. O kadar uzun bir yoldan geldik ki. Herkes aç ve susuz, özellikle de çocuklar."

Şavik ses çıkarmıyor. Yüzünün öfkeden solduğunu mu görüyorum? Loş ışıkta, söylemesi güç.

Boris Arkov kontrolünü kaybetmiş gibi. Tabancasını Carla'nın başına doğrultuyor. Eli kızgınlıktan titrerken, kızımın yüzüne doğrulttuğu tabancaya sessiz bir dehşetle bakıyorum. Carla dehşete kapılmış.

Ardından Arkov silahını Alma'nın başına çeviriyor. "Önce sen, yaşlı cadı."

Tam kadının ölmesini beklediğim anda, Şavik sanki burada Arkov'un değil, kendi borusunun öttüğünü anlatmak için, bir böğürtü çıkarıyor.

"Kadını bırak Boris. Tutsakları sıraya sok."

Deri binici kırbacını yanağı gözünden ağzına kadar yarılmış Alma'ya uzatıyor. "Beni duydunuz madam, sıraya girin."

Ardından Carla'nın yanına geliyor ve neredeyse gülümsüyor. "Sen de küçük kız. Cesur birisin, kabul etmek gerek. Ama gelecekte sana söylenenleri yapmayı öğren; yoksa başına tatsız şeyler gelebilir."

"Tamam efendim."

Alma hayatta kaldığına dua ederek, emekleyerek sıraya giriyor, Carla tutsakların arasından geçerek yanıma geliyor.

Yüreğim hâlâ deli gibi çarpıyor. Kimsenin öldürülmemiş olması bir mucize.

Şavik, Carla'nın yanıma geldiği yere bakıyor.

Bakışları benim üzerimde oyalanıyor. Gözlerinde bir kırpışma mı görüyorum, yoksa hayal gücüm bana oyun mu oynuyor? Beni görmemesi için başımı eğiyorum. Tanrım, yalvarırım, hayır...

Şavik, Arkov'a dönüp parmaklarını şaklatıyor.

"Tutsaklara yiyecek. Çorba ve ekmek."

Öfkeden kudurmuş Boris Arkov'un yüzünde Şavik'in çıldırdığını düşündüğü gibi bir ifade var.

"Dediğimi duydun Boris. Yatakhanelere yemek dağıtın. Küçükler için de süt. Şimdi adamlar tutsakları kalacakları yerlere götürsün."

Daha sonra, Alma kollarını Carla'nın omzuna doluyor ve bedenini sarsan hıçkırıklara boğuluyor.

"Kızın olmasaydı çoktan ölmüştüm. Şavik'in karşısında böyle durmak için sağlam bir ruhu olmalı."

Bir haftadan beri kampta kalan bir hemşire iğne ve iplikle, anestezi kullanmadan Alma'nın kanlı çenesini dikiyor. Alma iki kez bayılıyor, yine de iyi dayanıyor. Dişleri hâlâ elinde olduğu için şükrediyor.

Şavik'in söylediği gibi hepimize çorba ve ekmek, çocuklara da süt dağıtılıyor.

Alma'nın çenesi öylesine kötü halde ki ne yiyip içebiliyor, ne de dişlerini yerine takabiliyor ve bizler yemeğimizi bitirdiğimiz zaman sanki biz yetişkinlerin konuşmasını istiyormuş gibi bana bakıyor. Carla'ya diğer çocuklarla oynaması için Luka'yı yatakhanenin ucuna götürmesini söylüyorum.

Çocuklar gidince Alma'nın gözleri endişeyle kararıyor, büzülmüş, yaralı dudakları arasından bir uyarı kekelemeye çalışıyor.

"Şavik beni hayatta bırakmış olabilir, ama onun bir çılgın olduğunu duydum. Bir dakika önce nazikken, bir dakika sonra dengesiz davranabiliyor. Onun yakınındayken dikkatli ol."

"İkisi de deli; hem Şavik hem de Arkov."

Hemşire, Alma'nın yarasına tentürdiyot bastırıyor. "Şavik gelip gider, ama çoğu zaman buraya Arkov bakar. O herif gerçek bir canavardır."

Bir kadın, "Haklarında ne biliyorsun?" diye soruyor.

"Onlara Habil ve Kabil diyorlar. Akrabalıkları yok ama iki kardeş gibi büyümüşler ve her an birbirlerinin gırtlaklarına sarılırlar."

"Kardeş gibi mi?"

"Boris Arkov'un babası, İvan Arkov, Sırp mafyasının en tepesindeki gangsterlerden," diyor hemşire.

Kadınlardan biri başıyla onaylıyor. "Doğru. Şavik'in babasının Arkov hesabına çalışan bir avukat olduğunu duymuştum. Şavik küçükken babası intihar edince, İvan Arkov onu kanatlarının altına almış ve oğlundan ayırt etmemiş."

"Mila Şavik ve Boris Arkov'un arasında sona ermeyecek bir güç çekişmesi var."

"Neden?"

"Günün birinde mafyanın başına geçmek için."

"Bütün bunları sana kim anlattı?" diye soruyor hemşire.

"Herkes bilir bunları. Baba Arkov mafyanın reisi ve Kızıl Ejderhaları o denetler."

"Onun hakkında başka ne biliyorsun?"

"Öylesine namussuzdur ki, öldüğünde onu toprağa vidalamaları gerekecek. Hırslı hayvanın teki. Gözü güç ve paradan başka bir şey görmez."

"Başka?"

"Bu adamlara mallarımızı ve topraklarımızı almalarını ve halkımızı katletmelerini söyleyen de o. Birini öldürmek onun için hiçbir şey ifade etmiyor. Oğlu Boris de ağacın tam dibine düşmüş. Kalpsiz katilin teki."

Alma, "Peki ya Mila Şavik?" diye soruyor.

Hemşire tentürdiyot şişesinin mantarını yerine yerleştiriyor. "Şavik, İvan Arkov'un emirlerini yerine getiren bir uşaktan başka bir şey değil."

Ağzımı açmıyorum. Mila Şavik ve köyümüzdeki ailesi hakkında her şeyi biliyorum. Ve bunların gerçeğin tümü olmadığının da farkındayım. Yine de Alma'ya ne kadar azını anlatırsam, o kadar iyi olacak.

Gerçek onu ancak huzursuz edecektir.

Kamptaki ilk gecemiz cehennemden farksız. Diğer tutsaklardan bu kampa Şeytan Tepesi adını verildiğini öğreniyoruz.

İnsanların en korkunç işkencelerden geçirilip öldürüldükleri böylesi yerler olduğunu duymuştuk. Ama hiçbir şey insanı gerçeğe hazırlayamıyor.

Şeytan Tepesi kadın, genç kız ve yaşları bebeklikle 13 arasındaki

erkek çocuklardan 500'ü aşkın tutsağı barındırıyor.

En küçük çocuklar korkmuş ve pisler; ağlamaları bir an olsun dinmiyor.

Nöbetçiler sürekli korku uyandıran, kalpsiz ve gaddar hayvanlar. O ilk gece, bomboş yatakhanelere tıkılıyoruz. Başımızı ranzalarımıza henüz değdirmişken an az 20 sarhoş nöbetçi içeriye dalıyor ve genç kadınların en güzellerini sürükleyerek götürüyor.

Zavallılar dışarıya sürükleniyor, yeşil kapıdan ana binaya sokulup, Şavik'in girişin hemen yanındaki odasının önünden geçiriliyor.

Daha sonra o yeşil kapılar bizim için dehşet kaynağı olacak; oraya bir kez girmeyegör, acımasızca sorgulanmaya, ırzına geçilmesine, dayak yemeye ya da her üçüne birden hazır olmalısın demektir.

Ve bazen seni ölüm bekler.

Tüm gece boyunca tecavüz edilen kadınların çığlıklarını duyuyoruz.

Çocukların yüzündeki dehşet tanık olunamayacak kadar korkunç. Çığlıkları işitmemeleri için Carla'nın ve Luka'nın kulaklarını kapatmaya çalışıyorum ama imkânsız.

Kızlarının ırzına geçilmesini dinlemek zorunda kalarak inleyen o zavallı annelere acıyorum. Kızlardan biri sadece 14 yaşındaydı.

Bazı sapık nöbetçilerin erkek çocukları da götürdüğünü duyuyoruz.

Çığlıklar şafakla birlikte diniyor.

Bundan böyle, nöbetçilerin kurbanlarını sürükleyip götürmedikleri hiçbir gece olmayacak.

Burada gördüklerim, tanık olduğum insanlık dışı olaylar tarif edilmenin de ötesinde.

Nöbetçiler annelere veya genç kızlarına şehvetle bakıyor.

İçlerinden bazıları, birkaç parçalık eşyamızı çalan gangsterler. Bir kadının mücevheri ya da altın yüzükleri varsa alıyorlar. Kadınlardan birinin ağzı altın diş doluydu. Adamlar ağzına kerpeten soktu ve bütün dişlerini söktüler.

Tutsaklar ya Hıristiyan ya da Müslüman, Boşnak ya da Hırvat, ama çoğunlukla Müslüman.

İlk gece dağıtılan çorba, ekmek ve sütün dışında, dört gün

boyunca çok az yiyecek ve su veriyorlar. Dillerimiz susuzluktan kabarıyor. Çocuklarımız ağlıyor, ama nöbetçiler duymazdan geliyor.

Bazı kadınlar daha fazla dayanamayan bebeklerinin cansız bedenlerini taşıyor.

Nöbetçiler onlara cesetleri bir kenara atmalarını söylüyor. İçlerinden biri karşı gelip nöbetçilere küfür edince, kendisini sürükleyip götürüyorlar.

Onu bir daha görmeyeceğiz.

Mila Şavik'in güzel ve küçük kadınlara zaafı var.

Bazen yatakhaneleri arşınlıyor ve yirmilerinin sonunda ya da otuzlarının başlarındaki güzel bir kadını Boris Arkov'a işaret ediyor. Kadın Şavik'in dairesine götürülüyor.

Şavik henüz beni tanımadı. Ama nöbetçilerin çoğu gibi, genellikle birini tanıyamayacak kadar sarhoş olmasına şükrediyorum.

Üstelik, öylesine sıska ve perişan görünüyorum ki, beni hatırlaması uzak ihtimal.

Ama bir gün Boris Arkov yanımızdan geçiyor, duraklıyor, copuyla Carla'yı gösteriyor. "Kaç yaşında bu?"

"Dokuz," diye yalan söylüyorum.

Luka olanlardan habersiz, itiraz ediyor. "Hayır, anne, Carla on yaşında."

Arkov çenesini sıvazlayıp sırıtıyor. "On yaşında, yeterince büyük sayılmaz mı? Ne dersin, kadın?"

"Efendim, lütfen..."

Carla'nın yüzünü baş ve işaretparmakları arasına kıstırıp, inceliyor. Kızcağız korkudan kaskatı kesiliyor.

Arkov'u öldürmek istiyorum.

Buna nasıl cüret eder.

Kızım hakkında böyle nasıl konuşur. Ona dokunmaya bile nasıl cesaret eder. Oysa hiçbir şey yapamıyorum.

Carla'nın yüzünü bırakıyor. Gözlerinde gaddar bir parıltıyla bana bakıyor. "Endişelenme, hazır olduğuna karar verinceye kadar gözümü ondan ayırmayacağım."

Sonra yüksek sesle gülerek uzaklaşıyor.

Yaşadığımız, tuhaf bir dünya.

Gardiyanlarımızın ne tepki vereceğini hiç kestiremiyoruz.

Bugün bir öykü duydum. Sarhoş bir nöbetçi 12 yaşındaki bir kıza tecavüz ediyor. Çocukcağız saldırgan tarafından kanlar içinde, sersemlemiş ve ağlar halde bir yatakhanenin dışına bırakılıyor, sonunda korkudan kaskatı kesilmiş annesi bütün cesaretini toplayıp dışarı çıkıyor, yavrusuna sarılıp teselli ediyor.

Şavik oradan geçerken anneyle çocuğu görüp, "Neler oluyor burada?" diye soruyor.

Zavallı kadın anlatamayacak kadar korkmuş, gerçeğin hayatına mal olmasından da ürküyor.

"Sana burada neler olduğunu sordum."

Şavik'in sesi öylesine acımasız ki, kadıncağız olanları anlatmaktan başka çare bulamıyor.

"Bunu yapan nöbetçi hangisi?"

Kadın titrek parmağını 50 metre ötede, kampın giriş kapısının dibinde kâğıt oynayan birkaç üniformalıya uzatıyor.

Şavik o tarafa yürüyor, biradan göbeği çıkmış, sarkık bıyıklı, orta yaşlı ve vahşi görünüşlü bir nöbetçinin karşısına dikiliyor. "Çocuğa sen mi tecavüz ettin?"

Nöbetçi kirli elinin tersiyle ağzını silerek sırıtıyor. "Küstah bir fırlama. Ona bir ders vermek gerekiyordu komutanım. Ben de verdim."

"Ya ben size ne emir vermiştim?"

"Girişi beklemeyi, komutanım."

"Ve yerinizden ayrılmamayı, doğru mu?"

"Evet komutanım, ama—"

Şavik tek kelime etmeden tabancasını çekiyor ve adamı başından vuruyor. Nöbetçi kafatasından kanlar fışkırarak, vücudu seğirerek arkadaşlarının arasına yığılıyor.

"Bundan böyle kimse emirlerime itaatsizlik etmeyecek. Yoksa buradan ayakları önde çıkarsınız."

Nöbetçiler arkadaşlarının cesedini sürükleyip götürüyor.

Ve her yetişkin tutsak kendi kendine aynı soruyu soruyor: Şavik nöbetçiyi emre itaatsizlik ettiği için mi vurdu, yoksa o kızda gözü mü vardı?

"Anne, burada daha ne kadar kalacağız?"

"Bilmiyorum tatlım."

"Nereden buradayız?"

"Çünkü... Çünkü bu adamlar bizi düşman olarak görüyor."

"Neden? Onlara hiçbir şey yapmadık, öyle değil mi?"

"Yapmadık, ama bizi farklı görüyorlar."

"Nasıl?"

"İşte... Farklı."

"Hareketlerimiz farklı değil ki. Kadınlardan birinin Boşnak olduğumuzu söylediğini işittim. Boşnaklar farklı mı? Ama biz farklı değiliz, yalan mı? Hem farklı olsak da ne fark eder? İnsanız, o kadar."

Luka da katılıyor. "Evet, insanız o kadar anne."

Sorular bitmek bilmiyor. Bütün ebeveynlerin aynı sorulara cevap vermeye çalıştıklarından eminim. İyi ama, bir çocuk sadece şimdiki zamanı görürken, ona 500 yıllık bir tarihi nasıl anlatırsın?

Şimdilik, çevremizdeki gaddarlığa rağmen hayatta kalmayı başardık.

Ama şansımızın devam etmemesinden korkuyorum.

500'den fazla kadın ve çocuk için sadece altı tuvalet ve duş var.

Nöbetçilerin tecavüz etmeden önce kadınların yıkanmalarını istedikleri zamanların dışında sıcak su yok. Kış sert geçiyor ve çocuklarımızı buz gibi suda yıkamak zorundayız. Kadınlar liste hazırlıyor, ama bazen tartışmalar ve kavgalar çıkıyor.

David'in kampında erkeklerle çocukların daha beter koşullarda yaşadıklarını ve bizdekilerden az battaniyeyi paylaşmak zorunda olduklarını söylüyorlar. Her gün –Tanrı'nın her günü– David için kaygılanıyorum. Nasıl? Dayanabiliyor mu? Sağlığı nasıl?

Bu sorular bana azap veriyor.

Bazı günler taze ekmek, süt ve yumurta olmasına rağmen, kadınlar kampında yiyecek kıtlığı var. İstihkakımız genellikle sulu bir fasulye çorbasından, pirinçten ve bayat ekmekten oluşuyor. Bir gün, kadınlardan biri yakınmaya kalkıyor. Bir nöbetçi pantolonunun önünü açıp çorbaya işiyor. "Haydi şimdi de şikâyet et bakalım mızmız karı."

Gülerek uzaklaşıyor.

İlk ay 14 kadın ve altı çocuk öldü. Çocukların hepsi hastalıktan ve yetersiz beslenmeden can verdi. Kadınlardan sekizi tecavüze uğradıktan sonra iç kanamadan gitti. Kurbanların cesetleri kampın kenarındaki bir çukura atılıyor.

Dayanılması en güç olanı çocukların ölümü.

Anneleri ağlayıp sızlıyor, akıllarını kaçırıyor. Çocuklarını yitiren annelerden ikisi kör gibi dikenli tellere koştu ve nöbetçiler tarafından vuruldu; ders olsun diye cesetleri orada çürümeye bırakıldı.

Luka artık koşmuyor, oynamıyor, şaka yapmıyor. Carla kayıtsız ve üzgün; eski tasasızlığından eser kalmadı.

Onlarla ilgilenmek için umutsuzca gayret ediyorum, ama bu kadar az gıdadan sağlığımın bozulduğunu hissediyor ve hasta olmaktan korkuyorum. Carla daha büyük olduğu için olan biteni anlayabiliyor ama Luka'nın aklı tümüyle karışıyor. Babalarını şiddetle özlüyorlar.

Carla durmadan babasından bahsediyor. Onun güvende ve iyi olması için dualarını ve umudunu kesmiyor.

Sefaletin dibine vurmak üzereyken küçük bir mucize oluyor.

Martın ilk haftasında ilkbahar gelip çatıyor. Güneş parlıyor.

Kampa su sağlayan kuyunun pompası bozuluyor. Alma'yla bana nöbetçi çamaşırlarından bir kısmını nehre götürüp yıkama görevi veriliyor.

Önce, sevimsiz bir genç nöbetçi bizi ana binadaki koridorlardan birine, hademe odalarının önüne götürüyor.

Odaların birinde kötü kokulu çamaşır dolu bir torba var. Bize sabun kalıpları veriyor, işimizi iyi yapmamızı, yoksa bizi döveceğini söylüyor.

Bizi kampın dışına çıkarıyor. Alma iki bohça sürüklüyor. Benim kucağımda Luka var, Carla'yla birlikte öteki iki bohçayı çekiyoruz.

Bir ormandan geçip, usulca akan sığ bir nehrin suladığı harika bir çayıra varıyoruz. Etrafımızda kelebekler uçuşuyor ve sanki Şeytan Tepesi'nden dünyalar kadar uzak bir yaz günü yaşıyoruz.

Nöbetçi elinde tüfeğiyle bir ağacın dibine uzanıyor, birbiri ardına sigara tüttürerek çamaşırları sabunlamamızı izliyor.

Carla ve Luka suları sıçratırken, Alma nöbetçinin sinirlenmesinden korkarak fazla gürültü yapmamalarını söylüyor.

"Suya girebilir miyiz anne? Lütfen, yüzebilir miyiz?"

"Hayır Carla. Nöbetçi izin vermez."

Yüzmeyi düşünmüyordum. Aklımda kaçmak vardı.

Uzakta damlar ve bir çan kulesi görüyorum. Kamptan neredeyse 500 metre uzaktayız. Nöbetçinin silahını alabilsek, onu ağaca bağlasak ya da bayıltsak, birileri fark edene kadar uzaklaşmış oluruz.

Dönüp bakıyorum. Bizi izlemek zahmetine bile katlanmadan, ağzında bir sap çiğniyor. Zayıf, pek de güçlü görünmüyor. Alma'yla birlikte hakkından gelebilir miyiz?

Sonra David'i düşünüyorum.

Onu burada nasıl bırakırız?

Kafamı toparlamaya fırsat bulamadan, Carla'nın nöbetçiye yüzsüzce yaklaştığını görüyorum.

"Efendim, yıkanmamız gerekiyor. Nehirde yıkanabilir miyiz efendim? Lütfen?"

Beriki tembelce, "Sadece on dakika, daha fazla değil," diyor. "Sizi izleyeceğim, onun için hiçbir şeye kalkışmayın, anlaşıldı mı?"

"Tabii efendim. Teşekkür ederim."

Kolunu tutuyorum. "Olmaz Carla. Luka'nın soğuk algınlığı var."

"Lütfen anne. Luka artık iyileşti."

"Carla..."

"Ama anne, nehirde yıkanma fırsatını bir daha nasıl buluruz?"

Alma, "Kız haklı Lana," diyor. "Fırsat varken faydalan derim."

Kabullenmek zorunda kalıyorum. Usulca akan nehir çekici, üstelik fazla soğuk da değil.

Soyunuyoruz, Carla, Luka'nın karmakarışık giysilerini çıkarmama yardım ediyor. Çocukcağız neşeden ne yapacağını bilmiyor, çırılçıplak nehre atlamak için sabırsızlanılıyor.

Çırılçıplak yıkanırken nöbetçi bizi gözlüyor. Her şey o kadar absürd ki.

Tüm bu ölüm ve umutsuzluğun ortasında, Alma'yla el ele tutuşuyor, birlikte nehre doğru koşuyor, kucak dolusu sular köpürtüp keyifle sıçrıyoruz.

Kendimi bir kez daha çocuk gibi hissediyorum.

Luka'yı sabunlarken bir kıkırdama nöbetine tutuluyor ve pembe küçük poposu elimden kaçıyor, suların içinde onu kovalıyorum. Birkaç dakika için de olsa yaşıyor olmanın güzellik ve keyfi içindeyiz.

Carla bir öpücük için yalvarıyor. Luka gülüp kaçıyor.

"Bugün sana öpücük yok," diye kıkırdıyor.

Sonra Carla onu yakalıyor, Luka neşeyle gülüyor ve ödül olarak yanaklarımıza öpücükler konduruyor.

Carla, "Söyledim sana anne, hepimizin buna ihtiyacı vardı," diyor. Hep birlikte nehirde sırtüstü yatıp yukarı, mavi göğe bakıyoruz. Sanki deniz kıyısındayız ve dalgalar bizi okşuyor.

Nöbetçi işaret edince giysilerimizle kurulanıyor, giyinip kampa dönüyoruz. Kapıya yaklaşırken Carla ve Luka sıçramaya koyuluyor.

Kampa geldiğimizden beri ilk kez yüzlerinde tebessüm görüyorum.

Çocuklarıma uğradığım tecavüzü asla anlatamam.

Nehirde yıkandığımız günün gecesinde, bize eşlik eden genç nöbetçi yatakhaneye geliyor. Yanında Boris Arkov var ve her ikisi de sarhoş.

Soluklarındaki votka kokusunu duyabiliyorum.

Carla ve Luka derin bir uykuda. Arkov'la genç nöbetçi beni ve başka bir kadını kavrıyor.

Yüreğim çarpıyor ve beni barakalarına sürüklerlerken inliyorum.

Boris Arkov beni yumrukluyor. "Kes sesini! Kes sesini, beni duydun mu? Dediğimi yap, yoksa seni öldürürüm."

Arkov ve genç nöbetçi bana sırayla tecavüz ediyor. Arkov sarhoşluğuna yenik düşüp uykuya dalınca, genç nöbetçi beni nihayet barakanın dışına atıyor.

Kendimi kirlenmiş hissediyorum.

Öfkenin de ötesindeyim. Her türlü kendine acıma duygusunun ötesinde.

Emekleyerek yatakhaneye ve buz gibi bir duşun köşesine giriyorum. Bir bulaşık teli buluyorum. Buz gibi suyun altında sert telle

cildimi ne kadar kazırsam kazıyayım kendimi hâlâ kirli hissediyorum.

Bacaklarımın arasındaki ıstırap ateş gibi. Kanamamın dinmesi bir saat sürüyor. Yatakhaneye dönüp uyuyan iki çocuğumun yanına uzanınca gözyaşlarımı bastırıyorum. Carla'ya ve Luka'ya bakınca öyle büyük bir utanç duyuyorum ki.

Kadınlar arasında, başımıza gelenlerden asla bahsetmeme yolunda zımnî bir kural var: Istırabımızı anlatmak için acılı bakışlar yeterli. Her şeye rağmen, hâlâ hayatta olduğum ve bunları kızıma değil de bana yaptıkları için şükran duyuyorum.

Boris Arkov'un tehdidini düşünmediğim bir dakika bile yok.

Carla'yı nasıl korurum? Nasıl?

Arkov'un küçük kızları barakasına götürdüğünü gördüm; bazıları ancak 13, 14 yaşındaydı. Nöbetçiler 12 yaşındaki kızların bile ırzına geçti.

Carla için dehşete düşüyorum. O hâlâ çocuk.

Ve nöbetçiler her gün biraz daha gaddarlaşıyor, biraz daha bayağılaşıyor.

Bazen çocuklarının gözleri önünde annelere tecavüz ediyor, ya da bir grup genç kadına soyunmalarını emretmek için yatakhaneye geliyorlar. İstedikleri kadını seçiyorlar. Aşağılamayı tamamlamak için bazen annelerin yanında büyük kızlarını da götürüyorlar.

Ertesi gün, Arkov yine sarhoş. Yanımdan geçerken sırıtıyor.

"Ee, dün geceden hoşlandın mı? Gelecek sefer, belki şu senin kızı bir denerim."

Luka'nın biraz ateşi var ve öksürüyor. Nehirde yıkanmanın sağlığını etkilemiş olmasından korkuyorum.

O gün öğleden sonra, uzaklardan gelen top sesleri duyuyoruz.

Nöbetçiler kaygılı görünüyorlar. Yakında kurtarıcı Boşnak güçlerinin kampa saldıracağı söylentileri dolaşıyor.

Alma nöbetçilerin hepimizi öldüreceklerini sandığını söylüyor: Ne de olsa türn cinayetlerinin tanığıyız. Doğru olmasından korkuyorum.

Carla ve Luka'ya bakıyor, ne tür insanların böylesine güzel çocukları öldürebileceğini düşünüyorum. Cevabını biliyorum: Bize

tecavüz eden, aşağılayan, vuran, işkence eden türden.

David'i özlüyorum.

Onun bana sarılmasını, ona sarılmayı özlüyorum. Sevdiğin birini görememek, ya da iyi olup olmadığını bilememek dayanılır gibi değil.

Umutsuzluğumuzu daha da pekiştirmek için olacak, son birkaç haftadır çorba ve ekmek istihkakımız da kesildi. Çocuklar bir deri bir kemik kaldı. Umutsuz kadınlar çocuklarına yedirmek için nöbetçilerden yemek çalmaya çalışıyor, ya da bulabilecekleri herhangi bir ilaç karşılığında gönüllü olarak vücutlarını sunuyor. Çalarken yakalanma halinde Mila Şavik'in ya da Boris Arkov'un gazabına uğrama tehlikesi var.

Küçük oğluna vermek için nöbetçiden bir çikolata parçası çalan genç bir kadın hatırlıyorum. O hafta Şavik kamp dışındaydı. Nöbetçi kadını döverken komutada olan Arkov ortaya çıkıverdi.

Kadına, "Demek adamlarımdan bir şeyler çaldın?" derken kelimeler ağzında yuvarlanıyor, sarhoş olduğu anlaşılıyor.

"Ben... Çocuğum aç efendim."

"Bana çocuğunu göster."

Kadın ölü gibi soluk.

Arkov copuyla zavallının çenesini kaldırıyor. "Bana çocuğunu göster dedim."

Kadın yaşı ancak sekize varmış, küçük bir erkek çocuğunu işaret ediyor. Boris parmağını kıvırıyor, "Çocuk, buraya gel."

Çocuk korku içinde yaklaşıyor ve dilini yutmuş gibi Arkov'a bakıyor.

Beriki tabancasını çekiyor. "Çikolata güzel miydi küçük adam?"

Çocuk cevap vermeyince, tabancasının horozunu kaldırıyor.

Zavallı anne kendinden geçiyor ve çocuğuna dokunmaması için yalvarmaya koyuluyor. Arkov kadının önüne, yere ateş ederek onu dansa zorluyor.

Ateşi kesince, kahkahalar atarak nöbetçilerden birinden ip alıyor. İpi kadının boynuna dolayıp, ucunu yükleme alanındaki kirişin üzerinden aşırıyor. Bir anda kadını yukarı çekerek soluğunu kesiyor.

Küçük çocuk annesinin soluk almak için çabaladığını dehşet içinde izledikten sonra Arkov'u yumruklamaya girişiyor.

Arkov eğilip çocuğa bakıyor. "Ee, çikolata güzel miydi bari? Aptal ananın hayatına değer miydi? Siz salaklar kuralları ne zaman anlayacaksınız?" Çılgın gözlerini tutsaklara çevirerek haykırıyor. "Ne zaman?"

Sonra, zavallı kadın boğularak ölürken, hiçbir şey olmamış gibi çekip gidiyor.

Küçük çocuk annesinin cesedinin yanına çöküp ağlamaya başlıyor; sonunda bir nöbetçi gelip onu götürüyor, çocuğu bir daha gören olmayacak.

Kar yağıyor, tüm gün kar taneleri düşüyor. Bu ani soğuk dalgası hepimizi endişelendiriyor. Herkesin sağlığı öylesine zayıf ki.

Bu gece de uzaktan top sesleri geliyor, arada da tüfek. Luka'yı ısıtmaya çalışıyorum, ama burnu durmadan akıyor. Oyalanması için, Alma'nın bulmayı başardığı kalemlerle günlüğümün arkasına resim çizmesine izin veriyorum.

Luka tüfekli adamlarla çevrili kampın resmini çiziyor. Bir başka resimde bir adamla bir kadın, yanlarında da iki çocuk var, biri kız, diğeri erkek. Hepsinin gözünden yaşlar akıyor.

Her şeklin altına bir isim yazıyor: Anne, Baba, Carla, Luka. Her birinin yanına sarsak bir kırmızı kalp çizip resmi imzalıyor: Luka.

Yüreğim parçalanıyor. Oğlumun küçücük yüzünü kaldırıp akan burnuyla güçsüzce gülümsediğini görünce ağlamak istiyorum.

Alma erkeklerin kampında zatürree salgını çıktığını duymuş.

En korktuğum sözleri söylüyor. "Hastalardan birinin Amerikalı olduğunu işittim," diyor.

Bu sözler, aylardan beri David'le ilgili aldığım ilk haber.

Hasta olduğunu bilmek umudumu yok ediyor.

Kadınlardan biri, hemşire olanı, hayatta kalmak için antibiyotik alması gerektiğini söylüyor.

İşin kötüsü Carla da soğuk aldı, Luka da öyle.

Luka'nın sağlığı endişe verici. Tüm gece öksürüyor ve ateşi var.

Göğsü her zaman zayıftı. O nehre hiç girmemesi gerekirdi.

Carla'nın bir günahı yok, benim hatam. İzin vermemeliydim.

Ve şimdi kocam kadar hasta çocuklarım için de kaygılanıyorum.

Ertesi gün, Luka'nın ateşi yükseliyor ve öksürürken kan tükürmeye başlıyor.

"Göğsüm ağrıyor anne."

Hasta görünüyor, zor nefes alıyor. Carla'yla birlikte nöbetleşe Luka'nın ateşli alnına ıslak bez koyuyoruz. Hem çocuklar, hem de David için antibiyotik gerek. Nöbetçilerin bize hiçbir şey vermeyeceklerini biliyorum.

Endişeden öylesine bir umutsuzluğa kapılıyorum ki.

Tüm umutsuzluğum içinde, tek ve ufacık bir fırsatım olduğunun farkındayım.

Kendimi Mila Şavik'e tanıtmak ve yardım etmesi için yalvarmak. Dizlerimin üzerinde yalvarmak ve antibiyotik karşılığında ne istiyorsa yapmak.

Ve onu David'i görmeme izin vermesine ikna etmem gerektiğini yüreğimin ta derinliklerinden biliyorum.

Planımı Alma'ya açıyor, gerektiği kadar ayrıntılı anlatıyorum.

Dehşete düşüyor. "Şavik'i kötü gününde yakalarsan seni öldürür."

"Babası babamı tanıyordu."

"Arkadaştılar mı demek istiyorsun?"

"Hayır, birbirlerinden nefret ederlerdi. Aynı köyden geldiler."

"Tanrı aşkına Lana, bunu yapma. Ya seni öldürürse?"

"Sabuna ihtiyacım var. Biraz makyaj. Biri saçımı toplamama yardım etmeli."

"Yoksa... Yoksa kendini Şavik'e sunmaya mı gideceksin?"

"Ne gerekiyorsa onu yapacağım."

Alma iğrenmiş görünüyor, ama anladığından eminim.

O akşam vücudumu ve saçlarımı yıkıyorum. Ne parfümüm var, ne de doğru dürüst bir elbisem. Güzel iç çamaşırım da yok, ama tek giysimi yıkayıp temizliyorum. Alma hırkasını ödünç veriyor.

Benim için kazıyarak toplayabildiği azıcık malzemeyle makyaj yapıyorum.

Carla kendime böylesine çekidüzen verdiğimi görünce, "Ne... Ne yapıyorsun anne?" diye soruyor.

"Biriyle konuşmam gerek."

"Kiminle?"

"Mila Şavik'le. Ondan ilaç istemem lazım."

"Ben... Benim ilaca ihtiyacım yok."

"Belki, ama Luka'yla babanın var."

Carla beni büyüklerin dünyasındaki kuralları birden anlayıvermiş on yaşındaki bir çocuğun sert bakışlarıyla süzüyor.

O anda, kızımın suçlayıcı bakışlarından rahatsız oluyorum.

Ama ne yapmam gerektiğinin farkındayım.

Carla'yı alnından öpüyorum, çocuklarımı Alma'ya emanet ediyor ve kamp bürosuna doğru yollanıyorum.

Buz tutmuş camın ardındaki bir masanın üzerinde sallanan bir ampul görüyor ve telefonda konuşan Şavik'in hırçın sesini işitiyorum.

Kapının önündeki çapaçul nöbetçi dudaklarını yalayıp sırıtıyor. "Bak hele. Giyinip kuşanmış ama gidecek yeri yok. Ne istiyorsun kadın?"

"Komutan Mila Şavik'i görmek."

"Neden?"

"Lütfen git ve Koyiç'ten Lana Tanoviç'in onunla görüşmek istediğini söyle."

Carla okumayı bıraktı. Bir sonraki sayfa eksikti.

Annesine ne olmuştu? Şavik kadına tecavüz mü etmişti? Annesi daha sonra çektiği eziyeti anlattığı sayfaları yırtacak kadar utanmış mıydı?

İçinde öfkenin kabardığını hissetti.

Bir de annesiyle güçlü bir bağ duydu.

Ailesini kurtarmak için kendi hayatını tehlikeye atmış, kendini Şavik gibi bir hayvana sunmuştu. O adamdan nefret ediyordu. Bu kadar insana çektirdiklerinden dolayı Şavik'ten ve adamlarından nefret ediyordu.

Eksik sayfayı görmezden gelmeye çalıştı. Oysa bu neredeyse imkânsızdı ve annesinin katlanmak zorunda kaldığı korkunç aşağılanmayı düşünmeden edemiyordu.

Okumaya devam etti.

Geriye sadece birkaç sayfa kalmış, yazılar aceleyle yazılmış gibi görünmeye başlamıştı...

Oldu. Yapmam gerekeni yaptım.

Şavik'in yaptıkları beni ağlatıyor.

Biraz sonra, yatakhanemize geliyor. Konuşmadan bana bakıyor. Oysa gözlerinde tuhaf, akıl sır ermez bir bakış fark ediyorum. Adamın ruhu var mı, diye merak ediyorum. Uzunca bir süre süzerek Carla'ya bakıyor, sonra tek kelime etmeden kucağıma bir torba antibiyotik atıyor.

Adımlarında bir çeşit öfkeyle, geldiği gibi gidiyor.

En azından sözünü tutuyor. Luka'ya antibiyotiklerini veriyorum. Ateşi hâlâ yükseliyor. Ben David'e antibiyotiklerini götürürken, Alma, Carla ile Luka'ya göz kulak olacak.

Şavik, David'i görmem için 30 dakika izin verdi; beklediğimden çok daha fazlası. Kampın geri kalanı gibi Şavik de gergin. Uzaktan gelen patlama sesleri her gün duyuluyor. Kampın düşmesi fazla süremez artık.

Kurtarılacak mıyız? Kurtarılmamız için dua ediyorum. Ailemin bütün bunları atlatması için.

Kar hâlâ yağıyor. Öğlene doğru bir nöbetçi kamyonuyla geliyor ve beni kilometrelerce öteye, David'lerin kampına götürüyor. Kampa Omarska adı verilmiş. Etrafında bir sürü müştemilatı olan kırmızı tuğlalı, terk edilmiş büyük bir demir madeni kompleksi.

Ama hiçbir şey beni göreceklerime hazırlamamıştı.

Kesinlikle insanlık dışı.

Auschwitz'den de daha beter olmalı, diye düşünüyorum. Orada, tutsakların barakaları ve ranzaları vardı. Bir hijyen kalıntısı vardı.

Oysa Omarska'da tutsaklar metal karyolalarla tıka basa dolu pis yatakhanelerde, ya da büyükbaş hayvan ağıllarında kalıyor.

Buz gibi kamp ter ve dışkı kokuyor. Her ağıl bölmesinde 10-12 adam var. Hepsi de kibrit gibi sıska, kemikleri çıkmış, saçları makineye vurulmuş, açlığın tüm izlerini sergileyen yüzlerinin ortasında, koskocaman gözler. Havada elle tutulur bir umutsuzluk asılı.

Nöbetçi beni ağılın orta geçidinden götürürken ağlıyorum.

Yüreğim gittikçe hızlanarak tutsakları tarıyor, David'i seçmeye çalışıyorum. Gözlerim sıska yüzlere takılıyor: Kocalar ve oğullar, yaşlı veya genç erkekler, yıpranmış giysilerinin altından kaburgaları görünen 14 yaşında çocuklar. Hepsinde bir ruhsuzluk ve dehşet ifadesi var.

Oysa okulda olmaları, futbol oynamaları, gençliklerinin keyfini çıkarmaları gerekiyor, fakat ısınmak için birbirlerine sokulmuş çiftlik hayvanlarına benziyorlar.

Bazıları ağlıyor ve sanki akıllarını kaçırmışa benziyor. En fazla 15 yaşında olması gereken bir çocuğun başını bir taraftan bir tarafa salladığını, annesini çağırıp ağladığını görüyorum. Herkes bana hayaletmişim gibi bakıyor. İtaatkâr bir sessizlik havası egemen.

Nöbetçi listesine bakıyor ve leş gibi bir bölmenin önünde duruyor. İnsan dışkısının kokusu korkunç. Erkek tutsaklar iskelete benziyor.

David'i hemen tanıyamıyorum.

Bir demir korkuluğa yaslanmış, köşelerden birinde oturuyor; üzerinde son gördüğümde giydiği mavi gömlek var. Gömlek kirden yapış yapış, sarı saçları keçeleşmiş, kavrulmuş dudakları yarık ve yara izleriyle kaplı.

Yüreğim donuyor. Bir deri bir kemik kalmış. Hasta görünüyor. Gömleğinin arasından kaburgalarını seçebiliyorum. Beni gördüğü zaman gözleri kırpışıyor. Önce ben olduğuma inanamıyor, ardından ağlamaya başlıyor.

Nöbetçi kapıyı açıyor ve pis kokulu bölmede David'in yanına oturuyorum; onunla yan yana olduktan sonra başka hiçbir şeyin önemi yok.

Yüzünü öpüyor, gözyaşlarını siliyor ve kemikli ellerini tutuyorum. "David. Güzel David'im benim."

Kendini hâlâ toparlayamadan, kısık sesle, "Lana, gerçekten sen misin?.." diye fısıldıyor.

Öylesine şaşkınım ki, cevap veremiyorum.

"Nasılsın? Çocuklar nasıl?"

"İyiler David. Hepimiz iyiyiz."

Yalan söylüyorum. Ona gerçeği söyleyemem.

Gözleri zor zor odaklanıyor. "Buraya nasıl girdin... Sana nasıl izin verdiler?"

"Yalvardım, yalvardım." Yine yalan söylüyorum. Gözyaşlarımdan tıkanıyorum.

Elimi güçsüzce sıkıyor. Konuştuğu zaman göğsünden hırıltılar, ıslıklar çıkıyor.

"Tüm bunlardan kurtulacağız Lana. Atlatacağız. Sadece güçlü kalmamız gerekiyor."

"Evet, kurtulacağız."

"Sözünü tutmanı sağlayacağım... Hiç unutmadım."

"Sözümü?"

"Köprü... Atlamanı seyretmek istiyorum."

Belli belirsiz gülümsüyor, gözleri açılıp kapanıyor, gözkapakları titriyor.

"Elbette." Yüzünü okşuyorum.

İki uzun ve beyaz hapı yutmaya zorluyorum onu. Yanımda su yok. Zorla yutarken âdemelması oynuyor.

"David, sana söylediklerime kulak vermen gerek, çok önemli. Burada on gün yetecek kadar antibiyotik var. Kendini daha iyi hissedeceksin. Her dört saatte bir iki tane yutacaksın. Yutmayı unutmazsın değil mi? Lütfen?"

Başını sallıyor, ama hatırlayacağından emin değilim. Yanındaki sıska adam çok daha uyanık görünüyor. David'in parmaklarını hap şişesinin üzerine kapatıyorum.

Öbür adama dönüp, "Lütfen," diyorum. "Bu benim kocam. İyileşmek için her dört saatte bir bu haplardan iki tane yutması gerek. Yutmasını sağlayabilir misin? Lütfen, hatırlatman için sana güveniyorum."

Adam başıyla onaylıyor, ama dört saatin geçtiğini anlaması bir yana, saatin kaç olduğunu bildiğinden kuşkuluyum.

"Evet, unutmam. Dört saatte bir iki hap."

"Yalvarıyorum, bu hapları almasını sağlayın. Yoksa sağlığı daha bozulur."

"Benim için de hapın var mı?"

"Hasta mısın?"

"Burada hepimiz hastayız."

"Üzgünüm. Sizin için hap getirmedim. Ama yine gelmeye, size de getirmeye çalışacağım."

Buraya bir daha gelmemin uzak ihtimal olduğunun farkındayım, ama David'e yarayacaksa, ne gerekiyorsa söylerim. Uzakta bir top mermisi patlıyor. Sinirleri laçka olmuş tutsaklar korkuyla mırıldanıyor. İki top sesi daha duyuluyor, kıvrımlı çatı sarsılıyor. Nöbetçi asabice koluma yapışıyor.

"Vakit doldu."

"İyi ama Komutan Şavik yarım saat kalabileceğimi söyledi..."

"Dediğimi duymadın mı? Hemen gidiyoruz."

Beni dışarı sürüklüyor. Parmaklarımız uzayıp ayrılana kadar David'in elini tutuyorum.

Ne olursa olsun, birbirimizi asla bırakmayacağımızı söylerdik.

Şimdi onu bırakmak istemiyorum.

Gözlerim yüzünden ayrılamıyor.

İkimiz de biliyoruz; ikimiz de birbirimizi bir daha göremeyebileceğimizi biliyoruz ve bunu bilmek kalbimi parçalıyor.

Aklımda kalan son görüntü, arkamdan şaşkınlıkla ve güçsüzce el sallayan David'in umutsuz mavi gözleri.

David, benim güzel, harika David'im, bize ne oldu böyle?

Döndüğümde, Carla nereye gittiğimi soruyor.

Sorduğu an ağlamaya başlıyorum. Yapabileceğim bir şey yok. Mutlu olduğum için ağladığımı söylüyorum. Oysa David'in çok hasta olduğunu biliyorum. Hayatta kalmayı başaramayacağının farkındayım.

Ruhum yaralı, ama Carla'ya bunu belli edemem.

Neşeyle, "Bugün babanı gördüm, Carla," diyorum. "Gördüm onu. Onunla konuştum."

Şaşırıyor. "Peki nasılmış?"

"İyi, güzelim. Sağlıklı ve sağlam; sana sevgilerini gönderdi. Onun adına sana kocaman sarılmamı istedi."

Kuşkuyla bana bakıyor, ama dediklerime inanmak istediğini biliyorum.

Uzakta patlayan topların sesi geliyor. Aramızda uyuyan ateşli Luka, birbirimize tutunuyoruz.

Ve o zaman en çok korktuğum şey başıma geliyor.

Yatakhaneye Arkov giriyor. Ondan yayılan alkol kokusunu duyuyorum.

"Benimle gel."

Kalkıyorum.

"Sen değil... Kızın."

"Kı... Kızım mı?"

"Beni duydun."

Bunu bekliyordum.

"Lütfen ona zarar vermeyin."

Homurdanıyor. "Dediğimi yap. Şavik onu görmek istiyor."

"Ne... Ne için?"

Öfke yüzünde patlıyor. "Bir soru daha sor ve ikinize de bir daha asla unutamayacağınız bir dayak atayım."

"Anne..." Carla şaşkın, yalvaran gözlerle bana bakıyor ve ağlamaya başlıyor. "Lütfen, gitmek istemiyorum, onlara izin verme..."

Sakinleştirmek için saçlarını okşuyorum.

"Lütfen Carla, Şavik'e git. Ona kardeşini ve babanı sevdiğini anlat. Senin için her şeye değer olduklarını söyle. Daha güçlü antibiyotiklere ihtiyacımız olduğunu anlat. Merhamet etmesini iste ondan. Bunu yapman gerek; baban için, Luka için, hepimiz için."

Carla'nın gözlerindeki yaşları görüyorum.

Arkov parmaklarını şaklatıyor. "Haydi, haydi, bütün gün burada dikilip bekleyemem."

Carla'yı kolundan tutup götürüyor.

Yüreğim parçalanmış gibi. Omuzlarım çöküyor ve hıçkırıklara boğuluyorum.

Kimliğimi açıklayarak nelere yol açtım?

Ne yaptım ben? Şavik'le konuşmak için korkunç bir bedel ödedim. O küçük beyaz haplar için.

Ve sonra, engelleyemediğim gözyaşları sel olup akarken hıçkırıklara teslim oluyorum.

Carla dönene kadar, bir saat boyunca, yatakhaneyi arşınlıyorum.

Bütünüyle sersemlemiş görünüyor. Uykuda yürür gibi. Ona sarılıp, bir şeyler söylemeye çalışıyorum. Bana şöyle bir bakıp, ağzını

açmıyor. Gözlerinde yaşlar var.

"Canın acıyor mu? Şavik canını acıttı mı? Sana ne söyledi?"

Şavik'le karşılaştığı zaman kızıma bir şeyler olduğunu biliyorum ve bunu bilmek kemiklerime işliyor. Ama Carla başını sallamakla yetiniyor ve konuşmuyor.

Bir nöbetçi geliyor ve önüme Luka için daha güçlü antibiyotikler atıyor. "Bunlara hak kazanmak için ne yaptın kadın?"

Uzaktaki top ateşleri yeniden başlıyor. Ben Luka'ya haplarını yutturduktan sonra Alma telaşla yatakhaneye giriyor.

"Top seslerinin yaklaştığını duymuyor musun? Söylentilere göre Şavik ve adamları kurtulmayı umuyorlarsa yarın sabah bizi tahliye etmeleri gerekecek."

Dinlemiyorum bile. Luka'nın battaniyeciğini uyuşmuş gibi katlayıp katlayıp açan Carla'ya bakıyorum. Her korktuğu ya da üzüldüğünde yaptığı gibi.

Yeni bir patlama.

Luka ateşli uykusunun içinde sıçrıyor. Carla saçlarını okşuyor, Luka'nın alnındaki koyu renk bukleleri ıslak, solukları hırıltılı.

Alma, "Carla'ya ne oldu?" diye soruyor. "Birden sessizleşti."

Cevap vermeye fırsat bulamadan, birkaç sarhoş nöbetçi yatakhaneye dalıyor ve sabah altıda gitmeye hazır olmamızı söylüyor.

Kadınların birkaç parça eşyalarını toplaması gerek; havada korku ve panik var. Söylenenlere göre Şavik'in elinde hepimizi taşımaya yetecek kadar kamyon yokmuş. İlave kamyon gelmesi için sabahı beklemek zorunda.

Carla suskun. Beni endişelendiriyor ama çelimsiz Luka için daha çok kaygılanıyorum. Hâlâ ateşli ve hareket edecek durumda değil.

Söylentiden geçilmiyor. "Bizimkilerin 15 kilometre ötede olduğu söyleniyor!"

Parmaklıklı pencerenin ötesindeki avluda, nöbetçiler avadanlıklarını topluyor. Yaklaşan çatışmadan ürküyor gibi, her zamanki korkaklıklarıyla durmadan içiyorlar.

Sadece yapması gerekenlerle ilgilenen Şavik'in dışında. Ellerini kaldırıp adamlarına emirler yağdırdığını görüyorum.

Kampın en kısa zamanda kurtarılması için dua ediyorum.

Fakat Alma endişeyle, "Bizi buradan götürseler de öldürürler Lana," diye fısıldıyor. "Onlar için yüküz, üstelik yaptıklarının tanığıyız. Panik varken bir kaçma şansımız var. Ama bunu yarın kamyonların hareketinden önce yapmamız gerek."

Düşünüyorum: Şavik kendi güvenliğimiz için tahliye edileceğimizi söylemişti.

Ama adamları artık her gün içiyor, sinirleri gergin, parmakları silahlarının tetiğinde. Emirlere uymalarına güvenilebilir mi? Şüphe içindeyim.

Ben yeterince çabuk tepki vermeyince Alma telaşlanıyor. Bana diktiği gözlerinde vahşi, neredeyse çılgın bir bakış var.

"Tanrı aşkına, beni dinlemiyor musun?"

"Dediğini duydum, Alma."

"Öyleyse cevap ver."

"Düşünüyorum."

"Düşünecek zaman değil, hareket zamanı."

Alma panikten çılgın gibi. Etraftakiler ona bakmaya başlıyor. Omuzlarını kavrıyorum.

"Alma... Alma... Toparla kendini."

Sakinleşiyor, ama söylediklerinin mantıklı olduğunu biliyorum.

Hayatımızın tehlikede olduğunun farkındayım.

Nöbetçiler horozu kaldırılmış tabanca gibi, her an her şeyi yapabilirler.

Şimdi fırsattan yararlanma ve kaçma zamanı.

Ama nasıl?

Ya David? Benim zavallı David'im...

Daha sonra, Carla ve Luka uyurken günlüğüm ve kalemimle bir köşeye oturuyorum.

Uzun uzun düşünüyorum.

Bu yazdıklarım son satırlarım olabilir. Kaleme aldıklarım hiçbir sonuç da vermeyebilir. Kelimelerimin başkaları tarafından okunması çok uzak bir ihtimal de olsa, başımızdan geçen her şeyi kayıt altına almam gerekiyor.

Dünya bilmeli. Sadece olanları değil, insan ruhunun direnme gücü olduğunu, umudunu yitirmediğini de öğrenmeli.

Bütün trajedilerimize rağmen, bunun böyle olduğunu biliyorum.

Kötülük, içimizde yanan iyilik ışığını asla söndüremeyecek.

Nasıl söndürebilir?

Dünyada minicik bir mumun ışığını bile boğmaya yetecek kadar karanlık yokken...

Gece yarısından biraz sonra başım düşünmekten zonkluyor.

Ama aklıma bir plan geliyor.

Luka'nın battaniyeciğini ve haplarını Thomas the Train sırt çantasına yerleştiriyorum. Zavallı çocuk terden sırılsıklam yüzüyle acınacak durumda.

Çocukları henüz uyandırmıyorum, sadece Alma'yı.

Uykulu bir sesle, "Ne var? Ne oluyor?" diye soruyor.

Ve anlatıyorum: Ona son kurtulma şansımız hakkında düşündüklerimi söylüyorum.

Yazı birden bitti. Carla sayfaları çevirdiyse de günlüğün sonunda, Luka'nın elinden çıkma resimlerin dışında, bütün yapraklar boştu.

Sorular beynini kemiriyordu.

Annesine, babasına ve Luka'ya ne oldu?

Düzgün düşünmeye çalıştı, oysa imkânsızdı.

Şavik'in bürosunda başından ne geçti?

Hiçbir şeyi, Şavik'le karşılaşmayı bile hatırlamıyordu.

Ve annesinin günlükteki sözleri beyninde kilise çanı gibi çınlıyordu.

Oldu. Yapmam gerekeni yaptım.

Şavik'in yaptıkları beni ağlatıyor.

İlaçların karşılığında, annesinin Şavik'in ellerinde aşağılanmayı kabul etmesi.

Kendisi de tecavüze uğramış mıydı?

Şakaklarının köreltici bir ağrıyla zonkladığını hissetti.

Günlüğü masanın üzerine bıraktı.

Uzunca bir süre arkasına yaslanarak, tavana baktı.

Sımsıkı yumduğu gözlerini usulca yeniden açtı.

Üzüntü, acı ve nefret hissetti. Karmakarışık duygular.

Zihninden daha fazla anı çekip çıkarmak için bütün gücüyle çabaladı.

Baş ağrısı bir ara öylesine keskindi ki, odaklanmakta zorlandı.

Başta hiçbir şey hatırlayamadı.

Sonra, sanki biri birden su kapaklarını açmış, zihnindeki baraj yıkılmış gibi oldu.

Anılar akın akın geldi. Öylesine duygu yüklü bir patlamayla geldiler ki, neredeyse tufanın altında kalıp boğulacaktı.

Otobüste, muhafızın babasına vurduğu o gün.

Kampa gitmek için uzun yürüyüş. Minik elini tuttuğu Luka'nın sırtındaki Thomas the Train çantası. Zavallının su için yalvarmasını hatırladı. Ve annesinin gözlerindeki umutsuz, ürkek ifadeyi.

Dehşete düşmüş, bitkin annelerin hepsini hatırladı. Babasının yüzünde, neredeyse utancı andıran yaralı ıstırabı: Ailesinin acılarını dindirecek bir şey yapamadığı için kendini çaresiz hissediyor olmalıydı.

Zihninde, küçük oğlu için bir parça çikolata çalan umutsuz annenin Boris Arkov tarafından asılmasını, zavallı çocuğun bir daha görülmemek üzere bir yere götürülmeden önce annesinin cesedinin başında ağlamasını gördü.

Nöbetçilerin gaddar suratlarını ve kurbanlarının acınacak yüzlerini gördü.

Ve o harika günü: Annesi ve Luka'yla nehirde yıkanmalarını, soğuk ve köpüklü suyun cildinde bıraktığı duyguyu.

Hepsi geri geldi.

Hıçkırarak yüzünü ellerinin arasına gömdü.

Hepsi hazmedilemeyecek kadar fazlaydı.

Dr. Leon'un çalışma masasının altına uzanıp zile bastı.

15

"Annemin günlüğünü nerede buldunuz?"

"Açıkladığımı sanıyordum. Bulunduğunda, senin üzerindeydi. Günlük ve gümüş dolar."

"Nerede bulunduğumda?"

"Kampın altı kilometre uzağında, terk edilmiş bir köyün sokaklarında başıboş dolaşırken. Günlüğü sonuna kadar okudun mu?"

"Okudum. Beni kim buldu?"

"Bölgede keşif görevine çıkmış özel NATO birlikleri."

"Başımdan geçenleri onlara anlatmış mıyım?"

"Hemen değil. Top ateşinin şokunda, büyük bir travmanın etkisinde ve hipotermia halindeymişsin."

"Kamp saldırıya mı uğramış?"

"Evet, seni buldukları gün."

"Luka'ya ne oldu?"

"Hiçbir fikrim yok Carla. Ama kampın arandığını ve kimsenin bulunmadığını biliyorum. Eminim Baize sana daha fazlasını anlatabilir."

Genç kadın koltuğuna yığıldı. "Bunları... Tüm bunları benden bunca yıl sakladı."

"Baize benim talimatımla sustu."

"Neden?"

"Belleğini tetikleme riskini alamazdım. Baize seni seviyor ve ona söylediklerimi yaptı. Susması bile ağır bir bedele mal oldu."

"Ne demek istiyorsunuz?"

Dr. Leon yumuşak bir sesle, "Bana kalırsa, bunu açıklamayı Baize'e bırakalım," dedi. "Ne düşünüyorsun Carla? Neler hissediyorsun?"

"Şu anda pek düşünemiyorum. Hâlâ sersem gibiyim."

"Başa çıkabiliyor musun?"

"Hayır, çıkamıyorum. Bu kadar dehşeti okuduktan sonra çıkamıyorum."

"İnsanın başka insanlara bu kadar kötülük yapmasının akıl

almaz olduğunu kabul ediyorum. Annenin vatanında o kadar çok insan öldürüldü, o kadar çok insan işkenceden geçti ki. Erkekler, kadınlar, çocuklar. Korkunç bir vahşet. Nazilerin Yahudileri kitlesel olarak öldürmelerinden bu yana, eşine rastlanmayacak bir katliam."

Genç kadın gözlerini doktora çevirdi. "Ne hissettiğimi sordunuz. Öfke duyuyorum. Ve utanç."

"Neden utanç?"

"Bunca zamandır annemi, babamı ve Luka'yı unutabilmenin utancı."

"Senin kabahatin yok, bu sadece zihninin olanlarla başa çıkabilmek için geliştirdiği bir savunma. Ama hatırlamaya başlıyorsun değil mi? Yavaş yavaş geri geliyor."

"Evet. Resimler. Anılar. Bazıları berrak, bazıları biraz bulanık, sisli."

"Önümüzdeki günler ve haftalarda böyle olacak. Anılarının keskinleşeceğinden eminim. Buna hazırlıklı olman gerek. Her adımında yardım etmek için yanında olacağım."

Gözlüğünü çıkardı, baş ve işaretparmaklarıyla gözlerini ovuşturdu.

"Bütün bunlar çok fazla gelir ya da herhangi bir an benimle konuşmak istersen, sakın unutma, haftanın yedi günü, günün 24 saati telefonun ucundayım."

"Şavik'le Arkov'a ne oldu?"

"Öldüklerinin iddia edildiği bir sürü rapor okudum. Bir de kendilerine yeni kimlikler edinip, ortadan kaybolduklarını söyleyenler var. Söylemesi acı, ama yakalanıp cezalandırılmayan o kadar çok küçük oyuncu var ki."

Gözlüğünü burnunun üzerine itti.

"Şavik'in yanına çağrılmanla ilgili herhangi bir şey hatırlıyor musun? Sana ne söylediği ya da yaptığını? Sana zarar verip vermediğini?"

"Hayır. Hiçbir şey. Tam bir boşluk."

"Elbette, sana fiziksel ya da cinsel saldırıda bulunduğunu kabul etmemiz için bir sürü neden var."

Carla irkildiğini hissetti.

"Ama durumun bu tarafıyla beni gerçekten şaşırttığını söylemem gerek."

"Neden?"

"Örneğin, ilgilendiğim çocuk istismarcılarının hepsi daha önce, çocukken tacize uğramış. Yaşları kemale erip güce kavuştuklarında, çoğu zaman aynı travmayı bu kez güç sahibi olarak, tacizci olarak yeniden canlandırıyorlar.

"İstismar aynı oranda ters etki de yaratabiliyor. Tacizi hatırlamasalar bile, normal cinsel ilişki kurmakta güçlük çekiyorlar. Kendi cinsel organlarına bakamayan, karşı cinse ancak tümüyle giyindikten sonra sarılmaktan öteye geçemeyen hastalar biliyorum."

"Yani?"

"Sende bunlardan en ufak bir belirti yok. Ya belleğin saldırıyı bastırdı ya da zaten bir taciz olmadı."

"İyi ama bir şey olmadıysa neden bastırayım?"

"Aklımı karıştıran da bu ya. Bir şeyler oldu, olduğundan eminim. Ama olan neydi, işte bu konuda hiçbir fikrim yok."

"Günlüğün eksik sayfaları. Onlarda ne yazılı olduğu hakkında bir tahmininiz var mı?"

"Hayır, yok."

Yaşlı doktor bir an düşündü. "Bana ilk gelişini hatırlıyorum."

"Neyi hatırlıyorsunuz?"

"Bu ülkeye geldikten aylar sonra bile hiç kimseyle, Baize ve Dan'le bile iletişim kuramıyordun. Odana saklanıyor, zehirlerinden arınmaya çalışan bir bağımlı misali, top gibi kıvrılıp kalıyordun."

"Pek konuşmuyor muydum?"

"Hayır. Geçmişinden hiçbir şey hatırlamadığın gibi, hatırlamak da istemiyordun, buna rağmen sürekli kâbus görüyordun. Bazı geceler haykırarak uyanırdın. Kolunu görüyorsun..."

Genç kadın yara izleriyle kaplı sol kolunu kaldırırken, Dr. Leon, "Bir seferinde elini şiddetle cama vurdun. Önemli bir ameliyat gerektirecek kadar ciddi kesiklerin vardı. Sonra giderek sakinleştin," dedi.

"En azından artık son kâbuslarımın bir anlamı olduğunu

biliyorum. Bir ara, çıldırmak üzere olduğumu düşünüyordum. Şimdi hangisi daha kötü, karar veremiyorum."

"Ne demek istiyorsun?"

"Çıldırmak üzere olduğum duygusu mu, yoksa gerçeği bilmek mi?"

Oturduğu koltuktan kalktı.

"Nereye gidiyorsun Carla?"

"Baize'le konuşmaya. Özür dilerim. Bugün bu konuyu sizinle daha fazla konuşamayacağım."

"Tamam. Ama Baize'e fazla yüklenme tamam mı? Geçmişte tek oğlunu ve aileni kaybetmekle zaten yeterince sorun yaşadı. Yine konuşmamız gerekecek, sen ve ben. Yüzleşmek zorunda kaldığın çok şey oldu."

"Ne zaman?"

"Ne zaman kendini hazır hissedersen. Hiç kolay olmayacak. Olanların arasından yolunu bulmak çok zaman alabilir. Ama bebek gelmeden zihinsel açıdan hazır olmanı istiyoruz."

"Ben... Bunu alıyorum." Günlüğü aldı, parmaklarını yıpranmış deri kapağında gezdirdi.

"Elbette. Zaten senin."

Arka sayfaları çevirip, kurşunkalemle çizilen resimleri açtı.

Solmuş renklere parmaklarının ucuyla dokunurken durakladı.

Luka'nın yüzünü bulanıkça hatırlıyor, anı çentikli bir ıstırap gibi geri geliyordu. Haşarı tebessümlü, tatlı bir çocuk, koyu renk buklelerle kaplı bir baş, kıvrımlı dudaklar. Sol gözü doğuştan süt beyazı. Luka gibi sevilecek bir kardeşi nasıl unutabilirdi?

Ya annesiyle babası, onları nasıl unuturdu? Böylesine sevdiği bir aileyi zihninin ortadan kaldırmış olması imkânsız geliyordu.

Hiddet, yavaş yavaş içine sızmaktaydı. Ve midesini burkan bir ağrı. Kutsal gördüğü her şeyin kendinden koparılıp alınmasının ıstırabını hissetti. Acısıyla yalnızken yüzleşecekti; şimdilik bedeninin öfkeyle sarsıldığını hissediyordu.

"Ben... Luka'yla annemin ve babamın başına ne geldiğini öğrenmem lazım."

Dr. Leon dudaklarını büzdü. "Anlıyorum Carla. Öte yandan, Baize'le Dan'in ellerinden geleni yaptıklarını da biliyorum.

Ailenden hayatta kalan olup olmadığını araştırmak için yardım kuruluşlarına, yetimhanelere, göçmen kamplarına başvurdular, ama bir sonuç alamadılar. En kötüsünü kabul etmek zorundayız. Cesetleri bulunamayan o kadar çok savaş kurbanı var ki. Üstelik 20 yıl da artık çok uzun bir süre."

"Ne kadar zaman geçtiği umurumda değil. Öğrenmem gerek."

"Böyle diyeceğini tahmin ediyordum. Tabii şu sıralar biraz çekilmeni, her şeyi günü gelince ele almanı tercih ederdim. Aşırı yüklenmeni istemem."

"Anlamıyorsunuz. Ne olduğunu bulamazsam yıkılıp gideceğimi hissediyorum." Başını kaldırıp yaşlı doktora baktı. "Sizce Luka'nın, annemle babamın hayatta kalmış olmalarına dair ufacık da olsa bir ihtimal var mı?"

"Doğrusunu istersen en ufak fikrim yok Carla, ama gerçekçi olmak zorundayız."

Elini genç kadının omzuna bıraktı. "20 yıl sonra bu kadarı fazla iyimserlik olur."

16

Otomobili araba yolunda gördü.

Ön kapının anahtarını çevirip içeri girdiği zaman, Baize'i arka verandadaki masanın başında, buz tutmuş uzun bir bardaktan martini yudumlarken buldu. Gergin görünüyordu. Masanın üzerinde kalın ve büyük bir zarf gözüne çarptı.

"Kendime içki aldım, umarım sakıncası yoktur."

Carla bir cevap vermeden gidip korkuluklara yaslandı. Kollarını kendi vücuduna sardı. Dalgalar kıyıya çarpıp dağılıyor, rüzgâra bir tuz tadı katıyordu.

Baize, "Dr. Leon'la işlerin nasıl gittiğini sormaktan çekiniyorum denebilir," deyip ayağa kalktı. "Senin için hasta olacak kadar endişelendim. Hâlâ şokun etkisindesin değil mi?"

"Hissettiklerim, şokla tanımlanabilmenin çok ötesinde. Okuduklarımın altında ezilip kaldım."

"Doktorla görüşmenin saatler önce biteceğini sanıyordum."

"Bitti zaten. Sonra uzun uzun yürüdüm."

"Telefon etmeye çalıştım."

"Telefonumu kapatmıştım. Düşünmek için zamana ihtiyacım vardı. Bazı şeyleri anlayabilmek için."

"Annenin günlüğünü baştan sona okudun mu?"

"Okudum."

Elini uzattı, nazikçe Carla'nın sırtına dokundu. "Tüm bunların gizlenmesi gerektiği için o kadar üzgünüm ki canım. Ama Dr. Leon böyle olmasını istedi. Dan'le ben sadece onun sözüne uyduk."

"Sana hâlâ kızgınım. Elimde değil, ne yapayım? Ve ailemi yok eden kişilere kızgınım. Tüm bu olanların akıl almaz vahşetine kızgınım."

Yaşlı kadın uzaklara, denize döndü. "Ben bu yoldan yıllar önce geçtim Carla. Nefretten, sorulardan. Sana farklı şeyler söylemek isterdim, ama soruların hiçbirinin cevabı yok. Sadece acı. Derin, uyuşturucu bir acı."

"Annemle babam hakkında o kadar az şey biliyorum ki."

"Sana ne anlatabilirim?"

"Nasıl tanıştıklarını anlat."

"Almanya'da, Frankfurt yakınlarında, Dan'in atandığı bir askeri üste kalıyorduk. Hiçbirimiz için pek mutlu bir dönem değildi."

"Neden?"

"Dan'le baban suyla yağ gibilerdi. Dan, iki dirhem bir çekirdek bir West Point[1] mezunuydu. Sanırım oğlunun da günün birinde babasının yolundan gitmesini umuyordu. Oysa David hiç asker olacak biri değildi, sanatçıydı, hayalperestti."

"Sık sık tartışırlar mıydı?"

"Tartışmadıkları gün yoktu ki. Birbirlerini sevmediklerini söylemiyorum. Seviyorlardı."

---

1 1802 yılında kurulan, ABD'nin ve dünyanın en eski askeri akademilerinden biri. MacArthur ve Eisenhower gibi birçok ünlü ABD'li general bu okuldan mezun olmuştur. (yay.n.)

Mahzunca gülümsedi. "Sanırım, insanları bir arada tutan aynı sevginin bazen insanları birbirinden ayırdığının da farkında değillerdi."

Bir an durakladı. "İkisi de duygularını ötekine kolay kolay belli edemiyordu. O yaz, baban güzel sanatlar fakültesini bitirip doğru dürüst bir iş bulamayınca münakaşalar daha da arttı. Sonunda, kendi kendine patlayan bir bomba gibi, her şey havaya uçtu."

"Ne oldu?"

"Dan, David'in hayatını boşa geçirdiğini ve sağlam bir meslek hayatına başlaması gerektiğini düşünüyordu. Pittbullar gibi bağırarak ve haykırarak tartıştılar. Sonunda bir gün, Dan daha önce hiç yapmadığı bir şey yaptı, kendine hâkim olamayıp David'e yumruk attı. Yumruk atıp dudağını yardı."

"Sonra?"

"David babasının gölgesinde yaşamak istemediğini haykırıp evden fırladı. Kalması için yalvardım, ama kendi hayatını yaşayacağını söyledi. Ondan sonra, Yunan adalarına doğru gittiğini işittik. Altı ay sonra, David'den annenle tanıştığını, Dubrovnik'te evlendiklerini yazdığı bir mektup aldık. O zaman onu ebediyen kaybettiğimizi anladım."

Sesi canlılığını yitirdi. "21'inde o kadar küçük görünüyordu ki bana hâlâ çocuk gibi geliyordu. Böyle ayrılması ve kendine bizden bu kadar uzakta yeni bir hayat kurması Dan ve benim için çok acı oldu. David'i çok seviyorduk. Ama elimizden ne gelirdi?"

Kâğıt mendille gözlerini sildi, burnunu çekti, sonra martini bardağını alıp bir dikişte boşalttıktan sonra yeniden masanın üzerine bıraktı.

"Bazen çok içtiğimi düşündüğünü biliyorum; ben de aynı fikirdeyim. Ama kocanı, tek oğlunu ve onunla birlikte ailenin büyük bölümünü kaybedince, bazen şişeyi açmak acıyı uyuşturmanın tek yolu gibi görünüyor. Tek farkı, acıyı uyuşturmuyor."

Genç kadın uzandı, elini Baize'inkinin üzerine koydu. Tam o anda, birçok şeyi anladığını hissetti. "Bana Viyana'dan bahset."

"Orada birlikte üç harika gün geçirdik. Hepinizi görmek çok güzeldi. Sen sekiz yaşındaydın, Luka da yürümeye başlamıştı.

Muhtemelen hatırlamıyorsun. Sana pembe elbiseli bir Barbie bebek almıştım."

Carla çabaladıysa da hatırlayamadı. Dr. Leon'un sihri gereğinden yararlı olmuştu.

"Gümüş dolarları hatırlıyorum."

Baize gülümsedi. "Sen ve Luka o dolarlara bayılmıştınız."

"Karşılaştığınızda annemden hoşlandın mı?"

"Dürüst olmak gerekirse ona kırgındım. Uzak bir ülkede kendine yeni bir hayat kurduğunu bilerek tek çocuğunu yitirmek kolay değildi. Ama Lana'nın iyi bir insan olduğunu ve David'i sevdiğini gördüm. Hem gücü ve sevgisi günlükten de taşıyor. Onunla gurur duyacağından eminim."

"Daha sonra da yazıştınız mı?"

Yaşlı kadın başını onaylar gibi salladı. "Viyana'dan sonra Dan'le babanın arasındaki ilişki yumuşamıştı. Savaş başlayıp katliam söylentileri yayılınca Dan büyük bir belanın yaklaştığını hissetti ve ülkeyi terk etmesi için David'e yalvardı. David de kaçmak istiyordu. Ama o sırada annenin babası hastalandı ve her şey bir anda değişiverdi."

Yüzünde acılı bir ifadeyle durakladı. "Sonraları, Dan hep David'in ölümünde kısmen sorumluluk hissetti. Kendini asla affedemedi. Hep onunla bu kadar çok tartışmamış, David'e yumruk atmamış olsa olayların başka türlü gelişeceğini söylerdi."

Özlemle iç geçirdi. "Tabii David'in cesedini hiç bulamadık. Annenle Luka'nınkini de. Başlarına ne geldiğini öğrenmek için ne kadar çabaladığımıza Tanrı şahittir. Göçmen ajansları hayatta kalanların listesini tutuyordu, ama hayatta olup olmadıklarını bilmiyordu. Çok alışılmadık bir şey değildi."

"Neden?"

"O kadar çok savaş kurbanı vardı ki. Omarska kampında en az beş bin kişi infazdan, kötü muameleden, hastalıktan ya da açlıktan öldü."

Baize'in dudakları öfkeyle gerildi. "İçlerinden çoğu genç erkeklerdi, okul çağında çocuklardı."

"Kampta hiç ceset bulunamadı mı?"

"On yıl önce Saraybosna'daki Uluslararası Kayıp İnsanlar

Komisyonu tarafından birkaç yüz metre ötede bir toplu mezar açıldı. Ama bulunan örneklerden hiçbiri ailenin DNA'sıyla uyuşmadı."

"Ellerinde benim DNA'm var mı?"

"Evet."

"Nasıl?"

"Yıllar önce, onlara senin kan örneklerini gönderdik. Senin örneğinle annenin ve Luka'nın DNA'larını belirleyebileceklerdi."

"Ama belirleyemediler."

"Bulunamayan o kadar savaş kurbanı var ki Carla. Cesetleri gizli yerlere gömülmüş, ya da Omarska çevresindeki madenlere atılmış."

Gözleri parıldadı. "Ama en azından seni bulduk. Senin hayatta kaldığını bilmek, acımızı biraz olsun hafifletti."

Carla yaşlı kadına sarıldı.

Sonra çekilirken, "Dr. Leon anlayamadığım bir şey söyledi," dedi.

"Ne dedi?"

"Suskunluğuna karşılık ağır bir bedel ödediğini söyledi. Ne demek istedi sence?"

Baize'in yüzü gerildi, uzanıp kalın zarfı aldı.

"İçeri girelim. Sana göstermek istediğim bir şey var."

17

Baize, zarfı mutfak masasının üzerine bıraktı.

Carla neredeyse ayağının altındaki yerin sarsıldığını hissedecekti. "Yeni bir şeyi daha kaldırıp kaldıramayacağımdan emin değilim."

Önce masadaki zarfa, sonra Baize'e baktı, gözleriyle soruyu gönderdi. *İçinde ne var?*

Yaşlı kadın oturduktan sonra, "Jan biliyordu," dedi. "Ona anlatmıştım."

"Neyi anlatmıştın?.."

"Geçmişinle ilgili gerçeği."

"Hepsini mi?"

"Korkuyordum Carla. Belleğin bir gün geri gelirse, olabileceklerden korkuyordum. Jan'ın evlenmeden önce nasıl bir gerçeğe adım attığını bilmesi gerektiğini düşündüm. Onun için, siz nişanlanır nişanlanmaz ona anlattım."

"Ne diyeceğimi bilemiyorum."

"Başlangıçta ona anlatmaktan ürküyordum. Ama Jan iyi bir insandı. Anlayacağını hissediyordum. Ne de olsa, o da bir sınavdan geçmişti."

"Onunla aramızda neden gizli bir bağ hissettiğimi, müziğindeki acının neden bana bir şeyler söylediğini şimdi anlıyorum. Jan ne dedi peki?"

"Geçmişini bilmesinin, seni daha çok sevmesine neden olacağını."

"Bunu o mu dedi?"

"Evet."

"Başka kim biliyordu?"

"Sadece Paul. Jan'la kardeşinin çok yakın olduklarını ve sırlarını hep paylaştıklarını biliyordum. Onun için en iyisinin ikisine de açıklamak olacağını düşündüm. Böylesi Jan için daha kolay olurdu. İstediği zaman konuşacağı biri olacak, bir sırrı ifşa ediyormuş hissine kapılmayacaktı."

Biraz bekleyip ekledi. "Tek bir şartım vardı: Kimseye açıklamayacaklar, kimseyle bunu konuşmayacaklardı. Ne var, ne oldu?"

Carla başını salladı ve boğazında bir şeyin düğümlendiğini hissetti. *Jan biliyordu. Mila Şavik'in peşine düşmesinin nedeni buydu demek.* "Jan... Jan'a bazı şeyler söylediğim için pişmanlık duyuyorum."

"Ne gibi?"

Gözlerini yumdu. "Hatırlıyorum, bir tartışma sırasında ona fildişi bir kulede yaşadığını söylemiştim. Aslında başkalarını hiç düşünmediğini."

Baize cevap vermedi.

"Hatta son zamanlarda konser turlarına gerekenden fazla zaman ayırmakla bile suçladım onu."

"O ne dedi?"

"Hiç. Sadece gülümsedi, her zamanki gibi. Beni sevdiğini, her zaman seveceğini söyledi. Sevdiğini şimdi anlıyorum. Hayatını benim için feda ettiğini şimdi anlıyorum."

Gözleri yaşlı, bir şeyler söylemek için ağzını açtıysa da vazgeçti. Jan'ın ölümünü açıklamanın cazibesine direndi. Belki Baize ne kadar az şey bilirse, o kadar iyiydi.

"Zarfta ne var?"

"Sen çocukken, Dr. Leon seni tedavi ettiği sırada, David'in ve annenin bütün fotoğraflarını kaldırmamızı istemişti. Odandaki tek fotoğrafın dışında."

"Belleğimi tetiklemesinden mi korkuyordu?"

"Evet."

"Yoksa Luka'yı hiç anmamanızın, fotoğrafını hiç çıkarmamanızın nedeni de bu muydu?"

"Birbirinize o kadar yakındınız ki. Geçmişle ilgili çok fazla resim görürsen, tüm acıların geri dönebilmesinden korktuk. Ne kadar az konuşulursa, o kadar iyi olur, diye düşündük."

Zarfı açtı. "David'in çocukluğuna ait Dan'le elimizdeki bütün fotoğraflar ve yıllar geçtikçe bize gönderdiği, seninle, annenle ve Luka'yla çekilen resimler. Bunları senden sakladım. 20 yıldan uzun süredir suskun kalmak kolay olmadı. Fakat böyle olması gerekiyordu."

Zarfı baş aşağı çevirince farklı boy, biçim ve renklerdeki fotoğraflar masanın üzerine değerli mücevherler gibi döküldü.

Carla babasının bazı fotoğraflarını gördü: En fazla beş yaşında gösteren bir çocuk, kıyıda saçları ıslak, yüzünde bir tebessüm, kollarında şişme plastik kolluklar.

Yeni yürümeye başladığı günlerde, anne ve babasının kucağında. Yedi yaşında vaftiz olurken, bir tanesi de sakar bir yeniyetme gibi. Her birinde, unutamadığı o büyüleyici gülümseme.

Öteki resimleri karıştırdı. Sanki her biri tek tek çocukluğunun her öpücüğünü, kucaklamasını ve kutsal anını kaydetmiş gibi.

Kendini babasının kucağında, babasını kolunu dolgun yüzlü

Luka'yı tutan annesinin omzuna dolamış, hepsi eski bir Volkswagen'ın yanında dururken gösteren fotoğraflar. Resmin arkasında, "Dubrovnik sahili" yazıyordu.

Bir diğerinde, Carla motor kapağının üzerine yaslanmış, başı annesine doğru eğik, ona sarılmış. Babasının gülerek kızının alnına bir öpücük kondururken çekilmiş bir fotoğraf. Bir başkasında kendisi Luka'yla burun sürterken.

Babasını, önünde şövalesiyle resim yaparken gösteren bir sürü fotoğraf vardı. Bir restoranın bahçesinde, hep birlikte yemek yerken, altında da keçeli kalemle düşülmüş bir not: "Sinyor Bamba'da akşam yemeği. Yemek harika! Eşsiz anılar!"

Oysa resimler sadece anlık bir bakış sunuyordu, tüm gerçeği değil. Anın havasını, görüntünün ardındaki ruhu ya da tebessümlerin gerisindeki gerçek kişileri göstermiyordu.

Gerçek Luka'yı, kovalanıp gıdıklanmaya bayılan ve her an bir yaramazlığa hazır o harika küçük oğlanı göstermiyordu resimler. Tıpkı babasının öpücüklerinin altındaki şefkat dolu sevgiyi ya da annesinin kucaklayışındaki fedakâr tapınmayı sergileyemedikleri gibi.

Yine de, elinde olan tek şey, bu fotoğraflardı. Geçmişine, ondan bunca zaman gizlenen hayata ait tek anahtar. Fotoğraflar aynı zamanda tetik görevi görüyordu ve bu kez hatırlamak için kendini zorlaması gerekmedi. Dr. Leon'un tahmin ettiği gibi, zihni baraj kapakları gibi açılıverdi.

Aklı, hiçbir sıra ya da mantık izlemeyen, kontrolsüz yangın benzeri bir çocukluk anıları sağanağı altında kaldı.

Luka'nın doğum müjdesini beklerken koridorda kaygıyla gidip gelen babasıyla hastanede geçirdiği bir akşam. Kıkırdamasına neden olan bir şey de hatırlıyordu: Babası öylesine gergindi ki bir başka baba adayının uzattığı sigarayı almış, ancak ters taraftan yakarak filtresinin alev almasına neden olmuştu.

Koridordaki dolaba saklanması, annesiyle babasının –para konusunda– tartışmasına kulak misafiri olması; hatırladığı kadarıyla aralarındaki tek münakaşaydı ve sözlerini bitirince birbirlerine öylesine bir tutkuyla sarılıp öpüşmüşlerdi ki Carla birbirlerini soluksuz bırakacaklarından korkmuştu.

Endişeli çığlıklar atarak dolaptan fırlamasıyla annesiyle babasını güldürmüştü.

Başka bir gün. Muhteşem bir gün. Luka'nın yürümeye başladığı ilk yazda annesinin iki kardeşi deniz kenarına götürmesi.

Mayolarını giymişlerdi ve annesinin gözünde iki çocuğuyla hayatta olmanın keyfini ve zevkini yaşamanın parıltısını görmüştü.

Annesi iki çocuğunun ellerinden tutmuş, hep birlikte dalgalara doğru koşmuşlar, mavi sulara dalarken kucak kucak serin sular sıçratmışlar, neşeli çığlıklar atmışlardı.

Daha fazla dayanamayarak gözlerini kaldırdı.

Bu kadarı fazla gelmişti.

Baize'in gözlerinde kendi azabının aksini gördü.

Bunlar sadece fotoğraf, sadece anı değildi; yaşamları kötü adamların elinde vahşice sona ermiş sevgili bir ailenin hayatıydı.

"Bil... Onları sevdiğimi biliyorum. O kadar sevdim ki..."

"İkimiz de sevdik Carla."

Ardından, Baize kollarını torununa doladı, onu sımsıkı kucakladı, bir ileri bir geri sallanarak, düşeceği sıcak, yumuşak bir kucak sundu.

18

BELGRAD

O cuma akşamının erken saatlerinde JFK Havaalanı'ndan kalkan dev bir Airbus A340 Lufthansa uçağı Atlantik üzerinden varış noktası Frankfurt'a doğru yol alıyordu.

Business kabininin 11A numaralı koltuğuna rahatça yerleşmiş, terzi elinden çıkma pahalı bir takım elbise giymiş orta yaşlı ve tıknaz adamın Belgrad'a aktarmalı uçuşu vardı. Yanında sadece küçük bir valiz, bütün gece boyunca gözünü kırpmadı, kucağındaki kilitli evrak çantasını gözünden hiç ayırmadı: Çantada

paha biçilemeyecek bir emanet bulunuyordu.

Airbus'ın cumartesi sabahı sekizde Frankfurt'a inmesinden topu topu iki saat sonra, aktarma uçağına biniyordu. Fransa'nın Lyon kentindeki İnterpol genel merkezinde adamın sadece iki fotoğrafı vardı.

Birincisi, kasıtsız adam öldürme ve organize suç örgütü üyeliğinden aldığı yedi yıllık cezayı çektiği bir Belgrad hapishanesinde çekilmişti. Resimde 26 yaşında, kalın enseli, koyu saçlı bir genç görünüyor, kırık burnu ve çizgi halindeki dudakları pek karşısına çıkılacaklardan olmadığını anlatıyordu.

İnterpol'deki ikinci fotoğraf, birincisinden beş yıl sonra, binbaşı rütbesiyle katıldığı Sırp milisleri zamanında çekilmiş bir resimdi. Gören hiç kimse onu İnterpol fotoğrafındaki adama benzetemezdi.

Üzerinden 20 yıl geçmiş, başında neredeyse hiç saç kalmamıştı. 20 kilo fazlası vardı ve plastik cerrahi çenesini doğrultmuş, boksör burnunu düzletmiş ve gözlerinin çevresindeki kırışıkları silmişti. Pasaportundaki fotoğraf yeni görünüşüne tıpatıp uygundu ve cömert bir rüşvet karşılığında Viyanalı bir kamu görevlisinden alınma yasal bir belgeydi.

Viyanalı kamu görevlisinin fazla seçeneği olmamıştı – isteği reddetmesi cesedinin Tuna'da yüzmesi anlamına gelecekti.

Pasaporttaki ad, sahibini Bruno Neumann olarak tanıtıyordu fakat bu da bir çeşit şaka olmalıydı, çünkü Neumann "Yeni Adam" anlamına geliyordu. İsim elbette sahteydi, adam dünyanın en korkulu organize suç örgütlerinden Sırp mafyasının üyesiydi.

Gerçekte, adam Yugoslavya'nın yeraltı dünyasını yöneten beş-altı ünlü, karanlık aileden biri olan Arkov klanının reisi İvan Arkov'un tek oğlu, Boris Arkov'du.

İvan'ın asla zekâsıyla öne çıkmayan oğlu her zaman kaba kuvveti, kurnazlığı ve şiddeti yeğliyordu.

İşe babasının 80'li yıllarda gaddarca bir etkinlikle yürüttüğü sigara, petrol ve uyuşturucu kaçakçılığıyla adım atan Boris Arkov, yaşlı Arkov'un güvenilir yardımcılarından biri olmuş, klan için *kanun*'un –mafyanın sadakat kuralı– ve *besa*'nın –gizlilik– önemini kavramış, bu ikisinden kesinlikle ödün vermemişti.

İnterpol'ün ve tüm Avrupa ülkelerinin arananlar listesinde yer alan Arkov'un 90'larda, Yugoslav İç Savaşı sırasında babasının örgütü adına işlediği suçlar sarsıcıydı: işkence, etnik temizlik, soygun, cinsel şiddet, uyuşturucu kaçakçılığı, adam kaçırma, cinayet.

Savaş nihayet sona erdiği zaman, mafyanın kasalarında savaş döneminin şiddet olaylarından kazanılmış ve İnterpol'ün 5 milyar dolar olarak tahmin ettiği bir servet bulunuyordu.

Kısa süre sonra, aileler arasında, çoğu kez savaş ganimetinin bölüşülmesi konusunda anlaşmazlıktan kaynaklanan ve Belgrad sokaklarını kana bulayan tehlikeli silahlı çatışmalar, bombalamalar ve cinayetler patladı.

Yeni başbakan Zoran Cinciç organize suç örgütlerine karşı topyekûn savaş ilan edip mafya tarafından öldürülünce sıkı önlemler uygulanmaya başlandı.

Alınan önlemler, savaş kârlarıyla zenginleşmiş çete reislerine yayılma politikasının zamanının geldiğini göstermenin dışında gerçekte hiçbir şeyi değiştirmedi. Klan patronlarından birinin dediği gibi, Sırbistan bu kadar çok timsahı barındıramayacak kadar küçük bir havuzdu.

Birleşik Devletler, Güney Amerika, Avrupa, İskandinavya ve Avustralya kısa zamanda bu uluslararası yayılmacılık planının bir parçası, acımasızlığı, cüretkârlığı ve örgütlenmesiyle Cosa Nostra ve Rus mafyasıyla boy ölçüşmeye hazırlanan bu yeni imparatorluğun ileri karakolları oldular.

Balkanlar'la bağı olan bu ileri karakollar hâlâ savaş suçları nedeniyle aranmakta olan gangsterler için de sığınılacak liman görevi gördü. Yeni belgelerin, sahte geçmişlerin ve bazen plastik cerrahinin yardımıyla yabancı topraklarda, ama kendi klanlarının güvenliğinde, yeni hayatlara başlayabiliyor, *kanun* ve *besa* sayesinde kovuşturma korkusu yaşamıyorlardı.

Boris Arkov'un uçağı aynı gün öğle vakti Belgrad'ın Nikola Tesla Havaalanı'na indi, Arkov da hâlâ aranıyor olmasına rağmen, Avusturya pasaportuyla görevlinin hiç dikkatini çekmeden kontrolden geçti. Gelen Yolcular bölümünün kapısında onu karşılayan iki koruma, güçlü kuvvetli iki gangster, Arkov'u kendisini bekleyen bir Mercedes'e götürüldü.

Birisi küçük valizini bagaja yerleştirirken, Arkov da arabanın arka koltuğuna rahatça yayıldı, kilitli evrak çantasına yapışarak geçen sekiz saatlik uçak yolculuğunda yorulan bacaklarını uzattı. Kısa bir ziyaret olacak, ertesi gün yine Amerika'ya uçacaktı.

Adamlardan biri, "Yolculuk rahat mıydı Boris?" diye sordu.

Arkov gözlerini ovuşturarak, "Felaket," dedi. "Gözümü bile kırpmadım. Bizim ihtiyar nasıl?"

"Seni göreceği için heyecanlı."

Limuzin Belgrad'dan Novi Sad'a doğru yol alırken, Arkov deri koltukta rahatlamaya çalıştı; ancak gizli içeriğini bildiği değerli evrak çantasını böğrüne dayamayı unutmadı.

Esnedi, kollarını göğsünün üzerinde kavuşturdu ve gözlerini yumdu.

"Güzel. Oraya varana kadar beni uyandırmayın."

19

NEW YORK
03.00

Carla çalışma odasında oturuyor, yağmur camları dövüyordu.

İki hafta geçmiş, zaman kavramını tümüyle yitirmişti.

Korku, öfke ve ağlama nöbetlerinin altında eziliyor, kendini hiçbir şey yapamaz hissediyordu.

Bazen bir uçurumun kıyısında, düşmek üzereymiş gibi geliyordu. Banyo yapmak ya da otomobil kullanmak veya postayı açmak gibi en basit işler bile imkânsızdı sanki. Hiçbir şey yemiyor, neredeyse hiç uyumuyordu.

Telefonlarına cevap alamayan Baize üçüncü gün ziyaretine geldi. Carla'nın görüntüsünden ürkerek eve yerleşmeye karar verdi. Ona yemek yapmak, bakmak için.

Carla iki günde bir Dr. Leon'un muayenehanesine gidiyordu.

Beşinci gidişinde, "Anlayamadığım bir şey var," dedi.

"Nedir?"

"Bütün hatıralar zihnimde canlanmaya başladı, ama Şavik'in bürosunda ne olduğunu hâlâ hatırlayamıyorum."

"Hatırlamaya çalıştın mı?"

"Hem de kaç kere."

"Daha önce de dediğim gibi bu çok şaşırtıcı. Bana kalırsa, burada utanç da bir rol oynamış olmalı."

"Utanç mı?"

"Kurbanlar çok kötü tacize uğradıkları zaman genellikle utanç hisseder. Utanç çok güçlüyse, zihin olanları o kadar derine gömer ki, hatırlaması neredeyse imkânsız olur. Bu dediğim başına gelen herhangi bir şey çok derin ve duygusal açıdan rahatsız ediciyse görülür. İnsan zihni mutlak ve eksiksiz bir inkâr yaklaşımı benimser."

Öne doğru eğilirken parmaklarını kavuşturdu. "Peki ya kaçışın?"

"O da... Sanki sisli gibi."

"Anlatmaya çalış."

"Sabah erkenden annem tarafından uyandırıldığımı hatırlıyor gibiyim. Hava hâlâ karanlıktı. Silahlı askerler kaldığımız binayı tahliye ediyorlardı. Bütün anneler üşümemek için kendilerini ve çocuklarını bulabildikleri her şeye sarıyordu. Dışarısı soğuktu. Ben... Ben..."

Dr. Leon genç kadını yumuşakça, "Devam et," diye yüreklendirdi.

"Luka'nın sarınmasına yardım ettim. Ateşten tir tir titriyordu. Annem onu kucağına aldı ve askerlerden kaçmak için bazı koridorlardan binanın boş bir bölümüne gittik."

"Yalnız mıydınız?"

"Hayır, sanırım yanımızda bir de yaşlı kadın vardı."

"Adı Alma olan kadın mı?"

"Bilmiyorum. Olabilir."

"Lütfen devam et."

"Yavaş yavaş canlanıyor. Top ve tüfek seslerinin yaklaştığını hatırlıyorum. Patlamalardan yer sarsılıyordu. Bu... Annemin bizi

Alma'ya emanet ettiğini ve yanımızdan ayrıldığını hatırlıyorum. Saklanmak, ardından da cepheye doğru kaçmak istiyordu."

"Nerede saklanacaktınız?"

"Daha önce nöbetçilerin kirlilerini almaya gittiğimiz, bir çeşit depo olarak kullanılan bir odada. Sanırım hademe odasıydı. Evet, öyleydi. Yanımızdan ayrılırken, annemin yüzündeki ifadeyi de hatırlıyorum."

"Ayrılırken mi?"

"Şavik ve adamları herkesi bir araya topluyordu. Neden bilmiyorum, ama annemin diğer tutsakların yanına gitmesi gerekti. Ama benim ve Luka'nın bulunmasını istemiyordu." Sözünü bitirince durakladı.

"Öylesine umutsuz görünüyordu ki. Acı çekiyordu. Sanki bizi bir daha görmeyecekmiş gibi."

"Başka?"

"Yok. Ondan sonrası tümüyle sisli."

Dr. Leon masasının arkasına geçti ve içinden günlüğü çıkardığı siyah klasörü açtı. "Günlükte sözü edilen, Alma Dragoviç adlı o kadın. Onunla ilgili bir şey hatırlıyor musun?"

"Biraz, ama hâlâ karmakarışık."

"*New York Times*'ta Bosna'daki tecavüz kamplarıyla ilgili bir söyleşide bir Alma Dragoviç'ten bahsediliyor. Senin geçmişini bildiğim için söyleşiyi büyük bir dikkatle okudum. Senin dışında, Şeytan Tepesi'nden canlı olarak kurtulmuş tek kişi olduğu anlaşılıyor."

Klasörden bir kupür çıkarıp uzattı.

"Aynı Alma Dragoviç olmasının çok muhtemel olduğunu düşündüm. Bu mülakatı yapan gazeteciyi bulup Alma'nın yerini öğrenebilirsen belki sana yardımcı olabilir. Tabii kadın hâlâ hayattaysa."

Carla kupürü eve götürdü.

Alma Dragoviç'in fotoğrafı yoktu, sadece dikenli tellerle çevrili bir kamp ve tellerin hemen arkasında da umutsuzlukları yüzlerinden okunan kadınlarla çocuklar.

Makalenin başlığı "Tecavüz Kampında Dehşet: Kurbanlar 20

yıl sonra bile aynı dehşeti yaşıyor"du ve Max Shine tarafından yazılmıştı.

Öykü, kadın ve çocuk tutsakların Sırp tecavüz kamplarında karşılaştıkları vahşete ve insanlık dışı koşullara odaklanıyordu. Hayatta kalanlar arasında intiharlara ve zihinsel hastalıklara ne kadar sık rastlanıldığına. Alma Dragoviç hakkında Şeytan Tepesi'nden, meşhur tecavüz kampından hayatta kalan bilinen tek kişi olduğu ve ruh sağlığının çektiği çileden etkilendiği dışında fazla bilgi yoktu. Kadın kamp nöbetçilerinin tacizine ve tecavüzüne uğradığını iddia ediyordu.

Carla, *New York Times*'a telefon edip Max Shine'ı istedi.

"Maalesef, Mr. Shine bir röportaj için Şikago'ya gitti."

"Ne zaman döner?"

"Pazartesi bir daha deneyin."

İkinci haftanın sonuna doğru bir çeşit normalleşme hissetti.

Onunla birlikte de annesiyle babası, onların yaşadıkları ve kendi gizli hayatı hakkında bilgi almak için doymak bilmez bir ihtiyaç.

İnternetteki kısa bir aramanın ardından kayıp savaş kurbanları konusunda çalışan başlıca kurumun Saraybosna merkezli Uluslararası Kayıp Kişiler Komisyonu olduğunu öğrendi. Baize'in komisyona DNA'sının verildiği konusundaki teminatına rağmen bir de bizzat başvurmak istedi.

Komisyonun çalışma saatlerini kontrol etti. Saraybosna altı saat ileriydi. Numarayı tuşladı, sesinden meşgul olduğu belli, İngilizce konuşan bir kadına bağlandı.

"Kayıp akrabalarınızı aradığınızı söylemiştiniz değil mi?"

"Annem, babam ve erkek kardeşim." Olabildiğince basit konuşarak elinden geldiğince açıklamaya çalıştı, bu arada DNA'sının Baize tarafından yıllar önce komisyona ulaştırıldığını söylemeyi de unutmadı.

Kadın sıcak bir sesle, "Hâlâ hayatta olsalar, yerleri bugüne kadar mutlaka belirlenmiş olurdu," dedi. "Ama hiç belli olmaz, ağa takılmayanlar da var ve savaş kurbanı olduğu sayılan aile üyelerinin savaştan on yıllarca sonra ortaya çıkabildikleri biliniyor."

İçini çektikten sonra, "Yine de, bunca yıl sonra bile yeni toplu mezarlar buluyoruz," diye ekledi. "Aslına bakarsanız, kısa süre önce Omarska'nın yakınında bulunan ve uzmanlarımızın halen üzerinde çalıştığı yeni bir toplu mezar bulunduğunu biliyorum."

"Benim adıma bir kontrol edebilir misiniz?"

"Tabii. Bütün bilgileri alabilir miyim?"

Luka'nın tam adı ve doğum tarihi de dahil, bildiği her şeyi kadına anlattı. "Ailemin başına ne geldiğini öğrenme ihtimalim var mı sizce?"

"Hiçbir şey söyleyemem. Ama özellikle kardeşiniz konusunda Birleşmiş Milletler, Kızılhaç veya Kızılay gibi başka kurumlarda bir kayıt olup olmadığını tekrar araştırmaya değecektir."

"Neden?"

"Hayatta kalmayı başarabilen çok sayıda küçük öksüz-yetim vardı. Bazıları için koruyucu aileler bulundu, ya da bakabilecek akrabaların yanlarına yerleştirildiler. Zihinleri savaş nedeniyle kötü etkilenmiş ya da ağır yaralanan kimileri hâlâ devlet kurumlarında, ya da kilise veya hayır kuruluşlarınca yönetilen misafirhanelerde. Bakalım bir şey bulabilecek miyim."

"Teşekkürler."

"Uzun sürebilir, bu aralar çok yoğunuz, ama size döneceğim."

Pazartesi *New York Times*'a bir daha telefon etti. Max Shine'ı isteyince bağladılar. Huysuz bir erkek sesi duydu: "Shine."

"Mr. Shine, adım Carla Joran." Evlilik soyadını kullanmamaya karar vermişti. Shine Jan'ın ölümünü duymuş olabilirdi ve Carla bu konuyu bir gazeteciyle konuşmak yanlısı değildi. "Yazdığınız bir makale nedeniyle arıyorum sizi."

"Öyle mi? Hangisi? O kadar çok makale yazdım ki."

"Kadın tecavüz kampları kurbanlarının olaylardan 20 yıl sonraki durumları. Orada Alma Dragoviç adlı bir kadından bahsediyordunuz. Sizinle onun hakkında konuşmak istemiştim."

Sanki adam konuyu zihninde evirip çeviriyormuş gibi, bir sessizlik oldu. "Öyle mi? Neden?"

"Ben de Şeytan Tepesi kampının çocuk tutsaklarındandım

Mr. Shine. Alma Dragoviç'i oradan tanıyorum. Ona ulaşmak istiyorum."

Yeni ve daha uzun bir sessizlikten sonra, "Nereden arıyorsunuz?"

"Long Island'dan."

"Sekizinci Cadde'deki *New York Times* binasını biliyor musunuz?"

"Biliyorum."

"Hemen yakınında Coffee Pot adlı bir kahve var; saat beşte orada buluşsak?"

20

NEW YORK
17.00

Carla Coffee Pot'taki bir masanın başında tarçın çayı içerken kendini çok yorgun hissediyordu.

Bir elini karnının üzerine koydu.

Hamileliğin tüm belirtileri yerindeydi.

Göğüsleri hassastı. Çoğu sabah midesi bulanıyor, bu da bir akşamdan kalmışlık duygusu veriyordu.

O sabah, muayene için gittiği kadın doğum uzmanına belirtileri anlatmıştı.

"Bütün bunlar normal," demişti doktor. "Daha beter de olabilirdi. Baş dönmesi, kramp filan oluyor mu?"

"Ufak tefek sancılar."

Doktor, "Daha da şiddetlenebilir," deyip gülümsemişti. "Hepsi hamilelik keyfinin parçası."

Kahveye giren, kafası usturaya vurulmuş iriyarı adamı görünce elini karnından çekti.

Mekân doluydu fakat adam yalnız oturan kadını görüp yanına geldi. "Carla Joran?"

"Benim."

Otururken elini uzattı; mavi gözleri merakla parıldıyordu. "Max Shine."

"Alma Dragoviç'i bulmaya çalışıyorum Mr. Shine."

"Öyle demiştiniz. Onu kamptan tanıdığınızı söylediğinizde, doğru duyup duymadığımdan kuşkulanmıştım. Onun Şeytan Tepesi'nden canlı kurtulan tek kişi olduğunu sanıyordum."

"Uzun bir öykü."

Shine kaşlarını kaldırdı. "Öyle mi? O kampın felaket olduğunu işitmiştim."

"Evet, öyleydi.

Elini iç cebinde sokup not defterini çıkardı. "Tecavüz kamplarını ve Saraybosna kuşatmasını yazdım. Ondan sonra defalarca geri döndüm. Diğer tutsaklara ne yapıldığı kesin olarak belirlenemedi ama hepsinin infaz edildiğinden kuşkulanılıyordu."

Carla bir şey söylemedi.

"Bana bir şeyler anlatmak ister misiniz? Sanki anlatacak bir öykünüz varmış gibi, Carla?"

"Hayır, lütfen. Buraya söyleşi için gelmedim. Ben sadece Alma'ya ulaşmak istiyorum."

"İnsanların orada olanların öyküsünü öğrenmeleri gerek."

"Üzgünüm Mr. Shine. Şu an buna hiç hazır değilim. İleride bir gün fikrimi değiştirirsem söz veriyorum telefon edeceğim ilk gazeteci siz olacaksınız. Lütfen Alma'yla temas kurmamı sağlar mısınız?"

Adam, ellerini kel başının arkasında kavuşturarak arkasına dayandı. "Bana yaşadıkları hakkında daha çok şey anlatacağını ummuştum ama sonunda sesi kesiliverdi. Aslında pek bir şey de söylemedi."

"Bana yardım edebilir misiniz? Nerede oturuyor? Saraybosna'ya mı döndü?"

Shine genç kadının gözlerindeki yakarışı gördü, öne doğru eğilip not defterini cebine yerleştirdi. "Önce bir yeri arayıp size sonra geri dönerim. Bakalım arayabileceğiniz bir numara bulabilecek miyim."

"Alma için mi?"

"Oğlu için. Oğlu Amerikan vatandaşı. Alma oğlunun yanına, New Jersey'ye geldi."

Carla peşinden kahveye giren irikıyım adamı fark etmemişti.

Bir masanın başına oturmuş, önünde açık bir gazete, latte içiyordu.

Arada bir başını kaldırıp ikisini gözlüyor, kulaklarına taktığı kulaklıkların ucu cebindeki telefona gidiyordu.

Carla ile Shine kahveden ayrılınca adam Carla'nın değil, Shine'ın peşinden gitti, onu Sekizinci Cadde'deki *New York Times* binasına girinceye kadar izledi.

21

O gece, uyku tutmayan Carla önündeki dizüstü bilgisayara bakıyordu. YouTube'da videolar izledi: Yeniden inşa edilen ünlü Mostar köprüsünden suya atlayan gençlerle ilgili videolar.

Biz zamanlar annesiyle babasının yürüdükleri arnavutkaldırım kaplı dar sokakları, Türk kahvelerini ve çarşıları gördü.

Ancak onu en çok etkileyen Sırp ölüm kamplarının iç karartıcı görüntüleri, bir deri bir kemik bedenlerin, Nazi toplama kampı kurbanlarına benzer ince kol ve bacaklı insanların rahatsız edici fotoğraflarıydı.

Her yüzde ruhsuz bir dehşet ifadesi okunuyordu. Savaşın toplumsal bedelini gördü: İşkenceden geçirilmiş erkek, kadın ve çocukların korkunç fotoğrafları midesini altüst ediyordu.

Ülkenin tarihini ve anlaşmazlığın gerçek nedenlerini okudu. Etnik ve dini farklılıkların, en yakını İkinci Dünya Savaşı'nda olmak üzere, nasıl yüzyıllardır aralıklarla şiddeti tetiklediğini. Hırvatlarla Boşnakların Yugoslavya'yı işgal eden Nazilerle nasıl işbirliği yaptıklarını, bu ihanetin bazıları barbarlıkta Nazileri de aratacak Hırvat kamplarında olmak üzere, yaklaşık altı milyon Sırp'ın hayatına mal olduğunu.

Bosna nüfusunun arasından derlenen Müslüman SS birlikleri yüzyıllardır bölgeye egemen olan Sırplara zulmetmişlerdi.

Eski düşmanlıklar, etnik nefret ve hesaplaşma girişimleri önlenemez bir şiddet döngüsü halinde sonradan gelecek kuşaklara taşacaktı.

Daha fazla resim görmeyi kaldıramayınca, internette Sırp mafyasının Yugoslavya savaşına katılımı hakkında ne bulabildiyse okumaya başladı.

Babasının tutulduğu Omarska kampı binlerce erkek ve gencin 24 saat boyunca tıkılı kaldığı, kendi pislikleri içinde yaşayıp öldüğü dev bir kümes, havasız bir zindandı.

Tutukluların içinde sağlıksızlıktan ölen ya da çıldıran çok kişi vardı; akıllarını yitirenler genellikle çıkarılıp vuruluyor, cesetleri civardaki demir madenlerinden birine atılıyordu.

Her gün, tutuklulara bölmelerinden –çoğu zaman tüketilemeyecek kadar sıcak– bol sulu, kaynar bir fasulye çorbasının dağıtıldığı yemekhaneye koşmaları için üç dakika veriliyor ve her sekiz tutukluya aralarında paylaşmaları için ancak bir parça ekmek düşüyordu. Yemeğini üç dakika içinde bitiremeyen herkes kalabalık bir nöbetçi güruhu tarafından acımasızca dövülüyor veya öldürülüyordu.

Nöbetçilerin gözde eğlencelerinden birisi de tutukluları balyoz darbesiyle ölmeye zorlamaktı: Birincisini başına vurulan bir balyozla öldürüyor, daha sonra bir ikincisini ölünün üzerine uzanmak zorunda bırakıp, ölene kadar belkemiğini çekiçlerle dövüyorlardı. Bu şekilde ceset "yığınları" oluşturmuşlardı.

Ürperdi.

Babası her gün bunlara tanık olmak, dayanmak zorunda kalmıştı.

Midesinin kalktığını hissetti.

Omarska yakınlarındaki Şeytan Tepesi kampı, kadın ve çocuklara zulmedilen 10-12 kamptan biriydi: Savaşlar sırasında 60.000 kadar kadın, genç kız ve çocuğun ırzına geçilmişti.

Tecavüzler nöbetçilere zevk vermenin dışında mahkûmları aşağılamayı, küçük düşürmeyi ve korkutmayı hedefliyordu.

Kamplardan canlı kurtulmayı başaran kadınlardan bazıları geçirdikleri travma nedeniyle evliliğe uyum sağlayamamış, sonunda kocalarından boşanmak zorunda kalmışlardı. Aralarında intihar edenler de vardı.

Nöbetçilerden bazıları daha sonra yargılanmış olsa da, önemli bir bölümü suçunu itiraf ederek hapsolmaktan kurtulmuştu. İçlerinden bazılarının cezalarını konforlu Avrupa hapishanelerinde çekmelerine izin verilmişti.

Savaşlar sırasında iki milyonu aşkın kişi yerlerinden olmuştu, bu Holokost ve İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana rastlanan en yüksek rakamdı.

Öfkesi elle tutulur gibiydi.

Annesinin günlüğünü ikinci kez okuduktan sonra, içindeki dehşet duygusu daha da yoğundu. Aradan onlarca yıl geçmiş olmasına rağmen, internette yaptığı aramalar, Mila Şavik ve kamptaki çoğu nöbetçinin yakalanmadığını ortaya koyuyordu.

Google'a Şavik adını girince, onun hakkında birçok sonuca ulaştı.

Sayısız savaş suçu ve etnik temizliğe yataklık iddialarıyla yargılanmak üzere Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanı'nca aranıyor olmasına rağmen, savaşın son haftalarında ortadan kaybolmuşa benziyordu.

Londra'nın *Times* gazetesinden bir gazeteci Sırp yeraltı dünyasındaki bir tanıdığından Sırp mafyasının başlıca savaş suçlularından bazıları gibi Şavik'in de yeni bir kimlikle yurtdışına kaçırıldığını duyduğunu yazıyordu. Tercüme edilmiş bir *Der Spiegel* makalesi Şavik'in savaştan bir yıl sonra Belgrad'da öldüğü spekülasyonunu dile getiriyor, ancak haber sağlam delile değil, söylentiye dayanıyordu.

Dünyanın yüzünden kaybolmuş gibi, son 20 yıl boyunca hiçbir yerde görülmemişti.

Aynı soru zihnini kurcalıyordu: Mila Şavik'e ne olmuştu?

Hâlâ yaşıyor muydu?

Geceleri hiç uyanıp yaptığı kötülükleri, yok ettiği masum hayatları düşündüğü oluyor muydu?

Kuşkuluydu.

Zihni, Şavik'in bürosunda olanlara kapalı kalmayı sürdürüyordu.

Karşı duvarda bir ayna asılıydı. Carla, yansımasına bakıp hiddetini gördü. Şavik gibi bir katilin izlenmemesi ve yargılanmaması karşısında kendini güçsüz hissediyordu.

Yumruğunu sıktı, önündeki çalışma masasına hızla vurdu.

Bu adamlardan nefret ediyordu. Yaptıklarından nefret ediyordu.

Onları asla bağışlamayacaktı.

Asla.

Özellikle de Şavik'i.

Ürkütücü yoğunluktaki bir şiddetle nefret ediyordu ondan.

Ve babası ve annesi ve zavallı küçük Luka.

Onlara ne olmuştu?

Baize'in fotoğraflarından bazıları, çalışma masasının üzerinde dağınık duruyordu. Onların hemen yanında da sahip olduğu tek resim, annesiyle babasının tek çerçeveli fotoğrafı.

Evlendikleri gün çekilmiş. İkisi de giyinmiş kuşanmış, kameraya gülümseyerek bakıyor. O kadar yakışıklı ve genç görünüyorlar ki.

Babası uzun boylu, yanık ve sarışın; tebessümü yüzünü aydınlatmış.

Annesi esmer, gözleri mutluluktan parıldıyor, cildi yanık.

Onun yanında da Baize'in yığınından bir fotoğraf. Neden bilmiyordu, ama yanından ayırmak istemediği bir resimdi bu: Onu annesi, babası ve Luka'yla birlikte Dubrovnik sahilinde gösteren mutlu bir fotoğraf.

Uzun uzun resimlere baktı. Karnında asabi bir kaygı titremesi hissetti. Ailesinin yazgısını öğrenebilecek miydi?

Hayatta kaldıklarını ya da öldüklerini bilecek miydi?

Bir mucize eseri hayatta kalmış olsalar bile Luka şimdi 20'lerinde, kocaman bir adam olurdu.

Küçük kardeşini yetişkin olarak düşünmek tuhaf geliyordu.

Bir yandan, ailesinin hayatta kalabilmiş olabileceğinden kuşkuluydu. Bu düşünce kemiklerini sızlatıyordu ama umudunu yitiremezdi.

Annesine, babasına ve kardeşine ne olduğunu öğrenmekte kararlıydı.

Dubrovnik sahilinde çekilmiş fotoğrafı büyük bir zarfa yerleştirdi.

Bir kez daha eksik sayfaları merak etti. Defterden öylesine düşmüşler miydi, yoksa birileri bilerek mi koparmıştı? Sayfaların yerini Alma Dragoviç'in oğlunun telefon numarasını yazdığı kâğıtla işaretledi.

Ayağa kalktı.

Kalktığında Jan'ın masanın yanına dayanmış kahverengi evrak çantasını gördü. Konserlerde ve iş seyahatlerinde kullandığı çanta. Çalışma odasını paylaşıyorlardı: Duvarlar konser programlarıyla, Jan'la birlikte, daha gençken tatilde çektirdikleri fotoğraflarla kaplıydı.

Evrak çantasını aldı. Şifreli kilidi vardı. Düğmesine bastı. Kilitliydi. Jan eşyasını pek kilitlemezdi.

Şifreyi bilmiyordu.

Aşağıya, mutfağa indi ve çekmecelerden birinde bir kargaburun buldu. Odaya döndü ve kargaburunla kilidi zorlamaya çalıştı.

Çantanın içinde bir sürü nota, yarı dolu bir su şişesi, bir avuç kurşunkalem ve aşınmış iki silgi buldu.

Deri ceplerden birinde üzeri yazısız bir zarf gördü.

Zarfı açtı.

İçinde tek bir sayfa vardı. Katlarını açtı.

Tükenmez kalemle çiziktirilmiş elyazısı Jan'ındı.

Mila Şavik.

Boris Arkov (namı diğer Neumann?)

Her ikisi de Sırp mafyasının sağladığı sahte kimliklerle Atlantic City, New Jersey'de oturuyor.

Satırların altında telefon numarasına benzer bir şey, bir de *Angel* sözcüğü yazılıydı.

Sanki yüreğine bir hançer saplanmıştı.

Mila Şavik, Amerika'da?

Ve Boris Arkov?

Şaşkınlık içindeydi.

Jan'a bu bilgileri kim vermişti?

Peki bu Angel da kim ya da neydi? Kadın adına benziyordu. Saat sabahın üçünü geçmişti ve bu saatte kâğıttaki numarayı arayamazdı. Jan'ın Angel diye birinden bahsettiğini hiç hatırlamıyordu. Ayak sesleri işitti.

Kâğıdı katladı.

Baize elinde bir fincan sıcak kakaoyla odaya girdi. Carla'nın isteksizliğini, öfke ve ağlama nöbetlerini görünce, iyileşene kadar yanında kalmaya karar vermişti. Gözleri evrak çantasına döndü.

"Uyuyamadım ve bir ses duydum. Her şey yolunda mı tatlım? Bu saatte ayakta ne yapıyorsun?"

"Düşünüyorum." Kâğıdı içine koyup çantayı kapattı.

"Günlüğü mü?"

"Evet."

"Ne var Carla? Ne oldu?"

"Eksik sayfalar var. O sayfalar hakkında bir şey biliyor musun?"

"Hayır, bilmiyorum. Günlüğü senin tedavine başlamadan önce Dr. Leon'a vermiştik. Günlüğü bugüne kadar en son o zaman görmüştüm."

Carla yaşlı kadına bir sonraki adımda ne diyeceğini düşünüyordu.

"Beni bir süre görmezsen sakın alınma."

"Neden?"

"Biraz uzaklaşmaya ihtiyacım olduğunu hissediyorum. Belki bir tatil. Bir süre kendi başıma olmak."

"Gerçekten mi?"

"Düşünmem gereken o kadar şey var ki. Onun için, telefon etmezsem endişelenme."

"Anlıyorum. İyi bir fikir olabilir. Bir şeye ihtiyacın olmaz mı?"

"Kaygılanma."

"Konuşmak istersen, ya da birine ihtiyacın olursa beni ara tamam mı? Ya da Dr. Leon'la konuş. O iyi biri."

"İçimde onunla epey konuşacakmışım gibi bir his var."

"Ne yapmayı düşünüyorsun Carla?"

"Bunu yarın düşünürüm. Şimdilik, biraz uyumaya ihtiyacım var."

"Benim de öyle tatlım."

Baize, koridora girip uzaklaşmadan önce torununu alnından öptü.

Carla aynadaki aksine, hâlâ zihninde yankılanan soruya döndü. *"Ne yapmayı düşünüyorsun Carla?"*

Bu kez, ona dürüst cevaplar verdi.

"Önce, aileme ne olduğunu bulacağım."

Aynadaki yansımasını şiddetli bir yoğunlukla süzdü.

"Ondan sonra Mila Şavik'in peşine düşeceğim."

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

22

BELGRAD

Novi Sad'da, Tuna manzaralı harika bir eski taş ev.

Bir zamanlar bir 15. yüzyıl Sırp prensinin yazlık ikametgâhı olan bu 20 dönümlük dağ malikânesi kendi yüz yıllık Ortodoks manastırına sahip olmanın yanı sıra, Arkov çetesinin şimdiki başı İvan Arkov'un pek çok evinden sadece biriydi.

Van Dyke sakallı, benekli papyon takmış iki dirhem bir çekirdek bu adam, 72 yaşındaki bir mafya babasından çok, iyi huylu bir üniversite profesörünü andırıyordu. Fakat görünüşün aldatıcı olduğunu unutmamak gerekirdi.

Milan Jurisiç adlı bir yeniyetme çetenin parasını çaldığında, herkese örnek olacak bir cezaya çarptırıldı: İspanya'nın Costa Brava'sına kadar izi sürülüp yakalandı, çekiçlerle ölümüne dövüldü, daha sonra da cesedi endüstriyel bir kıyma makinesinden geçirildi.

İnterpol kaynaklarına göre, hırsız gangsterin pişirilerek yahni yapıldığı, sonra da katillerinin bu yahninin bir bölümünü öğle yemeği niyetine yedikleri söylentisi yayılmıştı. Bu söylentinin gerçek olup olmadığı açığa kavuşmasa da bilinen, ama asla kanıtlanamayan bir gerçek vardı, o da İvan Arkov'un kurbanın yüz derisinden ölüm anına ait bir maske yaptırdığı ve ürkütücü bir hatıra olarak sakladığıydı.

Dul bir adam olan Arkov'un Yugoslavya İç Savaşı sırasında yönettiği cinayetlerin kapsamını çok az kişi bilirdi. Arkov şimdi de dağdaki bu sığınağından net değeri yarım milyar doları aşan gelir elde ettiği uluslararası bir suç örgütü yönetiyordu.

Suçla ilgili kanıtlara gelince, o açıdan korkulacak hiçbir şeyi yoktu. Yazılı hiçbir talimat vermiyor, yardımcılarının da aynı biçimde davranmalarını şart koşuyordu. Ucu ona kadar gidecek en ufak bir kanıt olamazdı. Parasının büyükçe bir bölümü sahipliğinin kendine kadar sürülemeyeceği yasadışı işlerin yanı sıra yürüttüğü yasal girişimlerden kaynaklanırdı.

Zeki ve pahalı muhasebecilerden, avukatlardan ve vergi danışmanlarından kalabalık bir ordu gerçek servetinin denizaşırı hesaplarda gizli kalmasını sağlıyordu. Siyasetçiler ve ülkenin seçkinleriyle kurduğu güçlü ilişkilerin yanı sıra, işlediği suçların menzilinin dışında kalabilmesi, tutuklanmasını uzak bir ihtimal kılıyordu.

Dahası, o soykırım benzeri savaşın üzerinden 20 yıldan uzun bir süre geçmiş ve Arkov tek bir konuda bile suçlanmamıştı.

Oğlunu taşıyan limuzin evin önüne geldiğinde baba Arkov dışarıda güneşin keyfini çıkarıyor ve bağıyla ilgileniyordu. Boris Arkov yaklaştı ve babasını Sırp usulü, iki yanağından öptü.

"İyi görünüyorsun. Dağ havası sana yarıyor olmalı."

Yüzme havuzunun kenarında, parlak renkli minik bikiniler giymiş üç genç kadın şezlonglara uzanmış, güneşleniyordu. Genç Arkov kadınlara hayranlıkla baktı.

Babası elindeki makasla asmadan kocaman bir salkım sulu kırmızı üzüm kesip önündeki hasır sepete attı.

50 yıldan uzun bir süredir bu hayatı yaşıyor ve hiç bıkmıyordu. Güç, para –lüks hayat, güzel kadınlar– ve her an yasanın bir adım önünde bulunma gereğinin tehlikesi. Tıpkı onu her zaman heyecanlandıran, ölümcül bir satranç partisi gibi. Oysa burada oyuna satranç taşları yerine hayatını sürüyordun.

Baba Arkov'un gözleri evrak çantasına dikildi; içeriği onu güzel kadınlardan çok daha fazla ilgilendiriyordu. Ellerini pamuklu bir havluya uzun uzun kuruladı.

"Eteği boş ver. İhtiyacımız olan her şeyi getirdin mi?"

"Hepsi burada baba."

Havuzun uzak ucunda, güneşlenen güzellerden oldukça ötedeki masanın başına oturdular.

Bir koruma, İvan Arkov'un ev yapımı şaraplarından birini getirip kadehleri doldurdu.

Oğlu kadehi elinde çevirdi, kokladı, sonunda bir yudum alıp soluk sıvının damağını yıkamasını sağladı. Memnunca gülümsedi.

"Bayıldım baba. Harika. Limonumsu ve belli belirsiz bir yaban üzümü tadı var."

Gerçekte, genç Arkov ağzındakini havuza tükürmemek için kendini zor tutuyordu. Şarap, bir köpeğin elektrik direğinin dibine bırakacağı bir sıvıyı andırmıştı. Babası pek çok şey olabilirdi, ama şarap üreticisi olmadığı açıktı.

Baba elindeki kadehi çevirdi, bir yudum alıp başını salladı. "Kırmızıyı tercih ederim, ama bu yıl beyazlar da harika."

"Kendi markanı yaratmalısın. *Baba* filmlerini çeken o herif gibi."

"Coppola?"

"Evet, o."

"Şarabını bir kere denedim. Bana göre değildi. Bence sinemadan ayrılmamalıydı." Kadehini masaya bıraktı. "Şu rakamları bir göreyim."

Oğlu evrak çantasını açtı ve içinden değerli emaneti, Apple dizüstü bilgisayarı çıkardı. Başlattı, cihaz çalışınca babasının uzattığı siyah bellek çubuğunu aldı.

Çubuğu yandaki yuvalardan birine taktı, Apple'ın faresiyle biraz oynadı ve ekran grafik ve verilerle dolmaya başladı.

"Bilgisayarlar hep kafamı karıştırmıştır. Bunun güvenli olduğundan emin misin?"

"Sendeki bellekte şifre çözücü var. O olmadan kimse bu verileri okuyamaz. Şavik bunun yüzde yüz güvenli olduğundan emin."

"Bu da benim için yeterli."

Ekran yüklenince Arkov, Mac'i babasına uzattı.

Baba Arkov gözüne okuma gözlüğünü taktı. Hepsi oradaydı, Kuzey Amerika'nın son dört ayının grafiklerle ve çubuk çizelgelerle belirtilen kâr raporları ekrandaydı.

Ve hepsi, FBI ya da İnterpol'ün iletişime müdahalesi düşünülerek, internet üzerinden gönderilemeyecek kadar hassastı. Oğlunun yılda en az üç kez ziyaretine gelmesinin nedeni buydu.

Arkov klanının patronu başını hoşnutlukla salladı, okuma gözlüğünü çıkarıp, bilgisayarı masanın üzerinden itti. "Her şey iyi görünüyor. Ayrıntıları daha sonra konuşuruz. Önce, beni huzursuz eden şu konuya dönelim."

"Gereken ne varsa yapıldı. Herif toza karıştı."

"Mila'ya danışmış mıydın?"

"Bütünüyle memnun olduğu söylenemez. Adama önce bir uyarıda bulunmak istemişti, ama işi tamamlamanın dışında bir seçeneğimiz olmadığını ona anlattım."

"Açıkla."

"Adam gereğinden fazla soru soruyordu. Bizi sürekli rahatsız eden grupla birlikte çalıştığını düşünüyoruz. New York'ta, Carnegie Hall'da arabasını havaya uçurduk."

"Peki ya polis? FBI?"

"Patlamanın izini bize kadar asla süremezler. Konserde o kadar çok VIP vardı ki: Araplar, Ruslar, Ukraynalılar, hatta birkaç zengin Iraklı. Her biri patlamanın hedefi olabilirdi."

Bir an durakladı. "Ne oldu baba? Hiç memnun görünmüyorsun."

"Sizce daha fazla sorun çıkacak mı?"

"Adamın karısı hayatta kalmayı başardı. Onu hedef almamıştık. Arna problem yaratacağını sanmıyoruz."

"Neden?"

"Kadının her hareketini izledik ve adamın tek bir akrabası var; o da abisi."

"Sanmıyoruz demek yeterli olmaz. Emin olmak gerekir. Kadının işi var mı?"

"Eski bir savcı."

"İşte bundan hiç hoşlanmadım. Hukuk geçmişi olan bir kadın başımıza bela olabilir. Onu daha dikkatli izleyin."

Yaşlı adam bir süre sustuktan sonra parmağını oğluna çevirdi. "Ve Mila'ya söyle, gerektiğinde her ikinizin de Amerika'dan çıkmaya hazır olmanızı istiyorum."

"Baba?"

"Polis ya da FBI'ın sizinle ilgilendiği yönünde en ufak bir ima olursa ikiniz de kaybolacaksınız. Ne gibi bir geçici seyahat belgesi ve güvenli ev gerekecekse şimdiden hazırlayın."

"Mila bundan hoşlanmayacak. Senin adına Amerika işini bu hale getirmek için yıllarca çabaladı."

"Üstelik harika bir iş beceriyor. Ama neden hoşlanıp neden hoşlanmayacağıyla zerre kadar ilgilenemem. Benim için önemli

olan Kuzey Amerika'daki operasyonumuz."

Klanın başı kadehini masaya indirdi. "Üstelik, uyuşmazlıktan hoşlanmıyorum, dertten hoşlanmıyorum. Her ikisi de iş için zararlı. Ne yapılması gerekiyorsa gösterişsiz yapılmalı. Kırmızı bayraklar sallanmasını istemiyorum. Dediğimi ilet."

"Bir soru sorabilir miyim baba?"

"Sor bakalım."

"Klan içinde ne zaman daha fazla sorumluluk alacağım? Sen yarın gözlerini kaparsan ailenin işi devam ettirmek için hazırlıklı olması gerekir."

"Mila bunu başarabilecek durumda. Ona mutlak güvenim var."

Boris'in çenesi kasıldı. "Peki ya ben?"

"Mila'yı küçümsüyor olabilirsin ama aile sadakati adına anlaşmazlıklarınızı bir tarafa bıraktığınız an her şey mümkün olur. Sadakatin güç olduğunu göremiyor musun Boris?"

"Evet baba."

"Mila'yı evimize aldım ve ona kendi oğlummuş gibi baktım. Ölen babası iyi bir dostumdu. Aranızda her an bir sürtüşme olduğunun farkındayım. Oysa sana klanın her şeyden önce geldiğini öğretmeye çalışmıştım. Bazen bunu sana sopa zoruyla öğretmem gerekse de. Öte yandan Mila başından beri sadakat konusunu olduğu gibi kavradı."

"Saygısızlık etmek istemem ama sorumu cevaplamadın."

Yaşlı adam bir an düşündü. "Mila'nın çok akıllı ve işi gözü kapalı da çekip çevirecek kabiliyette olduğunu kabul et. Amerika operasyonunun başında bulunmasının nedeni bu. Senin patronun olmasının nedeni de bu. Bununla yaşamaya alış; daha da önemlisi, ondan bir şeyler öğrenmeye devam et."

"Kan, sudan daha yoğun değil mi?"

Yaşlı adam oğlunun sesindeki kırgınlığı duydu, ayağa kalkıp, omzunu şamarladı. "Sabırsız olman güzel şey Boris. Vadem yettiğinde senin de sıranın geleceğine hiç kuşkum yok. Ama beni gömmek için bu kadar acele etme. Önümde hâlâ birkaç yılım var."

Başıyla yüzme havuzunu işaret etti. "Akşam için refakat ister misin?"

Boris Arkov güneşlenen üç güzeli süzünce yorgunluğunu ve kaygılarını unutuverdi. "Hayır demezdim."

"Bu adamın karısından en ufak bir dert belirtisi görülürse..."

"Gereği yapılır."

23

TRENTON, NEW JERSEY

Adres, bir dizi teraslı banliyö evlerinden birine aitti.

İki yanına, kırmızı tuğladan yapılmış, yorgun görünüşlü bir sanayi tesisiyle bir FedEx deposunun dikildiği, pejmürde bir işçi mahallesi.

1276 numara düzgün ve bakımlıydı, gri kaplaması yeni boyanmıştı ve telli verandası gururla ama gevşekçe sallanan bir Amerikan bayrağıyla süslüydü.

Araba yolunda park etmiş kamyonetin kapıları üzerinde yazılar vardı:

Daha ucuza daha fazlası.
Larry Dragoviç. Uluslararası Tesisatçı.

New York, Londra, Paris, New Jersey
(ama çoğunlukla New Jersey)

En azından mizah yeteneği olan biri.

Carla ön kapıya doğru yürüyemeyecek kadar korkuyormuş gibi dakikalardır otomobilin içinde oturuyor, içini karmakarışık kaygılar kemiriyordu.

Bu aynı Alma mıydı? Onu hatırlayacak mıydı? Ya hatırlamak istemezse? Soykırımdan canlı kurtulmayı başaranlardan büyük bir çoğunluğun unutmayı yeğleyeceklerini düşünüyordu.

O sabah dokuzda, karşısında Angel yazılı numarayı aramış,

iç gıcıklayıcı bir kadın sesi, "Hey tatlım, ben Angel," demişti. "Lütfen numaranı bırak."

Sesinden genç ve sırnaşık olduğu anlaşılıyordu.

Kim olabilirdi? Jan bu kadını nereden tanıyordu?

Carla otomobilinin içinde otururken evin ön kapısı açılıverdi.

Veranda basamaklarından inen adam garaj kapısını açtı, içeriden aldığı kucak dolusu küçük karton kutuyu kamyonete yüklemeye koyuldu. Tıknaz, gür bıyıklı, atkuyruğu yapılmış kırlaşmaya yüz tutan uzun saçlarıyla üzerinde uzun ve bol, kolsuz bir tişört bulunan 40 yaşlarında bir adam.

O sabah, Max Shine'dan aldığı numarayı aradığında telefon uzun uzun çalmış, sonunda telesekreter, "Merhaba, burası Larry Dragoviç Tesisat. Mesajınızı bırakın, sizi geri arayayım," diye cevap vermişti.

Carla telefonu bir daha aramadı, adı ve numarayı çevrimdışı araştırınca New Jersey'deki adresi buldu. Tesisatçı Larry evden çalışıyordu.

Bir daha telefon etmektense buraya gelmeye karar verdi. Alma Dragoviç'le yüz yüze konuşmak istiyordu.

Adamın garaj kapısını kapadığını, sanki kalan son paketlermiş gibi, iki kartonu kamyonete taşıdığını gördü. Arabasının kapısını kilitler ve araba yolundan yürürken bacaklarının titrediğini hissetti.

"Larry Dragoviç?"

Adam kamyonetten dışarı sarktı. "Evet?"

Kahverengi gözleri tedbirli bakıyor, ağır işçilik nedeniyle elleri çekici andırıyor, sırtından ve ensesinden kara kıllar çıkıyordu.

"Alma Dragoviç'le konuşabilir miyim? Burada oturduğunu sanıyorum."

"Neden? Ne hakkında? Ne oldu?"

"Bana yardım etmesini umuyorum Mr. Dragoviç. Siz oğlu musunuz?"

Adam başıyla onayladı, Carla'nın açıklamasını bekleyerek, hiçbir şey söylemeden dikildi.

"Ben... Annenizi uzun zaman önce tanımıştım, daha çocukken."

Adamın gözleri parladı. "Hey, yoksa siz eski memleketten gelen hanım mısınız? Max Shine'ın telefonda bahsettiği?"

"Evet, annenizle konuşabilir miyim? Beni hatırlayacağını umuyordum."

Larry Dragoviç gülümsedi, kamyonetinin kapısını kaydırarak kapadı. "Tabii, içeri gelin."

Gümüşten yapılmış süs bir semaver şişman bir Buda gibi bir köşeye kurulmuştu.

Her rafın üzerinde aile fotoğrafları. Büfenin üzerindeki bir tepside erik ve armut brendisi, yanlarında da yüksük kadehler. Hepsi çok etnik.

"Umarım rahatsız etmiyorum."

"Hayır, hayır, hiç etmiyorsunuz. Malzeme almak için dönmek zorunda kalmıştım. Eşim çalışıyor, çocuklarımın en küçükleri de okulda."

"Anneniz nasıl?"

Larry omuzlarını silkti. "İyi günleri de oluyor, kötü günleri de. Belleği gelip gidiyor. Yine de iyi dayanıyor. 77. yaş gününü kutladık. Onu nereden tanıyorsunuz?"

"Uzun hikâye. Bana ayıracak iki saatiniz var mı?"

Adam tebessümle cevap verdi. "Keşke olsaydı. Biraz sonra gitmem gerekecek."

"Annenizin belleğinin iyi olmadığını söylemiştiniz değil mi?"

"Bazı günler, 30 yıl önce beni okula gönderirken çantama ne cins sandviç koyduğunu hatırlar. Kimi zaman da yüzüme sanki onu soymak için eve zorla girmiş bir serseriymişim gibi bakar."

Omuzlarını silkti. "Kimi zaman ona çok sabırlı davranmak gerekiyor. Ama bugün çok formda. En azından eşim hemşire ve onunla ilgilenebiliyor."

Kahve makinesini doldurdu. "Demek Saraybosnalısınız?"

"Hayır. Çocukluğum Dubrovnik'te geçti. Annem Konjiç'li, Saraybosna'ya çok uzak değildir."

"Konjiç'i iyi bilirim. Hemen hemen 30 yıl önce amcamın yanında çalışmak için New Jersey'ye geldim. Ailenizi tanıyor olabilir miyim? Carla demiştiniz değil mi?"

"Carla Joran. Ama annemin ailesi o zaman Tanoviç diye bilinirdi."

Adam sırıttı. "Hey, benimki de Larry değildi. Ama kamyonetin yanına yazmak için Slavolyub Dragoviç'ten çok daha pratik. Annem üst katta, odasında televizyon izliyor. *Ricky Lake Show*'a bayılır. Gidip getireyim. Kahve birazdan hazır olur."

"Anneniz İngilizce biliyor mu? Anadilimi konuşmayalı uzun zaman oldu. Söylediklerini anlayamayabilirim."

"İngilizcesi oldukça iyi. Eşim ve çocuklarım tek kelime bile Sırpça-Hırvatça anlamadıkları için İngilizce öğrenmek zorunda kaldı. Durumu ona mutlaka söylerim."

"Teşekkürler."

"Ne demek." Göz kırptı, kapıyı açıp yukarıya giden merdivende gözden kayboldu.

Carla odada gezinmeye koyuldu. Havada taze kahve kokusu vardı.

Raflardaki fotoğrafları inceledi. Oğullar, kızlar ve geniş aile; Larry'yle karısı, neşeyle gülümseyen, koyu saçlı, dolgunca bir kadın. Eski Saraybosna'dan enstantaneler.

Gözü, tipik bir Yugoslav evi ve bağının dışında çekilmiş, yıpranmış bir aile fotoğrafına takıldı: Beyaz badanalı duvarlar ve kırmızı kiremitli bir dam. Birden, beklenmedik bir şeyler hatırladı.

Bir öğleden sonra, okul dönüşü patikada yürürken, merdiveni dayamış, dedenin çatısını onaran babası.

Babasının el salladığını, çekici bir kenara bırakıp merdivenden aşağıya kaydığını, güneşten bembeyaz olmuş sarı saçlarını, yüzünü kaplayan sıcak tebessümünü, kızını kucaklamak için ardına kadar açtığı kollarını hatırladı.

"Hey, benim Balkan prensesim nasılmış?"

Daha fazlasını hatırlamak için çabaladı ama tek anımsayabildiği onun kollarında yaşadığı sevgi ve güven duygusuydu. Hisleri kabardı. Babasına hayran olduğunu biliyordu.

Ayak sesleri duyunca anıları uzaklaştı. Birileri basamakları yardımla iniyormuş gibi yavaş, sarsak adımlar.

Ceptelefonunu kapatıp çantasına yerleştirdi. Rahatsız edilmek istemiyordu.

Salonun kapısı açıldı.

Eşikte yaşlı bir kadın duruyordu. Güçlü köylü yüzü derin çizgilerle kaplı, saçları kar beyazıydı.

Sersemlemiş, transta gibi duruyordu. Sanki acılar onu yaşlandırmış, mavi gözlerine bir ıstırap gölgesi yerleşmişti ve yüzünün sağ tarafını kaplayan derin bir yara izi vardı.

Carla göğsüne yumruk yemiş gibi oldu.

O yarada yanılmak mümkün değildi.

Alma. Her şeyi hatırlıyordu.

Alma, Sırpça-Hırvatça bir şeyler mırıldandı. Larry, "Unutma anne, İngilizce," dedi. "Carla eski dili pek iyi konuşamıyor."

"Carla ... Carla sensin, değil mi? Oğlum söyledi. Carla Joran. Adını söylediğinde sesler duyduğumu sandım."

Yaşlı kadın Carla'yı incelerken sanki değişime uğruyordu. Yüzü canlandı, eli ağzına gitti, aşırı beyaz olan takma dişlerini kapattı.

Carla, "Beni hatırladınız mı?" diye sordu.

Yaşlı kadının yanağından tek bir gözyaşı yuvarlandı.

Carla kendi gözlerinin de nemlendiğini hissetti.

Alma kollarını ardına kadar açtı. Carla kendini Alma'nın kapanan kollarına bıraktı.

Ve tıpkı 20 yıl önce olduğu gibi, yaşlı kadın tüm bedenini sarsan derin, yoğun hıçkırıklarla ağlamaya başladı.

24

Alma'ya sarılarak, uzun süre öyle kaldı.

Sonunda, ikisi de gözlerini sildikten sonra, Larry kadınları kanepeye götürdü ve annesinin oturmasına yardım etti.

Carla, Alma'nın elini bırakmadan oturdu.

Larry bu duygusal karşılaşmanın iyi mi, yoksa kötü bir haber

mi olduğunu pek anlayamadan asabice gülümsedi, sesinde kuşkulu bir tınıyla, "İyi misin anne?" diye sordu.

"Evet... Evet, iyiyim. Carla eski dostum benim, onu yeniden gördüğüm için o kadar mutluyum ki. Beni kurtaran küçük kız oydu. Bu kız, o."

Larry gülümsedi. "Öyle mi? Ciddi misin? Hey, böylesi buluşmalara pek sık rastlanmıyor artık. Bunu kutlamak için birer erik brendisine ne dersiniz?"

Carla'nın cevap vermesine fırsat bırakmadan kahve unutuldu ve Larry üç şat bardağını doldurdu ve bardakları kahve sehpasının üzerine dizdi.

"Anne, Carla, sağlığınıza, *Jiveli!*"

Alma bardağını beceriksizce kavradı, Carla kendininkine dokunmadı. Bu, pek de içkiyle kutlanacak bir vesileye benzemiyordu. Üstelik hamileydi.

Larry de bir şeyler hisseder gibi oldu, ancak sezgisi kadehini bir yudumda devirmesini engellemedi. Boş kadehi sehpanın üzerine bıraktı.

"Hey, siz kızları baş başa bırakıyorum. Benim gidip kazanmam gereken bir nafakam var. Anne, bazı parçalar teslim edeceğim. En fazla bir saat içinde dönerim. Bir sakıncası var mı?"

"Merak etme. Git, yapman gerekeni yap."

"İhtiyacın olursa telefon et yeter." Kulağına bir telefon götürür gibi yaptı, ardından da başparmağını kaldırdı. "Tanıştığımıza çok sevindim Carla. Umarım yakında yine görüşür, konuşuruz. Belki yemeğe gelirsin?"

"Teşekkür ederim."

Kapıdan çıktı. Kamyoneti çalıştırdığını, geri vitese taktığını ve uzaklaştığını işittiler.

Alma, "İyi bir çocuk," dedi. "En büyükleri, hayatta kalan tek çocuğum. Beni Kızılhaç'ın yardımıyla bulup buraya getirdi. Erkek kardeşi, kız kardeşi, babası, hepsi gitti, savaşta öldüler. Sen neler yaptın Carla?"

"Hayatta kaldım. Ya sen nasılsın?"

Yaşlı kadın gülümsedi. "Daha yaşlı, saçlarım daha beyaz, ama olabileceği kadar iyi." Carla'nın elini mendille gözlerini silecek

kadar bıraktı. "Seni çok düşündüm Carla."

"Beni hatırladığın için çok mutluyum."

"Hayatımı kurtaran küçük kızı nasıl unutabilirdim?"

Carla, Alma'ya gerçeği söyleyip söylememekte tereddüt etti. *Üç gün öncesine kadar seninle ilgili her şeyi unutmuştum.* Fakat işleri daha da karmaşık hale getirmemenin daha iyi olacağına karar verdi.

"Seni görmek de harika."

Alma asabice güldü. "Ben... Bence bu içkiyi içelim. Seni görmek, hayalet görmek gibi. O kadar çok yıl geçti ki. O kadar çok yüz kayboldu ki. Tanrı'ya şükürler olsun, seninki kaybolmadı."

Bardağı dudaklarına götürdü, belli belirsiz bir yudum aldıktan sonra yeniden sehpaya bıraktı.

"Beni nasıl buldun?"

"Bir gazetede seninle yapılan söyleşi çıktı. Oradan oğlunun adresini aldım."

Alma ellerini umarsızlık belirtir gibi açtı.

"Şu söyleşi. Biliyor musun, hiç istememiştim. Ama oğlum gazeteciyi tanıyınca beni ikna etti. Pek fazla bir şey anlatmadımsa da, şimdi konuştuğuma memnunum. Hatırlamak insana acı veriyor."

Bardağını indirdi. "Gazeteci, ülkemizdeki korkunç gaddarlığın dünyaya anlatılmasının önemli olduğunu söylüyordu. Fakat bilirsin, o soykırımdan kurtulanların büyük kısmı unutmayı tercih ediyor."

Genç kadının yüzüne baktı. "Rüyalarımda sık sık tanıdıklarımı ve sevdiklerimi görüyorum. Kocamı, oğullarımı, kızımı, dostlarım ve komşularımı, hayatımdan geçen herkesi. Senin yüzünü de gördüm, hem de kaç kere. Hayatta kalıp kalmadığını, hâlâ yaşayıp yaşamadığını düşündüğüm çok oldu. Ve işte, şu güzelliğine bak."

Carla'nın elini sıktı. "Harika görünüyorsun. Amerikan aksanın var. Buraya nasıl geldin? Amerika'ya nasıl geldin? Annen ve babanla mı? Ailenden hayatta kalan var mı?"

"Amerikalı babaannem ve büyükbabam beni evlat edindi. Seni son gördüğüm günden beri ailemi görmedim."

Sanki bir düğme çevrilmiş gibi, bir anda Alma'nın yüzündeki kıvılcım söndü.

"Oh... Çok üzüldüm. Kamptan canlı kurtulan tek kişi olduğumu söylüyorlardı, ama tabii hiç inanmak istemedim."

"Bunu sana kim söyledi?"

"Benimle konuşan savaş suçları müfettişleri. Şavik'in o gün tahliye ettiği öteki kadınlarla çocuklara ne olduğunu bulamadıklarını, en kötüsünden endişelendiklerini söylediler. Şimdi en azından senin kurtulduğunu biliyorum."

"Alma, seninle konuşmak istememin nedeni de bu. O gün, kampta, annemle Luka'yı canlı gördüğünü bildiğim tek insan sensin. Larry belleğinin pek iyi olmadığı günler olduğunu anlattı. Ama annemi hatırlıyorsun değil mi?"

"Evet, evet, hatırlıyorum. Elbette hatırlıyorum."

"Ya Luka'yı, erkek kardeşimi?"

Alma şaşırmış görünüyordu. "E... Evet, Luka... O tatlı, sevimli küçük oğlan."

"O gün olanları hayal meyal hatırlıyorum Alma. Travma çok güçlüydü. Neler olduğunu hatırlıyor musun? Hatırlamama yardım edebilir misin?"

Alma suskundu.

"Alma, annemin Şavik ve adamları gidene kadar Luka'yla hademe odasına saklanmanızı istediğini biliyorum. Daha sonra pencerelerden birinden çıkacak ve cepheye varmaya çalışacaktık."

Alma dilini yutmuş gibi, mutlak suskunluğa bürünmüş, ağır bir sessizlik havada asılı kalmıştı.

"Ne oldu Alma?"

Alma, gözlerinde dehşeti andırır bir ifade, konuşmamayı sürdürdü.

"Alma, Luka'ya ne olduğunu bilmem gerek."

Yaşlı kadının dudakları titredi. "Ben... Kamptaki o günleri düşünmekten hoşlanmıyorum. Bu... Beni huzursuz ediyor."

"Anlıyorum Alma, ama benim için o kadar önemli ki. Neler hatırladığını anlatabilir misin bana? Deneyebilir misin?"

25

"Kamptan ayrıldıktan sonra Luka'yı *hiç* görmedin mi?"

"Hiç. Birbirimizden ayrıldığımız o günden sonra bir daha görmedim."

"Zavallı Carla."

"Hayatta mı, yoksa öldü mü, bilmiyorum. Ya da annemle babama ne olduğunu."

Alma elini yanağındaki yara izine götürdü. "Sen... Onları aramadın mı?"

"Arayanlar oldu, ama bir şey elde edemediler. Aradan o kadar zaman geçti ki, annemle babamın yaşıyor olması neredeyse imkânsız. Ama Luka senin yanındaydı. Binanın top atışına tutulduğunu biliyorum, o kadarını hâlâ hatırlıyorum. Buna rağmen sen hayatta kaldın. Sen hayatta kalmayı başardıysan, Luka'nın da kurtulmuş olabileceğini düşündüm."

Alma'nın yüzünde bir dehşet ifadesi gördü. Sanki açmaktan korktuğu bir kapının önünde duruyormuş gibi.

"Ne oldu Alma?"

Kadın cevap vermedi.

"Alma, söylenmesi gereken bir şey varsa, kötü bir şey de olsa bana söylemek zorundasın. Senin için zor olabileceğini biliyorum, ama kampın tahliye edildiği o gün olanları bilmem gerek."

"Ben... Sadece bazen çok berrak hatırlayamıyorum, hatırlamaya çalışsam da. Bazı günler de, sanki zihnim unutturmaya çalışıyormuş gibi her şey kapkaranlık oluveriyor."

"Zihnini zorlayamaz mısın?"

Alma suskundu.

Aralarındaki sessizlik ağırlaştı.

Carla korkunç boşluğun farkındaydı. O boşluğu doldurmaya çalıştı.

"Tahliyeden önceki gün, top ve silah seslerinin kampa yaklaştığını hatırlıyor musun?"

"Evet."

"Ne hatırlıyorsun?"

"Hava bozuyordu. Kar yağmaya başlamıştı. Nöbetçiler huzursuzdu. Kendi aralarındaki konuşmaları duyabiliyorduk. Bazıları kaçmak istiyordu. Korkuyorlardı."

"Neden korkuyorlardı Alma?"

"Bize karşı işledikleri suçların ortaya çıkmasından. Kadınlardan biri, nöbetçilerin kaçmadan önce hepimizi öldüreceklerini duymuş."

"Tanık olmaması için değil mi?"

Yaşlı kadın başıyla onayladı. "Hepimiz paniğe kapıldık. Kendimizin ve çocuklarımızın hayatları için endişeliydik."

"Başka, Alma? Başka ne hatırlıyorsun?"

"Mila Şavik yatakhaneye geldi ve düşman saldırısı nedeniyle kendi güvenliğimiz için ertesi sabah erkenden tahliye edileceğimizi bildirdi."

Alma bocalıyordu.

Carla yitmesinden korkarak konuşmayı canlandırmaya çalıştı.

"Durma Alma. Lütfen durma."

"Ama kimse Şavik'e inanmıyor, herkes öldürüleceğinden korkuyordu. Nöbetçiler durmadan içiyor ve giderek daha gergin oluyordu."

Gözlerini Carla'ya dikti.

"Annen onun için benden seni ve Luka'yı hademe odasına saklamamı istedi. O kargaşada yokluğunuzun göze çarpmayacağını, sonunda kaçabileceğimizi umuyordu."

"Lütfen bana hatırladıklarını anlat."

"Ertesi sabah tahliye sırasında kargaşa oldu, herkes korku içindeydi ve çocuklar ağlaşıyordu. Şavik ve adamları herkesi binadan çıkarmaya başladı. İşte annen o zaman umudunu yitirdi ve harekete geçmeye karar verdi."

Hatırladıklarının yükü çok ağrı veriyormuş gibi gözlerini kısıyordu.

"Luka'yı kucağıma verdi ve hepimizi binanın içine itip, koridorlardan hademe odasına götürdü. Luka ellerini annesine uzatmış, ağlıyordu. Sen onu sakinleştirmeye çalıştın. Annen senin eline bir şey, sanırım bir defter sıkıştırdı."

"Tuttuğu günlük."

"Evet, o olmalı. Kaybetmemeni söyledi. Önemli olduğunu."

"Annem neden bizimle gelmedi?"

"Ortadan kaybolursa Şavik'in hemen farkına varacağından emindi. En azından onu görse, o kargaşada senin ve Luka'nın yokluğunu anlamayacaktı."

Bir şimşek çaktı ve Carla birden ayrıldıkları sırada annesinin yüzünü, gözlerindeki korku ve umutsuzluk ifadesini hatırladı. Eski paltosunu, bordo hırkasını giymiş, yüzü endişeden kararmıştı. Luka'nın ağlamasını, minik ellerini annesine doğru uzatmasını hatırladı. Anı keskin bir cam parçası gibi yüreğini yaraladı.

Gözyaşlarını bastırmaya çalıştı. Şu anda isteyeceği son şey, yeniden konuşmaya başlayan Alma'nın önünde yıkılmaktı.

"Luka'yı elinden tuttum ve seninle birlikte koridorda, hademe odasına doğru koşturmaya başladık. Hızlı koştuk. Çünkü içeride dolaşan, binayı tahliyeye çalışan nöbetçileri duyabiliyorduk."

Yeni anı kırıntıları belirmeye, Carla'yı devam etmek için zorlamaya başlıyordu. "Şimdi hatırladım. Ve bütün bu anlattıkların sırasında top sesleri gittikçe yakınlaşıyordu."

"Evet. Odaya yaklaştığımız sırada koridorun sonunda açık bir pencere gördün."

"Pencerenin ötesinde düşen karları görebiliyordum."

"Tamam. Dışarısı soğuktu, buz gibiydi. Küçük Luka'nın ateşli olduğunu, daha öteye gidemeyecek kadar hasta olduğunu düşünüyordun."

Alma, genç kadının elini sıktı.

"Onun için biz ikimiz depoda saklanır, sen de tek başına cepheye ulaşmayı başarırsan hayatta kalma ihtimalimizin daha yüksek olacağına karar verdin. Böylelikle yardım getirebilecektin."

"İyi... İyi ama nöbetçiler geliyordu."

"Evet, yaklaşıyorlardı ve acele etmen gerekiyordu. Luka'ya sarıldın, öptün. Sana onu güvende tutman için yalvarıyor, onu unutmamanı, geri dönmeni istiyordu. Ona söylediğin son şey, onun için geri döneceğin oldu, ona söz verdin." Bir an soluklandı.

"Sonra yanımızdan ayrıldın. Senin de hıçkırdığını hatırlıyorum."

Carla da hatırlıyordu. Luka'nın ona sarılmasını, bırakmak istememesini. Eteğine sarılan, korku dolu Luka'nın görüntüsü acıklıydı. Ablasını bırakmamak için direnen, kararlı minik parmaklarını teker teker zorlamak, ağlamasına aldırmadan kıvırıp kurtulmak zorunda kalmıştı. Luka'nın hıçkırıklarını, korkusunu, paniğini, dehşetini bir daha hissetti, hepsi içinde yeniden kabarıyordu.

Gözlerini yumdu. Son birkaç kelimeyi hatırlamak perişan edici bir duyguydu.

"Carla, lütfen... Carla lütfen beni bırakma..."

"Senin için döneceğim Luka, söz veriyorum. Carla geri gelecek. Sakın korkma."

Gözlerini açtı. Kendini koyverip çökmek istedi, bu arzuyu insanüstü bir gayretle yendi.

"Sonra... Ben gittikten sonra ne oldu?"

"Depo odasının kapısını açtım. İşte asıl o zaman sarsıldım."

"Ne demek istiyorsun?"

"Oda doluydu. Oraya gelip saklanmış çocuklarla doluydu. Belki de anaları kurtulacaklarını umut edip, aynı amaçla oraya saklamıştı. Belki de çocuklar top seslerinden korkmuştu, bilemiyorum. Ama hepsi donmuş gibiydi."

"Kaç çocuk?"

"Sanırım üç, belki de dört. Sekiz-dokuz yaşlarında bir oğlan, dört-beş yaşlarında bir kız, bir de bir başka küçük oğlan hatırlıyorum. Aralarına sıkışmam ve kapıyı kapatmam gerekiyordu. Çok klostrofobikti."

Bir an düşündü. "Dışarıda kamyonların çalıştırıldığını ve uzaklaştığını duyduk. Çocuklar annelerinin de gittiğini anlayarak daha da huzursuzlandı."

"Ya Luka?"

"Avutulamaz bir haldeydi. Sadece annesini ve seni istiyordu. Sesi o zaman duyduk."

"Hangi sesi?"

"Yaklaşan biri. Koridordan çizme sesleri geliyordu. Korkudan yüreğim ağzıma gelmişti."

Carla ürperdi. Sanki o sesi o da duyuyordu.

Alma, "İşte Luka o sırada gerçekten ağlamaya başladı," dedi. "Korkuyordu, karanlık depodan çıkmak istiyordu."

Carla kasıldı, midesinin kalktığını hissetti.

Alma devam etti: "Ayak seslerinin yaklaştığını işittim. Sakin olması için Luka'yı zorlamam gerekti. Zavallının ağzını elimle kapatmam, öteki çocuklara ses çıkarmamalarını söylemem."

Alnına düşen bir tutam saçı gergince kenara itti. "Depo duvarında kurşun delikleri vardı. Bazılarından koridor görünüyordu. Dışarı bakınca Şavik'i gördüm. Elinde tabancası vardı. Koridor boyunca kapıları açıyor, içeri bakıyordu. Öfkeden kıpkırmızı olmuştu. Sanki bizi arıyormuş gibi."

"Ne... Ne yaptı?"

"Top sesleri yeniden başladı. Şavik giderek daha da huzursuzlandı, havaya ateş etmeye koyuldu. Sanki bizi bulmakta kararlıymış gibi, kapıları daha hızlı açmaya girişti. Kudurmuş gibi, birkaç kere tavana ateş etti. Tabii silah sesleri çocukları daha da korkuttu."

Durakladı. "Sonra birden top atışından koridor tavanının bir bölümü çöktü."

"Ve?"

"Daha fazla silah sesi duydum, uzaktan gelen sayısız silah sesi. Şavik'in bizi bulacağını, işimizi bitireceğini düşündüm, ama bir korkak gibi binanın dışına kaçtı. Sonra uzaklaşan bir aracın sesini işittim."

Carla'nın yüzüne baktı.

"Çocuklara Şavik ve adamlarının gidip gitmediğine bakacağımı ve yerlerinden kımıldamamaları gerektiğini söyledim. Luka hâlâ ağlıyordu. Son derecede korkmuştu, odadan çıkmaya uğraşıyordu.

"Çocuklardan büyük olanına Luka'ya hâkim olmasını söyledim. Koridorda henüz 20 metre gitmemiştim ki, arkamdan Luka'nın sesini duydum, sanki kaçmış gibi."

"Kaçmış mıydı?"

"Bilemiyorum. Bakmak için dönüğümde, koridorun öteki ucuna yeni bir top mermisi düştü. Korkunç bir patlama oldu,

her taraf toz ve enkaz altında kaldı. İki gün sonra, dağlarda bir yerdeki geçici bir hastanede iç kanamayla uyandım. Hayatta kaldığım için şanslıydım."

"Peki... Peki, ya Luka?"

"Hastanede bana bakan bir rahibeye sordum. Farklı kamplardan getirilmiş bir sürü çocuk olduğunu söyledi. Hepsi de hastanenin yoğun bakım ünitesinde tedavi görüyordu. Beni götürüp bakmama izin vermesi için yalvardım."

Yine durakladı. "Gördüğüm çocuklardan biri ağır yaralanmış küçük bir oğlandı. Her tarafı sargılar içindeydi."

Carla Alma'nın boşluğu doldurmasını sessizce bekledi.

"Sanırım, Luka'ydı."

"Neden o çocuğun Luka olduğunu sanıyorsun?"

"Aynı yaşta, aynı boydaydı."

"Hepsi bu kadar mı?"

"Saç rengi aynıydı. Ve adı söylendiğinde tepki veriyordu. Ancak yarı komadaydı, bilinci yerinde değildi. Hemşire şarapnelden yaralandığını, ama kurtulmasını beklediklerini söyledi."

"Hademe odasında saklanan çocuklardan kimseye bahsetmedin mi?"

"Hemşirelerden birine söyledim."

"Binayı aramak için birilerini gönderdiler mi?"

"Bilmiyorum."

"Mutlaka bir kontrol etmişlerdir değil mi?"

"Kampı ele geçirdiklerinde ettiklerinden eminim."

"Luka olup olmadığını anlamak için çocuğu bir daha görmedin mi?"

"Hayır, fırsatım olmadı."

"Neden?"

"O kadar kalabalıktı ki, beni gerçek bir hastaneye gönderdiler."

Larry'nin kamyonetinin geri geldiğini, motorunun sustuğunu duydu.

Birkaç saniye sonra hol kapısının kilidi açıldı. Ayak sesleri duyuldu ve ön odanın kapısı birkaç parmak aralandı.

Alma uzanıp Carla'nın elini sıktı. "Annen öyle iyi bir kadındı

ki. Onu bir daha görememiş olmana ne kadar üzüldüm bilemezsin. Korkunç günlerdi. Öteki kamplardaki işkence ve tecavüzlerden kurtulanlar bile sonra hiç toparlanamadı."

Parmağıyla alnına dokundu. "Burası hiç düzelmedi. Ne demek istediğimi anlıyorsun değil mi?"

Carla, Alma'nın yüzüne baktı.

Yaşlı kadının gözleri, sanki belleğindeki dehşet verici görüntülerle uğraşıyormuş gibi buğulanmıştı.

"Alma, hastanede gördüğün çocuğun Luka olduğundan kesinlikle emin olman gerek."

Sözlerinin yerini bulması için bekledi. "Emin olabilir misin Alma? Kesinlikle o olduğundan emin misin?"

Kadın sanki geçmişine bakıyormuş gibi yeniden transa girmişti. Sessizlik bitmeyeceğe benziyordu. Sonunda gözleri kavuştu.

"Evet, onun Luka olduğundan eminim. Onu canlı gördüğümden eminim."

26

"Annemle konuşmanız iyi geçti mi?"

Larry ellerini iş tulumuna geçirmiş, Carla'ya arabasına kadar refakat ediyordu.

Bir şey daha söyledi, ama Carla dinlemiyordu. Alma'nın son söyledikleri hâlâ kulaklarında çınlamaktaydı. *Evet, onun Luka olduğundan eminim. Onu canlı gördüğümden eminim.*

Göz kamaştırıcı bir umut ışığı. Yüreği hızlanmıştı.

Luka, şimdi neredesin?

Acaba beni hatırlar mısın?

"Ö... Özür dilerim. Seni duyamadım?"

"Sen ve annem. Konuşmanız keyifli miydi?"

"Evet, evet, teşekkür ederim."

"Geri döndüğümde kapı aralıktı. Annemin Luka adlı birinden bahsettiğini işittim."

"Benim kardeşim."

"Öyle mi?"

Larry'ye duyduklarını anlattı.

"Öyleyse sen de aileni kaybettin. Bu gerçekten çok zor."

"Annenin hayatta olduğunu öğrenince bana yardım edebileceğini ummuştum."

"Sana ne anlattı?"

"Kardeşimi gördüğünü. Luka'nın hayatta olduğunu. Bana o kadar umut verdi ki."

Heyecanını dizginlemekte zorlanıyordu.

Larry bir an alt dudağını ısırdı. "Annemi konuşturmakla iyi ettin. Birileri savaş konusuna değindiğinde genellikle istiridye gibi kapanır."

"Onu anlayabiliyorum."

"O konuda konuşsa bile, sonraki günlerde pek iyi olmuyor. Bu gece uyumayacaktır. Kampla ilgili kâbuslar görecektir."

"Larry çok üzgünüm, bağışla beni. Ama onun yardımına çok ihtiyacım vardı."

"Nereden bilecektin ki? Kardeşin konusunda ne yapacaksın?"

"Başlangıç olarak mülteci kurumlarına başvuracağım. Geçmişte büyükbabamla babaannem de bu yola başvurmuş ama bir sonuç alamamışlardı. Bakarsın ben daha talihli olurum."

"Kardeşin o sırada kaç yaşındaydı?"

"Dört."

Larry araba yolunun üzerinde durdu, elini kamyonetinin arka tarafına dayadı ve çenesiyle evi işaret etti. "Etnik temizlik başladığında amcamla birlikte burada oturuyordum. Haberleri izler izlemez hemen ailemi aradım ve hepsine oradan derhal kaçmaları için yalvardım. Ama işler kısa zamanda felakete sardı. Sadece annem hayatta kaldı."

"Evet, Alma da anlattı. Gerçekten üzgünüm."

"Kardeşim Daryo'nun 14'üncü yaş gününe bir hafta kalmıştı. Annemle kız kardeşimden ayırmalarından kısa süre sonra onu ve babamı kurşuna dizdiler. Daryo yaşına göre uzun boylu bir çocuktu, onun için onu erkeklerle beraber ayırmışlar. Emilia

ancak 18'indeydi. Öldürülmeden önce neler yaşadığını Tanrı bilir."

Sesi keder yüklüydü. "Akrabalarımızdan onlarcası Srebrenitsa'da öldü."

Carla'nın yüzüne baktı. "Biliyor musun, savaştan önce komşularımızla barış içinde yaşardık. Kimse kimseyi rahatsız etmezdi. Dini ya da etnik farklılıkların hiç önemi yoktu. Çocuklar birlikte oyun oynardı. Büyükler görüşürdü. Birlikte şarkı söyler, birlikte dans eder, düğünlere ve cenazelere birlikte giderdik."

Derin bir soluk alıp verdi. "Sonra o aşağılık Miloseviç nefreti körükleyerek, korku tellallığı yaparak saati yüzyıllar öncesine getirdi. Arkadaşı arkadaşa, komşuyu komşuya karşı kışkırttı. Tüm bunlar iktidarı kaybetmekten korktuğu içindi."

Durakladı, Carla'nın koluna dokundu. "Biliyor musun, Ratko Mladiç'i, Srebrenitsa'da 8.000 erkekle çocuğu katletmekten yargılanırken, televizyonda gördüm. Kameraya bakıp sırıtıyor, tek bir sivilin ölümüyle bile suçlanamayacağını söylüyordu. Sonra da mahkeme salonunda bulunan kurban yakınlarına elle gırtlak kesme hareketi yaparak hem ölülere, hem de canlılara hakaret ediyor."

Larry derin bir nefes verdi. "Nasıl insanlar çocukları böyle öldürebilir sorarım sana? Umarım o ve onun gibi öteki kasaplar cehennemde yanarlar."

Araba yolunun sonuna vardılar. Larry durdu, gözleri duyguyla doluydu.

Nasıl insanlar çocukları böyle öldürebilir? Carla'nın bulmak istediği insanların cinsinden olanlar. Bulmak ve yok etmek istediği.

Larry'nin koluna dokundu. "Annenle buluşmama izin verdiğin için teşekkürler. Konuştuklarımızdan fazla huzursuz olmamasını umarım."

Larry giysisinin koluyla gözlerini sildi. "Seninle buraya gelmemin nedeni de buydu zaten."

"Efendim?"

"Annem bazen mantıklı görünebilir ama aslında değildir."

"Bana zihni oldukça berrakmış gibi geldi."

"Çoğu kez öyle görünür, ama aslında kafası çok karışık."

Larry gözlerini birkaç kez kırpıştırdı, ne diyeceğini bilemiyor gibiydi. "Savaş kafasını karmakarışık etti. Bazı şeyleri hayal ediyor, anlıyor musun? Sesler duyuyor. Bizim oralarda eski bir deyiş vardır: Rüzgâr estiğinde ölüler senin adını fısıldar, denir. Daha önce duymuş muydun?"

"Hayır."

"Annemin durumu da aynı, sadece o rüzgâr estiğinde değil hep böyle."

"Ne demek istiyorsun?"

"Her gece babamla, kardeşlerimle konuşmalar uyduruyor. Sanki hâlâ hayattalarmış, yan odadalarmış gibi hayalî konuşmalar. Sesler duyuyor, anlatabiliyor muyum? Gerçekten orada, evde olduklarına inanıyor. Onu aksine inandırmak mümkün değil."

Derin bir soluk aldı, umutsuzca iç geçirdi. "Doktorlar onunki gibi ağır bir travmaya maruz kalınınca bunların görülebileceğini, insanın kafasının iyice karışabileceğini söylüyorlar. Demans öncesi de pek yararlı olmuyor tabii."

"Demans öncesi mi?"

"Doktor öyle dedi. İlaçlarını alması gerek, çünkü çoğu zaman ilaçlar zihnindeki sesleri durdurabiliyor, ama ihmal ediyor işte. Sanırım o sesleri duymaktan hoşlanıyor. Bilemiyorum, belki de onları duyup rahatlıyor."

"Olabilir."

"Her neyse, eşim de aynı şeyi söylüyor: Annem ipin ucunu kaçırdı. Çoğu zaman, neden bahsettiğini bile bilmiyor. Sana hayal ettiği şeyleri anlatıyor, ama aslında bunların doğru olduğuna inanıyor."

"Ama... Luka'yı gördüğünden emin gibiydi."

"Birçok şeyi gördüğünden emin gibidir. Geçen hafta babamı Walmart'ın donmuş gıdalar reyonunda gördüğünden emindi ve gidip aramamız için ısrar etti."

Gözlerini Carla'nınkilerden kaçırmadı. "Onun için, annem sana ne anlatırsa anlatsın, gerçekten şüpheyle yaklaşman gerekir."

27

NEW YORK

Eve dönerken, Carla ağlamak istedi.

Alma bunca yıl önce hastanede Luka'yı gördüğünü söylerken düş mü görüyordu?

Larry haklı olabilir miydi? Artık annesinin zihnine güvenilemez miydi? Alma aklı başında *görünüyordu*, ama Larry'nin söyledikleri de her şeyi altüst etmişti. Daha kısa süre önce artan umutları şimdi derin ve karanlık bir kuyuya gömülmüş gibiydi.

Bir de, rahatsızlık verici bir düşünce daha vardı – o havasız odacıkta, yiyeceksiz ve susuz kapana kısılan, yavaş yavaş sönüp ölen kardeşini. Bu kadarını kaldıramayacaktı.

Kafası öylesine karışıktı ki, otomobili yolun kenarına çekmesi gerekti. Bir banliyö sokağına dönerek kaldırımın yanında durdu, ama motoru susturmadı.

"Hayır!"

Umutsuzlukla haykırdı, mafsalları beyaza kesene kadar direksiyonu yumrukladı. İyimserliği parça parça olmuş halde yüzünü kollarına gömdü.

Hareket etmeden, orada öylesine otururken, kendini umarsız hissetti. Toparlanması için birkaç dakikanın geçmesi gerekti.

Kendine gelince gözlerini sildi ve ceptelefonunu çalıştırdı. Bir iki saniye sonra, alet iki kez bipledi.

Jan'ın abisinden bir cevapsız arama, ardından da bir sesli mesaj.

"Carla, ben Paul. Kentteyim ve seninle görüşmem gerekiyor. Gerçekten çok acil. Bu mesajı aldığın zaman beni arar mısın?"

Onunla konuşacak durumda değildi fakat Paul çok acil demişti. Oturduğu yerde doğruldu, yüzünü kâğıt mendille silip Paul'ün numarasını tuşladı. Karşı taraftan zil sesini ve Paul'ün mesajını işitti.

"Merhaba, şu anda meşgulüm; lütfen adınızı ve mesajınızı bırakın, sizi geri arayayım."

"Paul, ben Carla. Fırsatını bulunca beni ara."

Birkaç dakika daha, direksiyon simidini umutsuzlukla kavrayarak, kımıldamadan oturmayı sürdürdü. Tuhaf bir durumdu, zira içinde hâlâ bir umut ışığı yanıyordu.

Kendi kendine, Alma'nın Luka'yı *gerçekten* görmüş olması mümkün, diye düşünüyordu. O gün zihni belleğini rahatsız etmiyor olabilirdi.

Neşelenmeye çalıştı.

Minicik bir parıltı hiçliğin soğuk kesinliğinden daha iyi değil miydi?

Bu düşünceyle kaldırımın kenarından ayrıldı.

Eve varınca kendine taze bir kahve kaynattı ve çalışma masasına, dizüstü bilgisayarının karşısına oturdu.

Mila Şavik'i aramaya nereden başlayacağı konusunda hâlâ en ufak bir fikri yoktu.

Önünde, masanın üzerinde Baize'in fotoğraflarla tıkış tıkış dolu zarfı yatıyordu. Resimleri masanın üzerine yaydı: Annesinin, babasının ve Luka'nın yüzüne bakmak hâlâ yüreğini dağlıyordu.

Dan ve Baize'in fotoğraflarının çoğunda büyükbabası üniformalıydı.

Hayatta olsaydı, Şavik gibi bir savaş suçlusunun peşine nasıl düşüleceğini bilirdi, diye düşündü.

Büyükbabası resimlerden bazılarında özel kuvvetlerden arkadaşlarıyla birlikte poz vermişti. İçlerinden biri dikkatini çekti: 20'lerinin başında, yumuşak gülüşlü, koyu saçlı genç bir çavuş, Ronnie Kilgore.

Onu Kuzey Carolina'da, Fort Bragg yakınlarında otururlarken, arada bir büyükbabasıyla babaannesini ziyarete gelen biri olarak hatırlıyordu. Çocukluktan çıktığı sırada Kilgore'a belli belirsiz tutulduğunu, daha sonra Baize'den, Ronnie Kilgore'un evlendiğini duyunca bu hevesinin geçtiğini hatırlıyordu.

Sonra, zihninde onu şaşırtan, nabzının atışını hızlandıran bir düşünce beliriverdi.

Karton koliyi tavan arasında buldu.

Büyükbabasının ölümünden sonra, onun kişisel eşyalarını elden geçiren Baize'e yardım etmiş, babaannesi de Dan'in bazı eşyalarını alması için ısrarı elden bırakmamıştı.

Carla, Dan'in okuma gözlüğünü, hizmet madalyalarından birkaçını ve Dan'in dünyadaki çeşitli savaş alanlarında, Panama'da, Grenada'da, Çöl Fırtınası'nda çektirdiği resimleri barındıran sayısız fotoğraf albümünden birini hâlâ saklıyordu.

Ama en çok hatırladığı, elindeki bir avuç mektuptu.

Mektuplar o kadar çoktu ki, Baize birkaç kalın tomar yapmak zorunda kalmıştı. İçlerinden bazıları birlikte silah arkadaşlığı yaptığı eski askerlerden gelen taziye mektuplarıydı.

Aradığını, kalın bir lastikle tutturulmuş bir zarf tomarının içinde buldu.

Mektup diğerleri gibi sade kâğıda yazılmamıştı ve sayfanın üst tarafında dalgalar arasından kayıp geçen bir deniz motorunu gösterir mavi bir logo görünüyordu.

Sevgili Mrs. Joran,

Size yazmak ve Dan'in emrinde çalışmış olmaktan ne denli gururlandığımı belirtmek istedim.

Harika, son derecede insancıl –tanıdığım en iyi subaylardan– biriydi ve bu nedenle silah arkadaşlarıyla dostları tarafından çok özlenecektir. Bildiğiniz gibi, eşinizin komutasında on yılı aşkın bir süre hizmet etmek şerefine eriştim ve onu yakın bir dost olarak görmekten de gurur duydum.

Savaşta benim de birçok başka arkadaşım gibi hayatımı Dan'e borçlu olduğum çok örnek var, bu nedenle hepimiz ona şükran duyuyoruz.

Eşinizi tanıyan, hayranlık duyan ve seven herkesin hatırasını yüreğinde yaşatacağından emin olun. Size yardım edebileceğim herhangi bir konu varsa, beni aramaktan çekinmeyin.

En derin saygılarımla,

Ronnie Kilgore imzalı mektuptaki yazı kararlı ve cesurdu.

Antetli kâğıdın üzerinde bir telefon numarası ve Kilgore's Union County Marina, Union County, Tennessee adresi vardı.

Numarayı tuşladı. Güney aksanı baskın, neşeli bir kadın sesi işitti.

"Kilgore's Marina."

"Ronnie'yle konuşmak istiyordum."

"Ronnie burada değil. Yarın dönecek. Kim aradı diyeyim?"

"Yok, yok... Gerek yok. Ben daha sonra ararım. Teşekkürler."

Telefonu kapadı. Adama ne söyleyeceğini gerçekten bilmiyordu. Tek bildiği beyninin bir yerinde belli belirsiz bir planın, Mila Şavik'i bulma planının oluşmakta olduğuydu.

Ceptelefonu çaldı. Arayan Paul'dü.

"Carla? Üzgünüm, telefonuna yetişemedim. Ama bir müşteriyle görüşmek için aniden Manhattan'a gelmem gerekti. Buluşabilme ihtimalimiz var mı?"

"Bu kadar önemli olan ne?"

"Telefonda anlatmamayı tercih ederim."

"Neden?"

"Yüz yüze anlatmak daha iyi olacak."

"Şimdi endişelenmeye başladım işte."

"Özür dilerim. Niyetim öyle değildi. Erken bir akşam yemeği ya da bir içki uygun olur mu?"

"Ne kadar erken?"

"Akşamüstü beş. Lexington Caddesi'nde Fitzer'ı bilir misin?"

"O kadar mı önemli?"

"Bahse girebilirsin."

28

NEW YORK

Carla beşe birkaç dakika kala restorana girdi.

Fitzer şimdiden kalabalıktı ve onu özel bir bölmede yalnız başına oturur buldu. Paul genç kadını görünce ayağa kalkıp yanağını öptü.

"Geldiğin için teşekkür ederim. Ne içersin Carla?"

"Madensuyu lütfen."

Garson gelince Paul onun için bir soda ve kendi için de bir tane daha buzlu viski ısmarladı. Garson siparişleri getirip ayrılınca içkisinden bir yudum aldı. Yüzü daha önce birkaç kadeh devirmiş gibi kızarmıştı ve huzursuz görünüyordu.

"Pekâlâ, mesele nedir Paul?"

"Önce Baize'in senin geçmişini bana anlattığını bildiğinden haberim olduğunu söylemem gerekiyor."

"Baize'le mi konuştun?"

"Dün beni aradı. Sanırım senin için endişeleniyor. Seni bir zamanlar tedavi eden doktoru görmeye gittiğini söyledi. Sana okuman için bir günlük verdiğini."

"Annemin günlüğünü okumuş muydun?"

"Hayır, ama Baize bana ve Jan'a seni bulduklarında günlüğün üzerinde olduğunu anlatmıştı."

"Benimle konuşmanı Baize mi istedi?"

Paul kokteyl çubuğuyla oynadı.

"Hayır, istemedi Carla. Ama seni uyarmak istedim."

"Ne konuda?"

"Jan'ı öldüren adamların acımasız ve gaddar gangsterler olduğu konusunda."

"Haydi Paul, yoksa bunu bilmediğimi mi sanıyorsun?"

"Son konuştuğumuzda fikrini söylemiyordun."

"Yani?"

"Sonra, tuhaf şeyler hissettim. İstersen buna sezgi diyebilirsin."

"Ne sezgisi?"

"Bir şekilde Jan'ın öldürülmesinin intikamını almaya çalışacağınla ilgili."

"Neden böyle düşündün?"

"Avukatsın. Haksızlık seni öfkelendirir. Jan hep böyle derdi."

"Başka ne derdi?"

"Adaletin suçluya üstün gelmesi için ateşte yürümekten çekinmeyeceğini söylerdi."

"Adalet her zaman üstün gelmiyor. Canilerin hepsi yakalanmıyor. Bazen hiçbir cezaya çarptırılmadan çekip gidebiliyorlar."

"Beni kaygılandıran da bu ya."

"Neden?"

"Bir şekilde adaleti kendi başına sağlamaya çalışacağından korkuyorum."

"Bu kanıya nereden vardın?"

"Her zaman kararlı biri oldun Carla. Jan'ı seviyordun. Onu, katillerinin cezalandırıldığını görmek isteyecek kadar çok sevdin."

"İstemek suç değil."

"Hayır değil, ama ben yine de bu adamların başına dert açarsan seni ve bebeğini öldürmekte tereddüt etmeyeceklerini anladığından kesinlikle emin olmak istedim."

"Dinle, Sırp mafyasının uyuşturucu ticareti, fuhuş, insan kaçakçılığı, cinayet ve sahtekârlıktaki parmağı hakkında neye ihtiyacım varsa okudum. Hayatım boyunca yetecek kadar."

"Öyleyse lütfen bu adamlardan uzak dur."

"Uyarını ilk seferinde duydum Paul. Benimle bunun için mi konuşmak istedin?"

Paul viskisinden kocaman bir yudum aldı. "Hayır, ilk görüşmemizde sana söylemediğim bir şey var. Sanırım katliam mekânlarını ortaya çıkarmak için bugün bile kazılar yapıldığını biliyorsun?"

"Evet, biliyorum."

"Adli kazıların gözetimi Saraybosna'da Uluslararası Kayıp Kişiler Komisyonu tarafından yapılıyor. Buldukları kurbanların DNA veri bankalarını saklıyorlar."

"Bunu da biliyorum. Geçen gün konuştum onlarla."

"Öyle mi?"

"Baize bundan yıllarca önce ailemle bir bağ bulacakları umuduyla onlara DNA örneğimi vermiş. Son durum hakkında bilgi almak istedim. Konuştuğum kadın beni arayacağını söyledi."

"Aradı mı?"

"Henüz aramadı. Neden sordun?"

"Jan ailen hakkında bilgi verebilirler umudu içinde komisyonla temasını hiç aksatmadı. Baize senin DNA örneğini verdiğini ona da anlatmıştı."

"Ağzındaki baklayı çıkar Paul. Gerilim romanı dinleyecek havada değilim."

"Jan bu hafta Avrupa'ya gitmeyi planlıyordu."

"Neden?"

"Carla, Baize'e daha söylemedim ve gerçekleri öğrenene kadar da söylememenin uygun olacağına inanıyorum. Ama kuşkusuz komisyon da bunu sana doğrulayacaktır."

"Neyi doğrulayacaktır?"

"Jan, kısa zaman önce Omarska yakınlarında bir toplu mezar bulunduğunu öğrenmişti."

"Biliyorum. Kadın da söyledi."

"Söylediğinin hepsi bu mu?"

"Dediğim gibi, beni aramaya söz verdi. Neden sordun?"

Paul kadehini masaya bıraktı. "Eminim, kadın Jan'a söylediklerini sana da anlatacaktır. Ben bunu sana yüz yüze anlatmanın daha doğru olacağını, belki seyahat planları yapmak isteyebileceğini düşündüm."

"Ne için?"

"Ailene uygun bir DNA örneği buldular Carla."

29

NEW JERSEY

Lufthansa'nın Frankfurt'tan kalkan Airbus A340 uçağı Atlantik üzerindeki sarsıntılı bir yolculuktan sonra aynı öğleden sonra JFK Havaalanı'na indi.

Yolculardan Boris Arkov iki saat sonra GMC Denali'siyle 9 numaralı otoyolda Atlantic City'yi geçmiş, Cape May'e doğru yol alıyordu.

Amerika'nın en eski yazlığı 1800'lerin başından beri revaçtaydı. Kuleli gotik köşkler, sevimli yazlık evler ve Viktorya usulü yapılmış, beyaz parmaklıklarla çevrili, sahipsiz konaklar.

Otoyoldan ayrıldı, suyun üzerinde yükselen yatları ve yelkenlileriyle Delaware Körfezi'ne hâkim bir sıra görkemli eve doğru ilerledi.

Ceptelefonu çalınca sertçe cevap verdi. "Evet?"

Bir erkek sesi, "Kadınla ilgili," dedi.

"Dinliyorum."

Karşısındaki dakikalarca konuştu, sonunda Arkov, "İyi iş becermişsin," dedi. "Peşini bırakma. Önemli bir şey çıkar çıkmaz haberim olsun."

Arkov telefonu kapattı ve kendi kendine sırıttı.

Cape May'deki ev koya bakan kumluk bir girintiye inşa edilmiş, pişmiş toprak renginde sıvayla kaplı geniş bir malikâneydi. Yüksek bir duvarla çevrilmiş, anayola bakan girişi yüksek çelik kapılar ve güvenlik kameralarıyla donatılmıştı.

Arkov interkomun düğmesine bastı.

Evin içindeki bir koruma ziyaretçinin varışını gözlerken motorlu güvenlik kamerası sağı ve solu taradı, sonra da kapı iki yana açıldı.

Arkov mermer kaplı görkemli holden geçti, yüzme havuzunun yanından evin arka tarafına doğru yürüdü.

Basamaklı ve taş döşeli küçük bir bahçe, üzerine imparatorluk kartalı işlenmiş ferforje bir kapıya açılıyor, kapının ötesinde de özel bir ahşap kaldırım görülüyordu.

Evin, girintiye doğru uzanan özel iskelesine, kıçına güçlü bir Mercury motor takılı, siyah cilalı bir sürat teknesi bağlanmıştı.

Arkov, bunların hepsinin ev sahibinin acil durum planlarının birer parçası olduğunun farkındaydı.

Aceleyle uzaklaşmak gerektiğinde, sürat teknesi kaçış seçeneklerinden sadece biriydi. Kıyının biraz ilerisindeki güvenilir bir çete mensubuna bir telefon ve emirlerine amade bir güvenli ev.

Şifreyi girip kapıdan dışarıya süzüldü.

Ahşap platformun kenarında iriyarı, orta yaşlı bir adam, elinde oltasıyla dikiliyordu.

Mila Şavik'in üzerinde dizlerine kadar kıvırdığı beyaz keten pantolon ve soluk mavi bir Tommy Bahama gömleği vardı. Balıkların vurmasını bekleyerek oltayı birkaç kez salladı.

Arkov yanına yaklaşırken, "Akşam yemeğini çıkardın mı?" diye sordu.

Şavik yanında, yerde duran mavi plastik kovaya ayağıyla dokununca içindeki sular sıçradı. "Bugün pek iyi bir gün olmadı. Sende balık tutacak sabır yok değil mi Boris?"

Mila Şavik'in İngilizcesi akıcı, ama aksanı yanılgıya meydan bırakmayacak kadar Slav'dı. Güneş yanığı, yıpranmış yüzü derin çiziklerle kaplıydı. Soluk gri gözleri yorgun görünüyor, sanki hayatta çok fazla şeye tanık olmuş ve usanmış gibi dudakları hoşnutsuzlukla kıvrılıyordu.

"Hiçbir zaman bana göre olmadı," dedi Boris.

Şavik oltayı bir kez daha salladı. "Bir kez denemen gerekir. Böylece beceri ve sabrın bir ödülü olacağını görürsün."

Arkov sigara yakıp bir nefes çekti. "Vazgeç. İhtiyarlar gibi konuşmaya başladın."

Şavik, Arkov'un sesinde oğul ve manevi oğul arasındaki rahatsız edici garezi meydana vuran huysuz tınının tümüyle farkındaydı.

"Ee, şarap hoşuna gitti mi? Baban bu sefer ne denetti sana? Kırmızı mı, beyaz mı?"

"Beyaz."

"Geçen yıl beyazı denemiştim. İki gün boyunca mide krampı yaşadım. New York'a döndüğüm zaman limuzin değil ambulansa ihtiyacım vardı."

"Rakamlara memnun oldu; asıl önemli olan da bu. Teslim almak için geldiğinde bizi görecek."

"Ya öteki iş?"

"Şimdilik kafamızı çıkarmamızı istemiyor."

"Kafamı biraz daha eğersem yere değecek."

"Önlem olarak Amerika'dan ayrılmaya hazır olmamızı istedi."

"Ne?"

"Kadının sorun yaratabilmesinden ürküyor."

"Neden?"

"Deneyimli bir savcı da ondan."

"Yani?"

"Sağı solu koklamaya başlayabilirmiş. Başlar da polis ya da FBI'ın peşimizde olduğuna dair en ufak bir belirti görürsek kaybolmaya hazır olmamızı istedi."

"Daha açık konuş."

Arkov ceptelefonunu gösterdi. "Buraya gelirken, kadının peşine taktığım adamlardan biri beni aradı."

"Ne olmuş?"

New York'taki bir kahvede *New York Times*'tan tanınmış bir gazeteciyle konuşurken görülmüş. Daha önce Sırp mafyası hakkında yazılar yazan, memleketteki savaşı izleyen biri. Böyle bir gazeteciyle konuşursa, bizimle bağlantılar kurması kaçınılmaz. Bu da beni endişelendiriyor."

Şavik yumruğunu ahşap platformun korkuluğuna hızla indirdi.

"Ben hiçbir yere gitmiyorum."

"Bu bir emir Mila."

"Hiçbir salak karı burada kurduğum hayatı yıkamayacak."

"Ben sana sadece babamın söylediklerini anlattım."

"Ben de kaçma günlerimiz geride kaldı diyorum."

"Babama karşı mı geleceksin?"

Şavik, "Buradaki işi büyütmek 15 yılımı aldı," dedikten sonra oltayı korkuluğa dayayıp, ellerini havaya kaldırdı. "İvan'ın imparatorluğunu kurmak için bu parmaklarla gece gündüz çabaladım. Bundan böyle kaçmak yok."

"Öyleyse kadınla ilgilenmeye başlasak iyi olacak."

Şavik anadili Sırpça-Hırvatçaya dönüp daha seri konuştu. "Kadın hakkında bulabileceğin bütün bilgileri topla."

"Elimizde kocası hakkında hâlâ bir şeyler var."

"Onları da kullan. Müzisyenin Arizona'daki abisinden ne haber?"

Arkov sırıttı. "Billy dostça bir uyarı olarak adamın köpeğinin gırtlağını kesti. Bana kalırsa başımıza dert açacak tiplerden değil. Ama kadın, o apayrı bir konu. Eski savcılar gözü pek olur."

"Her şeyini öğren – telefon numaralarını, tercih ettiği restoranları, işverenini, akrabalarının kim olduğunu. Her ayrıntıyı, nasıl öğreneceğinin hiç önemi yok. Çimlerini biçen adamın adına varıncaya kadar. Çocuğu var mı?"

"Bildiğim kadarıyla, yok. Baskı yapmak için kullanabileceğimiz biri olup olmadığını öğrenmemi mi istiyordun? Yakın bir akraba ya da arkadaş, anne, baba, bir aile üyesi?.."

"Kim varsa, ama ustalıkla halledilmesi, göze çarpmaması lazım. Patlamadan bu kadar kısa zaman sonra birinin Jan Lane'in karısına zarar veriyor görünmesi federallerin dikkatini çekebilir."

"Başka bir düşüncen var mı?"

"Şimdilik sadece kadınla ilgilenmeye çalış. Yaslı bir kadın. Gerekirse her zaman intihar süsü vermemiz mümkün."

Şavik'in oltası şiddetle sarsıldı. Oltayı sarmaya başladı. Saniyeler sonra, iğnenin ucunda çırpınan bir uskumru göründü.

Uzun, ürkütücü görünüşlü bir bıçak çıkardı. Uskumrunun kafası ayrılıp balık ustalıkla temizlenirken kesilen kıkırdak ve kemiğin sesi duyuldu, biraz kan fışkırdı.

Balığı kovaya, bağırsaklarını denize, sürat teknesinin yakınına attı. Arkov'a döndüğünde dudaklarında ender görülür bir tebessüm vardı.

"Gördün işte. Beklemesini bilene her şey gelir."

30

KNOXVILLE TENNESSEE
11.00

Carla McGhee, Tyson Havaalanı'nda Hertz'den bir araba kiraladı ve 75 numaralı eyaletlerarası karayolundan kuzeye, uzaklardaki Smoky Dağları'na doğru yola koyuldu.

Union County'ye vardığında vakit öğleden sonrayı geçmişti, gök bulutsuz, hava sıcaktı. Dar yolda bir virajdan çıkınca bazı-

ları biraz daha fazla ilgi ve hatta boya isteyen bir dizi göl kenarı bungalovu ve karavanla karşılaştı.

Birinin üzerindeki levhada, "Küçük Çiftçi Cennetine Hoş Geldiniz" yazılıydı.

Bir diğerindeyse, "Banjo dersleri verilir. O parmaklara yolmayı öğretin," diyordu.

İleride bir levha daha gördü:

KILGORE'S UNION COUNTY MARINA.

Marina yer yer bakımsızdı, ama bu da sevimliliğinin bir parçası gibiydi. Ahşap bungalovlarla ve karavanlarla süslü göl kıyısı çok güzeldi. Suyun üzerinde ya da metal çatılı rıhtımlarda tombazlar ya da gezinti tekneleri görülüyor, gölde de birkaç yüzer ev seçiliyordu.

Kiralık arabasını park ederken rıhtımdaki benzin pompasını çalıştıran, bir müşterinin teknesine benzin dolduran sarışın bir kadın gördü.

30 yaşında gösteren, blucin ve beyaz pamuklu bir bluz giymiş, çok güzel bir kadın.

Hemen yanındaki tekerlekli iskemlede 13 ya da 14 yaşından fazla olmayacak, soluk yüzlü bir erkek çocuk vardı. Altında şort ve üzerinde bir heavy metal tişörtü.

Genç kadın Carla'yı görünce benzin pompalamayı tamamladı, ellerini bir paçavraya silip yaklaştı. Oğlan da iskemlesinin tekerleklerine yüklenerek peşinden geldi.

"Yardım edebilir miyim tatlım?" dedi kadın.

"Ronnie Kilgore'u arıyorum."

"Kim arıyor?"

"Adım Carla Lane."

Kadın ellerini beline dayadı. "Ronnie seni bekliyor muydu?"

"Hayır, ama onunla konuşmam gerek."

"Ne konuda?"

"Özel bir konu."

"Arkadaşın mı?"

"Pek sayılmaz, ama tanışmıştık."

Genç kadın bir kaşını kaldırdı. "Vergi dairesinden gelmiyorsun değil mi?"

"Hayır, ilgim yok."

"Ronnie şu anda burada değil. İş için Knoxville'e gitti."

"Onu bekleyebileceğim bir yer var mı?"

"Epey beklemen gerekebilir tatlım. Genellikle sekizden önce dönmez; bazen daha da geçe kalır."

Carla kadının sesinde ani bir hoşnutsuzluk sezdi. Bungalovlardan birinin kapısında "ÖZEL HAFTALIK FİYATLARIMIZI SORUN" yazılı bir ilan gördü.

"Kiralık bungalovunuz var mı?"

"Kalmayı mı düşünüyorsun?"

"Olabilir."

"Büroya gel."

Carla'yı kıyıdaki büroya götürdü. Tekerlekli iskemlesini genişletilmiş kapıdan manevrayla geçiren çocuk peşlerinden geldi.

Büro masasının üzerinde sahte bir el bombasının yerleştirildiği bir plaket gördü. El bombasının pimine iple "1 Numara" yazılı bir pusula bağlanmış, plakanın alt tarafına da, "ŞİKÂYET BÖLÜMÜ. BİR NUMARA SEÇİN" yazılmıştı.

Kadın siyah deri kaplı rezervasyon defterine baktı. "Bir bungalovum var. Bir geceden fazla kalırsan biraz daha ucuz olur."

"Tutuyorum."

"Bir geceliğine mi?"

"Belli olmaz."

"Neye bağlı tatlım?"

"Ronnie'yle ne zaman konuşacağıma."

Kadın omuz silkip çocuğa döndü. "Hanımefendiye temiz çarşaf ve havlu ver Josh."

"Peki efendim."

Çocuk tekerleklerine yüklenerek arka taraftaki depoya yöneldi.

Kadın rezervasyon defterini kapadı. "İhtiyacın olursa civarda yiyecek bir şeyler alabileceğin bir Food Lion'la bir de Dollar General bulacaksın; rıhtımda da bir restoran var. Kahvaltı ve atıştırmalık veriyoruz. Akşam yemeği için bölgede iki bar var, istersen Harrogate ya da LaFollette'ye de gidebilirsin. Sana kalacağın bungalovu göstereyim."

Kadın Carla'nın önüne düştü, çakıltaşı kaplı yoldan giderek kapısına birkaç basamakla çıkılan, A biçimli ahşap bungalovlardan birinin önünde durdu.

Odalar basit, temiz ve yeniydi, bungalovun bir de küçük balkonu vardı. Panoramik bir pencere göle bakıyordu.

"Günbatımından hoşlanıyorsan buranın manzarası çok güzeldir. Nerelisin?"

"New York."

"Ben de öyle tahmin ettim. Bu taraflarda pek New York'lu görmeyiz. Müşterilerimizin çoğu Kentucky, Ohio ve Tennessee'den gelir."

Carla, "Bungalov güzel. Tutuyorum," deyip bir kâğıt parçasına bir şeyler çiziktirdi.

"Döndüğünde bunu Ronnie'ye verip, onunla konuşmak istediğimi söyleyebilir misin?"

Genç kadın başını sallayıp pusulayı aldı. "Ben formları doldurayım, sen gelir imzalarsın."

Carla pencereden dışarıya baktı. İnanılmaz bir manzara. Dumanlı, pus bir ormanlık yamaçları çevreliyor, göl ayna gibi, kımıldamadan uzanıyordu. Manzarada annesinin vatanını hatırlatan bir şey vardı: puslu dağlar ve derin boğazlar, yoğun ormanlar ve sakin göller.

"Gerçekten çok güzel."

Genç kadın ilk kez gülümsedi. "Evet. Buralarda buna Redneck Riviera'sı deriz."

Carla kayıt defterini imzalayınca genç kadın ona kulübeye kadar eşlik etti, yatak çarşaflarıyla havluları değiştirdi. "Ronnie döndüğü zaman sana seslenirim."

"Sizin adınız nedir?"

"Regan Kilgore."

"Teşekkürler."

"Bir şey değil." Genç kadın başını sallayıp gitti. Biraz daha sempatik davranıyordu fakat Carla kadında bir ihtiyatlılık hissetti.

Valizindeki eşyayı yerleştirdikten sonra duşa girip saçını yı-

kadı, sonra da balkona çıktı. Regan ve Josh eski bir yüzer eve bir kat boya atmaya hazırlanıyorlardı.

Gölün üzerinde iki balıkçı teknesi tembel tembel sallanıyor, üzerlerindeki adamlar kamış oltalarını sallıyordu. Sabah erken kalkıp otomobil kullanmanın yorgunluğunu hissedince, bir şekerleme yapmaya karar verdi.

Fakat öncesinde Paul'e telefon etti. Telefon ikinci çalışta açıldı.

"Carla? Biletini aldın mı?"

"Dubrovnik'e yarın, Roma üzerinden gidiyorum."

"Uluslararası Kayıp İnsanlar Komisyonu'nu aradım. Kazıları onlar denetliyor."

"Ee?"

"Kelly adında biri seni havaalanında karşılayıp, ertesi sabah kazı alanına götürecek. Sanırım, Dubrovnik'teki bir otelde yer ayırtman gerekiyor."

"Kazı alanının yerini öğrendin mi?"

"Şeytan Tepesi'nden sadece üç kilometre mesafede."

Carla'nın yüreği dipsiz bir kuyuya düşüyormuş gibi oldu.

"İyi misin Carla?"

"E... Evet."

"Zor olacağından eminim." Bir duraklama. "Orada mısın Carla?"

"Buradayım."

"Dikkatli ol. Bir şeye ihtiyacın olursa, ne zaman olursa olsun beni ara. Tamam mı?"

Konuşma bitti.

Telefonu kapatıp başucundaki komodine bıraktı.

Yapması gerekeni düşünmek bile ürperticiydi. O Şeytan Tepesi denilen yerin yakınlarına gidiyor olmak...

Bu ürktüğü bir kâbustu.

Hem zihnen hem de bedenen tükendiğini hissetti.

Bunun hamilelikle de ilgili olduğunu biliyordu.

Artık her sabah yataktan kalktığında midesi bulanıyor, midesinde bir ekşime duyuyordu.

Yorgunluğunu bir daha hissetti.

Dinlenmeye ihtiyacı vardı.

Yatak odasına dönerken, rıhtımda tekerlekli iskemlesine oturmuş Josh'un veranda penceresinden ona baktığını gördü.

Çocuk utanarak el salladı.

O da çocuğa karşılık verdi.

Josh dönüp uzaklaşınca, yatağın başına yürüdü.

Uzandığı yerde, elini karnının üzerine koydu. Ufak bir kabarma hissettiğini sandı. Öylesine rahatlatıcı bir duyguydu ki.

Tüm acıları unutturacak bir keyif.

En azından buna sahipti.

En azından içinde Jan'ın bebeği büyüyordu.

31

Birinin bungalov kapısına vurmasıyla uyandı.

Ses kesildi, sonra yeniden başladı. "Geliyorum. Tamam."

Bir blucin ve bir tişört giydikten sonra parmaklarını karmakarışık saçlarından geçirdi. Kapıyı açarken hâlâ blucininin düğmelerini ilikliyordu.

Kapının önünde duran adam kırklarının ortalarında olmalıydı. Uzun boylu, oldukça yakışıklı, yüzünde çoğu kadının anında çekici bulacağı bir özgüven ifadesi.

Koyu renk saçları şakaklarda yer yer kırlaşmaya yüz tutmuştu; üzerinde bir blucin, ayaklarında kovboy çizmeleri, yakası açık bir gömlek vardı ve pantolonunun gümüş kemer tokasına bir çift yıpranmış deri eldiven tıkılmıştı.

El sıkması güçlüydü. "Carla. Ne kadar uzun zaman oldu. Sanırım seni son gördüğümde olsa olsa 16 yaşındaydın."

Sesi derin ve erkeksiydi, aksanında bir güneyli tınısı seziliyor, kahverengi gözleri ve çıkık elmacıkkemikleri genlerinde bir Amerikan yerlisi izi bulunduğunu gösteriyordu. Adamın pek bir şey kaçırmadığını da tahmin etti: Bir bakışta Carla'yı süzüp, görmek istediğini görmüştü.

"Seni yeniden görmek ne güzel Ronnie."

Adam gülümsedi. "Seni de. Regan benimle konuşmak istediğini söyledi."

Carla bungalovun önünde duran Ram kamyoneti, kamyonetin kolilerle ve rıhtım malzemesiyle dolu kasasını gördü. Şoför kabininin arka tarafındaki kancalardan bir av tüfeği sarkıyordu. "Rahatsız edilmeden konuşabileceğimiz bir yer bulabilir miyiz?"

"Bunun Dan'le bir ilgisi var mı?"

"Hayır. Yok."

Ronnie şapkasını geriye etti. "Sanırım rıhtımda konuşabiliriz. Yarım saat sonra orada buluşmaya ne dersin? Böylece kamyoneti boşaltıp bir duş yapacak zaman bulurum."

Rıhtımda durmuş, günbatımının tadını çıkarırken ahşap zemin üzerinde ayak sesleri duydu.

Ronnie duş yapmış, saçları hâlâ ıslak, temiz bir gömlekle başka bir blucin giymişti. "Bu taraflara daha önce hiç gelmiş miydin Carla?"

"Hayır."

"Beni nasıl bulabildin?"

"Büyükbabamın ölümünden sonra Baize'e yazdığın bir mektup buldum."

"Seni buraya neyin getirdiğini sormamın bir sakıncası var mı?"

Nereden başlayacağını bilememenin huzursuzluğuyla derin bir soluk aldı, sonra kendi koyuverdi. Ronnie'ye sadece bilmesi gereken basit gerçekleri anlattı.

Adam cevap vermeden önce Carla'nın gözlerinin içine baktı.

"Kocanın başına gelenlere üzüldüm. Çok yetenekli birine benziyordu."

"Jan'dan bahsedildiğini duymuş muydun?"

"Ölümü hakkındaki televizyon haberlerini izledim. Ama benimle neden konuşmak istediğini sanırım hâlâ anlamış değilim."

"Yardımına ihtiyacım var Ronnie."

Adam cevap vermedi.

"Büyükbabamla yakın dost olduğunuzu hatırlıyorum."

Ronnie genç kadının devam etmesini bekleyerek sessizliğini sürdürdü.

"Özel Kuvvetler'deyken ikinizin neler yaptığı hakkında pek fazla bilgim yok. Sadece tahmin edebiliyorum."

"Neyi tahmin ediyorsun?"

"Belki de çok fazla film izlediğimi söyleyeceksin. Ama büyükbabamın aranan teröristlerin peşine düşen o özel kuvvet mensuplarından olduğunu tahmin ediyorum."

"Bunu Dan'den mi duydun?"

"Hayır, işinden hiç bahsetmezdi. Ben de aptal değilim. İkiyle ikiyi bir araya getirebiliyorum."

"Yani?"

"Belki insan da öldürdü. Ancak onu soğukkanlı bir katil olarak düşünmeme imkân yok. Benim gözümde o hep düzgün, sevgi dolu bir insandı."

"Evet, öyleydi."

"Ama insan öldürdü değil mi?"

"Ne soru ama. Dan askerdi. Ne yapması gerekiyorsa onu yaptı."

"Ne yapması gerekiyordu?"

"Görevini. Bütün bunları nereye vardırmak istediğini hâlâ anlayamıyorum."

"Buraya iki adamın izini bulmanı istemeye geldim."

"Neden?"

"İkisi de tehlikeli savaş suçlusu. Kocamı öldürdüler. Belki ailemin geri kalanlarını da."

Becerebildiğince açıklamaya çalıştı.

Epey sürdü, Ronnie araya girmeden dinlemekle yetindi.

"Dan senin o tecavüz kamplarından birinde bulunduğunu söylemişti. Doğru mu bu?"

"Evet. Bunu neden söylemiş olabilir ki?"

"Ailesinin başına gelenlerin yüreğini parçaladığından eminim; David'i kaybetmek de öyle. Ve tek oğlunun mezarının nerede olduğu bilememek de acısını daha da artırıyordu. Darbe yemiş biri gibiydi. Kırık, umarsız. Konuşmaya ihtiyacı vardı."

"Sana başka ne anlattı?"

"Senin travma geçirdiğini ve terapiye ihtiyacın olduğunu."

Ronnie sessizliğe gömüldü, sessizlik kurşun gibi ağırlaştı, sonunda, "Bu adamları bulduğunu varsayalım," dedi. "Sonra?"

"Onlardan bilgi almak istiyorum."

"Bilgiyi de alınca?"

"O zaman bu pisliklerin adalete teslim edilmesini ve cezalandırılmasını istiyorum."

"Bu dediklerinde son derece ciddisin değil mi? O adamların peşine düşmekten bahsediyorsun. Gerekirse tek başına."

"Adalet istiyorum. Ve evet, uzun zaman tedavi gördüm; öyle düşünüyorsan, hemen söyleyeyim, deli kadınlar gibi intikam peşinde değilim."

"Dan senden hep çok iyi bahsederdi. Bana hiç böyle bir izlenim vermedi."

"Peki bana yardım edecek misin?"

"Carla, polis ve federaller sözünü ettiğin cinsten adamlarla ilgilenmek için para alıyor."

"Bunu bilmediğimi mi sanıyorsun?"

"Öyleyse onlarla konuş ve bırak adalet kendi yolunu çizsin."

"20 yıldan fazla zaman geçti. Bu adamlar asla adaletin karşısına çıkmayacak."

"Neden böyle düşünüyorsun?"

"Çünkü bunların hepsi korkak, korkaklar da kaçıp saklanmaktan başka bir şey bilmez. Son 20 yılda aranan soykırım suçlularından yüzde kaçı yakalandı biliyor musun?"

"Bilmiyorum."

"İhtiyatlı bir tahmine göre yüzde otuzdan azı. Kusurlu bir adalet sistemine güvenmemi benden nasıl istersin?"

"Bu dediğine gerçekten inanıyor musun?"

"Karşında bir avukat var."

"Öyleyse tanıdığım ilk dürüst avukat olmalısın."

"Yakalanacakları konusunda en ufak bir kuşku duymaları halinde bu adamlar daha önce ne yaptılarsa onu yapar, kaçar ve kendilerine yeni kimlikler uydururlar."

"Öyle mi düşünüyorsun?"

"Hiç kuşkum yok. Jan'ı öldürdükten sonra, şu anda bunun

hazırlığını yapıyor olabilirler. Kim oldukları anlaşılıncaya kadar bir 20 yıl daha geçer. Belki de hiç yakalanmazlar. Onları bu yüzden, hem de kısa zamanda bulmam gerek."

Ronnie bir şey söylemedi.

"İkisinden birinin adı Mila Şavik. Annem, babam ve Jan'ın ölümlerinden onun sorumlu olduğunu sanıyorum. Öteki adam Boris Arkov ama aslında bir uşaktan başka bir şey değil. Kamptan Şavik sorumluydu. Cezalandırıldığını görmek istiyorum."

Ronnie hareket etmeden, kımıldamadan durmuş, gözlerini Carla'nın suratına dikmişti.

"Bana bir iyilik yapar mısın?" dedi sonunda.

"Ne?"

"Bir düşüneyim. Regan bu gece burada kalacağını söyledi."

"Evet."

"Yemeğe gelirsen sevinirim."

"İçimde Regan benden pek hoşlanmadı gibi bir his var."

Adam güldü. "O sadece dişi bir kedi, onun için aldırma. Yankee konuklarımıza başlangıçta hep böyle biraz kaba davranır."

"Seni duyan da güneyde hâlâ iç savaş devam ediyor sanacak."

Ronnie şapkasına dokundu, gülümseyerek, "Bazıları ömrüm boyunca bundan daha doğru bir söz söylemediğini söyleyebilir," dedi.

32

Regan'ın yeri göle bakan en eski bungalovlardan biriydi.

Carla duş yapıp giysilerini değiştirdi, biraz parfüm sıktı.

Buzlu çay ve su dolu sürahilerle donanmış masasıyla kulübenin içi insana bir ev havası veriyordu. Carla kapıya vurup Ronnie tarafından içeri alındığında Regan elinde dumanı tüten bir güveçle mutfaktan çıkıyordu.

"Pek fazla bir şey yok: Tavuk ve erişte, lahana ve patates püresi, uslu bir misafir olursan da pekan tartı ve dondurma."

"Yardım edebilir miyim?"

"Her şey hazır canım, sen kendine bir sandalye bul ve boynuna da bir bez geçir."

Ronnie birkaç servis tabağı daha getirdi. "Daha önce resmen tanıştırılmadıysanız Mrs. Carla'ya merhaba de Josh."

"Hanımefendi." Oğlan köşedeki elektronik klavyeden uzaklaştı, tekerleklerini döndürerek masaya yaklaştı ve nazikçe elini uzattı.

"Tanıştığımıza sevindim Josh."

Herkes yerine oturunca Ronnie patates püresi dolu tabakları dağıttı. "Josh müzisyen olmak istiyor. Bir zamanlar annesinin yaptığı gibi klavye çalıyor. Arada şarkılar da yazıyor. Oldukça iyi."

Carla, "Seni çalarken dinlemeliyim Josh," dedi.

Çocuğun yüzü kızardı. "Yok, o kadar iyi değilim."

Ronnie bir çatal dolusu erişte aldı. "Evet, oğlum tevazu sahibidir."

"Baba..."

"Şunu bir dinle evlat. Anlatsana Carla."

"Kocam konser piyanistiydi. Dünyanın her yerinde konserler veriyordu."

Josh birden dikkat kesildi. "Sahi mi? Ünlü biri mi?"

"Ünlü biriydi demek daha doğru olacak Josh."

Ronnie, "New York, Paris, Londra, Roma. Aklına neresi geliyorsa. CD'leri de vardı."

Çocuk bir ıslık çaldı. "Sahi mi? Bu harika işte."

Regan, "Bu çocuğa vereceğin bir tavsiye var mı?" diye sordu.

"Jan hep, gerçekten çok istiyorsan, her konuda başarılı olabilirsin, derdi. Bunun için sadece gece gündüz demeden çalışmaya hazırlıklı olmalısın. Bana kalırsa durmadan pratik yapmak gerek Josh."

Regan başını sahte bir ümitsizlikle salladı. "Josh şu kahrolası elektronik piyanoyu çalmaktan bir an bile vazgeçmez. Bazı komşuların gürültü ve rahatsızlık nedeniyle Josh'a karşı mahkeme emri çıkaracaklarını duydum."

Josh'un yüzü kızardı. "Çok komik."

"Daha da komiği var. Org bağışçısı olup, orgunu bir hayır kurumuna vermeme ne dersin?"

Carla, Josh'a bakıp göz kırptı. "Bir başka tavsiyem de eleştirilere kesinlikle kulak asmamak."

"Kocanız hâlâ çalıyor mu Mrs. Carla?"

"Hayır Josh. Kendisi birkaç hafta önce öldü."

Masada rahatsız edici bir sessizlik oldu. Regan ve Josh, Carla'nın koluna dokunan Ronnie'ye baktı. "Sanırım daha önce anlatmam gerekirdi."

"Hayır, lütfen. Kimseyi üzmek istemedim."

"Üzmedin canım," dedi Regan, Carla'nın eline destek için hafifçe vurarak.

Tatlıya sıra gelince Ronnie peçeteyle ağzını silip ayaklandı. "Bana bir süreliğine izin verir misiniz?"

Dışarıya, akşam göğüne baktı ve holdeki masanın üzerinden bir elektrik feneri aldı.

"Her şey yolunda mı?"

Dönüp Carla'ya gülümsedi. "Evet, ama bu gecenin ileri saatlerinde fırtına bekleniyor, onun için her şeyin iyi demirlenip demirlenmediğini kontrol etmem gerek. Üstelik tatlı sırasında Regan'la kadın kadına konuşma fırsatı bulursunuz."

Yemekten sonra Carla bulaşıkta Regan'a yardım etti.

Josh'u ön odada klavye çalar bırakıp verandaya çıktılar. Ağustosböcekleri ortalığı kasıp kavuruyor, alacakaranlıkta ateşböcekleri uzak bir evrende patlayan yıldızlar gibi uçuşuyordu.

Gölün kenarında, bir tekneye binen Ronnie'nin elindeki güçlü fener ışığını gördü. Yüzer evlerden birine giden motorun homurtusunu işitti.

Josh'un çaldığı hafif rock parçası motor sesini bastırdı.

"Josh'u etkilediğin kesin."

"Öyle mi dersin?"

"Müzikle ilgili her şeye heyecanlanıyor."

Carla birkaç adım ötede yeni bir ateşböceğinin parladığını, sonra da söndüğünü gördü. "Ronnie benim hakkımda ne anlattı?"

"Eski bir askerlik arkadaşıyla ilgili olman dışında hiç. Ama kocanın başına gelenlere üzüldüm. Kolay olmadığından eminim."

Carla göle ve batan güneşin ışığıyla koyu turuncuya kesen dağlara baktı. Uzun zamandan beri böylesine bir huzur duygusu yaşamamıştı.

"Ne zamandır burada yaşıyorsunuz?"

"Tüm hayatım boyunca. Babam ben çocukken de buranın sahibiydi."

"Ronnie'yle birlikte mi devraldınız?"

Regan başını evet der gibi salladı. "Babamın ölümünden sonra. Ronnie için tam zamanlı bir iş. Ben sadece yazları ve tatillerde yardım edebiliyorum. Normalde bölgedeki bir ortaokulda öğretmenlik yapıyorum."

"Cennet gibi. Özel bir yer."

"Hey, her şeyi büyüleyici günbatımlarından ibaret sanma. Yoğun sezonda bütün aile çalışmaktan bitap düşer. Bir de yerel eğlence var."

"O ne demek?"

"Eğlence diye bir şey yok, demek. Birkaç yerel barla, gölde dolaşmak, gölde balık tutmak veya bir şeyler yapmak için kafa patlatmak arasında seçim. Ve oh, gölden bahsetmiş miydim?"

Carla gülümsedi. "Yine de bu yerle ilgili sanki manevi bir şey var."

"Tüm bu arazi Cherokee ve Shawnee kabilelerinin av sahasıymış. Buralı herkeste Yerli kanı var – bana kalırsa yerlilerle tarih kitaplarında iddia edildiğinin çok daha ötesinde bir karışma yaşanmış."

Başıyla bir tarafı işaret etti. "Daniel Boone 1800'lerde Appalachian Dağları'na yolu yerleşimciler için bu taraftan açmış."

"Gerçekten mi?"

"Bazen, kafamı berraklaştırmak istediğim zaman, yürüyüş ayakkabılarımı çekip dağdaki o patikalarda yürümeye giderim."

"Orada ne var?"

"Aklına gelecek her türlü vahşi yaşam. Kartallar, yılanlar, ayılar."

"Tehlikeli değil mi?"

Regan bluzunu kaldırdı, blucininin kemerine takılı siyah

deri kılıf içindeki gümüş kaplı küçük 38'lik tabancayı gösterdi. "Havaya bir el ateş et, vahşi hayvanların neredeyse hepsi korkuyla kaçışır."

"Ve sanırım bazı adamlar da?"

Regan neşeyle güldü. "Burada hemen hemen herkes silah taşır şekerim. Güneyli yerleşimci zihniyeti: Beşikteyken, dişlerini ateşli silahlar üzerinde keskinleştirirsin. Seni en iyi koruyacak insanın bizzat sen olduğun ilkesi."

"Kocan tek başına tehlikeli patikalarda dolaşmandan endişelenmiyor mu?"

"Endişe mi? Dwayne'i hayatta endişelendirecek tek şey, bira için yeterli parası olup olmadığıdır."

"Dwayne?.."

Regan gürültüyle güldü, sonra da eliyle ağzını kapattı. "Oh, anladım. Sen benle Ronnie'yi? Hayır, Ronnie benim abim."

"Ya Josh'un annesi?"

"Kamyon dolusu sorunu olsa da Annie sıradan bir taşra kızı ve sevgi dolu bir anneydi."

"Neydi o sorunlar?"

"Her zaman bir tür kayıp bir ruhtu. Ronnie bir göreve gönderildiği zaman onsuz geçen uzun dönemlere hiç alışamadı. Ronnie yokken içmekten de vazgeçemedi."

"Ne oldu?"

"Bir gece sınırı aştı ve arabayı bir duvara çarptı. Josh'un da belkemiğiyle bacakları kırıldı. Josh enkazdan çıkarılıncaya kadar annesi çoktan ölmüştü."

"Bu – korkunç bir şey olmalı."

"Ronnie'nin yüreği parçalandı. Bana kalırsa Annie'nin ölümü ve Josh'un sakatlığı için hâlâ kendini suçluyor. Oğlunu deli gibi seven birisi için taşınması çok ağır bir yük."

Josh'un müziği, bu kez yumuşak bir balad, havayı doldurdu.

Regan, "Ronnie görevde olduğu zaman Annie bazı geceler çalardı," diye devam etti. "Josh da böyle başladı zaten. Annie sonunda yalnızlıktan sıkıldı ve klavyeyi Harrogate'teki bir tefeci dükkânından satın alıp kendi başına öğrenmeye çalıştı. Burada tünemiş, yalnızlık çekmemek için bir şeyler çalmaya çalışan bir

kadın; bana hep iç burkucu gelirdi."

"Josh nasıl idare ediyor?"

"Annesi öleli beş yıl oldu. Bazen yatağında doğrulup oturur, sanki bungalov basamaklarında eskisi gibi annesinin ayak seslerini duymayı bekler. Annesinin adını sayıklayarak, ağlayarak uyandığı geceler bilirim."

"Ya Ronnie?"

"O zamandan beri bir kadına baktığını sanmam. Birisiyle çıkmadığı kesin."

"Sağlam birine benziyor."

"Tuhaf olanı da bu. Kamyoneti ve kovboy çizmeleriyle cahil bir redneck'i andırıyor. Oysa sınıf birincisi olarak psikoloji diploması aldı."

"Nereden?"

"Vanderbilt. Hiç aklına gelmezdi değil mi? Güneyin en gözde üniversitelerinden birinden mezun olduktan sonra orduya katılması babamı çok üzdü. Oysa subay olmayı hiç istememişti. Sebebini hiçbir zaman anlayamadım."

"Ordudan ayrıldı mı?"

"Josh'a bakmak için istifa etti. Doğrusunu yaptı, ama bana sorarsan olanlardan dolayı hâlâ dünya kadar suçluluk duyuyor."

Regan ayaklandı, blucinini silkeledi. "Neyse, dönmeden önce ütülenecek çamaşırlarım var."

"Yemek için teşekkürler."

"Yine de yarın gidecek misin?"

"Öyle görünüyor. Akşam yetişmem gereken bir uçağım var."

"Nereye?"

"Avrupa."

"Bazıları talihli. Valizini taşımak için birine ihtiyacın olursa bana haber ver. Neyse, seni tanıdığıma sevindim Carla."

"Ben de."

Regan gülümsedi ve elini uzattı, "Kocanın müziğini dinlemeye çalışacağım. Değişiklik olur."

"Neye göre?"

"Josh'u dinlemeye. Ve yerel barlarda alıştığım, cuma günleri folk müziği dinle ve gözyaşlarını birana akıt dalgasına göre."

33

Carla yatmadan önce bir duş yaptı.

Kurulandı, geceliğini giydi, sonra da Jan'ın evrak çantasından kopya ettiği Angel'ın telefon numarasına baktı. Numarayı bir daha tuşladı.

Bu kez bir kadın telefonu yanıtladı. "Evet?"

"Angel mı?"

"Kim o?"

Kadının sesi savunmada gibiydi, sigaradan mı, yoksa uykudan mı kısık olduğuna karar veremedi. Arka planda bir radyo ya da televizyonun sesi duyuluyordu, fakat kısılmış olmalıydı, çünkü ses hafiflemişti.

"Angel, adım Carla Lane."

Mutlak bir sessizlik oldu.

"Orada mısınız?"

Kadının soluklarını işitebiliyordu. Beş saniyelik sessizlik dayanılacak gibi değildi.

"Angel, Jan Lane kocamdı."

"Kim olduğunuzu biliyorum. Dinleyin, bir daha beni *asla* bu numaradan aramayın. Beni duydunuz mu?"

"Kimsiniz siz?"

"Bilmiyor musunuz?"

"Bilsem sormazdım. Ama kim olduğunuzu istediğim an bulabilirim."

"Nasıl?"

"Polise numaranızı vererek."

"Bakın, bu hiç de iyi bir fikir olmaz. Eğer uğraşabileceğinizden fazla bela istemiyorsanız tabii."

"Öyleyse konuşmamız gerek."

"Ne hakkında?"

"Sanırım biliyorsunuz."

Bir sessizlik daha. "Sizi beş dakika içinde ararım."

"Numaramı vereyim."

"Var zaten."

Konuşma kesildi.

Beş dakika geçti.

Ve beş dakika daha.

"Kim olduğunuzu biliyorum." Kadın numarasını nereden biliyordu? Aradığı zaman ekranda mı görmüştü, yoksa numarayı önceden bildiğini mi ima ediyordu?

15 dakika geçince Carla kadının geri aramayacağını anladı. Elindeki numarayı tekrar tuşlamak üzereyken kapının vurulduğunu duydu. Rüzgâr bastırmış, camı sarsıyordu.

"Kim o?"

"Benim, Ronnie."

Kapıyı açtığında Ronnie elinde feneriyle karşısında duruyor, arkasındaki ağaçlar rüzgârdan savruluyordu. Gece göğü mürekkebimsi bulutlarla mavi-siyaha kesmişti.

Ronnie şapkasına dokundu. "Bir şeye ihtiyacın var mı?"

"Hayır yok, teşekkürler."

Genç kadının gözlerinin içine baktı. "Sadece emin olmak istedim, Carla."

"Neden emin olmak istedin?"

"Ne yaptığını gerçekten bildiğinden."

"Ne demek istiyorsun?"

"Bu adamların peşine düşmekten bahsediyorum."

"Evet, kesinlikle biliyorum."

"Ne düşündüm biliyor musun? Bu konuyu gerçekten bir kez daha düşünmen gerekiyor. Zihnin intikam duygusunun etkisinde. Sen hesabı kapatmak istiyorsun."

"Ona ben karar veririm."

"Vereceğinden eminim. Ama hesap kapatmakla ilgili sorun, bunun her zaman duygusal bir yanı olması, bunun da insanın sağlıklı karar vermesini engellemesi. İşler yanlış giderse, sonuçlarını göğüslemeye hazır mısın?"

"Ne gibi?"

"Peşine düştüğün insanların sana dönmeleri, belki seni öldürmeleri."

Carla sessiz kaldı.

"Korkmuyor musun Carla?"

"Elbette Şavik ve onun gibilerle yüzleşmek beni yarı ölüm gibi korkutuyor. Ne türlü gaddarlıklar yapabileceklerini biliyorum. Ama bunu yapmam gerek."

"Tüm bunları hiç olmazsa biraz daha düşünemez misin?"

"Çok düşündüm zaten."

Ronnie durakladı. "Seni nasıl bulurum?"

"Yarın New York'tan Roma'ya uçuyorum, oradan da Dubrovnik'e aktarmam var; yani birkaç gün uzakta olacağım. Ama bana her an cebimden ulaşabilirsin." Bir kâğıda numarasını yazıp Ronnie'ye uzattı.

"Seyahatin nedeni ne?"

"DNA'mla kampın yakınındaki bir toplu mezarda buldukları kalıntılar eşleşmiş."

"Bunu duyduğuma üzüldüm. Babanı buldular mı?"

"Bilmiyorum. Kimi bulduklarını soramayacak kadar dehşet içindeydim."

Uzakta bir yerde gök gürledi.

"Biraz uyusan iyi olur. Bu uzun yolculukta ihtiyacın olacak."

Carla'nın duygu yüklü sesindeki gerginlik elle tutulacak gibiydi. "Doğrusunu söylemek gerekirse o kampın yakınına bile gitmekten ödüm kopuyor."

"Bunu anlayabiliyorum."

"Dünyada böylesi bir dehşet ve gaddarlığın varlığını düşünemezdim. Orası, benim asla dönmek istemeyeceğim tek yer."

Sanki söyledikleri şimdiye kadar ağzından çıkan en korkunç sözlermiş gibi dudaklarını ısırdı.

Ronnie uzanıp koluna dokundu. "Bunları dönüşünden sonra daha etraflıca konuşuruz tamam mı?"

Bungalovun kapısını açtı. Verandadan sıcak bir rüzgâr esti.

"Fırtınanın gece yarısı kopması bekleniyor. Elektrik kesilirse, komodinin çekmecesinde elektrikli fener var."

"Teşekkürler Ronnie."

Adam şapkasına yeniden dokunurken, gözleri genç kadının yüzünde oyalandı.

"Bir şey daha. Şavik listenin tepesinde, değil mi?"

"Evet."

"Ya Arkov?"

"O sadece bir piyon. Ben şahın peşindeyim."

Carla pencereden, bungalovuna yürüyen Ronnie'yi izledi.

İyi bir adama, güvenebileceği birine benziyordu. Ceptelefonu çaldı. Gidip açtı.

Arayan, sesi kızgın Angel'dı. "Numaramı nereden buldunuz?"

"Jan'ın evrak çantasında."

"Başka bir şey bulmadınız mı?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Evrak? Notlar?"

"Hayır, sadece yazılmış birkaç isim. Siz ne gibi notlardan bahsediyorsunuz?"

Angel soruya cevap vermedi, ama kadının küfrettiğini işitti.

"Polise numaramı kocanızdan aldığınızı söylediniz mi?"

"Hayır."

"Öyleyse onlara *ne* anlattınız?"

"Hiç. Adınızı bulana kadar hiçbir şey bilmiyordum ki."

"Polise şimdi ne söyleyeceksiniz?"

"Bilmiyorum. Her şeyden önce sizinle buluşup konuşmak istiyorum. Siz ve ben, yüz yüze."

"Delirdiniz mi siz? Bunu yapamam. Çok tehlikeli."

"Neden?"

Carla bir cevap duymadı.

"İyi geceler Angel. Sanırım gelecek sefer numaranızdan sizi bulacak polislerle konuşur, açıklamayı onlara yaparsınız."

"Durun, bekleyin! Bakın... Buluşalım. Siz zamanını söyleyin."

Ertesi sabah JFK'de olacaktı. Avrupa uçağı akşam yediden önce kalkmıyordu. "Yarın, öğleden hemen sonra. Cep numaranızdan New York'a yakın bir yerde olduğunuzu anlıyorum?"

"Oldukça yakın."

"Manhattan'da bir yerde buluşalım."

Kısa bir sessizlik. "Metropolitan Sanat Müzesi. On dakika kala SMS'le size hangi bölümde buluşacağımızı bildiririm."

"Ne zaman?"

"Öğlen. Yalnız gelin. Yanınızda birini görürsem, unutun gitsin, oradan uzaklaşırım."

"Sizi nasıl tanıyacağım?"

"Gerek yok. Ben sizi tanırım."

Carla yatağına uzanmış, uyumaya çalışıyordu.

Eli karnının üzerinde dolaşırken Jan'ı düşündü.

Perdenin aralığından gecenin karanlık ve kaygı verici olduğunu gördü. Hava basıncının değiştiğini hissedebiliyordu. Fırtına şiddetli olacaktı.

Tıpkı top atışlarının ürkütücü olduğu zamanlar gibi, Luka'yı çok korkutan cinsten bir fırtına.

Dehşet içinde ablasına sarılır, cesaretlenmek için o mavi battaniyesini kavrarken.

Yeşil haplardan iki tane aldı, ışığı söndürdü ve gece yarısından sonra, Angel'ı düşündüğü esnada uykuya daldı.

Kimdi bu kadın?

Jan'la ilişkisi neydi?

Jan onunla ilişkisini neden gizli tutmak istemişti?

Yoksa ilişkilerinde daha öteye giden bir şey mi vardı?

Yakın geçmişte mi, çok önceleri mi?

Uyku onu sarana kadar bu soruların ıstırabıyla uğraştı.

Sabah ikiyi biraz geçe irkilerek uyandı.

Dışarıda şiddetli bir fırtına patlamıştı.

Sağanaklar çığlık atıyor, gök gümbürdüyor, şimşekler ortalığı aydınlatıyordu.

Gözlerini yeniden yumduğu zaman küçük Luka'nın bunca zamandır bastırılmış sesini, rüzgârın gerisinden ona seslendiğini, onu güvende tutması, unutmaması için yalvardığını işittiğini sandı.

Ve orada, karanlıkta yatar, yüzünden aşağı bir damla yaşın süzüldüğünü hissederken, Carla onu asla unutmayacağına söz verdi.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

34

Kadın çok güzeldi.

Uzun boylu, sarışın, harika elmacıkkemikleri.

Saçı peruk olabilirmiş gibi duruyordu. Carla'ya bir zamanlar tanık olarak ifadesini aldığı ve Destiny Star adıyla tanınan pahalı bir telekızı hatırlatıyordu.

Angel yapay leopar derisi bir çanta takmış, bej bir pardösü ve yüksek topuklu siyah ayakkabılar giymişti. Bacakları güneşten yanmıştı ve parlak pembe dudak boyasıyla makyajı abartılıydı.

Üstelik, Carla'nın müzede rastladığı tek yetişkin kadındı. Onun dışında gürültücü bir öğrenci topluluğuyla erkek öğretmenleri vardı. Carla'nın yanından geçip müze dükkânına yöneldiler.

Angel bir kataloğa dalmışken başını kaldırıp Carla'yı gördü, sonra da bakışlarıyla koridoru taradı. Başını yatırarak sağdaki galeriyi işaret etti.

Carla peşinden gitti.

Carla'nın daha önce hiç işitmediği Fransızca benzeri bir isme sahip bir 18. yüzyıl ressamının tablosunu inceler görünen Angel dışında galeri tümüyle ıssızdı. Angel'ın sarıya boyalı saçları pahalı görünüyordu. Her bileğinde fildişi taklidi kalın bilezikler vardı; zarif, altın bir kol saati ve güzel yüzükler takmıştı. Birbirlerine bakıp kısaca başlarını salladılar.

Angel'ın kendi yaşında olduğunu düşündü, tek farkı kıvrımları tam yerinde bir dansöz vücuduna sahip olmasıydı. Fildişi ojeli tırnaklar bileziklerine uyuyor, elinde de deri bir çanta tutuyordu. Angel'ı tarif etmek için sadece bir sözcük yeterliydi.

Seks.

Carla müzeyi daha önce lisede öğrenciyken ziyaret etmiş, o yolculuktan aklında Brad adında koyu renk saçlı, yakışıklı bir çocuk dışında neredeyse hiçbir şey kalmamıştı. Daha sonra Paul New York'a her geldiğinde sefer burayı Jan'la birlikte gezmişlerdi.

"Pekâlâ, Jan'la aranızda ne vardı anlatın bakalım."

Angel başını hızla çevirip Carla'ya baktı.

"Bana bir tuhaf bakıyorsunuz Mrs. Lane."

"Nasıl bakıyorum?"

"Kocanızla bir ilişkim olmuş gibi."

"Yok muydu?"

"Bu soruya gerçekten bir cevap istiyor musunuz?"

"Şu dakikada istediğimi hissediyorum."

"Jan ve ben arkadaştık."

"Arkadaş mı?"

Carla yüreğinde bir ağırlık duydu. Angel'da New Jersey aksanı vardı. Ama arka planda hangisi olduğunu çıkaramadığı bir başka aksanın izi vardı. Bildiği tek şey daha ilk bakışta bu kadından hoşlanmadığıydı.

"Gerçekten uzun hikâye Mrs. Lane."

"Benim vaktim var."

"Jan'la aramızdaki bir aşk ilişkisi değildi. Farklı bir şeydi."

"Ya, öyle mi? Farklı bir şey nedir?"

"Oraya geleceğim, söz. Sizinle benim sandığınızdan çok daha fazla ortak noktamız var."

"Bundan kuşkuluyum." Carla gözlerini suratını tabloya dönen Angel'ın yüzüne dikti. Kadının harika elmacıkkemikleri, kusursuz bir profili vardı.

"Neden burada buluştuk?"

"Üniversitede sanat eğitimi aldım. Jan'la Metropolitan'da buluşurduk."

"Anlamadım?"

"Acele etmeyin Mrs. Lane. İnanın bana, sizinle burada, yüz yüze buluşmak benim için zaten güç oldu."

"Bacaklarım neden birden titremeye başladı acaba? Hem neden hayatınızı sanatla kazanmadığınızı düşünüyorum?"

"Ne yaptığım o kadar önemli mi?"

"Beni güldürmeyin Angel. Ben olanları anlamaya çalışıyorum."

"Bir kulüpte çalışıyorum."

"Golf kulübü olmadığından eminim."

"Mizah yeteneğiniz var öyle değil mi?"

"Mizah değil, dokundurma."

"Striptizciyim."

"Striptizci mi?"

"Striptizci, kucak dansözü. Eski zaman olsa, buna bir de fahişeyi ekleyebilirdiniz, ama nasıl derler, geçmişte kaldı."

Carla işittiklerini hazmetmeye çalışırken yüreğinin hızlandığını hissetti.

Sessizlik uzadı.

"Jan'la orada mı buluşuyordunuz, striptiz kulübünde?"

"Bazen."

Angel'ın usulca ısırdığı alt dudağı parlak pembeye döndü.

Carla şakaklarına kan hücum ettiğini hissetti.

"Jan'la nasıl tanıştığınızı anlatın."

"Koşulları mı?"

"İlginç olacağını düşündüğünüz her şeyi."

"İlk buluşmamız epeyce önceydi."

"Ne kadar önce?"

"Franz Yakov hakkında bir şeyler biliyor musunuz Mrs. Lane?"

Carla cevap vermeye fırsat bulamadan Angel önündeki tabloya dönüp, "Sanatçıydı," dedi. "Derdi ki..."

"Hayatımızda, öldüğümüz güne kadar sakladığımız gizli bir bölüm vardır. Ya da en azından biri keşfedene kadar saklı kalan."

Angel alınmış kaşlarından birini kaldırdı, Carla'ya etkilenmiş gibi baktı. "Doğru."

"Bunu Jan'dan duymuştum. Size de o mu söyledi?"

"Evet, o söyledi. İkimizin de sırları vardı. İnsanın paylaşacağı sırlardan değil."

"Bu konuşma bir yere varacaksa, oraya bir an önce gelmek istiyorum, hem de çabuk. Çünkü şu aralar baş ağrısından başka bir şey yok."

"Jan'ı seviyordum."

"Ne?.."

"Televizyon haberlerinde öldüğünü duyunca, ağladım. İnanın bana."

"Seviyor muydunuz?"

"İyi, nazik ve düzgün biriydi. Çok cesur biri."

"İyi, nazik, düzgün ve cesur, bunları kabul edebilirim. Ağlamayı bile. Beni endişelendiren, sevmekle ilgili bölüm."

"Onu bir insan olarak sevip hayran olduğumu söylemek istemiştim."

"Ben de onu bir koca olarak sevip hayran olmuştum. Onun için bu saçmalıklara burada bir son verelim Angel ve beni bu esrardan kurtaralım. Tüm bunlara neden girdik?"

"Sanırım, bunun cevabını verebilecek tek kişi sizsiniz. Benden ne istiyorsunuz Mrs. Lane? Bana siz telefon ettiniz."

Carla kâğıdın üzerinde Angel'ın adının yanına çiziktirilmiş isimleri hatırladı. "Sizinle Jan arasındaki ilişkiyle ilgili gerçeğin dışında, Jan'ın da istediğini istiyorum. Peşine düştüğüm adamı bulmama, adaletin önüne çıkarmama yardım. Bu konulardan haberiniz vardır sanırım?"

Sessizlik.

"Yok mu?"

Belli belirsiz bir baş hareketi. "Jan'a elimden gelen yardımı yaptım."

"Nasıl bir yardım?"

"Bilgi."

"Ne çeşit bilgi?"

"Aradığı adamlar hakkında. Aynı zamanda da ona çok dikkatli olmasını söyledim. Maalesef dikkatli davranmadı."

"Açıklayın."

"Bu adamları *sadece* aramak bile insanın hayatını tehlikeye atar. Onları fazla araştırırsanız bundan kesinlikle haberdar olurlar. Polisteki paralı muhbirleri dahil her yerde gözleri ve kulakları var. Jan'ı uyarmıştım."

Gözlerini Carla'ya dikti. "İzlendiklerini, birinin faaliyetleriyle ilgilenmeye başladığını anladıkları zaman acımasız olur ve işlerine burnunu sokan kimse onu öldürürler. Bunu Jan'a da söyledim."

Bir an durakladı. "Şu gazeteci örneğin, yerel bir gazetede çalışan, önemsiz bir muhabir. Adamların takıldıkları barlardan birinde bilardo oynardı. Bir gün oynarken, bunların aksanını işitiyor.

Nereli olduklarını, geçmişlerini, ne iş yaptıklarını sormaya başlıyor. Çok önemli bir şey değil, fakat adam gerçekten meraklı ve yanlış soruları soruyor."

"Sonra?"

"Birkaç gün sonra, ellerinden bilardo masasına çivilenmiş olarak bulundu; çarmıha gerilmiş gibi. Polise haber verildi. Çocuk bunu yapanlar hakkında tek kelime etmedi, şikâyetçi de olmadı. Beceriksizlik sonucu bir kaza olduğunu iddia etti. Anlıyor musunuz?"

"Anlamaya başlıyorum. Bana yardım edecek misiniz?"

"Sanırım gözünüzü hiçbir şey korkutamaz, öyle değil mi?"

"Böylesi insanlardan korkmak gibi bir lüksüm olamaz. Mahkemelerde bunlardan çok miktarda gördüm."

"Jan hukukçu olduğunuzu söylemişti. Sanırım, size yardım etmezsem işe polisi karıştıracaksınız değil mi?"

"Çok akıllı olduğunuzu itiraf etmem gerekiyor."

"Siz de zekisiniz."

"Sizde, en kötü yanımı ortaya çıkaran bir şey var Angel. Nedenini bilemiyorum. Belki de biliyor, ama söyleyemeyecek kadar korkuyorum. Hem, hiçbir yanlış anlamaya yer vermemeye çalışalım. Adamlar derken, Boris Arkov ve Mila Şavik'ten bahsediyorsunuz değil mi?"

"Evet. Gerçekten sormanız gerekiyor mu?"

"Bu da ne demek oluyor?"

"Jan bana kampta yaşadıklarınızdan bahsetmişti."

"Bunları benim için mi yaptığını söylüyorsunuz?"

"Muhtemelen. Ama o ikisi yüzünden acı çeken bir sürü masum insan var. Jan sadece adalet istiyordu. Bu arada, polise haber vermeyin, hiçbir işe yaramaz."

"Nedenmiş o?"

"Çünkü muhbirlerinden polis tarafından izlendiklerini öğrendikleri an ikisi de ortadan kaybolur. Soruşturmanın bir sonuca varıp varamayacağı hakkında da en ufak bir fikrim yok. Ama bahse girerim, soruşturma aniden başlasa bile Şavik ve Arkov sırra kadem basar."

"Çok emin görünüyorsunuz."

"Dediğim gibi, bahse bile girerim. Şu anda bile kaçmayı planlıyor olabilirler. Onun için bizim önümüzde fazla fırsat yok."

"Bizim mi?"

"Size yardım edeceğim, Jan için."

"Başka bir nedeni yok mu?"

"Çünkü o adamların adalet önüne çıkarılmasına yardım edeceğime söz vermiştim."

"Anlattıklarınız bana bir şey açıklamıyor. Neden böyle bir öneride bulundunuz?"

"Şu anda bunlardan bahsetmemize gerek yok."

"İkinizin ortak bir geçmişi mi vardı?"

"Algılarınız ne kadar da kuvvetli Mrs. Lane."

"Haydi anlatın."

Angel saatine baktı. "Bu öykü başka bir günün konusu. Şu anda başka bir yerde olmam gerekiyor. Size tek bir sorum olacak."

"Sorun."

"Şavik ve Arkov'a ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Cinayetlerinin bedelini ödediklerini görmek. En son cinayete kadar."

Angel bir an düşündü. "Güzel." Gitmeye davrandı. "Elime yararlı bir bilgi geçer geçmez size haber veririm. Buluşabiliriz. Ama şov dünyasında dedikleri gibi, siz aramayın, ben sizi ararım."

"Neden şimdi yardım edemiyorsunuz?"

"Onların Jan'a yaptıklarından sonra kendimi korumam gerek. Ve lütfen beni izlemeye, hakkımda bilgi almaya, nerede oturduğumu öğrenmeye falan kalkışmayın. Bu sadece ikimizi de ciddi tehlikeye atar."

Angel yürümeye başladı. Carla kolunu tuttu. "Biraz yavaş. Bana size inanmamı sağlayacak bir şey verin."

"Jan'ın ölümünden sorumlu adamlardan birini tanıyorum."

"Kimi?"

"Beraber yaşadığım adamı."

"O da kim?"

"Mila Şavik."

35

NEW YORK

Baize araba yoluna döndü.

Carla'nın Ford'undan iz yoktu.

Carla genellikle otomobilini garaja sokmazdı lakin Baize yine de eve girip alarmı kapattıktan sonra bir göz atmaya karar verdi.

Garaj boştu.

Mutfağa girdiğinde buzdolabını açtı.

Yoğurt, süt, peynir, birkaç kutu diyet kola, bir şişe de beyaz şarap. Anlaşıldığı kadarıyla, Carla epeydir alışverişe gitmemişti.

Baize merdivenden yukarıya çıktı.

Fazla meraklı olmaktan hoşlanmazdı ama bu sefer endişeliydi; endişeliydi çünkü Carla son üç gündür neredeyse hiç aramamış, telefonlarına da cevap vermemişti. Cevap verdiği zaman da söyledikleri incir çekirdeğini bile doldurmuyordu.

Sonra, bir gece önce telefon etmiş ve birkaç günlüğüne Avrupa'ya gideceğini anlatmıştı.

"Neden?"

"Notere onaylatmam gereken bir alay hukuki şey var, Jan'la ilgili."

Sesi keyifsiz gibiydi. Baize bu sabah ona üç kere telefon etmeye çalıştı, ama her seferinde Carla'nın telesekreteriyle karşılaştı.

Carla'nın çalışma odasında, kendinin ve Dan'in eski fotoğraflarını masanın üzerine dağılmış gördü.

Resimler eski güzel günleri hatırlattı, yaşlı kadını gülümsetti.

Fotoğrafların hemen yanında bir mektup duruyordu.

Mektubu eline aldı, şaşkınlıkla kaşlarını çattı.

Dan'in Tennessee'den bir asker arkadaşı tarafından yazılmış bir taziye mektubu.

Dışarıda, sokakta bir arabanın durduğunu işitti.

Gri kamyonetten bir adam indi. Elinde resmi görünüşlü bir klasör, üzerinde bir tulum, yolun karşısına geçerek kapıya geldi.

Kapının zili çaldı.

"Merhaba. Mrs. Carla Lane?"

Baize adama dikkatle baktı.

Beriki gülümsedi, kimliğini gösterdi. Gözlüklü, arkaya taranıp yapıştırılmış saçlar, azıcık fırlak dişler.

"Telefon şirketinden geliyorum. Arızalı bir hat bildirilmiş de."

"Yanlış insanla konuşuyorsunuz."

"Efendim?"

"Carla benim torunum ama şu anda evde değil. Telefon hattıyla ilgili bir sorun mu var?"

"Gidip geliyormuş efendim. Bir tel temassızlığı da olabilir, bunun gibi başka bir şey de. Odalardaki bütün telefon prizlerinde ölçü yapmam gerekebilir, böylelikle sinyal alıp almadığımızı görürüm. Anlıyorsunuz değil mi hanımefendi?"

"Hayır, bu teknoloji başımı döndürüyor."

"Hiçbir sorundan bahsetmemiş miydi?"

"Etmemişti. Ama mesaj bıraktım ve cevap vermedi. Ceptelefonu da aynı."

Adam ilginç bir şekilde yakışıklıydı. O aktör, Billy Bob Thornton gibi, sadece biraz daha hoş.

"Ceptelefonu hakkında fikrim yok hanımefendi, ama sabit hat arada kesildiği için çağrılarınızı alamıyor olabilir. Bir kontrol etmeme izin verir misiniz?"

"Kimliğinizi bir daha görebilir miyim?"

"Tabii." Bir kez daha çıkarıp gülümsedi. "Evet, maalesef bu benim."

Kişiliksiz bir kurumsal fotoğraf örneği kimlik resmi görünüyordu.

Baize kimliği adama iade etti. "Ne kadar sürer?"

"Öğle molası yaklaşıyor, ben de oldukça açım, onun için fazla sürmeyeceğini umuyorum."

Billy Davix yaşlı kadını mutfakta kahve yapar bırakıp odadan odaya geçti.

Acele etmiyordu. Gözlük, arkaya taranmış saçlar, işbaşı

tulumu, her şey rolün parçasıydı. İşin bu tarafından, olmadığı bir kişi gibi görünmekten hep hoşlanmıştı. Aktörlük günlerindeki gibi, bundan keyif alıyordu.

Evdeki üç telefona birer böcek yerleştirdi: Oturma odasına, yatak odasına, çalışma odasına. Önemli olan ustaca ve yavaş davranmak, roket gibi gidip acele etmemekti.

Kartallar yüksekten uçabilir ama gelincikler jet motorlarına yakalanmaz.

Çalışma masasının üzerinde fotoğraflarla yazışmaları gördü. Alet kutusundan bir minyatür fotoğraf makinesi çıkardı ve mektupla resimlerin yakından fotoğrafını çekti.

Yerdeki evrak çantasını gördü.

Çantayı açtı. Nota tomarları, kalemler, silgiler ve bir kalemtıraş. Zarfı aldı, içindeki katlı kâğıdı açtı, üzerindeki isimleri görünce kaşlarını oynattı.

Gülümsedi, kamerayı kâğıdın üzerine tuttu, sonra kâğıdı yeniden zarfa yerleştirdi, evrak çantasına, aldığı yere bıraktı.

Masanın çekmecelerini açıp kaparken merdivende ayak sesi olup olmadığını dinledi.

Çekmecelerden birinde bulduğu bilgisayar çıktısı belgelerin arasında bir de ceptelefonu faturası vardı. Bir doktor muayenehanesinin adresini taşıyan bir-iki mektupla bir hastane makbuzunun fotokopisini gördü.

İş yine fotoğraf makinesine düşecekti.

Beş dakika sonra merdivenden inmiş, elinde ölçü aletleri mutfağa giriyordu.

"Sanırım sorunu buldum hanımefendi."

"Tebrikler Einstein. Neymiş?"

"Prizlerden birinde gevşemiş bir tel."

"Harika. Bakarsınız torunum geri döndüğünde telefonlarıma cevap verir."

"Ne zaman dönüyor efendim?"

"Bilmiyorum. Birkaç günlüğüne yurtdışında olacağını söyledi. Belki de kapsama alanı dışında olduğu için telefonlarıma cevap vermiyor."

"Olabilir. Nereye gitti?"

"Tek bildiğim, Avrupa'nın en karanlık köşelerinden birine. Biraz kahve?"

Yaşlı kadına bir Billy Bob tebessümü gösterdi. "Hayır teşekkürler hanımefendi, nezaketiniz için sağ olun. Tekrar sorun yaşarsanız beni çağırın."

36

DUBROVNİK

Havadan, soluk mavi denizi gördü.

Alitalia'nın Airbus'ı inişe geçtiği zaman camdan dışarıya, Dalmaçya kıyısına bakıyordu. Kayalara ve yamaçlara tutunmuş, kırmızı kiremitli damların örttüğü Akdeniz köyleri, her yanda derin boğazlar, yoğun ormanlarla örtülü tepeler.

Bir duygu akınına, korku, endişe ve belirsizliğe kapıldığını hissetti. Yüreği çılgınca çarpıyordu. Benliğinde, eve dönüş duygusuna sahip bir taraf vardı. Bir başka tarafsa, karşılaşacaklarından dehşet duyuyordu. Avuçları terlemiş, çarpıntısı artmıştı.

Angel'dan duyduklarının şokunu daha atamamıştı.

Nasıl olur da Mila Şavik'le birlikte yaşayabilirdi? Bir katille, aranan gaddar bir canavarla nasıl beraber olabilirdi? Ve buna rağmen ona ihanet etmeyi nasıl kabul ederdi?

Korku içini kemiriyordu. Angel'a gerçekten güvenebilir miydi?

Pek sanmıyordu.

Ya Angel Jan'ın ölümünde bir rol oynamışsa?

Ya şimdi de Carla'ya tuzak kuruyor, onu ölümüne doğru itiyorduysa?

Şaşkınlığı, uçurumun kenarında olmayı hissetti.

Uçak bulutların arasından inerken sallandı. Gözlerini yumdu. Yeniden açtığı zaman önünde eski Dubrovnik'in soluk kumtaşı duvarları, arnavutkaldırımı sokakları, palmiyeler ve yolcu gemileriyle süslü körfezi uzanıyordu.

Aşağıda bir yerde, annesiyle babasının tanıştıkları restoran olmalıydı. Luka'yla birlikte hayatlarının ilk yıllarını geçirdikleri yer.

Hayaletlerin dolaştığı.

On dakika sonra, piste değen tekerleklerin çığlığı yükseldi.

Banttan valizlerini alırken salonun öbür ucundan onu izleyen, gündelik kıyafetli iki gence dikkat etmedi. Birinin boynundan siyah bir Nikon fotoğraf makinesi sarkıyordu.

Bakmadığı bir ana denk getirerek hızlıca Carla'nın üç fotoğrafını çekti.

"Mrs. Lane?"

Gelen yolcu salonunda onu karşılayan adam sevimli yüzü, yorgun ve şiş gözleriyle 50'lerinde görünüyordu. Elinde, siyah keçeli kalemle adını yazdığı bir kâğıt vardı: Carla Lane.

"Adım Sean Kelly. Uluslararası Kayıp Kişiler Komisyonu için çalışan bir adli patoloğum."

"Mr. Kelly. İngiliz misiniz?"

El sıkışırlarken, adam sevimli bir ifadeyle gülümsedi. "İrlandalıyım, ama hakaretinizi bağışlayacağım. Lütfen bu taraftan gelin, arabamı otoparkta bıraktım."

Adam Carla'nın valizini aldı, sonra da onu ön tamponu çökük, eski bir mavi Renault'ya götürdü.

Yolcu kapısını açıp binmesi için tuttu. Arka koltuğa dürülmüş bir iş pantolonuyla, çamurlu bir çift çizme atılmıştı.

Kelly sürücü koltuğuna yerleşti. "Öğleden sonra Dubrovnik'te yapacak işlerim var, onun için sanırım sizi kazı yerine ancak sabah götürebileceğim. Yol uzun, aşağı yukarı yedi saat."

"Teşekkür ederim."

"Kurbanlardan bazılarından arta kalanlar Omarska yakınındaki Sanski Most'a nakledildi bile."

"Oraya mı gideceğiz?"

"Hayır, kazı mahallindeki çalışmalar halen devam ettiği için geçici morgumuzu oraya kurduk. Daha önce Dubrovnik'e gelmiş miydiniz Mrs. Lane?"

"Çocukken."

"Otel ayarlamış mıydınız?"

"Villa Dubrovnik Oteli'nde yer ayırttım."

"Orayı iyi bilirim." Kente doğru döndü.

"Bulduğunuz ve DNA'sı benimkiyle uyuşan kalıntılar kime aitti?"

"Annenizle aynı yaşta bir kadınla pozitif bir eşleşme elde ettik."

Carla içini bıçak gibi kesen bir ıstırap darbesi hissetti. "E... Emin misiniz?"

Kelly'nin gözleri acıma duygusuyla parladı. "Anne-kız DNA bağı çok uzun bir zincirdir. Herhangi bir eşleşme için eşiğimiz yüzde 99,95, yani korkarım ki bu hususta şüphe yok." Gözünün ucuyla genç kadına baktı. "Amerikan aksanınıza şaşmamak elde değil. Orada uzun süre mi kaldınız?"

"Çocukluğumdan beri. Babamın ailesi tarafından evlat edinildim."

"Anlıyorum. Buradaki sürecin olabildiğince sorunsuz tamamlanması için elimizden geleni yapacağız. Kaygılı olduğunuzdan eminim."

"Bana cesetlerin nasıl bulunduğunu anlatın."

"Tarlasını süren bir köylü insan kemiklerine rastlamış."

Kelly viraja yaklaşırken yavaşladı.

"Şans eseri. İşimin bir bölümü Amerikalıların çatışmalar sırasında havadan çektikleri uydu fotoğraflarını incelemek ve katliam mahallerini gösterecek belirtiler aramak. İster inanın ister inanmayın ama 20 yıl sonra bile keşfedilememiş toplu mezarlar var."

"Neden bu kadar uzun sürüyor?"

"Katliamlar çoğu kez uzak ve ıssız yerlerde gerçekleştirildi. Tek bir aileden bütün bir köye, günler ya da haftalar boyunca öldürülen binlerce kişiye kadar. Bazı durumlarda çıkıp tanıklık edecek kimse bırakılmamış. Asıl sorun da burada, çünkü aramayı başlatacak yarım yamalak bir bilgi olmadan nereyi kazacağımızı dahi bilemiyoruz. Onun için önümüzdeki yıllarda da kazayla toplu mezar bulmayı sürdüreceğiz."

Kelly başını salladı. "Gerçeği söylemek gerekirse, burada

yıllardan beri aralıklarla çalışıyorum ve iş hiç de kolaylaşacağa benzemiyor. İşin zor bir yanı da yakınlarına bir kurbanın öldüğünü teyit ettirmek."

"Size bir şey sorabilir miyim?"

"Buyrun."

"Kazı yerinde çocuk cesetlerine rastladınız mı?"

"Evet, oldukça çok sayıda."

Carla'nın yüreği burkuldu. "Benden alınan DNA hiçbiriyle uyuştu mu?"

"Anlamadım?"

"Dört yaşındaki erkek kardeşim de kampta tutsaktı. Öldü mü, yaşıyor mu, hiç öğrenemedim."

"Ah Tanrım, bu duyduklarıma çok üzüldüm. Ama çocuklardan hiçbiri DNA'nızla eşleşmiyor, en azından şimdilik."

"Şimdilik mi?"

"Hemen yakında benzer bir mezar daha var. Buradakilerin sağlıksızlıktan ölen, ya da başka bir kampta kalan ayrı bir grup olduğunu tahmin ediyoruz, ama henüz emin değiliz. O mezarı daha kazmadık."

"Ne zaman kazacaksınız?"

"Bu, Kayıp Kişiler Enstitüsü'nü, polisi, patoloğu ve yerel savcıyı da kapsayan karmaşık bir süreç. Bir hafta da sürebilir, daha fazla da."

Kelly, otomobili eski kentin kıyısında, yüksek yamaçlara tünemiş, nefis liman manzarasına sahip Villa Dubrovnik Oteli'nin önünde durdurdu.

"İşte geldik Mrs. Lane." Bagajdan valizi aldı, öne geçip otele doğru yürüdü.

"Katliam mahallinin kadınların kaldığı kampın yakınında olduğunu duymuştum?"

"Doğru. Kabaca üç kilometre."

"Oradakiler neden ölmüş?"

Kelly bir şeyler saklıyor gibiydi.

"Lütfen, bilmem gerek."

"Size ancak gördüklerimiz sonucu ulaştığımız varsayımımızdan bahsedebilirim."

"Söyleyin."

"Kadın ve çocuklar Şeytan Tepesi adlı yakın bir kamptan kamyonlarla nakledildiklerini sanıyoruz."

Kelly'nin bakışları huzursuzlaştı, bir yanağı seğirmeye başladı.

"Bir dizi kadındaki kurşun yaralarına bakınca, kamyon yavaşladığında, durduğunda ya da sıkışıp kaldığında atlayıp kaçmaya çalıştıklarını tahmin ediyoruz. Yolun öbür tarafında, mezarlığın karşısına düşen yerde kafatası parçaları ve mermi kovanları bulduk. Yani muhafızlar yukarıdan ateş etmiş olmalı."

"Ya sonra?"

"Sonra ortalık karışmış ve herkesi öldürmeye karar vermiş olmalılar. Kalan tüm kadınlarla çocuklar oldukça yakından vurulmuş. Mezarın yanında mermiler ve kovanlar vardı."

"Öldükleri yere mi gömülmüşler?"

"Aşağı yukarı. Mezar yolun kenarında. Katiller bir ara cinayetlerini gizlemek, toplu bir mezar kazmak için bir ekskavatör getirtmiş."

Carla bir süre suskun kaldı. "Şeytan Tepesi kampı hâlâ duruyor mu?"

"Evet, bazı bölümleri top atışıyla yıkılmış olsa da hâlâ duruyor."

Kelly biraz durup ekledi: "Bundan yıllar önce yıkılacağı söyleniyordu ama ölülerin yakınları anıt olarak muhafaza edilmesini istedi. Ama şimdi terk edildiği gibi duruyor. Kamptan bahsedildiğini duymuş muydunuz?"

"Oradan tahliye edildiği sırada kaçtım."

"Bu... Bunu bilmiyordum. O kamptan sadece bir kişi canlı kurtuldu sanıyordum, şimdi Amerika'da oturan yaşlı bir kadın."

"Alma Dragoviç?"

"Evet."

"Onu tanırım."

Kelly kaşlarını çattı. "Bir sakıncası yoksa, neden daha önce tanıklık yapmaya gelmediniz?"

"Uzun bir hikâye Mr. Kelly. Bunu başka bir zaman konuşsak?"

"Tabii. Sizi yarın sabah sekizde alsam?"

Yolun karşısındaki gri BMW'nin içindeki iki genç adam otelin önünde konuşan Carla'yla Kelly'yi izliyordu.

Yolcu koltuğunda oturan, Nikon'u kaldırıp nişan aldı.

Genç kadınla İrlandalı konuşurken en az 10-12, Carla otele girerken de üç fotoğraf çekti.

37

Carla duşa girdi, üzerine otelin bornozunu aldı ve minik balkona çıktı.

Ilık bir meltem esiyordu. Villa Dubrovnik Oteli düzensiz bir yerdi, duvarları yasemin ve begonvillerle kaplıydı. Ayaklarının altında, çocukluğunun büyük bir bölümünü geçirdiği eski kent uzanıyordu.

Kemiklerinde bir şey, gördüğü, tattığı ve kokladığı her şeye aşinaydı: turistlerin doldurduğu kalabalık kaldırımlar, ekşi ve tuzlu hava, martıların çığlıkları. Kentin eski kalesi tepelerin zirvesine tünemiş, dalgalar altındaki kayalıklara çarpıp dağılıyordu.

Ayna gibi limanda dev gibi iki yolcu gemisi bekliyordu. Bu tuhaf bir eve dönüş hissiydi ve Carla'da hem hüzne hem de coşkunluğa neden olmuştu. Hüzünlüydü, çünkü annesinin öldüğünden emindi.

Babası da aynı kaderi mi paylaşmıştı? Hayatta olsa, mülteci kurumlarına başvurmuş olurdu. Bu, bunca zaman sonra hiç mümkün görünmüyordu. Söz konusu duygu genç kadını eziyor, üzüntüye boğuyordu.

Yine de, Luka'nın hayatta olabileceği yönünde güçlü bir umudu vardı. Şu anda olumlu düşünmekten başka hiçbir şey istemiyordu.

İçinden bütün kayıp yıllar için ağlamak geldi.

Neredesin, Luka? Sana kim baktı? Annenin, babanın ve ablanın yokluğunda seni kim sevdi? Bütün o geceler seni kim yatırdı, üzerini kim örttü? Duygularının depreştiğini fark etti.

Kentten gürültüler yükseliyordu. Turistlerle dolu o sokaklardan birinde Sinyor Banda'nın restoranı olmalıydı. Hâlâ faal olup olmadığını merak etti. Bir blucin ve bir tişört giydi, omuzlarına bir kazak aldı ve aşağıya, resepsiyona indi.

Görevli resepsiyoncu gülümsedi. "Hanımefendi."

"Marco Polo adında bir restoran biliyor musunuz?"

"Eski kentte mi? Evet. Yemeği nefis olmasına rağmen çok pahalı değildir, ama her zaman doludur."

"Bana bir masa ayırtabilir misiniz?"

"Elbette. Size yolu tarif edeyim."

Dükkânların ve satıcı tezgâhlarının sıralandığı sokaklarda cümbüş kopuyor, büfelerde incik boncuk, sigara ve kartpostal satılıyordu. Kahve ve restoranlarda garsonlar her yöne koşuyor, başlarının üzerinde taşıdıkları tepsileri dengede tutuyorlardı.

30 yıl önce babasının annesiyle buluşmak için aynı sokaklarda yürüdüğünü düşünmek tuhaf bir histi.

Dükkânlarda ve işaret levhalarında tanıdık isimler ve yönler gördü, kelimeler ve cümleler uzun zaman önce ezberlenmiş bir okul şiiri gibi parça parça geri geliyordu.

Bir levhanın üzerinde PLAZA yazıyordu. Plaj. Hatırlamıştı.

İşareti izledi. Sokaklar tenhalaştı, gürültü azaldı. Yanından içinde iki genç erkeğin oturduğu gri bir BMW geçti.

Yolcu koltuğunda oturan kaba yüzlüydü, kaslı göğsü gömleğini germişti. Dizlerinin üzerine deri bir ceket, onun da üstüne bir fotoğraf makinesi yerleştirmişti. BMW genç kadının yanından geçerken, yolcu koltuğundaki adam başka tarafa baktı.

Araba bir köşeyi dönüp gözden kayboldu. Tam o sırada sürücü dönüp Carla'ya baktı ama göz teması kurmadı.

Genç kadın ürperdi. Adamın bakışı hayranlık dolu bir bakış değildi.

Daha meşum bir şeydi.

Yoksa yine düş mü görüyordu?

Adımlarını sıklaştırırken bu düşünceyi zihnine gömmeye çalıştı.

Sahil o kadar tanıdık gelmişti ki.

Zihninde olağanüstü güzel bir anı çiçek açtı. Luka'yla birlikte fotoğrafa poz verdikleri, gülerek dondurma yedikleri ve burunlarını birbirlerine sürttükleri güneşli bir gün.

Annesiyle babasının tanıştıktan hemen sonra gezindikleri sahil.

Üzerlerinde mayolarla, annesinin onu ve Luka'yı denize götürdüğü, Luka'nın yürümeye başladığı o ilk yaz. Mavi dalgalara doğru koşarlarken ellerini tutan anneleri.

Anılar üzerinden geçip gidiyor gibiydi.

Annesi, babası ve Luka'yla kumlarda oturması, taze ekmek ve peynirle yapılan piknik. Ablasının ekmeğinin tepesini kemirmeye çalışırken onun koluna asılan, kıkır kıkır gülen Luka.

Anılar hem rahatlatıyor hem de delip geçiyordu.

Onların altında kalmadan, kendini anıları durdurmaya zorladı.

Geri döndü ve arka sokakların kalabalığında kendine bir yol açmaya çabaladı.

Marco Polo'yu köpürdeyen bir çeşmenin karşısındaki ufak bir meydanda buldu.

Masalar ve sandalyeler dışarıya, kaldırıma taşmış, küçük cam fanuslar içinde titreşen mumlar masaları aydınlatmış, bir köşede yapay asma yaprakları ahşap bir kafese dolanmış, sanki bir tente oluşturmuştu.

Carla'nın yanından telaşlı garsonlar geçti, sonunda içlerinden biri genç kadını girişin yanındaki masasına götürdü. Şarap menüsünü uzattı. "Zdravo!"

"Zdravo!" Merhaba. Bu kadarını anlayabiliyordu.

Fesleğen soslu bir spagetti ısmarladı. Garson siparişi alıp uzaklaşınca restoranı inceledi.

Gömleğinin yakası göğüs kıllarını gösterecek kadar açık, gür kaşlı ve seyrek saçlı, zayıf bir adam dikkatini çekti. Yazarkasanın

arkasına oturmuş, buradan sorumlu gibi duruyor, garsonlara seslenip parmak şaklatıyordu.

Adam masanın yanına gelene kadar bekledi.

"Özür dilerim, İngilizce biliyor musunuz?"

"Evet. Buranın yöneticisiyim. Her şey yolunda mı?"

"Mr. Banda'yı arıyorum."

"Mr. Banda burada değil. Size nasıl yardımcı olabilirim?"

"Onu nerede bulacağımı söyleyebilir misiniz?"

"Korkarım restorana sık sık inemiyor. Mr. Banda yıllardır hasta." Başıyla tentenin üzerindeki pencereleri işaret etti. "Yukarıda, odasında."

"Benim için bir şey yapar mısınız?"

"Ne gibi?"

Carla çantasından bir defter çıkardı. Bir sayfaya bir şeyler yazıp kâğıdı katladı.

"Ona bu kâğıdı götürüp onunla konuşmak istediğimi söyler misiniz?"

38

Aradan on dakika geçti.

Carla'nın gözleri restoranın üzerindeki odaları tarıyordu. Zihninde belli belirsiz, duman kadar narin anıların biriktiğini hissetti. Babası tuvalin üzerine boyaları yaymasına, bir renk cümbüşü yaratmasına izin veriyor.

Luka'yla birlikte pasta yapan annelerine yardım ediyorlar; havada kuru meyve ve baharat kokusu var.

Yöneticinin yardımıyla restoran basamaklarını inen yaşlı adamı görünce Carla'nın zihnindeki bulanık anılar dağılıverdi.

Gördüğü anda Sinyor Banda'yı hatırlamıştı.

Carla daha çocukken bile adam gözüne yaşlı ve buruşuk görünüyordu. Oysa şimdi daha da yaşlıydı; saçları kar beyazı, beli neredeyse iki büklüm.

Sinyor Banda yürümek için ahşap bir baston kullanıyordu, sol kolu kasılmıştı ve sanki inme geçirmiş gibi bir bacağını sürüklüyordu. Merdivenin altına varınca bir-iki müşteriyi selamladı, bir kadının elini öpmek için de bir kez durdu. Sonra yanında yönetici, ayaklarını sürüyerek Carla'nın masasına yaklaştı.

"İşte o genç hanım, Sinyor Banda."

Gür kaşların altındaki düşük gözler Carla'yı inceledi. Genç kadın hoşnutsuzluk belirtir gibi kıvrılmış dudaklarıyla Sinyor Banda'nın *Muppets* dizisindeki huysuz ihtiyarlardan birine benzediğini düşündü. Yaşlı adam, elinde biraz önce gönderdiği pusulayı tutuyordu.

"Demek Lana'yla David'in kızısın, öyle mi Carla?" Sırpça-Hırvatça konuşuyordu.

Carla anladığından emindi, yine de, "İngilizce konuşsak olur mu, Sinyor Banda?" diye sordu. "Korkarım anadilimi pek hatırlamıyorum. Ama umarım beni tanıdınız?"

Sinyor Banda'nın dudakları tüm yüzünü aydınlatan geniş bir tebessümle ayrıldı ve bu kez İngilizce cevap verdi.

"Seni hatırlamak mı? Bu beden yaşlı görünebilir, ama burası..." Parmağıyla çivi çakıyormuş gibi şakağına vuruyordu. "Burası hâlâ inanılmaz durumda ve 25 yaşındakiler gibi bir beyne sahibim. Elbette seni tanıdım. Seni tekrar görmek ne güzel Carla, özellikle de bunca zamandan sonra."

Genç kadının elini sevgiyle sıktı ve kendisini kucaklamasına izin verdi.

"20 yıl geçmiş olmalı. Her zaman annene benzerdin. O çok güzel bir kadındı."

Yöneticiye döndü. "Şarap Philip. İyisinden bir şişe. Mahzenden."

"Elbette."

Yönetici uzaklaştı.

"Buraya neden geldiğimi merak ediyorsunuz değil mi?"

"Nedeni ne olursa olsun, seni yeniden görmek harika. Anneni ve babanı çok sevmiştim; o kadar iyi insanlardı ki."

"Bana biraz burada yaşadığımız günlerden bahsedebilir misiniz? Annem ve babamın o zamanlarından?"

Sinyor Banda bir elini bastonunun topuzuna dayadı, çenesiyle, içinde televizyon ışığının titreştiği restoran pencerelerinden birini işaret etti. "On yıldan fazla orada oturdular. O pencereyi görüyor musun? O günleri hatırlıyor musun?"

"Hayal meyal."

"Bana sanki dünmüş gibi geliyor. Baban orada oturur ve resim yapardı." Parmağıyla meydanın karşı tarafında köpürerek akan çeşmeyi gösteriyordu.

"Bazen onun dizine tırmanır ve dikkatini dağıtırdın. Canı sıkılmış gibi yapardı ama buna bayılırdı. Sana hayrandı. Tabii Luka'ya da."

Bastonuna dayanıp masanın üzerinde eğildi. "Sanatçılar sanki... Nasıl diyorsunuz? *Raspet*, eziyet görmüş gibilerdir, denir. Doğru mu?"

"Öyle derler."

"Oysa baban hep mutlu biriydi, hayatının eksiksiz olduğunu söylerdi. Hem neden olmasın? Harika bir karısı, çok güzel iki çocuğu vardı."

Sinyor Banda başını kaldırdı, geçmişi görüyormuş gibi pencerelere baktı.

"Annen buraya iş ve ders için gelmişti. Bazen, boş zamanlarında İngilizcemi ilerletmeme yardım ederdi. Buraya geleli henüz bir ay olmadan babanla tanıştı. Annenle baban kutlu insanlardı. Birbirleri için öylesine iyiydiler ki."

"Öyle mi diyorsunuz?"

"Eminim. Sık sık sizlere ne olduğunu merak ederdim. Annenle baban gittikten sonra mektup yazmaya söz verdiler ama haftalar, aylar geçti ve hiçbir haber alamadım. Elbette şikâyet etmiyorum, insanların yaşamaları gereken bir hayatları var. Sanırım Amerikan aksanıyla konuşuyorsun. Şimdi Amerikalı mısın?"

"Evet."

Yaşlı adamın gözleri parıldadı. "Demek hepiniz Amerika'ya gittiniz. Güzel. Şimdi bana her şeyi anlat. Annenle baban nasıl? Umarım hayatta ve iyilerdir? Başka çocukları oldu mu? Amerika'da nerede oturuyorlar?"

Carla durakladı; kelimeler kifayetsizdi. "Öldüler, Sinyor

Banda. Annem ve babam savaş esnasında öldüler."

Yaşlı adam yaşadığı ani şokla sırtından bıçaklanmış gibi iskemlesinde arkasına doğru yığıldı. Ağzı açık kaldı, yüzü kül gibiydi. "Hayır, Lana'yla David, olamaz. Lütfen... Bu doğru değil."

"Durdurulduğumuz zaman Saraybosna'dan kaçmaya çalışıyorduk. Babam Omarska kampında ölmüş olabilir, ama emin değilim. Annem, Luka ve ben hemen yakınındaki bir kamptaydık."

Yaşlı adamın dudaklarının uçlarında tükürük birikmişti.

"Tanrı onlara zarar verenleri bağışlasın. Tanrı katillerini affetsin." Gözleri yaşarmıştı, cebinden çıkardığı kâğıt mendille önce gözlerini, sonra da dudaklarını sildi.

"Zavallı çocuğum, ne kadar üzgün olduğumu söyleyemem. İkisini de çok sevmiştim. Benim için kızım ve oğlum gibiydiler. Neden yazmadıklarını, başlarına neler geldiğini çok merak ediyordum."

Kemikli elini uzatıp Carla'nın bileğini kavradı. "Anlat bana... David'e, benim güzel Lana'ma neler olduğunu anlat. Bana her şeyi anlat..."

Müşteriler geldi ve gitti. Bardaklar çınladı, garsonlar yanlarından geçti, dumanı tüten tepsiler ve tabaklar taşıdı. Sinyor Banda çevresinde olup bitenin farkına varmadan, büyülenmiş gibi dinledi.

Tüm bunların ortasında, yönetici bir şişe şarap ve iki kadeh getirip masanın üzerine bıraktı. Şaraba dokunan olmadı.

Carla, Sinyor Banda'ya gerektiği kadarını anlattı. Her şeyi değil, daha fazlası işleri karıştırırdı; hem üstelik kimin işine yarayacaktı ki?

Sinyor Banda'nın dudakları titredi.

"Ne... Ne diyeceğimi bilmiyorum. O kadar üzgünüm ki." Yine gözlerini sildi. "Senin için korkunç olmalı. Kamp, annenle babanın ölümü, şimdi de bu, annenden kalanları görmeye gelmen."

İki elini bastonunun üzerinde birleştirdi.

"Katleden ve sakat bırakan kötü insanlar, kurbanlarının yaslarını hayatları boyunca tutacak yakınlarını hiç düşünmezler.

Nefret dışında hiçbir şey düşünmezler. Ve nefret... Nefret şimdiye kadar ne başarmış?.."

Uzandı, Carla'nın eline dokundu. "Luka'nın hayatta olabileceğini söylemiştin değil mi?"

"Evet."

"Tanrım. Umarım öyledir."

"Onu bulmak için ne gerekiyorsa yapacağım. Neye mal olursa olsun."

"Zavallı kızım. Ve sevgili, masum Luka. O kadar çok çocuk anne ve babasını kaybetti ki. Öksüz ve yetim kalan o kadar çok ki. Savaştan bu yana çok yıllar geçti, yine de bütün ailelerini kaybeden ve bu sokaklarda yollarını yitirmiş ruhlar gibi dolaşan o kadar çok genç erkek ve kadın gördüm ki."

Buruşuk eliyle Carla'nın elini okşuyordu. "Yardım için yapabileceğim, aklına gelebilecek herhangi bir şey varsa lütfen söyle."

"Teşekkür ederim."

Sokak lambaları yavaş yavaş yanıyor, batmakta olan akşam güneşinde kehribar gibi parıldıyordu.

"Lütfen benimle üst kata gel." Carla kalkmaya davranan Sinyor Banda'ya yardım etti.

"Sana göstermek istediğim bir şey var. Görmen gerektiğini düşündüğüm bir şey."

Sinyor Banda ayağını sürüyerek girdiği dairesindeki elektrik düğmesini çevirdi.

Carla odaları dolaşarak çevresine bakındı.

Her şey ne kadar da tanıdıktı.

Bir köşeye yerleştirilmiş çift kişilik yatak. Soluk mavi çinilerle çevrelenmiş, kararmış odun sobası. Parlatılmış cam gibi göz alan, cilalı çamdan mutfak masası.

Basit, temiz, sıcak. Restoran mutfağından huzur verici kokular süzülüyordu: sarımsak, zeytinyağı, kekik ve benzeri baharat.

Sinyor Banda çam sandalyelerden birine oturdu. "Hatırladın mı?"

"Pek... Pek emin değilim."

"Doğduğun yatak. Luka'nın hastanedeki doğumunu hatırlıyor

musun? Yaşamayacağını düşünmüştük. Doğuma giren genç doktor henüz mezun olmuştu."

Yaşlı adam gülümsedi. "Sanırım o gece, keşke abim gibi otomobil tamircisi olsaydım, diye düşünmüştür."

Carla sobanın mavi çinilerine dokundu, parmaklarını yüzeyin camsı yumuşaklığında gezdirdi.

Gözlerini sımsıkı kapatarak hafızasını zorladı.

Bölük pörçük görüntüler anımsadı.

Istırap verecek kadar harika anılar.

Cumartesi akşamı yemekleri, fırında tavuk ve dolma; bir şişe şarabı paylaşan, parlak çam masanın bir ucundan ötekine konuşarak gülen annesiyle babası.

Babasının kucağına yerleşmiş, onun Amerika hakkında anlattıklarını büyülenmiş gibi dinleyen Carla.

Yüzeye çıkan gemi enkazı gibi canlanan başka hatıra parçaları. Gömleğinin kollarını sıvamış, ütülenecek bir yığın çamaşırın üzerine eğilmiş anne, giysileri ütülerken yükselen buhar.

Noelden önce bir kış gecesi, yağan kar, eski kentte yankılanan kilise çanları, sobanın yanına yerleştirdikleri çinko banyo teknesinde kıkırdayan Luka'yı annesiyle birlikte yıkamaları.

Daha sonra, Luka'yı kollarında sallayarak uyutması, kardeşinin uykusunun içinden "Volim te, Carla," *Seni seviyorum, Carla,* demesi.

Sanki hiç yaşanmamış gibi soyulup gitmiş 20 yıl.

Sinyor Banda, Carla'yı holden kendi salonuna götürdü. Burada da aynı mavi çinili soba, aile fotoğraflarıyla kaplı aynı saman rengi duvarlar vardı. Büyük bir televizyon açılmış, sesi kısılmıştı.

Sinyor Banda bir tablonun asılı olduğu duvara yaklaştı.

"Bak."

Carla, babasının bir evrak çantası boyundaki bir tablosunu gördü.

Harika, renkli bir resim, hep birlikte sahilde oturmuşlar, arkada eski kentin surları. Luka kumda oynuyor, kıvırcık saçları mürekkep renginde; Carla mayolu, bebek tombulluğunu atamamış; anne soluk mavi yazlık bir elbise giymiş, elleri belinde, bir

şezlong açmaya çalışan kocasına yapmacık bir küçümsemeyle bakmakta.

Gördükleri Carla'yı gülümsetti.

Matrak bir resimdi, bir deniz kenarı kartpostalını andıran, zaman içinde donmuş, huzurlu bir aile anı.

"Baban bana kıyıda hep birlikte poz verdiğiniz bir fotoğraf çektirdi, sonra da resmini yaptı. Son derece kişisel bir resim olduğu için hep bunu almak için dönmesini bekledim. Ona çok değer verdim ama elbette bu resim senin. Eminim, baban da böyle olmasını isterdi."

"Sinyor Banda, buna hiç gerek..."

"Israr ediyorum. Nerede kalıyorsun?"

"Villa Dubrovnik Oteli'nde."

"Hatta en iyisi, sen bana evinin adresini ver. Gerektiği gibi sardırıp evine göndertirim."

"Teşekkür ederim."

Adresini yazdı. Sinyor Banda'nın yanağını öptü. Beriki kemikli eliyle Carla'nın elini tuttu. "Talihin açık olsun Carla. Luka'yı bulman için talihinin olabildiğince açık olmasını diliyorum."

39

"Şeytan Tepesi kampından canlı kurtulan tek güvenilir tanık olduğunuzdan haberiniz var mıydı Mrs. Lane?"

Kelly, Renault dağ yolunda zorlanırken, "Bildiğimiz kadarıyla Mrs. Dragoviç hariç diğer kurbanların hepsi öldü," diye ekledi.

"Zihinsel durumu mahkemede işe yaramaz."

"Kesinlikle. Bu nedenle tanıklığınız ilerideki herhangi bir soruşturma için yaşamsal önem taşıyabilir."

Dönüp Carla'ya baktı. "Söylemesi hiç hoşuma gitmiyor ama hayatınız tehlikede bile olabilir. Bu korkunç cinayetleri işleyip

hâlâ serbest dolaşan savaş suçlularından biri durumdan haberdar olursa sizi öldürmeye kalkabilir. Tanık koruma programına girmeniz gerekiyor. Anlıyor musunuz?"

"Evet, ben hukukçuyum."

"Hukukçu mu?"

"Bunu sanki cüzamlıymışım gibi söylememeye çalışın Mr. Kelly."

"Hayır... Ben... Sadece haberim yoktu..."

"Şaka yapıyorum. Mesleğimle alay etmek sanırım benim de bir alışkanlığım. Ne demek istediğinizi anladım. Camı açmamın bir sakıncası var mı?"

"Hiç yok. Kolu kuvvetle çevirin."

Carla kolu çevirince içeriye temiz hava doldu.

Dubrovnik'i çok geride bırakmış, kayalıklı boğazlar ve sık ağaçlı dağlar arasından tırmanmaya başlamışlardı ve hava buram buram yalamuk kokuyordu. O kokuyu, sanki içine işlemiş gibi tanıyordu.

Hırvatistan'la Bosna arasındaki sınırı aşıp, uzun yol sırasında defalarca mola verip dinlendiler. Kelly hâlâ mermi izleri ve top atışlarıyla delik deşik köylerin, yarısı yanmış çiftliklerin ve evlerin yanından geçti.

"Tüm bu nefis manzarasına rağmen, burasının geçmişi öylesine karanlık ki Mrs. Lane."

"Omarska kampının yakınında bir yere mi gidiyoruz?"

"Oldukça yakınına. Kazı alanına giderken kampın yanından geçeceğiz."

"Babam orada tutukluydu. Sizce sakıncası yoksa görmek isterim."

"İçeri giremezsiniz ki."

"Neden?"

"Kamp bir demir madeninin parçasıydı ve yerel yönetimin ortaklığında bir Hintli maden şirketine, Acelor Mittal'e satıldı."

"Yani?"

"Çevredeki çoğu köy ve kasabada anıtlar var, ama bugüne kadar orada ölen kurbanlar için hiçbir anıt dikilmedi. Üstelik ziyaretçileri pek iyi karşılamıyorlar."

"Neden?"

"Bölge ağırlıklı olarak hâlâ Sırp ve yerel yönetim geçmişlerindeki bu karanlık bölümü geride bırakmayı yeğliyor. Bunun dışında, tutsakların kaldığı eski binaların çoğu yıkıldı. Ama istediğiniz buysa, yanından geçebiliriz."

Carla midesinin kasıldığını hissetti. Renault'nun arkasında kalan kilometreler arttıkça, Carla'nın da gerginliği büyüyordu.

Saatler sonra bir dönemeçten çıktıklarında büyük bir endüstriyel madencilik kompleksi gördü: Bir izabe fırını da dahil olmak üzere bir sürü büyük bina.

Çevresi dikenli tellerle çevrilmiş, kapılara güvenlik görevlileri dikilmişti.

"Omarska burası. Bulunamayan ceset sayısı binlerle ifade edilmesine rağmen, madenler hâlâ işletiliyor. Ancak birkaç yüzünü bulabildik."

"Anlatın lütfen."

"Çoğu açlıktan ya da kurşundan, bazıları da hastalıktan ölmüş. Auschwitz kadar kötü olduğu söyleniyor."

"Diğerlerine ne oldu?"

"Çoğunun madenlerin etrafındaki dev cüruf yığınlarına gömüldüğünden hiç kuşkum yok."

Carla çevreye yayılan kocaman cüruf tepeleri gördü. Babasını ve nasıl acılar çekmiş olduğunu düşündü. Acaba burada, bu cüruf yığınlarının birinin altında mı gömülüydü?

Şiddetle ürperdi. Aklından geçen, düşünülemeyecek kadar korkunçtu.

"Bana Şeytan Tepesi'ni gösterecek misiniz?"

"Orayı görmek istediğinizden emin misiniz?"

"İnanın bana, bu yapmak isteyeceğim son şey."

"Öyleyse korktuğunuz bir şeyi neden yapmalı?"

"Çünkü buna mecburum."

"Pekâlâ, ama önce cesetlerin bulunduğu alanı göreceğiz. Sonra, gitmekte eğer hâlâ kararlıysanız, sizi oraya götürürüm."

40

Kelly yavaşladı ve Renault'yu bir orman yoluna soktu.

"Cesetleri bu yolun sonunda, ağaçların yanındaki bir tarlada bulduk. Ekip hâlâ orada çalışıyor."

Bir açıklıkta durdu. Çevrede park edilmiş bir sürü otomobil ve dörtçeker görülüyordu.

Etraf Carla'ya tanıdık geldi.

Bir tarafta ormanlık tepeler, diğerinde bir vadi. Vadinin üç-dört kilometre aşağısında gri bir beton bina kümesi seçiliyordu. Sanki birinin yüreğini çekiçle dövdüğünü hissetti.

"Burası Şeytan Tepesi mi?"

"Evet. Düşünüyorum da, oradayken o korkunç Mila Şavik'i tanımış olmalısınız."

"Evet, onunla tanıştım."

"Onu bulmayı başaramadılar; bunca yıldan sonra bile. Elbette, arada ölmüş olmalı. Bu yönde söylentiler duydum."

"O ölmedi Mr. Kelly."

"Dediğinizden çok emin gibisiniz."

"Korkak sıçanlar misali sağa sola kaçanların çoğu gibi bir yerlerde saklandığından hiç kuşkum yok."

Birlikte Renault'dan indiler.

Yol yaklaşık 100 metre ötede, bir tarlada sona eriyordu. Carla avuçlarının terlediğini, dizlerinin yeniden titremeye başladığını fark etti.

Gece karanlığında kampa varmak için yürümelerini, ayak uyduramadığı için muhafızlar tarafından gırtlağı kesilen yaşlı adamı hatırladı. Tıpkı bunun gibi bir orman yolunda. O korkunç gecenin anıları geri gelince, dehşete kapıldı.

Kelly'nin usulca eline dokunduğunu hissetti.

Gözlerini açtı. Gözleri nemliydi.

"İyi olduğunuzdan emin misiniz?"

"Ben ... Bilmiyorum."

Tarlaya yaklaştıklarında Kelly, Carla'nın elini sımsıkı tutuyordu.

Bir elektrik jeneratörü gürültüyle çalışıyordu. Dev gibi bir çadır kurulmuş, yanında gri bir kamyonet duruyordu. Kenarda bir dizi el arabası, yanlarında da kazmalar ve kürekler vardı.

Bir Toyota Land Cruiser'ın arkasına bir treyler takılmış, treylerin üzerine de kepçesi kıvrık bir pençeyi andıran ufak boy bir JCB ekskavatör yüklenmişti.

Hemen yanda bir yerel polis arabası duruyor, üniformalı iki polis memuru çadırın ön cephesindeki plastik örgülü masanın başına kurulmuş kahve içiyordu.

Carla acıyla ürperdi.

Annesinin bu yolun üzerinde bir yerde ölümle nasıl burun buruna gelmiş olacağını düşündü.

Dehşet içinde, sonunun geldiğini bilerek. Kocasını ve çocuklarını bir daha hiç göremeyeceğini bilerek. Ve bütün o öteki anneler ve çocuklar. Nasıl bir dehşet yaşamışlardı?

Karnına dokundu.

Artık kendi bebeğine hamile olduğuna göre, o kadınların korkusundaki derinliği anlayabiliyordu. Kendileri için değil, çocukları için. Kanı kesilir gibi oldu.

Kimileri beyaz tulumlar giymiş altı-yedi kadın ve erkek ellerinde malalarla tarlanın kenarındaki geniş ve derin bir hendeği kazıyordu.

İçlerinden bazıları tel kalburlarla çalışıyor, çıkarılan kili ve taşları dikkatle inceliyordu. Bir başkası da hendeğin tepesine çıkmış, tripodla kamerayı ayarlıyordu. Çalışanlar gözlerini kaldırdı, yaklaşan Carla'yı izlediler.

Carla, Kelly'nin çadıra yöneldiğini görünce irkildi.

Hendeğin bir köşesinde, toprağın üzerine karmakarışık bırakılmış kafataslarını, kemikleri, göğüskafeslerini gördü; bazılarının üzerinde hâlâ giysi parçaları ya da ayakkabı kalmıştı. Çoğu yetişkin kalıntısına benziyordu fakat içlerinde çocuklar da vardı.

Sanki bunu kanıtlamak istermiş gibi, kemik yığınının arasından mavi bir kız ayakkabısı çıkmıştı.

Carla elini ağzına götürdü, çığlığını boğdu.

Destek için beline dolanan bir kol, Kelly'nin kolunu hissetti. "Bu kısmı olabildiğince çabuk tamamlamaya çalışacağız."

Kelly çadırın kanadını kenara çekti.

İçerisi çok genişti ve taban örtüsü yoktu. Bir köşede portatif bir vantilatör çalışıyor, çadır duvarlarındaki fileli pencereler hava dolaşımını sağlıyordu. Buna rağmen burun deliklerini yeni kazılmış toprağın ve çürümüş insan vücudunun rahatsız edici kokusu doldurdu.

Altı madenî masa yan yana dizilmiş, çoğunun üzerine ceset parçaları yığılmıştı: iskeletler, kafatasları, kemikler, çürümüş giysi ve ayakkabı kalıntıları. Bir de üzerlerinde fermuarları açık ceset torbalarının bulunduğu masalar vardı. Carla birinde eksiksiz bir iskelet, bir diğerinde de karmakarışık kemikler gördü.

Kelly her birine birer etiket takılmış ceset torbalarının bulunduğu rafları işaret etti.

"Burada toplam 97 ceset bulduk. 63 kadın ve 34 ergen, çocuk ve bebek. Çocuklardan 20'si kız, 14'ü erkekti."

Bir masanın başında durdu. Üzerinde iç karartıcı bir kemik sergisi ve yer yer kahverengi lekeli, tek bir yetişkin kafatası vardı. Arka tarafından bir kurşun girmiş, önden çıkmıştı. Masanın dibinde, kurumuş giysi kümesine benzeyen bir yığının konduğu plastik bir leğen duruyordu. Ceset torbasına takılı etiketin üzerinde O26B yazılıydı.

Kelly, "Bunlar eşleşmede olumlu cevap veren kalıntılar," dedi. "İlk kazdıklarımızın arasından çıktı."

Carla acınacak kemik yığınına ve giysilerden arta kalan paçavralara bakarken bacakları öylesine titriyordu ki ayakta durmakta zorlanıyordu. Yüzünde şokun ve korkunç bir öfkenin karmakarışık ifadesi vardı.

Annemden geri kalanların hepsi bu mu?

Parmaklarının ucuyla kafatasının tepesini okşadı. Soğukluğun içine işlediğini hissetti.

Gözlerini kapadı, annesinin yüzünü, gülümsemesini, sakin gözlerini düşündü, sıcaklığını, sevecenliğini ve cömertliğini hatırladı.

Gözlerini yeniden açtı. Gördüğü bulanıklık, hissettiği de ıslaklıktı.

O anda bağırmak, Tanrı'ya seslenip onu lanetlemek istiyordu ama bunu hiçbir Tanrı'nın yapmayacağını da biliyordu; ne bir Tanrı, ne de bir din.

Sadece insanlar.

Gaddar, duygusuz, kötü insanlar.

Annesinin Şavik'in bürosunu ziyaretten sonra günlüğüne yazdığı satırları hatırladı.

Oldu. Yapmam gerekeni yaptım.

Şavik'in yaptığı beni ağlatıyor.

Elinde bir tabanca olsa, Mila Şavik'i de karşısında bulsa, en ufak bir merhamet göstermeden vururdu.

Adamdan öylesine nefret ediyordu.

Çığlığını boğmak için eliyle ağzını kapattı.

Kelly, "Bu kadar ağır olduğu için özür dilerim," dedi.

Kelly parmağıyla kurumuş giysi yığınını işaret ediyordu.

"Buradakiler ceset kalıntısının üzerinde ya da yakınında bulduğumuz kişisel parçalar. Toplu mezarlarda böyle parçalar genellikle birbirine karışır, onun için kime ait olduklarını asla kesin olarak bilemeyiz. Çamuru ve çürüme izlerini elimizden geldiğince temizledik."

Masanın üzerinden madeni bir maşa alarak parçaları birbirinden ayırmaya çalıştı.

"Buradakilerin içinde tanıdığınız herhangi bir şey var mı?" diye usulca sordu.

Carla paslanmış ucuz bir bilezik, paçavra giysiler, kırılmış ve paslanmış bir küpe, bir de küçük bir kıza aitmiş gibi görünen bir plastik saç tokası gördü.

"Hayır."

"Giysilerin büyük bölümü çürüyüp yok olmuş. Ama insanlar bazen kişisel bir eşya, hatıra olarak saklamak isteyecekleri bir mücevher falan buluyor. İsterseniz maşayı kullanın."

Maşayı genç kadının önüne bıraktı.

Carla önündeki yığına baktı. Öylesine karışıktı ki, içinde ne olduğunu bilmek imkânsızdı.

Maşayı titreyen bir elle aldı. Usulca inceledi, yazlık bir basma elbiseyi ucuz bir başörtüsüne benzettiği bir parçadan ayırdı.

Tanıdık gelen hiçbir şey yoktu.

Annem hakkında yanılmış olamazlar mı? Belki de bu cesedin onunla ilgisi yok?

Yüreği umutla çarpmaya başladı.

Sonra bütün umutları yıkıldı.

Yığının içinde, gözü yünlü bir topağa ilişti.

O kadar koyu ki, neredeyse siyah, pıhtılaşmış kan renginde. Son gördüğünde annesinin üzerindeki bordo hırkayla aynı renk.

Eli boğazına gitti.

Kelly, "İyi misiniz?" diye sordu.

Genç kadın çadırın çıkışına koştu.

41

"Tamam, geçti kızım, hepsi geçti. Haydi, biraz su iç."

Kelly'nin sevimli İrlandalı sesi, yüzünü okşayan eli Carla'yı sakinleştirdi.

Kendini sarsılmış, sersemlemiş hissediyordu. Çadırın dışında, açılır kapanır bir sandalyeye oturmuştu. Kelly'nin meslektaşı bir kadın Carla'ya buz gibi soğuk, su dolu bir şişe verdi.

Carla sudan bir yudum aldı.

Kelly kadına, "Teşekkürler Jane," dedi, "Harikasın."

Kadın uzaklaştı. Kelly yanındaki termosun tıpasını açtı.

"Elimde olsa size bir yudum viski verirdim. Sinirleri yatıştırmak için en iyi çare bir yudum Jameson'dır, ama maalesef çaydan başka teklif edebileceğim bir şey yok. Bir yudum alır mısınız?"

Carla başını salladı.

Kelly bir kupa doldurdu. Güneş bütün gücüyle parlıyordu. Elinin tersiyle alnındaki teri sildi.

"Ölülerinin kimliğini belirlemek isteyenlere yardım için buraya her geldiğimde, yanımdakiler ya bayılır ya da kendilerinden geçer. Yüzünüze fazla sert vurduysam bağışlayın, ama sendelemeye başlamıştınız ve bayılacaksınız sandım."

Cebinden bir paket Marlboro çıkarıp Carla'ya uzattı.

Genç kadın sigarayı geri çevirdi. Kelly plastik çakmakla kendine bir sigara yaktı. "Burada çalışmaya başlayana kadar ömrümde bir kadına vurmadım. Şimdiyse neredeyse düzenli bir faaliyet oldu. Kaba herifin tekiyim artık, gerçekten öyle."

Carla yumruklarını öylesine sıkıyordu ki cildi bembeyaz olmuştu. İçinde kabaran çok güçlü bir acı ve öfke hissetti.

"Kadınlarla çocuklar böyle nasıl öldürülür? Nasıl... Çöp gömer gibi kadın ve çocuk cesetlerini bir çukura nasıl böyle atarlar?"

Kelly sigarasından bir nefes çekti. "Biliyorum, tüm bunların anlamını kavramak imkânsız. Üstelik içlerinden çoğu daha çocuk yaştaydı."

Ağzındaki dumanı ıstırap gibi bir solukla boşalttı. "Buradaki iş gerçekten iğrenç olmaya başladı. Bütün tarafların yaptığı vahşete tanık oldum – Hırvatların, Boşnakların, Sırpların."

Durakladı. "Kurşuna dizilen, kafası uçurulan, boğulan ya da gırtlağı kesilen büyüklerin, çocukların ve bebeklerin cesetlerini çıkardım. Annelerinin karnından çıkarılmış, doğmamış bebek kalıntıları gördüm. Günahkârlık her türlü sınırı aşmış."

"Bunca kötülük; hem de ne adına Mr. Kelly?"

"Yüzeyden bakınca, dünyaya sanki her şey dinle ilgiliymiş gibi görünüyor; Hıristiyan'la Müslüman arasındaki sonu gelmez çatışmanın sonucuymuş gibi. Oysa Sırpların, Hırvatların ve Boşnakların büyük çoğunluğu en ufak bir cinayet niyeti olmayan düzgün insanlardı."

Başını kaldırıp Carla'ya baktı. "Burası gibi kırsal bölgelerde, genellikle etnik çizgiler hattında gelişmiş, yüzyıllardan beri süren kan davaları olduğu kuşkusuz. Köyler arasında, etnik gruplar arasında, hatta aileler arasında kan davaları. Neredeyse dağlılar gibi –Hatfield'ler McCoy'lara karşı– sadece biraz daha vahşi. Ama tek neden bu da değil."

"Ya ne?"

"Bir kısmının nefret ve hoşgörüsüzlükten doğduğu doğru. Bir de mutlak gaddarlıktan. Ama tıpkı İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi ve Japon asker sınıfı gibi, asıl temeli bazı insanların

diğerlerini daha düşük insan, işkence ve ölümü hak etmiş aşağı sınıftan düşman olarak görmelerine neden olduğu için, günahların en korkuncu olan kibir."

Parmağını kazılan çukura uzattı. "İşte tüm bunların asıl nedeni. Ve yaptıkları yanlarına kâr kalacağı için, hukukun üstünlüğü kaybolduğu için. İnsan doğası böyle. Sırp mafyasının rolüne gelince, onların amacı vatanseverlik görüntüsü altında kazanç sağlamaktı: İnsanların evlerini ve topraklarını, mallarını ve değerli eşyalarını çalmak, çoğu zaman da kurbanları öldürmek. İçiniz rahat etsin, savcılar erişebilecekleri bütün kanıtları değerlendirecektir. Adalet varsa, yerini bulacaktır."

"Bu dediklerinize inanıyor musunuz Mr. Kelly? Bütün bu cinayetleri işleyen katillerin yakalanıp cezalandırılacaklarına inanıyor musunuz?"

Carla'nın sesi talepkâr ve sertti.

Kelly bir süre alt dudağını ısırdı, bir tütün parçacığı bulup öteye fiskeledi. "Hayır, hepsinin ceza göreceğine inanmıyorum."

"En azından dürüstsünüz."

Kelly sigarasının külünü silkti. "Yün parçaları?.."

"Annem o renkte bir hırka giyiyordu."

"İşe yaramayacağını düşünebilirsiniz, oysa tanık beyanı olarak bir şeyler anlatabilirseniz yetkililer mutlu olacaktır. Bugün olması şart değil. Yine de, kayıtlarında bulunmasını isteyeceklerdir."

Kelly'nin bakışlarını izleyince Şeytan Tepesi'ni gördü.

"Şimdi oraya gitmemeniz herhalde akıllılık olur."

"Siz kampı gördünüz mü?"

"Birkaç yıl önce gidip bir göz attım, benim bile içim ürperdi."

"Oraya yaklaşılabiliyor mu?"

"Sanmıyorum. Zaten kapatıldı."

"Ama isterseniz girebiliyorsunuz, değil mi?"

"Elbette."

"İçerisi neye benziyor?"

"Biraz karışık. Elektrik yok ve binanın bazı bölümleri bombalardan çökmüş."

"Olduğu gibi mi bırakılmış?"

"Buldukları gibi. Kuşkusuz, yetkililerin başka yerlerde işleri başlarından aşkındı, kasaba ve köyleri yeniden inşa etmek gerekiyordu."

"Zemin katında koridorlar vardı. Onlardan biri de hademe odasına giderdi."

"Doğrusunu söylemek gerekirse hatırlamıyorum."

"Binanın tamamının aranıp aranmadığı hakkında bilginiz var mı?"

"En ufak bir fikrim yok. Neden sordunuz?"

42

Carla arduvaz kaplı çatıları, sıvalı duvarlarıyla bir dizi beton bina gördü.

Eski bir askeri kamyonun parçaları, paslanmış bir motor bloku ve ezilmiş bir tampon çayırın üzerine dağılmış, kampı çeviren dikenli tel bütünüyle paslanmıştı.

Toyota Land Cruiser giriş yolunda ilerlerken midesinin kalktığını hissetti.

Kamp tam da hatırladığı gibiydi; tek fark top mermilerinin çatının bazı bölümlerinde koskocaman, kapkara delikler bırakmış olmasıydı. Duvarlardaki parçalanmış sıvaların üzeri mermi delikleriyle kaplıydı.

Bacakları yeniden titremeye başlamıştı.

Kamp girişindeki demir kapıya yaklaştıklarında Kelly frene bastı. Land Cruiser'ın arka koltuğunda iki erkek meslektaşı oturuyordu.

Biri arabadan atladı ve kapının demir sustasını itti.

Kelly gaza dokundu, Toyota peşinde JCB ekskavatör yüklü treylerle kapıdan geçti.

Ön girişin karşısında durdular.

Pencereler çürümeye yüz tutmuş kalaslarla örtülmüş, ana

binanın önündeki toplantı alanı da ayrıkotlarıyla, çalı kümeleriyle kaplanmıştı.

Carla yeşil boyası pul pul kalkmış, çift kanatlı yıkık dökük kapıyı gördü.

Kanatlardan biri menteşesinden sarkıyordu.

Kelly, "Bu ıstırabı tekrar yaşamak istediğinden emin misin?" diye sordu. "Savaş suçlarına sahne olduğu için buranın karış karış aranmış olması gerekir."

"Ama emin değiliz."

"Hayır, ama kabul et ki..."

"Hiçbir şey kabul edecek durumda değilim."

Carla, Land Cruiser'dan inerken endişeliydi. Çift kanatlı yeşil kapıya yaklaşan Kelly ve adamlarının ellerinde el fenerleri vardı.

Güneş ortalığı iyice ısıtıyordu. Ağustosböcekleri haykırıyor, havada bir çürümüş ağaç kokusu salınıyordu.

Yeşil kapılar ve kapının iki yanındaki duvarlar kurşun iziyle delik deşikti. Carla dönüp kamp meydanına baktı.

Boyun kasları gergindi. Gözünün önünden görüntüler aktı. Kurtulmaya çabaladı, ama görüntüler kaybolmayacak kadar güçlüydü.

Sabahın erken, soğuk ve karanlık saatlerinde, yorgun ve aç, kampa varışlarını hatırladı. Erkekler ve erkek çocuklar ailelerinden koparılırken, babası uzaklaştırılırken duyduğu umutsuz inlemeleri yeniden işitti.

Kamyon giderken, babasının yüzündeki ifade. Dehşetli bir korkunun pençesinde olmasına karşın yiğitçe el sallamıştı. Nedenini bilmeden, babasının yanaklarından aşağıya akan yaşları gördüğünü hatırladı. Bunlar umarsızlık ve ailesini koruyamama utancının gözyaşları mıydı?

Neredesin sevgili babam? Sana ne oldu? O iyilik dolu güler yüzünü bir daha görebilecek miyim?

Gözünün önüne başka görüntüler yığıldı. Alma'nın yüzünü yanağından çenesine kadar yaran o acımasız darbeyi vuran Boris Arkov, kadının yere düşen takma dişleri.

Elindeki gümüş doları düşürmesi, paranın Şavik'in ayak-

larının dibine kadar yuvarlanması; Şavik'in dikkatini dağıtan, Alma'nın hayatını kurtaran o olay.

İlk gece nöbetçilerce sürüklenerek götürülen annelerle kızların yüzlerindeki utancı, sıranın kendilerine gelmesinden korkan annesinin yüzündeki dehşet ifadesini hatırlayınca midesi kasıldı.

Mila Şavik'in adamlarının gaddarlıkları birer birer gözlerinin önünden geçip, aynı soruları geri getirdi.

Bir insan bir anneyle çocuğunu, birbirlerinin gözü önünde nasıl böylesine küçük düşürür? Çocukları açlıktan ölmeye terk ederken, annelerinin endişe ve tiksintiden neredeyse ölecek duruma gelmelerini nasıl kabul eder? Kurbanlarına gözlerini kırpmadan nasıl tecavüz eder, hiç düşünmeden nasıl öldürebilir?

O adamlardan bazıları da babaydı mutlaka. Bazılarının sevdiği çocukları ve bebekleri, düşkün oldukları anneleri, kızları veya oğulları olmalıydı.

Olanların tek nedeni, karşıdakilerin başka bir kültürden veya dinden olmaları mıydı? Böyle bir farklılık kurbanları nasıl daha aşağı insan yapardı?

Sırayı başka bir anı aldı. İlk gece burada, toplantı alanında dururken, sırtında Thomas the Train sırt çantasıyla Luka'yı elinden tutuşu. O küçücük yüzündeki gözleri ve ağzı korkudan açıktı, ablasının elini sıkıca tutarken şaşkın görünüyor, fısıldadığında korkusu sesinde yankılanıyordu.

"İyi olacak mıyız Carla? Olacak mıyız? Anne ve baba da iyi olacak mı?"

O endişeli sorular kulaklarında çınladı.

Menteşelerinden sarkan yeşil kapının ötesine geçmekten korkuyordu.

İlk adımı atmaktan.

Ötesinde neyle karşılaşacağını düşünmekten.

Ya Alma yanılıyorsa?

Ya yaralı zihniyle Luka'yı hastanede gördüğünü sanıyorsa? Ya Luka ve diğer çocuklar top ateşinden öldülerse?

Huzur bozucu sorular zihninde birbiri ardından akıp geçiyordu.

Umutsuzlukla elini kurşunlarla delik deşik olmuş duvara dayadı, sanki kendini hazırlamak istiyormuş gibi, birkaç derin soluk aldı.

Koluna parmakların dokunduğunu hissetti. Döndü.

Kelly konuşmuyor, ama gözleri yeşil kapılarla Carla arasında gidip geliyor, sanki ona soru soruyordu.

Hazır mısın?

Carla başını evet der gibi salladı.

Kelly fenerini yaktı.

Kelly kapıyı itti, menteşeler gıcırdadı, eşiği geçtiler.

43

Kırık camlar ayaklarının altında ezildi.

Girişi çürümüş ahşap kokusu basmıştı. Kelly'nin adamları fenerlerini salladıkça, Carla'nın gözleri loşluğa alıştı. Girişteki hol hatırladığından çok daha küçüktü.

Toz, moloz ve cam kırıklarıyla kaplıydı.

Sağa sola atılmış, boş ve paslanmış sardalye ve ton tenekeleri gördü.

Etraf üzerleri Rusça yazılı eski cephane sandıklarıyla, boş mermi kovanlarıyla doluydu. Buruş buruş bir yeşil erkek çorabının yanında ezilmiş ve çürümüş bir bluz kalıntısı vardı.

Burası, kadınların sorgu, tecavüz veya dayak için sürüklendikleri holdü.

Holün hemen ağzında, solda, kapısındaki buzlu cam un ufak olmuş oda, ana büroydu.

Şavik'in bürosu, kuşku yok. Omurgasının ürperdiğini hissetti.

Kaçışlarından bir gece önceki karşılaşmaları hakkında hiçbir şey hatırlamıyor olması tuhaftı.

Belki de böylesi daha iyiydi. Oysa Şavik'le yüz yüze bulunmanın düşüncesi bile iğrençti.

Binanın içlerine doğru ilerledikçe, kırık pencerelerden ve delinmiş çatıdan içeriye daha fazla aydınlık giriyordu. Kelly ve arkadaşları fenerlerini söndürdü.

Carla yeri kalın bir toz tabakasının kapladığını, bazı duvarlara yazılar yazıldığını gördü. "Katiller, cehenneme gidin!", "Şeytanla yatan şeytanla ölür!"

Demir yatakları paslanmış odaların önünden geçtiler; bunlar muhafızların kadınlara tecavüz ettiği odalar olmalıydı. Duvarlardan bazılarına kaba cinsel semboller çizilmişti.

Koridorların kesiştiği bir yere vardılar.

İkisi sola, ikisi sağa gidiyordu.

Kelly el fenerini yaktı. Bombardıman sonucu oluşan yıkıntı her tarafta birer koridoru tıkamış, içeriye moloz ve enkaz yığılmıştı. Bombalar tavanı parçalamıştı; elektrik kabloları yukarıdan aşağıya ince kara yılanlar gibi sarkıyordu.

Bu iki koridora girmek imkânsız görünüyordu.

Öteki iki koridor dışarıdan gelen günışığıyla aydınlıktı, iki yandaki kapılardan bazıları ya parçalanmış ya da menteşelerinden kopmuştu.

Soluklarının hızlandığını, nabzının kulağında attığını hissetti.

Kelly el feneriyle koridorları göstererek, "Hangisi olduğunu hatırlıyor musun?" diye sordu.

"Sa... Sanırım bu taraftan."

Kelly'yle arkadaşları peşinde, soldaki koridorda ilerlemeye koyuldu.

Kapalı kapıları açıyor, menteşeler gıcırdıyordu.

Odalardan çoğunda paslı demir dosya dolapları ve parçalanmış mobilyalar buldular. Bir kapının ardında karmakarışık kabloları spagetti gibi sarkan bir şalt panosuyla karşılaştılar.

Hademe odası yoktu.

"Yanılmışım. Bu koridor değildi. Bir sonraki olmalı – molozların tıkadığı."

Kelly arkadaşlarına seslendi. "JCB kazıcıyı getirin, çocuklar! Gerekiyorsa ön kapıları yıkın, ama o kahrolası aleti buraya getirin, hem de hemen."

Carla bir sonraki koridorun girişine doğru çekildi. Dev bir moloz yığını koridoru tıkamıştı.

Hademe odasına gidenin bu koridor olduğundan emindi.

Enkaz yığınından parçalar alıp atmaya koyuldu. Yukarıdan, tavandan sıvalar döküldü.

Kelly, "Yavaş ol. O tavana bakmak hoşuma gitmiyor. Her an çökebilir. Alet gelene kadar bekle."

Oysa genç kadın söylenenleri duymuyordu bile. Parçalanmış bir tahtayı alıp kenara fırlattı.

"Beni duydun mu?"

Kelly'ye aldırmadan, bu kez tavan alçısından bir parçaya uzandı. Bir çeşit korkulu umutsuzluğun pençesinde, çılgınlar gibi uğraşıyordu.

Onu engellemeye kalkışan Kelly'yi kenara itiverdi. Dışarıda, JCB'nin motorunun çalıştığını işittiler, ardından, sanki adam ekskavatörü giriş kapılarını yıkarak geçirmiş gibi, bir çatırtı duyuldu.

Carla çılgınca uğraşını sürdürdü. Öksürdü, tükürükleri saçıldı.

Alçı tozu talk pudrası gibiydi ve yerdeki moloz yığınlarını kaplamıştı. Sağ ayağı sert bir şeye çarpıp tozun bir bölümünü havalandırdı: bir asker postalı.

Ardından, yumuşak bir şeye bastı.

Ayakkabısının ucuyla dürtükledi ve kırmızı-mavi bir şey gördü. Yüreğinden bir ürperti dalgası geçti.

Dizlerinin üzerine çöktü. Gördüğü şeyin üzerindeki tozu süpürdü.

Thomas the Train motifini, kocaman gözlü ve gülücüklü o küçük mavi lokomotifi tanıdı.

Kelly, "Ne var?" diye sordu.

"Kardeşim... Kardeşimin sırt çantası..." Çantayı eline alırken yüreği kesik kesik vuruyordu.

Fermuarı açıktı. Kalbi korkuyla vururken, sırt çantasını baş aşağı çevirdi. İçindekiler yere döküldü.

Parlak bir taş, bir ip parçası. Yırtık pırtık bir çocuk külotu ve fanilası.

Plastik kılıfında 1986 ürünü bir gümüş dolar.

Çantadan düşen son şey, mavi kumaştan bir parçaydı.

Luka'nın yatak arkadaşı.

Battaniyeciği...

Pamuklu kumaşı elinde sıktı, titremeye başladı, içinde bir çığlık büyüdü ve gözleri yaşardı.

Yeniden enkaza saldırdı, kocaman molozlara girişti.

Kelly omuzlarından yakaladı. "Lütfen geri çekil. Göz açıp kapayıncaya kadar boşaltırız."

Makinenin kepçesi yığına daldı. Ardında sadece bir toz bulutu bırakarak iki dakikaya kalmadan molozlar arasında bir yol açtı.

Carla'nın hayatındaki en uzun iki dakika.

O kadar titriyordu ki, tozdan, korkudan güçlükle soluk alabiliyor ve böğrünü tutması gerekiyordu.

Ekskavatör moloz yığınını aşınca operatör geri vitese taktı, ortada geçilebilecek genişlikte bir yol bıraktı.

Kelly fenerinin düğmesine bastı. Moloz yığınının ötesinde bir koridor uzanıyordu.

Her iki tarafında da kapılar. Kimisi menteşelerinden kopmuş, kimisi sapasağlam.

Kelly boynunu kesiyormuş gibi bir işaret yaparak, "Kes!" diye bağırdı. "Durdur şu kahrolası aleti!"

Operatör gürültücü motoru susturdu.

Etrafı sessizlik kapladı.

Yüzü toza bulanmış, kollarıyla ağzını ve burnunu koruyan Kelly, Carla'ya baktı.

Genç kadının gözleri korkudan fal taşı gibi açıktı.

Tek kelime etmeden, Kelly'nin elindeki feneri aldı ve sendeleyerek aralıktan geçti.

Fener ışığı tozlu havayı gümüş bir bıçak gibi yarıyordu.

Biraz önce kapının önüne yığılı duran molozları gördü.

Fenerin ışığını kapının üzerindeki kirli levhaya tuttu: DOMAR.

O kelimeyi hatırlıyordu.

Hademe.

Kapının tokmağını kavradı, çevirdi.

Kapı yerinden kıpırdamadı. Kapının dibine birikmiş molozları tekmeleyerek uzaklaştırdı.

Tokmağı bir daha çevirdi. Kapı yine oynamadı.

Kelly şimdi arkasındaydı. "Dur, bana bırak..."

Tokmağı çevirdi, kuvvetle asıldı ve Carla bir çatırtı işitti. Ahşap sıkışmış, ya da kabarıp kasaya yapışmıştı.

Kelly bir kez daha asıldı. Kapı bir iki parmak kadar aralandı, yeniden sıkıştı.

Kelly bir kez daha çekme fırsatı bulamadan, Carla iki elinin parmaklarını kapı kasasındaki aralığa geçirdi ve bütün gücüyle çekti.

Kapı homurdandı, ardına kadar açıldı.

Yüzlerine bir küf kokusu çarptı. Carla konuşamıyordu. Safranın gırtlağına yükseldiğini hissetti, nefesini tutmak için elini ağzına götürdü.

Kelly yalvarır gibi, "Geri dur Carla. Dediğimi yap lütfen," deyip genç kadını uzaklaştırmak istediyse de Carla adamı umutsuzlukla itti.

Depo odasının içinde birkaç çocuğun mumyalanmış cesetlerini gördü.

Bazıları yerde kıvrılmış, bazıları ayakta duruyordu. Boş göz yuvaları büyük ve açık delikler gibi, çizgileri tanınmayacak haldeydi.

Cesetlerin üzerinde hâlâ elbiseleri duruyordu ama giysiler pörsümüş, benekli bir kahverengine bürünmüştü. Cesetlerden biri küçük bir kızdı, uzun saç örgüleri göğsüne iniyordu.

Bir diğeri, koyu renk bukleli küçük bir oğlandı. Carla sanki kalbi duracakmış gibi, yüreğinde tuhaf bir çırpıntı duydu.

Boğulmakta olan biri gibi, tuhaf bir ses çıkardı.

Sonra dizlerinin üzerine çöküp bağırdı.

Annesi için, babası için, Luka için.

Burada can veren bütün ölülerin ruhlarından gelen bir haykırış gibi, bütün binada yankılanan, korkunç bir çığlık.

BEŞİNCİ BÖLÜM

44

NEW JERSEY

Adının Billy Davix olduğunu söyleyen adam sarı saçlarını savurarak çelik borunun etrafında dönen direk dansçısının bacaklarına hayranlıkla bakıyordu.

Müziğin sesi yüksekti, bir Rolling Stones parçası.

Garson kızlardan biri yaklaştı ve votka-toniği Billy'nin masasına bıraktı. Özel kulübün loş ışıklarına rağmen, barda çalışan kadınların hepsi birer afetti.

"Başka bir şeye ihtiyacınız var mı efendim?"

Billy cüzdanından çıkardığı banknotları uzatırken direğe sarılmış dansözü gösterdi. "Evet, yeni kız nasıl olur?"

"Pahalı zevkleriniz var."

"İşte orada hakkın var bebek. Şimdi bana bir iyilik yap ve yukarıdakine Billy'nin onunla görüşmek istediğini söyle."

"Elbette."

Dar eteğiyle uzaklaşan kadının arkasından baktı. Özel kulübün işleri oldukça iyiydi. Günlerden çarşamba olmasına rağmen kalabalıktı.

Bardaki kadınlardan bazılarının fahişe oldukları apaçık belliydi; gereğinden fazla dudak boyası, aşırı makyaj ve ucuz ama gösterişli giysiler. Bu akşam erkek müşterilerin çoğu Rus ve Sırp'tı; deri ceket giymiş, sert görünüşlü adamlardı.

Billy gangsterlerin bu deri ceket düşkünlüğünü hiç anlayamıyordu. Sanki en üstün başarı göstergesiymiş gibi. Babası da aynıydı. Billy daha dört yaşındayken Amerika'ya geldiklerinde adam ilk iş olarak kendine siyah bir deri ceket almıştı. Pejmürdeliğin bir sınırı olabilir mi?

Aptallık. Gangster gibi dikkat çekmekten başka bir işe yaramayan bir aptallık.

Dobraşin, Arkov'un koruması, masaya doğru yaklaşıyordu. Bir deri ceketli daha. Aşırı steroidden Sumo güreşçisine benzemiş. Burnu yüzünün içine çakılmış gibi, kolları enerji yüklü.

İstan'ların birinden gelmeydi –Özbekistan, Türkmenistan, her neresiyse– ve gözlerinde bir Asyalı çekikliği vardı.

Bir şekilde Billy'ye ukelele çalan o Hawaii'li adamı hatırlatıyordu, "Somewhere over the Rainbow" ile listeleri altüst eden o adamı, adı Israel bir şey olmalıydı.

Devasa cüssesine rağmen Dobraşin'in hakkından gelebileceğini biliyordu, problem yoktu.

"Patron hemen yukarı gelsin, dedi."

Masasının üzerindeki dizüstü bilgisayarın ardında oturan Arkov karşısındaki koltuğu işaret etti.

"Otur, Billy."

Billy babasının kuzeninin İnterpol ve gezegendeki polislerin yarısı tarafından arandığının farkındaydı, ama *kanun* –sadakat– ve *besa* –gizlilik– kavramlarının önemini de biliyordu.

Babası Arkov'lar için yıllar boyunca infazcı olarak çalışmış, 56 yaşında *Sopranolar* dizisini izlerken bir kalp krizi sonucu ölene kadar en iyi bildiği şeyi, kas ve dayağın karışımını kullanmıştı. Annesi kocasını parlak deri ceketi, göz kamaştırıcı beyaz gömleği, beyaz kravatı ve arkaya taralı saçlarıyla gömmüştü – Billy babasının tabuttaki bir penguene benzediğini düşünmüştü.

Terzi elinden çıkma takım elbiseyi ya da tek ceketi tercih ediyordu. Böyle bir giyimle dağıtımda gangster rolü almış gibi dikkat çekmezdin.

Liseyi bitirmemişti ama Amerikan Deniz Piyadesi olarak geçirdiği altı yıl doğal saldırganlığını açığa vurmuş, gerekli bütün eğitimi de sağlamıştı. Yine de tuhaf olan bir şey vardı: Kendine kalsa aktör olmak isterdi.

Herkes Billy Bob Thornton'a benzediğini, ama daha yakışıklı olduğunu söylüyordu. Beyazperdeye geçmek istemişti, ama 12 aylık ter ve yoksulluğun sonucunda sahneleyebileceği tek şey Energizer Tavşanı yanında boktan bir televizyon reklamı, babasının en sevdiği şov olan *Sopranolar*'da minik bir rol ve *Hamlet* için kiralık bir izleyici topluluğu karşısında bir ay boyunca tayt giyerek dolaşmaktı.

Bütün dünya kocaman bir sahneyken doğru dürüst bir rol

alamamıştı.[1] Teşekkürler, ama suç daha iyi ödeme yapıyordu.

Arkov masasının arkasından yavaşça çıkıp kenarına oturdu.

Büronun kepenkleri indirilmiş, tavandaki ışık yakılmıştı.

Kristal bir kadehe viski koyarken, "Pekâlâ, kadınla ilgili öykü neymiş?" diye sordu.

"Onu neden izlettiğini sormamın sakıncası var mı?"

"Sabır, Billy. Sen önce anlatacaklarını anlat. Sana ve çocuklara bunun için para veriyorum."

Billy ceketinin iç cebinden kahverengi bir zarf çekti ve içinden bir tomar fotoğrafla kâğıt çıkardı. "Hepsi burada. Çektiğim videolardan bastığım resim kopyaları dahil."

Arkov zarfı aldı, ama masanın üzerine fırlattı. "Ben tek sayfalık biriyim Billy. Anlat bakalım."

"Yalnız yaşıyor. Telefona böcek yerleştirmek için gittiğimde evde yoktu. Ama büyükannesi oradaydı."

"Neredeymiş?"

"Yurtdışında. Tahmin et, nerede?"

"Tahmin yaşımı geçtim."

"Eski vatanda. Dubrovnik'te."

Arkov kaşlarını kaldırdı.

"Emin misin?"

"Evet, adına hazırlanmış uçak rezervasyonunun yazıcı çıktısını gördüm. JFK'den Roma'ya, Roma'dan Dubrovnik'e. Bir kopyasını zarfa koydum."

"Oraya neden gittiği hakkında bilgin var mı?"

"Hayır, henüz yok. Ama ilgileniyorum."

Zarftaki kâğıtlardan birini çekip uzattı. "Bu arada, bu ilgini çeker diye düşündüm. Çalışma odasındaki bir notta iki isim gördüm. Üzerinde senin ve Mila Şavik'in adı var."

Arkov'un yüzü kızardı, kâğıdı okurken eli titriyordu. "Sen devam et."

"Hepsi bu kadar. Böcekleri yerleştirdiğimden beri kimse ev telefonunu kullanmadı; onun için kadın hâlâ dönmemiş olmalı."

"Nerede olduğunu bilmediğini mi söylüyorsun?"

---

1 Shakespeare'in, *Nasıl Hoşunuza Giderse* isimli oyunundan bir vecize: "Bütün dünya bir sahnedir. Ve bütün erkekler ve kadınlar birer oyuncu." (yay.n.)

Billy gülümsedi. "Öyle bir şey demedim. Dönüşünde Atlanta üzerinden bir Knoxville rezervasyonu var."

"Öyleyse, nerede şimdi?"

"Tahminime göre güneyde bir yerde, Doğu Tennessee'de, Hicksville'de."

"Orada ne yapıyor?"

"Fikrim yok, ama çalışma odasında bunu buldum."

Arkov'a logolu bir mektubun fotoğrafını uzattı.

"Tennessee'den biri. Marina işletiyor."

"Nereden biliyorsun?"

"Logonun üzerindeki numarayı aradım."

"Kadınla bu adam arasında ne ilişki var?"

"Söyleyebilmek için henüz çok erken. Ama kadınla ilgili bir şey daha buldum."

"Ne?"

"Çalışma odasında doktoru ve sigorta şirketiyle yazışmalar vardı."

"Ee?"

"Patlamadan sonra yattığı hastaneyi aradım. Sigorta şirketinden aradığımı söyledim."

"Sonra?"

"Kadın hamile."

"Bunun ne önemi var?"

Billy yine gülümsedi. "Bir zaafını, işleyebileceğimiz bir şey aramamı söylemiştin. Bu çok önemli. Gerekirse, bunu kullanır, ondan istediğimiz bilgiyi alırız. Bir kadın bebeğini korumak için her şeyi yapar."

"Ama bu nerede olduğunu söylemiyor."

"Onu bulmak için bir planım var."

Arkov viskisini bir dikişte bitirdi, kadehi masanın üzerine bıraktı.

"Yalnız dikkatli ol. Federallerin uyanıp, Amerikalıların dediği gibi isilikli kıça konan sinekler gibi üzerimize çullanmalarını istemiyoruz."

"Sonra?"

"Kocasına yaptığını yaparsın. Öldürürsün."

45

Billy çıktıktan sonra yandaki kapı açıldı ve içeriye Şavik girdi.

"Hepsini duydun mu?" Arkov zarfı açtı, uzattı.

"Duydum." Zarfın içindekileri inceledi, sonra zarfı masaya bıraktı. "Lane'in dul karısının Dubrovnik'e gitmesinin bir nedeni olmalı. Bir şeyin peşinde."

"İyi ama, neyin?"

"Asıl soru da bu ya."

Büro kapısı vurulunca, Arkov gidip açtı. Koruması Dobraşin elinde bir evrak çantasıyla eşikte duruyordu.

"Senin için, patron."

Çantayı aldı, adam dönüp uzaklaştı.

Arkov masasının arkasına geçti, bir bölmesine saklanmış zararsız görünüşlü, ince bir metal çubuğu aldı.

Yere diz çöktü ve çubuğu zemin kaplamasındaki budak deliğine benzeyen bir deliğe soktu. Çevirip sahte panoyu kaldırınca, ortaya sağlam bir kasa çıktı.

Şavik'in attığı çanta anahtarlarını havada yakaladı. "Billy'nin bu işi göze batmadan halledebileceğine güveniyor musun?"

Arkov sırıttı ve çantanın kilidini açtı; içinde 100 dolarlık banknotlardan kalın tomarlar ve iki deri kese vardı. Keselerden birinin ipini çözdü, masanın üzerine döktüğü pırlantalar parıltılı bir yığın oluşturdu.

"Billy aktör. Gerekli her role soyunabiliyor. Burada ne kadar var?"

"Nakit ve taş olarak iki milyonun üzerinde."

Arkov yine sırıttı. "Bu mevcut çeyrekte altı milyon, demektir. İhtiyar memnun olacak."

"Aramadı mı?"

"Sen gelmeden hemen önce. Buraya geldiğinde konuşmak istediği önemli bir aile konusu olduğunu söyledi."

"Ne hususta?"

"Söylemedi."

Şavik pencerenin yanına gitti, jaluzileri aralayıp dalgın gözlerle New Jersey manzarasına baktı.

Arkov ise pırlantaları yeniden keseye doldurdu, zemindeki gizli kasayı açıp parayla keseleri yerleştirdi.

"Neyin var Mila?"

"Düşünüyorum."

"İhtiyar sonunda gittiğinde bütün bu paralara ne olacağını hiç merak etmiyor musun?"

"Neden?"

"Nasıl olsa gidici. Bizim geleceği düşünmemizin zamanı geldi."

"Çıkar ağzından baklayı."

"İşi geliştirmek. Daha fazla güç, daha geniş alan. Eski günlerde, kamplardaki o pislikle uğraştığımız zaman bahsettiğimiz gelecek."

"Eski günler geçti Boris. Geçeli çok zaman oldu."

Arkov kasayı kilitlerken sırıtıyordu. "Öyle ama, zaman hâlâ bizim yanımızda. Gelecek hâlâ parlak."

"Sen elimizdeki işlere dikkat et yeter Boris. Yoksa bakarsın geleceğin falan kalmamış. Tabii federal kodeste birilerinin metresi olmak istemiyorsan. Kadınla ilgilenmek zorundayız. Şimdi bana şunun fotoğrafını göster."

Arkov yediği fırçadan hoşlanmadı, yüzündeki sırıtış yerini somurtkan bir ifadeye bıraktı.

Çalışma masasının çekmecelerinden birini çekti, içinden çıkardığı dosyadan aldığı fotoğrafı masanın üzerine attı. Bir konser için giyinmiş Carla Lane ve kocasının fotoğrafının bulunduğu bir gazete kupürü.

"Hukukçu demiştin değil mi?"

"Kocasının yanında çalışmaya başlamadan önce savcılık bürosunda çalışmış."

Şavik kadının çizgilerini inceledi. Güzel bir kadındı ve halinde tuhaf denecek kadar bilindik bir şeyler vardı ya, ne olduğunu çıkaramıyordu.

"Hukukçular her zaman dert çıkarır. Dubrovnik'te ne yaptığını bilmek istiyorum. Bir de geçmişini. O meraklı çalgıcıyla

evlenmeden önce kim olduğunu da."

"İlgilenmeye başladım bile."

Şavik elindeki fotoğrafı bıraktı, çenesini sıvazladı. "O kadında beni endişelendiren bir şey var. İçimden bir ses başımızın belaya girebileceğini söylüyor."

"İhtiyar da öyle dedi. Hukukçu olduğu için mi?"

"Belki."

"İstiyorsan resim sende kalsın. Bende kopyaları var. Görmeni istediğim bir şey daha olacak."

Dizüstü bilgisayarının ekranını Şavik'e doğru çevirdi.

"Neymiş?"

Beriki sırıttı. "Hoşuna gitmeyecek bir video."

46

TENNESSEE

Ronnie alet torbasını teknenin içine bıraktı.

Büronun önünde beyaz bir Toyota Camry'nin durduğunu, içinden de Carla'nın indiğini gördü. Akşam güneşinin parlaklığında güneş gözlüğü takmış, saçlarını bağlamıştı. Ronnie'nin yanına yürüdü.

"Hey. Ne zaman döndün?"

Güneş gözlüğünü çıkarmamasına rağmen, yüzündeki gerginliğin görülmemesi imkânsızdı.

"Bugün öğleden sonra. Knoxville'de araba kiraladım. Regan nerede?"

"Josh'la arkadaş ziyaretine gittiler.

Tekneye atladı, elini Carla'ya uzattı. "Yüzer evlerden bazılarını kontrol etmem gerekiyor. Gelmek ister misin?"

Motor göle doğru açıldı, Ronnie yol boyunca yüzer evlerin demirlerini elden geçirdi.

Rüzgâr başlarının üzerindeki tenteyi sarsıyordu. Güneş kuvvetli, sıcak ve yapışkandı, ama uzakta kabaran kara bulutlar ve havada yağmur kokusu vardı.

"Cesetlerden kalanları gördün mü?"

"Evet."

Genç kadın gözlerini göle çevirirken dudağını ısırdı. Ronnie motoru susturunca, tekne kendini suların akışına bıraktı.

"Kiminmiş?"

Beriki bocaladı.

"Kiminmiş, Carla?"

"Ann... Annemin ve..."

"Ve kimin?"

Konuşmadan güneş gözlüğünü çıkardı.

Genç kadının gözlerini gördü. Yaş dolu, kırmızı ve şiş, altlarında günlerdir uyumamış gibi koyu halkalar. Yüzünü ellerine gömdü ve vücudunu sarsacak kadar güçlü hıçkırıklara boğuldu. Omzunda Ronnie'nin kolunu hissetti.

"Acele etme ve bana her şeyi anlat."

47

Tekne rıhtımın yanında usulca sallanırken, kımıldamadan oturdular.

"Annen olduğu kesin değil mi?"

"DNA'sı benimkiyle uyuşuyor."

Ronnie genç kadının elini ellerinin arasına aldı.

Carla kendi düşüncelerinden hipnotize olmuş gibi gibi Ronnie'ye döndü.

"Annemden geriye kalanları görmek zaten yeterince korkunçtu. Ama çocukların cesetleri o kadar yürek parçalayıcıydı ki. Hiç unutamayacağım. Asla."

Gözlerini sildi, kısık sesle, "Kelly bakmama izin vermedi," dedi. "Belli belirsiz bir koku vardı. Beni itip dışarı çıkardı."

"Ne görmüştün?"

"Luka'nın boyunda, dört beş yaşlarında, yerde kıvrılmış iki küçük çocuğun iskeleti. Daha büyük iki çocuk da ayaktaydı."

"Kaç yaş?"

"Bilemiyorum. Sadece daha büyük olduklarını biliyorum. Dokuları buruşup çürümüş, vücutları tanınmayacak gibi mumyalaşmış. Yürek parçalayıcıydı. Beni o kadar etkiledi ki, o günden beri neredeyse hiç uyumadım."

Kelimeler boğazında düğümlenince susmak zorunda kaldı.

"Kelly beni çekip dışarıya çıkarana kadar hepimiz orada dehşet içinde donup kaldık."

"Küçüklerden birinin Luka olup olmadığını belirleyemediler mi?"

"Daha belirleyemediler. Kelly'nin DNA eşleştirmesi yapması gerekiyor."

"Pek umudun yok gibi."

"Nasıl olsun? Küçük çocuklardan biri koyu renk saçlıydı, Luka gibi. Ne kadar uğraşırsam uğraşayım, kendimi Luka'nın hâlâ hayatta olduğuna inandıramıyorum."

Genç adamın gözlerinin içine baktı. "O cesetleri görmek, her şeyi geri getirdi. O son gün annemden ayrılmamı, Luka'ya sarılıp öpmemi. Bir de..."

"Bir de ne?"

"Bana nasıl yapıştığını. Onu güvende tutmam, unutmamam için yalvardığını. Ona son söylediğim şey, geri dönüp onu alacağımdı. Sözümü tutamadım Ronnie, onu terk ettim, Luka'yı terk ettim."

Sesi çatallaştı. "Korku dolu o küçücük yüzünü, beni bırakmak istemeyişini asla unutamam. Par... Parmaklarını zorla ayırmam gerekti."

Islak gözlerini yumdu.

Omzunda yine Ronnie'nin elini hissetti, ancak adam bu kez bir şey söylemedi.

"Nasıl?" diye devam etti Carla. "Çocukları nasıl görmezler? Cesetlerini nasıl olur da bulmazlar?"

"Buna verilecek cevabım yok Carla."

Genç kadın acı dolu yüzünü kaldırdı. "Her şeyi daha da zorlaştıran, Luka ve öteki çocukların neler yaşamış oldukları. Neredeyse solunacak havası bile olmayan o ufacık yerde yavaş yavaş ölmenin, canlı canlı gömülmenin dehşeti. Üstelik hepsi benim yüzümden."

"Neden böyle dedin?"

"Luka benim yüzümden hastalandı. Bir gün annemin nehirde yüzmemize izin vermesi için ısrar ettim. Etmeseydim Luka hastalanmayacaktı."

"Bilemezsin."

"Evet, bilirim."

"Carla..."

"Luka'nın geride kalması da benim hatam. Hasta olmasına rağmen onu yanımda götürmem gerekirdi."

Carla'nın sesi hayvansı bir ıstırap çığlığı gibi acılı bir tını yüklüydü.

"Luka'nın ölümünden sorumlu değilsin."

"Öyleyse neden böyle hissediyorum?"

"Hayatta kalmanın suçluluk duygusu, hepsi bu. Luka ölürken sen hayatta kaldığın için kendini suçluyorsun."

"Hayır, kabahat benimdi. Bu düşüncemi hiçbir şey değiştiremez."

"Baize'le konuştun mu?"

"Kendimi toparlar toparlamaz telefon ettim. Biriyle konuşmam gerekiyordu."

"Nasıl karşıladı?"

"Sanırım, babamın kemiklerini bulacaklarını, böylelikle o defteri kapatabileceğini umuyordu. Ama Luka'yı anlatınca yıkıldı."

Baş ve işaretparmaklarını gözlerine bastırdı.

"Onu iki kere o gece, iki kere de dün aradım. Hâlâ şoktaydı. Yarın bir daha telefon edeceğim. Şu anda bu konudan bahsedemeyecek kadar gerginim. Son üç gündür neredeyse hiç uyumadım."

"Şu anda Baize'in yanında olman gerekmez miydi?"

"Belki gerekirdi. Ama yapmam gereken başka şeyler var."

"Ne gibi?"

Ronnie'ye diktiği gözleri ateşliydi.

"Sadece Şavik'in peşine düşmekle yetinmeyeceğim."

"Ne demek bu?"

"Onu öldüreceğim."

48

Ronnie tekneyi rıhtıma yanaştırıp bağladı.

"Ne dediğinin farkında mısın?"

"Onu öldürmekten başka bir isteğim yok. Anneme, aileme yaptıklarını cezasız bırakamam. Arkov'un da ölmesini istiyorum. Kendim öldürmek istiyorum." Gözlerini Ronnie'nin gözlerine dikti. "Bana öğretir misin? Onları nasıl öldüreceğimi öğretir misin?"

"Daha önce birini öldürdün mü Carla?"

"Elbette hayır."

"İnsanlıktan nasibini almamış bile olsan birini öldürmek, yüzünde son nefesini hissetmek ve içindeki hayatın boşalmasını işitmek, yaşayabileceğin en yürek parçalayıcı şey olabilir."

Başını salladı. "Öldüreceğin adamın ya da kadının seri cinayetler işlemiş biri ya da acımasız bir terörist olması hiçbir şey değiştirmez. İçinde bir nebze insanlık varsa, Şavik gibi birini öldürmek bile ruhundan büyük bir parça koparır."

"O tarafından hiç kaygılanmıyorum. Benim öldürmem adil olacak. Ben emirleri yerine getiren bir asker değilim. Senin gibi biri beni öldürmek konusunda eğitebilir. Bunu yapacak mısın?"

"Ben kiralık silah değilim. Yanlış adama geldin."

"Neden?"

"Çünkü benden bir başkasını öldürmemi istemek, yapamayacağım bir şey istemektir. Buraya ilk geldiğin günden beri düşünüyorum ve cevabım hayır. O günleri arkamda bıraktım. Öldürme defterini kapattım ve bedelini de ödedim."

"Ne bedeli?"

"İnan bana, her zaman ödenecek bir bedel olur. Bu konuyu gerçekten iyice düşünmen gerekiyor. Ya bu adamları öldürmeye çalışırken ya da öldürdükten sonra yakalanırsan? Hayatının geri kalanını hapiste geçirebilirsin."

Carla cevap vermeyince, Ronnie genç kadının yüzüne baktı.

"Sana yardım etsem, suç ortaklığından beni de demir parmaklıkların ardına atabilirler. Öldürdüğün adamlar bu dünyanın en aşağılık pislikleri de olsa cinayet cinayettir."

"Anlamıyorsun Ronnie."

"Anladım bile. Bu katillerle yüzleşme ihtiyacını anlıyorum. Ama bu dünyaya ayak basmamaları gereken katiller hep olacak. Geri adım atmalı, neye niyetlendiğini iyice düşünmelisin."

"Kararımı değiştirmeyeceğim. Ve hâlâ hiçbir şey anlamadığını düşünüyorum Ronnie."

"Neden?"

Gözlerini kaçırmadı. "Jan öldürüldüğünde, biri yüreğimde bir delik açmış gibi oldum. Ardından geçmişimi öğrendim, o delik büyüdü. Şimdi de, Luka'yla birlikte, kalbimden geriye ne kaldıysa koparılıp alınmış hissediyorum. Bir daha iyileşmeyeceğimi, asla düzelmeyeceğimi hissediyorum."

Ronnie yanıt vermedi. Sessizlik sonsuz gibiydi.

O zaman Carla kontrolünü kaybeder gibi oldu, teknenin küpeştesini yumruklamaya başladı. "Görmüyor musun? Bütün bu cinayetlerin Jan ve ailemi yok eden katillerin yanına kâr kalmasına izin veremem. Onları rahat bırakamam. Şavik ve onun gibiler, bu dünya üzerinde ellerini kollarını sallayarak gezememeli. Bunlar hayvandan da beter."

"Yine de buna intikam denir, Carla. Hesaplaşmak için birini öldürmek denir."

"Denirse ne olur? Ama bu kadar da değil. Daha derin."

"Ne kadar daha derin?"

"Çocuğumun büyümesini ve hayatının Şavik ve Arkov gibiler tarafından mahvedilmesini istemiyorum."

Ronnie'nin yüzüne baktı.

"Kimsenin çocuğunun benim yaşadığım korku ve dehşeti ya-

şamasını istemiyorum Ronnie. Bunun gibi insanlar serbestçe dolaşabildikleri sürece bana yaptıklarını başkalarına da yaparlar."

Çantasından çıkardığı mavi battaniye parçasını parmaklarının arasında tutkuyla sıktı.

"Bak – Kardeşimden geriye kalana bak. Küçük, naif, güzel bir çocuk ve onu hatırlamam için bana kalan da bu. O odada yatan oğlunun kemikleri olsaydı? O zaman ne hissederdin?"

Ronnie yine cevap vermeyince yüzüne baktı.

"Yalvarmaktan nefret ederim, ama başka birini bulacak zamanım yok. Senden tek istediğim bir hafta; zamanından sadece bir hafta. Bir haftada yapılabilir mi?"

"Yetmez. Sadece temel bilgileri görürdün."

"Daha uzun olursa Şavik ve Arkov'un ülkeden kaçma riski var."

"Nereden biliyorsun?"

"Angel bahsetti. Bana fazla zamanım olmadığını söyledi ve içimde bir ses haklı olduğunu haykırıyor." Yüzü karardı. "Sadece yüzüne bakmakla, ne düşündüğünü anlıyorum, Ronnie."

"Ne düşünüyorum?"

"Josh'un senden başka hiçbir şeyi olmadığını. Bir şeylerde korkunç bir yanlışlık olup okkanın altına girersek Josh'un hayatının mahvolacağını. İkinizin de hayatının yıkılacağını."

"Onu seviyorum Carla. Josh'u yüzüstü bırakamam. Bir kere bıraktım ve oğluma bir daha bunun asla olmayacağına dair söz verdim."

"Anlıyorum. Çaresiz olmasam senden bir şey istemezdim."

Gözlerini Ronnie'nin yüzüne dikti.

"Seni asla ele vermem Ronnie. Asla. Bana yardım ettiğini kimseye söylemem. Benim için öldürmeni istemiyorum senden. Sadece nasıl yapacağımı göster yeter."

"Yine de karışmış olurum. Yine de hayatımı tehlikeye atmış olurum. Josh'unkini de."

"Yani yardım etmeyecek misin?"

"Edemem, Carla."

Dudaklarını büzdü, başını kaldırıp gölün ötesinde bir yere baktı.

Carla sendeleyerek tekneden çıkmaya çalıştı. "Pekâlâ, beni buradan çıkar lütfen."

"Carla..."

"Çıkar beni buradan."

Tekneden rıhtıma atladı, kaldırımın üzerinden aceleyle arabasına doğru gitti.

49

Ronnie peşinden yetişti.

"Bekle biraz."

"Hoşça kal Ronnie."

Adama aldırmadan, arabasının kapısını açtı.

Beriki koluna yapıştı.

"Bekle. Mantığa aykırı olduğunu biliyorum. Korkunç bir risk olduğunun farkındayım. Bir şeyler yolunda gitmezse, ödenecek korkunç bir bedel olduğunu biliyorum. Yine de yardım edeceğim sana."

Akşam havasında yağmur kokusu, rıhtımın üzerinde karşılıklı durmuşlardı, aralarında tuhaf, huzursuzluk verici bir yakınlık vardı.

"Neden? Fikrini değiştiren ne?"

"Çünkü Dan'e borçlu olabileceğimi düşünüyorum. O olmasaydı, ben de burada olmazdım. Kim bilir kaç kere arkamı kolladı. Benden de senin arkanı kollamamı isterdi, biliyorum. Ama yapmayacağım tek bir şey var."

"Nedir o?"

"Senin için öldüremem, Carla. Asla öldüremem. Sadece sana bilmen gerekenleri öğretirim."

"Hep bir bedel öderiz, demiştin. Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?"

"Evet, öyle düşünüyorum. Birinin canını aldığımızda, sanki bir intikam meleği omzumuzun üzerinden bizi izler, bedelini

tahsil etmeye hazırlanır."

"Peki ben ne bedel ödeyeceğim?"

"Yaptıkların peşini bırakmayabilir. Ya da nefret ettiğin kişiler seni de çürütür. Tam olarak söyleyemem, ama zamanı geldiğinde anlarsın."

"Böyle bir şeye tanık oldun mu?"

"Hem de kaç kere. Birlikte hizmet ettiğim çocuklar. Bedel ödediklerini gördüm."

"Nasıl?"

"Bozulmuş evlilikler, boşa geçmiş hayatlar. Kendini uyuşturucuya ve içkiye verenleri de gördüm. Ya da kafalarına kurşun sıkanları."

"Onlar askerdi. Emirleri uyguluyorlardı. Ben yaptığıma inanıyorum. Haklı bir amacım olduğuna inanıyorum."

"Hiç fark etmez. Yine de bedel ödersin."

"Daha önce hiç öldürdün mü?"

"Evet."

"Peki ne bedel ödedin?"

Yüzünden, hassas bir noktasına dokunduğunu anladı. "Josh'a olanlar bedelin yarısı. Annesinin ölümü de."

"Nasıl bilebilirsin ki?"

"İnan bana, biliyorum."

"Öyleyse Şavik neden bir bedel ödemedi?"

"Ödeyip ödemediğini nereden biliyorsun?"

"Gece uykusuz kalıp yaptığı kötülükleri düşündüğünden kuşkuluyum."

Ronnie gözlerini Carla'nınkilere dikti. "Bir can aldıktan sonra aynı insan olmayacaksın. Yaptığın seni değiştirecek. Sakın seni uyarmadığımı söyleme."

Genç kadın bir süre cevap vermedi, Ronnie'nin sözlerini düşündü.

"Söylediklerimin arkasındayım Ronnie. Seni karıştırmam. Kimsenin bilmesi gerekmez."

"Şavik'in yüzüne bakmaktan hâlâ korkuyor musun?"

"Her zamankinden çok. Neler yapabildiğini, kadın ve çocukları katlettiğini gördükten sonra."

"Cesursun, bunu kabul etmem gerekir."

"Keşke öyle olsaydım Ronnie, ama değilim. Korkuyorum. Belki de hayatta hiç korkmadığım kadar korkuyorum. Ama işlediği cinayetlerin Şavik'in yanına kâr kalmasına izin veremem. Bütün o ölenlerin anısına saygısızlık edemem."

"Daha önce kaldığın bungalova git ve güzel bir uyku çek. Yapacak çok şeyimiz, yapmak için çok az zamanımız var."

"Ne zaman başlıyoruz?"

"Başladık bile."

O gece yine yağmur yağdı.

Damlardan sıçrayan, yoğun bir yaz sağanağı. Şimşekler gece göğünü yarıp ateşe veriyordu.

Carla sırtüstü uzanmış, elleri karnında, fırtınayı seyretmeye koyulmuştu.

O odadaki küçük iskeletlerin görüntüsü gözlerinin önünden gitmiyordu.

Bir zamanlar sevgili birer çocuk olan o kurumuş dokular, o acıklı giysi parçaları. Göğsüne inen örgüleriyle o küçük kız. Ve koyu renk saçları hâlâ zihninden çıkmayan sevgili Luka.

Çantasından kahverengi zarfı çıkardı. İçinden kardeşinin yatak arkadaşı olan mavi battaniye parçasını ve annesiyle, babasıyla, Luka'yla Dubrovnik plajında çekilmiş fotoğrafı aldı.

Her ikisini de sıkı sıkı kavrayıp, yaşlı gözleriyle baktı.

Yüreği yarılmış, bir daha düzeltilemeyecek kadar dağlanmıştı.

Zihninde, karanlıkta ona seslenen Luka'nın belli belirsiz sesini işitti.

Daha fazla dayanamayacağını, vücudunun hıçkırıklarla kasıldığını hissedince döndü ve yüzünü yastığa gömdü.

50

Ronnie kamyoneti bir çayıra doğru sürdü.

Kamyonette yanında oturan Carla içinde güçlü bir korkunun

büyüdüğünü hissetti, Ronnie'ye nedenini anlatmaktan ürktü.

Çayırın bir köşesinde ahşabı beyazlaşmış bir çift piknik masası gördü. 100 metre kadar ötedeki bayır bir atış alanının arka planını oluşturuyordu.

Bayıra doğru çeşitli uzaklıklarda, bazıları insan gövdesi biçiminde kâğıttan ve metalden yapılmış bir dizi hedef sıralanıyordu. Ronnie arabayı durdurdu, peşinden Carla'yla kamyonetten indi.

"Etkilendim. Demek özel poligonun var."

"Son yıllarda pek kullanmıyordum. Şimdi malzemeyi boşaltalım."

Kamyonetin arkasına dolanıp arka kapağı indirdi. Arabanın kasasına plastikten yapılmış, kilidi şifreli, kömür siyahı bir Pelikan sandık yerleştirilmişti.

Kapak açıldığı zaman, Carla koruyucu gri köpüklere sarılmış bir dizi ateşli silah gördü. Çeşitli kalibrelerde altı tabanca, yanlarında bir AR saldırı tüfeği, bir Heckler & Koch MP5 hafif makineli, dürbünlü ve mekanizmalı bir keskin nişancı tüfeği ve bir de pompalı bir Remington.

Kamyonet kabininden iki yeşil metal kutuyla siyah bezden bir atış çantası alıp, silahların yanına bıraktı. Carla silahları görünce irkildi.

Ronnie, "Neyin var?" diye sordu.

"Silahlar beni korkutur. Nefret ederim. Televizyonda ateş edilen sahneleri izlerken bile zorlanırım. Bunu... Bunu sana söylemekten çekiniyordum."

"Desene, bundan daha parlak bir başlangıç düşünemezdik."

Ronnie silahları masaların üzerine yerleştirdi.

Carla, "Savaş ve silahla ilgili her şey midemi bulandırır," dedi.

"Anlıyorum, ama bu işi yapmak istiyorsan, üstesinden gelmen gerekecek. Silahları, bir işi yapmak için kullanacağın aletler olarak düşün, hepsi bu."

"Yeşil kutularda ne var?"

"Cephane."

"Ya çantada?"

"İlkyardım eşyası. Her ihtimale karşı."

"Ne ihtimali?"

"Kurşun yarasına ne yapılacağını öğrenmen gerek. Yaralanırsan ya da kazayla kendini vurursan. İşin içinde ateşli silah varsa, kazaların eksik kalmamak gibi kötü bir alışkanlığı vardır."

"Anlıyorum. Silahlar tehlikelidir."

"Dört temel kuralı uygula, her zaman güvende olursun."

"Neymiş o kurallar?"

"Oraya da geleceğiz."

Carla ellerini masadaki silahların üzerine açtı. "Neden bu kadar çok?"

"Silahın tutukluk yapabilir, ateş almayabilir. Temizleyip yeniden dolduramazsan bir başkasını, elinin altında hangisi varsa onu kullanman gerekir."

"Yani tanımadığım bir silahı mı demek istiyorsun?"

"Evet. Onun için bir silahtan fazlasını tanıyor olmalısın. Vivaldi bir zamanlar ne demiş biliyor musun?"

"Bildiğimiz Vivaldi?"

Gülümsedi. "Evet, besteci olanı. Buralarda oturan ve aynı adı taşıyan dağlı bir nişancı değil."

"Ne demiş peki?"

"Her şey dengeye bağlı. Her şey, müzik, fizik, matematik, hayat, evren, ilişkiler, adını sen koy. Aynı şey nişancılık için de geçerli: Her şey dengeye, doğru duruşa bağlı. Bir de kavrayışa; o da aslında aynı şey. Bu ikisini doğru yap, hedefi vurmak sadece çalışmaya bağlı olur."

"Öyleyse dört temel kural ne?"

Ronnie dört parmağını kaldırdı, sayarken her birine teker teker dokundu.

"Bir: Bütün silahlara her zaman doluymuş gibi davran. İki: Silahın namlusunu asla öldürmek istemediğin bir şeye doğrultma. Üç: Hedefe kilitlenmedikçe ve ateşe hazır olmadıkça, parmağını tetiğe değdirme. Dört: Hedefinden ve dayanağından her zaman emin ol."

Atış alanının ucundaki bayırı işaret etti. "O bayırın bir arka plan vazifesi görmesinin nedeni de bu. Serseri ya da seken kurşun istemeyiz. Aynı şekilde arkadaki masum seyircilere de zarar vermemek lazım."

Aşınmış görünüşlü siyah bir tabanca seçti, şarjörünü çıkardı ve cephane kutularının birinden aldığı bir avuç fişeği doldurmaya koyuldu.

"Kuralları durmadan, beynine kazınana kadar tekrarlayacağız. Daha önce hiç ateş etmediğini sanmakta haklı mıyım?"

"Hiç."

"Önce, küçük kalibreli bir tabancayla başlayacağız."

"Neden?"

"Geri tepmesi daha hafiftir ve patladığında ödünü koparmaz."

Silahla şarjörü yeniden masaya bıraktı. "Tabancalardan hepsini eline al, tart, onlarla tanış. Sonra seni nişancı yapmaya başlayalım."

51

Tabancaların her birini aldı, elinde teker teker tarttı. Korku ve tiksinti hâlâ geçmemişti, ama silahların insana verdiği güç duygusunu yadsımak imkânsızdı. Yine de bu, müstehcen gelen bir güç duygusuydu. Silahlar ona sadece ölümü hatırlatıyordu.

Ronnie açtığı bez çantadan nişancılar için yapılmış iki çift koruyucu kulaklık çıkardı.

"Kulaklarına zarar vermemen için çalışırken zaman zaman bunları kullanacağız. Ama şimdilik, kulaklarını korumadan, yakından ateş sesine aşina olman gerekiyor." Biraz önce bıraktığı siyah tabancayı yeniden alıp şarjörünü yerleştirdi.

"Daha önce silah sesi duydum."

"Bu sefer silahın doğrudan *sana* yönelmesine alışman gerekir; bu da bütünüyle farklı bir duygudur."

Tabancayı kontrol etti. "Biri sana ateş etmeye niyetlendiğinde bile sakin ve odaklanmış kalmayı öğrenmen gerek. Bu duyguya alışman için bazı alıştırmalar yapacağız. Sen hedefe ateş ederken, benim de etrafına gerçek mermi sıkacağımı söylüyorum."

"Şaka mı ediyorsun?"

"Hayır, etmiyorum. Bu arada tabancaya takılmış iyi ve güçlü bir nişan feneri kullanmaya da alışmalısın."

"Nişan feneri de ne?"

"Taktik feneri. Karanlıkta ateş ediyorsan, hedefe nişan alman çok önemli olur. Koyu renk elbiseler giymek de öyle. Kapüşonlu bir eşofman, koyu renk blucin veya tayt ve koşu ayakkabısı. Saçını saklamak için koyu renkli yün takke. Kaçarken vurulmak istemiyorsan topuk yasak."

"Moda tavsiyelerine uyacağım."

"Bir şey daha. Şimdilik, ben ateş ederken ellerinle kulaklarını kapatma; çok istesen bile. Ateş sesine alışmanı istiyorum. Her tabanca patladığında yerden iki metre havaya sıçraman gerekmez."

Siyah tabancayı bir eline aldı. "Bu dokuz milimetrelik bir Sig 226; şarjörü 15 mermi alır. Dünyadaki en iyi tabancalardan biri. Deniz Komandoları ve İç Güvenlik bunları kullanır. Son derece güvenilir ve hassas bir silahtır."

Parmağını tetiğe değdirmeden tetik köprüsünün üzerine bıraktı. "Hatırlaman gereken bir şey daha var. Kas hafızası."

"O da ne demek?"

"Ateş etmeye hazır olana kadar parmağını kahrolası tetiğin *uzağında* tutmak demek. Böylelikle kazayla birini öldürmez ya da ayağına ateş etmezsin. Şimdi, vücudumun duruşuna bak. Ateş ederken böyle yapmanı istiyorum, anlaşıldı mı?"

O kadar hızlı oldu ki, Carla tepki verecek zaman bulamadı.

Ronnie tek bir akışkan hareketle duruşunu değiştirdi, yan dönerek hafifçe öne doğru eğildi. Tabancayı kavrayan sağ eli hızla kalktı, sol elini destek için sağ elinin parmaklarının üzerine getirdi. Arka arkaya dört kez ateş etti.

15 metre kadar ötede, mermilerin madeni bir *klink* sesiyle çarptığı beyaz boyalı dört metal plaka devrildi.

Ronnie'ye bu kadar yakın durduğu için silah sesleri Carla'nın kulaklarında patlama etkisi yarattı. Sarsıldı, omuzlarını kamburlaştırdı, ama kulaklarını kapatma dürtüsüne direndi.

Patlamalar yankılanıp duyulmaz olunca Carla'ya, "İyi misin?" diye sordu.

"Kulak zarlarımın patlamasının dışında evet."

Ronnie metal plakaları işaret ederek gülümsedi. "Biraz şansın varsa, böyle geçecek bir haftanın sonunda sen de benim gibi ateş edersin."

"Şaka etmiyorsun ya?"

"İraden varsa her şey mümkün."

Şarjörü çıkardı, namluda kurşun olmadığını gördü, sürgüyü açık bırakıp tabancayla şarjörü masanın üzerine bıraktı.

"Atış sahasındayken, ateş ettiğin her sefer böyle yapacaksın tamam mı? Tabancayı yere doğrult, şarjörü çıkar ve sürgüyü açık bırak. Böylelikle boş olduğunu görürsün."

"Peki."

Daha hafif bir tabancayla şarjörü işaret etti.

"Bu da 22'lik Browning. Başlangıç için iyi bir tabanca. Bir süre bununla ateş eder, sonra daha gürültülü, tepmesi daha güçlü olanlara geçeriz."

"Biraz önce kullandığın gibi mi?"

"Evet, onun gibi."

Yeniden Sig'i alıp Carla'nın eline bıraktı.

"Öldürmek için bunun bir eşini kullanacaksın, onun için ne kadar çabuk alışırsan, o kadar iyi. Sadece bir farkı olacak."

Ağır tabancayı elinde tutmak Carla'nın omurgasını endişeyle ürpertti.

"Ne farkı?"

"Ucunda susturucu olacak, onun için patladığında fazla gürültü yapmaz. Bu arada, tabancanın izi sürülemeyecek."

"Ne demek istiyorsun?"

"Suçüstü yakalanmadığın sürece polis tabancanın izini bize kadar süremez."

"Nasıl olur?"

"Yıllar önce bir silah fuarından alınmıştı."

"Ee?"

"Hiçbir evrak izi yok, seri numarasını da kazıtacağım. Sen kullanmadan önce tümüyle temizlenir; aynı şey cephane için de geçerli. Silmek için silikonlu bir bez kullan, silahta ya da cephanede en ufak bir parmak izi ya da DNA kalmaz."

"Emin misin?"

"İnan bana."

Pelikan sandıktan siyah bir çift nişancı eldiveni çıkardı. "Şavik ve Arkov'u infaz ederken bunları giyeceksin. Kabzayı iyi kavramana yardım eder. İş bittikten sonra tabancayı yok ederiz. Eldivenleri dene ve bundan sonra onları kullan."

Carla eldivenleri ellerine geçirdi. Tam eline uygundu.

"Tabancayı nasıl yok edeceğiz?"

"Bir yerlere, derin bir göle atarız."

Ceptelefonuna bir mesaj düştü.

Mesajı okudu. *Newark Havaalanı. Gelen Yolcular salonundaki bar. 13.00. Tamam? A.*

Ronnie, "Önemli mi?" diye sordu.

"Angel'dan. Öbür gün Newark Havaalanı'nda buluşmayı öneriyor. Gider, akşam olmadan da dönerim."

Cevabını yazdı. *Newark 13.00 tamam.*

"Yanında gelmemi ister misin?"

"Çok riskli. İzlendiğini fark ederse gidebilir. Ona henüz tamamıyla güvenmiyorum, ama kalabalık içinde bir şey yapmaya kalkışacağını sanmam."

"Yerinde olsam buna fazla güvenmem. Ya seni tuzağa düşürüyor ya da ikili oynuyorsa? Bırak da seninle geleyim."

"Hayır Ronnie. Bana bir şey olmaz. Bir şeyler sezersem deli gibi uzaklaşırım."

"Çok dikkatli ol, duyuyor musun?"

Hâlâ elindeki Sig'e baktı.

"Ne var, ne oldu, Carla?"

"Biliyor musun, ironik."

"Nedir o?"

"Annem dünyayı değiştirmesini umduğu bir günlük yazdı. Ama değiştirdiği tek kişi, ben oldum."

"Nasıl?"

"Bir gün gelip, bir can almak isteyeceğimi hiç düşünmemiştim."

Gözlerini kaldırıp Ronnie'ye dikti. "Biraz önce söylediğin, Şavik ve Arkov'u infaz etmemle ilgili. O kadar gerçekdışı geliyor ki."

"Başka bir tarifi yok ki. Üstelik çok yakından ve kanlı olacak, sakın unutma."

Genç kadının yüzünü inceledi. "Hatırlatmamın anlamı var mı bilmiyorum ama vazgeçmek için asla geç değildir."

52

NEWARK ULUSLARARASI HAVAALANI
NEW JERSEY
13.00

Carla Angel'ın bara girdiğini, her erkeğin onu süzdüğünü gördü.

Koyu renk gözlük ve aynı bilezikleri takmış, iştah açıcı hatlarını gizlemek konusunda hiçbir yararı olmayacak lacivert bir pantolon-ceket takımı giymişti.

Carla erken gelmiş, endişesini dağıtmak için Knoxville'den aldığı bir gazeteyi okumaya koyulmuştu.

Angel gözlüğünü çıkarmadan bir margarita ısmarladı. "Taksiyle mi geldiniz, yoksa arabanızla mı?"

Angel'dan yine hoşlanmadığını düşünerek, "Ne o, ne de öteki: Uçakla geldim," dedi.

"Uçakla mı?"

"Burada değildim."

Angel gözlerini indirdi, cilalı tırnaklarıyla Carla'nın önündeki *Knoxville News* gazetesine dokundu. "Knoxville, Tennessee, demek?"

"Bana sizinle Jan hakkında gerçeği anlatın."

"Sizin için oldukça önemli görünüyor."

"Ben sadece Jan'ın—"

"Benim gibi biriyle birlikte olmasını mı anlayamıyorsunuz? Bazılarımız ne olduğumuzu değiştiremeyiz Mrs. Lane. Ama inanın bana, birbirimize benziyoruz. Jan bende sizde gördüklerinin çoğunu görüyordu."

"Nedense bu konuda biraz kuşkuluyum."

Angel garsonun getirdiği içkisinden bir yudum aldı. "Jan, Şeytan Tepesi'nde bulunduğunuzu anlatmıştı."

"Bunu... Bunu neden söylesin ki?"

Angel iki elini açınca bilezikleri masaya kaydı. Her bileğinde soluk pembe yara izlerinden meşum şeritler vardı.

"13 yaşımda, Merviak kampındaydım."

"Ben... Çok özür dilerim."

"Daha sonra bileklerimi kesmeye çalıştım. Nöbetçiler beni yere yatırır ve sırayla tecavüz ederlerdi. Annem, ablam ve ben. Duygusal olarak tam bir enkazım."

Carla bir şey diyemedi.

Kadın bileziklerini tekrar taktı.

"Annem oraya yedi hafta dayandı. Ablam onun yarısı kadar. 15 yaşındaydı."

"Peki, siz... Siz nasıl hayatta kalabildiniz?"

"Bir gece nöbetçiler sarhoştu. Fırsatı kaçırmadım ve kaçtım."

"Kısacası, kişisel bir konu?"

"Öyle de denebilir. Şeytan Tepesi'ne, Şavik'in yanına gitmeden önce Merviak'tan Arkov sorumluydu. Arkov annemle ablamı öldürenlerden biridir."

Genç kadının yüzü yoğun bir nefretle kasıldı. "Önce, onu öldürmek istedim. Sonra bunun yeterli ceza olmayacağını, adaletin yerine gelmeyeceğini düşündüm."

Carla devamını bekledi.

"Hepsinin ıstırap çektiğini görmek istiyorum. Arkov, Şavik, kaçıp saklanmadan önce bunca hayatı mahveden bütün o haşaratın."

"Amerika'ya gelmeyi nasıl başardınız?"

"Buraya Rus ve Balkan mafyaları tarafından getirilmiş bir sürü kadın var. Sizi buraya yasadışı yollardan sokarlar ve siz de karşılığında borcunuzu ödeyip özgürlüğünüze kavuşmak için çalışırsınız. Yedi yılımı aldı. Beş yıldır özgürüm."

"Ne yaparak?"

"Kulüplerde ve randevuevlerinde çalışarak. Biliyor musunuz, yıllar boyunca annemle ablamı öldüren adamları bulmak için dua ettim. Bulacağıma hiç inanmıyordum. Ama bir yıl önce, New Jersey'deki bir kulüpte çalışmaya başladım. Onları orada gördüm."

"Kimleri?"

"Önce Arkov'u. Daha yaşlı ve farklı görünüyordu; sanki plastik cerrahi yaptırmış gibi yüzü daha gergindi. Ama oydu işte. O hayvanı hiç unutamadım ki."

"Sizi tanıdı mı?"

"Kamptayken o kadar sık sarhoş olurdu ki kendi anasını tanır mıydı kuşkuluyum. Bir başka sefer Şavik'le onu kulüpte içki içerlerken gördüm. Orası kontrol ettikleri bir sürü bar ve kulüpten biridir."

"O zaman ne yaptınız?"

"Başka hiçbir şey. Dikkatli olmam gerekiyordu."

"Devam edin."

"Şavik'in kadınlarla beraber olmaktan hoşlandığını gördüm. Çoğu zaman kulübün dansçılarıyla yatar. Onlardan hoşlanıyorsa, bir süre yatağını paylaşır. Ben de benden hoşlanması için ne gerekiyorsa onu yaptım."

"Ve?"

"Onu o kadar memnun ettim ki sonunda yanına taşınmamı istedi."

"Birlikte mi oturuyorsunuz?"

"Öyle de denebilir. Şavik'in keyfine göre gelip gidiyorum. Böyle dehşete düşmüş gibi bakmayın. Bu, ona yaklaşmak, faaliyetleri hakkında olabildiğince çok şey öğrenmek için bir taktikti."

"Evi nerede?"

"Jersey'de, sahilde kocaman bir malikâne. Bazen haftalar

boyunca yanında kalırım. İş konuştuğu ve etrafında olmamı istemediği zamanlarda da kendi evime dönerim."

"Şavik gibi biriyle nasıl yatabilirsiniz?"

"Nefret insanı çok uzaklara götürüyor. İntikamını almak için doğru anı beklerken hayatta kalmasını sağlıyor."

"Arkov'dan mı?"

"Özellikle Arkov'dan. Hiç dolambacı yok - insanlıktan en ufak nasibini alamamış katı kalpli, gaddar bir hayvan. Göz açıp kapayıncaya kadar insanın boynunu kırıp hiçbir pişmanlık duymayacak cinsten."

"Ya Şavik?"

"Onu nasıl tanımlayacağımı bilmiyorum."

"Neden?"

"Bazen soğuk ve mesafeli olur. Bazen de son derece sıcak ve sevgi dolu."

"Şavik'i asla sıcak ve sevgi dolu biri olarak düşünemem."

"Ben de düşünemezdim. Ama inanın, bazen oluyor."

"Aynı insandan mı bahsediyoruz, merak ettim doğrusu."

"İçinde birbiriyle boğuşan iki ayrı insan var gibi. Jekyll ve Hyde misali. Soğuk ve ilgisiz olduğu günler bilirim. Bir de bana inanılmaz sevecen davrandığı günler var."

"Nasıl? Bir anlatsanız?"

"Bazı geceler yıkılırdım. Kampta, Arkov'un anneme ve ablama gaddarca davrandığı anlar gözümün önüne gelirdi."

"Sonra?"

"Şavik derdimi sorardı."

"Siz ne anlatırdınız?"

"Hiç. Nasıl anlatırım ki? Ama üzüntümü hissederdi."

Bir an soluklandı. "İstediğimden değil, ama çoğu zaman bana sarılır ve ben uykuya dalana kadar saçımı okşar. Çoğu erkekten farklı olarak beni cinsel arzuları için kullanmadı. Yoldaşları annemi ve ablamı öldürmüş bir adamla yüz yüze gelmek çok saçma geliyor."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Şavik'in kendini sevdiğini sanmıyorum. Mutlu bir insan olmadığı kanısındayım. Ama benden açıklamamı istemeyin.

Benim için anlaşılamayacak kadar derin."

"Deneyin."

"Deneyemem. Kişisel hayatından hiç bahsetmedi. Ama bana sorarsanız içinde bir yerde kilometrelerce uzanan bir yara izi var. Kötü biri olduğunu biliyorum. Ama içinde bir yerde, bir zamanlar iyi biri olduğunu hissediyorum."

"Annemi öldürdü. Belki babamı ve kardeşimi de."

"Çok üzgünüm Mrs. Lane."

"Ona karşı bir şeyler hissediyor musunuz?"

"Neden sordunuz?"

"Kadınca bir sezgi diyelim."

Angel önce başını çevirdi, sonra yine Carla'ya döndü. "Stockholm sendromundan bahsedildiğini duymuş muydunuz?"

"Evet. Rehineler kendilerini onları tutsak eden kişilerle özdeşleştirirmiş. Bazıları onlara zarar veren ya da esir tutanlara karşı sempati besleyebilirmiş."

"Bazen, özellikle yumuşak, düşünceli ve sıcak olduğu zaman, Şavik'e karşı aynı hisleri taşıyıp taşımadığımı merak ederim. Kendi işimde onun gibi çok erkeğe rastlamadım."

"Bir bakımdan, ama mı, diyorsunuz?"

"Yine de cinayetlerinin bedelini ödediklerini görmekte kararlıyım."

"Ne yapmayı planladınız?"

"Başlangıçta onları öldürmeye niyetlendim. Bir tabanca aldım ve ateş etmeyi öğrendim. Çok iyi olduğumu söyleyemem."

"Ne oldu?"

"Bir seferinde Arkov'u vurmaya çok yaklaştım. Evde Şavik ve korumalarıyla kâğıt oynarlarken. Tabancayı çantama saklamıştım."

"Ama?"

"Arkov ve Şavik her an silahlıdır ve en az birer korumayla dolaşırlar. Bunun intihar olacağını anladım." Elindeki kadehle oynadı. "Sonra bir akşam Jan'ı konserde dinlemeye gittim."

"Neden?"

"Aynı kasabadan geliyoruz. Ona müziği annem öğretti.

Çocukluğumdan beri görmemiştim. Konserden sonra beni görmesi için bir pusula gönderdim."

"Sonra?"

"Beni gördüğü için mutluydu. Yaşadıklarımı ve ailemin başından geçenleri anlattığım zaman dehşete kapıldı."

Angel önce başını çevirdi, sonra yine Carla'ya döndü.

"Şavik ve Arkov'dan bahsettiğim zaman gözleri parladı."

"Neden?"

"Onun için de kişiseldi. Kasabamızı top atışına tutan, Jan'ın annesiyle babasını öldüren milislerin Boris Arkov'un komutasında olduğunu öğrenmişti."

"Size bunu o mu anlattı?"

Angel başını salladı. "Evet. Bunun dışında, savaş suçlularının peşine düşmüş bazı adalet gruplarından da bahsetti. Sizin de hukukçu olduğunuzu anlattı."

"Ona her şeyi anlattınız mı?"

"Evet. Ondan sonra gizlice buluşmaya başladık. Jan, Arkov ve Şavik'i bizzat görebilmek için birkaç kere kulübe gelmeye niyetlendi. Emin olmak istiyordu."

"Geldi mi?"

"Evet. Bir de New Jersey'de Sırp mafyasının takıldığını söylediğim bir iki bara gitti. Soru sormaya başlamış. Oysa dikkatli olması için yalvarmıştım. Ama o çok fazla soru sormuş ve dikkat çekmiş. Onu bu nedenle öldürdüklerinden eminim."

Angel güneş gözlüğünü çıkardı ve bir kâğıt mendille gözlerini sildi.

Carla yüreğinde bir acı duydu. Uzandı, Angel'ın eline dokundu.

"Devam edin lütfen."

"Tam olarak ne yapmak istiyorsunuz Mrs. Lane?"

"Daha önce söyledim. Arkov ve Şavik'in bedel ödemelerini sağlayacağım."

"Nasıl?"

"Ne kadar az bilirseniz, sizin için o kadar iyi olur."

"Ya size onu nasıl yok edebileceğinizi söylersem?"

53

"Bunların zayıf noktası, Aşil topuğu nedir, biliyor musunuz?" diye sordu Angel.

"Nedir?"

"Para. Güçlerini paradan alırlar. O parayı alın, o zaman yıkılırlar."

"Bunu nereden biliyorsunuz?"

"Şavik evdeki kasasında bir defter tutar."

"Ve?"

"Çetenin yasadışı faaliyetlerinden ve vergi kaçakçılığından gelen kârlar ve kazançlar bu deftere yazılır. Federaller bu defteri ellerine geçirebilseler Şavik, Arkov ve bütün örgüt çöker. Bütün düzen ta Belgrad'a kadar yıkılır."

"O defteri alabilir misiniz?"

"Hayır, eksikliğinin farkına varırlar. Ama bazı sayfaların resmini çekebilirim. Federallerin ilgisini çeker, değil mi?"

"Çekeceğinden eminim."

"Hukukçusunuz, onlara açıklar, neden çabuk hareket etmeleri gerektiğini de anlatırsınız."

"Bir düşüneyim. Şu anda sizi tehlikeye atmak istemem. Bana başka ne verebilirsiniz? Bana anlatabileceğiniz her türlü dahili bilgi işime yarar."

Angel çantasından çıkardığı kahverengi zarfı masanın üzerinden itti.

"Nedir bu?"

"Şavik'in New Jersey'deki adresi. İş konuşacakları zaman Arkov da sık sık orada kalır ama onun evi Jersey'de bir yerde bir çatı katı, nerede olduğunu bilmiyorum. Ceptelefonumla Şavik'in evinin ve etrafın birkaç fotoğrafını çekmeyi başardım. Cape May adında, oldukça şık bir yer."

"Biliyorum. Bana daha fazlasını anlatın."

"Ev kıyıda, Delaware Körfezi'ne bakıyor. Bildiğim her şeyi dosyaya koydum. Fotoğraflara burada bakmayın. Güvenli bir yerde saklayın. Size bildiğim her şeyi veriyorum."

Carla zarfı çantasına yerleştirdi.

Angel, "Bunları Jan için hazırlamıştım," dedi. "Bu arada evin bir haritasını da çizdim, odalardan çoğunun yerini gösterdim."

"Peki ya korumalar?"

"Şavik ve Arkov'un birer koruması var. Şavik'inki şoförlük de yapıyor. Arkov'unki Dobraşin adında dev gibi biri."

"Alarm sistemi var mı?"

"Evet, son derecede gelişmiş; bana şifresini söylemediler. Ama Şavik'le birlikte olduğum zaman çoğu kez sahile açılan arka bahçeyi kullanır. Girdiği şifreyi görmek için çok uğraştım. Her zaman aynı rakamları giriyor. Kapının fotoğrafını çektim, arkasına da şifresini yazdım. Böylece eve girebilirsiniz."

Angel bir an tereddüt etti. "Şavik kasada bir de flaş disk tutuyor. Hesap defteriyle birlikte alıp, diski bilgisayara taktığını gördüm. Federallerin ilgisini çekecektir."

"Neden?"

"Bana kalırsa bir çeşit şifreleme yazılımı olmalı, çünkü flaş disk olmadan dizüstü bilgisayarını çalıştıramıyor."

"Siz neden bahsediyorsunuz?"

"Defter, şifreleme cihazı ve bilgisayar hep birlikte alındığında, çete ve para konusunda tonlarca malzeme olduğunu tahmin ediyorum."

"Bilgisayar uzmanı değilim; onun için biraz daha açık konuşun."

"Organize suç örgütlerinin kazandıkları paralarla ne yaptıkları hakkında bir fikriniz var mı Mrs. Lane? Ve hayır, bu bir tuzak soru değil."

"Yasadışı yollardan dediniz, değil mi?"

"Ya da yasal yollardan."

"En ufak bir fikrim yok."

"Burada sözünü ettiğimiz, sağmal inek denen, çok kârlı işler. Mafya için vergi kaçakçılığı bir yaşam tarzıdır, buna kaymağını almak derler. Savcılık yaptınız. Kaymağını almak ne anlama gelir biliyor musunuz?"

"Müşteri yediği ya da içtiğinin karşılığını kredi kartı yerine

nakit öder. Nakdin kaydı olmaz. Bir bölümü kaymak olarak alıkonur."

Angel başıyla onayladı. "Tamam. Ve eğer onlarca şirket, bar ve kulübü olan bir suç karteliyseniz, kaymağını alma işi sanat halini alır. Arkov'un mafyası söz konusu olduğunda milyonlarca dolardan bahsediyor olabiliriz."

"Yılda mı?"

"Ayda. Asıl sorun şu, bu miktarda kirli parayı Amerika'da bankaya yatırırsanız Vergi Dairesi hemen duyar ve hapse girersiniz."

Kadehini masanın ortasına itti. "Şiltenin altına da saklayabilirsiniz, ama bir süre sonra kendinizi bir banknot dağının tepesinde bulursunuz."

"Peki o zaman parayı ne yapıyorlar?"

"Ülke dışına çıkarıyorlar."

"Nasıl?"

"Elektronik yollardan değil, çünkü o zaman da bankadan geçmek gerekir."

"Ya?"

"Yılda üç dört kez Belgrad'dan özel bir Learjet gelir. Gelişinde boştur, ama dolu döner."

"Nakitle mi dolu döner?"

"Nakit, altın, mücevher, o günlerde hangisini tercih ederlerse. Ama Belgrad'a geri götürülmez." Margaritasından bir yudum aldı, karıştırma çubuğuyla oynadı.

"Nereye götürülür?"

"O ay hangi banka bereketliyse. Genellikle Cayman Adaları'nda bir banka olur."

"Peki ya gümrük veya güvenlik?"

"O işin kolay yanı. Gereken yetkililere gereken rüşvet verilir."

"Bu anlattıklarınız ne kadar büyüleyici olursa olsun, Angel, tüm bunların bir amacı var gibime geliyor."

"Elbette var ve şimdi sıra orada. Uçak her geldiğinde, aile toplantısı gibi olur. Bütün hepsi, bütün kötü adamlar, Şavik, Arkov, ihtiyar, hepsi gelir."

"İhtiyar?"

"İvan Şavik. Büyük babanın ta kendisi. Genellikle çocukların onu kazıklayıp kazıklamadıklarını görmek ve Cayman operasyonuna göz kulak olmak için gelir."

"Bütün bunların benimle ilgisi ne?"

"Gelecek aile toplantısı bu pazar."

Barın öbür tarafında, genç bir adam oturmuş, gazete okuyordu.

Beyzbol kasketindeki topluiğne başı video kamera ve ceptelefonunun fotoğraf makinesi ihtiyacı olan bütün pikselleri sağlıyordu.

Telefonunun klavyesiyle uğraşır gibi yaparak on, 12 resim ve 15 dakikalık film çekmeyi başarmıştı.

İki kadın masadan kalkıp ayrı yollara gidince bir dakika bekledi, sonra da arada mesafe bırakarak koyu saçlı olanının peşine düştü, yürürken de telefonda bir numara tuşladı. Bağlantının kurulduğunu işitti.

"Evet?"

"Billy? Benim."

"Angel bizim için ne yapıyor?"

"İyidir. 15 dakika kadar konuştular. İhtiyacımız olanı aldık. Ben şimdi Lane'i izliyorum."

"Ondan ayrılma. Nereye gittiğini öğrenmek istiyorum."

54

SARAYBOSNA

"Tuhaf olduğu kesin. Çok tuhaf."

"Tuhaf diyemeyeceğim. Bana kalırsa gerçek bir sürpriz."

"Bunlar o odadan aldığınız çocuklardan *bütün* arta kalanlar mı Sean?"

"Evet, Pierre. Dört çocuk."

Kelly önündeki dört metal masanın üstüne yerleştirilmiş iskelet parçalarıyla çürümüş giysilerin üzerine eğilirken, gözlüğünü alnına itti.

Baktıklarının arasında mavi renkli çürümüş bir kız elbisesiyle bir erkek çocuğun yünlü şortunu gördü. Bir baba olarak bu gibi manzaralar kendisinde hep büyük bir kedere neden oluyordu.

Otopsi odasında, hemen yanında duran adli tıp uzmanı Dr. Pierre Bufont şarapçılara özgü mavi damarlı bir buruna sahip, uzun boylu bir Fransız Kanadalısıydı.

"İkinci katliam mahallindeki çocuk kalıntılarını toplamayı tamamladığınızı mı söylüyorsun?"

"Mrs. Lane için işlemleri hızlandırmam gerektiğini düşündüm. Bulabildiğimiz tüm çocukların DNA örneklerini topladık."

Kelly yazıcı çıktılarıyla dolu bir dosya uzattı. "Her iki mekândaki cesetlerden hiçbiri Mrs. Lane'in ailesinin DNA'sıyla uyuşmuyor. Kendin bak istersen."

Bufont çıktıları inceledi.

"Anlaşılan, esrarlı bir şey keşfettik, öyle mi?"

"Kesinlikle."

"Bundan Mrs. Lane'e bahsedecek misin?"

"Bana kalırsa konuyu biraz soğutmak daha iyi olacak. Kendisini üzmenin bir anlamı yok."

"Bence de doğrusu bu."

Kelly kemikleri düzenlemesine yardımcı olan beyaz önlüklü yardımcısına döndü. "Teşekkürler Slava."

"Bir şey değil, efendim." Yardımcı odanın bir köşesine çekildi, bir süpürge alıp yerleri süpürmeye koyuldu.

Kelly, "Küçük oğlan konusunda, battaniyede ve sırt çantasındaki saç tellerinde kurtarılabilir DNA örnekleri bulduk."

"Hata ihtimali yok mu?"

"Görebildiğim kadarıyla, yok."

Bufont başını çıktılardan kaldırıp çenesini kaşıdı. "Haklısın. Çok tuhaf. Yine de bütün ailelerin kendine özgü sırları var demek."

Dosyayı kapatıp yerine bıraktı.

"Mrs. Lane'in inanılır tek tanık olduğunu söylüyorsun değil mi?"

"Evet."

"Bir savaş suçları soruşturması yapılırsa, yetkililer ifadesine gerek duyacaktır. Annesinin günlüğü de işe yarar."

"Savcıların resmi ifade için onunla temasa geçmesini istedim."

"Ne var Sean? Kaygılı görünüyorsun?"

Beriki çenesini sıvazladı. "Oğlanın hâlâ hayatta olması mümkün."

"Öyle mi dersin?"

"Top atışları ya da Şavik öldürmemişse."

"Şavik?"

"Buralarda, yakındaydı. Onun gibi bir adam çocuğu bir tehdit, ortadan kaldırılması gereken bir tanık olarak görür. Mrs. Lane'e göre, Alma Dragoviç çocuğun top atışlarından önce kaçmayı başardığını düşünüyormuş."

"Kadının hafızasına güvenilebilir mi?"

"Cevaplaması zor bir soru."

"Fazla ihtimal olmamakla birlikte, oğlanın hayatta kalmış olabileceğini kabul ediyorum. Geriye kalan binaları gerektiği gibi arayıp hiçbir şey bulamadınız değil mi?"

"Doğru. Kafamı karıştıran bir şey daha var."

"Ne?"

"Mrs. Lane sanki Şavik'in yaşadığından kesinlikle eminmiş gibi bir izlenim edindim."

"Neredeyse 20 yıldır adamı gören olmamış. Yetkililer öldüğü kanısında değiller mi?"

"Kadının hali tam tersini ima ediyordu. Tuhaf, ama adamın nerede olduğu konusunda içeriden bilgi almış gibiydi."

"İlginç."

Kelly masanın arkasındaki duvar haritasının yanına gitti. Harita boyunca bir çizgi çizerken alnı dikkatten kırışıyordu.

Bufont da yanına geldi. "Yüzünde yine o ifade var Sean. O İrlandalı kafandan neler geçiyor?"

"Alma Dragoviç, Mrs. Lane'e bilinci yerine geldiğinde kendini bir geçici hastanede bulduğunu anlatmış. Ona bir rahibenin baktığını söylemiş. Carla Lane'in küçük kardeşini canlı gördüğünü o zaman iddia etmiş."

"Bu dediğin neden bu kadar önemli?"

Kelly parmağının ucuyla haritaya vurdu. "Kardeşi hayattaysa, olası bir tanık daha var demektir. Araştırdım, o günlerde buraya en yakın geçici hastane burada, Sırp sınırına yakın dağlardaki bir rahibe okulundaymış. Ortodoks rahibelerin yaşadığı bir yer."

"O dediğin yeri gördüm. Oldukça güzel. Kayanın yüzüne yapılmış."

"Doğu Ortodoks Hıristiyan kiliselerinde rahibe okuluyla manastır arasında fark görmüyorlar, değil mi? Hepsine manastır diyorlar."

Kelly haritanın başından ayrıldı. "Duyduklarıma göre, rahibeler çocuk kurbanlardan en kötü durumda olanlara hâlâ bakıyor. Her kökten öksüz yetimler, zihinsel ve bedensel açıdan kimsenin almak istemeyeceği kadar çok zarar görenler."

"Ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Oraya kadar gidip, çocuk hakkında bir şeyler bilip bilmediklerini araştırabilirim. Belki rahibeler tedavi ettikleri hastaların kayıtlarını tutuyordur."

Kanadalı gülümsedi, kaşlarını kaldırdı. "20 yıl geriye gidiyorsun Sean. İrlanda'daki okul günlerinden kalma âdetleri olan genç ve güzel rahibeleri özlemiş olmayasın?"

Sean neşeli bir kahkaha attı. "Biliyor musun, haklı olabilirsin."

"Mrs. Lane'in ailesinin mülteci kurumlarıyla temasa geçtiklerini söylememiş miydin?"

"Yine de, bilinmez ki. Ağların gözünden geçenler çok Pierre."

Saatine baktı, sonra da masasının üzerindeki telefonun yanındaki rehberi açtı.

"Carla'ya haber vereceğim. Yine de zaman farkı için birkaç saat daha beklemem gerekir. Bir şok daha yaşayacak. Ama umut veren bir şok."

"Yetimhaneden bahsedecek misin Sean?"

"Hayır, buna rahibeleri ziyaretten sonra karar vereceğim."

"Neden?

"Kırılma ihtimaline karşı kadına umut vermek istemem."

55

TENNESSEE

O sabah, daha yüksek kalibreli tabancalar kullanarak, Carla'nın parmakları uyuşuncaya kadar aralıksız dört saat boyunca atış talimi yaptılar.

Carla ateş ettiği zaman Sig kuvvetle tepiyordu; tetiğe çöktüğünde tabancanın sürgüsü birkaç kez baş ve işaretparmakları arasındaki hassas dokuyu kesti, kanattı.

Ronnie kabzayı kavrayışını düzeltti. "Ellerin çok yukarıda. Kabzayı daha aşağıdan tut."

Küçük, siyah bir taktik fener çıkardı, namlunun altındaki kılavuz rayına oturttu. Fenerin düğmesine dokununca güçlü bir huzme belirdi.

"Taktik ışığına alışman gerek. Hayatını kurtarabilir."

Kâğıt hedefleri inceledi. "İyi gidiyorsun. Çoğu çatışma yedi metre veya daha az mesafede olur. Hedefi 25 metreden doğru vurmayı öğrenirsen işi beceriyorsun demektir."

Tetik çekmesi hızlanıp nişancılığı keskinleşene kadar genç kadının duruşunu ve kabzayı tutuşunu –bir el kabzada, diğeri onun üzerinde, silahı kavrayan parmaklara yapışmış– tekrar tekrar düzeltti.

"Pekâlâ, şimdilik bu kadarı yeter. Nişancılığınla hızına daha sonra yine döneriz." Tabancaları masanın üzerine bıraktı. Kamyonetin kabininden şort ve bir çift Reebok çıkardı. "Dediğim antrenman eşofmanını getirdin mi?"

"Elbette."

"Giy öyleyse. Hiç koşar mısın?"

"Epeydir koşmadım. Koşmaktan vazgeçsek Ronnie? Koşmak için önce biraz pratiğe ihtiyacım var."

"Öyleyse kısa bir yamaç yürüyüşü yapalım. Kamyonetin arkasında soyunursun. Formda olman reflekslerini hızlandırır."

Güneş parlak ve sıcaktı. Carla eşofmanlarını giyerken Ronnie kamyondaki buz kutusundan iki su şişesi kaptı.

Şişenin birini genç Carla'ya atarken, "Bu dağın çevresinden gidiş geliş on kilometre," dedi.

"On kilometre mi? *Şimdi?* Bu sıcakta? Çok zor. Yapabileceğimden emin değilim."

Ronnie gömleğini çıkardı. Yağsız vücudu güneşten yanmış, ağır bedensel çalışmadan göğüs kasları gelişmişti.

"Elbette yaparsın. Sana yumuşak davranıyorum. Çoğu gün bu turu koşarak tamamlarım, onun için koşmanı istemediğime şükret."

"Sana deli olduğunu söyleyen olmuş muydu?"

"Deli benim göbek adım. Yanına Angel'ın zarfını da al ve yola koyulalım."

Yedi kilometreden sonra tepede dinlenmek için oturdular.

Hava 30 derecenin üzerindeydi ve Ronnie'nin tişörtü terden sırılsıklam olmuştu. "Nasıl gidiyor?"

Soluğunu toparlamakta zorlanan Carla iki büklümdü, sıcağın ve rutubetin etkisindeydi, koşu eşofmanı ve Nike tişörtü terden yapış yapıştı.

"Deliliğinle ilgili söylediğimi sil."

"Öyle mi?"

"Daha ziyade sadistlik."

Ronnie göz kırptı, su şişesinin kapağını açıp birkaç yudum içti. "Alışacaksın."

Uzaktaki Smoky Dağları'na baktı.

Carla sendeleyerek onun karşısındaki kayaya çöktü ve ağız dolusu şişe suyu içti.

"Endişeli görünüyorsun. Zihninden geçen nedir Ronnie?"

"Gerçekten?"

"Gerçekten."

"Angel'a hakikaten güveniyor musun?"

"Evet, nedendir bilmem ama güveniyorum."

"İkili oynamadığından emin misin?"

"Evet, eminim. Merviak kampındaymış. Nefret taklit edilemez Ronnie. Adaletin yerine gelmesini en az benim kadar istediğini biliyorum."

"Şu zarfa bir daha bakayım."

Carla elindeki zarfı uzattı. "Senin için tüm resimlerin kopyasını çıkardım. Bu zarf senin, sende kalabilir."

Ronnie zarfın içinde arazisi denize kadar uzanan büyük bir evin fotoğraflarının bulunduğu yeşil bir dosya gördü.

Malikânenin içeriden dışarıdan çekilmiş en az 20 fotoğrafıyla, içinin elle çizilmiş bir krokisi. "Bir köy partisini ağırlayacak kadar büyük görünüyor."

"500 metrekare, ikişer arabalık iki de garaj."

"Öyle mi?"

"Yüzme havuzundan, saunadan, jimnastik salonundan ve sinemadan bahsetmiş miydim?"

Ronnie resimleri incelerken, "Bir de suç para kazandırmaz derler," dedi. Lazer yazıcıdan çıkma resimler oldukça berraktı. "Cape May denilen yeri bilir misin?"

"Jan'la birkaç kez gitmiştik. 1800'lerden kalma, deniz kenarında bir tatil mekânı. İlginç, Viktorya döneminden kalma. Adresi Google Maps'e girdim ve birkaç fotoğraf daha bastım."

"Görebiliyorum."

"Ne düşünüyorsun Ronnie?"

Angel'ın fotoğraflarından birini çevirdi: Pembe sıva kaplı bir duvardaki kemere yerleştirilmiş, üzerinde bir kartal başı bulunan, göz alıcı bir ferforje kapı. Resmin arka tarafında, kapının şifresini gördü: "2704 #."

"Angel başka neler anlattı?"

Uzunca konuşmuşlardı ama Carla tüm konuşulanları hatırlıyordu. "Billy Davix diye biri var. Arkov'un yeğeni. Eski deniz piyadesi, tehlikeli bir katil. Çetenin kas gücü. Arkov ve Şavik'in emriyle Jan'ı öldüren de o."

"Angel adamı tanıyor muymuş?"

"Kulüpte sık sık görüyor."

"Aile toplantısı neden pazar, gece yarısı yapılıyor?"

"Sadece birkaç saat sürecek. Anlaşılan, yaşlı Arkov pazartesi sabahı bankalar açılmadan hemen önce Cayman Adaları'nda olmak istiyor."

"Bu sadece 72 saatimiz var demektir."

"Elimden geleni yaparım. Söz veriyorum Ronnie."

"Elinden gelen yetmeyebilir. Nişancılığın oldukça gelişti, eğittiklerimin çoğundan daha iyi ama..."

"Ama ne Ronnie?"

"Daha iyi nasıl ateş edeceğini, nasıl öldüreceğini elbette öğretirim. Ama Şavik ve onun gibiler doğuştan katiller. Böylesi adamların karşısına çıkmaya hazır değilsin Carla. Ve önümüzde ne kadar zaman olursa olsun, belki de hiç olmayacaksın."

Ronnie parmaklarını şaklattı. "Hayatını böyle söndürürler senin. Ölmenin binbir yolu var Carla. Acılı, ıstıraplı ölümler. Şavik gibilerin bu yolların hepsini bildiğinden hiç kuşkum yok."

Genç kadının gözünde gerçek korkuyu gördü.

"Yani?"

"Her şey aceleye geliyor. Sağlam bir planımız bile yok."

"Bir plan düşünmeme yardım edemez misin?"

"Seni malikâneye sokmamız ve herhangi bir alarmı devreye sokmadan önüne çıkacak korumaları bertaraf etmeni sağlamamız gerekiyor. Bu dediğim hiç de kolay değil. Şimdilik elimizde arka kapının şifresinden başka bir şey yok. Ya kapıda Angel'ın bilmediği bir güvenlik kamerası varsa?"

Gözlerini Carla'ya dikti. "Veya kapı açıldığı zaman evin içinde bir alarmı tetikliyorsa? Bütün bunlar bana güven vermeyecek kadar karmaşık. Angel'dan daha fazla bilgi istesen?"

"Tüm bildiklerinin bunlar olduğunu söyledi."

"Sadece dört günlük eğitim ve bu kadar az bilgiyle inanılmaz bir şansın olması gerekir, yoksa kendi ayağınla ölüme gidersin."

"Hep bu kadar neşeli misin?"

"Memphis'te buna, olduğu gibi anlatmak bebeğim, derler." Kendini kayanın üstüne çekti. "Biraz daha düşüneyim."

Carla'nın ceptelefonu çaldı.

Telefonu cebinden çıkardı, ekranda bir yabancı ülke numarası görünce açtı.

"Evet?"

"Mrs. Lane?"

"Kimsiniz?"

"Sean Kelly, Saraybosna'dan arıyorum. Müsait misiniz Mrs. Lane?"

56

SARAYBOSNA

Sırp mahallesindeki bar topu topu altı masası olan karanlık, soğuk bir yerdi, bayat tütün ve kahve kokuyordu.

Yassı burunlu, orta yaşlı, iriyarı sahibi barın tezgâhına yaslanmış, gazetesini okuyor, bir yandan da önündeki tabaktan zeytin atıştırıyordu.

Kapıdan bir müşteri girdiğini görünce başını kaldırdı. "Aklında bir şey varmış gibisin Slava."

Morg yardımcısının üzerinde artık beyaz önlük yoktu. "Bir armut brendisi iyi olurdu. Duble olsun Yaniç."

Bar sahibi sırıttı, ellerini pis önlüğüne sildi ve küçük bir kadehi ağzına kadar doldurdu. "Ceset saymakla geçen zor bir gün öyle mi?"

Slava bir dikişte boşalttığı kadehi hızla tezgâha bıraktı, kolunun yeniyle ağzını sildi.

"Daha kötüsü de olabilirdi. Senin gibi mafya bağlantıları olan birini ilgilendirecek bilgilerim var."

Bar sahibinin sırıtışı ekşidi. Sol kolunu uzattı, morg yardımcısını gırtlağından yakaladı, sıkınca adam boğulur gibi oldu.

"Senin yerinde olsam ağzımı kapalı tutardım. Böylesi sözler bir adamın ölümüne neden olabilir, duydun mu?"

Slava belli belirsiz bir sesle, "Bir... Bir şey demedim," diye sızlandı. "Ben... Ben sadece sana iyilik yapmak istedim Yaniç. Eski asker arkadaşları gibi."

Bar sahibi parmaklarını gevşetti. "Nasıl bir iyilikmiş bu?"

"Şeytan Tepesi'nde olanların bir tanığı var."

"Hiç tanık yok sanıyordum. Ya da en azından mahkemenin kulak vereceği biri yok, diye söylediler."

Slava boynunu ovuşturarak, "Ama artık öyle değil," dedi.

Barmen cüzdanından bir banknot çıkarıp Slava'nın yüzünü okşadı. "Haydi, acını hafifletmene yarar."

"Bir 100'lük? Hepsi bu kadar mı?"

"50 olmadığına şükret. Şimdi bana her şeyi anlat."

TENNESSEE

"Kelly eşleşme olmadığından emin miymiş?"

"Yüzde yüz, dedi."

Kayaların üzerine oturmuşlardı; Carla kendinden geçmiş gibiydi, yüreği çarpıyor, heyecanı sesine yansıyordu.

"Harika bir haber. Böyle bir habere şu anda öyle ihtiyacım vardı ki. Luka'nın sağ kurtulduğunu biliyordum. Biliyordum işte Ronnie."

"Carla, bir tavsiyede bulunabilir miyim?"

"Ne?"

"Kendini kaptırma."

"Neden?"

"Askerde, çocuklardan biri çatışmada kaybolduğu zaman bunu o kadar çok gördüm ki. Aileler en ufak bir umut kırıntısına sarılırlar."

"Ama sana Kelly'nin söylediklerini anlattım."

"20 yıldan fazla oldu. Tek bildiğin, Luka'ya ait bir şey bulunmadığı. Düş kırıklığına uğramanı istemiyorum."

"İçimde tuhaf bir duygu var Ronnie. Gerçekten."

"Neden?"

"Açıklayamam. Bana öyle bakma."

"Nasıl bakmayayım?"

"Çılgınca bir umutmuş gibi. Böylesi haberlere ihtiyacım vardı. Önümüzdeki günler için."

"Kelly başka ne dedi?"

"Bu işin peşinden gideceğini, bana haber vereceğini."

"Nasıl gidecekmiş peşinden?"

"Söylemedi, ben de soramayacak kadar heyecanlandım. Ama söyledikleri Şavik'in karşısına çıkma kararımı daha da pekiştirdi."

"Neden?"

"Luka kaybolmadan önce Şavik binadaydı. Onu görmüş olabilir. Bir şeyler biliyor olabilir."

"Carla..."

"Şimdi Alma'nın haklı olduğunu anlıyorum: Luka'yı gördüğü doğruymuş. Biliyordum. Hayatta olduğunu bildiğim gibi."

"Carla, bu konuya böyle bakma. Bütün yumurtalarını bir sepete koyma, yoksa çok üzülebilirsin."

"Aptalca davrandığımı söyleme bana Ronnie. Lütfen, bırak tek umuduma tutunayım. Olumlu olmak, inanmak zorundayım. Josh olsa, sen de aynı böyle davranırdın."

Carla'nın gözünde, ona güç aşılayan parlak umutları görüyordu.

"Belki de haklısın. Ben sadece şeytanın avukatlığını yapmaya çalışıyorum. Ama sanırım her şey mümkün."

Carla gülümsedi, buluştuklarından beri ilk kez gerçekten gülümsedi.

Eğildi, Ronnie'nin yanağına dokundu, öptü. "Teşekkürler, Ronnie. Hazırsan, ben de dönmeye hazırım."

Ayaklandı, böğründe ve kasığında ikiye bükülmesine neden olacak kadar keskin bir sızı duydu. "Ooh... Bu acıttı."

"İyi misin?"

Doğrulmaya çabaladı. "Bir... Bir adalem çekmiş olmalı."

"Neresi acıyor?"

"Tam burası."

"Bir bakayım." Carla'nın böğrünü ve belini yokladı, kaslarını ve tendonlarını yokladı. "Çok gerginsin, her tarafın düğümlenmiş. Yürüyerek dönebilecek misin?"

"Sanırım."

"LaFollette ve Harrogate'de birer hastane var. Seni birinden birinde kontrol etti..."

Cümlesini tamamlayamadı. Yüzünde bir telaş, Carla'nın elini bırakmadan bir adım geriledi.

"Ne... Ne oluyor Ronnie? Bana neden böyle bakıyorsun?"

"Kanın akıyor."

Gözleri Carla'nın kasıklarındaydı.

Carla da kasıklarına baktı.

Bacaklarının arasında, gri eşofmanında giderek yayılan kızıl bir leke vardı. Kana dehşet içinde baktı.

"Neler oluyor Carla?"
"Be... Bebeğim."
Sonra bütün duyguları boşaldı, bilincini yitirdi.

57

BELGRAD

Bar sahibi Tuna'ya hâkim o güzel ve görkemli taş ev hakkındaki öyküleri duymuştu.

Zengin çete reisi İvan Arkov'a ait 15. yüzyıldan kalma prens köşkünde verilen görkemli davetler ile bakanlara ve zengin sanayicilere çekilen ziyafetlerle ilgili söylentilerden de haberi vardı.

Tek umudu, sadakatinin Arkov tarafından cömertçe ödüllendirilmesiydi.

Mercedes limuzin ve iki koruma onu Belgrad'ın dış mahallelerinde karşıladı. Araba malikânenin girişi önünde durunca, sürücü inip Yaniç'e kapıyı açtı.

Girişteki basamakların tepesinde onu keçi sakallı, papyonu benekli, iki dirhem bir çekirdek, zayıf bir adam bekliyordu.

Yaniç baştan aşağı ürperdiğini hissetti.

İvan Arkov bütünüyle zararsız görünmesine rağmen, her seferinde Yaniç'in tüylerini diken diken ederdi. Arkov'un çalışma odasında, bir kurbanının yüz derisinden yapılmış, gizli panolu bir vitrinde meşum bir hatıra olarak muhafaza ettiği ölüm maskalarıyla ilgili öyküleri duymuştu. "Yaniç. Hoş geldin."

Patronun elini tuttu, saygı belirtisi olarak parmağındaki yüzüğü öptü. "Beni bu kadar kısa sürede kabul ettiğiniz için minnettarım Mr. Arkov."

İhtiyar parmaklarını şaklatınca iki koruma gerileyip konuşulanları duyamayacakları bir mesafeye çekildi.

"Gel, bağımdan bir şarap iç. Sonra, bana vereceğin bilginin neden bu kadar acil olduğunu anlat."

Arkov çalışma odasında pencerenin yanında oturmuş, dinliyordu.

Duvarları kaplayan panolar cilalı gül ağacından yapılmış, raflar sadece gösteriş için konmuş gibi duran, deri ciltli görkemli kitaplarla doldurulmuştu.

Ardına kadar açılmış cam veranda kapıları yüzme havuzuna bakıyordu. Arkov bar sahibini dinlerken parmaklarını birleştirmiş, dudaklarına götürmüştü.

Yaniç'in sözleri bitince içini çekip kalktı. Gri gözleri sabitti, uzakta, havuzun oradaki bir noktaya dikilmişti.

"Bu yardımcı..."

"Slava, Mr. Arkov." Yaniç şaraptan bir yudum aldı, tükürmemek için kendini zorladı. Tadı, sarhoş müşterilerine vermek için yeniden şişelediği pislikten de beterdi.

"Ya adli tıp uzmanı?"

"Onun adı Kelly." Bir kâğıt uzattı. "Yanlışlık olmaması için bütün isimleri yazdım. Kadınınkini de."

"Demek kadın bir tanık?"

"Öyle deniyor."

Arkov ellerini takım ceketinin ceplerine sokup parıldayan yüzme havuzuna döndü. "Onun hakkında başka ne biliyorsan, anlat."

"Adı Carla Lane. Annesinin aile adı Tanoviç'miş."

Arkov'un sulanmış gözlerinden bir parıltı geçti. "Tanoviç olduğundan emin misin?"

"Kesinlikle. Kelly kadının erkek kardeşinin de Şeytan Tepesi'nden sağ kurtulmuş olabileceğini söylemiş. Rahibeler tarafından yönetilen ve çocuğun tedavi edildiği bir hastaneyi ziyaret etmek niyetindeymiş."

Sonra bütün ayrıntıları anlattı.

"Tüm bu dediklerinden emin misin?"

"Evet efendim. Kelly konuşurken yardımcı odadaymış."

"Demek, Mila Şavik'ten bahsetmişler?"

"Kelly kadının Şavik'in nerede olduğunu bildiğini söylemiş."

"Başka?"

"Bildiklerimin hepsi bu. İsterseniz, Kelly'nin işini görmekten

mutlu olurum. Böylelikle herhangi bir soruşturma bir süreliğine durmuş olur."

Arkov'un yüzünde bir kas oynadı, ardından da Yaniç'i kemiklerine kadar donduran ustura gibi bir tebessüm belirdi. "Çok cömert bir öneri, ama o Kelly'yle bizzat ilgileneceğim."

"Mila'nın birliğinde hizmet ettim. Bizleri o Bosnalı pisliklerden korudukları için her zaman Mila'nın ve oğlunuzun kahramanlarımız olduğunu söylerdik."

"Başka ne derdiniz?" Arkov bir puro yakıp dumanını üfledi.

"Mila'ya babalık ettiğinizi. Ona kendi oğlunuzmuş gibi davrandığınızı."

"Başka türlüsünü yapamazdım. Babası sadık dostumdu. Konyiç'te bir savcı benimle olan ilişkisinden dolayı onu mahkemeye çıkardığı güne kadar. O savcının da adı Tanoviç'ti."

"Bir akrabası mı?"

"Göreceğiz. Ama ne israf."

"Efendim?"

"Savcının elinde kanıt yoktu. Mila'nın babası mahkemeden elini kolunu sallayarak çıkacaktı. Ne var ki sinirleri laçka olmuş olacak ki kendini astı. Oğluna bir aile sağlamayı görev edindim. Oğlanın bir yere ait olduğunu, etrafında bir aile bulunduğunu hissetmesi lazımdı."

"İyiliğinizden hep bahsederler Mr. Arkov."

"Demek Mila'nın komutasındaydın?"

"Evet efendim."

"Öyleyse, onunla oğlum arasında hep ufak bir sürtüşme olduğunu da biliyorsundur."

"Adamlar onlara Habil ve Kabil derlerdi, efendim. Elbette saygısızlık etmek istemem."

"Peki neden, bilir misin?"

"Hayır efendim."

"Mila o kadar çabuk yükseldi ki, Boris kendini tehlikede gördü. Bazıları Mila'nın güce aç olduğunu söyler. Oysa mesele çok daha derin. Babasının ölümünden sonra, çete onun ailesi oldu. Mila aile üyeliğine layık olduğunu kanıtlamak istiyor. Anlaşılan bu öksüzlere özgü, müşterek bir çaba."

Purosundan bir nefes çekti. "Üstelik kafası da iyi çalışıyor. Tabii, Boris ikinci planda kalmaktan hiç memnun değil, ama bunun adı rekabet. Bütün bunları başka biriyle konuşmadın ya?"

"Elbette konuşmadım Mr. Arkov."

"Güzel. Bunlar ikimizin arasında sır olarak kalsın. Ve insanlara muhbirlerin başına neler geldiğini hatırlatmaktan gına da gelse, bazen mecbur oluyorum."

Kitap raflarından birindeki uzaktan kumandaya uzandı ve bir düğmeye bastı. Gül ağacı duvar panolarından biri kayarak açıldı, bir ışık yanıp panonun arkasındaki camlı vitrini aydınlattı.

Bar sahibi bir an soluk alamadı; hava ciğerlerini tıkamıştı.

Camın ardında bir insan yüzü –ya da en azından, arta kalanlar– sergilenmişti. Kafatasından yüzülen deri bir mumyanınki gibi, parşömen sarısına kesmişti. İnsan başı biçiminde yapılmış bir cam kütleyi kaplıyordu.

Yüz tuhaftı, ölümü andırıyordu. Herhangi bir ucube gösterisine ait, acayip bir maske gibi. Bar sahibi kusmamak için kendini zorladı.

Arkov vitrindeki yüze sükûnetle baktı, camın gerisinde tünemiş egzotik bir kuşun dikkatini çekmek istiyormuş gibi, parmağını cama sürttü.

"Bu adam beni satmaya çalıştı. Sen böyle bir şeye kalkışmazsın değil mi Yaniç?" Kendi cevabını kendi bulmak istercesine gözleri Yaniç'in yüzünden ayrılmıyordu.

"Hayır efendim, asla."

"Muhbirlerden ne denli nefret ettiğimi hatırlamak için arada bir buna bakmaktan hoşlanırım. Böyle gel."

Cam veranda kapılarının arasından geçerek dışarıya, güneşe çıktı, yüzme havuzuna doğru yürüdü. Bar sahibi de peşinden gitti.

Arkov cüzdanını çıkardı, avuç dolusu banknot çekip havuz kenarındaki masanın üzerine bıraktı. "Şükranımın bir belirtisi."

Yaniç yüzü terden sırılsıklam, hevesle banknotları avuçlamaya koyuldu.

Adam, Arkov'un cebinden bir tel çıkardığını göremedi.

Piyano telinden yapılmış, her iki ucunda birer tahta tutamağı olan eski bir infaz aleti. Arkov teli zorlanmadan Yaniç'in boynuna dolayıp çekti.

Tel boğazını keser, boynundan ince ince kan sızarken Yaniç'in gözleri yuvalarından fırladı, acıyla homurdandı.

Arkov kulağına, "Senin gibilerinden nefret ederim," diye fısıldadı. "Böyleleri kendi büyükannelerini bile satar."

Yaniç soluk almaya çabalıyor, yüzü giderek kızarıyordu. Arkov daha güçlü çekti. Tel Yaniç'in boğazına işledi, sonunda soluk borusunu kesti.

Boğuk bir ses çıktı.

Arkov bırakınca Yaniç'in cesedi öne doğru devrildi, havuza düşerken turkuvaz suda kızıl bir iz bıraktı.

Yaşlı adam mendilini çıkardı, ellerine bulaşmış kanı sildi ve banknotlarını topladı.

Korumalara dönüp, "Bu pisliği atın ve buraları temizleyin," diye buyurdu.

"Sonra havaalanına telefon edip Lear'ın yakıt almasını söyleyin. Harekete hazır olmasını istiyorum."

58

BOSNA – HERSEK

Kelly manastırın önünde durdu.

Renault'sundan inerken gök gürledi. Zincire asıldı, loş kemerlerin derininde bir yerde bir çıngırak yankılandı. Beklerken, etrafına bakındı.

Dağlardaki yolculuk tehlikeliydi, ama manzaraya değerdi.

15. yüzyıldan kalma Bizans manastırı incelikle işlenmiş taş pencereleriyle gerçekten muhteşemdi. Kısmen bir yamacın yekpare granitine oyulmuştu, sağlam demir kapıların ardında huzur verici bir avlusu ve köpürerek akan bir çeşmesi vardı.

Zincire bir daha asılınca biri yaşlı, biri genç iki rahibenin ıslak avludan kapıya doğru koştuklarını gördü. Üzerlerine ağır, koyu renk cüppeler almış, başlarına da uzun atkılar dolamışlardı.

"İngilizce biliyor musunuz rahibe?"

Yaşlı olanı başını salladı. "Evet, ben bilirim."

Yaşlı kadının belindeki düğümlü kordondan kocaman bir ahşap istavroz ve bir de bir deste anahtar sarkıyordu. Yüzü güç dolu, ciddi ama güzeldi. "Adım Hilda, Başrahibe."

İngilizcesi akıcıydı.

"Benim adım Sean Kelly. Saraybosna'da, Kayıp İnsanlar Komisyonu'nda çalışıyorum." Rahibe Kelly'nin uzattığı kartı inceledi.

"Size nasıl yardım edebilirim Mr. Kelly?"

"Biraz karışık. Bir çocuğun izini bulmaya çalışıyorum. Bana biraz vakit ayırırsanız, açıklamak için elimden geleni yaparım."

Rahibe Hilda öne düştü, Kelly'yi karanlık kemerlerin altından geçirdi. Masif meşeden bir kapıyı itip, büyükçe bir odaya girdi.

Kelly ceketindeki yağmur damlalarını silktikten sonra rahibenin ardından içeri girdi.

Taş pencerelerin ötesinde şimşekler patlıyor, duvarları süsleyen yaldızlı ikonalarıyla oda neredeyse ortaçağdan fırlamış gibi görünüyordu. Odanın bir ucu modernleştirilmiş ve idman aletleriyle bir çeşit jimnastik salonu-oyun odasına dönüştürülmüştü.

Kelly'yi iç parçalayıcı bir manzara bekliyordu.

Bir avuç rahibe genellikle yirmilerinde veya otuzlarında gösteren onlarca genç erkek ve kadınla ilgileniyordu. Bazılarının kolları veya bacakları yoktu; kimileri tekerlekli sandalyelerine kamburlarını çıkararak tünemiş, salyaları akıyordu. Kelly kolları, bacakları ya da yüzleri yara izleriyle kaplı birçok hasta gördü. Hemen hepsinin yüzünde, zihinsel yeteneklerinin sınırlı olduğunu gösteren boş bakışlar vardı.

Kelly'yi gözlerini açarak, kuşkuyla karşıladılar. Gözü bir köşede durmuş, başparmağını emen, melek yüzlü ve yakışıklı bir delikanlıya ilişti.

Odanın öteki tarafında genç bir kadın sarsak ellerle selam verdi.

Kelly elini sallarken içinden, "Aman Tanrım..." diye geçirdi.

Kabul etmek istemiyordu fakat gördükleri içinde çelişkili duygulara neden olmuştu. Manzara bir taraftan korkunç, kâbus gibiydi. Öte yandan rahibelerin özverili sabrında, hastaların dokunaklı masumiyetlerinde bir güzellik de vardı.

"Savaşın korkunçlukları hep uzun bir gölge bırakır Mr. Kelly. Ve her zamanki gibi, acıyı suçsuzlar çeker. Buradakilerin hepsi bir zamanlar birilerinin sevgili çocuklarıydı. Şimdi onları bize emanet eden Tanrı'nın sevgili kulları oldular."

"Hepsi savaş kurbanı mı?"

"Çoğu. Bazıları tecavüz kamplarında cinsel istismara uğramış, ya da top atışlarında vurulmuş veya ağır yaralanmış. Bazıları zihinsel olarak hiç toparlanamadı, özellikle ailelerini yitirenler. Burada gördüğünüz gençlerden çoğu geceleri kâbuslar görür."

"Burada kaç kişiye bakıyorsunuz?"

"100 kadarına."

"Zor olmalı."

"Onlar için olduğu kadar değil."

Başparmağını emen yakışıklı delikanlı Kelly'ye sokuldu.

İrlandalının elini usulca aldı, çenesine sürterken Kelly'nin yüzüne en sevecen duygularını tetikleyen çarpık ama harikulade bir tebessümle baktı.

Kelly öylesine etkilendi ki delikanlının yüzünü ellerinin arasına aldı. Sanki arkalarındaki zihin başka bir evrende yitip gitmiş gibi, Kelly'ye bakan kahverengi gözler ıraktı. Boğazında bir şeylerin düğümlendiğini hissetti.

"Buradan ayrılmadan önce manastıra bağışta bulunmama izin verir misiniz?"

"Çok cömertsiniz."

"Peki, kayıtlar?"

"Benimle gelin lütfen."

59

TENNESSEE

"Gezmeye mi geldiniz?"

"Evet."

"Kuzeyden mi?"

"Evet."

"Balık mevsiminde buraya epeyce Yankee gelir."

Yaşlı doktor jöleyle kaplı sondayı Carla'nın karnının üzerine yerleştirdi, gözünü ultrason ekranına dikti. Tebessümü dostçaydı ama bu genç kadının çarpıntılı korkusunu yatıştırmaya yeterli değildi.

İçindeki endişe her geçen saniyeyle birlikte artıyor, nabzını kulaklarında duyuyordu.

Genç stajyer bile endişeli görünüyordu. İlk ultrasondan sonra ikinci bir görüş için tecrübeli meslektaşını çağırmıştı.

"Yamaç yürüyüşü demiştiniz değil mi?" diye sordu yaşlı olanı.

"Evet."

"Joggingden daha iyi. Jogging yapanlardan bazılarının neden böyle sağlıksız göründüğünü hiç merak ettiniz mi?" Doktorun al yanakları, toparlak bir göbeği vardı. "Bazılarının kendilerini öldürmek gibi bir misyonu var sanki."

Sondayı Carla'nın karnında dolaştırırken ekrana bakıyordu. Bir an için döndüğünde, sağ tarafta bazı izler gördü. "Buraya ne oldu?"

"Yaralandım. Bir patlama oldu."

"Ne kadar önce?"

Anlattı.

"Mümkünse yaralarınızı tarif edin."

Yaralarını tarif etti.

Doktor eliyle yanlarını muayene etti, karnına bastırdı. Önce hafifçe, daha sonra daha güçlü. "Acı ya da rahatsızlık hissederseniz söyleyin."

"Yok."

"Şimdi?"

"Yok."

Adamın keskin gözleri kolundaki eski yara izlerini ve sağ elinde, baş ve işaretparmakları arasındaki dokuda yeni yaraları kaçırmadı. Carla'nın elini inceledi. "Atış mı yapıyorsunuz?"

"Evet. Nasıl bildiniz?"

"Ben güneyliyim. Zamanında ben de tabanca sürgüsünden çok çektim. Tabancayı doğru tutmazsanız böyle olur."

"Be... Bebeğim iyi mi?"

"Hanımefendi, ultrason görüntüsü güzel, bebeğin kalbi çarpıyor. Kanama durdu ama yolunda gitmeyen bir şey var; kanamanın nedeni de bu."

Kâğıt havluyla sondanın üzerindeki jöleyi sildi, Carla'nın böğrüne dokunarak oturmasını işaret etti.

"Bana izin verin, kan ve idrar örneklerinize bir bakayım; ondan sonra konuşuruz."

BOSNA – HERSEK

Önde Rahibe Hilda, arkada Kelly, döner merdivenden manastırın bodrumuna indiler. Kadının elinde pilli bir fener, duvarda zarif yaldızlı ikonaların önünden geçtiler.

"Bana manastırınızdan ve tarikatınızdan bahseder misiniz?"

"15. yüzyılda bir Sırp prensesi tarafından bir inziva ve tefekkür yeri olarak, aynı zamanda da bölgenin hastalarına ve muhtaçlarına yardım için yaptırılmış. Hemşirelik eğitimi alan çok rahibemiz var."

Basamaklar bitince kilidi paslı, eski ve ahşabı kararmış bir meşe kapının önüne vardılar. Rahibe Hilda kilide bir anahtar sokup kuvvetle itti, kapı gıcırdayarak açıldı.

"Burası nedir?"

"Kayıtlarımızı burada tutarız Mr. Kelly."

Girdikleri oda genişti, tavanı kubbeli, zemini pişmiş topraktan karolarla kaplıydı.

Duvarlar boyunca uzanan kalın ahşap raflar eski defterlerin ve günlüklerin, balmumu mühürlü eski parşömen rulolarının ağırlığından bel vermişti. Yaşlı rahibe fenerini raflara doğru salladı.

Cüppesinin altından okuma gözlüğünü çıkarıp taktı. "Çocuğun adı ve yaşı?"

"Luka Joran. Dört yaşındaydı."

"Buralarda pek rastlanır bir soyadı değil."

"Babası Amerikalıydı."

"Emin misiniz?"

"Evet, neden sordunuz?"

"Bana bir şey hatırlattınız. Önemli olabilir."

Hemşire Hilda bir rafa yaklaştı, fenerini yanına, yere bıraktı. Defterlerden birini indirip, sayfalarını çevirmeye koyuldu.

"Tedavi ettiğimiz tek Amerikalı bir akşam buraya dediğiniz yaştaki küçük oğluyla getirilen biriydi. Kar yağıyordu, soğuk bir geceydi. İyi hatırlıyorum, çünkü ikisi de fiziken çok kötü durumdalardı. Bir de adamın milliyetini hatırlıyorum. Bu bölgede hiç Amerikalıya rastlamayız."

"Amerikalı olduğunu nereden biliyorsunuz?"

"Aksanından. New York'luydu. Bir zamanlar orada genç bir rahibe olarak çalışmıştım. İkisi buraya bir hayırsever tarafından otomobille getirilmişlerdi."

"Yaralı mıydılar?"

Yaşlı kadın defterdeki sayfaların birinde durdu ve bir kaydı gösterdi. "Hepsi burada işte. Çocuğun sırtında şarapnel yaraları vardı. Önemliydi, ama ameliyat edilecek gibiydi. İkisi de zatürreeydi."

Kelly yüreğinin hızlandığını duydu. "Bana başka ne söyleyebilirsiniz?"

"Çocuğun adı Luka olarak verilmiş. Gözlerinden birinin farklı olduğunu hatırlar gibiyim; sütümsüydü, bir göz hastalığı geçirmiş olmalıydı."

"Lütfen devam edin."

"Soyadı yazılmamış. Bir soyadı belirtilip belirtilmediğinden kuşkuluyum. Bir bakayım ama..."

Yeniden deftere döndü, parmağını bir satıra bastı. "Burada baba adı David diyor."

"Başka ne hatırlıyorsunuz?"

Yaşlı rahibe gözlüğünün üzerinden Kelly'ye baktı. "Tek hatırladığım, babanın yüksek ateşle zaman zaman sayıkladığı. Buna rağmen çocuğunu bir an olsun bırakmadı. Uyudukları zaman bile oğlanın elini tutuyordu."

"Başka?"

Kadın yine deftere baktı. "İkisini de elimizden geldiğince tedavi ettik. Cevap veriyor gibi oldular. Bir antibiyotik tedavisine başlamışlardı zaten. Babanın cebinde antibiyotik hapları bulduk."

"Baba kaç yaşlarındaydı?"

Kadın gözlerini kaldırdı. "Bana kalırsa otuzlarının başında olmalıydı."

"Buraya nasıl getirildiklerini anlatın lütfen."

"Bir adam arabasıyla geldi. Kötü durumda olduklarını söyleyip ikisine de yardım etmemiz için yalvardı."

"Sonra?"

"Ona gerçeği anlattık. Kendi hastalarımız zaten ölüyordu."

"Neden?"

"Doktor yoktu, çok, ama çok az ilacımız ve malzememiz vardı. Adama çocukla babasının kurtulamayabileceklerini söyledim. Bir hastaneye götürmesini, orada kurtulma şansları olacağını söyledim. Götüremeyeceğini söyledi."

"Neden götüremezmiş?"

"Askerler ve kontrol noktaları yolları kesmişti. Babayla çocuğunun karlı dağlardan yaya geçmeye dayanabileceklerine inanmıyordu. Onun için ikisini de bize bıraktı."

"Siz de tedavi ettiniz?"

"Elimizden geldiği kadar. Çocuğu ameliyat bile ettik, şarapnellerin çoğunu çıkardık. Düzelmeye başladılar. Ama ilaç bulamazsak ikisinin de hayatta kalamayacaklarını biliyordum. O sırada bir mucize oldu."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Adam iki gün sonra döndü."

"O hayırsever dediğiniz adam mı?"

"Evet. Canlı cenaze gibiydi. Buraya dönmeye çalışırken yaralanmış, kolundan ve göğsünden vurulmuştu. Onu tedavi etmemiz gerekti."

"Neden geri gelmiş?"

"Bize ilaç ve tıbbi malzeme getirmek için. O adam olmasaydı, bugün burada gördüğünüz hastalardan çoğu ölürdü."

"Peki babayla oğlu ne oldu?"

"Babanın sağlığı hızla bozuluyordu. Gerçek bir hastaneye götürülmesi gerekliydi. Bunu adama da söyledim."

"Sonra?"

"Babayı bir hastaneye götürmeye çalışacağını söyledi. Babayla çocuğu arabasına yerleştirmesine yardım ettik ve bir daha ne Amerikalıyı ne de küçüğü gördük."

"Şu hayırseverin kim olduğunu biliyor musunuz?"

"Evet, buralarda tanınan biriydi."

"Kim?"

"Adı Mila Şavik'ti."

60

CAPE MAY, NEW JERSEY

Birazdan yapacağım, hayatıma mal olabilir.

Angel sigarasından bir nefes aldı, dumanın kıvrıla kıvrıla tavana yükselmesini izledi.

Yatakta yatıp yukarıya bakarken, tavan alçısındaki her çatlağı ezbere biliyordu. Mila Şavik'in yanında yattığı zaman zihnindeki her nehir, her damar aynı şeyi anımsatırdı: Gözleri açık, yüreği yapmakta olduğundan iğrenmek dışında her şeye kapalı.

Carla Lane haklıydı, diye düşündü.

Nefret.

Sevgi.

Tuhaf, ama Mila Şavik'e karşı hissettiklerini bazen bu iki sözcük kusursuzca anlatıyordu.

Ona karşı hislerinin bazen bir çeşit düşkünlüğe yaklaşıyor olmasından rahatsızlık duyuyordu çünkü Şavik'le ilgili olan nefret dışındaki her şey aşağılık geliyordu.

Belki Stockholm sendromu zıt duygularını açıklayabilirdi. Öyle ya, Şavik'in iyi ve düşünceli olduğu anları nasıl unutabilirdi? Saçını okşadığını, genç bir âşık gibi elinin tersini yüzüne hafifçe dokundurduğunu unutabilir miydi?

Yine de durumun bundan çok daha karmaşık olduğunun bilincindeydi: Sezgisi, Şavik'in içinde en az onunki kadar büyük bir yara taşıdığını söylüyordu. İnsanlıktan biraz nasibini almış herkes ıstırap çeken bir ruha acır. Şavik'e karşı hissettiği bu acıma değil miydi?

Sevgi değil, sadece acıma.

Adamın çektiği eziyetin kaynağını aramayı çoktan bırakmıştı. Bu çaba onu hedefinden saptırmaktan başka bir şeye yaramayacaktı.

Başucu masasında buz kırıklarıyla dolu bir buz kovası duruyor, içinde bir Krug şampanya şişesi, yanında da iki kristal kadeh görülüyordu.

Titreyen ellerle şampanyanın mantarını patlattı ve bir kadeh doldurdu. Bu katillerle bir arada olmakla annesinin ve ablasının hatıralarına saygısızlık edip etmediğini düşündüğü anlar olmuştu.

Oysa bedeniyle zihnini birbirlerinden ayırmayı uzun zamandan beri biliyordu: Biriyle yatarken ne zihni ne de bedeni kendine aitti. Makyajlı ve perukalı kadını özbenliğinden bütünüyle soyutlamayı beceriyordu.

Üstelik, Şavik'in yatağını paylaşmanın daha ulu bir amacı vardı.

İntikamını almasını sağlayacak bir amaç.

Bir çuval inciri berbat etmezse.

Birazdan yapacağım, hayatıma mal olabilir.

Bunu kesinlikle iyi biliyordu.

Sigarasını söndürdü, yataktan kalktı, ipek sabahlığını giydi. Pencereye yaklaşırken kapıya yaklaşan bir otomobil sesi duydu.

Demir kapılar iki yana açılırken vücudundan elektrik akımı gibi bir korku geçti.

Araba yolundan camları koyu renk bir Mercedes geliyordu.

Mila Şavik eve gelmişti.

New Jersey, Cape May sahilindeki yazlık etkileyici özelliklere sahipti.

Arka taraftaki yüzme havuzu Delaware Körfezi'ne bakıyor, dövme demirden bir kapı kumsala açılıyor, bahçenin çimenleri iyi aydınlatılıyordu.

Kuleli eski köşkleri, restoranları ve yat kulübüyle Cape'in uyuşturucu ve suça teslim olmuş New Jersey semtlerinden uzak bu seçkin mahallelerinin Viktoryen bir havası vardı.

Mercedes'in gözden uzak bir yerde durduğunu işitti.

Arabanın kapılarının açılıp kapandığını, korumaların indiğini duydu, ayak seslerinden hole girdiklerini anladı.

Yapabilecek miydi?

Bu son hareketi?

Ölümle kumarını?

Her ayrıntıyı planlamıştı. İyi ama ya yakalanırsa? Ya öldürmeden önce işkence ederlerse, annesiyle ablasına işkence ettikleri gibi?

Annesiyle ablasının çığlıkları aklından hiç silinmiyordu.

Korkusu omurgasına saplanmış buzlu bir hançer gibiydi. Kendine bir şampanya daha doldurdu.

Koridorda ayak sesleri yankılandı.

Kapının tokmağı döndü.

Orada, eşikte Mila Şavik'in ta kendisi duruyordu.

61

Kadın tebessümünün doğal görünmesine çalıştı. "Beni özlemiş gibi bakmamaya çalış."

Şavik bir elinde evrak çantasıyla yaklaştı, çantayı yere bıraktı, genç kadını usulca alnından öptü. "Özledim."

Angel'ın uzattığı şampanyayı bir dikişte içti, kristal kadehi komodine bıraktı. "Keşke kalabilseydim ama sadece birkaç evrak almak için geldim. Görev işte."

"Ne görevi?"

"Kulüpte bitirmem gereken bazı işler var. Sen neden rahatına bakıp bir film seyretmiyorsun? Gece yarısından sonra dönerim. O zaman yemek yer, şampanya içeriz."

"Söz mü?"

"Söz."

Kollarını Şavik'in boynuna dolayıp öptü; dudakları dudaklarına değerken tıraş losyonunun belli belirsiz kokusunu soludu. Şavik her zamanki gibi dalgındı. Angel geri çekilip gözlerinin içine baktı.

"İyi misin?"

Genç kadının alnını yine usulca öptü. "Sadece yorgunum. Yapılacak çok iş oluyor. Gitmeden önce kasadan bir şey almam gerek."

Soyunma odasına doğru giderken, eşikte durdu. "Bu arada, yarın akşam katılmam gereken bir aile işi var."

"Kendi evimde kalmamı mı istiyorsun?"

Belli belirsiz bir gülümseme. "Anlayacağını biliyordum."

Birkaç dakika sonra Şavik gitmişti.

Angel camları koyu film kaplı Mercedes'in bahçe kapısından çıkışını pencereden izledi. Ev sessiz gibiydi. Ev personelinden, Porto Riko'lu hizmetçiyle aşçı kocasından başka kimse yoktu.

Oda kapısının kapalı olup olmadığını bir daha kontrol ettikten sonra çantasından Toshiba dizüstü bilgisayarını, bloknotuyla tükenmezkalemini çıkardı.

Şavik'in gardırop olarak kullandığı odaya girdi.

Duvarlar yakut renkli nefis bir maunla kaplanmıştı. Takım elbiselerin, gömleklerin, gündelik giysilerin asılı olduğu askılar, düzgünce istiflenmiş kazaklar, kravat rafları. Yüksek bir aynayla bir de koltuk.

Bir askı dolusu elbiseyi kenara çekip arkadaki maun panoyu ortaya çıkardı.

Yanında bir dizi ışık düğmesi. Düğmelerden biri sahteydi: Sağ alttaki düğmeye iki kez basınca maun pano vınlayarak açıldı, bir duvar kasası görüldü.

Daha sonra, koltuğu tavandaki duman alarmının altına yerleştirdi.

Bir gün önce, duman alarmını tıpkısıyla değiştirmişti; tek farkı taktığı alarmda topluiğne başı büyüklüğünde ve kasaya yönelik bir kamera bulunmasıydı. İşi bittiğinde, ilk alarmı tekrar yerine takacaktı.

Şimdiyse tavandaki alıcının üzerindeki alarm mahafazasını gevşetiyor, koltuktan iniyor, video kamerayla Toshiba arasına bir bağlantı kablosu takıyordu.

Video filmi bilgisayara yükledi.

Hızla ileriye aldığı zaman, titrek görüntüler gördü.

Ekranda şimdi Şavik vardı, kasanın klavyesine rakamlar giriyordu. Filmin kare hızını düşürdü, girilen her sayıya dikkat ettikten sonra bloknotuna yazdı.

7
6
4
8
0
1

Kadın duman alarmını Toshiba'dan söktü.

Koltuktan inerek kasanın başına gitti. Titreyen parmaklarla ama dikkatle sayıları klavyeye girdi. 764801. Kırmızı ojeli tırnağıyla kare tuşuna bastı.

Kasanın kapısı mırıldanarak açıldı.

İçinde bir tomar parayla kalın bir defter vardı.

"Aradığını buldun mu hayatım?"

Angel gözlerinde dehşet ifadesiyle arkasına döndü.

Kapının eşiğinde Arkov duruyordu. Yanında da, yüzünde çakal gibi sırıtışla Billy Davix.

Arkov odaya daldı ve genç kadını kabaca saçlarından kavradı.

"Kendini akıllı sanıyordun değil mi? Her zaman kadınları asla küçümseme demişimdir. Ama seni izliyorduk. Niyetin neydi? Bir tarafını kırmadan bana cevap ver."

Yüzü hırstan kasılmış, yumruğunu sıkmış, vurmaya hazırdı.

Billy bundan sonra olacaklardan keyif alıyormuşçasına sırtlan gibi güldü.

"Cehenneme git." Angel göğsünü delip geçecekmiş gibi çarpan yüreğine rağmen Arkov'un yüzüne meydan okurcasına bakıyordu.

"Kimin için çalışıyorsun?"

Arkov'un yüzüne tükürdü.

Adam kendinden geçti, içindeki öfke kabardı. Yumruğunu Angel'ın yüzüne patlattı, genç kadın bilincini yitirip yığılmadan önce kırılan kemiklerinden mide bulandırıcı bir ses çıktı.

62

Şavik tek başına pencerenin yanında durmuş, sigarasını tüttürüyordu.

Kapı devrilir gibi açıldı, içeriye bir kâğıt havluyla yüzünü kurulayarak Arkov girdi. Öteki elinde duman alarmı kamerasını taşıyordu. "Billy hafıza kartını çıkardı."

Alarmı Şavik'e attı, Şavik havada tuttuğu cihazı inceledi. "Nerede şimdi?"

"Billy onu bodruma sürükledi."

"Konuştu mu?"

"Hâlâ baygın. O kadar kuvvetli vurdum ki burnu kırıldı."

"Ona zarar vermemeni söylememiş miydim?"

Arkov sırıttı. "Niyetimizin ciddi olduğunu anlaması gerek. Endişelenme, kendisi için neyin iyi olduğunu biliyorsa konuşacaktır."

Yüzünü kurulaması bitince, kâğıt havluyu kenara fırlattı. "O karıya hiç güvenmemiştim. Sana yaklaşmak için çok uğraştı. Kamerayı yerleştirmek zekice, ama yeterince zekice değil."

Şavik'in hırsla duvara çarptığı kamera parçalanarak düştü.

"Niyeti ne? Neyin peşinde?"

"Para olamaz. Etrafta bıraktığım paraya hiç dokunmadı. Sence federallerin hesabına çalışıyor olabilir mi?"

"Sana tükürdüğü zaman yüzündeki ifadeye bakarsan çok daha kişisel bir şey olmalı."

Arkov, "Haklısın," dedi, gerginliğin keyfini çıkararak eklemlerini ovuşturdu. "Billy'nin elinde skopolamin dolu bir şırınga var. Eğer gerçek ilacı bir işe yaramazsa eski yöntemlere döneriz."

Başını sallayarak kapının yanına gitti. "Anlaşılan onu yatağına almakla büyük hata etmişsin Mila."

Şavik sigarasını söndürdü. "Yüzüme vurma."

"Babam telefon etti."

"Ne diyor?"

"Angel'ı anlattığımda hiç memnun olmadı. Ama daha da beteri var. O Lane adlı kadının tanık olduğunu söyledi."

"Neyin tanığı?"

"Şeytan Tepesi'ndeki eğlencelerimizin."

"Baban bunu nereden biliyor?"

"Pazar buraya geldiği zaman anlatacağını söyledi."

"Hoşuma gitmedi. Bu kadarı tesadüf olmak için çok fazla. Önce her şeye burnunu sokan o çalgıcı, şimdi de karısı."

"Ben de öyle düşündüm. Sence Angel'la aralarında bir bağlantı olabilir mi?"

"Hiçbir fikrim yok, ama olsa şaşmazdım."

"Onu konuştururum. Skopolamin etkisini gösterince söyleyeceklerini dinlemek ilginç olacak. Geliyor musun?"

"Birkaç dakika sonra."

Arkov yine sırıttı. "Neyin var Mila? Artık pis işleri kaldıramıyor musun yoksa?"

Şavik kendi kendine öfkelenerek bir sigara yaktı.

Gardını düşürmüş, çok aptalca davranmıştı. Şimdi de

Angel'la uğraşması gerekiyordu. Ne yapması gerekiyorsa onu yapacaktı.

Kanun ve *besa*, sadakat ve gizlilik.

O kadını asla evine davet etmemeli, ona asla güvenmemeliydi.

Tıpkı babasının dediği gibi; kimseye güvenme.

Babası.

Uzun zaman önce ölen babası.

Belleğinde güçlü bir şimşek çaktı, her şey gözlerinin önüne geldi.

18 yaşındaydı. Bin farklı rüyası olan parlak, umut dolu bir delikanlı.

Eve dönüp babasını üzerinde hâlâ siyah avukat cüppesiyle, yüzü morarmış, gözleri fırlamış, bodrumda bir ipin ucunda bulduğu güne kadar. İpi kesti, babasını hayata döndürmeye çabaladı. Ancak daha dudaklarını babasının mosmor dudaklarına yapıştırdığı an durumun umutsuz olduğunu anlamıştı. Daha sonra, kendini bir daha asla o denli yalnız hissetmedi. Hayranı olduğu adam gitmişti.

Annesini ancak şöyle böyle hatırlıyordu; annesi öldüğünde beş yaşındaydı: Kahverengi gözler, sabun kokulu bir cilt, her zaman gülümseyen bir yüz – hepsi bu kadar.

Oysa babasını hiç unutmadı.

Neden korkakların yolundan gitmişti?

Neden?

Bu sorunun cevabını hiç bulamadı.

Sigarasından bir nefes daha aldı, aynadaki yansımasına baktı.

Bin düşü olan, parlak ve umut dolu delikanlı neredeydi?

Çoktan yitip gitmişti.

Hiçbir yakınının kalmaması, bu ait olma ihtiyacını açıklayabiliyor muydu?

Ne kadar çürümüş olursa olsun bir aileye ait olmak?

Bunca ölüme tanık olunca, ölüme karşı bağışıklık hissediyor, buna karşın babasının bir ilmekten sallanan görüntüsü her seferinde yüreğini dağlıyordu.

Sigarasını söndürürken duygularını da ezdi. Bunu yapmayı öğrenmişti. Duygular insanın kanını emer, güçsüzleştirir.

Şeytan Tepesi'nden çekilme sırasında olanlardan hâlâ rahatsızlık duyuyordu.

Cinayetler, kasaplık.

Sanki o an kendi içinde, başka hiç kimseyle paylaşmadığı bir yere giriyormuş gibi, gözlerindeki ışık öldü. Bazen kâbuslarda yüzlerini görüyordu: Genç ve yaşlı kadınların, küçük çocukların ve ölenlerin çığlıkları. Karlı topraklarda kızıl bir ceset denizi. Bir de aklından özellikle çıkmayan bir ceset.

Ceketinin iç cebinden bir fotoğraf çıkardı. Resimdeki yüze bakarken hafızasını kazıdı.

Lane denilen kadın tanıdık geliyordu ya, onu daha önce nerede gördüğünü bir türlü çıkaramıyordu.

Nerede?

O kadını nereden tanıyordu?

63

TENNESSEE

"İyi haber, kanamanız durdu. Kan ve idrar örnekleriniz de iyi. Ancak..."

Doktor elindeki çizelgeleri indirdi, genç kadına daha ciddi baktı.

Carla midesinin derinliğinde bir sızı hissetti. *Yolunda gitmeyen bir şey var.*

"Bana o patlamadan bahsetmenizi istiyorum hanımefendi."

"Ne anlatmamı istiyorsunuz?"

Doktor ellerini açtı, omuz silkip kollarını kavuşturdu. "Anlatabileceğiniz her şeyi."

"Önemli mi?"

"Olabilir."

"Kocam öldü."

Doktor belli belirsiz şaşırarak kavuşturduğu kollarını yanına

sarkıttı. "Buna gerçekten çok üzüldüm."

"Bunlar neden önemli doktor?"

"Sizi tıbbi olarak kim gördü hanımefendi?"

"Mount Sinai'deki doktorlar."

Doktorun sol kaşı kalktı. "İyi hastanedir. Yaptıkları işi bilirler."

"Ters bir şey mi var? Lütfen söyleyin."

Doktor içini çekti, gözlüğünü çıkardı, gözlerini birkaç saniye boyunca baş ve işaretparmaklarıyla ovuşturdu.

"Kanama geçirdiniz. Küçük bir kanama. Hamileliğin herhangi bir aşamasında görülebilecek bir kanama. Görüldüğü zaman hep kaygı nedeni olur."

"Bebeğim iyi olacak mı?"

"Kanamanızın ciddi bir anlamı olabilir, hiçbir önemi de olmayabilir. Başka bir sorun yaşamadan hamileliğinizin sonuna erişebilirsiniz. Ama şimdi çocuğunuzu düşürmemenize çalışmak mecburiyetindeyiz."

"Nasıl?"

"İlaç tedavisi ve dinlenmeyle. Her türlü efor yasak. Sizi pamuklara sarmamız gerekiyor."

"Ne süreyle?"

"Bir hafta. En azından hafta sonuna kadar."

"Ben... Burada o kadar kalamam. İmkânsız."

"Demek meşgul bir hanımsınız?"

"Evet."

"Sizi buraya getirdikleri an dikkatimi ne çekmişti biliyor musunuz? Endişeden yarı ölü görünmeniz dışında demek istiyorum."

"Ne çekti?"

"Bitkindiniz, aşırı gergindiniz." Bir an elindeki çizelgeye baktı. "Kan basıncınız da biraz yüksek. Son günlerde canınızı sıkan bir şey oldu mu? Anlatmak isteyeceğiniz herhangi bir şey?"

"Yok."

"Emin misiniz?"

"Evet."

"Belki de sizi geren bir şey? İstemiyorsanız bana bütün ayrıntıları anlatmayabilirsiniz. Uzun saatler çalıştınız ya da çok seyahat ettiniz mi?"

"Sanırım bunların hepsinden biraz."

"Ne derler biliyor musunuz? Otopsilerde stres ve yorgunluk görülmez."

Gözlüğünü yeniden burnuna yerleştirdi.

"Hamilelikte stres sizinki gibi kanamalara neden olabilir. Gerçekten ayaklarınızı kaldırıp rahatlamanız bu yüzden gerekli. Ziyaretçi yok, sadece istirahat. Sizi buraya getiren adam, adı Ronnie Kilgore değil mi?"

"Onu tanıyor musunuz?"

"Onun marinasından balığa çıkarım. Hamile olduğunuzu biliyor mu?"

"Evet. Arkadaşımdır. Marinasında kalıyorum."

"Ronnie'ye istirahat etmenizi istediğimi ve sizi izleyeceğimizi anlatırım."

"Onunla birkaç dakika baş başa konuşabilir miyim?"

"Elbette, ama istirahat hakkında söylediklerimi unutmayın."

Göz kırptı. "Sizi tatilin keyfini çıkaran bir hanıma döndürmeye çalışalım. Bundan böyle yamaç yürüyüşü yok. Atıcılığı da unutabilirsiniz."

"Neden?"

"Gürültü, hava basıncı, özellikle de büyük çaplı bir tabancayı ateşlediğiniz zaman vücudun maruz olduğu sarsıntı."

"Sizce bebeğimi zamanında doğurabilecek miyim?"

"Öyle umuyorum." Genç kadının kolunu okşadı. "Ama yeni riskler almanızı istemiyorum, anlaştık mı?"

BOSNA – HERSEK

Hiçbirinin anlamı yoktu, hiçbirinin.

Saraybosna'ya dönmek için dağ yolundan inerken Kelly'nin aklı iyice karışmıştı.

Mila Şavik çocukla babasını manastıra götürüyor.

Ardından, günler sonra elinde ilaç ve tıbbi malzemeyle çıkageliyor.

Katil Şavik kurtarıcı olmuş, başkalarının hayatını kurtarmak

için kendininkini tehlikeye atıyor. Akıl alır gibi değil.

Merhamet gösterisinde bulunan gaddar bir savaş suçlusu.

Kelly'nin kafası karışıktı.

Carla Lane'in de kafasının karışacağı kesindi.

Hızını düşürdü, telefonunu çıkarmak için ceplerini yokladı. Uluslararası numarayı arayıp buldu, çağrı tuşuna bastı ve saniyeler sonra Carla Lane'in otomatik mesajını duydu.

"Mrs. Lane, ben Sean Kelly. Bu mesajı alır almaz beni aramanız mümkün mü? Size vermek istediğim çok ilginç bilgiler var. Ve Mila Şavik en son kiminle görülmüş, biliyor musunuz? Luka ve–"

Arkasından hızla yaklaşan otomobilin motorunun kükrediğini işitti. Dikiz aynasında mavi bir şimşek gördü.

Araba Renault'ya çarptı.

Kelly'nin vücudu şiddetle sarsıldı.

Direksiyon hâkimiyetini sadece bir saniye kaybetmesi yeterli oldu. Renault demir gürültüleri ve kıvılcımlarla yol kenarındaki korkuluğa çarptı.

"Tanrım... Hayır!"

Araba korkuluğu parçalarken Kelly bir çığlık daha attı.

Bir an havada süzüldüğünü hissetti.

Sonra Renault'nun burnu mide bulandıracak gibi aşağıya döndü, derin yarığın kenarına çarptı ve turuncu bir ateş topu haline geldi.

64

TENNESSEE

"Bunu bana daha önce neden söylemedin?"

"Önemli olacağını düşünmedim."

"Carla, on haftalık hamilesin. Bunun önemi yok mu?"

"Be... Bebeğime zarar vermeyi düşünmedim. Bana kalırsa

aşırı stresten. Öfkeyle nefret gözlerimi kör etti. Luka'yı bulma umutsuzluğu da öyle.

"Ama şimdi durumu biliyorsun."

"Evet."

"Buna rağmen yine de devam edecek misin?"

"Ronnie, görmüyor musun? Luka benim içimde asla iyileşmeyecek bir yara gibi."

"Ne gördüğümü söylememi ister misin?"

"Ne?"

"Şeytanla derin mavi deniz arasında kalmış bir kadın."[1]

Carla cevap vermedi.

Genç kadının gözlerinin ve dudaklarının çevresindeki gerginliği görünce, onun duygularını gemlemeye çabaladığını anladı. "Ya Angel?"

"Ondan hiç haber almadım."

"Pekâlâ, bir daha kanama olmayacağını varsayarsak, yarın hastaneden çıkacak ve New Jersey'ye gideceksin. Planın bu mu?"

"Evet."

"Ya sonra?"

"Bil... Bilmiyorum. Angel'a ulaşmaya çalışacağım. Şavik'in evini bulmaya çalışacağım."

"Yüzünden korku akıyor."

"Tabii korkuyorum."

"Ve seninki plan falan değil, son arzu."

"Daha iyi bir plan yaparım. Sadece zamana ihtiyacım var. O da bende yok."

"Doktor en az bir hafta dinlenmen gerektiğini söyledi."

"Burada o kadar kalamam Ronnie. Bebeğimi ne kadar korumak istesem de bu fırsatın kaçmasına göz yumamam. Zaman bizden yana olmayabilir. Angel sadece azıcık bir süremiz kaldığını söylemişti. Oysa o süre azalıyor, belki de yok oluyor."

Başını kaldırıp Ronnie'ye baktı. "Luka'ya ne olduğunu öğrenmeden yaşamaya devam edemem."

"Burada ne kadar kalacaksın?"

---

1 İngilizcede istenmeyen iki durum arasında kalan kişiyi ifade eden bir deyim: "Between the devil and the deep blue sea." (yay.n.)

"Kendimi nasıl hissedeceğime bağlı."

"Luka'yla bebeğin arasında bir seçim bu. Gerçekten de bu ikisinin arasında kaldın değil mi?"

"Şu... Şu anda bunu düşünmek istemiyorum."

Ronnie, Carla'nın dudaklarının titrediğini gördü.

"Carla, Şavik'in karşısına çıkacak fizik gücüne bile sahip değilsin."

"Kendimi daha iyi hissediyorum."

"Hastanedesin, tedavidesin. Öyle kalman gerek."

"Bu saçmalığı kesecek misin?"

"Ne düşünüyorum biliyor musun? Bazen hâlâ o tecavüz kampından canlı kurtulmayı başaran inatçı, kararlı on yaşındaki kız gibisin, değil mi?"

"Yani?"

"Anlamıyorsun değil mi Carla? Sence işler sarpa sararsa ne olur?"

"Ronnie, lütfen, şu anda bunları dinlemek istemiyorum."

"Eminim istiyorsun. Şavik ve arkadaşlarının seni bırakacaklarını, gidebileceğini mi sanıyorsun? Pekâlâ, o zaman bebeğine ne olacak?"

Carla gözlerini Ronnie'ye dikti.

"Luka'ya geri döneceğime söz verdim. Emniyette olacağına söz verdim. Bu benim sözlerimi tutabilmem için tek fırsat olabilir. Ona borcum var."

Adam cevap vermedi.

"Ne oluyor? Yoksa bana yardım etme kararını mı değiştirdin Ronnie?"

"Samimi tavsiyemi duymak ister misin?"

"Bu evet mi demek, yoksa hayır mı?"

"Kafam allak bullak oldu. Belki de hamile olman aklımı başıma getirdi. Karnındaki bebeğin hayatını düşünmen gerektiğini anladım."

"Düşünmediğim bir an yok ki. Peki ama ya Luka'nın hayatı?"

"Hayatta olduğundan emin bile değilsin. Kardeşinin anısını küçümsemek istemem, ama Luka geçmişte kaldı. Şimdiye ait olan bebeğin. Bunu bir düşün."

Genç kadın ağzını açmadı.

Ronnie gitmek üzere döndü. "Regan dışarıda. Seni yoklamaya geldi."

"Söyledin mi ona?"

"Sadece hamile olduğunu."

"Ne dedi?"

"İhtiyacın olduğu zaman burada olacak. Bana bir iyilik yapar mısın?"

"Nedir?"

"Söylediklerimi iyice düşün. Nefretinden kurtul. Şavik ve onun gibileri öldürme tutkundan sıyrıl."

"Yapamam."

Ronnie koridora çıktı. Regan plastik bir fincandan kahve içerek koridoru arşınlıyordu.

"Nasıl?"

"Kanama durmuş. Doktor dinlenmeye ihtiyacı olduğunu söyledi."

"Ya bebek?"

"Hâlâ iyi."

"Sen iyi misin Ronnie?"

"Neden sordun?"

"Kafan karışıkmış gibi, hatta öfkeli görünüyorsun."

"Şimdilik Carla'ya göz kulak olabilir misin?"

"Senin gitmen mi gerekiyor?"

"Knoxville'den alacağım malzeme var, gece geç saate kadar dönmem. Daha önce Josh'u görmek istiyorum."

"Ben ayrılırken iyiydi. Keyfinin yerinde olmasına gayret ederim. Sen git, yapacaklarını yap."

"Teşekkürler."

"Tüm gece uyumamış gibisin. Senin de biraz dinlenmen gerekirdi."

"Sonra."

"Canını özellikle sıkan bir şey mi var?"

Cevap vermedi, gitmeye davranırken Regan elini kolunun üzerine koydu.

"Hey, büyük birader, seninle Carla arasında ne var bakalım?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Her gün atış talimi yapmak, bütün günü birlikte geçirmek. Nedir, neler oluyor?"

"Bir şey olduğunu kim söylüyor."

"Ben aptal değilim. Son dört yıl boyunca kadınlarla geçirdiğin zamanın çok daha fazlasını kamyonetine ayırdın."

"Ne olmuş?"

"Sanki birden canlanmış gibisin. Akşam yemeğinde ona nasıl baktığını gördüm. Gözlerinde şimdi yine aynı bakış var."

"Ne bakışı?"

"Kaygılısın. Onu çok düşünüyorsun. Yalan mı?"

"Regan, kadın daha yeni kocasını toprağa verdi."

"Bu senin kabahatin değil, üstelik soruma da cevap vermedin."

Ronnie şapkasını başına geçirdi.

Adımını atmaya hazırlanırken Regan kolunu çimdikledi. "Ronnie Kilgore'un yeniden bir kadına ilgi duyduğunu hiç göremem sanıyordum. Bu iyi bir şey, öyle değil mi Ronnie?"

Kapı birkaç dakika sonra yeniden açıldı ve eşikte doktor belirdi. Carla'nın tansiyonuyla nabzını kontrol etti.

"Tansiyonunuz hâlâ yüksek. Nabzınız da öyle. Ne hissediyorsunuz?"

"Sanırım iyiyim."

"Hamilelere uyku ilacı vermeyiz, ama size tansiyonunuzu düşürecek bir şey vereceğiz. Bitkinsiniz, onun için uyuyacağınızdan eminim."

"Doktor, gerçekten burada bir hafta kalamam."

"Daha uzun da olabilir, daha kısa da. Her şey durumunuza bağlı."

"Nasıl?"

Yatağın ayakucundaki çizelgeye bir şeyler yazarken, "İnsan vücudu öngörülemez bir makinedir," dedi. "İnsanın aslında ölmesi gereken günden çok sonra bile işlemeyi sürdürür. Bazen de en sağlıklılar bile düşüp ölebilir."

Yarım bir tebessümle çizelgeyi yatağın ayakucuna astı.

"Ölüm tehlikesi içinde olduğunuzu ima etmiyorum. Basit bir ifadeyle, her şey Tanrı'nın elinde; siz de öyle. Yine de o eli bu tarafa çevirmek için elimizden geleni yapacağız. Bu arada, dışarıda bekleyen bir hanım var, Ronnie'nin kardeşi. Ona eve gitmesini, sizin bir süre uyuyacağınızı söyledim."

Doktor kapıyı usulca kapayarak çıktı. Kapı yeniden açıldığında hemşirenin elinde bir bardak suyla birkaç hap vardı. Carla hapları yuttu, üzerine de suyu içti.

Hemşire çıkıp gitti, biraz sonra da Carla bitkinliğine yenik düştü.

Kendini uykuya teslim etmeden önce gördüğü son şey, bir kar perdesinin ardından ona bakan Luka'nın yüzüydü.

65

Ronnie bungalova girdiğinde hava neredeyse karanlıktı.

Koridorda müzik sesi duydu ve Josh'u yatağının üzerinde uyur, tekerlekli sandalyesini de yatağa dayalı buldu. Çocuğun başı yastıktaydı, ağzı yarı açıktı, çarşaf da ayaklarının dibinde dertop olmuştu.

Oğlunun üzerinde hâlâ tişört ve eski bir Dockers şort vardı, televizyonda MTV açılmış, sesi kısılmıştı.

Uzaktan kumandanın düğmesine basarak televizyonu kapattı. Çarşafı düzeltip Josh'un üzerini örttü. Bir sandalye çekip oturdu.

İçini çekerek eğildi, oğlunun saçlarını okşadı.

Yatağın hemen yanında, duvardan çıkan ve eğilerek yere dönen bir destek borusu vardı. Josh tekerlekli sandalyeden kalkmayı daha uzun zaman önce öğrenmişti.

Odanın duvarları herhangi bir normal çocuğunkiler gibi posterlerle kaplıydı: Rock grupları, beyzbol oyuncuları, bir de adını bir türlü hatırlayamadığı dolgun vücutlu, güzel bir Hollywood yıldızı.

Raflar, çoğu çocukluktan kalma şeylerle tıka basa doldurulmuştu: Bir dizi eski DVD ve oyun. *Toy Story*'den bir "Woody" kovboy şapkası, bir de plastikten sırıtkan bir Buzz Lightyear. *Monsters, Inc.*'ten tüylü kahramanlar.

Josh'un diğerlerinden başlıca farkı da buydu: Yaşıtı erkekler böylesi çocukça şeyleri uzun zaman önce atmışken, Josh bunlardan ayrılamıyordu. Hiçbirini atamadığı için garaj eski oyuncak kutularıyla doluydu.

Sanki annesinin hayatta, annesiyle babasının birlikte oldukları geçmişinin mutlu dönemi, çocuklukta her şeyin berrak ve parlak, mutlu ve güvenli olduğu o çağ tekrar yaşamak istediği bir düşmüş gibi.

Oğlu raflarda hâlâ hep birlikte çektirdikleri fotoğrafları tutuyordu: Josh, Annie ve kendisi.

İkisi Josh daha bebekken annesiyle çekilmişti. Birlikte geçirdikleri ilk tatilde, Myrtle Beach'te, gülümseyen Annie'nin kucağında uyuyakalmıştı. Rıhtımda çekilen başka bir resimde Josh beş yaşında, annesinin elini tutmuş, güneşten ikisi de gözlerini kısmış, Annie pek mutlu görünmüyor. Ronnie'nin yeniden Afganistan'a gönderildiği yıl.

Oğlunun bacaklarına, daha doğrusu bacaklarından geri kalanlara, doktorların ezilmiş dokularla parçalanmış kemiklere yeniden biçim vermek, en azından eksiksiz bir vücut görüntüsü kazandırmak için ellerinden geleni yaptıkları yara izi ve buruşuklarla kaplı cilde baktı.

O anda kendini bir suçluluk dalgasının altında boğulur hissetti. O duygu hiç azalmayacaktı. Dua ettiği gibi hiç sönmeyecekti. Karısıyla oğlunu bırakmış, orduyla ülkesini ilk sıraya koymuştu.

Josh bir daha asla yürüyemeyecekti. Yürüyemeyeceğini kabullenmişti. Bir mucize tedavi, her şeyi eski durumuna getiren bir Lourdes ziyareti[1] de olmayacaktı. Artık istediği tek şey, oğlunu elinden geldiğince koruyacak, ona kendine bakmasını öğretecek kadar uzun yaşamaktı.

---

1 Katoliklerin hac ziyareti yaptıkları Fransa'nın güneybatısındaki kutsal bir şehir. (yay.n.)

Josh hastaneden taburcu edildiği zaman ona katı davranmıştı. Bir eğitim çavuşu gibi onu fiziksel olarak imkânsız şeyler yapmaya zorlamış, tek başına kalacağı güne hazırlamak amacıyla oğlunun gövdesinin güçlenmesi için bir dizi jimnastik borusu yerleştirmişti.

Saatlerce süren idmanlardan sonra bitkin oğlunu yatağa taşıdığı, uykuya yatırdığı günler vardı. O günler gözlerini yaşartırdı.

Bazı günler, uyurken Josh'un yüzü küçük bir kızı andırırdı; bu yüz Ronnie'nin hiç unutamadığı bir yüzdü. Çocuk annesine o kadar benziyordu ki. Aynı manolya cilt. Aynı ince sarı saçlar ve aynı dolgun dudaklar.

Gözlerini yumduğunda onunla, Annie'yle, eprimiş düz ayakkabılar ve bazı yerlerini beceriksizce diktiği, rengi solmuş basma elbise giymiş 17 yaşındaki kızla Gatlinburg'deki ilk tanışmalarını hatırlıyordu.

Annie her zaman ruh gibiydi.

Onu korumak istemesinin bir nedeni de buydu. Tıpkı Josh'u korumak istemesi gibi. Onu Carla'ya çeken, aynı koruma içgüdüsü olabilir miydi?

Carla için bir şeyler hissediyordu fakat adını koyamıyordu. Aşk değildi, aşk olması için daha çok erkendi, üstelik zamanlama da bütünüyle yanlıştı.

Ama genç kadında savunmasız, kayıp bir şey, yanına gidip rahatlatmak isteyecek kadar derin, açık bir yara seziyordu.

Ronnie gibi Carla da yas ve suçluluğun taşınacak en ağır yük olduğunu öğrenmişti.

Şimdi Josh'a bakarken ıstırap çekiyordu. Eğildi, yanağını öptü. Josh kımıldadı, belli belirsiz homurdandı, elleri başının altında yeniden uykuya daldı.

Verdiği sözden geri dönmekten nefret ediyor, sözüne sadık olmasıyla övünüyordu. Ama Josh'un ona ihtiyacı vardı, her zaman ihtiyacı olacaktı.

Biraz daha zaman olsa, daha eli yüzü düzgün bir plan yapabilirlerdi ama artık öyle bir lüksleri de yoktu. Göründüğü haliyle yolun üzerinde sayısız engel dikiliyordu. Şavik gibilerinden korkmuyordu. Fakat bu haliyle Carla'nın planında elle tutulur

bir yan görmüyordu – ikisinin de ölümüne sebep olmasının dışında.

Josh'a bunu yapamazdı.

Ona bir daha acı çektiremezdi.

Carla'yı ne kadar korumak isterse istesin, Josh'u koruma isteği daha güçlüydü ve zaten başka türlüsü de olamazdı.

Bunu Carla'ya anlatması gerekiyordu.

Kalktı, kapıya yürürken ışığı söndürdü ve gölgeli loşlukta oğlunun uykudaki yüzüne son bir kez baktı.

İşin özü, neredeyse hiç tanımadığı bir kadın için oğlunu öksüz bırakma tehlikesine atılamayacaktı.

Carla artık kendi başınaydı.

66

"Nasılsın?"

Carla yavaş yavaş uyandı. Yatağın yanındaki sandalyede Regan oturuyordu.

"Tanrım. Ben... Başım yastığa değer değmez uyumuşum."

Regan komodinin üzerine bir demet çiçek bıraktı. "Sana getirdim. Hemşireden bunları suya koymasını isteyeceğim."

"Teşekkürler Regan.

"Ronnie hamile olduğunu söyledi. Oysa söylemesine hiç gerek yoktu."

"Neden?"

"Yüzünde bütün hamile kadınlarda görülen o ifade vardı. Şaşkınlık. Şok. Neşe."

"Öyle mi dersin?"

Regan belli belirsiz gülümsedi. "Evet. Tıpkı doktor önüne hiç beklemediğin kadar yüksek bir fatura koymuş ama hâlâ hayatta olduğun ve korktuğun o ölümcül hastalığa yakalanmadığın için tarifsizce mutluymuşsun gibi."

Ardından insanın katılmak isteyeceği türden, içten bir

kahkaha attı. Gölle dağı birbirinden ayırır gibi duran jaluzilerin ötesine baktı.

"Manzara güzel. Sorun nedir? Başıboş köpekler gibi yolunu kaybetmişe benziyorsun."

"Manzara bana bir şey hatırlattı."

"Neyi?"

"Büyüdüğüm yeri."

"Neresiydi?"

"Buradan çok uzaklarda. Çok çok uzakta ve bambaşka bir hayattaydı Regan."

"Seni dinleyince, insan oraların hiç de mutlu yerler olmadığını düşünüyor, öyle miydi?"

"Hayır, ama bir zamanlar mutlu bir yerdi."

"Bu arada, seni yoklamak için birkaç kez geldim. Uykunda konuştuğunu biliyor muydun? Dwayne'in bir fıçı içtikten sonraki sayıklamasından da beter. Yoksa ilaç mı verdiler sana?"

"Neden? Ne dedim ki?"

"Başından ağır şeyler geçtiğini anlamama yetecek kadar."

Carla cevap vermedi.

"Bana sanki kâbus görüyormuşsun gibi geldi."

"Ne yaptım?"

"Bir şeyler mırıldandın, ama söylediklerinin hiçbir anlamı yoktu. Luka adlı bir çocukla ilgili bir şey. Bir de..."

"Bir de?"

"Kemik görmekle."

Carla ağzını açtı, sonra vazgeçti.

Regan kolunu sıvazladı. "Bir şey açıklaman gerekmiyor şekerim. Bana hiçbir şey söylemen gerekmiyor."

"Ben çocukken savaş vardı..." Carla'nın sesi duyulmaz oldu.

Regan, Carla'nın elini sıktı. "Uykunda kıvranmana bakarak başından kötü şeyler geçtiğini tahmin etmiştim."

"Ayrıntıları anlatmayacağım Regan."

"Tamam. Şimdi önemli olan bu bebeğe iyi bakman, duydun mu? Aşırıya kaçmadan."

"Çocuğun var mı Regan?"

"Epey yaklaştım. Dwayne'le ayrılmadan önce düşürdüm."

"Ne oldu?"

"Fazla seçeneğim yoktu: Hem öğretmenlik yaptım hem de Ronnie'nin karısı öldüğü için marinada çalıştım, üstelik Josh'a da baktım."

Durakladı.

"Doktorun dediği gibi dinlenmem gerekirdi. Bebeği düşürmek belki de karşılaştığım en güç şeydi."

"Üzüldüm."

"Hey, kaygılanma, her kadının başına gelecek bir şey değil bu. Yine de, doktorun tavsiyesini dinlemelisin. Bir şey söyleyebilir miyim?"

"Elbette."

"Bak, Ronnie'yle yaptığınız her neyse beni gerçekten hiç ilgilendirmiyor. Ama abimi iyi tanırım."

"Ne demek istediğini anlamadım."

"Yıllardan beri ilk defa atış alanına gidip orada günlerce takılıyorsa, o tepelerde bir dağ keçisi gibi yukarı aşağı koşuyorsa, bütün bunları hiç tanımadığı bir kadınla yapıyorsa, işin içinde bir iş olması gerekir."

Gözlerini Carla'ya dikti. "Seni çok sevmesinin dışında, demek istedim. Öyle şaşkın bakma. Sen de fark etmişsindir."

"Evet... Ettim. Ben de onu çok seviyorum. Sadece..."

"Hiç kalkışma. Ama Ronnie'yle senin bir şeye hazırlandığınızı anlamak için insanın roket mühendisi olması gerekmiyor; o bir şey neyse artık."

Carla dudaklarını ısırdı.

"Şimdi hamile olduğunu bildiğine göre, eminim sana dikkatli olmanı, bebeğini tehlikeye atmamanı söylüyordur? Aile doktorun gibi tavsiyeler veriyordur, doğru mu?"

"Doğru."

"Akla yakın."

"Neden?"

"Çünkü Ronnie'nin karısı arabasını duvara çarptığında yedi aylık hamileydi. Bu kadar derinden yaralanmasının bir nedeni de bu. Hem karısının hem de doğmamış çocuğunun ölümünün sorumluluğu altında kaldı. Ronnie'nin çok istediği bir bebekti o.

Durum bir tür ironiydi. Abime öldürmeyi öğrettiler, oysa kader ona tam tersini, hayatın ne kadar değerli olduğunu gösterdi."

Regan gözlerini yeniden Carla'ya dikti. "Sanırım hiçbirimiz kaybedene kadar hayatın gerçek değerini anlamıyoruz; ama sen Jan'ı kaybedince öğrendin."

Carla tereddütle, "Küçük... Küçük bir erkek kardeşim vardı," dedi. "Çok severdim. Sözünü ettiğim o savaşta kaybettim. Yaşıyor mu, yoksa öldü mü, hiç öğrenemedim."

"Buna çok üzüldüm."

Daha fazla konuşmak, Regan'a her şeyi anlatmak istemesine rağmen bu riski alamayacağını anladı.

"Ö... Özür dilerim Regan, ama biraz yalnız kalmak istiyorum."

Regan sandalyesini iterek ayaklandı. "Elbette. Harrogate'te yapmam gereken bir sürü iş var. Onun için önce buraya uğradım."

"Saat kaç?"

"Yedi buçuk."

"Akşamın?"

"Sabahın.

"O kadar uyudum mu?"

"Hemşire 12 saat, dedi. Oldukça bitkindin demek. Stresten de olabilir."

Regan kapının dibinde durup geri baktı.

"Bir şey daha."

"Ne?"

"Son zamanlarda televizyon izledin mi? Ya da gazetelerde Jan'ın ölümüyle ilgili yazılanları okudun mu?"

"Hiçbir şey görmedim."

"Polisler duvara çarpmış gibi."

"Biliyorum."

"Cinayet diyorlar, ama hâlâ bir neden bulamadılar. Sadece bu sabah Jan'ın geçmişiyle ilgili bir haber okudum."

"Ne... Ne demek istiyorsun?"

"Eski Yugoslavya'da, Hırvatistan'da doğduğunu yazıyor."

"Ne olmuş?"

"Gazete öldürülmesinin ardında bir çeşit kan davası ya da intikam niyeti olabileceğini yazıyor."

"Böyle bir şeyden hiç haberim olmadı."

Regan'ın sol kaşı kalktı. "Ama Ronnie sana ateş etmeyi öğretiyor? Şekerim, en aptal koyunun beynine bile sahip olsam, siz ikinizin çok ciddi bir şey planladığınızı anlamakta hiç zorlanmazdım."

Sözleri havada asılı kaldı.

"Abim iyi bir insandır Carla."

"Biliyorum."

"Onun için kendini zarar göreceği ya da öldürülebileceği herhangi bir duruma sokmasını istemiyorum, anlıyor musun? Josh'un ona ihtiyacı var. Hem de çok var. Ronnie, Annie'nin ölümünden sonra oğlunu tehlikeye atacak hiçbir şey yapmayacağına yemin etti."

Carla'ya ciddi, açık gözlerle baktı. Sesindeki çelik tınıyı yanlış anlamak imkânsızdı.

"Bu yüzden, niyetin her neyse, abimi tehlikeye atmanı istemiyorum, duydun mu?"

67

Kapının kapanmasını ve Regan'ın gitmesini bekledi.

Kendini kaybolmuş, umutsuz hissederek oturdu, kaldı.

Karnına dokundu, sonra yüzünü avuçlarına gömdü.

Ne yapacaktı?

Doktorun tavsiyesini dinleyip bebeğini korusa, bir daha Luka'yı bulamayabilirdi.

Şavik'in karşısına çıksa kendisinin ve bebeğinin hayatını tehlikeye atacaktı.

Kararsızlığın etkisinden kurtulmaya çalışarak ellerine baktı.

O eller artık yüzünü örtmüyordu.

Çarşafının köşesini endişeyle katlayıp katlayıp açıyordu.

Komodine uzanıp çantasını aldı.

Çantanın yan cebinde büyük sarı zarfı buldu. İçinden Luka'nın battaniyeciğini ve Dubrovnik sahilinde çekilmiş fotoğrafı çıkardı.

Luka'nın, babasının ve annesinin yüzlerine bakarak mavi kumaşı eklemleri beyaza kesip sızlayana kadar sıktı. Vicdanının acısını hissetti. Dışarıda, koridorda bir yerde bir telefon çaldı. Angel'ın telefon etmeye söz verdiğini hatırladı.

Çantasını karıştırdı, ceptelefonunu bulup açtı. Mesaj yoktu ama iki cevapsız arama gördü. Angel'ın aramamasından endişelendi. Arayan Baize'di.

İki de sesli mesaj bırakılmıştı.

İlkini bırakan Baize'di, fırsatını bulur bulmaz aramasını istiyordu.

İkinci mesajı dinlemeye başlar başlamaz, İrlandalının sesini tanıdı.

"Mrs. Lane, ben Sean Kelly. Bunu alır almaz beni aramanız mümkün mü? Size vermek istediğim çok ilginç bilgiler var. Mila Şavik en son kiminle görülmüş biliyor musunuz? Luka'yla ve–"

Carla kalbinin heyecanla attığını hissetti.

Hatta bir süre sessizlik oldu, ardından birbirine sürten demirlerin sert sesi, sonra da bir çığlık duydu.

"Tanrım... Hayır!"

Yine bir sessizlikten sonra hat kesildi.

Kelly arabasını bir yere çarpmış gibiydi.

Şaşkınlık içinde Kelly'nin numarasını tuşladı.

Telefonun çaldığını duydu, sonra telesekretere geçti, Kelly'nin sesi mesajını bırakmasını söyledi.

Istırap içinde, öylece kaldı.

Neydi o çok ilginç bilgiler? Luka'yla mı ilgiliydi?

Kelly'nin sesi sanki müjde verecekmiş gibi keyifliydi.

Birkaç dakika daha bekleyecek, sonra Kelly'yi bir daha arayacaktı. Yine cevap alamazsa, Saraybosna'daki Uluslararası Kayıp Kişileri Arama Komisyonu'na telefon edecekti.

Daha fazla dayanamayacağını anlayınca, yadsıyamayacağını bildiği güçlü bir dürtünün etkisiyle, ama zorlukla ayaklandı.

Kapı açıldı, içeriye bütün ciddiyetiyle bir hemşire girdi. "Hanımefendi, derhal yatağınıza dönmeniz gerekiyor."

Carla komodinin üzerindeki giysilerini alıp, hemşirenin yanından geçip odadan çıktı.

Taksi uzaklaşırken Carla, Ronnie'nin bungalovunun kapısını açtı.

Josh, Yamaha orgunun başına oturmuş, birkaç tuşa basıyordu. Şaşkınlıkla bakarak gözüne düşen perçemi itmeye çalıştı.

"Merhaba."

Çocuğun yanına gitti. "Merhaba. Eğleniyor musun?"

"Orgumla takılıyordum işte."

"Baban buralarda mı Josh?"

"Yok, gitmesi gerekti." Bir McDonald's poşeti gösterdi, "Kahvaltı için yumurtalı çörek getirdi, ister misiniz?"

"Tabii."

"Babamın bıraktığı öteki kesekâğıdında kafeinsiz kahve de var. İçer misiniz?"

"Teşekkürler. Yemeği mikrodalgaya atmaya ne dersin?"

Mutfağa gitti, kesekâğıdı ve kahveyi mikrodalgaya yerleştirdi, zaman ayarını yapıp düğmeye bastı. Mikrodalga durunca kesekâğıdını Josh'a uzattı ve kahveyi yudumlamaya koyuldu.

"Nasılsın?"

"İyiyim efendim."

Josh kesekâğıdını açtı, çöreklerden birini uzattı.

"Teşekkürler." Carla çöreği masanın üzerine bıraktı.

"Regan'ın Harrogate'e gitmesi gerekti. Önce sizi ziyaret edeceğini söylemişti."

"Hastaneden çıkmadan önce gördüm onu."

"Şimdi iyi misiniz?"

"Umarım Josh."

"Sizi seviyor."

"Kim? Regan mı?"

"Evet."

"Ben de onu."

Josh çöreğini ısırdı. "Benle şakalaşmaktan hiç vazgeçmiyor.

Bana kalırsa bu da bir sevgi gösterme biçimi, değil mi?"

"Kesinlikle. Baban ne zaman döneceğini söyledi mi?"

"Geç dönecekmiş. Knoxville'e gitmesi gerekiyormuş. Bir soru sorabilir miyim?"

"Elbette."

"Babam size yardım falan mı ediyor?"

"Neden sordun?"

"Siz ikiniz atış sahasında neden o kadar çok çalışıyorsunuz?"

"Bana ateş etmeyi öğretiyordu."

"Neden?"

"Ben... Sanırım kendimi korumayı öğrenmem gerek."

"Nişancılığınız nasıl?"

"Fena değil. Bence. Ama daha iyi olabilir."

Josh çöreğinden bir lokma daha aldı. "Babamı seviyor musunuz?"

"Evet. O iyi biri."

"Annem de öyle derdi. Sadece babamın orduyu ondan daha çok sevdiğini düşünüyordu."

"Sence de öyle miydi?"

"Bir zamanlar evet. Şimdi o kadar da emin değilim."

"Neden?"

Çocuk omuz silkti. "Çünkü annemi özlediğini biliyorum."

Gözlerini Yamaha'ya çevirdi.

"Babam uzakta, askerdeyken, annem bunu çalardı. Ben de aslında öyle başladım. Annem sıkıldı, bu orgu satın alıp kendi kendine öğrenmeye çalıştı."

"İyi çalar mıydı?"

"I-ıh, pek sayılmaz. Sadece oyalanmak içindi. Çok yalnızdı."

Başını sadece 12 yaşındaki bir çocukta görülebilecek savunmasız bir saflıkla eğdi.

"Josh, senden bir iyilik istemem gerekiyor. Baban tabancalarını nerede saklar?"

"Neden?"

"Bana kullandırdığı Sig'i ödünç alacağım da."

"Biraz daha ateş etmek mi istiyorsunuz?"

"Evet."

68

Arkov bodrumda bir tabureye tünemiş, Angel'ın koluna parmak kalınlığında lastik bir hortum bağlayan Billy'yi izliyordu.

Billy genç kadının cildini fiskeleyerek damarını kabarttı. Angel'ın saçları darmadağınık, makyajı ve dudak boyası akmış, başı bir yana devrilmişti. Eteği kalçalarının yarısına çıkmıştı.

"Beş cc daha."

"Emin misin patron?"

"Dediğimi yap."

Billy enjektörün ucunu havaya kaldırdı, iğnenin incecik ucundan minicik bir damla akıttıktan sonra Angel'ın damarına sapladı, bir damla kan çıkarken şırınganın pistonunu itti.

"Bu iğnenin bir işe yarayacağını sanıyor musun?"

Arkov, Angel'ın ceptelefonunu eline alıp tuşlara basmaya koyuldu. Yanındaki masanın üzerinde susturucusu takılmış bir Glock duruyordu. "Skopolamin kullanırken doğru dozu ayarlamak güç oluyor."

"Bu merette ne var?"

"Şeytan soluğu diyorlar. Kurbanlarını canlı cenazeye çevirir. İşe yararsa, doğru cevapları vermekten başka bir şey düşünemez."

"Ya yaramazsa?"

"O zaman istediğim cevapları alana kadar döverim."

Billy sırıttı, Angel'ın koluna bağladığı lastik hortumu sökünce iğnenin çıktığı yerde bir damla kan belirdi. "Şavik bundan hoşlanmayacak."

"Bu kadınla yaptığı yanlıştan sonra Şavik'in bir şeyden hoşlanmayacak durumu kalmadı."

Kapı hızla açıldı ve içeriye Şavik girdi.

Arkov sırıttı. "Şeytanı an, sopayı hazırla. Zamanlaman harika."

"Devam edin."

Arkov parmaklarıyla Angel'ın yüzünü çimdikledi. "Uyan bakalım, sözlü saati geldi."

Angel'ın gözkapakları titreşti, kendine gelmemiş gibiydi.

Arkov kadının bir tutam saçını kavrayıp şiddetle sarstı. "Uyan, dedim!"

Angel'ın gözleri açıldı.

Arkov sırıttı, yüzünü Angel'ın yüzüne yaklaştırdı. "Demek aramıza geri döndün? Kendin hakkında neler anlatacaksın bakalım?"

Angel o zaman tümüyle kendine geldi, duyuları uyandı, sanki yeniden tükürmeye hazırlanıyormuş gibi Arkov'a bakıp kaşlarını çattı.

"Seni al–"

Şavik Arkov'un sallamak üzere olduğu yumruğunu havada yakaladı ve "Dur," dedi. "Kırık çene konuşmasını kolaylaştırmaz."

Arkov debelenerek kolunu kurtardı. "Her şeyi bildiğini sanıyorsun Mila, ama yanılıyorsun. Buna yumuşak değil, daha sert davranmamız gerek."

"Ona ben karar veririm. Ceptelefonunu kontrol ettin mi?"

"Etmek üzereydim."

"Bütün kişileri, aldığı ve gönderdiği mesajları ve silinmediyse çağrı listelerini tara. Özellikle o Lane denen kadınla Newark'ta buluştuğu saatin hemen öncesine dikkat et."

"Aptal değilim Mila, ne yapmam gerektiğini biliyorum."

"Öyleyse durma, yap." Şavik, Angel'ın önünde diz çökerken, genç kadının başı yine kaykıldı. İlacın etkisiyle gözlerini odaklayamıyormuş gibi, sersemlemiş görünüyordu.

"Beni dinle Angel. Bana kimin için çalıştığını söyle. Bunu söyle ve sana bir daha kimse parmağını bile değdirmesin. Söz veriyorum."

Angel inledi, sanki kusmak istiyormuş gibi boğuk bir inilti çıkardı. Şavik başını bırakınca kusmaya başladı, elbiselerini, yeri batırdı. Başı yine bez bir bebek gibi yana düştü, bir kez daha sarhoş gibi inledi.

Arkov yüzünü buruşturdu. "Harika."

Şavik kenara atılı şırıngaya bakıp, "Ne kadar verdiniz?" diye sordu.

"Toplam on cc. Bazılarında etkili olması daha uzun sürebiliyor."

"Bir kadın için? Onu öldürmek mi istiyorsun?"

"Eninde sonunda."

"Aklını tamamen mi kaçırdın?"

Arkov'un yüzü kızardı. "Benimle böyle konuşamazsın Mila. Bana saygı göstereceksin."

"Saygıya layık olduğun zaman. Bu gidişle bu hiç gerçekleşmeyebilir."

Billy tartışmanın keyfini çıkararak sırıttı.

Arkov onu bir bakışıyla kendine getirdi. "Bu kadar komik olan nedir?"

"Komik mi? Hiç?"

Şavik şırıngayı bir kenara atarak, "Konuşturmamız saatler sürebilir," dedi. "Daha parlak bir fikriniz yok mu?"

"Evet, bende var." Arkov parmaklarını şaklattı. "Billy, arabadan bir şey getirmeni istiyorum."

Josh tekerlekli sandalyesini sürerek koridorun üzerindeki deponun önünde durdu. Carla elektronik klavyeli büyük bir tüfek kasası gördü.

Kapının ortasında gümüş renkli bir çarklı kilit vardı.

"Kilitli mi?"

"Evet, babam etrafta silah bulunmamasına çok dikkat eder."

"Şifreyi biliyor musun?"

"Hayır, babamdan başka kimse bilmez."

"Şaka mı ediyorsun?"

"Yok."

"Josh, bu tabancayı almam gerek."

"Üzgünüm Mrs. Carla."

"Josh, lütfen beni dinle. Bu kasayı açmak için herhangi bir yol biliyorsan, şimdi bana söylemenin tam sırası. Yalvarıyorum."

"Neden?"

"Çok önemli de ondan. Bana bak Josh."

"İyi... İyi ama bu tabancayı neden şimdi istiyorsunuz?"

"Bir yere gitmem lazım ve tehlikeli olabilir. Baban bana bu-

nun için ateş etmeyi öğretiyordu."

"Sahi mi?"

"Evet."

"Öyleyse babama telefon edeyim?"

"O kadar zamanım yok. Sen akıllı bir çocuksun Josh, ama inan bana babanın buraya gelmesini beklersek çok geç olur. Seni zorluyor görünmek istemem, gerçekten istemem, ama bu sadece senin verebileceğin cinsten çok önemli bir karar."

Josh kuşku içinde, alt dudağını ısırarak oturuyordu.

"Ne oldu, ne var Josh?"

"Sa... Sanırım şifre Regan'ın odasında."

"Sahi mi?"

"Sanırım dolabının tepesindeki bir kâğıda yazılı."

"Emin misin?"

"Eminim. Benim uzanamayacağım bir yerde."

"Regan'ın odası hangisi?"

Çocuğun yüzü ciddileşti. "Mrs. Carla, bunun için başım derde girecek mi?"

"Doğrusunu istersen bilmiyorum Josh. Ama babana seni zorladığımı söylerim. Ne dersin?"

"Beni korur musunuz? Babama anlatır mısınız?"

"Evet, anlatırım."

"Kızmaz mı?"

"Belki, ama anlayacağından eminim. Regan'ın odası nerede?"

Koridorun ucunda, soldaki odayı işaret etti.

Carla odaya girdi. Kapının hemen arkasında tek bir dolap duruyordu. Bir sandalye çekti, elini dolabın üstünde gezdirdi, üzerinde altı sayı ve kare işareti olan bir kâğıt buldu.

Koridora dönüp, klavyeye altı sayıyla kare işaretini girdi. Çarklı kilidi çevirip ağır kapıyı açtı.

Kullandığı bütün tabancalar kasadaydı.

Cephane kutuları gri keçe kaplı raflara yerleştirilmiş, uzun tabancalar dik, kısa namlulular da tel tabanca çerçevelerine oturtulmuştu. Kasanın en altında üstü tabanca temizleme malzemesi, yağ ve silikon bezlerle dolu plastik bir tepsi vardı.

Tabanca ve cephane üzerindeki tüm parmak izlerini silmek

için silikon bezi almayı unutmadı. Kasayı yeniden kilitledi, kâğıdı dolabın üzerindeki yerine bıraktı.

"Teşekkürler Josh."

"Ne zaman döneceksiniz Mrs. Carla?"

Arkov, Billy'nin arabadan getirdiği karayolu haritasını açtı.

"Adamının o kadını izlediği yer neresiydi?"

"Doğu Tennessee'de, Union County'de bir marina. Adamım, Lane'le aynı uçağa bindi, arabasına manyetik bir izleme böceği yapıştırdı ve kiralık bir arabayla oraya kadar takip etti."

Şavik, "Siz neyin peşindesiniz?" diye sordu.

Arkov haritada Tennessee'yi buldu, parmağıyla Union County'ye kadar gitti, daha sonra yüzünde kötücül bir tebessümle atlası fırlatıp attı.

"Tanığımızın gereken özeni görmesine çalışıyoruz."

Şavik, "Peki, bu kadar komik olan ne?" diye sordu.

"Harika bir planım var. Billy, ilk uçakla Knoxville'e gidiyorsun."

"Öyle mi? Ne yapmaya?"

Arkov, Billy'nin yanağını okşadı. "Sana şimdiye kadar verilen en iyi rolü oynamaya."

Carla kiralık Ford'la 81 numaralı eyaletler arası karayolunda kuzeye gidiyordu.

GPS, Virginia ve Maryland üzerinden New Jersey'ye 1.200 kilometrelik zahmetli bir yolculuk hesaplamıştı. Tahmini yolculuk süresi 12 saatti. Bu sürenin dinlenmeyle, kahve ve yiyecek için durarak daha da uzayacağını biliyordu; her ne kadar içinden bir şeyler yemek gelmese de.

New Jersey'ye geceyarısından önce varmak güç olacaktı.

Angel neden haber vermemiş olabilirdi? Yoksa başına bir şey mi gelmişti? Veya ya Ronnie haklıysa ve kadın ikili oynuyorduysa?

Midesi açlıktan ya da kramptan değil, korku ve gerginlikten kasıldı.

Valizi bagajda, Sig, cephane ve susturucu sürücü koltuğunun

altındaydı. Taktik fener, nişancı eldivenleri ve silikon bezle birlikte. Üzerinde siyah streç pantolon, koyu lacivert bluz ve siyah koşu ayakkabısı vardı. Kukuletalı lacivert eşofman üstüyle siyah yün şapkasını arka koltuğa bırakmıştı.

Planı yoktu, hiç yoktu; bir taslağa bile sahip değildi.

Şavik'le yüz yüze gelecek olmanın verdiği dehşet duygusuyla, bir taraftan otomobili kullanırken, bir yandan da bir strateji geliştirmeye çalışıyordu. Ne kadar odaklanmaya çalışırsa çalışsın kafasında hep aynı sorular inliyordu: Luka nerede? Ona ne oldu? Hâlâ hayatta mı?"

Kelly'nin numarasını bir kez daha denedi. Cevap yoktu, devreye yine telesekreter giriyordu.

Kelly nasıl bir bilgiye erişmiş olabilirdi ki?

Krampların yeniden başlayacağından ödü koparak, bir elini karnının üzerine koymuştu.

Üç saatten biraz fazla bir süre sonra Virgina'da Marion'u geçip McDonald's'da bir buzlu çay içerken bir plan hazırlamak için zihnini zorluyor, ama plana benzer bir şey yapamıyordu.

Tam o anda Continental Havayolları'nın Newark'tan kalkan 2334 sefer sayılı uçağı Knoxville Tyson Havaalanı'na iniyordu.

20 dakika geçmeden, Billy Davix bavulunu banttan almış, aynı adı taşıyan sahte bir kredi kartı ve sahte bir ehliyetle Hertz'ten GPS'i de olan dörtçeker bir Ford kiralamıştı.

Valizinde ihtiyaç duyacağı giysilerle birlikte 45'lik otomatik bir Kimber ve bir de susturucu vardı. Amerikan vatandaşlığında Davix'in hayranlık duyduğu anayasanın ikinci bölümündeki avantajlarından bir diğeri. İnsan hâlâ bir Amerikan uçağında bagaj olarak ateşli silah taşıyabilir ve kimse de bir şey demezdi.

Cephane almak için yol üzerindeki bir Wal-Mart'ta durdu.

GPS'e Union County'deki Kilgore Marina'nın adresini girdi. İki dakika sonra havaalanının otoparkından çıkıyor, kuzeydoğuya yöneliyordu.

Saat tam 13.15'ti.

ALTINCI BÖLÜM

69

CENTRAL PARK, NEW YORK

Dr. Raymond Leon sandviçinden –çavdar ekmeğine hardal üzerinde kalın bir dilim pastırma– bir lokma daha ısırdı, patikadan yaklaşan Baize'i görünce el salladı.

Sigarasını içerek elini sallayan Baize'in yüzündeki endişeli ifadeyi fark etti. Yaşlı kadın yanına geldiğinde doktor bir kâğıt peçeteyle ağzını siliyordu.

"Bana zaman ayırmana çok sevindim Raymond."

"Hiç sorun değil, bu öğleden sonra boş bir ara vardı. Şu otlu tabut çivilerinden vazgeçtiğini sanıyordum?"

Baize sigarasını bir çöp tenekesine bastırarak söndürdü. "Beni rahat bırak Raymond. Bugün de o türde günlerden biri."

Adam, Bazie'e bir kesekâğıdı ve bir şişe kaynak suyu uzattı. "Bu sefer kendimize Kilo Avcıları spesiyalitesi seçtim; içinde ne tereyağı var ne de mayonez. Senin için fırından yeni çıkmış kıtır kıtır bir dürüm içinde ton balığı, salata, hafif Fransız sosuyla ıslatılmış. Peynir yok."

"Beni şımartıyorsun."

El çantasını bankın üzerine bıraktı ve gözlerini parkta gezdirdi.

Koşanlar, yollarını kaybetmiş görünen Asyalı turistler, çimenlerde ya da park banklarında öğle yemeği yiyen, güneşten yararlanan büro ya da büyük mağaza çalışanları. Prova yapan bir dörtlü, havada hafif bir Beethoven tınısı.

"Nasılsın Baize?"

"Mücadele ediyorum. Bazen nasıl oldu da kendimi bir kirişe asmadım diye merak ediyorum." Su şişesinin kapağını açtı. "Bana nasıl gittiğini anlatmayacak mısın?"

Leon parmaklarına bulaşmış hardalı yaladı. "Baize, uzun zamandır birbirimizin aile dostuyuz."

"30 yıldır."

"Sana hastam olarak Carla'dan bahsedemeyeceğimi biliyorsun.

20 yıl önce olsaydı tamamdı, ama şimdi yetişkin birisi oldu. Artık iş doktor-hasta mahremiyetine girdi."

"Durumunun biraz ayrıcalık gerektirdiğini düşünmüyor musun?"

"Tabii düşünüyorum. Ama meslekten ihraç edilmemi, Tanrı'nın unuttuğu bir yerdeki bir hödük köyüne gidip sıfırdan başlamamı istemezsin değil mi?"

"Bütün notlarını, tek tek kayıtlarını görmek istediğimi söylemedim Raymond."

"Bunlar geçen gün muayenehanemde konuştuklarımızla mı ilgili? Carla'nın annesinden ve Luka'dan geri kalanları görmesiyle mi ilgili? Çünkü eğer öyleyse, daha benimle konuşmadı."

"Konuşmadı mı?"

"Hayır. Ama konuşmak istediği zaman, ne zaman olursa olsun hazırım Baize."

"Kemikler Luka'nın değilmiş."

"Ne?"

"DNA uyuşmamış."

"Bu... Bu harika bir haber, öyle değil mi Baize?"

"Carla, Alma'nın daha sonra Luka'yı hastanede gördüğüne inanıyor. Bir şekilde hayatta kaldığını düşünüyor. Mümkün, ama dürüst olmak gerekirse çok düşük bir ihtimal."

"Neden?"

"Dan ve ben bütün o yıllar boyunca David, Lana ve Luka'nın sağ mı, ölü mü olduğunu öğrenmek için elimizden gelen her şeyi yaptık. Ben sadece umutlarımızın bir kez daha yıkılmaması için dua ediyorum."

"Konuşmak istediğin bu muydu?"

"Hayır, genel bir sohbet yapmak istedim Raymond."

"Ne kadar genel?"

"İşe Carla'nın ailesi hakkında öğrendikleriyle nasıl başa çıkacağını anlatarak başlayabilirsin. Bu da soru olarak yeterince zararsız değil mi?"

Leon umutsuz bir hareketle ellerini kaldırdı. "Bu aşamada söylemesi oldukça güç."

"Uğraşacağı bu kadar çok şey olduğu için mi?"

"Öyle de denebilir. Kocasının ölümünden sonra bambaşka bir hayatı olduğunu öğrenmek, sonra annesinden kalanları ve kardeşinin sandığı kemikleri görmek, bunlarla başa çıkması çok güç ve çok büyük bir şok. Buna bir de hamile olduğu gerçeğini ekle. İnanılmaz travmalar yaşadı ve eksiksiz bir psikolojik çöküntü yaşamamasına şaşmak gerekiyor."

"Bence de."

"Bana kalırsa insanlar travmanın yaşanan olayda değil, yoğunluğu sebebiyle kurbanın vücudu ve zihninde olduğunu anlayamıyorlar. Bir insan bir hayvanın saldırısına uğrayıp ağır yaralanabilir, ama kendini kaybetmeyip hayvanı öldürmeyi ya da kaçıp kurtulmayı başarırsa bir travma yaşamaz."

Elastan giysilere bürünmüş koşucu bir çift soluk soluğa geçerken Baize içini çekti.

"Biliyor musun, sevmenin kolay olduğunu düşünürdüm. Oysa değilmiş, hiç değilmiş; ne dersin Raymond?"

"Hayır, kolay değil."

"Çoğu zaman harika, insanı tatmin eden bir şey oluyor. Ama bazen de hayatlarımızda çok karmaşık, çok umut kırıcı anlar yaşatıyor."

"Hayrola Baize? Telefonda son derecede kaygılıydın?"

"Luka konusunda umutluyum; umutlu olduğumu kabul ediyorum. Ama aynı zamanda da korkuyorum Raymond."

"Devam et."

"Korkuyorum çünkü Carla, Şavik'e karşı öylesine yoğun bir nefret besliyor ki insan gerçekten ürküyor."

"Nefret etmeseydi, insan olamazdı."

"Öfke içinde patlamaya hazır bir lav yatağı gibi kaynıyor."

"Öfke normal. Katillere karşı öfke ve adalet isteği. Bu konuları zamana yayarak halletmeye çalışacağız."

"Beni endişelendiren tam da bu ya."

Baize'in gözpınarlarında biriken gözyaşlarını fark etti. Yaşlı kadın duygularını gemlemeye çalışırken derin derin iç geçirdi.

"Ne demeye çalışıyorsun Baize?"

"Bunu kabullenmek için biraz geç kaldığımın farkındayım. Ama bütün o yıllar boyunca sana Carla hakkında her şeyi anlatmadım."

Leon sesini çıkarmadan bekledi.

"Dan ve ben Carla'ya geçmişiyle ilgili her şeyi anlatmadık. Gerçeğin tümünü söylemedik."

"Bütün bunlar nereye varacak?"

"Ona geçmişiyle ilgili her şeyi söylemedim, çünkü..."

"Çünkü neden, Baize?"

"Çünkü taşıyamayacağı kadar ağır olacağını düşündüm. Ama şimdi vicdanım sızlıyor, suçluluk duygusu içimi parçalıyor. İçimde bir ses, görevimin anlatmak olduğunu söylüyor. Bir başka ses de nasıl tepki vereceğinden korkmam gerektiğini bağırıyor."

"Sen neden söz ediyorsun?"

Baize çantasını açtı, içinde bir deste tanıdık görünüşlü sararmış kâğıt bulunan şeffaf bir plastik poşet çıkardı.

Leon birden gerçeği anlayıverdi. "Günlüğün eksik sayfaları mı?"

"Bunları yıllar önce koparmıştım."

"Neden?"

"Carla'nın görmesini istemedim."

"Neden istemedin?"

"Bu sayfalar onun annesi ve babasıyla ilgili."

Leon bir şey demeden ona baktı.

"Evlendiklerinde Lana hamileydi.

Yaşlı doktor kaşlarını çattı. "Bu kadar önemli olan ne, peki?"

"Lana başka bir erkeğe âşıktı. Ondan hamile kaldı. Adam onu terk etti. Lana da babasının utanmaması için Dubrovnik'e taşındı."

"Anlıyorum. Carla'nın bundan haberi var mı?"

Baize başını hayır der gibi salladı. "David ve Lana, Carla'nın kendini aileye ait olmayan bir yabancı gibi hissetmesini istemediler. Aslında, tam tersi. David, Carla'nın onu sevdiğini görmesi için inanılmaz gayret etti."

"Eksik sayfalarda ne yazıyor?"

"Anılar, düşünceler, itiraflar."

"Ne hakkında?"

"Lana'nın bir zamanlar sevdiği adam hakkında. Üzülür diye Carla'nın annesinin yazdıklarını görmesini istemedim."

"Baize, tavsiyemi dinler misin? Bu konuda kendini fazla üzme. David, Carla'yı kendi kızı gibi seviyordu; nihayetinde de önemli olan bu."

"Carla'nın bir insan hakları mahkemesinde ayağa kalkması gerektiğini düşünebiliyor musun? Bana kalırsa kovuşturma açılmasını gerektiği kadar ısrarla talep etmememizin bir nedeni de buydu. Geçmişine bir daha dönmesini istememememizin de öyle."

"Hiçbir şey anlamıyorum."

"Hâlâ anlayamıyor musun Raymond?"

"Neyi?"

"Ona gerçeği neden söyleyemediğimi?"

"Neyi söyleyemedin?"

"Carla'nın ölmesini istediği, herkesten fazla nefret ettiği ve hayatını mahvetmekle suçladığı adamın gerçek babası olduğunu."

70

ARIZONA

Paul, hep geri dönmelerinden korkuyordu.

Üç silahı dolu ve hazır tutmasının nedeni de buydu.

Yatak odası dolabında bir Mossberg taktik pompalı tüfeği, koridordaki çekmecede dokuzluk bir Taurus ve bir tane de stüdyoda.

Böyle yaptığı için memnundu, çünkü o öğleden sonra en korkunç kâbusu gerçekleşiyordu.

Yabancılar.

Evini gözlüyorlar.

Jan'ın başına gelenlere rağmen.

Köpeğe rağmen.

Kızlarla Kim alışverişe çıkmışlardı ve stüdyosunda çalışırken

içinde iki kişinin bulunduğu gümüş renkli bir Ford'un yoldan geçtiğini gördü. Birkaç dakika sonra yeniden geçti.

Araba geçerken içindekilerden biri eve doğru baktı.

Paul Lane o zaman terlemeye başladı.

Üst kata, odasına koşarken bacakları titriyordu.

Elinde Mossberg, sahanlıkta durup panjurların aralığından dışarıya bir göz attı.

Gümüş renkli Ford bir U-dönüşü yaptıktan sonra geldiği yöne gitti. Paul sendeleyerek basamaklardan indi, koridordaki çekmeceden Taurus'u aldı.

Tüfeği masaya dayadıktan sonra tabancanın sürgüsünü çekti, namluya bir mermi sürdü. Ter gömleğini ıslatıyor, yüreği göğsünü sızlatacak kadar güçlü çarpıyordu.

Ön kapıdaki geniş açılı camdan bakarken Ford'un kaldırımın kenarında durduğunu, içinden iki kişinin indiğini gördü.

Koyu renk takım elbiseleri ve güneş gözlükleriyle iyi beslenmiş, güçlü kuvvetli iki kişi gibiydiler.

Giriş yolunda yürümeye başladılar.

Tabancaya bir mermi sürdü.

Adamlardan birinin parmağını uzattığını gördü, zilin çaldığını duydu.

Yüreği ağzına geldi, ama gözünü adamlardan ayırmadı.

Adamlardan biri cebinden bir şey çıkardığında madenî bir parıltı oldu. Silah mı?

Adamlar aralarında bir şey konuştu – fısıltıyla konuştukları için bir şey duyamadı. Sonra ikinci adamın eli kalktı ve Paul başka bir parıltı gördü: cüzdan kokardı.

Polis.

Gerçekten öyleler miydi?

Bu numaraya kolay kanılırdı.

Paul kapının arkasından, "Evet?" diye seslendi.

"Mr. Paul Lane? New York Polis Müdürlüğü'nden geliyoruz. Ben Manhattan Kuzey Bölgesi'nden dedektif Jackie Soames. Buraya meslektaşım dedektif Pat Reilly'yle birlikte geldik."

"Evden çok uzaklaşmışsınız dedektif."

İkinci adam, "Buraya kardeşinizin öldürülmesi konusunda sizinle konuşmak için geldik efendim," dedi.

New York aksanı.

Bir anlamı yoktu ama bacaklarının titremesi azaldı.

Kapıyı usulca açtı, bir eli kapının arkasında, parmağı Taurus'un tetiğindeydi. Emniyet mandalını açıp açmadığını hatırlayamıyordu. Alnının ortasından aşağıya kayan bir ter damlası hissetti.

Adamlardan biri kokardını kaldırdı. "Mr. Lane? Jackie Soames."

Polis ellilerindeydi, beyaz dişleri ve pahalı bir kaplama ya da diş köprüsü vardı fakat hangisi olduğunu anlayamadı.

"Bu da dedektif Reilly."

İkincisi daha genç, daha kaslıydı. Sanki saçıyla bir sorunu varmış gibi duruyordu: Vahşi görünüşlü kırmızı Kelt yelesi Arizona güneşinde öylesine kıvrılmıştı ki, başının etrafından pas renkli bir hale var gibiydi.

"Bir süre önce bir arkadaşımızla görüşmüştünüz – Dedektif Rodgers ile."

"Evet, görüştüm." O adı hatırlıyordu.

"Soruşturmayı tamamlamamız gerekiyor, efendim."

Paul hâlâ tam ikna olmamıştı ama adamlar gerçek dedektife *benziyorlardı*. Hem onu öldürmeye de kalkmamışlardı.

Henüz.

Rahatlayınca elinde tabanca olduğunu unuttu, kolunu yanına indirdi.

Beyaz Diş, "Elinizdeki silah mı, efendim?" diye sordu.

"Evet, silah."

"Horozu kalkık mı?"

"Şey... Evet, kalkık."

"Kendinizi tehlikede mi hissediyorsunuz?"

"Burası izbe bir yer; yabancılar da varken pek emin olamıyorsunuz."

"Emniyet mandalını kapatıp bizi içeri alsanız nasıl olur?"

71

Adamları mutfağa aldı.

"Bir şey içer misiniz?"

Kızıl Saç kıvır kıvır yelesini bastırdı ve bir Coca-Cola kutusuna uzandı.

Beyaz Diş bir bardak buzlu suyla yetindi.

"Sizin için ne yapabilirim?"

"Jan'ın ölümü konusunda meslektaşlarımızla konuşmuştunuz Mr. Lane."

"Hem de kaç kere. Bildiğim her şeyi onlara anlattım."

"Bizi endişelendiren de bu ya efendim."

"Anlamadım?"

Beyaz Diş sıkıntıyla gülümsedi ve gözlerini koridora çevirdi.

"Masaya dayalı olan pompalı bir Mossberg mi?"

"Evet, Mossberg."

"Bir bakmamın sakıncası var mı?"

Adamların polis olduklarından emin, kendini daha rahat hissetti. "Tabii, buyurun."

Beyaz Diş koridora çıkıp tüfeğin haznesini açınca yataktan kırmızı kovanlı bir fişek fırlayıp yerde yuvarlandı.

Eğildi, fişeği aldı, tüfeğin emniyet mandalının kapalı olduğundan emin olunca mutfağa döndü.

"Çocuğunuz var mı Mr. Lane?"

"İki kızım var."

Beyaz Diş duvardaki aile fotoğrafına döndü. "Buralarda hiç sorun olur mu? Ev baskını? Hırsızlık? Soygun?"

"Olmaz."

"Evde başka dolu silah var mı?"

"Çalışma odamda bir tabanca daha var."

Dedektif arkadaşıyla şöyle bir bakıştı, Mossberg'i duvara yaslamasına rağmen, kırmızı kovanlı fişeği elinden bırakmadan masanın başına oturdu. "Bana sanki çok ciddi bir anti-sosyal davranışa hazırlanıyormuşsunuz gibi geliyor Mr. Lane."

"Burası Amerika dedektif. İnsanın her an bir şeylere hazırlıklı

olması gerekiyor."

"Bu dediğinize kabul, ama ben evde çocuk varken etrafta dolu silah bırakmamaya çok dikkat ederim."

"Ben dikkatliyim."

"Bana öyle gelmiyor."

"Burada çakallarla başımız dertte."

"Öyle mi?"

"Evin yakınına kadar sokuluyorlar. Çoğu zaman korkutmam gerekiyor."

"Gerçekten mi?"

"Bakın, buraya anayasanın ikinci bölümünden doğan haklarımı konuşmaya ya da kendimi ayaktakımından korumam için tavsiyelerde bulunmaya gelmedinizse konuya girebilir miyiz? Jan konusunda bir şeyden kaygılandığınızı söylemiştiniz."

Beyaz Diş gözlerini küçük parmağıyla topaç gibi çevirdiği kırmızı kovanlı fişeğe dikerek, "Sanırım hiç ilerleyemiyoruz," dedi.

"Bunu duyduğuma üzüldüm. Bir yerlere vardığınızı sanıyordum."

"Evet, biz de öyle."

Kızıl Saç araya girdi. "Siz ve abiniz göçmensiniz değil mi? Buraya Hırvatistan'dan gelen savaş mültecilerisiniz."

"Doğru."

"Amerika'da, Hırvatistan'dan gelme çok kişi tanır mısınız?"

"Hayır tanımam. Vasim teyzemdi ama o da öldü."

"Çok oldu mu?"

"Altı yıl."

Beyaz Diş mermiyi biraz daha döndürdü. "Balkanlar'dan gelen diğer mültecilerle görüşür müsünüz?"

"Hayır."

Sözü Kızıl Saç aldı, Coca-Cola tenekesinin üzerindeki damlacıkları silerken, "Detroit'te polis bir kardeşim var," dedi. "Orada da eski Yugoslavya'dan gelme mülteciler var."

"Sahi mi?"

"Evet. Sırplar, Hırvatlar, Hıristiyanlar, Müslümanlar, Ortodokslar, aklınıza kim gelirse."

"Sözü nereye getirmek istiyorsunuz dedektif?"

"Kardeşim ne diyor biliyor musunuz?"

"Ne diyor?"

"Arada bir hesaplaşma yaşanıyormuş. Eski ülkeden kalma kinler. Biri ötekini vuruyor ya da bıçaklıyor. O toplumlar için bıçak özellikle popüler bir silahmış."

"Anlayabiliyorum."

Kızıl Saç belli belirsiz sırıttı. "Dediklerine göre, dünyanın o bölgesinde insan hafızası fil hortumundan da uzunmuş."

"Hiç kuşkum yok."

"Siz ve kardeşiniz bu gibi sorunlar yaşadınız mı? Eski kinler? Kan davası?"

"Hayır dedektif."

"Emin misiniz?"

"Kesinlikle."

Beyaz Diş buzlu suyundan bir yudum aldı. "Peki ya Carla Lane?"

"Ne olmuş ona?"

"Onunla konuşmaya çalıştık. Telefonuna cevap vermiyor. Sizce neden vermiyor?"

"Hâlâ yas tutuyor dedektif. Kısa süre önce yurtdışına gitti. Biraz kafasını dinlemek istediğinden eminim."

"Dubrovnik'e gitti, demek istiyorsunuz, değil mi? Annesinin kemiklerini teşhis etmeye."

"Nereden biliyorsunuz?"

"Bizim işimiz bilmek."

"Yoksa onu izletiyor musunuz?"

"Ülkeden ya da eyaletten ayrılacaksa bize haber vermesi söylenmişti. Vermedi. Bu da kuşkulanmama neden oluyor. Bu nedenle kocasının ölümünde şüpheli durumuna düşebilir."

"*Ne?*"

"Cinayet soruşturmalarında, eve ne kadar yaklaşırsanız, suçluyu bulma ihtimaliniz de o kadar artar. Sizinle konuşmamızın nedeni de bu zaten."

"Delirmiş olmalısınız. Jan'a zarar vermek hiçbirimizin aklından geçmez."

"Öyle mi? Bakın, yengeniz hiç de mantıklı davranmıyor Mr. Lane. Sizce kocasının intikamını almaya çalışıyor olabilir mi?"

"Neden... Bunu da nereden çıkardınız?"

"Güneye, Tennessee'ye gitti. Orada Ronnie Kilgore adlı eski bir Özel Kuvvetler üyesiyle buluştu. Birlikte atış talimi yaptılar. Aslına bakarsanız dünya kadar mermi yaktılar."

"Bundan hiç haberim olmadı."

"Bildiğiniz kadarıyla Carla Lane'in ateşli silahı var mıdır? Tecrübeli bir nişancı mıdır?"

"Hiçbir fikrim yok. Doğrusu sanmam. Silahlardan nefret ettiğinden eminim."

"Öyle mi? Bakın bu ilginç işte." Beyaz Diş, gözlerini dışarıda, çölde bir yere dikmiş olan Kızıl Saç'a dalgınca baktı.

"Eve çok yaklaştıkları doğru," dedi Kızıl Saç.

"Kimler?"

"Çakallar, Mr. Lane."

"Söyledim size. Silah bulundurmamın başlıca nedeni bu."

Kızıl Saç ensesini kaşıdı. "Evet, ama işin iyi tarafı, sizi toprağı havalandırma masrafından kurtarmaları."

"Ne?"

"Orada toprağınızı kazan bir sürü var."

Paul ayağa fırladı. Dört çakal kırmızı çöl toprağını pençeleriyle kazıyordu. Tam da Colleen'i gömdüğü yeri.

"Neyiniz var Mr. Lane? Rahatsız görünüyorsunuz."

Paul cevap vermedi. Bacakları yeniden titremeye başlamıştı.

Kızıl Saç gözlerini kısarak, "Hey, o yaratıklardan birinin ağzında kocaman bir şey var," dedi.

Çürümüşlük kokusu iğrençti.

Colleen'in yarısı ortaya çıkmış, çevresini sinekler almıştı.

Bacaklarından biri kemirilmişti.

Yaklaştıklarında çakallar dağılıverdi. Kızıl Saç kollarını sallayarak onlara doğru koşmuş, korkutarak kaçırmıştı.

Beyaz Saç gömleğinin yenini burnuna tuttu, keskin polis gözleriyle Colleen'den arta kalanları inceledi.

"Köpek sizin mi?"

"Evet."

"Gırtlağını siz mi kestiniz?"

"Hayır."

"Kimin kestiğini biliyor musunuz?"

Paul cevap vermedi.

Dedektifler gözlerini ona dikmişlerdi.

"Bir hayvanı böyle öldürmek ağır suçtur. Ve hiçbirimiz salak değiliz Mr. Lane."

"Siz neden bahsediyorsunuz?"

"Bana aptal muamelesi yapmaya devam edin, cinayet soruşturmasını engellemekten on yıl almanıza çalışayım. Tabii o da eğer talihiniz varsa."

Paul, âdemelmasını zorlayarak yutkunmaya çalıştı.

Beyaz Diş'in göğsüne batırdığı parmağı çelik gibiydi.

"Bildiğin her şeyi anlat dostum. Konuşmaya başlasan iyi olur. Hem de hemen, şimdi."

72

"Gitti mi?"

"Evet, arabasına binip gitti."

"Ne zaman?"

"Sabah saat on gibi."

"Nasıl görünüyordu?"

"İyiydi, sanırım."

"Sanır mısın?"

"İşte, belki, sanki."

"Belki, sanki? Ne biçim cevap bu?"

"Bilmiyorum Regan. Belki de biraz dalgındı. Sence babam ondan hoşlanıyor mu?"

Josh büroda bilgisayarın önüne kurulmuş tuşlara basarken, Regan da masasının üzerindeki fatura tomarını elden geçiriyordu.

"Babanı biliyorsun. Duygularını hiç belli etmez. Bence ona sor. Yakında eve döner."

"Onu Google'da biraz daha aradım."

"Ee?"

Josh bilgisayar ekranını çevirerek Jan Lane'i sahnede, piyano çalarken gösteren resimleri işaret etti. Bir de Carla'yla birlikte konser salonlarının önünde çekilmiş fotoğrafları vardı.

"Bu kocası. Biri arabalarını havaya uçurmuş, gazeteler öyle diyor. Tuhaf, değil mi?"

Regan ekranı inceledi. "Evet, biliyorum. Ben de gördüm bunları."

"Biraz merak ettim de."

"Neyi merak ettin?"

Josh sesini çıkarmadı.

Regan çocuğun yüzüne bakarak, "Bana söylemeyecek misin?" diye sordu.

"Babam eve dönene kadar söylememek istiyordum."

"Neyi?"

"Kızar diye."

"Neye kızacak?"

"Mrs. Carla babamın tabancalarından birini ödünç almak istedi."

Regan elindeki fatura destesini masanın üzerine çarpıp Josh'a döndü. "Ne dedin sen?"

"Ben... Benden silah kasasını açmamı istedi."

"Neden?"

"Bir yere gideceğini, gideceği yerin tehlikeli olabileceğini söyledi. Zaten babam ona bunun için nişancılık öğretiyormuş. Babama telefon edip sormak istedim. Ama beni ona yardım etmeye zorladı. Babama sonra anlatacağını söyledi."

"Josh, bütün bunları uydurmuyorsun ya? Çünkü uyduruyorsan bil ki hiç komik değil."

"Yemin ederim. İstersen kasaya gidip bak. Oradan bir Sig aldı."

"Alması için kasayı mı *açtın?*"

"Hayır, ama şifreyi senin dolabının üzerinde bulacağını

söyledim. Çok ısrar etti. Çok önemli olduğunu, o silaha ihtiyacı olduğunu söyledi."

"Başka bir şey aldı mı?"

"Bir susturucu, bir kutu mermi, bir de tabanca temizlik malzemesi."

"Aman Tanrım!"

"Babam kızar mı sence?"

"Bana kalırsa boğazına kadar pisliğe battın dostum."

"Öyle deme Regan."

"Ya ne diyeyim? İyi yapmışsın, al sana bir madalya mı diyeyim?"

Dışarıdan bir otomobil sesi geldi. Regan pencereden baktı.

"İşte sana babanın ne diyeceğini öğrenme fırsatı."

Ronnie kucağında bir koli dolusu büro malzemesiyle içeri girdi. Elindekileri masaya bıraktı, bir Regan'a, bir de Josh'a baktı.

"Nasıl oluyor da her ikiniz soyulmuş gibi duruyorsunuz?"

"Anlat babana Josh."

73

Ronnie bungalovun basamaklarını ikişer üçer tırmandı, kapıyı hızla açtı.

Carla'nın valizinin yerinde yeller esiyordu ve oda toplanıp temizlenmişti.

Havada parfümünden belli belirsiz bir esinti vardı ama genç kadından geriye kalan tek şey de buydu.

Regan, Ronnie'nin peşinden basamakları çıkıp içeriye girdi.

"Saat onda mı gitmiş?"

"Evet, öyle gibi."

"Hastanede son gördüğün zaman nasıldı?"

"Oldukça iyiydi. Sence neden ayrıldı Ronnie?"

"Karışık bir iş." Ceptelefonunu çıkardı, Carla'nın numarasını tuşladı.

Zil sesini duydu, ardından devreye telesekreter girdi. "Ben Ronnie. Beni ilk fırsatta ara." Telefonu kapattı.

"Tabancayla ne yapacağını anlatmak niyetinde değil misin?"

"Pek değilim."

"Neden?"

"O da çok karışık. Hayatımın öyküsü."

"Onu bu sabah gördüğümde söyledim zaten."

"Neyi söyledin?"

"Aptal olmadığımı. Bir şeyler olduğunu hissettiğimi. Josh'u düşündüğüm için, senin herhangi bir tehlikeye atılmanı istemediğimi. Öyle bir şey yapmayacaksın değil mi Ronnie?"

Adam kapıya yöneldi.

"*Değil mi*, Ronnie?"

"Hayır."

"Nereye gidiyorsun?"

"Bana kalırsa otomobili Knoxville'de iade etmesi gerekiyor. Akşama doğru New York'a uçak var. Ona yetişmeyi planlıyor olabilir. Ben yokken burayı idare edebilir misin?"

"Sence o iyi olacak mı?"

"Belki. Aklını başına toplamaya razı edebilirsem."

Beş dakika sonra, dörtçeker gelip durduğunda, Regan bürodaydı.

Arabadan bir adam indi, parmaklarıyla açık büro kapısına vurdu. Uzun boylu, koyu renk saçlı, yakışıklı. Yüzünde bir yaramaz çocuk tebessümü, dişleri hafif fırlak.

Beyzbol kasketi, blucin pantolon, çizme ve soluk mavi bir gömlek giymişti. Beyzbol kasketinin yan tarafına parlak renkli iki balık yemi takıyordu.

Yanındaki tezgâhın üzerinde ahşap bir kaide üzerine yerleştirilmiş sahte bir el bombası duruyordu. El bombasını eline aldı. Kaidenin üzerine "Şikâyet Bölümü" kazılmıştı, el bombasının pimine takılı kâğıtta da, "Bir Form Doldur" yazıyordu.

"Komik." Billy Davix kapının pervazına yaslanıp Regan'a baktı.

"İşte size Güney. Bir sürü deli ama sevimli redneck."

"Bu kelimenin pek nazik sayılmadığını sanıyordum."

"Yüzlerine karşı söylenmedikçe. Ya da burnunuza bir tabanca namlusu dayamalarını istemiyorsanız. Appalachia Amerikalıları demek daha iyi."

Billy gülümsedi. "Buralarda balık var mı?"

"Buralarda balık hep vardır tatlım. Piranhalar gibi saldırırlar."

"Ben de burayı bunun için seviyorum." Kapı pervazından uzaklaştı. "Gezgin balıkçıların bir gece geçirebilecekleri bir kulübeniz var mı? Bir de kiralık bir balıkçı teknesi?"

"Tabii."

Regan ayağa kalkarken Billy, Josh'a bakıp göz kırptı, kasketinin siperliğine dokundu. "Selam evlat. İnternette mi takılıyorsun?"

Josh başını salladı.

Billy ekrana baktı, resimleri gördü, kaşlarını kaldırıp parmağıyla fotoğraflara dokundu. "Hey, bu Jan Lane. Kemancı. Dünyaca ünlü biri. En azından, öyleydi. Bir süre önce ölmemiş miydi? Çaldığı müziğe bayılırdım, özellikle de canlı dinlemeye."

"Çalarken dinlediniz mi hiç?"

"Bir keresinde. New York'ta, Carnegie Hall'da."

"İyi miydi?"

"Evet, harikaydı."

"Harika. Ev gibi."

"Ev neresi bayım?"

Regan, Billy'nin peşinden bungalovun verandasına çıktı.

Beriki beyzbol kasketini çıkararak kapkara saçlarının ortaya çıkmasını sağladı, elinin tersiyle alnındaki teri sildi. "New Jersey. Ama ruhum redneck'tir. Adım Billy Lubbock. Ben çocukken bizimkiler Roanoke'tan kuzeye taşınmış. Biraz balık yemine ihtiyacım olacak."

"Sorun değil. Kaç gece?"

"İki, balık varsa, belki biraz daha fazla. Burada insanın akşam yemek yiyip, bira içebileceği bir yer var mı?"

"Etraf oldukça sıkıcıdır."

"Bar yok mu yani?"

"Ancak birkaç tane. Frog's Rest'i deneyebilirsiniz, anayol üzerinde, 15 kilometre doğuda. 'Banjo Dersi Verilir' diye bir levha görürseniz orayı geçtiğinizi anlarsınız."

"Bunu hatırlayacağım."

"Birası iyi, kovboy müziğinden rahatsız olmazsanız ortamı da güzeldir. Dokuz buçukta son yemek siparişlerini alırlar."

"Hiç gider misiniz?"

"Tabii. Burada akşamları gidilebilecek neredeyse tek yerdir." Adamın parmağında yüzük olmadığını fark etti.

Billy genç kadına baktı. Göz göze geldiler. Billy Bob tebessümünü patlattı.

Adam, aralarında bir elektriklenme olduğunu anladı.

Regan yüzünün kızardığını hissetti. "Gidip size bir tekneyle yem seçelim."

Güneş Billy'nin ensesini kavuruyordu.

Kıyıdan 100 metre açıkta, teknede oturuyordu. Yanında, oturağın üzerinde bir paket Marlboro Light vardı, çakmağı paketin içine tıkıştırmıştı. Oltayı sallandırmıştı ama vuran falan yoktu; gerçi balık olup olmadığına da aldırmıyordu.

Ona odayı veren kadından iz yoktu ama tekerlekli sandalyesiyle rıhtıma yerleşmiş, onu izleyen çocuğu görebiliyordu.

Billy elindeki video cihazını çalıştırmış, sağdan sola doğru tarıyor, gerektiğinde yaklaştırıp uzaklaştırıyor, marinayı her açıdan çekiyordu. Ayrıntılar önemliydi. Halihazırda hava haritalarını, yol haritalarını ve su yolları haritalarını elde etmişti.

İşini bitirince cihazı kaldırdı.

Ceptelefonunu aldı, bir numara tuşladı.

Cevap veren Arkov'du. "Evet?"

"Buradayım. Kadının burayla bir ilgisi olduğu kesin. Biraz daha bilgi edinir edinmez seni ararım."

"Bu işi hallet. Sana güveniyorum. Gerekirse kadın ve çocukla da ilgilen."

"Sence Şavik bir şey demez mi?"

"Orasıyla ilgilenme Billy. Sen sadece yapman gerekeni yap."

"Tamam."

"Şimdi bana öğrendiklerini anlat."

Billy telefonu kapatınca teknede sırtına yaslandı, bir Marlboro yakar ve dumanı yavaşça içine çekerken marinayı inceledi, bundan sonra yapacaklarını tasarlamaya çalıştı.

74

Şavik bodrumda oturmuş, Angel'ın soluklarını dinliyordu.

Tümüyle bilinçsiz olduğunu gösteren derin, ağır soluklar. Genç kadının makyajı karmakarışık olmuş, başı bir yana sarkmıştı. Çenesini kavrayıp, yüzünü kaldırdı. Angel'ın gözleri kapalı, Arkov'un yumrukladığı yanağı koyu mordu. "Beni duyuyor musun Angel?"

Cevap yoktu.

Yüzünü sarstı, yanaklarına hafifçe vurdu. Tepki yoktu.

Aşırı dozda skopolamin yüzünden iki saat yitirilmiş, ama hâlâ bir sonuç alınamamıştı. Yere atılmış şırıngaya öfkeyle bakarken, kapı hızla açıldı ve kendinden memnun bir ifadeyle Arkov göründü. Elinde küçük bir şişe vardı. "Oldu."

Şavik, "İşe yarayacağından emin misin?" diye sordu.

"Ne kadar kötü durumda olduğuna bağlı, yine de denemeye değer."

Elindeki şişenin kapağını çevirerek açınca havaya güçlü bir amonyak kokusu yayıldı. Açık şişeyi Angel'ın burnuna tuttu. Genç kadının tepkisi ani oldu.

Başı önce arkaya kaykıldı, sonra öne devrildi, kuru kuru öğürdü, boş midesini kusmaya kalktı, sümük ve balgamdan başka bir şey çıkmadı.

Öğürmesi bitince homurdandı, gözlerini kırpıştırdı, odaklanmaya uğraşarak karşısındakilere baktı.

Arkov sırıtarak şişenin kapağını kapattı. "Canlı cenaze geri gelmişe benziyor."

Ronnie, Tyson Havaalanı'nın gelen yolcu salonunun karşısındaki Hertz otoparkında bulunan parlak cilalı otomobillerin arasından geçti.

Kulübede oturan kadının yanına geldi. Kadının göğsündeki isim kartında adının Peggy olduğu yazıyordu.

Şapkasına dokunup gülümsedi. "Merhaba."

"Size nasıl yardımcı olabilirim?"

"Eşim bu öğleden sonra bir araba iade etmeye geldi. Beyaz bir Toyota Camry. Çantasını arabada unuttuğunu sanıyor, gelip almamı istedi."

"Eşinizin adı neydi?"

"Carla Lane."

"Bir dakika lütfen." Peggy klavyesine dokundu, kaşlarını çattı. "Arabayı Hertz'e getirdiğinden emin misiniz?"

"Neden sordunuz?"

"Burada Hertz'e kiralık araba getiren hiçbir Lane yok da."

"Emin misiniz?"

"Kesinlikle. Sakin bir gündü. Beyaz Toyota da yok."

"Anlaşılan eşim bana yalan söylemeye başlamış Peggy."

Havaalanı otoparkına doğru yürürken kalkan bir jetin kükremesini işitti.

Şapkasını çıkarıp yandaki yolcu koltuğuna fırlattı ve kamyonete, direksiyonun arkasına yerleşti. İçini çekti, parmaklarını saçlarından geçirdi.

Tablodaki GPS'e dokunmadı. New Jersey uzun bir yolculuktu, en az 12 saat sürerdi. Genç kadına asla yetişemeyecekti.

Ceptelefonunu çıkarıp onu bir daha aramaya çalıştı.

Yine telesekreterle karşılaştı.

Bu kez mesaj bırakmak zahmetine bile katlanmadı.

Ceptelefonunu koltuğun üzerine bırakıp torpido gözünü açtı.

Torpido gözünden Şavik'in Cape May'deki evinin resimlerinin bulunduğu dosyayı aldı, fotoğrafları yandaki koltuğun üzerine yaydı. Parmaklarıyla direksiyon üzerinde tempo tutar, resimleri incelerken zihni hızla çalışıyordu.

Torpido gözünün dibinde kendi kişisel savunması için bulun-

durduğu kılıflı bir Glock 26 ile yedek şarjör vardı. Tabancayı çıkardı, ona dikkatle baktı ve tekrar kararsızlığın pençesinde kaldı.

Bir kez daha kendi kendine aynı soruyu sordu.

Josh'a verdiği sözden dönebilir miydi?

Daha birkaç saat önce Regan'a da verdiği sözden.

Ve hepsinden önemlisi, kendi kendine verdiği sözden.

Savaş alanında ve hayatta Carla gibi davranan insanlar görmüştü.

Bir yoldaşın ya da bir sevgilinin ölümünün intikamını almak dürtüsüyle hareket ettiklerinde kızıl sisin ardını göremiyorlardı.

Onlar için önemli olan tek şey öç almaktı.

Kardeşi de hesaba katılınca Carla'da bu dürtü daha da derine gidiyordu.

Büyük soru.

Onu nasıl koruyabilirim? Hem Şavik ve onun gibilerden, hem de bizzat kendisinden?

Orada otururken, zamanın akıp geçtiğinin farkındaydı. Alnından elinin üstüne ter damlıyordu. Yeniyle terini sildi, şakaklarına dokununca, orada kalbinin atışlarını hissetti.

Ne olursa olsun sözünden dönemezdi.

Dönemezdi işte.

Sonunda Glock'u torpido gözüne geri koydu.

Kalkan başka bir jetin şiddetli gümbürtüsünü duydu.

Büyük soru geri geldi.

Carla'yı kendinden nasıl kurtarmalı?

Aslında bunu yapmak için tek çaresi vardı.

75

VIRGINIA

Carla otoyoldan ayrıldı ve arabaya servis yapılan bir McDonald's'a yanaştı.

Sütsüz bir kahve ısmarladıktan sonra otoparka girdi. Motoru susturdu, bacaklarını açmak için arabadan indi ve sıcak kahvesini yudumladı.

Yolda neredeyse dokuz saat geçirdikten sonra tüm vücudu sızlıyordu. Ceptelefonunu çalıştırdı. Ronnie'den cevapsız bir çağrı, bir de geri aramasını isteyen sesli mesajı.

Onu gerçekten aramayı, erkeksi sesini işitip rahatlamayı çok istiyordu. Yine de, yüreğinin derinliklerinde bunun kendi özel savaşı olduğunun bilincindeydi. Hayatını onun için tehlikeye atmasını ya da oğluna verdiği sözü tutmamasını beklemek yanlıştı.

Oysa New Jersey'ye yaklaştıkça, durumun ne kadar umutsuz olduğunu daha iyi anlıyordu. Korku derisinin altında yuvalanmaya başlamıştı. Kendini umutsuzluğun hükmünde kalmış hissetti.

Şavik gibi biri, onun gibi bir kadın için korkunç bir rakipti.

Arkov, korumalar ve son model alarm sistemleriyle korunan malikâne yapmak istediğinin ne kadar imkânsız olacağını gösteriyordu.

Buna rağmen, bir kararlılık, yüzü öleceği güne kadar peşini bırakmayacak olan, gözü sütümsü o küçük oğlana ne olduğunu öğrenmenin dürtüsünü duyuyordu.

Gözlerinin önünde ustura kadar keskin bir anı parlayıverdi. Eteğine yapışan, gitmesini istemeyen, yüzü korkudan buz kesmiş Luka'nın anısı. Onun kendine yapışan küçük, kararlı parmaklarını açmaya çalışması, çocukcağız ağlarken onları zorlayıp kurtulması.

Yüreği parçalanıyordu. Luka'nın korkusunu, paniğini, yaşadığı dehşeti kendi içinde tazelenir hissetti.

Son ve acıklı sözlerini hatırlarken gözlerini yumdu.

"Carla lütfen... Carla lütfen beni bırakma."

"Senin için döneceğim Luka, söz veriyorum. Carla geri gelecek. Sakın korkma."

Yüreğinin sızısıyla mücadele etti, yaşlı gözlerini açtı.

Umutsuzluktan, bütün imanını ve güvenini Tanrı'ya, belli belirsiz bir ilahi adalet kavramına dayandırmaya çalıştı. Bu çaba

onu rahatlatmadığı gibi, içinde sinsi bir canavar misali büyüyen dehşet duygusunu da yatıştırmadı. Ne var ki, korkmasına rağmen, onu devama zorlayan aynı umutsuz korku oldu.

Luka'yı bul.

Arabasına bindi ve sıcak kahvesini fincan yuvasına yerleştirdi.

GPS'e göre 250 kilometre daha yolu vardı. Hızını düşürmez ve trafikte gecikmezse Cape May'e üç saatte varacaktı.

Tam zamanında orada olabilirdi.

Saat akşamın tam dokuzu olmuştu.

Motoru çalıştırdı.

Senin için geliyorum Luka.

Sonunda sana geliyorum.

"Bana metni göster."

Arkov görmesi için Angel'ın ceptelefonunu Şavik'e uzattı. *Saat 13.00'de Newark.*

Şavik bir an düşündü, sonra yeniden Angel'ın önüne diz çöktü. "Konuş benimle Angel. Bana nedenini söyle."

"Neden?"

"Kasayı neden açtın?"

"Defter..."

"İyi ama neden?"

"Annem, kız kardeşim."

"Ne olmuş onlara?"

Dalgın gözler Şavik'in üzerinde oyalandı, sonra döndü, Arkov'a odaklanmaya çalıştı. Kelimeler yorgun, ama öfkeli bir hırıltı gibi çıkıyordu. "Bu... Onları öldürdü."

"Nerede?"

"Kamp."

"Ne kampı?"

Sessizlik.

"Ne kampı Angel?"

"Merviak."

Şavik'in gözleri bileklerinden her birindeki soluk yara izlerine takıldı. Uzun zaman önceki bir intihar teşebbüsünden

kaldığını söylediği yaralara.

Arkov'la bakıştılar.

Arkov ağzını açmaya davranırken Şavik elini kaldırıp onu susturdu.

"Bana Carla Lane'den bahset."

Angel'ın başı bilyeli bir mafsal gibi arkaya kaykıldı, hemen sonra yeniden dikildi.

Uyuşuk gözlerinin ardında tuhaf düşler, şaşkınlık, hezeyan varmış gibi bilinçsiz bakıyor, sorulan her soruyu yanıtlamaya direnemiyordu. Sırları açığa vurmaya hevesli, uysal bir çocuk gibi.

"Onu tanıyor musun? Carla Lane'i tanıyor musun?"

"Evet..."

"Bana ondan bahset Angel. Onunla Newark Havaalanı'nda neden buluştun? Ne konuştunuz?"

Angel'ın ağzının kenarından birkaç damla salya sızdı. Dudaklarını ayırdı, mırıldandı. "Bir sürü şey."

"Açık konuş. Neler konuştunuz?"

"Arkov. Şavik."

"Bizimle ne ilgisi var?"

Sessizlik.

"Bizimle ne ilgisi var?"

"Ona verdiğim..."

"Ne verdin?"

"Fotoğraflar."

"Ne fotoğrafı?"

"Ev... Fotoğraflar."

"Bu evin fotoğrafları?"

"Evet."

"Carla yalnız mı çalışıyor?"

"Yalnızdı."

"Yalnız mı çalışıyor diye sordum, Angel."

"Bil... Bilmiyorum."

"Nerede şimdi?"

Sessizlik.

"Nerede şimdi Angel? Burada, New Jersey'de mi?"

"Geliyor."

"Nereye geliyor?"

"Buraya."

"Anlat bana Angel. Her şeyi bilmek istiyorum."

Ay koskocaman, gümüş bir top gibiydi.

Şavik tahta kaldırım üzerinde durmuş, dalgaların çakılları sürüklemesini dinliyordu.

Sigarasından bir nefes çekip üfledi. Havaya, o basık bodrumdan kurtulmaya ihtiyacı vardı. Angel'ın kaçınılmaz ölümünden kaçmaya.

Ölümü öylesine anlamsızdı ki. Ama iş kendi elinden çıkmıştı artık.

O anın gelmekte olduğunu bilerek, gözlerini bodrum penceresine doğru kısarak arkasına baktı.

Susturucu takılmış bir silahın belli belirsiz sesini işittiğini, karanlıkta namludan çıkan parıltıyı gördüğünü sandı.

İçinde bir duygu...

Ne hissediyordu?

Hiç.

Hiçbir şey hissetmemek onu başından beri rahatsız ederdi.

Yüreğini bulmaya çalıştığı anlar vardı. Uzun zaman önce binlerce hayali, sevgili bir babası ve ruhunda iyilik olan o sıradan çocuk. Ama geri dönüş yolculuğu çok güçtü, yol çok karanlık, çok ıstıraplıydı.

Nedenini bilmeden, bir yaz gününü hatırlıyordu. Babasının iş için Belgrad'a giderken oğlunu da yanına aldığı, Novi Sad'a hâkim tepelerde, ta Tuna'ya kadar uzanan nefis manzaraya bakarak piknik yaptıkları o günlerden birini.

Bunlar annesinin ölümünden sonra kocaman evde iki kişi kaldıkları, annesinin kaybını bütün keskinliğiyle hissettiği yalnızlık günleriydi. Annenin ölümünden aylar sonra bile uyumayıp merdivende onun ayak seslerini beklediği, o ayak seslerini hiç duymadığı zamanlar.

O gün, Tuna'ya bakarken, babası oğlundaki kayıp duygusunu ilk kez derinliğine hissetmiş gibiydi. "Biliyorum, baş başa

kaldık, ama bunu da aşacağız Mila. Anneni özleyeceğiz, ama onun için cesur olacağız, sen de, ben de. Bizi görmek istediği gibi olacağız."

Babası göz kırpmış, kendi üzüntüsünü gizleyerek oğluna sarılmış, saçlarını okşamıştı.

Ardından babasının kollarında uyuyakalmıştı. O günün huzurunu ve dinginliğini hâlâ hatırlıyordu. Kalbinde o sükûneti duymayalı ne kadar da uzun zaman olmuştu.

Ayak seslerini duyunca anılarını kesti. Seni üzecek şeyleri ne kadar az düşünürsen, o kadar iyi.

Arkov göründü, bahçe merdivenlerini aceleyle indi, yüzünde bir sırıtmayla ferforje kapıdan çıktı, adımları tahta kaldırımda yankılandı.

Ölümden hoşlanıyordu, ötesi yok. Öldürmeye bayılıyordu.

"Tamam. Şimdi cesetten kurtulmaya bakacağız."

Uzunca bir sessizlik. Yüzü asıktı, kendi içinde başka kimsenin ulaşamadığı yere dönerken gözlerindeki ışık solmuştu.

"Sence bize doğru mu söyledi?"

Arkov elinde Angel'ın telefonunu kaldırarak, "Kelimesi kelimesine," dedi. "O ilaç insanın yalan söylemesine izin vermez."

"Haber kaynaklarımızı ara. Fazla belli etmeden herhangi bir sorun belirtisi olup olmadığını öğren. İşin içine polisin karışmayacağından emin olmak istiyorum. Metni gönderdin mi?"

"Senin dediğin gibi: 'Beni arama. Ama bu akşam uygun,' diye yazdım."

"Daha cevap gelmedi mi?"

Angel'ın telefonu tam o sırada iki kere bipledi. Arkov aydınlanan mavi ekranı inceleyip bir tuşa bastı. Yüzü aydınlandı.

"Anlaşılan işler yolunda. 'Geliyorum,' diye yazıyor."

"Ver şunu bana. Bir bakayım."

Telefonu aldı, mesajı okudu.

"Onu bekliyor olacağız."

76

UNION COUNTY, TENNESSEE

Bar baştan başa neon bira reklamları, adi plastik sandalyeler ve loş ışıkla doluydu.

Billy tıraş sonrası losyon sürmek bir yana, kocaman barda gelmeden önce yıkanıp tıraş olan tek erkek olduğunu düşündü.

Burası dövmelerin ve eksik dişlerin yeriydi.

Adamlar biralarının üzerine eğilmiş, mırıldanarak bir şeyler anlatıyor. Bazılarında kovboy şapkaları, çizmeleri ya da kirli tulumlar, kimilerinde geyik avcılarına özgü Mossy Oak kamuflaj giysileri, birazının yanında sanki bileklerini kesmek istermiş, ya da en azından o gece için partnerleriyle birlikte çıkmadan önce o seçeneği düşünmüş gibi duvara bakan ve biralarını yudumlayan karıları.

Bir duvarda bir dizi geyik boynuzu, bir diğerinde içinde köpekbalığı boyunda gümüşümsü bir levrek bulunan camdan bir kutu. Bar aynasının üzerinde parıldayan, mavi-beyaz neondan bir Miller Light reklamı.

Eğlenceden gitar, banjo ve org çalan ve bir Willie Nelson parçasına işkence eden, aşırı şişman üç sakallı sorumluydu. Sanki önem verdikleri nota değil de, gecenin sonunda bar sahibinin ellerine sıkıştıracağı banknotlarmış izlenimi veren bir grup.

Billy önündeki Budweiser'dan bir yudum aldı. Tabancasını valizinde bıraktığına pişmandı; yoksa her birini vurabilirdi.

Daha da beteri, menüdeki hemen her yemeğin bir cins yayınbalığı kızartması olmasıydı.

Onların dışındaki tek sağlıksız seçenekte karar verdi, bir Cajun usulü çizburger, patates kızartması ve bira ısmarladı, üzerine de cila olarak bir Jack Daniel's söyledi.

Burgerin yağlı tadını silmek için buna ihtiyacı vardı – tam yudumu almıştı ki, barın aynasından kapının açıldığını ve içeriye güzel, saçları ve tırnakları yapılı, savaş boyalarını sürmüş üç kadının girdiğini gördü.

Hep birlikte köşedeki bir bölmeye geçmeden önce, Regan'ın öteki kızların kulağına bir şeyler fısıldadığını fark etti.

Bar bir cuma akşamı için fazla kalabalık değildi, çığlıklar atılmıyor, ıslıklar çalınmıyor, çizgi dansı yapılmıyordu – bugünlerde çizgi dansı yapan var mıydı yoksa? Birasından bir yudum aldı, çizburgerinden bir lokma daha aldı ve ısırdığını tükürmek istedi.

"Selam."

Aynadan kadının yaklaştığını görünce yutkundu, omzunda elini hissetti, bar taburesinde döndü ve her zaman en güzel özelliklerinden olan tebessümü yüzünü aydınlattı. "Merhaba Regan."

"Demek riski göze aldın?"

"Hayatımı tehlikeye attım. İnsan kumarbaz olmalı."

"Burger nasıldı?"

"Ayakkabı köselesinden bir gıdım daha iyi."

"Seni uyarmam gerekirdi."

"Komik olan, dışarıdaki tabelada Bar ve Izgara diyor, ama ızgara adına hiçbir şey yok."

"Burası Güney tatlım. Dibine kadar bol yağda kızart. Sonra bir daha kızart ve üzerini sosla kapla. Tadını yok ettiğinden emin olana kadar."

Billy önündeki tabağı itti. "Bir zararı olmadı. Bir içki ısmarlayayım mı?"

Genç kadının boynunun kızardığı neon ışığından bile belli oldu. "Bu... Buraya iki arkadaşımla geldim Billy."

Çoğu kadının hoşuna giden ne diyeceğini bilemeyen küçük çocuk ifadesiyle beyzbol kasketine dokundu. "Sorun değil. Umarım asıldığımı düşünmüyorsun?"

"Hayır... Hayır ilgisi yok. Belki daha sonra, arkadaşlarımla biraz konuştuktan sonra?"

"Tabii. Bir yere gitmiyorum zaten."

Regan gitmek üzere dönerken, "Balıkçılık nasıl gidiyor?" diye sordu.

"Çok iyi; yeme atladıkları kesin."

Orkestra bir Dolly Parton parçası çalıyordu. "Nine to Five."

Dolly buraya gelse, ne kadar melek huylu olursa olsun, kusmak isteyeceği, ardından herifleri çiftesiyle kalbura çevireceği kesindi.

Billy bir içki daha ısmarlarken, "Her zaman bu kadar iyi midir?" diye sordu. Grup şarkıyı katletmeyi tamamlayıp bira molası verdi.

Regan margaritasını yudumladı. "Hafta ortasında yeni grupları denemek için açık sezon yaparlar."

"Öyle mi?"

"O geceler sağır olmak isterim."

Billy gülümsedi. Bu kadının espri kabiliyeti vardı. Cildi esmer, çıplak omuzları kahverengi altın renginde.

Regan kadehindeki kamışla oynuyor, pembe ojeli tırnağıyla fiskeliyordu. "Seni hangi rüzgâr buraya, Union County Marina'ya attı?"

"Buradan geçiyordum, bir deneyeyim dedim. Yılın bu döneminde genellikle iki hafta tatil yapar, oğlumla buralara gelir, ava ya da balığa çıkarım. Matt 14 yaşında. Tek çocuğum."

"Annesi siz iki erkeğin böyle kaybolmasına bir şey demiyor mu?"

"Son on yıldan beri demiyor. Bizi bırakıp ilişkisi olduğu bir otomobil satıcısıyla gitti. Adam hem arabamı hem de karımı aldı. Onları bir daha hiç görmedik."

"Üzgünüm."

"Aldırma. Hayatta başıma gelen en iyi şey. Karımla ben zaten uzatmaları oynuyorduk. Matt bu sefer kız kardeşimin çocuklarıyla Lexington'da kaldı. Babayla tatil yapmaktan pek hoşlanılmayacak yaşa geliyor. O yaştaki çocukların hepsi gibi."

Birasına eğilirken, Regan adamın profilini gördü, içkisinden bir yudum alıp, "Biliyor musun?" dedi, "O aktöre, Billy Bob Thornton'a çok benziyorsun."

Billy kasketini çıkarıp tezgâhın üzerine bıraktı, elini gür saçlarından geçirdi. "Çok iyisin, ya da ileri derecede miyop. Peki ya sen? Evli misin? Cuma akşamı kızlarla birlikte çıktığına göre, evli olmaman gerek."

"Bir zamanlar evliydim. Köprünün altından çok sular akmadan önce."

"Marinadaki işi nasıl buldun?"

"Aile işi. Abim işletiyor. Ben de yardım ediyorum."

"Çocuk senin mi?"

"Abim Ronnie'nin oğlu. Josh. Harika bir çocuk."

"Öyle görünüyor. Ronnie'ye hiç rastlamadım değil mi?"

"İş için şehre gitti ama döner."

"Öyle mi? Daha sonra tanışır mıyım?"

"Hiç belli olmaz; Ronnie'nin kendine özgü saatleri vardır."

Billy boş bourbon kadehini parmağıyla itti, daha baştan bir sürü soru sorup genç kadını kuşkulandırmak istemiyordu. "Neyse, seni arkadaşlarınla baş başa bıraksam daha iyi olacak Regan. Yola düşmenin zamanı geldi."

"Marinaya mı dönüyorsun?"

"Oğluma telefon edeceğime söz verdim, ondan sonra da birkaç iş konuşmam olacak."

"Nasıl bir iş yapıyorsun?"

"Geçimimi öldürmekten sağlarım."

"Ne dedin?"

"Öldürme lisanslı diyorlar ya, o benim işte. Kendi özel böcek imha şirketim var. Haşereyle mücadele. Sloganımı duymak ister misin? Böceksiz Huzur."[1]

Genç kadın kıkırdadı. "İşler nasıl?"

"Hep talep var. İnsanlar her zaman kurtulmak isteyecekleri bir şeyler buluyor."

Kasketini aldı. "Seninle sohbet etmek güzeldi Regan, çok keyif aldım. Askıntı oluyor görünmek istemem, gerçekten istemem, ama daha sonra canın yatmadan bir yudum bir şey içmek ister de bana katılırsan çok mutlu olurum. Verandamda, sizin şu nefis gece manzaranızın keyfini çıkarıyor olacağım."

"Öyle görünüyor."

"Nedir öyle görünen?"

"Asılmak gibi görünüyor. Ama önerini kabul edebilirim."

1 İng. "Pest in Peace". (yay.n.)

77

Billy dörtçekerini bungalovun önüne park edip motoru susturdu.

Cırcır böceklerinin gürültüsü sıcak gece havasını dolduruyordu. Bungalovun ön kapısına gidip arkasına baktı.

Regan'ın loş bungalovundan içerideki televizyonun aydınlığı yayılıyordu. Bir perdenin kımıldayıp bir başın belirdiğini gördü. Baş kaybolunca perde de durdu. Anlaşılan çocuk televizyon izlerken duyduğu otomobil sesinin nereden geldiğine bakmıştı.

Regan'ın bungalovunun dışında yeni bir araba yoktu.

Anahtarı çevirip bungalovuna girdi, bavulunu açtı. 45'lik Kimber, susturucusu ve yoldan aldığı mermiler bıraktığı gibi duruyor, yanlarında da bir şişe Jack Daniel's yatıyordu. Şişeyi çıkardı, banyodan iki bardak aldı, sonra verandaya çıkıp ahşap masanın yanına oturdu.

Cam gibi durgun suyun üzerinde Samanyolu parıldıyordu. Belli belirsiz bir kahkaha, ardından da müzik sesi duydu, birileri yüzen evlerden birinde parti veriyor olmalıydı.

Bir Marlboro Light tüttürüp yapacaklarını gözden geçirerek, oturduğu yerde birkaç dakika bekledi.

Ahşap kaldırımdan 100 metre kadar ötedeki marina bürosunun soluk vinil kaplaması gri bir damla gibiydi. Billy sigarasını söndürdü, çizmelerini ve çoraplarını çıkardı, çıplak ayaklarıyla dikildi.

Verandanın korkuluklarının üzerinden atladı, büroya doğru seğirtti.

Kapı kilitliydi.

Boyanın üzerindeki bir levhada BURADA NAKİT BULUNDURMUYORUZ yazılıydı. Daha önce ikinci bir kapı gördüğü arka tarafa doğru kıvrıldı. Yarı yolda sivri bir taşa basıp irkildi, acısı dinene kadar tek ayağının üzerinde sıçradı.

Arka kapıyı yokladı. O da kilitliydi.

Cebinden bir dizi maymuncukla kalem biçiminde bir fener

çıkardı. Farklı ayarları olan o gelişmiş taktik fenerlerden biri. Loş mavi ultraviyole ışığı açtı. Kapının üstesinden gelmesi bir dakikadan az sürdü.

Karanlığa dalmadan önce bir an tereddüt etti.

Büroda kablolu alarm görünmüyordu – bunu öğleden sonra, girdiği sırada görmüştü. Yine de tetikleyebileceği hareket sensörleri ya da pilli cihaz olup olmadığını görmek için feneriyle çevresini taradı. Alışkın gözleri hiçbir şeye rastlamadı.

Dikkatli adımlarla çalışma masasına ve dosya dolabına yaklaştı. Bu kez maymuncuk gerekmeyecekti: Üst çekmece gıcırdayarak açıldı. İçini aradı, bir gazi derneğinden birkaç mektubun dışında ilgisini çekecek bir şey bulamadı – tuhaf şey, Ronnie Kilgore eski askerdi, eski özel kuvvetler üyesiydi. Büyük ikramiyeyi ikinci çekmecede buldu.

Misafir defteri, o öğleden sonra doldurduğu kahverengi kaplı defter çekmecedeydi. Masanın başına oturdu, ultraviyole ışığı elinden bırakmayarak sayfaları çevirmeye başladı.

Birkaç dakikasını aldı, ama imzayı, adı ve adresi görünce sırıttı.

"Evet bebek, anlaşılan işbaşındayız."

78

Lear Jet 14.000 metrede bulutların üzerinden süzülerek geçtiği uzun Atlantik yolculuğundan sonra 23.00'de New York hava sahasına girdi.

Uçak, yakıt için Shannon, İrlanda'da kısa bir duruş, gümrük ve pasaport işlemleri için de Boston'da ikinci bir moladan sonra kayıtlı rotasını sürdürerek Cape May'in 1.500 metrelik pisti için alçalmaya başladı.

Deri yolcu koltuğunda, battaniyenin altında şekerleme yapan İvan Arkov gerindi.

Korumalarından biri kabine girerek patronunu uyandırdı.

"Kaptan 20 dakika kaldı diyor efendim."

Arkov uyku sersemliğine rağmen Lear Jet'in inişe geçtiğini hissetti. İyi uyuyamamış, dönüp durmuştu. Beyninin içinde çelişki tüm şiddetini sürdürmüş, kafasındaki sorun bütün uçuş boyunca zihnini kemirip durmuştu.

Esneyerek doğruldu. 72 yaşına göre hâlâ oldukça iyi görünmesine rağmen, her uyandığında vücudunda daha şiddetli ağrılar hissediyordu. İleri yaş demişti biri bir zamanlar, çırılçıplak kızartma yapmaktır. Canının yanacağını bilir, ama nerenin acıyacağını kestiremezsin.

Vârisini giderek daha çok düşünmeye başlamıştı. Çelişki de tam burada başlıyordu işte.

İki aday. Boris mi, Mila mı?

Kan mı, beyin mi?

Gömleğini ilikledi, ipek kravatını bağladı. Aşağıda, New York'un parlak ışıkları göz kamaştırıyordu. Uçak iskeleye doğru yattı, New Jersey ve Cape May'e doğru inişe geçti.

Elleriyle yüzünü sıvazladı.

Mila Şavik, son derece becerikli, hâlâ güce aç.

Oysa Boris kendi kanındandı.

Aslında, her şey *kanun*'da, kabileye karşı mutlak sadakate gelip düğümleniyordu.

Ve Arkov da halefini seçmeden önce son bir sınav hazırlamıştı.

Gerçek sadakat sınavı.

Rastlantıyı düşünüp gülümsedi.

İniş takımlarının vınlayarak açıldığını işitti.

Lear Jet dakikalar sonra bir lastik cayırtısı içinde yere kondu.

Uçak pistin sonuna kadar gitti, motorlarını bir vınlamayla durdurdu.

Apronda pırıl pırıl bir Escalade dörtçeker bekliyordu. Jetin yolcu kapısı havalı bir ıslıkla açılınca kabine Delaware Körfezi'nin tuzlu havası doldu.

Arkov merdiveni inerken, basamakların dibinde Şavik bekliyordu. İhtiyarı iki yanağından öptü. "İvan."

Arkov huysuzca, "Boris babasını karşılamaya gelmedi mi?" diye sordu.

"Bir gelişme oldu."

Escalade 60'ta sabitlenmiş, gidiyordu.

Arkadaki gerçek deri koltuklarda oturuyorlardı, Şavik yaşlı adamın yanındaydı.

"Bana bu Angel'dan bahset."

"Kişisel bir mesele. Merviak kampındaymış. Boris'le beni kulüplerden birinde görünce o müzisyenle, Jan Lane'le temas kurmuş."

"Öyle mi başlamış yani?"

"Öyle görünüyor."

"Anlaşılan kadın konusunda yanlış seçim yapmışsın Mila. Peki, Lane'in karısından ne haber?"

"Kocasının ölümünün öcünü almaya çalışıyor. Şu anda evime doğru gelmek için yolda." Angel'ın telefonundaki mesajı anlattı.

"Yalnız mı çalışıyor?"

"Öyle görünüyor."

"Nasıl? Anlat."

"İntikam duygusuyla hareket eden bir amatör."

"Bu dediğin, yetkilileri işe karıştırmadığı anlamına gelmez."

"Karıştırmış olsa, şimdiye kadar çoktan duyardık. Adamlarımız hiçbir şey işitmemiş."

Arkov dudaklarını büzüp düşündü, elini yüzünden geçirirken Atlantik uçuşunun yorgunluğu belirgindi. "Bana kalırsa bunun arkasında çok daha fazlası var Mila."

"Nasıl?"

"Talihin bir cilvesi. Birbirimizi ne kadar zamandır tanıyoruz?"

"30 yılı geçti."

İhtiyar kıskaç gibi elini Şavik'in koluna koydu. "Sana hayatta kalmanın anlamını öğrettiğim günü hatırlıyor musun? Bir de ailene karşı sadakati?"

"Ne oldu ki?"

"Baban Priştine'de çalışırken sen Boris'le birlikte benim yanımda kaldın. Daha o günlerde sende büyük bir potansiyel görmüştüm. Çabuk öğrenen, zeki bir çocuk. O zaman sana önem-

li bir ders vermek istedim. Ben çocukken bana verilen dersi."

Şavik ağzını açmadan dinliyordu.

"Sana bir oğlak verdim. Bir ay geçmeden, her çocuk gibi, onsuz yapamamaya başladın."

Şavik hâlâ konuşmadan, hareketsiz, dinliyordu.

"Sonra hayvanın gırtlağını kesmeni istedim. Kesmezsen evde yiyecek olmayacağını söyledim."

Gözlerini Şavik'e dikti. "Ailene ya da kabilene karşı sadakat hakkında sana çok önemli bir ders verdim. Ve hayatta kalmak için sevdiğin birini öldürme cesaretine sahip olman gerektiğini öğrettim. Bu, gerçek erkeğin işaretidir."

"Neden içimde anlattıklarının sadece oğlakla ilgili olmadığı gibi bir his var İvan?"

"Her zamanki gibi zekisin Mila. Baban, Tanoviç adlı o savcının yüzünden öldü. Boşnaklardan nefret etmenin nedeni de bu zaten. Sana her zaman onların pislik olduğunu söylerdim. Miloseviç'in haklı olduğunu. Onları haşarat gibi öldürmemiz gerektiğini anlatırdım."

"Tüm bunlar bir yere varacak mı?"

"Sabırlı ol. Oğlağı öldürmeni istememin bir nedeni daha vardı."

"Neydi o neden?"

"Yumuşak kalpli olduğunu hissetmiştim. Bizim dünyamızda hayatta kalmak istiyorsan, o yumuşak kalbin sertleştirilmesi gerekiyordu."

"Nereye varıyoruz?"

Arkov'un ince dudakları bir tebessümle ayrıldı. "Bazen talihin tuhaf cilvelerine şaştığın olmuyor mu Mila? Sanki bu dünyada anlayamadığımız acayip bir mantık varmış gibi? Yıllar önce kadın konusunda yanlış bir karar daha vermiştin. O Boşnak'la, savcının kızıyla."

Şavik sessiz kaldı.

"Carla Lane."

"Ne olmuş ona?"

"O sadece hepimizi yerle bir edebilecek bir tanık değil."

"Ne demek istiyorsun?"

"Annesi Lana Tanoviç'ti..."

79

Carla, Garden State Otoyolu üzerinde 0 numaralı çıkışa yöneldiğinde etrafa denizden gelen hafif sis çökmüştü.

Sahil ve Cape May'in gece göğünü hançerleyen zarif, beyaz denizfeneri önünde uzanıyordu. Aşırı süslü, kazık çitlerle çevrilmiş tuhaf evler, gotik ve Viktoryen usulde sayısız villa ve konak. Şavik gibi birinin oturmak için seçeceği son yer.

Doğuya, Delaware Körfezi'ne bakan görkemli evlerin sıralandığı koyağa yöneldi. Sahile yakın bir otoparka girerek motoru susturdu. Kendini sakinleştirmeye çalışarak olduğu yerde öylece durdu.

Ellerinin şiddetle titrediğini hissetti. Korku içinde, polise telefon etmekle yetinmek eğilimindeydi fakat Angel'ın uyarısını göz ardı etmiyordu. Şavik polisin gelmesinden çok önce sırra kadem basardı. Camı indirdi.

Kaldırım ışıklarından floresan birikintiler taşıyordu. Hayal mi görüyordu, yoksa sis gerçekten yoğunlaşıyor muydu?

Havada bir tuz tadı vardı ama esinti yoktu; duyulan tek ses sahile vuran dalgacıklardı. Jan'la geceleri duymaya bayıldıkları bir ses.

Dalga sesi onu Jan'ı düşünmeye götürdü. Elini karnına koydu. Kramp yoktu. Oysa endişe içini öylesine kemiriyordu ki midesinin bulandığını hissediyordu.

Her neredeysen Jan, lütfen bu gece bebeğimizi korumaya çalış.

Lütfen.

Nedenini bilmeden, bir düşünce bilinçaltından yüzeye çıktı: Yıllar önce Şavik'in bürosunda neler olmuştu? Hiç öğrenecek miydi? Öğrenmek istiyor muydu?

Ürperdi, saçını toplayıp bir bantla bağladı, üzerine siyah yün şapkasını geçirdi.

Sig'i almak için koltuğun altına uzandığında elleri titriyordu. Tabancayı dizlerinin üzerine bırakıp taktik feneri taktı, susturucuyla mermileri aldı.

Nişancı eldivenlerini ellerine geçirdikten sonra mermileri

kutudan silikon bezle teker teker çıkardı, hazneyi ve iki yedek şarjörü doldurdu. Elleri öylesine titriyordu ki, döktüğü bir avuç mermiyi toplamak için yere çökmesi gerekti.

Her biri 15'er mermilik üç şarjör.

Şakaklarında zonklayan kanı hissetti. Gerçekten Şavik'i öldürmeye cesaret edebilecek miydi? İçi kararsızlıkla çalkalandı, fakat güçlü bir hatıra içinde kabaran kuşkuyu bastırıp ezdi.

Zihninden kamptakilerin yüzlerini geçirdi: İşkenceden geçirilen çocuklarla kadınların yüzleri. Ailelerinden kesin bir ölüme götürülmek için koparılıp alınan babalar ve genç erkekler.

Sonra hademe odasındaki büzülmüş ceset kalıntıları bir daha gözünün önüne gelince benliğini ateşli bir nefret kaplayıverdi.

Titremesi durdu. Onun yerini tuhaf bir dinginlik aldı.

Toyota'dan indi ve kapüşonlu koyu renk ceketinin fermuarını çekti.

Uzun araba yolculuğundan sonra tüm bedeni sızlıyordu. Sig'i bir cebine, susturucuyu ötekine yerleştirip otomobilin kapısını kapattı, alarm düğmesine bastı, anahtarı yedek şarjörlerle birlikte blucininin ceplerine sıkıştırdı.

Önünde kumlu bir koyak uzanıyor, havada duman gibi ince bir sis salınıyordu.

Oralarda bir yerde Şavik'in evi vardı.

Beyninde yine Luka'nın sesini, kendisine seslenişini işitti.

Ellerini ceketinin ceplerine sokarak koyağa doğru yürümeye koyuldu.

Ayakları kumlu zemine batıyordu.

Birkaç yüz metre ileride, aradığını gördü. Soluk sıva. İskelenin üzerinde güçlü neonların yandığı özel bir tahta kaldırım, iskeleye bağlanmış, cilalı ahşabı parıldayan dev gibi, siyah ve zarif bir deniz motoru.

Loş ay ışığında bile ferforje kapıya işlenmiş kartal figürünü, hemen yanındaki elektronik tuş takımının belli belirsiz mavi ışığını seçebiliyordu.

Kapıya yaklaştı. Yüzme havuzuna çıkan basamakları fark etti. Evin içinde birkaç loş ışık. Kalbi öylesine şiddetli çarpıyordu ki

nefes almakta zorlanıyordu. Derin soluklar aldı, ardından cebinden Sig'i çıkardı.

Titreyen ellerle susturucuyu taktı.

Tuş takımına uzanıp, dikkatle şifreyi –2744– girdi ve kare tuşuna dokundu.

Kapının otomatiği dalgaların sesinin bastırdığı bir vınlamayla çalıştı. Sig'in horozunu kaldırıp emniyet mandalını açtı.

İttiği kapı ince bir gıcırtıyla açıldı. İçeriye girmeden önce birkaç saniye bekledi.

Sig'i tutan kolunu gererek uzatmış, ama henüz taktik feneri yakmaya cesaret edememişti. Havuzun yanındaki basamakları tırmanıp veranda kapısının önüne geldi. Kapının ardı karanlıktı. Arkasında bir sürtünme sesi işitti.

Döndüğünde yüzünde bir yumruk patladı.

Sendeledi, sersemleyerek yere devrilirken elinden tabancasını düşürdü. Tabanca yerde takırtıyla kayarken kaba eller genç kadını ayaklarının üzerine dikti, güçlü güvenlik ışıkları yandı.

Karşısında elinde bir beyzbol kasketi tutarak sırıtan Boris Arkov dikiliyordu.

Kollarını kaslı iki koruma kavramıştı.

Arkov vahşice saçlarını kavradı. "Zeki olduğunu sanıyordun öyle değil mi?"

Carla kafatasında yayılan ağrıyı hissetti.

Gözlerinin önündeki her şey donuklaştı, bilincini yitirdi.

80

Billy sundurmanın altında oturmuş, yeniden çizme geçirdiği ayaklarını masanın üzerine dayamıştı.

Hemen yanında buzdolabından alınma, içi buz dolu bir kova duruyordu.

Çekmecelerden birinde bulup yaktığı sarı bir mum, limon otu kokusuyla sivrisinekleri uzak tutuyordu. Mumun aleviyle bir

sigara yakarken Regan'ın beyaz bir Dodge Durango'yla geldiğini gördü.

Genç kadın Billy'nin bungalovuna bir baktıktan sonra kendi kulübesinin basamaklarını tırmanıp içeriye girdi.

Billy bekledi, sonra portatif radyo-CD çalarını açıp sesini kıstı, Itzhak Perlman'ın Beethoven yorumu tam da yıldızlı bir gece için bestelenmiş gibiydi. Beş dakika sonra ön kapı yeniden açıldı ve Regan yürüyerek geldi.

Billy nazikçe, "Harika bir gece," dedi.

"Bunlardan burada sürüyle var."

"Jack Daniel's ve buza bir itirazın var mı? Ya da buzdolabında bira da var."

"Jack iyidir."

"Josh yalnız idare edebilir mi, yoksa abin döndü mü? Josh'un yalnız kaldığını düşünmek hiç hoşuma gitmiyor."

"Ronnie yakında döner. O tekerlekli sandalyeye aldanma. Josh kendini idare etmeyi bilir."

Regan, Billy'nin karşısına oturdu. Genç kadının parfümünü duyabiliyordu. Regan'ın kadehine bourbon doldurup biraz da buz ekledi.

"Arkadaşların eve mi döndü?"

"Kalıp takılmaya karar verdiler."

"Sakın grupiye olduklarını söyleme."

"O kadar da umutsuz değiller canım." Regan bir yudum alıp kıkırdadı. "Yine de belli olmaz. Buralarda yapılacak pek bir şey yoktur. Ya bara gidersin ya da göle."

Billy ellerini ensesinde kavuşturup başını kaldırdı, yıldızlara baktı. "Ne demek istediğini anladım. Yine de insan bu hayata alışabilir."

Genç kadın, arka plana Perlman'ın kadife kemanının ezgilerini yayan CD çaları işaret etti. "Bu tarz müzikten hoşlanır mısın?"

"İyi olan her müzikten hoşlanırım. Özellikle de klasik müzikten."

"Hiç o tiplere benzemiyorsun."

"Görünüş aldatıcı olabilir." Gülümsedi. "Haşere avcısı gibi görünmek için çok çabalıyorum. Aslını sorarsan iki yıl müzik

eğitimi aldım. O kadar çok obua çalmak istiyordum ki."

Regan yine kıkırdadı. "Şaka etmiyorsun ya? Obua? Neden obua?"

"Yüreğim yufkadır. Biraz sevgiye ihtiyacı olan, çok ihmal edilmiş bir alet olduğunu düşünüyordum."

Regan ojeli bir tırnak uzatıp, gülümsedi. "İşte şimdi yalan söylediğin kesin," dedi. "Haydi, doğruyu söyle."

"Pekâlâ, banjo çaldım."

Kıkırdaması dalgalanınca, Regan eliyle ağzını kapattı.

"Ya sen?"

"Bir şey çalmıyorum. Ama Josh çalıyor. Ben aslında her şeyden hoşlanırım, gerçekten."

"Jan Lane çok iyiydi – Josh'un bilgisayar ekranında onun bir resmini görmüştüm. Bende CD'lerinden birkaçı var. Onun çaldıklarını bir dinlemelisin. Böylesi yeteneğe kolay rastlanmıyor. Ölmesi ne acı."

"Kısa süre öncesine kadar adını hiç duymamıştım."

"Yok canım!"

Regan kadehini masanın üzerine bıraktı. "Tam bir rastlantı işte. Böyle Jan Lane'den bahsetmen."

"Ya?"

"Dul karısı Carla kısa zaman önce buradaydı."

"Şaka ediyorsun?"

"Hayır."

"Nasıl oldu?"

"Abim Ronnie askerde onun dedesinin emrindeymiş."

"Dünya küçüktür, derler. Neden gelmiş peki?"

"Ronnie'yi görmeye. Buradan gerçekten hoşlandın mı?"

"Hoşlanmayacak ne var ki? Böyle bir yerde yaşamak için sol bacağımı verirdim. Huzur, balık, manzara. Bir haşerecinin hayatında görmeyeceği kadar çok mahluk.

Bir arı çevrelerinde vızıldayarak dolaştı, sonra gelip masaya kondu. Billy sağ elini kaldırdı, avcılara özgü keskin bir sabırla bekledi, sonra elini hızla indirerek hedefini ezdi. "Benim etrafımda vızlamak hayır getirmez."

Regan eliyle ağzını kapadı, gülerken neredeyse burnundan

horlayacak gibi oldu, eğilip kadehini masaya bıraktı. "Ya çok komiksin ya da ben çok içtim."

Billy elini kâğıt mendille sildikten sonra eğilerek biraz daha yaklaştı, kadehine biraz daha buz doldurdu. Limonumsu ışıkta, genç kadının gözündeki beklenti ifadesini gördü. Dudakları bourbondan ıslanmıştı.

Kadının öpülmek istediğini düşünmekle birlikte, bunun iyi bir fikir olup olmadığından emin değildi.

Elini kaldırdı, Regan'ın sarı saçlarını usulca okşadı. Genç kadın kısa bir süre razı olacakmış göründü, ağzını açıp dudağını ısırdı, ama nedendir bilinmez, fakat bir sebepten kendini geri çekti ve o an kayboldu.

"Özür dilerim. Ben... Ben genellikle böyle davranmam."

"Yabancılarla mı demek istiyorsun? Bu kadar kısa zamanda?"

"Onun gibi bir şey."

"Sorun değil. Anlıyorum. Böylesi bir gecede. Yıldızlar, birkaç kadeh içki, hoş bir sohbet..."

"Galiba. Her neyse, gidip yatsam iyi olacak. Yarın sabah erken kalkılacak."

İçkisini bitirip ayaklandı.

"Billy."

"Evet?"

"Bu akşamki konuşma hoşuma gitti."

CAPE MAY

Her taraf sis.

Sisin daha hafif olduğu birkaç yerde, dumansı loşlukta, yıldızlar parlıyordu.

Şavik elinde brendi dolu bir şişe, gömleğinin yakası açık, ahşap kaldırımda dikilmişti. Uzak dalgaların bitmek bilmez şarıltısı dışında sessizlik hâkimdi.

Yine oradaydı, kendi içinde, hiç kimseyle paylaşmadığı o yerdeydi. Uzun zamandan beri ilk kez hissettiği... Ne hissediyordu?

Bir çeşit korku?

İvan Arkov'un dediklerini hatırladı.

"Annesi Lara Tanoviç'ti... Senin memleketinden. Onu hatırlıyor musun?"

Cevap vermeden önce, daha o kelimeleri duyar duymaz yüzü şoktan kasılmış, "Onu daha önce bir yerde gördüğümden eminim," demişti. "Ama adı... Adı farklıydı."

"Nerede görmüştün?"

"Kampta."

Şimdi de orada durmuş, derin derin soluk alıyordu. Şişeden bir yudum aldı.

Bu genç kadın, onun için yabancı biriydi.

Yine de onu öldürebilecek miydi? Gerçekte kim olduğunu bile bile?

Kendi kanından, kendi canından birini?

Şişeden esaslı bir yudum aldı.

İçinde çatışmanın alevlendiğini hissediyordu.

20 yıldan uzun zaman önce, kamp bürosunda o gün olanları asla unutamayacaktı.

Asla.

Ne de kimseye açamadığı o sırrı.

Peşini bırakmayan sırrı.

Tahta kaldırımda yankılanan ayak seslerini duydu.

Yaşlı Arkov mutlu bir ifadeyle yaklaşıyordu. "Cayman'a yatırılacaklara bir göz attım."

"Ve?"

"Bu seferki güzel bir parti Mila. İyi iş becerdin."

"Uzun mu kalacaksın?"

"Sisin ne kadar süreceğine bağlı. Sıkıntılı görünüyorsun."

Şavik şişeden bir yudum daha içti. "Bildiklerini birilerine anlatmış olabilir."

"Bu da işleri karıştırır."

"İcabına bakarım."

"Boris kadının hamile olduğunu söylüyor."

"Öyle sanıyoruz."

"Kadının hamileliğini lehine kullan. Konuşturmak için ne gerekiyorsa yap. Sonra da onu annesi gibi yok et."

İhtiyar, adımlarının yankısı zayıflayarak uzaklaştı.

Şavik, İvan gidene kadar bekledi, sonra şişeyi kayalıklara fırlattı, parçalandığını işitti. Onu konuşturacaktı. Ama neden korktuğunu biliyordu.

Geçmişine ait o özel cehenneme geri dönmekten.

Unutmayı yeğlediği bir geçmişe.

Hangi korkunç düşler onu tuzağa düşürmek için bekliyordu? Zihninin karanlık çan kulesinde hangi yaratıklar dolaşıyordu?

Kendini hazırlamak istiyormuş gibi parmaklarını esnetti, sonra eve doğru yürümeye koyuldu.

KILGORE MARINA
UNION COUNTY, TENNESSEE

Billy bungalovuna yürüyen, sonra da içeri giren Regan'ı izledi.

Yüzünü buruşturdu. Billy Lubbock. Haşereyle mücadele uzmanı. Rol yapmak gerçekten hoşuna gidiyordu. Aktörlük günlerindeki gibi. Mumu söndürdü, Jack Daniel's şişesiyle kadehleri alıp odasına götürdü.

Ceptelefonunu çıkarıp numarayı tuşladı. Telefonu yanağıyla omzu arasında sıkıştırmış beklerken, şiltenin altından 45'lik Kimber'ı çekti, susturucusunu taktığında avucunda o güven verici ağırlığını hissetti.

Telefona cevap veren Arkov'du.

"Ben Billy. Kadın buraya gelmiş. Misafir defterinde adı yazılı."

Misafir defteri önündeydi. Bürodan aldığı defterden kurtulması gerekiyordu. İmzasının hiçbir yerde görünmesine taraftar değildi. Cebine iki dolu şarjör atarken Arkov'a bilgi verdi.

"İyi iş becerdin Billy. Biz de epey ilerledik."

"Ya?"

"Angel konuştu, biz de o Lane karısını yakaladık."

"Nasıl?"

Arkov her şeyi anlattı. "Onunla meşgul olacağız. Marinayı

işleten adamdan haber var mı?"

"Kardeşi bu akşam dönmesi gerektiğini söylüyor."

"Bu Lane isimli kadının o redneck dostlarına neler anlattığını öğreneceğim. Gerekirse o taraftaki işleri halledebilecek misin?"

"Elbette."

"Bir şeyler öğrenir öğrenmez seni ararım. Şansımız varsa bir, en fazla iki saat içinde."

Hat sustu. 45'lik Kimber hâlâ elindeydi. Şarjörü çıkardı. Dolu, göreve hazır. Şarjörü hızla kabzaya itti, o bilindik *klik* sesini duydu. O sese bayılıyordu.

Adrenalinin yükseldiğini, avuçlarının birini öldürmeden önce her zamanki gibi terlemeye başladığını hissetti.

Tekerlekli sandalyedeki çocuğu öldürmek fikrinden hoşlanmamıştı fakat yapması gerekiyorsa yapacaktı.

Haşereyle mücadele. Bundan hoşlanmıştı. Güzel bir dokunuş. Böcek katilleri. Öldürmeye lisanslı. Benim etrafımda vızlamak hayır getirmez.

Kahretsin, çok iyiydi.

Bir ya da iki saat daha.

En fazla.

O zaman bazı haşarata elveda demenin zamanı gelecekti.

Buenas noches[1], hamamböcekleri.

81

Carla burun deliklerini dağlayan kostik kokusuyla sıçrayarak kendine geldi.

Duman zehirli gaz gibi ciğerlerine kadar indi, başı hızla arkaya kaykıldı, gözlerini sonuna kadar açtı. Derin bir nefes aldı, ciğerlerinde ıstıraptan zorlukla soluyacak kadar derin, ustura keskinliğinde bir sızı duydu. Ahşap bir sandalyeye oturtulmuş, elleri arkasına bağlanmıştı.

1 İsp. İyi geceler. (ç.n.)

"Hoş geldin. Daha iyi misin tatlım?"

Boris Arkov sırıttı, onunla aynı hizaya gelmek için dizlerinin üzerine çöktü, genç kadının karnına dokundu.

"Bebek nasıl?"

Carla kanının donduğunu hissetti.

Arkov başını sallayarak göz kırptı. "Doktorun sana hamile kadınların sağlıklarına dikkat etmeleri gerektiğini söylemedi mi? Burnunu istenmediğin yerlere sokarken daha dikkatli olmalıydın. Artık çok geç."

Carla'nın yüreği taştan da hızlı çöktü.

Arkov eline bir hipodermik şırınga alıp küçük bir şişenin içindeki berrak bir sıvıyla doldurdu. "Şeytan soluğunu içine çekmenin zamanı geldi."

Genç kadının kolunu acıtacak kadar sıkı kavradı. İğne damarına yaklaşırken, Carla çırpınmaya başladı.

"Bırak. Bu sefer ilaç yok."

Mila Şavik, elinde bir brendi şişesiyle gölgelerden çıktı.

Gömleğinin düğmelerinden çoğu açık, kravatı gevşekti. "Sen dışarı çık Boris."

"İyi ama ilaçla dili daha çabuk çözülür..."

"Aynı zamanda öldürebilir de. Bizi yalnız bırak."

"Buna yumuşak davranmakla bir yere varamayız. Bunun gibiler sadece kaba güçten anlar."

"Sana dışarı çık dedim. Şimdi."

Arkov elindeki şırıngayı öfkeyle masanın üzerine fırlattı, sert adımlarla çıkıp kapıyı ardından hızla çarptı.

"Boris buyruk almaktan hoşlanmıyor. Bir de damarında akan şiddete karşı bir tutkusu var."

Carla cevap vermedi.

"Kim olduğumu biliyor musun?"

"Mila Şavik."

Tek bir söz söylemeden Carla'nın önünde, dizlerinin üzerine çöktü. Sağ elini uzattı, sanki oradaki şişkinliği yoklamak istiyormuş gibi, karnına dokundu. Neredeyse büyülenmiş gibiydi.

"Hamile olduğun doğru mu?"

Genç kadın yüreğini dolduran buz gibi bir dehşet ürpertisinin

etkisiyle cevap vermedi.

Şavik bir şey demeden Carla'nın arkasına geçip ipleri çözdü.

Carla inanmıyormuş gibi baktı sonra da kollarını ve bileklerini ovuşturmaya girişti.

"Boris bu işi zor yoldan yapmak istiyordu. Ben ise önce dostça bir konuşmak, bir çare bulabilir miyiz diye bakmak istedim." Bir an Sırpça-Hırvatçaya döndü. "Hâlâ anadilini konuşuyor musun?"

"Hayır. Geleceğimi nasıl öğrendiniz? Angel'dan mı?"

Şavik elini sağ cebine sokup çıkardığı iki telefonu gösterdi. "Kolay oldu. Sen kendini ele verdin."

"Angel nerede?"

"Seni ilgilendirmez."

"Öldü mü?"

Şavik cevap vermedi, telefonları yeniden cebine koyup bir sandalye çekti. Genç kadının karşısına oturdu, bir Marlboro paketi çıkardı. "Cüretkâr birisin öyle değil mi? Kampta, tören alanındaki o günden beri. Hiç değişmedin."

Şimdi Şavik'e bu kadar yaklaşmışken tuhaf bir şekilde bir nefret, bir iğrenme duymuyordu. Onun yerini farklı, çok derinden gelme başka bir duygu almıştı. Bir çeşit acıma hissi? Tuhaf bir duyguydu.

"Beni... Beni hatırlıyor musun?"

"Biraz sürdü, ama evet, hatırladım."

"Ve şimdi beni öldürecek misin?"

"Belli olmaz."

"Neye bağlı?"

"Vereceğin cevaplara. Umarım doğruyu söylersin. Buraya beni öldürmeye geldin, değil mi?"

"O da vardı."

"Ya başka?"

"Sende aradığım bilgiler var."

"Sahi mi? Oraya da geleceğiz. Önce, marinada birlikte olduğun o insanlar. Onlara neler anlattığını bilmem gerek."

"Neden? Onları da öldürmen için mi?"

"Hayır, ama ciddi bir tehlike içinde olabiliriz."

"Seni kaçıracak kadar mı?"

"Korkarım evet. Pekâlâ, onlara ne anlattın?"

"Neden soğuk kış gecelerinde bunu düşünüp kendini avutmayasın?"

Sigarasından bir nefes çekti, külü yere silkti. "Bilgi istiyorsun. Ben de öyle. Onun için, gel medeni insanlar gibi gerçekle gerçeği takas edelim. Ben sana öğrenmek istediğin her şeyi söyleyeyim, sen de bana her şeyi anlat. Anlaştık mı?"

"Her şeyi?"

"Her şeyi."

Carla gözlerini indirmedi. "Babama, David Joran'a ne olduğunu öğrenmek istiyorum. Bir de kardeşime. Adı Luka. Kamptayken dört yaşındaydı. Onu canlı gören son insanın sen olduğunu biliyorum."

"Neden böyle düşünüyorsun?"

"Haklıyım değil mi? Neredeler? Onlara ne yaptın? Öldürdün mü? Annemi ve kocamı öldürdüğün gibi?"

Şavik'in yüzü ifadesizdi, ne düşündüğünü anlamak imkânsızdı.

Hiçbir nedeni olmadan uzandı, usulca Carla'nın saçlarına dokunup yüzünün etrafına düşürdü.

Carla adamın yüzüne bir tokat attı, sigara elinden yere düştü.

Şavik sigarayı pabucunun ucuyla sakince ezdi. Elinin tersiyle dudaklarını sildi, parmaklarındaki kana baktı.

Carla bir daha vurmaya davrandı.

Şavik bu kez niyetini anında okudu, elini havada yakalayıp zorla indirdi.

"Şevk *ve* meydan okuma. Sence bunları annenden mi aldın?"

"Sen neden bahsediyorsun?"

"Gerçek kimliğimi bilmiyor musun?"

"Dedim ya. Mila Şavik. Savaş suçlusu ve insan kasabı."

"Gerçeği öğrenmenin zamanı geldi."

82

Arkov, yüzü öfkeden kıpkırmızı, çalışma odasından fırladı, kapıyı korkunç bir kızgınlıkla çarptı.

Doğruca bara yönelip bir bourbon şişesi kaptı.

Babası çoktan gelmiş, önünde yemeği, cilalı bir masanın başına oturmuştu. Salata, soğuk et çeşitleri, meyveler. Şavik'in Porto Rikolu kâhyası, tombul ve yakışıklı bir kadın kadehine kırmızı şarap dolduruyordu.

Yaşlı adam peçeteyle dudaklarını sildi, elini ilgisizce sallayınca kadın çekildi.

"Bir anlaşmazlık daha, öyle mi?" Bir puro yaktı, aromasının tadına vararak bir nefes aldı.

Oğlu kristal bir kadehe doldurduğu bourbonu bir dikişte bitirdi. "Hiç başka türlüsünü gördün mü?"

Babası öfkelendi. "Değişen bir şey yok değil mi?"

"Bunu komik mi buluyorsun baba?"

"Hayır, daha ziyade acınacak bir şey. Damarlarında benim kanım akıyor olabilir Boris, ama maalesef kafanda benim beynim yok."

"Aptal olduğumu mu söylemek istiyorsun?"

"Sakinleş ve mantıklı ol. Demek istediğim, senin ve Mila'nın birlikte çalışması gerektiği, pitbullar gibi hırlaşmanız değil. Bunu sana daha kaç kere söylemem lazım?"

Oğlunun dudaklarının kenarı bir sırıtışla çarpıldı. "Bizi birbirimize karşı kızıştırmaktan vazgeçmediğin düşünülürse şaka yapıyor olmalısın. Profesyonel boksörmüşüz gibi birbirimizi öldüresiye dövmemizi izlemekten zevk aldın."

Yaşlı adam yine ağız dolusu puro dumanı üfledi. "Doğanın en önemli kuralı: Sağlam olan hayatta kalır."

"Midemi bulandırıyorsun baba."

"Sarhoş konuşmasına başlama. Saygılı ol." İhtiyar kalktı, pantolonunu yukarı çekti. "Ne oluyor?"

"İlaç kullanmama izin vermiyor. Kadın ölebilir, diyor."

"Bir yerde hakkı var."

Arkov bir yudum aldı, ağzı küçümsemeyle kasıldı. "Bu akıllı geçinenlerle başa çıkmanın tek yolu kaba kuvvet. Konuşarak hiçbir yere varamayacak."

"Haklısın, ama bu da Mila'nın sorunu. Billy'nin izlediği şu insanlar. Sence bir şey biliyor olabilirler mi?"

"Kadın katil değil, hukukçu. Buna rağmen, üzerinde susturuculu bir Sig vardı. Marinada eski bir özel kuvvetler mensubunu ziyaret etti. Tesadüf olmak için bu kadarı fazla."

"Haklısın."

"Bu da, adam tehlikeli, demek."

"Öyleyse, onu sen hallet."

"Mila'nın fikrini almayalım mı?"

"Benim kararım." Yaşlı adam purosunu kristal bir tablaya bastırdı, ceketinin düğmelerini ilikledi, yüzünde kaygılı bir ifadeyle pencerenin yanına gitti. Gecenin karanlığında dumandan ince bir kefen gibi salınıyordu.

"Neyin var?"

"Buradan gitmek akıllılık olurdu. Sis daha da yoğunlaşırsa, burada kısılıp kalabilirim. Havaalanından haber var mı?"

"Hâlâ açık. Sordum. Özel uçak trafiği bekleniyor."

"Güzel. Öyleyse, kararlaştırdığımdan biraz önce hareket ederim. Şoförün beni hemen götürsün Boris."

Yaşlı adam kapıya yöneldi. "Her şey halledilince bana bildir ve istediğini elde edince Mila'nın kadının işini bitirmesini sağla. O zevk senin de olabilir."

"Ya ötekiler?"

"O kısmını da Billy çözüversin."

"Temelli olarak?"

"Tabut kapağını kapatır gibi. Olaya aile içi anlaşmazlık görüntüsü vermesini söyle."

Boris parmak eklemlerini kütürdetti; şiddetin düşüncesinden bile heyecanlanmış, gözleri parlamıştı. "Hepsini mi?"

"Öylesi daha iyi; yarım kalmış iş olmasın. Sence Billy bu dediklerimi becerebilir mi?"

"Ne yaptığını bilir."

"Seni büroma çağırttığım günü hatırlıyor musun?"

"Evet."

Şavik sanki metin olmak istiyormuş gibi brendiden kocaman bir yudum aldı. "Neler olduğunu da hatırlıyor musun?"

"Hayır, hatırlamıyorum."

"Neden?"

"On yaşındaydım. Kampta uyguladığın vahşetten canı yanan her kadın ve çocuk gibi sarsılmıştım. Bize yaşattıklarını hatırlamıyor musun yoksa? Yoksa sadece emirleri yerine mi getirdiğini iddia edeceksin?"

"Öyleydi."

"Yalancı."

"Büroma gelmenle ilgili hiçbir şey hatırlamıyor musun?"

"İnsan zihninin yaşayan travmanın gömülmesini sağlayan bir savunma mekanizmasına sahip olduğunu öğrendim. Beni soruyorsan, talihi yaver gidenlerdenim."

"Öyleyse bana ne hatırladığını anlat."

"Cehenneme git."

"Gerçeğe karşılık gerçek, unuttun mu?"

"Öyleyse bana babamla kardeşime ne olduğunu söyle."

"Karışık bir iş. Ama gerçeği anlatacağım. Söz veriyorum."

"Yaşıyorlar mı? Lütfen, bunu söylemek zorundasın ..."

"Önce neler hatırladığını öğrenmek istiyorum."

"Bu neden bu kadar önemli?"

"Açıklayınca anlayacaksın."

"Söyledim ya, hiçbir şey hatırlamıyorum. Yoksa... Yoksa bana zarar mı verdin?"

"Zarardan ne kastettiğine bağlı."

"Bana... Bana dokundun mu?"

"Evet, sana dokundum."

Carla'ya baktı, genç kadın gözlerini indirmedi. "Biraz önce saçına dokunduğum gibi."

Carla'nın gözleri birden nemlendi. "Tecavüz etmedin mi?"

Şavik'in yüzünde tuhaf bir dehşet ifadesi belirdi. "Elbette etmedim."

"Buna neden inanamıyorum acaba? Sen ve adamların her

gün kadınlara tecavüz ettiniz... Onları öldürdünüz. Annemi öldürdünüz."

"Yüzüme bak. Yanılıyorsun. Kampı yönetiyordum, doğru. Ama hiçbir kadına ya da çocuğa şahsen zarar vermedim. Emrimdekiler öldürdü ve ırza geçti, çünkü bunun için üstlerim tarafından teşvik ediliyorlardı. Evet, kamptaki kadınlarla yattım. Ama onları öldürmek, hayır. Anneni de öldürmedim."

"Buna inanmıyorum."

Şavik'in çenesi sanki ani bir sızı saplanmış gibi kasıldı. "Annenin geçmişi hakkında ne biliyorsun? Babanla tanışmadan öncesi hakkında?"

"Konyiç'li, Saraybosna ve Mostar arasında, Müslümanlarla Hıristiyanların yüzyıllardır yan yana yaşadıkları, sakin bir kasabadan olduğunu. Savaş tüm bunları değiştirene kadar."

Şavik içkisinden bir yudum daha aldı; yüzünde sanki bambaşka bir yerdeymiş gibi dalgın bir ifade vardı. "Öyleyse sana gerçek öyküyü anlatayım."

"Senin öykülerini dinlemek istemiyorum Şavik."

"Bunu duymak isteyeceksin."

83

"Babam hukukçuydu."

Şişeden ağız dolusu bir yudum daha içti. "Tümüyle dürüst biri değildi, ama iyi bir babaydı. Müvekkilleri hayatın daha karanlık tarafından geliyordu diyelim. Bunların içinde en karanlığı da İvan Arkov'du."

"Bütün bunların benimle ne ilgisi var?"

"Annenin babası savcıydı. Mahkemede babamla yolları sık sık kesişirdi. Birbirlerine rakiptiler."

"Bütün bunların benimle ne ilgisi olduğunu sordum."

"Senden saklanan sırrı öğrenmen çok önemli. O gün büroda sana sadece gerçeği anlattım."

"Hangi sır? Ne gerçeği?"

"Bir gün, eski kentteki bir kahvede annene rastladım. İkimiz de 18 yaşındaydık. Gidip yanına oturdum. Ona kahve ısmarlamayı teklif ettim."

"An... Annemi tanıyor muydun?"

"Evet, tanıyordum. Tanıştığımız gün Shakespeare'e hayran olduğunu, yazar olmak istediğini öğrendim. Ona babam gibi avukat olmak istediğimi anlattım. İyi, zeki, matrak ve akıllı biriydi. Birbirimizin sohbetinden hoşlandık. Babasının kim olduğunu biliyordum. O da benimkini. Birbirimizi tanıyor olmamızın bazılarının hoşuna gitmemesine hiç aldırmadık. Aile düşmanlıklarının bizimle hiç ilgisi yoktu. Böylece ilişkimiz aylarca sürdü, gizlice."

Carla içini bir soğukluğun kapladığının, soluklarının hızlandığının farkındaydı.

"O kadar şaşkın bakma. İkimiz de gençtik, masumduk, etnik uçurumun farklı taraflarından geliyorduk. Babam Müslüman Boşnaklardan nefret ederdi. Senin deden de Hıristiyan Sırplardan. Balkanlar'ın bu bölgelerinde yüzyıllardır böyle gelmiş, böyle gidiyor. Müslümanlardan nefret eden Hıristiyanlar, Hıristiyanlardan nefret eden Müslümanlar. Ama annenle ben geçmişle değil, o günle ilgileniyorduk."

Carla hâlâ şoku hazmetmeye çalıştığından cevap vermedi.

"Bizler sadece gençlerin yaptığını yapmak, konuşmak, gülmek, eğlenmek, âşık olmak isteyen iki gençtik."

Şavik'in yüzüne baktı, midesinin şaşkınlıktan kalktığını hissetti. "Annem... Annem sana *âşık* mı oldu?"

"Romeo ve Juliet'e benzediğimizi, kan davasının ve ailelerimizin bağnazlığının kurbanı olduğumuzu söylerdi. Üstelik haklıydı da."

"Duy... Duyduklarıma inanamıyorum."

"Ailelerimiz durumu öğrendiği zaman birbirimizle görüşmemiz yasaklandı. Ama yasak bizi durduramadı. Onlara karşı geldik. İşler uğursuz bir hale dönünceye kadar."

"Ne demek istiyorsun?"

"Babam yıkımına neden olabilecek bir rüşvet soruşturmasıyla

karşı karşıyaydı. Suçlamayı yapan da dedendi. Duruşmadan önceki gece babam kendini astı. Annem daha önce ölmüştü. Başka kimsem yoktu. Tek kardeşim ben üç yaşındayken ölmüş. İvan Arkov beni yanına aldı bana kalacak bir ev verdi, karnımı doyurdu, korudu.

"İvan, babamın deden yüzünden öldüğünü söyledi. Kızıyla görüşmeyi sürdürdüğüm için savcı Tanoviç'in intikam aldığını anlattı. Kızının benim gibi bir Sırp'la evlenmesine asla izin vermeyeceğini."

"Evlenmek mi?"

"Evlenmekten de bahsediyorduk, annenle ben. Ama bu olanlardan sonra annenin ailesinden nefret etmeye başladım. O günden itibaren, intikamımı almak istedim."

"Peki ya annem?"

"Mektup yazıp her şeyin bittiğini söyledim. Tüm bu olanlardan sonra onunla görüşemeyeceğimi belirttim. Yüreğimde çok fazla acı olduğunu anlattım."

"Ne dedi?"

"Cevap verdi, son bir mektup gönderip beni ne kadar sevdiğini yazdı. Ama nefretim bir türlü geçmiyordu. Çok derindi, çok acıydı."

"Ne... Sonra ne oldu?

"Kısa süre sonra Dubrovnik'ten ayrıldığını duydum, bir daha da onu görmedim."

"Hiç mi görmedin?"

"Kamptaki o güne kadar. Kampta onu zor tanıdım ama her şey bir anda geri geldi."

"Neler?"

"Heyecanlar, duygular, pişmanlıklar, yitirdiğimiz hayat."

"Annem... Hayatımız için sana yalvarmaya, kendini sunmaya gitmişti."

"Baban ve kardeşine ilaç vermem için yalvardı. İlaçları getirteceğime söz verdim."

Carla'nın sesindeki öfke çarpıcıydı, sertti: "Neden?"

"Çünkü onu hâlâ seviyordum. Çünkü..." Şavik cümlenin sonunu getiremedi.

"Karşılığında bedenini sunduğu için değil mi?"

"Değil."

"Ona zarar vermediğini mi söylemek istiyorsun?"

"Asla vermedim."

"Bu dediğin doğru olamaz. Annem günlük tutuyordu. Seni görmeye gittikten sonra yazdığı bazı sözleri hatırlıyorum."

"Ne yazmıştı?"

"'Şavik'i görmek için korkunç bir bedel ödedim.' Başka satırlar da vardı. 'Oldu. Yapmam gerekeni yaptım. Şavik'in yaptıkları beni ağlattı.' Annem böyle yazmıştı. Bunlarla ne demek istemiş olabilir? Onu ağlatan ne? Ona ne yaptın?"

"Belki ödediği bedel beni yeniden tanımaktı. Unutmak istediği eski duyguların canlanmasıydı. Ona ne mi yaptım? Hiçbir şey. Sadece bir söz verdim."

"Ne sözü?"

"Onu ve ailesini kurtarmak için elimden geleni yapacağıma."

"Neden?"

"Sanırım bu soruya cevap verdim."

"Verdiğin söze inandı mı?"

"Bilmiyorum."

"Karşılığında bir şey istemedin mi?"

"Seninle konuşmak istedim."

"Benimle mi? Neden?.."

"Merak ediyordum."

"Neyi?"

"Yaşlı kadını koruduğun o gün beni etkilemiştin. Sende annenden çok şey var. Konuştuklarımızı hâlâ hatırlamıyorsun öyle mi?"

"Söyledim sana. Hiçbir şey hatırlamıyorum. Annemi sen öldürmedinse, kim öldürdü?"

"Tutukluların naklinden Arkov sorumluydu. Kamyonlara doğru götürülürlerken, en arkada Lana'yı gördüm. Senin ve kardeşinin eksik olduğunu anladım. Annenin kamp binasına doğru baktığını fark ettim. Bir şeylerin yolunda olmadığını hissettim."

Bir soluk aldı. "Koşarak kampa döndüm, seni ve kardeşini aradım ama bulamadım. Top atışları yoğunlaşıyordu. Sonra silah sesleri duydum..."

Sesi kırıldı. "Kamptan çıktım ve Arkov'a yetiştim. Vardığımda kadın ve çocuklar ölmüş ya da ölmek üzerelerdi."

Genç kadın bir şey söylemedi.

Şavik devam etti: "Tutuklulardan bazıları kaçmaya çalışmış. Arkov kaçanları vurunca ortalık karışmış. Adamlar günlerden beri içiyordu, onun için mantık falan da kalmamıştı. Tam bir katliam oldu."

"Annemi Arkov mu öldürdü?"

"Reddediyor ama ona hiç inanmadım."

Carla ellerinin tiksintiyle titrediğini, midesine buz gibi bir soğuğun çöreklendiğini hissetti.

"Ne... Babamla kardeşim ne oldu?"

"Son bir kez kampa döndüm. Çocuğu enkazın arasında, yaralı yatarken buldum, ama senden en ufak bir iz yoktu. Yaralarını elimden geldiğince temizleyip sardım. Sonra da onu babanın tutulduğu Omarska kampına götürdüm."

"Babam... Hâlâ hayatta mıydı?"

"Zar zor. Onları rahibelerin çalıştığı bir sahra hastanesine götürdüm. Rahibeler hayatta kalmayı başaracaklarından emin değildi. Oysa annene hepinizi kurtaracağıma söz vermiştim."

"Sonra ne yaptın?"

"Onları rahibelerin yanında bırakıp bizim tarafa geçmeye çalıştım. Oraya varınca, bir arabaya tıbbi malzeme yükledim. Dönüş yolunda yaralandım."

"Ama döndün?"

"Oraya vardığımda, babanla kardeşinin durumları kötüleşmişti. Ama rahibeler hâlâ umut olduğunu söylüyordu. Yaralarımı sardılar ve eğer o akşam dağları aşıp bir hastaneye götürebilirsem kurtulabileceklerini söylediler."

"Ne yaptın?"

"Kar fırtınası vardı. Arabam kara saplandı. Baban dondurucu soğukta hızla kötüledi. Elimden gelen her şeyi yaptım. Ama kardeşini kollarında tutarak öldü."

Carla'nın yüzü kül gibiydi. "Ya... Ya Luka? Ona ne oldu? Söyle."

"Babasını çağırıp ağlıyordu. Ağlıyor ve her dakika sönüyordu.

Onu babasının cesedine sarılır görmek bana... Bana öldüğü gece babamın cesedine nasıl sarıldığımı hatırlattı. Sanırım yıllardan beri ilk kez duyguya benzer bir şey hissettim."

"Sonra?"

"Onu sımsıkı sardım, bir ateş yaktım, ilaç verdim. Elimden gelen her şeyi denedim. Ama baban öldükten sonra hayat kardeşinden de çekilmeye başladı ve kısa süre sonra o da son nefesini verdi."

Carla daha fazla dayanamadı. Bedeni hıçkırıklarla kasılıyordu.

Sonra birden bütün kontrolünü, mantığını yitirdi ve korkunç bir öfkeyle Şavik'in başına, göğsüne peş peşe yumruklar indirmeye başladı.

Adam kımıldamadan durdu, yumruklara dayandı ve genç kadının enerjisi tükenip ağlamaya başlayınca, onu kollarına aldı.

Carla adamın erkeksi kokusunu duyuyor, güçlü bir iğrenme duygusu bekliyordu fakat çok garipti – ona karşı bağışlamaya ürkütecek kadar yakın, tuhaf bir acıma duygusu dışında hiçbir şey hissetmedi. Bunu fark edince, ani bir tiksintiyle kendini çekti.

"Peki cesetlerini ne yaptın?"

"Ertesi gün, oralı bir köylü cesetleri Mostar'daki morga götürmeme yardım etti. Daha sonra, kent yakınlarında bir mezarlığa gömüldüklerini öğrendim."

"Seni anladığımı iddia edemeyeceğim Şavik. Hiç anlamıyorum. Kadın ve çocukların ölmesine izin verecek kadar nefreti nasıl biriktirdin? İyiyle kötü arasındaki sınırı ne zaman aştın? Seni kampta her gördüğümde gözlerin öylesine nefret doluydu ki."

"Buna verecek cevabım yok. Sadece, zihnimde babamın öcünü alıyordum. Bizim dünyamızda, kan davasının kuralları mutlaktır. Kendi yakınlarına yapılan haksızlığın intikamını almayan insan lanetlenir, bu bir cevap olabilecekse elbet."

"Buna cevap mı diyorsun?"

"Hayır. Ama annenin bana son mektubunda yazdığı bir şeyi hatırlıyorum."

"Nedir o?"

"Tıpkı aşk ve nefret gibi, iyi ve kötünün birbirlerine ruha

birlikte zincirlenecek kadar yakın olduğunu yazmıştı. Hangisini seçersek, onun zincirlerini kırabileceğimizi. Belki de haklıydı. Ben nefretin zincirlerini kırmayı seçtim."

Gözlerinde pişmanlıkla genç kadının yüzüne baktı. "Biliyor musun, anneni içimden hiç çıkaramadım. Hiç. Huzur bulur gibi olduğum tek an, onun yanında olduğum anlardı. Bana yeniden hayat veriyordu. Özel bir kadındı."

Sanki bir sürü şeyin kenarındaymış gibi, Carla'nın yüzünü rahatsız edici bir ifade kaplamıştı.

Şavik sustu.

Sessizlik sonsuza dek sürecek gibiydi.

Şavik gözünde tuhaf bir bakışla Carla'nın saçına dokunmak istermiş gibi elini uzatmaya davrandı, sonra elini dikkatle çekti.

"Ben sandığın gibi ruhsuz bir yaratık değilim. Bir şey daha var. Annen kampta beni görmeye gelene kadar bilmediğim bir şey ..."

"Yok. Seni yeterince dinledim."

"Çok önemli."

"Umurumda değil."

Evin bir yerinden bir silah sesi geldi, hemen arkasından da bir ikincisi.

Carla irkildi.

Karşılığında seri atışlar duydu.

Şavik ayaklandı ve Carla'ya, "Sakın kımıldama," dedi.

Tabancasını çıkarıp odanın karşı tarafına geçti. Bodrum kapısını aralayarak merdivenin tepesine baktı. Hemen o anda evin içinde bir alarm kulakları patlatacak bir tizlikle çalmaya başladı.

Şavik bir gürültü işitip geri çekildi. Birkaç saniye sonra basamaklarda ayak sesleri duyuldu ve Arkov elinde bir makineli tüfek, yüzü terli, sol kolu ve omzu kanlı, koltuğunun altında bir evrak çantasıyla göründü.

"Başımız dertte. Hemen şimdi iskeleye koş!"

84

Miriam Flores tabakları çalkaladı, kurumaları için eviyeye bıraktı.

Ellerini bulaşık beziyle kurulayıp duvardaki saate baktı.

Gece yarısını beş geçiyordu.

Bu toplantılar bazen çok uzuyordu. Şansı yoksa, çok geç saatlere kadar. İhtiyar ve öteki ikisi, patronuyla o tuhaf adam, ihtiyarın katil bakışlı oğlu.

Konuş – konuş. Mış, mış, mış.

Anlamadığı, anlamayı da hiç düşünmediği bir dilde.

Yanında çalıştığı insanlar pislik torbasıydı.

Zengin pislik torbaları.

Kadına ve kocasına neredeyse tek kelime bile etmiyorlardı. Böyle giderse saat üçte ancak yatacak, kahvaltı hazırlamak için de yedide kalkmak zorunda kalacaktı.

Hizmetleri için hazır bekleyen küçük insanları asla düşünmezlerdi ki. Küçük insanların adı bile yoktu.

İçini çekti. Gevşeme zamanı. Buzdolabındaki şişeden bir kadehe Chardonnay doldurdu. Dudaklarını yalayarak bir dolap açtı. Kuruyemiş ve bir de elma. İştahını köreltmenin en iyi yolu. Dolaptan bir badem paketi aldı, mutfak masasının üzerindeki kâseden de parlak kırmızı bir elma seçti. Çekmeceden bir meyve bıçağı alıp televizyonun uzaktan kumandasına bastı.

Tekrarlar. *Yetenek Sizsiniz* ya da *Jerry Springer?*

Springer'ı tercih ediyordu.

Saf ayaktakımı. Birbirlerinin suyunu çıkaran ve kirli çamaşırlarını ortalıkta yıkayan aptal, deli insanlar. Bir yudum Chardonnay içti – çok güzel. Ağzına bir avuç dolusu badem attı, elmadan bir dilim kesti ve televizyonun sesini açtı. Birkaç lokma yuttuktan sonra, çenesine bir şeyin dokunduğunu hissederek durakladı.

Badem değil.

Soğuk çelik.

Sağ yanağına diş ağrısı gibi bastıran bir tabanca namlusu.

İnce bir çığlık attı, göz açıp kapayıncaya kadar bir el gelip ağzını kapattı.

"Canını acıtmak istemem, ama tek bir ses çıkarırsan acıtırım."

Bir erkek sesi. Buzdolabının paslanmaz çeliğinde siyahlar içinde bir figür seçti.

Aman Tanrım.

El kalktı, dudaklarından bir parmak ötede asılı kaldı.

"Adın ne? Yavaş konuş."

"Miriam."

"Unutma, ses çıkarmak yok Miriam. Anladın mı?"

Kadın, alnında ter damlaları birikirken, başını dehşetle salladı.

El ağzından uzaklaştı. Adam Miriam'ı çevirdi. Yüzünde kara bir kar maskesi, üzerinde siyah giysiler, ayaklarında siyah ayakkabılar bulunan, eli siyah tabancalı bir adamla karşı karşıyaydı. Kar maskesinin yarıklarında kahverengi gözler.

Adam elindeki koli bandı rulosunu kaldırdı. "Bu nedir, biliyor musun?"

Miriam yüzünde saf bir dehşet ifadesiyle ruloya bakıyordu.

"Yapışkan bant, Miriam. Sessizlik rulosu."

Anlamayarak, ama ne geleceğini hissederek adama baktı; bağlanacaktı. Belki de ırzına geçilecek, öldürülecekti. Yakında 68'ini kutlayacaktı. Yaşlı kadınlara tecavüz eden sapıklar olduğunu okumuştu.

Adam korkusunu hissetmiş olacak ki, fısıldayarak, "Dediğimi yaparsan, canının yanmayacağına söz veririm. Bağırır, imdat çağırırsan iş değişir. Beni anlıyor musun Miriam?"

Kadın yine başını salladı. Sapık katillerin kurbanlarını yatıştırmak için böyle konuşup konuşmadıklarını düşünüyordu.

"Sadece birkaç soru sormam gerek."

"Soru mu?"

"Patronların hakkında. Ondan sonra sana arkadaşlık etsin diye seni şu şarap şişesiyle kilere kapattığımda gürültü yapmamanı istiyorum, tamam mı?"

85

Arkov pencerenin yanında durmuş, babasını Cape May havaalanına götüren Escalade'in ön kapıdan çıkmasını izliyordu.

Kırmızı stop lambaları siste gözden kaybolduğunda, aklında sapık bir fikir vardı. Kadınla bizzat ilgilenebileceğini umuyordu. Kasıklarından karıncalanma gibi bir beklenti duygusu, yoğunluğuyla neredeyse cinsel bir dürtü geçti.

Bodruma gidecek, Şavik'in ne yaptığına bakacaktı. Daha da iyisi, güvenlik odasının yalnızlığında, onu kameraların yardımıyla izlemekti.

Elini takım ceketinin altına sokup Glock'u kılıfından çıkardı. Sürgüyü çekti, bir mermi sürdükten sonra yerine itti.

Sonra ceptelefonunu çıkarıp tuşlara bastı.

Billy ikinci çalışta telefonu açtı. "Evet?"

"Tamam. Hepsini öldür."

Arkov'un koruması Dobraşin fermuarını kapattı, sifonu çekti ve güvenlik odasına döndü.

145 kilosuyla kendini bıraktığı döner koltuk itirazdan çatırdadı. Bu zımbırtıyı yağlamak gerekiyordu. Sumocu vücudunun anında fiziksel saygı görmek gibi bazı avantajları vardı fakat insanın kıçını kene gibi sıkıştıran koltuklar bu ödüllere dahil değildi.

Kollarını enerjiyle şişirerek, konsol düğmeleriyle oynamak ve ekranları taramak için uzandı.

Her yer temiz. Her görüntü olması gerektiği gibi. Biri hariç: Şavik denen herif, bodrumda saldırganla konuşuyor. Orada neler döndüğü hakkında en ufak bir fikri yoktu, zaten onu ilgilendirmezdi ve ilgilenmeyi de düşünmüyordu.

12'den fazla kamera evin içi ve dışındaki stratejik noktaları kapsadığı gibi, birinden diğerine istenildiği gibi geçiliyordu.

Bahçede kızılötesi ışınlar da vardı.

Herhangi bir şey hareket etse görecek, görmese de alarmlar hareketi algılayıp harekete geçecekti. Kadını da zaten böyle yakalamışlardı.

Kimse o kameraların ışınlarından kurtulamazdı; kurtulsa da karşısında Dobraşin'i bulurdu. Dobraşin'i ve konsolun üzerinde yatan kısa namlulu makineli tüfek Heckler & Koch MP5'i.

Dobraşin uzandı ve konsolun yanından küçük bir keman kutusuna benzeyen şeyi aldı. Mandallarını açtı. Kutunun içinden bir ukulele[1] çıktı.

Hayatın gerçeği: Herkesin gündüz yaptığı bir işi, *bir de* bir düşü vardı.

Dobraşin'in düşü de, "Somewhere over the Rainbow" ile inanılmaz bir başarı yakalayan titrek sesli o Hawaii'li gibi olmaktı. *Yetenek Sizsiniz* ya da *American Idol* gibi bir programa katılmak istiyordu. Çok para kazanmak. Bu korumacılık safsatasını unutmak; zengin bir salak için ölmek değil, bol para istiyordu.

Annesiyle babası Amerika'ya o üç yaşındayken gelmiş, Dobraşin de sekiz yaşından bu yana ukulele çalmıştı. O Hawaii'li adamı oldukça iyi taklit ediyor, tiz do'ları sorunsuzca çıkarıyor, hatta sesini de titretebiliyordu. Ukuleleyi tıngırdatmaya koyuldu, şarkıya girişti, sesini tizleştirdi.

Oooo, oooo, oooo...

Oooo, oooo, oooo...

Do, mi minör, yine do.

"Somewhere over the rainbow, way up high..."

"Hey, hiç fena değil!"

Tıngırdatmayı kesti, kulağına sert bir şeyin dokunduğunu hissetti.

Dönmeye davranınca, koltuk gıcırdadı. Siyahlar giymiş, siyah kar maskeli bir adam gördü. Elinde Glock.

"Bir daha hareket etme. Hiç profesyonel çalmayı düşündün mü evlat?"

Dobraşin şaşkınlıktan donmuştu.

"Ee, düşündün mü?"

"Evet."

"Senin yerinde olsam bunu düşünürdüm. Sesin güzel."

Dobraşin neredeyse teşekkür edecek oldu, kendini son anda tuttu.

---

1 Dört telli Hawaii gitarı (çn).

"Bir hanımı arıyorum. Sanırım buraya geldi. Arabasını yakında bir yerde bırakmış. Kimden bahsettiğimi anladın mı?"

Dobraşin başını evet der gibi salladı.

"Nerede?"

"Bodrumda."

"Canlı?"

Dobraşin'in gözleri güvenlik ekranlarına döndü.

Ronnie korumanın bakışlarını izledi, Carla'yı bir odada oturur, karşısında da bir adamı ayakta, onunla konuşur gördü. Şavik mi?

"Sanırım fikrini değiştirmek için biraz geciktim. Sence tehlikede mi?"

Dobraşin omuz silkti.

"Aleti konsolun üzerine bırak ve o elleri indir, MP5'ten de uzak tut. Sonra yavaşça, yavaşça dedim, ellerini sırtına götür. Oyun oynamaya kalkma, yoksa sorgu yargıcının hafta sonu tatilini berbat edersin."

Dobraşin ukuleleyi bıraktı. Kalın kollarını yavaşça sırtına götürdü. Sert plastikten bir çift bağın bileklerine geçirilip sıkıldığını hissetti. Kollarını kımıldatamıyordu.

Ağzı koli bandıyla sıkı sıkı kapandı. Burnundan soludu.

"Sana soru sormak istediğim zaman bandı çıkarırım, onun için rahat ol. Şimdilik, ben ayak bileklerini bağlarken sakince otur. Elin kolun bağlanacak, dostum. Ama yine de vurulmaktan iyidir..."

Dobraşin kameralardan birinde bir hareket sezdi.

Arkov.

Koridorda, güvenlik odasına doğru sakince yürüyordu.

Arkasındaki adam plastik kelepçelerle ekranları izleyemeyecek kadar meşgul olmalıydı; çünkü demir güvenlik kapısı yaylarının üzerinde açılıp Arkov belirdiğinde yerinden sıçradı.

Dobraşin sandalyesinde döndü ve olanları izledi.

Arkov yüzünde şaşkınlıkla tabancasına uzandı.

Adam da tabancasını çekmeye davrandı ama geç kaldı, önce Arkov ateş etti, iki kurşun davetsiz misafirin başının üzerinden duvara saplandı.

Davetsiz misafir hızla atıldı, Dobraşin'in MP5'ini kaptı, yerde yuvarlanıp tetiğe çöktü, kurşunlar duvarları deldi, Arkov sol elinden ve sol omzundan vuruldu.

Arkov sendeleyerek geldiği yoldan çekildi, çeliği iki parmak kalınlığındaki kapı yaylarının üzerinde döndü ve madeni bir tıkırtıyla kapandı.

Geriye sadece sessizlik ve patlayan kurşunların barut kokusu kaldı; Dobraşin ekranda koridordan kaçan yaralı Arkov'u izledi...

Arkov ne yapması gerektiğinin bütünüyle farkında, sendeleyerek yatak odasına yöneldi.

Bodrumdaki çıkış iskeleye açılıyordu fakat daha önce yapması gereken önemli işler vardı. Ter yüzünü kaplar, göğsünde ve omzunda kahredici sancılar hissederken, ceptelefonunu çıkardı ve telaşla bir numara tuşladı.

Karşıdan birinin, "Felix," diye cevap verdiğini duydu.

"Ben Boris. Yuvayı terk ediyoruz. Tekneyi kullanacağız. Planı biliyorsun, bizi karşılamaya hazır ol."

Konuşma altı saniye sürmüş, Arkov telefonu kapatırken yatak odasına varmıştı. Bütün sezgileri hayatta kalmaya odaklanmıştı, her saniyenin önemi vardı.

Geniş soyunma odasına girdiğinde, kasaya ulaşmak için giysi dolu askıları itti. Kasanın dibinde siyah bir evrak çantası yatıyor, yanındaki rafta da dolu bir MP5 bulunuyordu.

Kurşunun kemiği parçaladığı sol kolundan kan damlıyor, ağrıdan gözleri kararıyordu, ama tüm bunlar parmağını klavyeye bastırmasını engellemiyordu.

Kasa açıldı.

Defteri, dizüstü bilgisayarı ve dekoderi alıp siyah evrak çantasına tıkıştırdı.

Duvardaki kasanın yanındaki alarm düğmesine basınca bütün evde tiz bir siren sesi yankılandı. Evrak çantasını kolunun altına sıkıştırarak MP5'i kavradı, sendeler gibi odadan çıktı, bodruma giden basamakları indi. Alarm hâlâ çalıyor, yaraları ateş gibi yanıyordu.

Güvenlik odasından çıktığı andan itibaren sadece 47 saniye geçmişti.

Arkov sendeleyerek basamakları inerken, Şavik bodrum kapısını açmıştı bile.

"Başımız dertte. Hemen şimdi iskeleye koş!"

86

Bodrum çıkışından aceleyle fırladılar, tahta kaldırım sise boğulmuştu. Çıkış arka kapıya, oradan da aydınlatılmış iskeleye açılıyordu.

Başlarının üzerindeki neon ışıklar yolu aydınlatıyor, ama tahta kaldırıma pek ışık veremiyordu. Siyah sürat teknesi oralarda bir yerde, sislerin arasında olmalıydı.

Şavik, Carla'yı elinden tutarak sürüklerken telaşlı bir sesle, "Çabuk, sakın durma," dedi.

Genç kadın polis sirenleri duyduğundan emindi; ardından da uzaktaki bir helikopterin güçsüz ama belirgin uğultusu geldi.

Korkudan titreyen bacaklarıyla yürümekte zorlanıyordu. Her şey öylesine gerçekdışı geliyordu ki, rüya gibiydi: Onu hızlandırmaya çalışan Şavik, peşlerinde elinde makineli tüfek ve evrak çantasıyla sendeleyerek yürüyen, kanlı kolu felç geçirmiş gibi kıvrılmış Arkov.

"Duyuyor musun? Yaklaşıyorlar." Arkov'un sesi korkudan boğuk çıkıyordu.

Krem rengi deri koltuklarıyla zarif ve cilalı sürat teknesine vardılar. Şavik, Carla'nın elini bıraktı ve çılgınca bir telaşla palamarları çözmeye girişti. Siren sesleri ve kanat gürültüsü artıyordu.

Carla fırsatı gördü. Döndü ve koşmaya başladı.

Daha beş adım bile atmamıştı ki Arkov ayağını uzatıp çelme takınca boylu boyunca tahta kaldırıma devrildi.

Beriki evrak çantasını teknenin içine fırlattı. "Bizi yavaşlatmaktan başka bir işe yaramayacak. İşini hemen burada bitirelim."

"Hayır!"

Arkov buyruğu duymazdan geldi, MP5'i doğrulttu, tetikteki parmağı kasıldı.

"Sana hayır dedim!" Şavik bir anda yanında bitip Arkov'un çenesine bir yumruk salladı, Arkov sendeleyerek geriledi, teknenin içine devrilirken başı yere çarptı, tabancası elinden fırladı.

Şavik, "Motoru çalıştır, acele et..." diye seslendi.

Arkov homurdandı, doğrulmaya çalıştı, ama başı bir yana sarkarak yığıldı. İşi bitmiş gibiydi.

Siren sesleri daha da arttı.

MP5'i kavrar, Carla'nın kolundan tutup ayağa kaldırırken Şavik'in yüzü öfkeden çarpılmıştı.

Ronnie çelik güvenlik kapısını zorladı. Kilitliydi. Kapıyı yumruklarıyla dövdü, sonra Dobraşin'e döndü, ağzındaki bandı koparır gibi çıkardı ve MP5'i doğrulttu. "Bu kapıyı aç, hem de derhal."

"Güvenlik mekanizması var dostum. Zaman ayarlı. Açamam."

"İptal anahtarı olmalı. Nerede?"

Dobraşin ağzını açmadı.

Ronnie MP5'i adamın bacaklarının arasına çevirdi.

"Bir daha sormak zorunda kalırsam, o tiz do'ları daha da tiz söylersin."

TENNESSEE

Billy verandasından bungalovu izliyordu.

Biri dışında bütün ışıklar sönmüştü.

Televizyon gibi belli belirsiz, titrek bir ışık. Hâlâ uyumamış biri mi vardı?

Bütün gece bekleyemezdi.

Çabuk ol, gir ve çık.

Kuralı böyleydi.

Bacaklarını korkuluktan aşırdı ve Regan'ın bungalovuna doğru yürümeye koyuldu; cırcır böceklerininkiler dışında tek bir ses yoktu. 45'lik ve susturucu taktik fenerle birlikte blucininin ceplerindeydi. Bungalov merdiveninin dibinde ayakkabılarını çıkardı.

Çoraplı ayaklarla hareket etmek daha uygundu. Basamakları usulca çıkarken kenarda kalmaya dikkat etti. Şurada burada belli belirsiz bir çıtırtı, hepsi o kadar. Ön kapıya ulaştı ve tokmağı yokladı.

Kilitli değildi.

Sırıttı. Buralarda hâlâ fazla güven dolu salaklar vardı.

İnsanın canına mal olabilecek bir güven.

Sağ cebinden 45'liği, soldakinden de susturucuyu çıkardı. Susturucuyu namluya yerleştirdi, emniyet mandalını açtı ama horozu kaldırmadı.

Kapıyı dikkatle açtığında bir televizyonun soluk ve titrek ışığı dışında karanlıkla karşılaştı. Işık arkadan bir yerden geliyordu, odalardan birinden mi?

Belli belirsiz bir müzik ya da konuşma sesi duydu; hangisi olduğunu ayırt edemedi.

45'liği hazır tutarak içeriye girdi. Taktik fenerini yaktı, soluk mavi ışın duvarları yıkadı.

Bir oturma odasındaydı.

Hâlâ boğuk müzik ya da konuşma sesleri.

Koridorun ucunda titrek ışığın kaynağını seçebiliyordu. Açık bir kapıdaki aralıktan görülen bir televizyon ekranı. Hiç ses çıkarmadan koridorda ilerledi, kapıya yaklaştı.

Aralıktan içeriye bir göz attı. Bir yatak odası. Çocuk yatakta uyuyakalmış, başının altındaki elleriyle kızı andırıyor. MTV açık, bir grup ıvır zıvır bir şey çalıyor.

Koridorun dibine doğru bakınca başka kapılar gördü. Regan'ın odası da o yanda olmalıydı. Bungalovda dolaştığını genç kadının bilmemesinden röntgenci bir keyif duydu, o keyifle birlikte bir de güç duygusu geliverdi.

Önce hangisi? Çocuk mu, Regan mı?

Önce pis işi hallet.

Çocuğun odasına girdi...

87

Şavik son palamarı da çözdükten sonra Carla'yı tekneye itti.

Kontağı çevirince konsolun ışıkları yandı. Sirenler artık daha yakında, koyağın içinde bir yerde olmalıydı ama polis arabalarının farları yoğun sisten görünmüyordu.

"Bana ne yapacaksın?"

Şavik'in alnı MP5'i bir tarafa fırlatır ve motoru çalıştırırken terden parıl parıldı. Makine sabit bir devirde, boşta çalıştı.

"Hiç. Düşünüyorum da, burada kalman daha iyi."

"Beni öldürmeyecek misin?"

"Öyle bir niyetim olmadı."

"Hiç anlamıyorum."

"Belki bir gün anlarsın. Bu arada, ancak beni bağışlamanı isteyebilirim."

"Senin gibi birini asla bağışlayamam."

"Daha tuhaf şeyler de oldu." Genç kızı kolundan tuttu, usulca kaldırarak iskeleye çıkmasına yardım etti.

"Nereye kaçarsan kaç seni bulacaklar Şavik."

"Kuşkusuz." Bir şey söylemek ister gibi Carla'ya baktı, sonra kararını değiştirdi. "Artık vedalaşmanın zamanı geldi. Biliyor musun, annen haklıydı."

"Ne demek istiyorsun?"

"İyiyle kötü, aşkla nefret konusunda. Hangisini istersek, onun zincirlerini kırabileceğimizi söylerken. Ve sonunda hepimiz günahlarımızın bedelini ödeyeceğiz."

"Öğrenmem gereken bir şey olduğunu söylemiştin."

"Öyle mi? Sanırım artık her şeyi biliyorsun. Ne kastettiysem, fazla önemli bir şey olmamalı."

Şavik elini uzatıp yanağına dokunmak isteyince Carla çok tuhaf bir şey, gözlerinde bir duygu kabarması görür gibi oldu, ama geri çekildi.

Adam elini indirdi. "Benim hakkımda ne düşünürsen düşün, sana uzun ve mutlu bir ömür diliyorum."

İskelede koşan ağır ayak sesleri duyulur, sirenler çok yaklaşır,

sanki eve ulaşmışlar gibi gürültüleri değişmeden kalırken cebinden bir ceptelefonu çıkardı.

"Bu arada, marinada bir bungalov kiralamış biri var. Adı Billy Lubbock. Uzun boylu, esmer, 30'larında biri. Arkadaşlarını öldürmeye çalışıyor olabilir. Telefon edip onları uyar, sonra da polise haber ver. Ama acele et, fazla zamanları yok."

Koşanların ayak sesleri yaklaşırken telefonu Carla'ya fırlattı; sislerin içinden elinde makineli tüfeğiyle Ronnie çıkıverdi.

Şavik'i gördüğü an, "Yere yat, Carla!" diye kükredi.

Genç kadın eğildi, yana kaçtı; Ronnie tetiğe çöküp tekneyi kurşun yağmuruna tuttu, havaya fiberglas parçaları uçuştu.

Bir an sonra, güçlü Mercury motor öfkeli bir hayvan gibi atıldı ve tekne muazzam bir hamleyle sislerin arasına daldı.

TENNESSEE

Regan'ın başucundaki ceptelefonu sessiz konumda titreşime geçti.

Telefonu en az on kez titreten, yandaki su bardağını da sallayan ipeksi bir mırıltı.

Kimse cevap vermeyince, ses kesildi.

Birkaç saniye sonra, telefon yeniden titremeye başladı.

Sanki hiç susmayacakmış gibi, komodinin üzerinde titremeyi sürdürdü, ama kimse cevap vermedi...

DELAWARE KÖRFEZİ, CAPE MAY

Denize açıldıktan on dakika sonra, Şavik yoğun sisin içinde işaret şamandırasına yaklaştığını düşünerek hava durumu radarını çalıştırdı.

Gaz kolunu çekti, motoru susturunca sadece derin bir sessizlik oldu. Tekne bir sis duvarıyla çevrili suların üzerinde süzülmeye başladı. Cebinden telefonunu çıkardı, tuşlara basmak üzereydi.

"Sabredenler hep kârlı çıkar, hatırladın mı?"

Hızla döndü. Arkov ayaklanmış, teknenin küpeştesinden de destek alarak MP5'i doğrultmuştu. Kindar bir nefretle kasılan yüzü ölüm kadar soluk görünüyordu.

"Öyle değil mi Mila? Kötü bir şeyi öldürmek zor."

"Hiç bundan daha doğru bir şey söylememiştin."

"Kadın nerede?"

"Gitti."

"Nereye?"

"Uzun hikâye derler ya."

"Sen mi bıraktın?"

"Evet, ben bıraktım."

Arkov'un yüzü korkunç bir öfkeyle aydınlandı. "Seni aptal. O son tanıktı. Delirdin mi?"

"Haklı olabilirsin. Ama sanırım uzun süre önce mantıklı düşünme yeteneğimi kaybettim."

Arkov tabancayı doğrulttu, tetikteki parmağı gerildi, sonra birden aklı karışmış gibi oldu, çevresindeki yoğun sise bakıp etrafının farkına vardı. "Hangi cehennemdeyim ben?"

"Bu soruyu ben de sıkça sormuştum Boris."

"Zeki olmaya çalışma."

"İşaret şamandırasını bekliyoruz. Devam etmek güvenli mi diye Felix'i aramak üzereydim. Yoksa kafandaki o şişlik sana planımızı unutturdu mu?"

Arkov ileriye doğru atıldı.

Şavik fırsatı kaçırmadı, Arkov'un dizinin altına bir tekme atınca, beriki acıyla homurdandı. Çenesinde bir yumruk patladı, düşerken vücudu küpeşteye şiddetle çarptı.

Şavik elinden tabancasını koparıp aldı, sersemlemiş Arkov'u kollarından tutup kaldırdı, deri koltuklardan birine sürükledi.

"Ciddi bir konuşma yapmamızın zamanı geldi."

Arkov cevabını tükürür gibi verdiğinde, dudaklarına kan bulaştı. "Ne konuda?"

"Lana Tanoviç'le başlayalım."

Billy çocuğun odasına girerken yanından titrek bir şey geçti.

Ne olu ...

Bir pervane. Kalbi çarptı, neredeyse tabancanın tetiğine çökecekti.

Bir profesyonel olarak bile hatırlamak zorundaydı: kas hafızası. Ateşe hazır olana kadar parmak tetikte olmayacak. Terleyerek yatağa yaklaştı.

Aşağıya, uyuyan çocuğa baktı.

Tek bir kurşun.

Tek bir kurşun ve beyin zarı yarılan çocuk hiçbir şey hissetmeyecekti.

O kahrolası pervane yine yanından geçti.

Kaybol!

Tabancanın namlusunu çocuğun ensesine yaklaştırdı.

Usulca horozu kaldırdı.

Tatlı rüyalar, amigo.

Horozu kaldırdıktan sonraki sessizlikte titreşen, ceptelefonu gibi, zayıf bir ses işitti. Titreşim sürdü de sürdü.

Sonra başka bir ses daha geldi.

Belirgin.

Yanılmayacak kadar tanıdık bir ses.

Bir başka horoz sesi.

Hemen yanından.

Sonra o his.

Ensesine dayanan soğuk bir namlu.

"O horozu indir bayım."

Arkasına bir göz attı, alnından damlayan teri hissetti.

Regan.

İpeksi bir gecelik giymiş.

Elinde gümüş bir revolver.

Bunu beklemiyordu.

"Kimsin? Burada ne arıyorsun?"

Billy cevap vermedi.

"Kelimelere hâkim olduğun kesin bayım. Ama sanırım bir

sürü hırsız da öyle. Yoksa burayı soymaya gelmiş bir hırsız mısın? Çünkü öyleyse, burada alınacak bir şey yok, günlük hasılatı çoktan yatırdım."

Billy genç kadının sorularına cevap vermedi. "Burada olduğumu nasıl anladın?"

"Penceremden seni izliyorum. Buraya sürünerek yaklaştığını gördüm. *Sürünmek* doğru kelime."

"Beni neden izliyordun?"

"Nedir bu, soru yarışması mı? Senden hoşlanmıştım da ondan. Çünkü sana biraz vurulduğumu hissetmiştim. Büyük hata. Ama izlediğim iyi olmuş. Şimdi, ne yaptığını sanıyorsun bayım?"

Billy yüzünü buruşturdu. Kadına asılmak yanlış olmuştu. Yine de telafi edemeyeceği bir hata değildi. Vücudundaki her sinir keman teli kadar gergin, hızla düşündü.

"Tabancayı ensemden çek, yoksa çocuğu öldürürüm. Ciddi söylüyorum."

"Gerçekten öldürür müsün? Bir çocuğu öldürebilir misin?"

"İstersen dene."

"Mantıklı değil. Beni soymak için neden çocuğu öldüresin ki?"

Sessizlik.

Billy'nin sabrı taşıyordu. "Beni dinlemiyorsun değil mi? Sana dediğimi yap diyorum, yoksa çocuk ölür."

"Billy'nin etrafında dolaşmak hayır getirmiyor değil mi?"

Billy gülümser gibi oldu. Genç kadından hoşlanmıştı. Yazık. "Hayır. Güzel cümleydi."

"Güzel cümleye kapılmak kolay."

Billy'nin 45'liğin kabzasındaki parmakları yağlanmış gibiydi. Tetiğe çökmeye hazırdı. Regan hareket etmiyordu. Böyle karşı durduğuna göre kızın gözü pek olduğunu kabul etmeliydi.

Çocuk uykusunda döndü, usulca homurdandı.

Billy dudaklarını asabice yaladı. "*Son kez söylüyorum.* Tabancayı çek. Yoksa çocuğun beynini duvardan kazımak zorunda kalırlar. Doğru söylüyorum. Bir daha da söylemem."

Sessizliği neredeyse hissedebiliyordu. Ağır, sinir bozucu.

Hiçbir şey olmadı.

Billy kolunu sadece bir santim oynattı, tetikteki parmağını gerdi, çekmesine ramak kaldı. Regan görmüş olmalıydı.

"Ciddiyim. Beni zorlama."

Yine sessizlik.

Sonunda, tabancanın ensesindeki baskısının hafiflediğini hissetti.

Regan söyleneni yapıyordu. Billy neredeyse derin bir soluk alacakken kendini tuttu.

"Tabancayı bırak Regan. Yatağın üzerine, yakınıma."

"Kimsin sen?"

"Dediğimi yap."

Gözünün ucuyla arkasına baktı. Regan tabancayı bırakıyordu. Genç kadının elinin hareket ettiğini görünce 45'liği çocuğun ensesinden ayırmadan yavaşça döndü.

Regan tabancasını bırakırken Billy gerildi, kendi 45'liğini hızla kaldırdı, tek ve akıcı bir hareketle genç kadına nişan aldı.

Ama kadın daha hızlıydı.

Revolver nereden geldiği belli olmadan görünüverdi, patladı ve 38'lik mermi Billy'nin şakağına saplandı, kafatasının öbür yanından çıktı, beyin parçacıklarıyla duvarda soyut bir tablo çizdi.

Josh irkilerek uyandı, toparlanıp korkuyla haykırmaya başlarken vücudu seğiren, başındaki yaradan kan fışkıran Billy'nin yere yığıldığını gördü.

Regan çocuğa koştu, kollarını doladı, sıkıca sarılarak sakinleştirmeye çalıştı. "Tamam bebeğim. Geçti."

Revolveri yere düşürdü, Billy'nin ölü gözlerini tavana diktiğini gördü.

Pervane yüzünün üzerinde dans ederken suratı ıslak ve ipeksi kanla kaplandı.

Regan, adamın büyük, cansız gözlerine baktı.

"Biliyor musun? Bir redneck'e sataşmaktan hayır gelmez bayım."

88

Batı 54. Sokak'taki Manhattan Kuzey Mıntıkası Polis Merkezi o sabah da her pazartesi gibi kalabalıktı.

Soames dilini dişlerinin üzerinden geçirir ve günün tek kahvesini içerken, içeriye kızıl İrlandalı saçları her zamanki gibi yabani, elektrikli sandalyeye oturmuş gibi diken diken Reilly girdi.

"Saçına bir şey mi yaptın Reilly?"

"Yok."

"O konuda bir şeyler düşünmen gerek dostum."

"Çok komik."

Soames, Reilly'nin saçını sık sık düşünüyor, buna İrlanda Afrosu diyordu. Bir kere onu duşta görmüştü ve sıkı durun: Reilly *normal* saç şampuanı kullanıyordu. Acayip.

Yanlarından başka bir dedektif geçti, göz kırptı, parmağıyla hareket çekti.

Reilly, "Mankafanın derdi ne?" diye sordu.

"Kıskançlık. Yıldız olduk arkadaş. Alış buna. CNN'de, NBC'de, bütün yerel istasyonlarda söyleşiler. Daha ne istiyorsun?"

"Doğru. Haklısın."

Her şey gazetelerde ve televizyonlardaydı - Balkanlar'da olanlar, bomba, Jersey'deki evde patlayan silahlar, çete işleri. Jan Lane cinayetinin aydınlanması. Epey sürmüştü ama sonunda bütün parçaları birleştirmişlerdi.

Herifler Lane'in karısını bile kaçırmıştı. Bu bambaşka bir öyküydü; hem bu, hem de Cape May'deki iskelede elinde silahla yakalanan Tennessee'li o adam – silah seslerini soruşturmaya gelen polisler onu neredeyse öldürüyordu. Kadının başından geçenlerden sonra Soames adamın suçlanacağından kuşkuluydu.

Müfettiş onu ve Reilly'yi başardıkları inanılmaz iş için bizzat kutlamıştı...

Oysa....

Zanlılardan üçü de –Şavik, Arkov ve babası– kaçmıştı ve ...

Çete faaliyetleri hakkında zırnık kadar bile somut delil yoktu.

Herifleri 20 yıldan fazla listesine alan İnterpol de bir yere varamamıştı. Soames gerçeği biliyordu: Bu çeteyi yakalama ihtimali piyangoda büyük ikramiyeyi –ikinci kez– kazanma olasılığı kadardı.

Bir başka dedektif içeri girip bağırdı: "Hey, Soames ve Reilly, günün adamları. Sihir gibi geliyor değil mi?"

"Kıskançlıkla hiçbir yere varamazsın dostum. Ne oldu?"

"Sizin dosyayla ilgili gerçekten acayip bir şey."

"Zaten yeterince acayipti dostum."

"İyi ya, demek daha da acayipleşiyor. Cape May'e gitmeniz gerekiyor. İkinizi bekleyen bir Sahil Güvenlik teknesi var."

Denizde sis kalmamıştı, sadece serin bir rüzgâr, bir de alabildiğince uzanan okyanus.

Sahil Güvenlik botu devir düşürüp paslı işaret şamandırasının yanında dururken martılar çığlık çığlığa havalandı.

Soames başını kaşıdı.

Reilly gözlerini kaldırarak kendisine bakan Soames'a baktı, ve sonra ikisi de dörtlü kancayla onları yakına çeken, hafif akıntıdaki şamandıraya bağlayan Sahil Güvenlik memuruna baktılar.

Acayip, diye düşündü Soames.

Gerçekten acayip.

Zamanında sürüyle tuhaf manzara görmüştü ama bu hepsini geride bırakıyordu.

Adamın cesedi işaret şamandırasının tepesinden sarkan bir ipe asılmıştı. Sol omzunda kan pıhtılaşmış, yüzü maviye kesip şişmişti.

Kurşun yemiş, belki de fena halde dövülmüştü. Ölünün göğsüne bir evrak çantası asılmış, tutamağından geçen bir ip cesede sağlamca sarılmıştı.

Soames memura dönüp, "Evrak çantasını alabilir misin?" diye sordu.

Adam çantayı tutan ipi bıçakla kesti. Ardından bağından kurtulması biraz zaman alan çantayı Soames'a uzattı. Kilitliydi.

Soames, mürettebattan birinin uzattığı levyeyle kilitleri parçaladı.

Çantanın içinde bir çeşit defter vardı. Onun altında bir dizüstü Mac ve baloncuklu naylona sarılmış, seloteyple kapatılmış ufak bir şey daha.

Seloteybi koparıp baloncuklu naylonu yırttı.

İçinde bir bellek cihazı buldu.

Defteri karıştırırken jetonu düştü ve cildi neredeyse takma dişleri kadar beyazlaştı. Başını kaldırıp kendisiyle konuşan Reilly'ye şaşkınlık içerisinde baktı.

"Hey, beyin anevrizması geçirmişe benziyorsun Soames..."

89

BELGRAD

Mila Şavik'in uçağı Nikola Tesla Havaalanı'na indiğinde aynı günün akşamüstüydü.

Yanında bir evrak çantasıyla bir Samsonite valiz, üzerinde de Britanyalı bir işadamının adına hazırlanmış sahte bir pasaport vardı. Pasaport kontrolünden ve gümrükten geçti, bekleme salonuna girdiğinde iki kaslı koruma tarafından karşılanıp beklemekte olan siyah bir Mercedes'e götürüldü. Otomobil bir saat sonra Novi Sad'daki özel dağ malikânesinin girişinde durdu.

Evden İvan Arkov çıktı. Güneşin altında çarpık yüzü bitkin ve gergin görünüyordu. "Boris?"

"Başaramadı."

İhtiyarın dudakları büzüldü, sulanmış, uykusuzluktan kızarmış gözlerinde bir duygu titreşimi belirdi ama bunların ötesinde, oğlunun ölümü iş yapmanın tatsız bir bedelinden başka bir şey değilmiş gibi hiçbir üzüntü belirtisi göstermedi. "Önemli olanlar yanında mı Mila?"

Şavik elindeki evrak çantasını kaldırdı. "Hepsi burada."

Havuzun uzak ucundaki bir masanın başına geçtiler. İki

koruma öteki uca, kulak misafiri olamayacakları mesafeye gitti.

İhtiyar şakaklarını ovaladı. "Boris'in cesedi?"

"Deniz üzerinde öldü. Kurtulduğum için talihim varmış."

"Ya kadın?"

"Kaçtı."

Arkov'un ince dudakları memnuniyetsizlikle gerildi. Tuna manzarasına, çepeçevre dolanan huzurlu görüntüye baktı.

"Onun işini yine de göreceğiz. Bu kez her şeyi bizzat düzenleyeceğim, bir daha hata falan olmayacak. Beni düş kırıklığına uğrattın Mila."

"Bir daha olmayacak."

"Buna inanmak isterdim."

"Bir daha olmayacak, çünkü senle ben yolun sonuna geldik İvan."

"Sesindeki bu tını. Çok saygısızca. Hoşuma gitmedi."

"Gitmesi gerekmiyordu."

Küstahlığa alışkın olmayan Arkov gözlerini kıstı. "Davranışlarına dikkat et. Boris gittiğine göre yerimi sen alacaksın. Başından beri istediğine kavuşmak üzeresin. Bunları denize atma Mila."

"Hepsi sende kalabilir. Bir şey daha var anlıyor musun? Son 30 yıldır olmak istemediğim biri olduğumu hissettim. Bu sana mantıklı geliyor mu?"

"Ne oldu? Boris'in ölümü seni bu kadar mı sarstı?"

"Pek öyle denemez, çünkü onu ben öldürdüm."

İhtiyarın gözleri öfkeyle parladı.

Şavik'in sol eli anında cebine girdi, cebin kumaşının altından bir tabanca namlusunun şekli belli oluyordu. "Boğma telini cebinden çıkar, İvan. İç cebindeki Walther otomatiği de."

"Sen aklını mı kaçırdın?"

"Aslında, onu galiba yeni buldum İvan. Üstündekileri masaya bırak. Tek bir kelime eder ya da ani bir hareket yaparsan emin ol gözlerinin arasına kurşunu yerleştiririm."

Arkov bir an düşündü, sonra denileni yaptı, masanın üzerine önce tabancayı, sonra da boğma telini koydu.

"Ne yapmak istiyorsun?"

Şavik boğma telini kenara itti, sonra tabancayı alıp dizlerinin üzerine korumaların göremeyeceği şekilde yerleştirdi. "Sana bildiklerimi anlatayım mı?"

"Ne konuda?"

"Hayatım konusunda. Benim için değerli olan her şeyi nasıl yıkıp yok ettiğini. Babamı nasıl öldürdüğünü. Mahkemede doğruyu söyleyip işini bitireceğinden korktun. Onun için cinayete intihar süsü verdin."

"Yalan bu."

"Boris anlattı. İtiraz etmeye kalma. Kamptaki diğer kadınlarla birlikte Lara Tanoviç'i öldürmesi için ona nasıl emir verdiğini anlattı. Benden Carla Lane'i öldürmemi bile istedin..."

"O kadın, evet, o Boşnak pisliğinden bahsediyoruz, babandan değil—"

"Bana gerçeği anlat. Şimdi anlat. Yoksa seni şu an öldürürüm."

Mila Şavik'in sesindeki kararlılığı duymamak mümkün değildi. Gözleri son derece tehlikeli görünüyordu. Parmağı Walther'ın tetiğindeydi, öne doğru eğildi ve kısık sesle konuştu: "Bana gerçeği anlat, dedim."

"Baban mahvıma sebep olabilirdi. Seni de öldürtebilirdim, ama öldürmemeyi yeğledim Mila. Sana hep bir yakınlık duyuyordum. Her zaman."

"Bunun için sana teşekkür etmem mi gerekiyor?"

"Babandan daha iyi birisin. O zayıftı."

"Dürüst bir insandı."

"Dürüstlerin hepsi aptaldır."

Şavik gülümsedi. İhtiyar adamın hayatı boyunca gördüğü en soğuk tebessümdü. "Öyleyse göreceklerinden hoşlanacaksın. Çantayı aç."

Çantanın içinde kırmızı bir tuğla vardı. Yaşlı adamın yüzü bembeyaz oldu.

"Bu da ne demek oluyor?"

"Şu ya da bu şekilde İvan, cehenneme gideceksin demek oluyor."

Arkov ağzı açık, Şavik'e bakmayı sürdürdü.

"Her şeyi federallere gönderdim. İşimiz bitti İvan. Ama sana bir seçim hakkı tanıyacağım. Cehenneme şimdi de gidebilirsin, ya da yetkililer seninle işlerini bitirdikten sonra da. Seçim senin."

"Ne yaptığını bilmiyorsun."

"Sandığından çok daha iyi biliyorum. Carla Lane benim kızım. Benden onu öldürmemi istedin."

"Sen neden bahsediyorsun?"

"Masum rolü kesme İvan. Bunun için çok yaşlısın. Lana Tanoviç'in benim çocuğumu doğurduğunu biliyordun değil mi?"

"Elbette biliyordum."

"Senden pek bir şey kaçmaz, öyle değil mi?"

"Sen aileye katıldıktan sonra bilmem gerekiyordu. Ama o Boşnak orospusundan bir piç peydahlamanın beni şaşırttığını söylemeliyim. O kızı öldürmek sadakatinin en son sınavı olacaktı."

"Geri dönüşü olmayan noktayı geçmiş olabilirim ama sen hastasın Arkov. Şimdiye kadar gördüklerimin en hastası."

"Ona gerçeği, babası olduğunu söyledin mi?"

"Kızcağıza neden bir de kin ve nefret yükleyeyim? Neden hayatını senin benimkini yıktığın gibi yıkayım? Haklıyım – pek bir şey kaçırmıyorsun. Ve kaçırmayacağın bir şey daha var."

"Ne?"

"Seni öldürecek mermi."

"Sen delirmişsin Şavik. Bu evden asla canlı çıkamayacaksın."

"Bu zaten planımın bir parçası değildi."

Yaşlı adamın yüzü öfkeyle parladı, tabancaya atılırken kızgın bir hırıltı gibi bir ses çıktı.

Şavik ihtiyarı suratından vurdu.

Arkov geriye doğru sarsıldı. Şavik bir kez daha, bu kez kalbine ateş etti. Arkov her tarafından kanlar fışkırarak sandalyesinde yana doğru yığılırken, korumalar harekete geçmişti bile.

Şavik sandalyesinde döndü, nişan aldı, havuzun üzerinden 25 metre ötredeki adamı göğsünden vurdu.

İkincisi bir kez ateş etmeyi başardı, Şavik omzunu sıyıran kurşuna rağmen iki kez tetiğe çöktü, adamı göğsünden vurarak anında öldürdü.

Sonra ayaklandı, ilk korumanın yanına gidip silahını aldı. Yaralı adam oturmaya, tabancasına uzanmaya davranınca Şavik'in onu kalbinden vurdu.

Silah sesleri kilise çanları gibi yankılanıp söndü, ardından sessizlik oldu, mutlak sessizlik, onunla birlikte de çepeçevre Novi Sad tepelerinin ve boğazlarının güzelliği ve huzuru, ta Tuna'ya kadar uzanan, güneşin altındaki o daimi muhteşem manzara. Aynı babasıyla buraya geldiği zamanlardaki gibi.

Baktığı her tarafta gerçeküstü bir şey vardı. Suyun altındaymış gibi, her şey ağır çekim hareket ediyordu. Yine o yere dönmüştü.

Kendi içinde, kimseyle paylaşmadığı o yere. Oysa bu kez çocukluğundan, babasının kollarında uykuya daldığı o ender anlardan beri duymadığı bir dinginlik hissediyordu.

İçinde sanki bir taş eriyordu.

Uzun zamandan beri ilk kez gülümsedi, gerçekten gülümsedi, aynı anda da gözlerinin yaşardığını hissetti.

Başka gürültüler oldu. Tabancalarını çekmiş, evden fırlayan başka korumalar.

Şavik orada durmuş, etrafındaki huzur ve sükûnete bakarken içini tuhaf bir dinginliğin kapladığını fark etti.

Korumalardan ikisi öne çıktı, 30 metre öteden silahlarını doğrulttu.

Şavik onlara fırsat vermedi.

Tabancasını kaldırdı.

Sol şakağına dayayarak tetiği çekti.

90

Derin bir soluk alıyor, sonra bırakıyorsun.

Gölün kıyısında su şarıldıyor.

Sıcak yaz güneşi cildini ısıtıyor. Kendinle barışıksın.

Ancak düşünde görebileceğin bir huzur. Uzun ve dinlendirici

bir uykudan sonra uyanmak gibi.

Bahar havası üzerinde oturduğun pamuklu eski battaniye kadar yumuşak. Regan ve Josh rıhtımda, bir yüzen ev boyuyor, el sallıyorlar. Cevap veriyor ve elini soğuk suya daldırıyorsun, parmaklarını açıyorsun.

Güzel bir duygu.

Dokuz ay geçmiş.

O kadar çok şey olmuş ki.

Uyuyan bebeğine bakıyorsun. Beşiğini bir cibinlik örtmüş, soluklarının yumuşak ve rahatlatıcı mırıltısını duyuyorsun. Eğilip iyice yaklaşıyor, cildinin kokusunu soluyorsun.

Dolgun yanakları, melek dudakları ve gamzeli gülücüğüyle senin ve Blaize'in ruhunu fethetti bile. Her ikiniz de hayatın döngüsüne hayransınız, ama çok daha derinini biliyorsunuz. Yaradan'ın bir sihri, biz ölümlülerin anlayabileceğinden çok daha derin, görkemli bir giz.

Ve bunca yıl önce Sinyor Banda'nın evinde, hepiniz ısınmak için birbirinize sarıldığınızda, sana ve Luka'ya hayranlıkla bakan anne ve babanın da aynı şeyleri hissettiğini düşünüyorsun.

Anlıyorsun. Sevgilerinin dipsiz derinliğini ve sizleri kötülükten koruyamadıkları zaman hissettikleri acının korkunçluğunu anlıyorsun. Bu acıyı düşünmek istemiyorsun, çünkü seni çok rahatsız ediyor.

Tıpkı o gün Şavik'in bürosunda olanları düşünmek istemediğin gibi, çünkü o düşüncenin zihnine bir kaçak gibi sızdığı, kaygı verici varsayımlarla düş gücünü tetiklediği günler var. Kesinlikle bildiğin tek şey, Şavik'in sana ve annene zarar vermediğine bir nedenle inandığın.

Bir de ondan artık nefret etmediğin.

Ama böylesi düşünceler üzerinde de durmak istemiyorsun.

Bugünü yaşamayı tercih ediyorsun.

Ronnie elinde ısıtılmış bir biberonla bungalovdan çıkıyor. Biberonu sana uzatıyor, battaniyenin üzerine, yanına çöküp bağdaş kuruyor.

Beşikten kaldırdığında bebeğin ağlamaya başlıyor, biberonu aç dudaklarına değdirip susturuyorsun, emdiğini işitiyorsun.

Adını Lana koydun.

Ronnie bebeğe bir şeyler fısıldıyor, sen başını kaldırınca gözleriniz birleşiyor, aranızda bir şey, sorulan ama konuşulmayan bir soru geçiyor. *Mutlu musun?*

Cevabı, Ronnie'nin yüzünü okşayan elinde. *Hiç tahmin etmediğim kadar.*

Aranızdaki her neyse, arzudan daha derine gidiyor. Siz yastan sonra hayatta kalanlarsınız, ruh ikizleri, dostlarsınız.

Jan bu adamdan hoşlanırdı, bunu biliyorsun.

Çünkü sana gecenin sessizliğinde sarıldığı zaman, sevgiden sarıldığını biliyorsun. Ve senin için henüz aşk olmasa da yaklaşıyor, bu da şimdilik yeterli. Sabırlı olacak, zaman tanıyacaksın.

Ronnie sana arka cebinden çıkardığı beyaz bir zarf uzatıyor.

"Anne için bir hediye."

Katlanmış bir şeyin kenarlarını yokluyorsun. "Nedir bu?"

"İçine bak."

Zarfı yırtarak açıyorsun. İçinde seyahat belgelerinin çıktısını görüyorsun. Yapmak istediğin yolculuk. Ronnie'nin gözlerinin içine bakıp soruyorsun. "Ne zaman?"

"Ne zaman kendini hazır hissedersen."

Mostar yakınındaki mezara ulaşmanın birçok yolu var. Reçine kokulu ormanlar arasından otomobille gidebilir ya da otobüs veya trene binip, dünyanın en mavi nehrinin üzerindeki köprüden yürüyebilir, ardından da 16. yüzyıldan kalma kente hâkim tepeye tırmanabilirsin.

Birçok yolu var ama o güneşli gün Dubrovnik'ten kiralık bir arabayla geliyorsun.

Bu sokakları biliyorsun. Daracık yollarını bilgisayar ekranındaki renkli haritalardan buldun. Sıcak günlerde delikanlıların hâlâ Mostar köprüsüne geldiklerini, "Mostari[1]" unvanını elde edebilmek için 300 yıldan beri yaptıkları gibi soyunup çevik bedenlerini buz gibi soğuk sulara bıraktıklarını da biliyorsun.

Mezarlığın, kelebeklerin süslediği uzun çimenliğin yanında duruyorsunuz.

1 Mostarlı. (ç.n.)

"Bana ihtiyacın olursa buradayım Carla."

Başını sallıyorsun.

Ama yanına daha sonra geleceğini biliyorsun.

Çünkü bu, yalnız yapman gereken bir şey.

Elinde bir demet nergis, mezar taşlarının arasında yürüyorsun.

Sen sade, mermer mezar taşına yönelirken, zeytin ağacını budayan bir bahçıvan başıyla selam veriyor. Yakıcı güneşin altında, mezarlarının yanında, çimlerin üzerine oturuyorsun. Böylesi seni gidenlere daha yakın hissettiriyor.

Sıcak mermere dokunuyor, kitabeyi hissediyorsun. Hatırlanmaları için seçtiğin kelimeler. Dünyanın bilmesini istediğin kelimeler. Sanki doğru değiller mi? Sanki söylenmiş en doğru sözler değiller mi?

Mermerin sıcaklığı parmaklarına sızıyor.

Ağlıyorsun.

Çünkü benliğinin en derininde burada yatanların, sevdiklerinin varlığını hissediyorsun; babanın, annenin, Luka'nın.

Gözlerini mavi gökten beyaz taşa çeviriyor, onlara fısıldıyor, onları özlediğini, kışın karında ve soğuğunda, yazın kızgın güneşinde burada yattıklarını düşündüğünü anlatıyorsun.

Onları hep özleyeceğini ve hep seveceğini söylüyorsun. Onları asla unutamayacağını.

Sağanak gibi bir rüzgâr geçiyor. Sıcak bir dil misali, kentin parke taşı kaplı eski, çatlak sokaklarının çevresini yalıyor.

Sesler duyuyorsun.

Meltemdeki bir fısıltı gibi, adını çağırdıklarını işitiyorsun.

Cebinden eprimiş, mavi bir kumaş parçası çıkarıyorsun: Luka'ya o sayısını bilmediğin huzursuz geceler boyunca rahat bir melek uykusu uyutan battaniyesinin parçasını, değerli altın iplikten yapılmış gibi elinde usulca sıkıyor, sonra dudaklarına götürüyorsun.

Beni duyuyor musun Luka?

Bu küçük pamuklu karenin bebeğimi sakinleştireceğini biliyorum. Tıpkı bu dünyada önümde tatlı ve mutlu günler uzandığını bildiğim gibi.

Çocuğumla birlikte denize yürüyeceğimiz harikulade günler uzanıyor; sonra birlikte dalgalara koşacak, kucaklar dolusu serin sular sıçratıp keyifle hoplayacağız. Artık yekvücut olmamamıza rağmen, seninle benim birbirimizi sevmekten vazgeçmememiz gibi.

Taşlarını öpüyorsun.

Nergisleri bırakıyor, ama bir tanesini tutuyorsun.

Mavi pamuklu parçayı cebine yerleştiriyor ve vedalaşıyorsun, ama sadece şimdilik, çünkü buraya tekrar geleceğini biliyorsun.

Ve söylemek istediklerini söylüyorsun onlara.

Zamanının geldiği güzel bir günde, yüreğin yolculuğunun sonuna ulaştığında ve son nefesini verdiğinde buraya, onlarla birlikte olmaya geleceğini söylüyorsun.

Ama daha değil.

Ama daha değil.

Dar sokaklardan eski kente doğru iniyorsun.

Babanın üzerine isimleri kazıdığı zeytin ağacı artık yok, ama yeniden yapılmış Mostar köprüsünün kenarında durup aşağıya bakıyorsun.

Altından mavi sular akıyor.

Hayatları burada birbirine geçen annenle babanı düşünüyorsun. Ve bu köprünün her zaman olduğu gibi bir bağ, bir umut simgesi olduğunu biliyorsun.

Bu ana hazırlandın. Korkuyla da olsa, bu anı bekledin.

Sen orada dururken, birkaç genç mayolarıyla, konuşup gülüşerek geçiyor, sonra korkuluğa tırmanıyor ve kendilerini soğuk mavi sulara bırakıyorlar.

Suyun yüzüne çıkıp, oradan sana gülerek el sallıyorlar.

Bluzunu ve blucinini çıkarıyorsun, altında mayon var.

Delikanlılar bakıyor. Bazıları itiraz ediyor, seni tehlike hakkında uyarıyorlar. Yine de korkuluğa tırmanıyor, hâlâ elinde olan çiçekle epeyce aşağıdaki sulara bakıyorsun.

Bunu Lana için, annen için yapıyorsun.

Verdiği sözün tutulması gerek.

Düşünmeden atlıyorsun.

Kulaklarında havanın uğultusunu duyuyorsun. Düşüşünü yavaşlatmak için ellerini hafifçe açarak, suları sıçratarak nehre dalıyorsun. Suyun yüzüne çıktığın zaman derin bir soluk alıyorsun. Kendini canlanmış hissediyorsun.

Sırılsıklamsın ve gülüyorsun.

O gün, yüreğini annene uzatırken, baban da bunları hissetmiş olmalı.

Tembelce kıyıya, Ronnie'nin seni karşılamak için beklediği sahile, dönemeçli kaldırıma doğru yüzüyorsun.

Vücudunu bir merhem gibi yatıştıran suyun serin ferahlığının tadını çıkardığın için yavaş kulaçlar atıyorsun.

Luka'yla nehre girdiğiniz günkü gibi.

Güzel ve afacan tebessümüyle Luka, şaka yapıp kıkırdayarak kaçması, onu kovalaman için sana takılması: "Hayır, öpücük yok. Bugün sana öpücük yok." Ve sonra: "Peki... Uslu olursan sadece bir öpücük." Sonra onu yakalıyorsun ve kıkırdaması kahkahaya dönüşüyor. Yumuşacık melek dudaklarıyla yanağına bir öpücük konduruyor.

Onu nasıl unutabilirsin?

Yüreğin hâlâ kırık. Hiç iyileşmeyecek. Ağlaması hiç dinmeyecek.

Oysa hâlâ umut var, çünkü içinde başka bir hayat gelişti.

Elindeki çiçeği bırakıyorsun. Sarı bir parıltıyla akıntıya kapılıp gidiyor.

Böylesi küçük şeylerle teselli buluyorsun.

Doğanın bitmeyen akışında, bebeğinin hayatında. Ebedi bir ritüelin devam ettiği bilgisinde.

Var olmanın kendine özgü, nefret, acı, karanlık ve vahşetin yıkamayacağı, bastırılamaz bir güce sahip olduğu gerçeğinde teselli buluyorsun.

Çünkü hepimizin bildiği gibi, sevgi ya da nefreti, hangisini seçersek zincirlerini kırabileceğimizi, varlığının derinliklerinden biliyorsun. Ve onu beslemeyi kestiğin anda nefretin yok olduğunu, ama iyinin ölümden sonra da uzun yaşadığını.

Ve birden hepsi, bütün o derin ama basit gerçekler sana dank

ediyor: Hayat bütün o gölgelerden daha büyük ve daha güçlü. Sevilen hiçbir şey gerçekten kaybolmaz. Ve kötülük kollarını çevremizdeki neye dolarsa dolasın, kucaklaması ancak anlık, uçup giden bir şeydir.

Ve annenin sözlerini, mezar taşına kazıttığın o sözlerini hatırlıyorsun. Sanki ruhuna kazınmış gibi, o yontulmuş çizgileri hâlâ parmaklarının ucunda hissediyorsun.

Onlara kulak ver –lütfen kulak ver– çünkü bu sözlerin doğru olduğunu hepimiz biliyoruz:

Kötülük içimizde yanan iyilik ışığını nasıl yok edebilir.

Nasıl edebilir?

Dünyada küçücük bir mumun ışığını boğmaya yetecek kadar bile karanlık yokken...

YAZARIN NOTU

Öykülerin tohumları beklenmedik kadar çok şekilde atılabilir; bu da onlardan farklı değil.

Bundan birkaç yıl önce bir bahar sabahı Hırvatistan'ın eski surlarla çevrili harikulade Dubrovnik kentinde bir kahvehanenin terasında oturmuş, Adriyatik'e bakıyordum. Bölgeyi Nazi holokostundan bu yana görülmemiş, acımasız bir soykırıma boğan Yugoslav İç Savaşı'ndan kalma kurşun izleri hâlâ duvarları lekeliyordu.

Yakınımda bir yere genç bir kadın oturdu. Koyu renk uzun saçları ve içli kahverengi gözleriyle güzel bir kadındı. Konuştuk. Adına Marina diyelim –gerçek adı bu değildi– ve tüyler ürpertici öyküsü hiç böylesi güzel bir bahar sabahı duymayı beklediklerimden olamazdı.

Marina'nın benimsediği vatanının Amerika olduğunu, anne ve babasının 80'lerin başında Dubrovnik'te tanıştıklarını, birbirlerine âşık olup evlendiklerini öğrendim.

20 yılı aşkın bir süre önce olanları dünya artık biliyor: 250.000 kişinin hayatına mal olan bir soykırım.

O sırada 11 yaşında olan Marina Sırp milislerce annesi ve sevgili erkek kardeşiyle toplanmış, babası zorla alınıp götürülmüştü. Tutsak edilen aile aylar boyunca ve en az Auschwitz kadar korkunç koşullarda, bir tecavüz kampının korkunç dehşetini yaşamak zorunda kalacaktı.

Kampın kurtarıldığı gün, Marina ABD Özel Kuvvetleri'nce komşu köyün dışında, amaçsızca yürürken bulundu – kamptan kurtulan tek kişi, günlerce konuşamayacak kadar yoğun bir travma yaşamış birisi olarak.

Daha sonra onu orada bulan Amerikan subaylarından biri tarafından evlat edinilen Marina vereceği bir DNA örneğinin toplu mezarlarda bulunan binlerce cesetten bazılarıyla uyuşacağı umuduyla annesinin vatanına dönmüştü.

Son Tanık'ın öyküsünün önemli bir bölümünü Marina'nın trajik öyküsüne borçluyum.

Daha önemli bir kısmı da dünya bütün vaatlerine rağmen bir soykırıma daha izin verdiği sırada gelişen olaylara dayanıyor.

TEŞEKKÜRLER

Tüm bu yazma işleri olmasa, yazar hayatı ideal olurdu.

Ne mutlu ki araştırma çok daha kolay çünkü hiçbir yazarın tek başına yapması gerekmiyor.

Yalnız yürüdüğüm bu patikada bana yardım eden herkese –hepiniz kim olduğunuzu biliyorsunuz– yürekten teşekkürler.

Onların arasında, Saraybosna'da, sadece en iyilerin yapabileceği, son derece önemli bir adli tıp çalışmasıyla bütün hayranlığımı kazanan Ian Hanson'ı özellikle belirtmek isterim.

Bir de İrlanda'da, insan yüreğinin içinde pusuya yatmış karanlık gölgeleri araştıran ve savaşın gaddar kahrını ve tacizini yaşamış olanların zihinlerini anlamama yardım eden travma terapisti David Lillie.

Bu kitaptaki, öyküye uyması ya da başka bir sebepten dolayı onların uzmanlık alanıyla çelişen uyumsuzluklar onlarla değil benimle alakalıdır.

O harika Redmond klanından, en sevdiğim güneyli güzellerden Rheagan'a: Sözümü tuttum, sadece isim değişikliğini bağışlayacağını umuyorum.

Dan ve Dolly Kilgore'a: Sahne olarak Doğu Tennessee'nin muhteşem tepeleri arasındaki Union County Marina'yı ödünç almama izin verdikleri için.

Üç amigoya: Lukie, Nealo Bambilo ve Kimmy K.

Aileme ve sevgili "Walton'lara": Tom, Diane ve Elaine.

Ve bütün teşekkürlerime layık olduğu ve onu sevdiğimiz için annemiz Carmel'e.

Hepinize *Gratias.*